وأن أتلوا القرآن (القرآن)

په يوسفزئ پښتو ژبه کښې اسانه او با محاوره ترجمه

رضية التراجم

تاليف

أم يمان رضية طيب

مكتبة اليمان دار القرآن

رضية التراجم

Maktaba Tul Ishaat.com



Maktaba Tul Ishaat .com


تمام فنون کے کتب کے پی-ڈی-ایف ہمارے ویب سائٹ سے اور پلے سٹور سے فری ڈاون لوڈ کریں۔ ہم روزانہ کی بنیاد پر اس میں مزید کتب شامل کر رہے ہیں اس لیے آپ ہفتے میں ایک بار ضرور ہمارے پلے سٹور اور ویب سائٹ کو چیک کیا کریں۔

ابھی مطلوبہ پی-ڈی-ایف مفت ڈاون لوڈ کریں

تفاسیر	خطبات	منطق
احادیث	سیرت	معانی
فقہ	تاریخ	تصوف
سوانح حیات	صرف	تقابل ادیان
درس نظامی	نحو	تجوید
لغت	فلسفہ	نعت
فتاوی	حکمت	تراجم
اصلاحی	بلاغت	تبلیغ ودعوت
	تمام فنون	

مکتبۃ الاشاعت ڈاٹ کام
Maktaba Tul Ishaat.com

بسم الله الرحمن الرحيم

د چهاپ ټول حقوق په حق د ناشر محفوظ دي

د کتاب نوم: .... مرضية التراجم

ليکونکې : .... ام يمان مرضية طيب

نظر ثاني : .... مفتي خالد الرحمن ناصح / مفتي اکمل محمد سعيد ادينوي

کمپوزر : .... مولانا محمد حماد پنج پيري

تعداد : 1100

ناشر : .... مکتبة اليمان دار القرآن پنج پير

د چهاپ کال : .... مارچ 2020 / بمطابق شعبان ۱۴۴۱

د ملاويدو مرکز : .... مکتبة اليمان دار القرآن پنج پير

د رابطې نمبر : .... مولانا مفتي محمد صابر 0346-4543152

چاپ ځای : .... الهدى پرنټرز

محله جنگي پېښور
091-2580182
0300-5991873
0315-5991873

مقدمة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أنزل على عبده الكتاب و لم يجعل له عوجًا ، و الصلوة و السلام على عبده و رسوله محمّد و على اله و أصحابه أجمعين ، أمّا بعد !

ډيري مودي نه مي اراده وه چي زه هم د قرآن څه خدمت اوکم شوق مي هم ډير زيات وو او الله يو داسي كور هم راكړے ووچي د قرآن فهمي تحريک د هغوی نه چليدلے دے چي زما سخر شيخ القرآن حضرت مولانا محمد طاهر رحمه الله ده هغي باني دے او د الله لاکه لاکه شکر دے چي هغوی نه بعد زما شريک حيات حضرت مولانا محمد طيب طاهري خپل مشن نور هم مخکښي بوته او الله ورله ډيره ترقي او كامراني وركړه او الله دے ورله نورے كاميابي هم وركي ،آمين .

ژوند روان وو خپلو ميلمنو او د خپلے مدرسے په كارونو مندو ترو كښي وخت ښه په خوشحالي تيريده اچانک يو ډير لوئي غر په ما او زما په شريک حيات باندي راپريوته چي هغه د محمد يمان شهيد شهادت وو او هغه زمونږ اكلوتا زوئے وو او شپږ لونړه وے بل نارينه بچے زمونږ نه وو دا اچانک دوره لويه حادثه برداشت كول څه آسانه خبره نه وه خو الله مونږ دواړو له د دے قرآن د بركته دومره همت او طاقت راكه چي مونږ خپل كار او ډيوټي هغی نه زياته كړه او د الله په مهرباني مي ده قرآن بامحاوره ترجمه او د هر سورت خلاصه اوليكله ، الله پاک دِ زمونږ دا محنت په خپل دربار كښي قبول كي او محمد يمان له دِ الله د دي اجر او ثواب وركي ، آمين .

زاړه وختونه په سوچونو كښي مي وراندي راشي
زه سودائي شم چي زه څنگه ليوني نه شومه

انسان د خطايانو ډک دے زما دے تصنيف كښي هم چي كوم خائی د تصحيح ضرورت وي اهل علم ته زمونږ خواست دے چي څه قسمه غلطي تاسو ته ښكاره شي نو مونږ ترے خبر كئ ستاسو به ډير احسان وي څكه چي په كتاب كښي غلطي لازمي راځي .

الله دِ ما او تاسو له د عمل كولو توفيق راكي او آئنده د نور ښو ليكو توفيق راكي ، الله دِ دا ادنی غونتي محنت په خپل دربار كي قبول كي او محمد يمان د پاره دِ صدقه جاريه كي ، آمين ثم آمين .

Maktaba Tul Ishaat.com

تقريظ شيخ القرآن و الحديث حضرت مولانا مفتي سراج الدين دامت فيوضهم امير جماعت اشاعت التوحيد و السنة خيبر پختونخوا

بسم الله الرحمن الرحيم

ان الحمد لله و نستعينه اللهم لك الحمد كما ينبغي لجلال وجهک وعظيم سلطانك و الصلوة و السلام علي خاتم الانبياء والمرسلين وعلي آله وصحبه اجمعين ومن استن بسنته ! وبعد :

لما ان وقفت علي ترجمة القرآن و خلاصته المسمى بـ " **رضية التراجم** " اعجبت به وسررت جدا فقلت بالتعجيل اللهم اعدها و لزوجها بيتا في الجنه من قصب لا صخب فيه ولا نصب كما اعدتها لخديجة الكبرى رضي الله عنها .

و يجعل هذا التاليف في صحيفة حسناتها و صدقه جاريه ينفع به فجزاها الله عنا و عن جميع المسلمين وعن طلبة العلم خير الجزاء و بارک الله في عمرها اللهم آمين يا ارحم الراحمين .

مولانا مفتي سراج الدين صاحب
شيخ الحديث و رئيس الافتاء
جامعة الامام محمد طاہر دار القرآن فنجفير

تقریظ شیخ القرآن و الحدیث حضرت مولانا عبد الجبار دامت فیوضهم نائب امیر جماعت
اشاعت التوحید و السنة خیبر پختونخوا

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وكفي : وسلام علي عباده الذ ين اصطفي ! اما بعد :

بنده فقير حقير ، پر تقصير د قرآن عظيم الشان د لفظي ترجمه چه مسمي ده په (مرضية التراجم) باندي بعض مواضع مطالعه کړه او د دير نظر کولو را ته موقعه ملاو نه شوه ، ما شاء الله ښكلي او با محاوره معني او ترجمه شوے ده په مورني ژبه پښتو باندي الله تعالي دي د ليكونكے د پاره صدقه جاريه وګرځوي او تا رينه او زنانه دِ ترے مستفيد وګرځوي : او مزيد تو فيق دِ د ليكلو ورکړي او په علم ، عمل او عمر كښي دي بركت واچوي او د دنيا او اخرت خوشحالي دِ نصيب كړ : امين ثم امين .

امين لا اقول واحدة
رحم الله من قال امينا

بروز شنبه ۱۱ رجب ۱۴۴۱ھ

۷ مارچ ۲۰۲۰ ـ ۶/۲۸ صبح

الاحقر محمد عبد الجبار البا جوري عفي عنه
حالا نزيل فنجفير لخدمة القران و احديث النبوي

Maktaba Tul Ishaat.com

اُتْلُ مَآ اُوْحِیَ اِلَیْكَ مِنَ الْكِتٰبِ وَ اَقِمِ

لوله هغه چې وحي شوي ده تا ته د كتاب نه او پابندي كوه

الصَّلٰوةَ ؕ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ

د مونځ ، يقينًا مونځ منع كوي د بے حيائۍ

وَ الْمُنْكَرِ ؕ وَ لَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ ؕ وَ اللّٰهُ یَعْلَمُ مَا

او د ناكاره (كارونو) نه ، او خامخا ذكر (ياد، كتاب) د الله ډير لوئي دے ، او الله پوهيږي په هغه چې

تَصْنَعُوْنَ ۝۴۵ وَ لَا تُجَادِلُوْۤا اَهْلَ الْكِتٰبِ

تاسو ئي كوئ او بحث مه كوئ اهل كتابو سره

اِلَّا بِالَّتِیْ هِیَ اَحْسَنُ ۖۗ اِلَّا الَّذِیْنَ

مګر په هغه مسئله توحيد باندې چې هغه بهتر ده ، مګر هغه كسان چې

ظَلَمُوْا مِنْهُمْ وَ قُوْلُوْۤا اٰمَنَّا بِالَّذِیْۤ اُنْزِلَ

ظلم ئي كړے دے د دوی نه او اوايئ تاسو چې ايمان راوړے دے مونږ په هغه (كتاب) باندې چې نازل شوے دے

اِلَیْنَا وَ اُنْزِلَ اِلَیْكُمْ وَ اِلٰهُنَا وَ اِلٰهُكُمْ وَاحِدٌ

مونږ ته او نازل كړے شوے دے تاسو ته او حاجت روا زمونږ او حاجت روا ستاسو يكې يو دے

وَّ نَحْنُ لَهٗ مُسْلِمُوْنَ ۝۴۶ وَ كَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاۤ

او مونږ دې الله ته غاړه كيخودونكي يو ، او دارنګې رالیږلے دے مونږ

اِلَیْكَ الْكِتٰبَ ؕ فَالَّذِیْنَ اٰتَیْنٰهُمُ الْكِتٰبَ

تا ته كتاب (قرآن) ، پس هغه كسان چې وركړے دے مونږ هغوي ته كتاب

یُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۚ وَ مِنْ هٰۤؤُلَآءِ مَنْ یُّؤْمِنُ

ايمان راوړي په دې باندې ، او بعضې د دغه كسانو نه هغه څوک دي چې ايمان راوړي

بِهٖ ؕ وَ مَا یَجْحَدُ بِاٰیٰتِنَاۤ اِلَّا الْكٰفِرُوْنَ ۝۴۷ وَ

په دې باندې ، او انكار نه كوي په آيتونو زمونږ باندې مګر كافران ، او

مَا كُنْتَ تَتْلُوْا مِنْ قَبْلِهٖ مِنْ كِتٰبٍ وَّ لَا

نه وي ته چې لوسته دي مخکښې د دينه څه كتاب او نه

تَخُطُّهٗ بِيَمِيْنِكَ اِذًا لَّارْتَابَ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۴۸﴾

دي خط کړے وو په ښي لاس ستا باندې په دغه وخت کښې خامخا شک به کړے وو باطل پرستو٭

بَلْ هُوَ اٰيٰتٌۢ بَيِّنٰتٌ فِيْ صُدُوْرِ الَّذِيْنَ

بلکه دا دي دلائل واضح په سينو د هغه کسانو کښې

اُوْتُوا الْعِلْمَ ؕ وَ مَا يَجْحَدُ بِاٰيٰتِنَاۤ اِلَّا

چې ورکړے شوے ده ورته پوهه او انکار نه کوي زمونږ په آيتونو باندې مګر

الظّٰلِمُوْنَ ﴿۴۹﴾ وَ قَالُوْا لَوْ لَاۤ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيٰتٌ

ظالمان ٭ او وائي دوی ولې راونه ليږلے شوې په دې پيغمبر باندې معجزے

مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ قُلْ اِنَّمَا الْاٰيٰتُ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ وَ

د طرفه د رب د ده نه ، اووايه يقينًا معجزې په اختيار د الله کښې دي ، او

اِنَّمَاۤ اَنَا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۵۰﴾ اَوَ لَمْ يَكْفِهِمْ اَنَّاۤ

يقينًا زه يم يرونکے ښکاره ٭ آيا نه ده کافي دوی لره چې يقينًا مونږه

اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ يُتْلٰى عَلَيْهِمْ ؕ اِنَّ فِيْ

راليږلے دے تا ته كتاب چې لوستلے شي په دوی باندې ، يقينًا په

ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَّ ذِكْرٰى لِقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۵۱﴾ ع

دې کښې خامخا رحمت او پند دے د پاره د هغه قوم چې ايمان راوړي٭

قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنِيْ وَ بَيْنَكُمْ شَهِيْدًا ۚ

اووايه کافي دے الله په مينځ زما او په مينځ ستاسو کښې ګواه ،

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ الَّذِيْنَ

پوهيږي په هغه څه چې (بره) آسمانونو کښې دي او (ښکته) زمکو کښې دي ، او هغه کسان

Maktaba Tul Ishaat.com

اٰمَنُوۡا بِالۡبَاطِلِ وَ کَفَرُوۡا بِاللّٰهِ ۙ اُولٰٓئِكَ هُمُ
چي ايمان ئې راوړے دے په باطلو او انکار کوي د الله نه ، دغه کسان هم دوی دي

الۡخٰسِرُوۡنَ ﴿۵۲﴾ وَ یَسۡتَعۡجِلُوۡنَكَ بِالۡعَذَابِ ؕ
تاوانيان ، او په تلوار سره غواړي دوی ستا نه عذاب ،

وَ لَوۡ لَاۤ اَجَلٌ مُّسَمًّی لَّجَآءَهُمُ الۡعَذَابُ ؕ
او که نه وے نيټه مقرره نو خامخا راغلے به وو دوی ته عذاب ،

وَ لَیَاۡتِیَنَّهُمۡ بَغۡتَةً وَّ هُمۡ لَا یَشۡعُرُوۡنَ ﴿۵۳﴾
او خامخا رابه شي دوی ته عذاب ناساپه او دوی به نه پوهيږي ،

یَسۡتَعۡجِلُوۡنَكَ بِالۡعَذَابِ ؕ وَ اِنَّ جَهَنَّمَ
په تلوار سره غواړي دوی ستا نه عذاب ، او يقيناً جهنّم

لَمُحِیۡطَةٌۢ بِالۡکٰفِرِیۡنَ ﴿۵۴﴾ یَوۡمَ یَغۡشٰهُمُ
خامخا راګيرونکے دے کافرانو لره ، په هغه ورځ (د قيامت) چي پټ به کي دوی لره

الۡعَذَابُ مِنۡ فَوۡقِهِمۡ وَ مِنۡ تَحۡتِ اَرۡجُلِهِمۡ
عذاب د پاسه د دوی نه او د لاندي د خپو د دوی نه

وَ یَقُوۡلُ ذُوۡقُوۡا مَا کُنۡتُمۡ تَعۡمَلُوۡنَ ﴿۵۵﴾
او او به وائي (الله) اوڅکئ سزاد هغه چي تاسو کول ،

یٰعِبَادِیَ الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡۤا اِنَّ اَرۡضِیۡ وَاسِعَةٌ
اے زما بندګانو هغه کسانو چي ايمان ئې راوړے دے يقيناً زمکه زما پراخه ده

فَاِیَّایَ فَاعۡبُدُوۡنِ ﴿۵۶﴾ کُلُّ نَفۡسٍ ذَآئِقَةُ
پس خاص زما عبادت اوکړئ ، هر يو نفس څکونکے د

الۡمَوۡتِ ۟ ثُمَّ اِلَیۡنَا تُرۡجَعُوۡنَ ﴿۵۷﴾ وَ الَّذِیۡنَ
مرګ دے بيا موږ ته تاسو به واپس شئ ، او هغه کسان

اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِّنَ

چي ايمان ئي راوړی او عمل ئي او که نيک خامخا ځائيے به ورکړو دوی ته د

الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ

جنت نه بالا خاني چي رواني به وي لاندي (د اونو) د هغي نه ولي

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ نِعْمَ اَجْرُ الْعٰمِلِيْنَ ﴿۵۸﴾

هميشه به وي په دي کښي ، ښه شائسته دے اجر د (نيک) عمل کونکو ٭

الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَ عَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۵۹﴾

هغه کسان چي صبر ئي اوکړه او په خپل رب باندي خان سپاري ٭

وَ كَاَيِّنْ مِّنْ دَآبَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا ۖ

او ډير د ژنده سرونه نه باريږي (نه ګټي) خپل رزق ،

اَللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَ اِيَّاكُمْ ۖ وَ هُوَ السَّمِيْعُ

الله رزق ورکوي دوی ته او خاص تاسو ته هم ، او دا الله اوريدونکے (د هر څه)

الْعَلِيْمُ ﴿۶۰﴾ وَ لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ

پوهه دے (په هر څه) ٭ او که ته تپوس اوکي د دوی نه (چي) چا پيدا کړي دي

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ

آسمانونه او زمکي او تابع کړي ئي دے نمر(نور)

وَ الْقَمَرَ لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ۚ فَاَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ﴿۶۱﴾

او سپوږمي خامخا وائي به چي الله ، نو بس کوم طرف ته دوی اړولے شي ٭

اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ

الله پراخئ رزق د پاره د هغه چا چي اوغواړي د

عِبَادِهٖ وَ يَقْدِرُ لَهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ

خپلو بندګانو نه او تنګئ (رزق) ده لره ، يقينًا الله په هر يو شي باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

عَلِيْمٌ ۝۶۲ وَ لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ نَّزَّلَ مِنَ

پوهه دے * او كه ته تپوس اوكړې د دوى نه چې څوك راورى د

السَّمَآءِ مَآءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ

بره نه باران نو تازه كړى به دې سره زمكه پس د

مَوْتِهَا لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ؕ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ ؕ

اوچيدو د دې نه نو خامخا وائي به دوى الله ، اووايه صفتونه د خدائي توب دي خاص الله لره ،

بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ۝۶۳ وَ مَا هٰذِهِ

بلكه اكثر د دوى نه د عقل نه كار نه اخلي • او نه دے دا

الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا لَهْوٌ وَّ لَعِبٌ ؕ وَ اِنَّ

ژوند د دنيا مگر لوبے او عبثے دي ، او يقينًا

الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ۘ لَوْ كَانُوْا

كور د آخرت خامخا هغه دے ژوند هميشه ، كاش چې دوى

يَعْلَمُوْنَ ۝۶۴ فَاِذَا رَكِبُوْا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا

پوهيدے • نو كله چې سواره شي دوى په كشتي كښې رامدد كړى دوى

اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ فَلَمَّا نَجّٰهُمْ

الله لره خالص كونكي الله ته غاړې لره ، پس هر كله چې خلاص كړل الله دوى لره

اِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُوْنَ ۝۶۵ لِيَكْفُرُوْا بِمَآ

اوچې ته ناساپه دوى شرك كړى (د الله سره) • (انجام ئې دا شي) چې كفر اوكړي په هغه چې

اٰتَيْنٰهُمْ ۚ وَ لِيَتَمَتَّعُوْا ٚ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ۝۶۶

وركړي دي مونږ دوى ته ، او دې د پاره چې خكه واخلي دوى ، پس زر دے چې دوى به پوهه شي •

اَوَ لَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا اٰمِنًا وَّ

آيا دوى نه كوري چې يقينًا مونږ گرځولے دے حرم (شريف) ځائے د امن او

يُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ ۚ اَفَبِالْبَاطِلِ

اترولے شي (راغونډولے شي) خلق د ګیر چاپیره د دوی نه ، نو آیا په باطل (غیرالله) باندې

يُؤْمِنُوْنَ وَ بِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَكْفُرُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَ

دوی ایمان راوړي او په نعمت د الله باندې دوی کفر کوي • او

مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا

څوک دے ډیر ظالم (په جوړونکو کښې) د هغه چا نه چې جوړ ئې کړل الله باندې دروغ

اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهٗ ۚ اَلَيْسَ

یا ئې نسبت د دروغو اوکړه قرآن ته کله چې راغے ده ته ، آیا نشته

فِيْ جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿٦٨﴾ وَ الَّذِيْنَ

په جهنّم کښې ټکانه (ځائے) د پاره د کافرانو ؟ (بے شکه شته) • او هغه کسان

جَاهَدُوْا فِيْنَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَ اِنَّ

چې هڅوي کوشش کړې زمونږ په دین کښې خامخا توفیق به ورکړو مونږ دوی ته زمونږ د لارو ، او یقینًا

اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٦٩﴾

الله سره د نیکانو دے •

سُوْرَةُ الرُّوْمِ مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — آیاتها ٦٠ — رکوعاتها ٦ — تدوین ٣٠ — نزول ٨٤

الٓمّٓ ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّوْمُ ﴿٢﴾ فِيْٓ اَدْنَى الْاَرْضِ

الله پوهیږي په معنی د دې حروفو • کمزوري کړے شو رومیان • نزدې پوله د عربو کښې

وَ هُمْ مِّنْۢ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُوْنَ ﴿٣﴾ فِيْ

او دوی پس د کمزورتیا د دوی نه زر دے چې غالب به شي • په

بِضْعِ سِنِيْنَ ۚ لِلّٰهِ الْاَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَ

چند کلونو کښې ، خاص الله لره دے اختیار (د غلبے) مخکښې د دې نه او

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الرُّوْمِ

ربط د سورت روم :

(۱) ماقبل کښې مصائب د مومنانو ذکر شو دلته مومنانو ته بشارت ورکئ۰

(۲) ماقبل کښې امتحانات ذکر شو نو دلته هغه مسئله (توحيد)ذکر کئ، چه د هغې په وجه دغه امتحانات راځي۰

(۳) ما قبل کښې امتحانات او مصائب ذ کر شو نو دلته آيت ٦۰ کښې وائی چه صبر کوه يعنی کلک شه په وخت د مصائبو کښې۰

امتيازات د سورت روم :

(۱) دا سورت ممتاز دے په واقعی د روميانو باندي۰

(۲) په بيان د محبت د ښځی او خاوند باندي۰

(۳) په کثرت د ادلۀ عقليۀ باندي۰

دعوي د سورت روم :

البشارة للمؤمنين

خلاصه د سورت روم :

سورت کښی دوه خبری ذکر کيږي :

په عالم کښی فساد د شرک په وجه راځي۰

فلاح او کاميابی په توحيد حاصليږي

دارنګه په سورت کښی ۱۷ ادله عقليه ذکر کئ په توحيد باندي ابتدائي آيتونه بطور تمثيل او بشارت دي۰

مِنۢ بَعۡدُ ؕ وَ يَوۡمَئِذٍ يَّفۡرَحُ الۡمُؤۡمِنُوۡنَ ۝۴ۙ

پس د دي نه ، او په دغه ورځ خوشحاله به شي مومنان ۔

بِنَصۡرِ اللّٰهِ ؕ يَنۡصُرُ مَنۡ يَّشَآءُ ؕ وَ هُوَ الۡعَزِيۡزُ

په امداد د الله باندي ، امداد کي (الله) دغه چا چي اوغواړي ، او دا الله غالب

الرَّحِيۡمُ ۝۵ۙ وَعۡدَ اللّٰهِ ؕ لَا يُخۡلِفُ اللّٰهُ

رحم کونکے دے وعده د الله ده خلاف نه کي الله

وَعۡدَهٗ وَ لٰكِنَّ اَكۡثَرَ النَّاسِ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ۝۶

د خپلي وعدي ليکن اکثر خلق نه پوهيږي ۔

يَعۡلَمُوۡنَ ظَاهِرًا مِّنَ الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا ۖۚ

پوهيږي په ظاهري (فائدي) د ژوند د دنيا باندي ،

وَ هُمۡ عَنِ الۡاٰخِرَةِ هُمۡ غٰفِلُوۡنَ ۝۷ اَوَ لَمۡ

او دوی د آخرت نه هم دوی دي ناخبره ۔ آيا دوی

يَتَفَكَّرُوۡا فِيۡۤ اَنۡفُسِهِمۡ ۗ مَا خَلَقَ اللّٰهُ

سوچ او فکر نه کي په خپلو زړونو کښي نه دي پيدا کړي الله

السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضَ وَ مَا بَيۡنَهُمَاۤ اِلَّا بِالۡحَقِّ

آسمانونه او زمکي او هغه څه چي په مينځ د دي کښي دي مګر د پاره د ښکاره کولو د حق

وَ اَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ وَ اِنَّ كَثِيۡرًا مِّنَ النَّاسِ

او نيټي مقررے ، او يقينًا ډير د خلقو نه

بِلِقَآئِ رَبِّهِمۡ لَكٰفِرُوۡنَ ۝۸ اَوَ لَمۡ يَسِيۡرُوۡا

د ملاقات د رب خپل نه خامخا انکار کونکي دي ۔ آيا نه ګرځي دوی

فِي الۡاَرۡضِ فَيَنۡظُرُوۡا كَيۡفَ كَانَ عَاقِبَةُ

په زمکه کښي چي اوګوري څه رنګه شو انجام

Maktaba Tul Ishaat.com

الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَانُوْٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ

د هغه کسانو چي مخکښي د دوی نه وو ، وو هغوي ډير سخت د دوی نه

قُوَّةً وَّ اَثَارُوا الْاَرْضَ وَ عَمَرُوْهَآ

په (بدني) طاقت کښي او کرونده کړي وه دوی په زمکه کښي او آباده کړي ئي وه هغي لره

اَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوْهَا وَ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ

زياته د هغه څه نه چي دوی آباده کړي ده او راتلل کړي وو دوی ته پيغمبرانو د دوی

بِالْبَيِّنٰتِ ؕ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ

په واضحه دلائلو باندي ، نو الله ظلم نهٔ وو کړے په دوی باندي

لٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ؕ ۝٩ ثُمَّ

ليکن دوی په خپلو ځانونو باندي ظلم کو • بيا

كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِيْنَ اَسَآءُوا السُّوْٓاٰى

شو انجام د هغه کسانو چي بد عملونه ئي کړي وو بد

اَنْ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَ كَانُوْا بِهَا

دا چي نسبت د دروغو ئي اوکه آيتونو د الله ته او دوی دي (ايتونو) پورے

يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝١٠ اَللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ

توقي کولې • الله اول ځل پيدا کړي مخلوق لره بيا

يُعِيْدُهٗ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝١١ وَ يَوْمَ

به دوباره پيدا کي دوی لره بيا دي الله ته تاسو به واپس کړے شئ• او (ياد که) هغه ورځ

تَقُوْمُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُوْنَ ۝١٢ وَ

چي قائم به شي قيامت نا اميده به شي مجرمان (د نجات نه) • او

لَمْ يَكُنْ لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَآئِهِمْ شُفَعٰٓؤُا

نه به وي دوی لره د برخي خاوندانو د دوی نه څوک شفارسيان

وَ كَانُوْا بِشُرَكَآىِٕهِمْ كٰفِرِيْنَ ﴿١٣﴾ وَ يَوْمَ

او شي به دوي به خاوندانو د برخي د دوی منکر * او (یاد که) هغه ورځ

تَقُوْمُ السَّاعَةُ يَوْمَىِٕذٍ يَّتَفَرَّقُوْنَ ﴿١٤﴾ فَاَمَّا

چي قائم به شي قیامت په دغه ورځ جدا جدا به شي دوی(١)* پس هر کله چي

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَهُمْ فِيْ

هغه کسان دي چي ایمان ئي راوړې دے او عمل ئي کړے دے نیک پس دوی به په

رَوْضَةٍ يُّحْبَرُوْنَ ﴿١٥﴾ وَ اَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

باغیچو (د جنت) کښي خوشحاله کړے شي* او هر چي هغه کسان دي چي کفر ئي کړے وو

وَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَ لِقَآئِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰٓىِٕكَ

او نسبت د دروغو ئي کړے وو آیتونو زمونږ او ملاقات د آخرت ته نو دغه کسان

فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُوْنَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحٰنَ اللّٰهِ

په عذاب کښي حاضر به کړے شي * پس پاکي ده (پاکي بیانوئ) الله لره

حِيْنَ تُمْسُوْنَ وَ حِيْنَ تُصْبِحُوْنَ ﴿١٧﴾ وَ لَهُ

کله چي تاسو مابنام کوئ او کله چي تاسو سحر کوئ * او دي الله لره

الْحَمْدُ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ عَشِيًّا

ستائنه ده (په) آسمانونو او (په) زمکو کښي او ماسخوتن

وَّ حِيْنَ تُظْهِرُوْنَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ

او کله چي تاسو ماسپخين کوئ * راوباسي ژوندي (موحّد) لره د

الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ يُحْيِ

مړي (مشرک) نه او راوباسي مړے (مشرک) د ژوندي (موحّد) نه او تازه کوي

الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ؕ وَ كَذٰلِكَ تُخْرَجُوْنَ ﴿١٩﴾

زمکي لره پس د اوچ والي د هغي نه، او دارنګي تاسو به راوباسلے شئ (د قبرونو نه)*

ركوع ٢ ٥

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ مِنْ اٰيٰتِهٖۤ اَنْ خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ اِذَآ

او بعضي د دلائلو د الله نه دا (خبره) ده چي پيدا كړي يې تاسو د خاوري نه بيا نا ساپه

اَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُوْنَ ﴿٢٠﴾ وَ مِنْ اٰيٰتِهٖۤ اَنْ

يې تاسو بنديګان چي خوريږئ • او بعضي د دلائلو د الله نه دا ده

خَلَقَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِّتَسْكُنُوْۤا

چي پيدا كړي يې دي ستاسو د پاره د جنس ستاسو نه بيبياني دي د پاره چي آرام اوكئ تاسو

اِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَّوَدَّةً وَّ رَحْمَةً ؕ اِنَّ

د دوی سره او كرځولي يې ده په مينځ ستاسو كښي دوستي (محبت) او مهرباني ، يقينًا

فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿٢١﴾ وَ مِنْ

په دي كښي خاڅخا نښي (د عبرت) دي د پاره د هغه قوم چي سوچ او فكر كوي • او بعضي د

اٰيٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ اخْتِلَافُ

د دلائلو د الله نه پيدائش د آسمانـــونو او د زمـــكو دے او بدليدل

اَلْسِنَتِكُمْ وَ اَلْوَانِكُمْ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ

د ژبو ستـاسو او د رنګونو ستاسو دي ، يقينًا په دي كښي خاڅخا نښي (د عبرت) دي

لِّلْعٰلِمِيْنَ ﴿٢٢﴾ وَ مِنْ اٰيٰتِهٖ مَنَامُكُمْ بِالَّيْلِ

د پاره د پوهيدونكو • او بعضي د دلائلو د الله نه خوب ستاسو دے په شپه كښي

وَ النَّهَارِ وَ ابْتِغَآؤُكُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ؕ اِنَّ فِيْ

او د ورځي (ګرځيدل ستاسو دي) او لټول ستاسو دي د فضل د الله نه ، يقينًا په

ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُوْنَ ﴿٢٣﴾ وَ مِنْ اٰيٰتِهٖ

دي كښي خاڅخا نښي د عبرت دي د پاره د هغه قوم چي اوري (قرآن) • او بعضي د دلائلو د الله نه

يُرِيْكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَّ طَمَعًا وَّ يُنَزِّلُ مِنَ

ښائي تاسو ته برك بروك د پاره د يري (د مسافر) او د پاره د طمعي (د مقيم) او راليږي د

السَّمَآءِ مَآءً فَيُحْيِ بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ؕ
بره نه باران نو تر و تازه کوي په دې سره زمکه پس د اوچيدو د دې نه ،

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ۞۲۴ وَ
يقيناً په دې کښې خامخا ښکارندې د عبرت دي د پاره د هغه قوم چې عقل نه کار اخلي ٭ او

مِنْ اٰيٰتِهٖٓ اَنْ تَقُوْمَ السَّمَآءُ وَ الْاَرْضُ
بعضې د دلائلو د دې نه دا چې ولاړ دے آسمان او زمکه

بِاَمْرِهٖ ؕ ثُمَّ اِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً ۖ مِّنَ
په حکم د الله باندې ، بيا کله چې راوغواړي تاسو په راغوختلو سره ، د

الْاَرْضِ ۖ اِذَآ اَنْتُمْ تَخْرُجُوْنَ ۞۲۵ وَ لَهٗ مَنْ
زمکې نه ، ناساپه تاسو به (د قبرونو نه) راوځئ ٭ او خاص د الله اختيار کښې دي هغه څوک

فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ كُلٌّ لَّهٗ قٰنِتُوْنَ ۞۲۶
چې (بره) آسمانونو او (ښکته) زمکه کښې دي ، دا ټول دې الله ته عاجزي کونکي دي ٭

وَ هُوَ الَّذِيْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ وَ
او دا (الله) هغه ذات دے چې پيدا کړ مخلوق لره اول ځل بيا به واپس کښې دې مخلوق لره او

هُوَ اَهْوَنُ عَلَيْهِ ؕ وَ لَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى
دا کار آسان دے په الله باندې ، او دې (الله) لره صفتونه دي اوچت اوچت

فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۚ وَ هُوَ الْعَزِيْزُ
(بره) اسمانونو کښې او (ښکته) زمکو کښې ، او دا الله غالب



الْحَكِيْمُ ۞۲۷ ضَرَبَ لَكُمْ مَّثَلًا مِّنْ اَنْفُسِكُمْ ؕ
او حکمت والا دے ٭ بيانې (الله) ستاسو د پاره يو مثال د جنس ستاسو نه ،

هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِّنْ
آيا شته ستاسو د پاره د هغه نه چې مالکان دي ښي لاسونه ستاسو (د هغوي)

Maktaba Tul Ishaat.com

شُرَكَآءَ فِيْ مَا رَزَقْنٰكُمْ فَاَنْتُمْ فِيْهِ سَوَآءٌ

خوک حصه داران په هغه څۀ کښې چې درکړي دي مونږ تاسو ته نو آيا يئ تاسو په دې کښې برابر

تَخَافُوْنَهُمْ كَخِيْفَتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ ؕ كَذٰلِكَ

يريږئ تاسو د هغوي نه په شان د يرې ستاسو د خپلو نه ، دارنګې

نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿۲۸﴾ بَلِ

واضح بيانوو مونږه دلائل د پاره د هغه قوم چې عقل نه کار اخلي • بلکه

اتَّبَعَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْٓا اَهْوَآءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ

تابعداري کړې هغه کسان چې ظلم ئې کړے دے د خپلو خواهشاتو بغير د څه پوهے نه ،

فَمَنْ يَّهْدِيْ مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ ؕ وَ مَا لَهُمْ

نو څوک دے چې لار به سمه کې هغه چاته چې مهر د ګمراهۍ اوهي الله په هغه باندې ، او نه به وی دوی لره

مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿۲۹﴾ فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ

څوک امداديان • نو تابع که خپل ځان د دين (په داسې حال کښې

حَنِيْفًا ؕ فِطْرَتَ اللّٰهِ الَّتِيْ فَطَرَ النَّاسَ

ولاړ ئې) په توحيد او ماتونکے د شرک ، (تابع شه) د دين الله هغه چې پيدا کړي ئې دې خلق

عَلَيْهَا ؕ لَا تَبْدِيْلَ لِخَلْقِ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ

په دې باندې ، نشته بدليدل دين د الله لره ، دا

الدِّيْنُ الْقَيِّمُ ۙ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا

دے دين مضبوط (غير منسوخ) ، ليکن اکثر د خلقو نه نه

يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۰﴾ مُنِيْبِيْنَ اِلَيْهِ وَ اتَّقُوْهُ وَ اَقِيْمُوا

پوهيږي • (شئ) عاجزي کونکي الله ته او اويريږئ د الله نه او قائم کړئ

الصَّلٰوةَ وَ لَا تَكُوْنُوْا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۳۱﴾

مونځ او مه کيږئ د مشرکانو نه •

مِنَ الَّذِيْنَ فَرَّقُوْا دِيْنَهُمْ وَ كَانُوْا شِيَعًا ط
د هغه كسانو نه چې ټس نس يې كه خپل دين او شو دوى ډلې ډلې ،

كُلُّ حِزْبٍۢ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُوْنَ ﴿٣٢﴾ وَ اِذَا
هره ډله په هغه چې وي دوى سره خوشحالي كوونكي دي * او كله چې

مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُّنِيْبِيْنَ
اورسيږي خلقو ته تكليف نو رابلي (دا خلق) خپل رب لره عاجزي كوونكي

اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَآ اَذَاقَهُمْ مِّنْهُ رَحْمَةً اِذَا فَرِيْقٌ
دې الله ته بيا كله چې اوڅكي (الله) دوى ته د خپل طرفه نه رحمت ناسابه يوه ډله

مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُوْنَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ ط
د دوى نه د خپل رب سره نور شريكي * دې د پاره چې ناشكري اوكي دوى په هغه چې وركړي دي موږ دوى ته ،

فَتَمَتَّعُوْا وقفة فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿٣٤﴾ اَمْ اَنْزَلْنَا
پس فائده واخلئ ، پس زر دے چې تاسو به پوهه شئ * آيا رالېږلے دي موږ

عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوْا بِهٖ
په دوى باندې څه دليل نو دا (دليل) خبري كي په هغه (عقيده) باندې چې دوى د الله سره

يُشْرِكُوْنَ ﴿٣٥﴾ وَ اِذَآ اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً
شرك كولو * او كله چې اوڅكوو موږ خلقو ته څه مهرباني

فَرِحُوْا بِهَا ط وَ اِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ
نو دوى مست شي په هغې باندې ، او كه اورسيږي دوى ته څه تكليف په سبب د هغه چې مخكښې كړي دي

اَيْدِيْهِمْ اِذَا هُمْ يَقْنَطُوْنَ ﴿٣٦﴾ اَوَ لَمْ يَرَوْا اَنَّ
لاسونو د دوى ناسابه دوى نااميدي كي * آيا دوى نه ګوري چې يقينًا

اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَ يَقْدِرُ ط
الله پراخوي رزق چا لره يې چې خوښه شي او تنګي ،

Maktaba Tul Ishaat.com

إِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٣٧﴾

يقينًا په دي كښې خامخا نخښي د عبرت دي د پاره د هغه قوم چې ايمان راوړي *

فَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهٗ وَ الْمِسْكِيْنَ وَ ابْنَ

پس وركه خپلو خپلوانو ته حق د هغوي او مسكين ته او

السَّبِيْلِ ؕ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ يُرِيْدُوْنَ

مسافر ته ، دا غوره دي د پاره د هغه كسانو چې اراده لري

وَجْهَ اللّٰهِ ۫ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿٣٨﴾ وَ

د رضامنتيا د الله او دغه كسان هم دوي دي كامياب * او

مَآ اٰتَيْتُمْ مِّنْ رِّبًا لِّيَرْبُوَاْ فِيْٓ اَمْوَالِ

هغه چې وركوئ تاسو څه بخشش دي د پاره چې زيات شي په مالونو د

النَّاسِ فَلَا يَرْبُوْا عِنْدَ اللّٰهِ ۚ وَ مَآ اٰتَيْتُمْ

خلقو كښې نو نه زياتيږي په نـــزد د الله ، او هغه چې وركوئ تاسو

مِّنْ زَكٰوةٍ تُرِيْدُوْنَ وَجْهَ اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ

څه زكوة چې اراده كوئ تاسو د رضامندۍ د الله نو دغه كسان

هُمُ الْمُضْعِفُوْنَ ﴿٣٩﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ ثُمَّ

هم دوي دي دوچند كونكي (اجر لره) * الله هغه ذات دے چې پيدا كړي يئ تاسو بيا

رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيْتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيْكُمْ ؕ هَلْ مِنْ

رزق دركوي تاسو ته بيا به مړه كي تاسو لره بيا به ژوندي كي تاسو لره ، ايا شته خوک د

شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِّنْ

برخې خاوندانو ستاسو نه هغه څوک چې اوبه كي د دي كارونو نه څه

شَيْءٍ ؕ سُبْحٰنَهٗ وَ تَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٤٠﴾ ع ظَهَرَ

شے ، پاكي ده دي الله لره او اوچت دے د هغه نه چې دوي د الله سره بل څوک شريكوي * ښكاره شو

الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِى

فساد په اوچه او لونده كښې په سبب د هغه (اعمالو) چې كړي دي لاسونو د

النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا

خلقو دي د پاره چې اوڅكي دوى ته بعضي (سزا د) هغه عملونو چې دوى كړي وو

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ سِيرُوا فِي

خامخا چې دوى راوګرځي (الله ته) ٭ اووايه اوګرځئ په

الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ

زمكه كښې نو اوګورئ څه رنګه شو انجام د هغه كسانو

مِنْ قَبْلُ ط كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّشْرِكِيْنَ ﴿٤٢﴾

چې مخكښې وو ، وو اكثر د دوى نه مشركان ٭

فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ

نو تابع كه خپل ځان د دين مضبوط مخكښې د دې نه

اَنْ يَّاْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ

چې راشي يو ورځ چې نه به وي واپس كيدل هغې لره د طرفه د الله نه په دغه ورځ

يَّصَّدَّعُوْنَ ﴿٤٣﴾ مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهٗ ج وَ

دوى به پريشانه كړے شي ٭ چا چې كفر اوكه نو په هغه باندې سزا د كفر د هغه ده، او

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُوْنَ ﴿٤٤﴾ لا

چا چې عمل اوكه نيك نو د پاره ده ځانونو خپلو تيارے كوي ٭

لِيَجْزِىَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

دې د پاره چې بدله وركړي هغه كسانو ته چې ايمان ئې راوړے وو او عمل ئې كړے وو نيك

مِنْ فَضْلِهٖ ط اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٤٥﴾ وَ

د خپل فضل نه يقينًا دا (الله) مينه نه كوي د كافرانو سره ٭ او

Maktaba Tul Ishaat.com

مِنْ اٰيٰتِهٖٓ اَنْ يُّرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرٰتٍ
بعضي د دلائلو د الله نه دا ده چي رالیږي بادونه زیري ورکوونکي
وَّ لِيُذِيْقَكُمْ مِّنْ رَّحْمَتِهٖ وَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ
او دي د پاره چي اوڅکي تاسو ته د خپل رحمت نه او دي د پاره چي ځي کشتۍ
بِاَمْرِهٖ وَ لِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَ لَعَلَّكُمْ
په حکم د الله باندي او دي د پاره چي اولټوئ تاسو د فضل د الله نه او خامخا چي تاسو
تَشْكُرُوْنَ ۝٤٦ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ
شکر اوباسئ ٠ او په تحقیق سره رالیږلي دي موږ مخکښي ستا نه
رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَآءُوْهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ
پیغمبران خپلو قومونو ته نو راتلل ئي اوکړل دوی ته په واضحه دلائلو باندي
فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِيْنَ اَجْرَمُوْا ؕ وَ كَانَ حَقًّا
نو بدله واغسته موږه د هغه کسانو نه چي جرم ئي کړے وو ، او دے لائق
عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝٤٧ اَللّٰهُ الَّذِيْ يُرْسِلُ
موږ سره امداد د مؤمنانو ٠ الله هغه ذات دے چي رالیږي
الرِّيٰحَ فَتُثِيْرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهٗ فِي السَّمَآءِ
بادونه نو اوچتئ وريځي لره نو خورئ دي لره بـــــره
كَيْفَ يَشَآءُ وَ يَجْعَلُهٗ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ
څه رنګه ئي چي خوښه شي او ګرځئ دي (وريځ) لره درنه نو وينې به ته څاڅکې
يَخْرُجُ مِنْ خِلٰلِهٖ ۚ فَاِذَآ اَصَابَ بِهٖ مَنْ
چي راوځي د مينځ د دينه ، پس ناساپه رسئ دا باران چا ته
يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖٓ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُوْنَ ۝٤٨
ئي چي خوښه شي د خپلو بندګانو نه ناساپه دوی خوشحاله خوشحاله کیږي ٠

وَ اِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلِ اَنْ يُّنَزَّلَ عَلَيْهِمْ

اګر چې وو دوی مخکښې د راتلــــو د باران نه په دوی باندې

مِّنْ قَبْلِهٖ لَمُبْلِسِيْنَ ﴿۴۹﴾ فَانْظُرْ اِلٰۤى اٰثٰرِ

مخکښې د دې نه خامخا نااميدې کونکي • نو اوګوره نښو د

رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ

مهربانۍ د الله ته څه رنګې تازه کوي زمکې لره پس د

مَوْتِهَا ؕ اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتٰى ۚ وَهُوَ عَلٰى

اوچ والي د هغې نه ، يقيناً دغه ذات خامخا ژوندے کونکے د مړو دے ، او دا الله په

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۵۰﴾ وَ لَئِنْ اَرْسَلْنَا

هر شي قدرت لرونکے دے • او که رااوليږو مونږه

رِيْحًا فَرَاَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوْا مِنْۢ بَعْدِهٖ

باد پس اوبه وينې دوی دې لره تک زيړ نو خامخا اوبه ګرځي دوی پس د دې نه

يَكْفُرُوْنَ ﴿۵۱﴾ فَاِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَ لَا

کفر کونکي • پس يقيناً ته نه شې اورولے مړو ته او نه شې

تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَآءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِيْنَ ﴿۵۲﴾

اورولے ته کڼرو ته آواز کله چې اوګرځي دوی شا کونکي •

وَ مَاۤ اَنْتَ بِهٰدِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلٰلَتِهِمْ ؕ اِنْ

او نه يې ته لار خودونکے ړندو ته د ګمراهۍ د دوی نه ، نه شې

تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُّؤْمِنُ بِاٰيٰتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۵۳﴾

اورولے مګر هغه چا ته چې ايمان راوړي په آيتونو زمونږ باندې پس دوی غاړه کيخودونکي دي •

اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ ضُعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ

الله هغه ذات دے چې پيدا کړي يې يئ تاسو د کمزورۍ څيز نه بيا ګرځولے يې دے

[ق حفص ضعف بضم الضاد وضعفا ... ع ۱۳ ... الضم مختار ۱۲]

Maktaba Tul Ishaat.com

مِنْۢ بَعْدِ ضُعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْۢ بَعْدِ

بـــس د کمزورتیا نه طاقت بیا . ئي پیدا کړے دے بـــس د

قُوَّةٍ ضُعْفًا وَّ شَيْبَةً ۭ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ وَ هُوَ

طاقت نه کمزورتیا او بوډا والے ، پیدا کئ هغه چي اوغواړي ، او دا الله

الْعَلِيْمُ الْقَدِيْرُ ﴿٥٤﴾ وَ يَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ

پوهه او قدرت والا دے * او (یاد که) هغه ورځ چي قائم به شي قـــیامت

يُقْسِمُ الْمُجْرِمُوْنَ ۙ مَا لَبِثُوْا غَيْرَ سَاعَةٍ ۭ

قسمونه به خوري مجـــرمان چي دوی، وخت نه وو تیر کړے بغیر د یو ساعت نه ،

كَذٰلِكَ كَانُوْا يُؤْفَكُوْنَ ﴿٥٥﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ

دارنګي دوی اړولے شو (د حق نه) * او به وائي هغه کسان چي

اُوْتُوا الْعِلْمَ وَ الْاِيْمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِيْ كِتٰبِ

ورکړے شوے دے ورته علم او ایمان (ئي راوړے دے) په تحقیق سره وخت تیر کړے وو تاسو په علم د

اللّٰهِ اِلٰى يَوْمِ الْبَعْثِ ۡ فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَ

الله کښي تر ورځ تر پورته کیدو پورې نو دا ده ورځ د پورته کیدو

لٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا

لیکن تاســو وئ چي نه پوهیدئ * پس په دغه ورځ

يَنْفَعُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مَعْذِرَتُهُمْ وَ لَا هُمْ

فائده به ورنه کي هغه کسانو ته چي شرک ئي کړے دے بهانې د دوی او نه به د دوی،

يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿٥٧﴾ وَ لَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِيْ

ملامتیا منظوره کړے شي * او په تحقیق سره بیان کړي دي مونږ د پاره د خلقو په

هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۭ وَ لَئِنْ جِئْتَهُمْ

دي قران کښي د هر قسمه دلیل نه ، او که چرې ته راتلل اوکې دوی ته

بِاٰيَةٍ لَّيَقُوْلَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا
په يو معجزه باندې نو خامخا وايي هغه كسان چې كفر يې كړے دے نه يئ تاسو مګر
مُبْطِلُوْنَ ۝٥٨ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِ
باطل پرست ٭ دارنګې مهر والے دے الله پاک په زړونو
الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝٥٩ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ
د هغه كسانو چې نه پوهيږي ٭ نو صبر كوه يقينًا وعده د الله
حَقٌّ وَّ لَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِيْنَ لَا يُوْقِنُوْنَ ۝٦٠
رښتيا ده او بے همته دې نه كړي تا لره هغه كسان چې هغوي يقين نه ساتي ٭

اٰياتها ٣٤ سُوْرَةُ لُقْمٰنَ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٣١ نزول ٥٧ ركوعاتها ٤

الٓمّٓ ۝١ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِيْمِ ۝٢ هُدًى
الله پوهيږي په معني د دې حروفو ٭ دا آياتونه د كتاب دي د حكمت نه ډک ٭ هدايت
وَّ رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِيْنَ ۝٣ الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ
او رحمت دے د پاره د نيكانو ٭ هغه كسان چې پابندي كوي
الصَّلٰوةَ وَ يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَ هُمْ بِالْاٰخِرَةِ
د مونځه او وركوي زكوة (پاكي لره زړه) او دوي په آخرت باندې
هُمْ يُوْقِنُوْنَ ۝٤ اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّنْ
هم دوي يقين ساتي ٭ دغه كسان په هدايت دي د طرفه د
رَّبِّهِمْ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝٥ وَ مِنَ
رب د دوي نه او دغه كسان هم دوي دي كامياب ٭ او بعضي
النَّاسِ مَنْ يَّشْتَرِيْ لَهْوَ الْحَدِيْثِ لِيُضِلَّ
د خلقو نه هغه خوک دي چې غوره كوي عبث خبري دي د پاره چې ګمراه شي

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ لُقْمٰنَ

ربط د سورت لقمان :

(۱) ما قبل آیت ۳۵ کښې مشرکینو ته زجر وو دلته آیت ۱۱ کښې زیادت کې په هغې باندي .

(۲) ما قبل کښې اثبات د توحید اوشو په ادله عقلیه دلته په ادله ثلاثه (عقلي ، نقلي ، وحي)

سره اثبات د توحید کې .

(۳) ما قبل کښې بشارت ذکر شو مؤمنانو ته دلته هغه مسئله (توحید) ذکر کې چه هغه سبب د بشارت دے .

امتیازات د سورت لقمان :

(۱) دا سورت ممتاز دے په واقعې د لقمان حکیم باندي

(۲) په اوامرو او نواهیو د لقمان حکیم خپل زوئي ته .

(۳) په نوم د لقمان حکیم باندي .

دعوي د سورت لقمان :

اثباة التوحید بالادلة الثلاثة أي العقلي ، و النقلي ، و الوحي .

خلاصه د سورت لقمان :

ابتداء کښې ترغیب الی القرآن ، صفات المؤمنین او مشرکینو ته زجر ورکې

دا رنګه ادله عقلیه او دلیل نقلي د حکیم الدنیا نه ذکر کې بیا دلائل سره د

زواجر او تخویفاتو نه او آخر کښې نفی د علم غیب عن غیره تعالی کې .

عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖۗ وَّ يَتَّخِذَهَا

د لاري د الله نه بغير د څه دليل نه ، او نيوي دين د الله لره

هُزُوًا ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿٦﴾ وَ اِذَا

په ټوکه باندي ، دغه کسان دوی لره دے عذاب سپکونکے • او هر کله چي

تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيٰتُنَا وَلّٰى مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَّمْ

لوستلے شي په ده باندي آياتونه زمونږه نو واوړي تکبر کونکے ګويا چه نه

يَسْمَعْهَا كَاَنَّ فِيْٓ اُذُنَيْهِ وَقْرًا ۚ فَبَشِّرْهُ

وي دي اوريدلے دي لره ګويا چه په غوږونو د ده کښي درونډ والے دے ، پس زيرے ورکه ده ته

بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

په عذاب دردناک سره • يقينًا هغه کسان چي ايمان ئي راوړه او عمل ئي اوکه

الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنّٰتُ النَّعِيْمِ ﴿٨﴾ خٰلِدِيْنَ

نيک دوی د پاره جنتونه د نعمتونو دي • هميشه به وي

فِيْهَا ؕ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٩﴾

په دي کښي وعده د الله ده حقه او دا الله غالب حکمت والا دے •

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَ اَلْقٰى

پيدا کړي ئي دي اسمانونه بغير د ستنو نه چي وينئ تاسو هغي لره او اودرولي ئي دي

فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَمِيْدَ بِكُمْ وَ بَثَّ

په زمکه کښي غرونه د دي د پاره چي او نه خوزي په تاسو باندي او خواره کړي ئي دي

فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ ؕ وَ اَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ

په دي کښي د هر قسمه ژنده سر نه ، او راوړو مونږه د بره نه

مَآءً فَاَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيْمٍ ﴿١٠﴾

باران نو راوزرغنو مونږ په دي کښي د هر قسمه ګياه تازه نه •

Maktaba Tul Ishaat.com

هٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ فَاَرُوْنِيْ مَاذَا خَلَقَ الَّذِيْنَ
دا پیدائش د الله دے نو اوښایئ ما ته څه شے پیدا کړے دے هغه کسانو

مِنْ دُوْنِهٖ ؕ بَلِ الظّٰلِمُوْنَ فِيْ ضَلٰلٍ
چې سیوا د الله نه دي (رامدد کوئ ئې تاسو) ، بلکه ظالمان په ګمراهۍ

مُّبِيْنٍ ﴿۱۱﴾ وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ
ښکاره کښې دي ٭ او تحقیق سره ورکړې وه موږ لقمان حکیم ته هوښیارتیا دا چې

اشْكُرْ لِلّٰهِ ؕ وَ مَنْ يَّشْكُرْ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهٖ ۚ
شکر اوباسه د الله (د نعمتونو) ، او څوک چې شکر اوباسي پس فائده ئې د شکر خپل ځان لره ده ،

وَ مَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيْدٌ ﴿۱۲﴾ وَ اِذْ
او چا چې کفر اوکه پس یقینًا الله بے پرواه ستائلے شوے دے ٭ او کله چې

قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهٖ وَ هُوَ يَعِظُهٗ يٰبُنَيَّ لَا
اوئیل لقمان حکیم خپل زوے ته او ده نصیحت کو هغه ته اے بچیه مه

تُشْرِكْ بِاللّٰهِ ؕ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۳﴾
حصه دار کوه د الله سره (مخلوق) ، یقینًا شرک خامخا ظلم دے لوئے ٭

وَ وَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ ۚ حَمَلَتْهُ اُمُّهٗ
او حکم کړے دے موږ انسان ته په باره د مور او پلار د ده کښې (د احسان) ، بار کړے وو ده لره مور د ده

وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَّ فِصٰلُهٗ فِيْ عَامَيْنِ اَنِ
په تکلیف د پاسه د بل تکلیف نه او جدا کول د ده د پیو نه په دوو کالو کښې (وئیلي دي ما ده ته) چې

اشْكُرْ لِيْ وَ لِوَالِدَيْكَ ؕ اِلَيَّ الْمَصِيْرُ ﴿۱۴﴾ وَ اِنْ
شکر اوباسه زما او د خپل مور او پلار ، خاص ما ته دي راتلل ٭ او که

جَاهَدٰكَ عَلٰۤى اَنْ تُشْرِكَ بِيْ مَا لَيْسَ
جګړه کړي تا سره دا دواړه په دې خبره چې ته شریک اوګرځوي ما سره هغه چې نشتے

لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ۙ فَلَا تُطِعْهُمَا وَ صَاحِبْهُمَا فِي
تا لره په هغې باندې څه دليل ، نو مه منه د دې دواړو او ملګرتيا کوه د دې دواړو په

الدُّنْيَا مَعْرُوْفًا ۫ وَّ اتَّبِعْ سَبِيْلَ مَنْ اَنَابَ
دنياوي امورو کښې په ښې طريقې سره او تابعدار شه د لارې د هغه چا چې راګرځي

اِلَيَّ ۚ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
ما ته بيا ما ته واپسي ستاسو ده پس خبر به درکم تاسو ته په هغه چې

تَعْمَلُوْنَ ﴿١٥﴾ يٰبُنَيَّ اِنَّهَآ اِنْ تَكُ مِثْقَالَ
تاسو کول • اے بچيه يقيناً دا خصلت (د نيکۍ او د بدۍ) که دا په اندازه د

حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِيْ صَخْرَةٍ اَوْ
يو دانې د اوري نو شي دا په کته يا

فِي السَّمٰوٰتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَاْتِ بِهَا اللّٰهُ ؕ
په آسمانونو کښې يا په زمکه کښې راتله به اوکې الله په دې سره

اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ ﴿١٦﴾ يٰبُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ
يقيناً الله باريک بين خبردار دے • اے بچوريه پابندي کوه د مانځه

وَ اْمُرْ بِالْمَعْرُوْفِ وَ انْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ اصْبِرْ
او حکم کوه په دين د الله او منع کوه (خلقو له) د ناروا کارونو نه او صبر کوه

عَلٰى مَآ اَصَابَكَ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ
په هغه مصيبتونو چې رسيږي تا ته يقيناً دا کار د پخو

الْاُمُوْرِ ﴿١٧﴾ وَ لَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَ لَا
کارونو نه دے • او مه اړوه اوربوخ (اننګے) خپل خلقو نه او مه

تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا
ګرځه په زمکه کښې مستا مستا ، يقيناً الله

Maktaba Tul Ishaat.com

يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ ﴿۱۸﴾ وَ اقْصِدْ فِيْ

مينه نه کوي د هر لوئي مار چل ولي سره ٭ او درميانه روي کوه په

مَشْيِكَ وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ ؕ اِنَّ

تگ خپل کښي او پس ښکته که آواز خپل ، يقينًا

اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيْرِ ﴿۱۹﴾ اَلَمْ تَرَوْا

نا کاره په آوازونو کښي خامخا آواز د خرو دے ٭ آيا تاسو نه گورئ

اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي

چي يقينًا الله تابع کړي دي ستاسو د پاره هغه چي (په) آسمانونو او هغه چي

الْاَرْضِ وَ اَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهٗ ظَاهِرَةً

(ښکته) په زمکو کښي دي او پوره کړي ئ دي په تاسو باندي نعمتونه خپل ظاهري (ښکاره)

وَّ بَاطِنَةً ؕ وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُّجَادِلُ فِي اللّٰهِ

او باطني (پټ) ، او بعضي د خلقو نه هغه څوک دي چي جګړي کوي په (لار د) الله کښي

بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّ لَا هُدًى وَّ لَا كِتٰبٍ مُّنِيْرٍ ﴿۲۰﴾ وَ

بغير د دليل عقلي نه او بغير د دليل وحي نه او بغير د دليل نقلي نه ٭ او

اِذَا قِيْلَ لَهُمُ اتَّبِعُوْا مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوْا

کله چي اوئيلے شي دوي ته تابعداري اوکړئ د هغه چي رالېږلي دي الله نو وائي دوی

بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا ؕ اَوَ لَوْ كَانَ

بلکه تابعداري کوو مونږ د هغه چي موندلي دي مونږ په هغي باندي مشران خپل ، اګر چي

الشَّيْطٰنُ يَدْعُوْهُمْ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيْرِ ﴿۲۱﴾

شيطان راغواړي دوی لره په طرف د عذاب د جهنم

وَ مَنْ يُّسْلِمْ وَجْهَهٗۤ اِلَى اللّٰهِ وَ هُوَ مُحْسِنٌ

او جا چي غاړه خپله کيخوده الله ته او وي دے تابعدار د سنتو

فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى ؕ وَ اِلَى

پس په تحقيق سره ده منګول اولګوله په غـــــــــرۍ مضبوطه باندې ، او خاص

اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُوْرِ ﴿۲۲﴾ وَ مَنْ كَفَرَ فَلَا

الله لره دے انجام د کارونو • او چا چې کفر اوکه نو نه دې

يَحْزُنْكَ كُفْرُهٗ ؕ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا ؕ

غمجنې تا لره کفر د هغه ، موږته واپسي د دوی ده نو خبر به ورکو موږ دوی ته په هغه چې دوی کړي وو

اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿۲۳﴾ نُمَتِّعُهُمْ

يقينًا الله پوهه دے په رازونو د سينو باندې • څکه ورکو موږ دوی ته

قَلِيْلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ اِلٰى عَذَابٍ غَلِيْظٍ ﴿۲۴﴾ وَ

لــږه بيا به راکاږو دوی لره په طرف د عذاب ســخت ته • او

لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ

که ته تپوس اوکې د دوی نه چا پيدا کړي دي آســــــــانونه او زمـــــــکې

لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ؕ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ ؕ بَلْ اَكْثَرُهُمْ

نو خامخا وائي به دوی: الله ، او وايه صفتونه د خدائي توب دي خاص الله لره ، ليکن اکثر د دوی نه

لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۵﴾ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ

نه پوهيږي • خاص په اختيار د الله کښې دي هغه چې (په) آسمانونو او (ښکته) زمکه کښې دي ،

اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ﴿۲۶﴾ وَ لَوْ اَنَّ مَا

يقينًا الله هغه دے بے پرواه ستائلے شوے • او که شي هغه څيزونه چې دي

فِي الْاَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ اَقْلَامٌ وَّ الْبَحْرُ

په زمکه کښې د اونو نه قلمونه او درياب

يَمُدُّهٗ مِنْۢ بَعْدِهٖ سَبْعَةُ اَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ

سياهي شي د دې ، پس د دې نه اووه نور دريابونه شي ختم به نه شي

Maktaba Tul Ishaat.com

كَلِمٰتُ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٢٧﴾ مَا
صفات د الله ، يقيناً الله پاک غالب حکمت والا دے * نه دے

خَلْقُكُمْ وَ لَا بَعْثُكُمْ اِلَّا كَنَفْسٍ وَّاحِدَةٍ ؕ
پيدائش ستاسو او نه دوباره پورته کول ستاسو مگر په شان د سا يو باندي

اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌۢ بَصِيْرٌ ﴿٢٨﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ
يقيناً الله اوريدونکے ليدونکے دے * آيا ته نه گوري چي يقيناً الله

يُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُوْلِجُ النَّهَارَ فِي
دننه کيږ شپي لره په ورځ کښي او دننه کيږ ورځي لره په

الَّيْلِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ ؗ كُلٌّ يَّجْرِيْٓ
شپه کښي او په کار کښي ئي لګولے دے نور (نمر) او سپوږمے داټول روان دي

اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى وَّ اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ
تر نيټي مقرري پوري او يقيناً الله په هغه عملونو چي تاسو ئي کوئ

خَبِيْرٌ ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَ اَنَّ مَا
خبر دار دے * دا د دي وجي نه چي يقيناً الله هغه دے رشتينے ذات او يقيناً هغه چي

يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهِ الْبَاطِلُ ۙ وَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ
دوی ئي رامدد کيږ بغير د الله نه هغه دي باطل او يقيناً الله هغه دے

الْعَلِيُّ الْكَبِيْرُ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِيْ
اوچتے مرتبے والا لوئے مرتبے والا * آيا ته نه گوري چي يقيناً کشتئ روانه وي

فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللّٰهِ لِيُرِيَكُمْ مِّنْ اٰيٰتِهٖ ؕ
په درياب کښي په نعمت د الله سره دي د پاره چي اوښئ تاسو ته د خپلو دلائلو نه ،

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ﴿٣١﴾
يقيناً په دي بيان کښي خامخا نښي د عبرت دي د پاره د هر صبر کونکي (کلک اوډريدونکي) تابعدار *

وَ اِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللّٰهَ

او کله چي پټ کړي دوی لره چهبي په شان د وريځو رابلي دوی الله لره

مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ فَلَمَّا نَجّٰىهُمْ اِلَى

خالص کونکي ئي الله ته غاړي لــره، پس هر کله چي خلاص کړي دوی لره

الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ ؕ وَ مَا يَجْحَدُ بِاٰيٰتِنَآ

اوچې ته پس بعضي د دوی نه درميانه وي ، او انکار نه کيږ په آيتونو زموتږ باندي

اِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُوْرٍ ﴿۳۲﴾ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوْا

مگر هر بے لوظه منكر . اے خلقو خان بچ کړئ

رَبَّكُمْ وَ اخْشَوْا يَوْمًا لَّا يَجْزِيْ وَالِدٌ عَنْ

(د مناهيو) د رب ستاسو نه او ويريږئ د هغه ورځي نه چي بدله به ورکړي نه پلار د

وَّلَدِهٖ ۫ وَ لَا مَوْلُوْدٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَّالِدِهٖ شَيْـًٔا ؕ

خپل بچي نه او نه بچے بدله ورکونکے دے د خپل پلار نه د څه شي،

اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ

يقيناً وعـــده د الله حقه ده پس دهوکه کنبي وانه چوي تاسو لره ژوند د

الدُّنْيَا ٝ وَ لَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُوْرُ ﴿۳۳﴾ اِنَّ

دنيا، او په دهوکه کنبي وانه چوي تاسو لره په مقابله د الله کنبي دهوکه باز (شيطان)* يقيناً

اللّٰهَ عِنْدَهٗ عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ وَ يُنَزِّلُ الْغَيْثَ ۚ

الله ســره علم د قيامت دے ، او رالېږي باران،

وَ يَعْلَمُ مَا فِي الْاَرْحَامِ ؕ وَ مَا تَدْرِيْ نَفْسٌ

او پوهه دے په هغه چي په گېډو د ميندو کنبي دي، او نه بـــوهيږي يو تن

مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ؕ وَ مَا تَدْرِيْ نَفْسٌۢ بِاَيِّ

چي څه به کوي دے صبا ، او نه پوهيږي يو تن چي به کومه

Maktaba Tul Ishaat.com

اَرۡضٍ تَمُوۡتُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيۡمٌ خَبِيۡرٌ ﴿٣٤﴾

زمکه به مړېږي، يقينًا الله پوهه خبر دار دے •

آياتها ٣٠ سُوۡرَةُ السَّجۡدَةِ مَكِّيَّةٌ بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ تدوين ٣٢ نزول ٧٥ ركوعاتها ٣

الٓمّٓ ﴿١﴾ تَنۡزِيۡلُ الۡكِتٰبِ لَا رَيۡبَ فِيۡهِ مِنۡ

الله پوهیږي په معنې د دې حروفو (الم) د دې کتاب نشته شک په دې کښې چې د طرفه د

رَّبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿٢﴾ؕ اَمۡ يَقُوۡلُوۡنَ افۡتَرٰىهُ ۚ بَلۡ

رب د مخلوقات نه دې* آيا وائي دوی د ځان نه جوړ کړے دے (نبي عليه السلام) دې قرآن لره، بلکه

هُوَ الۡحَقُّ مِنۡ رَّبِّكَ لِتُنۡذِرَ قَوۡمًا مَّاۤ اَتٰىهُمۡ

دا قرآن حق دے د طرفه د رب ستا نه دې د پاره چې ته اوېروې هغه قوم چې نه دے راغلے دوی ته

مِّنۡ نَّذِيۡرٍ مِّنۡ قَبۡلِكَ لَعَلَّهُمۡ يَهۡتَدُوۡنَ ﴿٣﴾

څوک يرونکے مخکښې ستا نه خامخا چې دوی سمه لار اومومي*

اَللّٰهُ الَّذِيۡ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضَ وَ مَا

الله هغه ذات دے چې پيدا کړي ئې دي آسمانونه او زمکي او هغه چې

بَيۡنَهُمَا فِيۡ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسۡتَوٰى عَلَى

په مينځ د دې دواړو کښې دي په شپږو لمحو کښې بيا برابر دے په

الۡعَرۡشِ ؕ مَا لَكُمۡ مِّنۡ دُوۡنِهٖ مِنۡ وَّلِيٍّ وَّ لَا

تخت (خپل سلطنت باندې) نشته ستاسو د پاره سيوا د الله څوک دوست او نه

شَفِيۡعٍ ؕ اَفَلَا تَتَذَكَّرُوۡنَ ﴿٤﴾ يُدَبِّرُ الۡاَمۡرَ

څوک خلاصونکے، اے نو ولې تاسو پند نه اخلئ؟ • تدبير کړي الله د کارونو

مِنَ السَّمَآءِ اِلَى الۡاَرۡضِ ثُمَّ يَعۡرُجُ اِلَيۡهِ

د بره نه زمکے ته بيا ورخيژي (دا فرشي) دغه عرش د الله ته

سُورَةُ السَّجْدَةِ

ربط د سورت السجدة :

(۱)ما قبل کښې دليل نقلي وو د لقمان حکيم نو دلته آيت ۲۳ نه دليل نقلي د د موسی علیه السلام نه ذکر کړي.

(۲)ما قبل آيت ۲۰ کښې ذکر شو {وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً} چه الله در باندی ښکاره او پټ نعمتونه پوره کړی دی دلته آيت ۹ کښې وائی په تاسو کښې شکر يستونکی د نعمتونو ډير لږ دي .

(۳)ما قبل آيت ۱۰ کښې ذکر شو الله رب العزت وائی زه باران راوروم دلته آيت ۲۷ کښې په هغی باندی زيادت کړي.

امتيازات د سورت السجدة :

(۱) دا سورت ممتاز دے په خصوصی بشارت ورکولو باندي مؤمنانو ته .

(۲) په خصوصی حالت د مجرمانو باندي .

(۳) په ذکر د سپارلو د ملک الموت په انسانانو باندي .

دعوي د سورت السجدة :

نفی د شفاعت قهريه او په هغي ادله .

خلاصه د سورت السجدة :

په دي سورت کښې جرړه د شرک کټ کړي يعنی نفی د شفاعت قهريه کړي ځکه دا د شرک جرړه ده په اول کښې ترغيب الی القرآن بيا څلور آيتونو کښې مشرکينو ته زجراو دعوی د سورت آيت ٤ کښې ذکر کړي بيا څلور ادله عقليه په دعوی د سورت باندي دارنګی دليل نقلي او مشرکينو ته تخويف او ذکر د صفاتو د مؤمنينو او مشرکينو کړي.

Maktaba Tul Ishaat.com

فِيْ يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهٗٓ اَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا

په هغه ساعت کښې چې ده اندازه د هغې زر کاله د هغه نه

تَعُدُّوْنَ ۝٥ ذٰلِكَ عٰلِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ

چې تاسو ئې شميرئ • دا الله پوهه دے په پټو او په ښکارو باندې

الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ۝٦ الَّذِيْٓ اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ

غالب مهربان ذات دے • هغه ذات چې ښائسته کړے ئې دے هر يو شي لره

خَلَقَهٗ وَ بَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ

چې پيدا کړے ئې دے هغې لره او شروع ئې کړې ده په پيدائش د انسان د

طِيْنٍ ۝٧ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهٗ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ

خاورې نه • بيا گرځولې ئې دے نسل د ده د چوڼشوو د

مَّآءٍ مَّهِيْنٍ ۝٨ ثُمَّ سَوّٰىهُ وَ نَفَخَ فِيْهِ مِنْ

اوبو سپکو نه • بيا ئې برابر کړے دے ده لره او پوک ئې وهلے دے ده کښې (روح) په

رُّوْحِهٖ وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْاَبْصَارَ

خپل حکم باندې او گرځولې ئې دي ستاسو د پاره غوږونه او سترگې

وَ الْاَفْـِٕدَةَ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ۝٩ وَ قَالُوْٓا

او زړونه ، ډير لږ تاسو شکر اوباسئ • او وائي دوى

ءَاِذَا ضَلَلْنَا فِي الْاَرْضِ ءَاِنَّا لَفِيْ خَلْقٍ

آيا هر کله چې روک شو موږ په زمکه کښې آيا شو به موږ خامخا په پيدائش

جَدِيْدٍ ؕ بَلْ هُمْ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ كٰفِرُوْنَ ۝١٠

نوي کښې ، بلکه دوى په ملاقات د خپل رب باندې منکر دي •

قُلْ يَتَوَفّٰىكُمْ مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِيْ وُكِّلَ

اووايه روح اخلي ستاسو نه فرښته د مرگ هغه چې مقرر کړے شوې ده

بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُوْنَ ﴿١١﴾ وَ لَوْ تَرٰٓى اِذِ

په تاسو باندې بيا په طرف د رب ستاسو تاسو به واپس كړے شئ* او كه اوينې ته كله چې

الْمُجْرِمُوْنَ نَاكِسُوْا رُءُوْسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ؕ

مجرمان ښكته كونكي به وي خپل سرونو لره په نزد د رب د دوى باندې ،

رَبَّنَآ اَبْصَرْنَا وَ سَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا

(وائي به) اے ربه زمونږه ښه اوليدل مونږ او ښه واوريدل مونږ نو واپس كړې مونږه (دنيا ته) چې عمل اوكړو نيك

اِنَّا مُوْقِنُوْنَ ﴿١٢﴾ وَ لَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ

يقيناً مونږه يقين كونكي يو* او كه خوښه وے زمونږ خامخا وركړے به وو مونږ هر يو

نَفْسٍ هُدٰىهَا وَ لٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّيْ

نفس ته توفيق د هغه ليكن ثابته شويده وينا زما د طرف نه

لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ

چې خامخا ډك به كړم زه جهنم د پيريانو او انسانانو

اَجْمَعِيْنَ ﴿١٣﴾ فَذُوْقُوْا بِمَا نَسِيْتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ

ټولو نه* نو اوڅكئ عذاب په سبب د هغه چې پريخودے وو تاسو ملاقات د ورځې ستاسو

هٰذَا ۚ اِنَّا نَسِيْنٰكُمْ وَ ذُوْقُوْا عَذَابَ الْخُلْدِ

چې دا ده ، يقيناً مونږه پريښودو تاسو لره (د رحمت نه) او اوڅكئ عذاب د هميشه والي

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيٰتِنَا

په سبب د هغه چې تاسو كول* بے شكه ايمان راوړي په آيتونو زمونږ باندې

الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِّرُوْا بِهَا خَرُّوْا سُجَّدًا وَّ سَبَّحُوْا

هغه كسان چې كله پند وركړے شي دوى ته په دې سره پريوځي دوى تابعدار او پاكي بيانوي

بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ هُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿١٥﴾ ۩ تَتَجَافٰى

په ستائنه د رب خپل (لكيا وي) او دوى خان غټ نه ګنړي (د الله د عبادت نه)* لرې وي

Maktaba Tul Ishaat.com

جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ

اړخونه د دوی د بسترو نه رابلي خپل رب لره

خَوْفًا وَّ طَمَعًا ۫ وَّ مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿١٦﴾

په يرې او طمعې سره او د هغه نه چې ورکړې دي ورته موږ خرچ کړي دوی *

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ اُخْفِيَ لَهُمْ مِّنْ قُرَّةِ

نو نه پوهيږي هيڅ يو نفس په هغه چې پټ کړے شوي دي دوی لره د يخ والي

اَعْيُنٍ ۚ جَزَآءً ۢ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٧﴾ اَفَمَنْ

د سترګو نه (بدله به ورکړے شي) بدله په سبب د هغه چې دوی به اعمال کول * آيا هغه څوک

كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا ؔ لَا يَسْتَوٗنَ ﴿١٨﴾

چې وي مومن دے په شان د هغه چا کيدے شي چې هغه وي فاسق، نه دي برابر دوی *

اَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ

هر چې هغه کسان دي چې ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې کړے دے نيک پس دوی لره

جَنّٰتُ الْمَاْوٰى ۫ نُزُلًا بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٩﴾

جنتونه د هميشګيرې دي (ميلمانه به کړے شي) په ميلمستيا سره په سبب د هغه چې دوی نيک اعمال کول

وَ اَمَّا الَّذِيْنَ فَسَقُوْا فَمَاْوٰىهُمُ النَّارُ ؕ كُلَّمَآ

او هر چې هغه کسان دي چې فاسقان دي نو ځائے د دوی دے اوور کله چې

اَرَادُوْٓا اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنْهَآ اُعِيْدُوْا فِيْهَا وَ

اراده اوکي دا چې راوځي د دې اوور نه واپس کولے به شي په دې اوور کښې او

قِيْلَ لَهُمْ ذُوْقُوْا عَذَابَ النَّارِ الَّذِيْ كُنْتُمْ

او به وئيلے شي دوی ته اوڅکئ عذاب د اوور هغه چې تاسو (هميشه)

بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ﴿٢٠﴾ وَ لَنُذِيْقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ

هغې ته نسبت د دروغو کولو * او خامخا او به څکوو موږ دوی ته د عذاب نه

الْاَدْنٰى دُوْنَ الْعَذَابِ الْاَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ

نږدې نه علاوه د عذاب لوئي نه خامخا چې دوی

يَرْجِعُوْنَ ﴿٢١﴾ وَ مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيٰتِ

واپس شي (الله ته) * او څوک دے لوئي ظالم د هغه چا نه چې پند ورکړے شو ده ته په آيتونو

رَبِّهٖ ثُمَّ اَعْرَضَ عَنْهَا ؕ اِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِيْنَ

د خپل رب بيا ده مخ واړوه د هغې نه ، يقينًا موږه د مجرمانو نه

مُنْتَقِمُوْنَ ﴿٢٢﴾ وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ

بدله اغستونکي يو * او تحقيق سره ورکړے وو موږ موسیٰ عليه السلام ته تورات

فَلَا تَكُنْ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَآئِهٖ وَ جَعَلْنٰهُ

نو مه کيږه په شک کښې د ملاقات خپل نه (الله سره) او ګرځولے وو موږه ده لره

هُدًى لِّبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿٢٣﴾ وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ

هدايت (لار ښودونکے) د پاره د بني اسرائيلو * او ګرځولي وو موږ د دوی نه

اَئِمَّةً يَّهْدُوْنَ بِاَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوْا ؕ وَ

مشران چې بيان به ئې کوه په حکم زموږ باندې هر کله چې دوی صبر اوکړه او

كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يُوْقِنُوْنَ ﴿٢٤﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ

دوی په آيتونو زموږ باندې يقين کو * يقينًا رب ستا هغه به

يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ

فيصله اوکړي په مينځ د دوی کښې په ورځ د قيامت په هغه څه کښې چې دوی (هميشه)

يَخْتَلِفُوْنَ ﴿٢٥﴾ اَوَ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا

اختلاف کوا * آيا نه دے بيان شوے دوی ته چې ډير هلاک کړي وو موږه

مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنَ الْقُرُوْنِ يَمْشُوْنَ فِيْ

مخکښې د دوی نه د پيړونه چې ګرځي دوی په

مَسٰكِنِهِمْ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ ؕ اَفَلَا

ځایونو هغوی کښې ، یقینًا به دي کښې خامخا نښې د عبرت دي ، آیا

يَسْمَعُوْنَ ﴿٢٦﴾ اَوَ لَمْ يَرَوْا اَنَّا نَسُوْقُ الْمَآءَ

دوی نه اوري (دا دلائل)* ایا دوی نه ګوري چې یقینا مونږه بیایو اوبـه لره

اِلَى الْاَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا

زمکې بنجرې ته پس راوباسو مونږ په دې سره فصل

تَاْكُلُ مِنْهُ اَنْعَامُهُمْ وَ اَنْفُسُهُمْ ؕ اَفَلَا

چې خوري د دې نه څاروي د دوی او دوی خپله ، آیا نه

يُبْصِرُوْنَ ﴿٢٧﴾ وَ يَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا

وینې دوی (دا دلائل) * او وائي دوی کله به وي دا

الْفَتْحُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٢٨﴾ قُلْ يَوْمَ

فیصله که یئ تاسو رښتیني * اووایه ورځ د

الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِيْمَانُهُمْ

فتح (فیصلې) چې ده فائده به نه ورکوي هغه کسانو ته چې کفر ئې کړے دے ایمانونه د دوی

وَ لَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿٢٩﴾ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ

او نه به دوی ته مهلت ورکړے شي * نو مــــخ واړوه د دوی نه

وَ انْتَظِرْ اِنَّهُمْ مُّنْتَظِرُوْنَ ﴿٣٠﴾

او انتظار کوه (د دوی د انجام) یقینًا دوی انتظار کونکي دي *

اٰیاتها ٧٣ سُوْرَةُ الْاَحْزَابِ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوین ٣٣ نزول ٩٠ رکوعاتها ٩

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللّٰهَ وَ لَا تُطِعِ الْكٰفِرِيْنَ

اے پیغمبره یره کوه (همیشه) د الله نه او مه منه د کافرانو

ربط د سورت الأحزاب : سُوۡرَۃُ الاَحۡزَابِ

(۱) ما قبل کښې رد د شرک اوشو دلته رد د رسم باطل کیږي.

(۲) ما قبل کښې اثبات د توحید په نفی د شفاعت قهریه اوشو دلته اهمیت د توحید ذکر کیږي.

(۳) ما قبل آیت ۳ کښې د کافرو اعتراض ذکر شو په نبي علیه السلام چه دۀ قرآن د ځان نه جوړ کړے دے دلته آیت ۵۷ کښې د داسې خلقو سزا ذکرکیږي.

امتیازات د سورت الأحزاب :

(۱) دا سورت ممتاز دے د نورو سورتونو نه په ذکر د غزوه خندق باندي.

(۲) په دریو مثالونو د پاره د وضاحت د توحید .

(۳) په نوم د زید رضی الله عنه باندي.

امتیازات د سورت الأحزاب :

التشجیع والتحضیض فی التبلیغ و رد الرسومات الباطلة .

خلاصه د سورت الأحزاب :

سورت کښې التحضیض فی التبلیغ، رد د رسم باطل او په اثبات د توحید او رسالت باندي دری مثالونه ذکرکیږی.

څنګه چه یو سینه کښې دوه زړونه نه شی کیدے دارنګه یو عالم کښې دوه الهه نه شی کیدے (دا اثبات د توحید شو) .

څنګه چه یو سینه کښې دوه زړونه نه شی کیدے دارنګه یو امت کښې دوه پیغمبران نه شی کیدے (د موسی او هارون علیهم السلام شریعت یو وو) دا اثبات د رسالت شو.

څنګه چه ښځه مور نه شی کیدے نو دارنګه غیر الله، الله نه شی کیدے، او غیر نبي، نبي نه شی کیدے

څنګه چې متنبی ځوئے نه شي کیدے دارنګه غیر الله نه شي کیدے.

دارنګه دولس (۱۲)خطابات نبي علیه السلام ته ذکرکوی.

دارنګه دولس (۱۲)خطابات امت ته دی.

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ الْمُنٰفِقِيْنَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ۙ﴿۱﴾

او د منافقانو ، يقينًا الله دے پوهه حکمت والا ٠

وَّ اتَّبِعْ مَا يُوْحٰۤى اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

او تابع دار شه د هغه چي وحي کولے شي تا ته د طرفه د رب ستا نه ، يقينًا الله

كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ۙ﴿۲﴾ وَّ تَوَكَّلْ عَلَى

دے په هغه چي تاسو عمل کوئ خبردار ٠ او ځان اوسپاره په

اللّٰهِ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿۳﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ

الله باندي او کافي دے الله ذمه دار ٠ ندي گرځولي الله پاک

لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِیْ جَوْفِهٖ ۚ وَ مَا جَعَلَ

د پاره د يو سړي دوه زړونه په خيټه د ده کښې او نه دي گرځولي الله پاک

اَزْوَاجَكُمُ الّٰٓـِٔيْ تُظٰهِرُوْنَ مِنْهُنَّ اُمَّهٰتِكُمْ ۚ

بيبياني ستاسو هغه چي ظهار کوئ تاسو هغوي سره ميندي ستاسو ،

وَ مَا جَعَلَ اَدْعِيَآءَكُمْ اَبْنَآءَكُمْ ؕ ذٰلِكُمْ

او نه ئي دي گرځولي د حلے زامن (متبناگان) ستاسو (حقيقي) زامن ستاسو ، دا

قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ يَقُوْلُ الْحَقَّ وَ

وينا ستاسو ده په خلو ستاسو باندي ، او الله وائي حق (خبره) او

هُوَ يَهْدِی السَّبِيْلَ ﴿۴﴾ اُدْعُوْهُمْ لِاٰبَآئِهِمْ

دا الله ښائي سمه لار ٠ منسوب کړئ دوی لره پلارانو د دوی ته

هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ ۚ فَاِنْ لَّمْ تَعْلَمُوْٓا

دا ديره د انصاف خبره ده په نزد د الله باندي ، پس که نه پيژنئ تاسو

اٰبَآءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِی الدِّيْنِ وَ مَوَالِيْكُمْ ؕ

پلاران د دوی نو دا رونړه ستاسو دي په دين کښې او دوستان ستاسو دي ،

وَ لَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ فِيۡمَاۤ اَخۡطَاۡتُمۡ بِهٖ ۙ وَ

او نشته په تاسو باندې گناه په هغه څه كښې چې خطا شوئ تاسو په هغې سره

لٰكِنۡ مَّا تَعَمَّدَتۡ قُلُوۡبُكُمۡ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ

ليكن په هغه چې قصد كړے وو زړونه ستاسو ، او دے الله

غَفُوۡرًا رَّحِيۡمًا ۝۵ اَلنَّبِىُّ اَوۡلٰى بِالۡمُؤۡمِنِيۡنَ

بښونكے مهربان • پيغبر (عليه السلام) ډېر نزدې دے مومنانو ته

مِنۡ اَنۡفُسِهِمۡ وَ اَزۡوَاجُهٗۤ اُمَّهٰتُهُمۡ ؕ وَ اُولُوا

د نفسونو د دوى نه او بيبيانې د پيغمبر (عليه السلام) ميندې د دوى دي (شرافت كښې) ، او خاوندان د

الۡاَرۡحَامِ بَعۡضُهُمۡ اَوۡلٰى بِبَعۡضٍ فِىۡ كِتٰبِ

خپلولۍ بعضې د دوى نه نزدې دي بعضو ته په كتاب د

اللّٰهِ مِنَ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ وَ الۡمُهٰجِرِيۡنَ اِلَّاۤ اَنۡ

الله كښې د مومنانو نه او مهاجرينو نه مگر دا چې

تَفۡعَلُوۡۤا اِلٰٓى اَوۡلِيٰٓـئِكُمۡ مَّعۡرُوۡفًا ؕ كَانَ ذٰلِكَ

اوكړئ تاسو د خپلو دوستانو سره ښيگړه ، دے دا كار

فِى الۡكِتٰبِ مَسۡطُوۡرًا ۝۶ وَ اِذۡ اَخَذۡنَا مِنَ

په كتاب كښې ليكلے شوے • او كله چې واغسته مونږه د

النَّبِيّٖنَ مِيۡثَاقَهُمۡ وَ مِنۡكَ وَ مِنۡ نُّوۡحٍ وَّ

پيغمبرانو نه پخه وعده د دوى او ستا نه هم او د نوح (عليه السلام) او د

اِبۡرٰهِيۡمَ وَ مُوۡسٰى وَ عِيۡسَى ابۡنِ مَرۡيَمَ ۖ وَ

ابراهيم عليه السلام او د موسى عليه السلام او د عيسى عليه السلام زوے د مريم او

اَخَذۡنَا مِنۡهُمۡ مِّيۡثَاقًا غَلِيۡظًا ۝۷ لِّيَسۡـَٔلَ

اغستې و مونږه د دوى نه وعده پخه • دي د پاره چې تپوس اوكړي (الله)

Maktaba Tul Ishaat.com

الصّٰدِقِيْنَ عَنْ صِدْقِهِمْ ۚ وَ اَعَدَّ لِلْكٰفِرِيْنَ

د رشتینونه په باره د رشتیاو د هغوي کښې او تیار کړے ږي دے د پاره د کافرانو

عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿٨﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اذْكُرُوْا ع ۱

عذاب دردناک ۰ اے ایمـــــــان والو یـــــاد کړئ

نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَآءَتْكُمْ جُنُوْدٌ

نعمت د الله په تاسو باندي کله چي راغلي تاسو ته لښکري (د کافرو)

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا وَّ جُنُوْدًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ

نو راولیږ موږ په دوی باندي باد او لښکري (فرښتي) چي تاسو نه لیدي هغي لره،

وَ كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرًا ﴿٩﴾ اِذْ

او دے الله په هغه چي تاسو ئي کوئ لیدونکے ۰ کله چي

جَآءُوْكُمْ مِّنْ فَوْقِكُمْ وَ مِنْ اَسْفَلَ مِنْكُمْ

راغلل تاسو ته دوی د بره طرف ستاسو نه او د لاندي طرف ستاسو نه

وَ اِذْ زَاغَتِ الْاَبْصَارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوْبُ

او کله چي هیبت زده شوي سترګي ستاسو او اورسیدل زړونه

الْحَنَاجِرَ وَ تَظُنُّوْنَ بِاللّٰهِ الظُّنُوْنَا ﴿١٠﴾

مرکندونو ته او ګمانونه کول تاسو په الله باندي نا جائز ګمانونه ۰

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُوْنَ وَ زُلْزِلُوْا زِلْزَالًا

په دغه وخت کښې امتحان اوکړے شو په مومنانو باندي او اوجړ کولے شو په جړ کولو

شَدِيْدًا ﴿١١﴾ وَ اِذْ يَقُوْلُ الْمُنٰفِقُوْنَ وَ الَّذِيْنَ

سختو سره ۰ او کله چي وئیل منافقانو او هغه کسانو

فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗٓ

چي په زړونو د هغوي کښې مرض وو چي وعده نه ده کړي موږ سره الله او پیغمبر د هغه

اِلَّا غُرُوۡرًا ﴿۱۲﴾ وَ اِذۡ قَالَتۡ طَّآئِفَةٌ مِّنۡهُمۡ

مگر د دهوکې • او کله چې اوئیل یوې ډلې د دوی نه

یٰۤاَهۡلَ یَثۡرِبَ لَا مُقَامَ لَکُمۡ فَارۡجِعُوۡا ۚ

اے مدینې والـو نشتے تېنګیدل تاسو لره نو واپس شئ

وَ یَسۡتَاۡذِنُ فَرِیۡقٌ مِّنۡهُمُ النَّبِیَّ یَقُوۡلُوۡنَ

او اجازت غوښتلو یو ډلې د دوی د پیغمبر علیه السلام نه وئیل دوی

اِنَّ بُیُوۡتَنَا عَوۡرَةٌ ۛؕ وَ مَا هِیَ بِعَوۡرَةٍ ۚۛ اِنۡ

چې یقینًا کورونه زمونږه خوشي (خالي) دي، او نه وو دا (کورونه د دوی) خوشي (خالي)،

یُّرِیۡدُوۡنَ اِلَّا فِرَارًا ﴿۱۳﴾ وَ لَوۡ دُخِلَتۡ عَلَیۡهِمۡ

دوی اراده نه کوله مگر د تېختې • او که داخل شوے وے په دوی باندې (کافران)

مِّنۡ اَقۡطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الۡفِتۡنَةَ لَاٰتَوۡهَا

د اطرافو د مدینې نه بیا تپوس شوے وو د دوی نه د شرک خامخا راتلل به دوی هغې ته

وَ مَا تَلَبَّثُوۡا بِهَاۤ اِلَّا یَسِیۡرًا ﴿۱۴﴾ وَ لَقَدۡ کَانُوۡا

او وخت به ئې نه وے تیر کړے په منلو د شرک باندې مگر لږ • او تحقیق سره وو دوی

عَاهَدُوا اللّٰهَ مِنۡ قَبۡلُ لَا یُوَلُّوۡنَ الۡاَدۡبَارَ ؕ

چې وعدې ئې کړې وې د الله سره پخـوا چې نه به اړوي شاګانې •

وَ کَانَ عَهۡدُ اللّٰهِ مَسۡـُٔوۡلًا ﴿۱۵﴾ قُلۡ لَّنۡ

او ده وعده د الله تپوس کړے شوې • اووایه هرګز

یَّنۡفَعَکُمُ الۡفِرَارُ اِنۡ فَرَرۡتُمۡ مِّنَ الۡمَوۡتِ

فائده به درنه کې تاسو ته تېخته که تاسو تختئ د مرګ نه

اَوِ الۡقَتۡلِ وَ اِذًا لَّا تُمَتَّعُوۡنَ اِلَّا قَلِیۡلًا ﴿۱۶﴾ قُلۡ

یا د قتل نه او په دغه وخت کښې فائده به درنه کړے شي مگر لږه • اووایه

Maktaba Tul Ishaat.com

مَنْ ذَا الَّذِیْ یَعْصِمُكُمْ مِّنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ

څوک دے هغه کس چې بچ به کړي تاسو د (عذاب د) الله نه که اراده اوکي

بِكُمْ سُوْٓءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ؕ وَلَا یَجِدُوْنَ

په تاسو باندې د عذاب یا اراده اوکي په تاسو باندې د مهربانۍ ، او اوبه نه مومي دوی

لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِیًّا وَّ لَا نَصِیْرًا ﴿۱۷﴾

خپلو ځانونو لره سیــــــوا د الله نه څوک دوست او نه څوک امدادي ٭

قَدْ یَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقِیْنَ مِنْكُمْ وَ الْقَآئِلِیْنَ

تحقیق سره پیژني الله منع کونکي (د جهاد نه) خلقو لره ستاسو نه او ویونکي

لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَیْنَا ۚ وَ لَا یَاْتُوْنَ الْبَاْسَ

خپلو رونړو ته راشئ موږ سره ، او نه راځي دوی جنګ ته

اِلَّا قَلِیْلًا ﴿۱۸﴾ اَشِحَّةً عَلَیْكُمْ ۖۚ فَاِذَا جَآءَ

مګر لږ ٭ بخیلان دي ستاسو (فائدې) باندې ، پس کله چې راشي

الْخَوْفُ رَاَیْتَهُمْ یَنْظُرُوْنَ اِلَیْكَ تَدُوْرُ

یره وبنې به ته دوی لره چې ګوري به تا ته چورلي به

اَعْیُنُهُمْ كَالَّذِیْ یُغْشٰی عَلَیْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ

سترګې د دوی په شان د هغه سړي چې بے هوښي راغلي وي په هغه باندې د مرګ نه ،

فَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوْكُمْ بِاَلْسِنَةٍ

پس کله چې لاړه شي یره مخامخ کیږي به دوی تاسو ته په ژبو

حِدَادٍ اَشِحَّةً عَلَی الْخَیْرِ ؕ اُولٰٓئِكَ لَمْ

تیرو تیرو سره بخیلان دي په فائدے ستاسو باندې ، دغه کسانو ندے

یُؤْمِنُوْا فَاَحْبَطَ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ ؕ وَ كَانَ ذٰلِكَ

راوړے ایمان نو برباد کړل الله عملونه د دوی ، او دے دا کار

عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿١٩﴾ يَحْسَبُوْنَ الْاَحْزَابَ لَمْ
په الله باندې آسان • گمان کې دوی په دلو (د کافرو) چې نه دي
يَذْهَبُوْا ۚ وَ اِنْ يَّاْتِ الْاَحْزَابُ يَوَدُّوْا لَوْ
تلي ، او که راشي (بیا) دلې (د کافرو) نو خوښې به دوی کاش
اَنَّهُمْ بَادُوْنَ فِي الْاَعْرَابِ يَسْاَلُوْنَ عَنْ
که دوی اوسیدے په باندو کښې تپوس ئې کولے د
اَنْۢبَآئِكُمْ ؕ وَ لَوْ كَانُوْا فِيْكُمْ مَّا قٰتَلُوْۤا اِلَّا
خبرونو ستاسو ، او که وو دوی په تاسو کښې نو جنګ به ئې نه وو کړے مګر
قَلِيْلًا ﴿٢٠﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْ رَسُوْلِ اللّٰهِ
لږ • په تحقیق سره ده ستاسو د پاره په تابعدارۍ د پیغمبر د الله کښې
اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَ
طریقه ښائسته د پاره د هغه چا چې عقیده ساتي د رضا د الله او
الْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَ ذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيْرًا ﴿٢١﴾ وَ لَمَّا رَاَ
ورځ د آخرت او یادوي الله لره ډیر • او هر کله چې اولیدلې
الْمُؤْمِنُوْنَ الْاَحْزَابَ ۙ قَالُوْا هٰذَا مَا وَعَدَنَا
مومنانو دلې (د کافرو) ، اوئیل دوی دا هغه وخت دے چې وعده کړې وه مونږه سره
اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗ وَ صَدَقَ اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗ ۬ وَ
الله او پیغمبر د الله او رشتیا ویلي دي الله او پیغمبر د الله او
مَا زَادَهُمْ اِلَّاۤ اِيْمَانًا وَّ تَسْلِيْمًا ﴿٢٢﴾ مِنَ
نه ښکاره کې دوی لره مګر اثر د ایمان او غاړه کیښودل • د
الْمُؤْمِنِيْنَ رِجَالٌ صَدَقُوْا مَا عَاهَدُوا
مومنانو نه سړي دي چې رشتیا ئې کړل هغه چې وعدې ئې کړې وې

Maktaba Tul Ishaat.com

اللّٰهَ عَلَيۡهِ ۚ فَمِنۡهُمۡ مَّنۡ قَضٰى نَحۡبَهٗ وَ

الله سره په هغې باندې، پس بعضې د دوی نه هغه څوک وو چې پوره ئې کړه خپله نيته او

مِنۡهُمۡ مَّنۡ يَّنۡتَظِرُ ۖ وَ مَا بَدَّلُوۡا تَبۡدِيۡلًا ﴿۲۳﴾

بعضې د دوی نه هغه څوک دي چې انتظار کوي، او بدل نه که دوی (۱) په بدلولو سره.

لِّيَجۡزِيَ اللّٰهُ الصّٰدِقِيۡنَ بِصِدۡقِهِمۡ

دې د پاره چې بدله ورکړي الله رشتينو ته د رشتياو د دوی

وَ يُعَذِّبَ الۡمُنٰفِقِيۡنَ اِنۡ شَآءَ اَوۡ يَتُوۡبَ

او سزا ورکړي منافقانو ته که خوښه ئې شي يا به مهرباني اوکړي

عَلَيۡهِمۡ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوۡرًا رَّحِيۡمًا ﴿۲۴﴾ وَ رَدَّ

په دوی باندې ، يقيناً الله دے ښښونکے مهربانه . او واپس کړل

اللّٰهُ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِغَيۡظِهِمۡ لَمۡ يَنَالُوۡا

الله هغه کسان چې کفر ئې کړے وو سره د خپلو غصو نه او نه مونده دوی

خَيۡرًا ؕ وَ كَفَى اللّٰهُ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ الۡقِتَالَ ؕ

هيڅ خير (فتح)، او کافي دے الله مومنانو لره په جنګ کښې ،

وَ كَانَ اللّٰهُ قَوِيًّا عَزِيۡزًا ﴿۲۵﴾ وَ اَنۡزَلَ الَّذِيۡنَ

او دے الله طاقت والا زورآور ذات . او راکوز ئې کړل هغه کسان

ظَاهَرُوۡهُمۡ مِّنۡ اَهۡلِ الۡكِتٰبِ مِنۡ صَيَاصِيۡهِمۡ

چې امداد ئې کړے وو د دې کافرانو سره د اهل کتابو نه د قلعو د هغوی نه

وَ قَذَفَ فِيۡ قُلُوۡبِهِمُ الرُّعۡبَ فَرِيۡقًا

او او ئې غورځوله په زړونو د هغوی کښې يره يوه ډله (د کافرانو)

تَقۡتُلُوۡنَ وَ تَاۡسِرُوۡنَ فَرِيۡقًا ﴿۲۶﴾ وَ اَوۡرَثَكُمۡ

وژله تاسو او قيد کوله به تاسو بله ډله . او په ميراث کښې ئې درکړه تاسو ته

(۱) حکم د الله په وخت د امتحان کښې.

اَرْضَهُمْ وَ دِيَارَهُمْ وَ اَمْوَالَهُمْ وَ اَرْضًا
زمکه د هغوي او کورونه د هغوي او مالونه د هغوي او داسي زمکه

لَّمْ تَطَـُٔوْهَا ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ
چي نه وه پيمال کړي تاسو هغي لره، او دے الله په هر يو شي باندي

قَدِيْرًا ﴿۲۷﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِكَ اِنْ
قدرت والا ٭ اے پیغمبره اووايه خپلو بيبيانو ته که

كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَ زِيْنَتَهَا
تاسو اراده کوئ د ژوند د دنيا او د نمائش د هغي

فَتَعَالَيْنَ اُمَتِّعْكُنَّ وَ اُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا
نو راشئ چي جوړه جامه درکم تاسو او پريږدم تاسو لره په پيرخودو

جَمِيْلًا ﴿۲۸﴾ وَ اِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَ
ښائسته سره ٭ او که تاسو اراده کوئ د (رضامنتيا د) الله او د

رَسُوْلَهٗ وَ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ
(ازدواج) د پيغمبر د هغه او (د اجر) د کور د آخرت پس يقينًا الله تيار کړے دے

لِلْمُحْسِنٰتِ مِنْكُنَّ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۲۹﴾ يٰنِسَآءَ
د پاره د نيکانو ښځو ستاسو نه اجر لوئي ٭ اے بيبيانو د

النَّبِيِّ مَنْ يَّاْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ
پيغمبر جا چي راتلل اوکړل ستاسو نه په يو کار خلاف د سنت

مُّبَيِّنَةٍ يُّضٰعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ؕ
ښکاره دوچند به کړے شي هغي د پاره عذاب په دوچندئ سره،

وَ كَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿۳۰﴾
او دے دا کار په الله باندي آسان ٭

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ مَنْ يَّقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ وَ تَعْمَلْ
او چا چي عاجزي اوکړه ستاسو نه الله او پیغمبر د الله ته او عمل ئې اوکه
صَالِحًا نُّؤْتِهَاۤ اَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ۙ وَ اَعْتَدْنَا لَهَا
نیک وربه کو مونږ دي ته اجر د دي دوه ځله (دوچند) او تیار کړے دے مونږ دي لره
رِزْقًا كَرِيْمًا ﴿۳۱﴾ يٰنِسَآءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَاَحَدٍ
رزق عزتمند ۰ اے بیبیانو د نبي علیه السلام نه یئ تاسو په شان د یوے تنے
مِّنَ النِّسَآءِ اِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ
د (عامو) زنانو که یریږئ تاسو نو نرمي مه کوئ
بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِيْ فِيْ قَلْبِهٖ مَرَضٌ
په وینا کښې ځکه طمع به اوساتي هغه سړے چي په زړه د هغه کښې وي مرض (د شهوت)
وَّ قُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ﴿۳۲﴾ وَ قَرْنَ فِيْ بُيُوْتِكُنَّ
او وایئ وینا ښه ۰ او (بندي) اوسیږئ تاسو په کورونو خپلو کښې
وَ لَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْاُوْلٰى وَ
او مه راوځئ تاسو د کورونو نه په شان د راوتلو د جـاهلیت ړومبني او
اَقِمْنَ الصَّلٰوةَ وَ اٰتِيْنَ الزَّكٰوةَ وَ اَطِعْنَ
پابندي کوئ د مونځ او ورکئ زکوٰة او تابعداري کوئ
اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ ؕ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ
د الله او د پیغمبر د الله ، یقینًا اراده کئ الله چي لرې کي
عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ
ستاسو نه بد نامي لره اے کور والو او پاکې کي تاسو لره
تَطْهِيْرًا ﴿۳۳﴾ وَ اذْكُرْنَ مَا يُتْلٰى فِيْ بُيُوْتِكُنَّ
په پاکولو سره ۰ او یادوئ تاسو هغه چي لوستلے شي په کورونو ستاسو کښې

مِنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ وَ الْحِكْمَةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ

آيتونو د الله او سنت ، يقينًا الله دے

لَطِيْفًا خَبِيْرًا ﴿۳۴﴾ اِنَّ الْمُسْلِمِيْنَ وَ الْمُسْلِمٰتِ

باريک بين خبردار • يقينًا مسلمانان سړي او مسلماناني ښځي

وَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ وَ الْقٰنِتِيْنَ

او مومنان سړي او مومناني ښځي او عاجزي کونکي (الله ته) سړي

وَ الْقٰنِتٰتِ وَ الصّٰدِقِيْنَ وَ الصّٰدِقٰتِ

او عاجزي کونکي ښځي (الله ته) او رشتيني سړي او رشتيني ښځي

وَ الصّٰبِرِيْنَ وَ الصّٰبِرٰتِ وَ الْخٰشِعِيْنَ

او صبر کونکي سړي او صبر کونکي ښځي او يريدونکي سړي

وَ الْخٰشِعٰتِ وَ الْمُتَصَدِّقِيْنَ وَ الْمُتَصَدِّقٰتِ

او يريدونکي ښځي او خيرات کونکي سړي او خيرات کونکي ښځي

وَ الصَّآئِمِيْنَ وَ الصّٰٓئِمٰتِ وَ الْحٰفِظِيْنَ

او روژه دار سړي او روژه داري ښځي او حفاظت کونکي سړي

فُرُوْجَهُمْ وَ الْحٰفِظٰتِ وَ الذّٰكِرِيْنَ اللّٰهَ

د خپلو شرمګاهونو او حفاظت کونکي ښځي (د خپلو شرمګاهونو) او يادونکي سړي الله لره

كَثِيْرًا وَّ الذّٰكِرٰتِ ۙ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَّغْفِرَةً

ډير ډير او يادونکي ښځي (الله لره ډير ډير) تيار کړے دے الله دوی لره بښنه

وَّ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۳۵﴾ وَ مَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَّ لَا

او اجر لوئي • او نه دي مناسب د پاره د يو مومن سړي او نه

مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗۤ اَمْرًا

د مومنے ښځے کله چي فيصله اوکي الله او پيغمبر د الله د يو کار

أَنْ يَّكُوْنَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ ؕ وَ

دا چې شي دوی لره اختيار د كار د دوی نه او

مَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ فَقَدْ ضَلَّ

چا چې نافرماني اوكړه د الله او د پيغمبر د الله پس تحقيق سره دے گمراه شو

ضَلٰلًا مُّبِيْنًا ؕ﴿۳۶﴾ وَ اِذْ تَقُوْلُ لِلَّذِيْۤ اَنْعَمَ

په گمراهي ښكاره كښې ۔ او كله چې اوئيل تا هغه سړي ته چې احسان كړے وو

اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِ اَمْسِكْ عَلَيْكَ

الله په هغه باندي (د ايمان) او احسان كړے وو تا په هغه باندي (د آزادولو) : اوساته خان سره

زَوْجَكَ وَ اتَّقِ اللّٰهَ وَ تُخْفِيْ فِيْ نَفْسِكَ

بي بي ستا او اويرېږه د الله نه او تا پټوله په زړه ستا كښې

مَا اللّٰهُ مُبْدِيْهِ وَ تَخْشَى النَّاسَ ۚ وَاللّٰهُ

هغه خبره چې الله ښكاره كوونكے دے د هغې او ته يرېدي د خلقو (د ملامتيا) نه ، او الله

اَحَقُّ اَنْ تَخْشٰىهُ ؕ فَلَمَّا قَضٰى زَيْدٌ مِّنْهَا

ډېر لائق دے دا چې ته اويرېږي د هغه نه ، پس هر كله چې پوره كه زيد د هغې نه

وَطَرًا زَوَّجْنٰكَهَا لِكَيْ لَا يَكُوْنَ عَلَى

حاجت په نكاح باندي دركړه موږ تا ته هغې لره دې د پاره چې نه شي په

الْمُؤْمِنِيْنَ حَرَجٌ فِيْۤ اَزْوَاجِ اَدْعِيَآئِهِمْ

مومنانو باندي تنگستيا په نكاح د بيبيانو د متبناگانو د هغوي كښې

اِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا ؕ وَ كَانَ اَمْرُ اللّٰهِ

كله چې پوره كړې دوی د دې ښځو نه حاجت ، او دے حكم د الله

مَفْعُوْلًا ﴿۳۷﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ

كيدونكے ۔ نشتے په پيغمبر باندي څه تنگستيا

فِيمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهٗ ؕ سُنَّةَ اللّٰهِ فِي الَّذِيْنَ
په هغه احکامو کښې چې مقرر کړي دي الله ده لره، دا طريقه د الله وه په هغه کسانو کښې
خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ؕ وَ كَانَ اَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا
چې تېر شوي دي پخوا ، او دے حکم د الله انداز
مَّقْدُوْرَا ﴿۳۸﴾ الَّذِيْنَ يُبَلِّغُوْنَ رِسٰلٰتِ اللّٰهِ
انداز کړے شوے ، هغه کسان چې رسوي احکام د الله
وَيَخْشَوْنَهٗ وَ لَا يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَ ؕ
او بريږي د الله نه او نه بريږي يو تن نه بغير د الله نه،
وَ كَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيْبًا ﴿۳۹﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَآ
او کافي دے الله حساب کونکے ، نه دے محمد (عليه السلام) پلار
اَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَ لٰكِنْ رَّسُوْلَ اللّٰهِ
د يو تن د سړو ستاسو ليکن پيغمبر د الله دے
وَ خَاتَمَ النَّبِيّٖنَ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
او ختمونکے (د سلسلے) د پيغمبرانو دے، او دے الله په هر يو شي باندې
عَلِيْمًا ﴿۴۰﴾ ع يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ
پوهه ، اے ايمان والو ياد کړئ الله لره
ذِكْرًا كَثِيْرًا ﴿۴۱﴾ وَّ سَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّ اَصِيْلًا ﴿۴۲﴾ هُوَ
په يادولو ډيرو سره ، او پاکي بيانوئ د الله صبا او بيګا (هر وخت) ، دا الله
الَّذِيْ يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَ مَلٰٓئِكَتُهٗ لِيُخْرِجَكُمْ
هغه ذات دے چې رحمتونه رالېږي په تاسو باندې او فرشتې د الله (دعاګانې غواړي) دې د پاره چې اوباسي تاسو
مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ؕ وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ
د تيارو (د کفر او شرک) نه په طرف د رڼا (د توحيد) ، او دے الله په مومنانو باندې

ع ۵ ۲

Maktaba Tul Ishaat.com

رَحِيْمًا ﴿۴۳﴾ تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهٗ سَلٰمٌ ۚۖ وَ

مهربان • پېشکښي د دوی به هغه ورځ چي مخامخ به شي دوی به سلام وي، او

اَعَدَّ لَهُمْ اَجْرًا كَرِيْمًا ﴿۴۴﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ اِنَّاۤ

تیار کړے دے (الله) دوی لره اجر عزتمند • اے پیغمبر علیه السلام یقیناً مونږه

اَرْسَلْنٰكَ شَاهِدًا وَّ مُبَشِّرًا وَّ نَذِيْرًا ﴿۴۵﴾ وَّ

رالیږلے دے تا لره بیان کونکے د الله د توحید او زیرے ورکونکے او ېره ورکونکے • او

دَاعِيًا اِلَى اللّٰهِ بِاِذْنِهٖ وَ سِرَاجًا مُّنِيْرًا ﴿۴۶﴾

رابلونکے دین د الله ته په حکم خپل سره او ډیوه روښانه •

وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ بِاَنَّ لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ فَضْلًا

او زیرے ورکه مومنانو ته په دي خبره باندي چي دوی لره دے د طرفه د الله نه فضل

كَبِيْرًا ﴿۴۷﴾ وَلَا تُطِعِ الْكٰفِرِيْنَ وَ الْمُنٰفِقِيْنَ

لوئي • او مه منه د کافرانو او د منافقانو

وَ دَعْ اَذٰىهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ

او پرېږده بدي ردي د دوی او ځان سپاره په الله باندي ، او کافي دے الله

وَكِيْلًا ﴿۴۸﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا نَكَحْتُمُ

ذمه دار • اے ایمــــان والو کله چي نکاح کوئ تاسو

الْمُؤْمِنٰتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوْهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ

د مومنانو ښځو سره بیا طلاق ورکئ تاسو دوی ته مخکښي د

تَمَسُّوْهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ

ملاویدو ستاسو نه دوی سره نو نشته تاسو لره په دوی باندي څه عدت

تَعْتَدُّوْنَهَا ۚ فَمَتِّعُوْهُنَّ وَ سَرِّحُوْهُنَّ سَرَاحًا

چي شمیرئ تاسو هغي لره، نو جوړه جامه ورکئ دوی ته او آزادي کړئ دوی لره په آزادولو

جَمِيْلًا ﴿٤٩﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ اِنَّاۤ اَحْلَلْنَا لَكَ

ښائسته سره • اے پیغمبر علیه السلام یقینًا مونږه جائز کړي دي تا لره

اَزْوَاجَكَ الّٰتِيْۤ اٰتَيْتَ اُجُوْرَهُنَّ وَ مَا

بیبیاني ستا هغه بیبیاني چې ورکړي دي تا هغوي ته مهرونه د هغوي او هغه چې

مَلَكَتْ يَمِيْنُكَ مِمَّاۤ اَفَآءَ اللّٰهُ عَلَيْكَ وَ

مالک شوے دے ښے لاس ستاسو د هغه نه چې احسان کړے دے الله په تا باندي او

بَنٰتِ عَمِّكَ وَ بَنٰتِ عَمّٰتِكَ وَ بَنٰتِ خَالِكَ

لونړه د تره او لونړه د پهپو ګانوستا او لونړه ماما ستا

وَ بَنٰتِ خٰلٰتِكَ الّٰتِيْ هَاجَرْنَ مَعَكَ ۫

او لونړه د ماسي ګانو ستا هغه چې هجرت ئي کړے دے تا سره

وَ امْرَاَةً مُّؤْمِنَةً اِنْ وَّهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ

او هغه زنانه مومنه که او ښښه دي (زنانه) خپل ځان نبي علیه السلام ته

اِنْ اَرَادَ النَّبِيُّ اَنْ يَّسْتَنْكِحَهَا ۗ خَالِصَةً

که اراده اوکي نبي علیه السلام دا چې په نکاح سره واخلي دي لره دا، (دا خلور قسمونه) یواځي دي

لَّكَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ قَدْ عَلِمْنَا مَا

تا لره بغیر د مومنانو نه ، تحقیق سره پوهه یو مونږه په هغه چې

فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِيْۤ اَزْوَاجِهِمْ وَ مَا مَلَكَتْ

مقرر کړے دي مونږه په دوی باندي په باره د بیبیانو د دوی کښي او هغه چې مالکان دي

اَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُوْنَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ؕ وَ

ښي لاسونه د دوی (د هغوي نه) دي د باره چې نه شي په تا باندي تنګستیا (په بیان د مسئله کښي) او

كَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿٥٠﴾ تُرْجِيْ مَنْ تَشَآءُ

دے الله ښښونکے مهربان *لري کولے شي ته د خپل ځان نه هغه څوک چې ستا خوښه شي

Maktaba Tul Ishaat.com

مِنۡهُنَّ وَ تُـٔۡوِیۡۤ اِلَیۡكَ مَنۡ تَشَآءُ ؕ وَ مَنِ

د دوی نه او ځائې ورکولے شي ته ځان سره چا له چې دې خوښه شي ، او هغه څوک

ابۡتَغَیۡتَ مِمَّنۡ عَزَلۡتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَیۡكَ ؕ

چې لټې ته د هغه چا نه چې ته جدا شوے ئې نو نشته ګناه په تا باندې ،

ذٰلِكَ اَدۡنٰۤی اَنۡ تَقَرَّ اَعۡیُنُهُنَّ وَ لَا یَحۡزَنَّ

دا خبره ډیره نزدې ده دا چې یخې به شي سترګې د دوی او خفه به نه شي

وَ یَرۡضَیۡنَ بِمَاۤ اٰتَیۡتَهُنَّ كُلُّهُنَّ ؕ وَ اللّٰهُ

او خوشحاله به شي دوی په هغه چې ورکړې دې ته دوی ته تولې ، او الله

یَعۡلَمُ مَا فِیۡ قُلُوۡبِكُمۡ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِیۡمًا

پوهیږي په هغه چې په زړونو ستاسو کښې دي او دے الله پوهه

حَلِیۡمًا ﴿۵۱﴾ لَا یَحِلُّ لَكَ النِّسَآءُ مِنۡۢ بَعۡدُ

صبر ناک • او نه دي روا تا لره نورې ښځې پس د دې نه

وَ لَاۤ اَنۡ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنۡ اَزۡوَاجٍ وَّ لَوۡ

او نه دا چې ته بدل کې په دوی سره نورې بیبیانې اګر که

اَعۡجَبَكَ حُسۡنُهُنَّ اِلَّا مَا مَلَكَتۡ یَمِیۡنُكَ ؕ

تعجب کښې اچوي تا لره ښائست د دوی مګر هغه چې مالک شوے دے ښے لاس ستا (د هغوی نه) ،

وَ كَانَ اللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیۡءٍ رَّقِیۡبًا ﴿۵۲﴾ ع یٰۤاَیُّهَا

او دے الله په هر یو شي باندې نګهبان • اے

الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا لَا تَدۡخُلُوۡا بُیُوۡتَ النَّبِیِّ اِلَّاۤ

اے مومنانو مه ننه کېږئ تاسو کورونو د پیغمبر علیه السلام ته مګر

اَنۡ یُّؤۡذَنَ لَكُمۡ اِلٰی طَعَامٍ غَیۡرَ نٰظِرِیۡنَ

دا چې اجازت اوکړے شي تاسو ته د پاره د خوراک په داسې حال کښې چې نه يئ تاسو کتونکي

اِنّٰهُ وَ لٰكِنْ اِذَا دُعِيْتُمْ فَادْخُلُوْا فَاِذَا

لویشو د هغي ته، لیکن کله چي دعوت درکړے شي تاسو ته نو دننه شئ (کورونو د نبي علیه السلام ته) نو کله چي

طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوْا وَ لَا مُسْتَاْنِسِيْنَ لِحَدِيْثٍ ؕ

خوراک اوکړئ تاسو نو (فوراً) خواره شئ تاسو او مه شئ غوږ کېخودونکي خبرو ته،

اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيٖ

یقیناً دا کار ستاسو چي دے تکلیف ورکړئ پیغمبر ته نو حیاء کړئ

مِنْكُمْ ؗ وَ اللّٰهُ لَا يَسْتَحْيٖ مِنَ الْحَقِّ ؕ وَ اِذَا

ستاسو نه (پیغمبر) او الله باک نه کړئ د بیانولو د حق نه، او کله چي

سَاَلْتُمُوْهُنَّ مَتَاعًا فَسْـَٔلُوْهُنَّ مِنْ وَّرَآءِ

غواړئ تاسو د دوی (بیبیانو د نبي علیه السلام) نه څه سامان نو غواړئ دوی نه آخوا

حِجَابٍ ؕ ذٰلِكُمْ اَطْهَرُ لِقُلُوْبِكُمْ وَ قُلُوْبِهِنَّ ؕ

د پردې نه، دغه (احکام) ډیر پاکوالے دے د پاره د زړونو ستاسو او د زړونو د دوی،

وَ مَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُؤْذُوْا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَ

او نه دي مناسب تاسو لره دا چي تکلیف ورکړئ پیغمبر د الله ته او

لَاۤ اَنْ تَنْكِحُوْۤا اَزْوَاجَهٗ مِنْۢ بَعْدِهٖۤ اَبَدًا ؕ

نه دا خبره چي نکاح اوکړئ تاسو د بیبیانو د نبي علیه السلام سره پس وفات د ده نه چرې هم،

اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيْمًا ۝٥٣ اِنْ

یقیناً دا کار ستاسو دے په نزد د الله باندي لوئي ګناه ۔ که

تُبْدُوْا شَيْـًٔا اَوْ تُخْفُوْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ

ښکاره کوئ تاسو څه شے یا پټوئ تاسو هغي لره پس یقیناً الله دے په هر یو

شَيْءٍ عَلِيْمًا ۝٥٤ لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيْۤ اٰبَآىِٕهِنَّ

شي باندي پوهه ۔ نشته ګناه په دوی باندي په باره د پلارانو د دوی کښي

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ لَآ اَبْنَآئِهِنَّ وَ لَآ اِخْوَانِهِنَّ وَ لَآ اَبْنَآءِ

او نه په باره د زامنو د دوی. کښي او نه په باره د رونړو د دوی. کښي او نه په باره د

اِخْوَانِهِنَّ وَ لَآ اَبْنَآءِ اَخَوٰتِهِنَّ وَ لَا نِسَآئِهِنَّ

وريرونو د دوی. کښي او نه په باره د خورينو د دوی. کښي او نه په باره د نورو ښځو کښي

وَلَا مَامَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ ۚ وَ اتَّقِيْنَ اللّٰهَ ؕ

او نه په باره د هغه کښي چي واکدار دي ښي لاسونه د دوی. (د هغوي) ، او اويريږئ د الله نه ،

اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدًا ﴿۵۵﴾ اِنَّ

يقيناً الله دے په هر يو شي باندي پوهه • يقيناً

اللّٰهَ وَ مَلٰٓئِكَتَهٗ يُصَلُّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ ؕ يٰٓاَيُّهَا

الله او ملائك د الله شاباسے وائي په پيغمبر باندي • اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ﴿۵۶﴾

ايمان والو تاسو هم دورد (آفرين) وايئ په دي پيغمبر باندي او غاړه کيږدئ پوره غاړه کيخودو سره •

اِنَّ الَّذِيْنَ يُؤْذُوْنَ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ لَعَنَهُمُ

يقيناً هغه کسان چي تکليف ورکئ الله او پيغمبر د الله ته په لعنت کړي دي دوی. لره

اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ وَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا

الله په دنيا او آخرت کښي او تيار کړے ئي دے دوی. لره عذاب

مُّهِيْنًا ﴿۵۷﴾ وَ الَّذِيْنَ يُؤْذُوْنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ

سپکونکے • او هغه کسان چي تکليف ورکئ مومنانو سړو ته او

الْمُؤْمِنٰتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوْا فَقَدِ احْتَمَلُوْا

مومنانو ښځو ته بغير د څه ګناه نه چي دوی. کړے وي پس تحقيق سره دوی. باره که

بُهْتَانًا وَّ اِثْمًا مُّبِيْنًا ﴿۵۸﴾ يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ

تهمت او ګناه ښکاره • اے پيغمبره عليه السلام اووايه

لِّاَزْوَاجِكَ وَ بَنٰتِكَ وَ نِسَآءِ الْمُؤْمِنِيْنَ

بیبیانو خپلو ته او لونړو خپلو ته او ښځو د مومنانو ته

يُدْنِيْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيْبِهِنَّ ؕ ذٰلِكَ

چې راتاوي کړي په خپلو ځانونو باندې د غټو چیلونو د دوی نه ، دا

اَدْنٰٓى اَنْ يُّعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ؕ وَ كَانَ

نژدې ده چې اوبه نه پیژندے شي دوی نو تکلیف به ورنه کړے شي دوی ته ، او دے

اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝۵۹ لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ

الله بښونکے مهربان . که منع نه شو

الْمُنٰفِقُوْنَ وَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ

منافقان او هغه کسان چې په زړونو د هغوی کښې دے مرض

وَّ الْمُرْجِفُوْنَ فِي الْمَدِيْنَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ

او اتکل وهونکي په ښار کښې خامخا مسلط به کړو مونږ تا لره په دوی باندې

ثُمَّ لَا يُجَاوِرُوْنَكَ فِيْهَآ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۶۰

بیا باقي به نه شي دوی تا سره په دې کلي کښې مګر لږ .

مَّلْعُوْنِيْنَ ۛۚ اَيْنَمَا ثُقِفُوْٓا اُخِذُوْا وَ قُتِّلُوْا

دوی به لعنت کړے شوي وي ، چرته چې اوموندلے شي نیولے به شي او وژلے به شي

تَقْتِيْلًا ۝۶۱ سُنَّةَ اللّٰهِ فِي الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ

په وژلو سره . دا طریقه د الله ده په هغه کسانو کښې چې تیر شوي دي

قَبْلُ ۚ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ۝۶۲

مخکې ، او هیچرې اوبه نه مومې ته طریقې د الله لره بدلیدل .

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ؕ قُلْ اِنَّمَا

تپوس کوي تا نه خلق په باره د قیامت کښې ، اووایه یقینًا

Maktaba Tul Ishaat.com

عِلۡمُهَا عِنۡدَ اللّٰهِ ؕ وَمَا يُدۡرِيۡكَ لَعَلَّ
علم د قیامت الله سره دے ، او څه شي پوهه که تا لره شائد چي

السَّاعَةَ تَكُوۡنُ قَرِيۡبًا ﴿۶۳﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ
دا قیامت وي نزدي • یقینًا الله په لعنت کړي دي

الۡكٰفِرِيۡنَ وَ اَعَدَّ لَهُمۡ سَعِيۡرًا ﴿۶۴﴾ خٰلِدِيۡنَ
کافران او تیار کړے ئې دے دوی لره جهنّم • همیشه به وي

فِيۡهَاۤ اَبَدًا ۚ لَا يَجِدُوۡنَ وَلِيًّا وَّ لَا
په دې کښې همیشه ، نه به مومي دوی خان لره دوست او نه

نَصِيۡرًا ﴿۶۵﴾ يَوۡمَ تُقَلَّبُ وُجُوۡهُهُمۡ فِى النَّارِ
څوک امدادي • په هغه ورځ چي اړولے راړولے به شي مخونه د دوی په اوور کښې

يَقُوۡلُوۡنَ يٰلَيۡتَنَاۤ اَطَعۡنَا اللّٰهَ وَ اَطَعۡنَا
وائي به دوی هائے ارمان دے مونږ لره چي تابعداي کړے مونږ د الله او د تابعداري کړے وه مونږ

الرَّسُوۡلَا ﴿۶۶﴾ وَ قَالُوۡا رَبَّنَاۤ اِنَّاۤ اَطَعۡنَا
د پیغمبر • او وائي دوی اے ربه زمونږ یقینًا مونږه تابعداري کړې وه

سَادَتَنَا وَ كُبَرَآءَنَا فَاَضَلُّوۡنَا السَّبِيۡلَا ﴿۶۷﴾
د خپلو لیډرانو او د خپلو مشرانو نو گمراه کړي ئې وو مونږه د نیغي لارې نه •

رَبَّنَاۤ اٰتِهِمۡ ضِعۡفَيۡنِ مِنَ الۡعَذَابِ وَ
اے ربه زمونږه ورکې دوی ته دوچند عـــذاب او

الۡعَنۡهُمۡ لَعۡنًا كَبِيۡرًا ﴿۶۸﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا
په لعنت کې دوی لره په لعنت لوئي سره • اے مـــومنانو

لَا تَكُوۡنُوۡا كَالَّذِيۡنَ اٰذَوۡا مُوۡسٰى فَبَرَّاَهُ
مه کیږئ په شان د هغه کسانو چي تکلیف ئې ورکه موسیٰ علیه السلام ته نو پاک اوساته الله ده لره

اللّٰهُ مِمَّا قَالُوْا ؕ وَ كَانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَجِيْهًا ؕ۶۹

الله د هغه نه چې وئيل دوی (بدنامي لره) ، او وو (موسیٰ) په نزد د الله مخوربخ •

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ قُوْلُوْا

اے ايمان والو اوبريږئ د الله نه او اوايئ

قَوْلًا سَدِيْدًا ۷۰ۙ يُّصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَ

وينا درسته • درست به کي تاسو لره عملونه ستاسو او

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ ؕ وَ مَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَ

ببښنه به اوکي تاسو ته د ګناهونو ستاسو ، او چا چې تابعداري اوکړه د الله او

رَسُوْلَهٗ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيْمًا ۷۱ اِنَّا عَرَضْنَا

د پيغمبر د الله تحقيق سره دے کامياب شو په کاميابي لوئي سره • تحقيق سره پيش که مونږه

الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ الْجِبَالِ

امانت آسمانونو او زمکو او غرونو ته

فَاَبَيْنَ اَنْ يَّحْمِلْنَهَا وَ اَشْفَقْنَ مِنْهَا وَ

نو هغوي انکار اوکه دا چې نقصان اوکي په هغي کښي او اوبريدل د (نقصان کولو نه) په هغي کښي او

حَمَلَهَا الْاِنْسَانُ ؕ اِنَّهٗ كَانَ ظَلُوْمًا

نقصان اوکه په هغي کښي انسان منافق ، يقيناً دا انسان (منافق) دے ډير ظالم

جَهُوْلًا ۷۲ۙ لِّيُعَذِّبَ اللّٰهُ الْمُنٰفِقِيْنَ

او ډير جاهل • دي د پاره چې عذاب ورکي الله منافقانو سره

وَ الْمُنٰفِقٰتِ وَ الْمُشْرِكِيْنَ وَ الْمُشْرِكٰتِ

او منافقانو ښځو او مشرکانو سره او مشرکانو ښځو ته

وَ يَتُوْبَ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ ؕ

او مهرباني اوکي الله په مومنانو سره او په مومنانو ښځو باندي ،

Maktaba Tul Ishaat.com

ع ٦

وَّكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿٧٣﴾

او دے الله بښونکے مهربان ٭

آياتها ٥٤ سُوْرَةُ سَبَا مَكِّيَّة بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٣٤ نزول ٥٨ ركوعاتها ٦

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا

صفتونه د خدائي ټول دي خاص الله هغه ذات لره چي خاص هغه لره اختيار د هغه څه دے چي آسمانونو کښي او د هغه

فِي الْاَرْضِ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْاٰخِرَةِ ؕ وَ

چي په زمکه کښي دي او دي الله لره ستائنه ده په (دنيا او) اخرت کښي ، او

هُوَ الْحَكِيْمُ الْخَبِيْرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي

دا الله حکمت والا خبردار ذات دے ٭ پوهيږي الله په هغه څه چي ننوځي په

الْاَرْضِ وَ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَ مَا يَنْزِلُ مِنَ

زمکه کښي او هغه څه چي راوځي د دي نه او هغه چي راکوزيږي د

السَّمَآءِ وَ مَا يَعْرُجُ فِيْهَا ؕ وَ هُوَ الرَّحِيْمُ

بره نه او هغه څه چي خيژي دي آسمان ته ، او دا الله رحم کونکے

الْغَفُوْرُ ﴿٢﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَا تَاْتِيْنَا

او بښونکے دے ٭ او وائي هغه کسان چي کفر ئي کړے دے رابه نه شي مونږ ته

السَّاعَةُ ؕ قُلْ بَلٰى وَ رَبِّيْ لَتَاْتِيَنَّكُمْ ۙ عٰلِمِ

قيامت ، او وايه بے شکه قسم مي دي وي په خپل رب باندي خامخا راځي به تاسو ته دا قيامت پوهه دے

الْغَيْبِ ۚ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ

په غيبو باندي ، نه پټيږي د الله نه په اندازه د ذري باندي

فِي السَّمٰوٰتِ وَ لَا فِي الْاَرْضِ وَ لَاۤ اَصْغَرُ

(بره) آسمانونو او نه (ښکته) زمکو کښي او نه وړه خبره

سُوْرَةُ سَبَاٍ

ربط د سورت سبا :

(۱) ما قبل آیت ٦۳ کښي ئي اوئيل چي دقيامت علم الله سره دے دلته آيت ۳ کښې په هغې باندي ترقي ده.

(۲) ما قبل کښي رد د شرک اوشو مکمل په دريو مثالونو سره دلته ابتداء کښې وائي چه

{الْحَمْدُ لِلَّهِ} په دي نعمت اوايه .

(۳) ماقبل آيت ٦۳ کښي داسورت تپوس د کفارو د قيامت باره کښي ذکر شو نو دلته آيت ۳ کښي

وائي چه اصل کښي دوی د قيامت نه منکر دي .

امتيازات د سورت سبا : (۱) داسورت ممتاز دے په واقعې دمرگ دسليمان عليه السلام باندي .

(۲) په معجزه دداؤد عليه السلام باندي.

(۳) په معجزه دسليمان عليه السلام باندي .

دعوي د سورت سبا : نفي دشفاعت قهريه بالوجوه

خلاصه د سورت سبا : داسورت دوه حصي دے .

(۱) اوله حصه آيت ۱ نه تر آيت ۲۱ پوري :

په دي کښي دوه بابونه دی :اول باب آيت ۱ نه تر آيت ۹ پوري ، په ديکښي مقاصد اربعه

سره د زجر او تخويف نه ذکرکيږي .

دويم باب آيت ۱۰ نه تر آخر ۲۱ پوري ، په ديکښي څلور خبری ذکرکيږي :

(۱) دلائل نقليه په نفي دشفاعت قهريه په ذکر دواقعاتو د داؤد اودسليمان عليهما السلام .

(۲) دپيريانو نه نفي دعلم غيب . (۳) تخويف دنيوي . (٤) دشمني دشيطان .

(۲) دويمه حصه آيت ۲۲ نه تر آخره پوري ، په ديکښي لس ۱۰ خبري ذکرکيږي :

(۱) لاري دشرک بندئ . (۲) شفاعت به دالله په اجازت کيږي اوعجز د ملائکو .

(۳) دليل عقلي . (٤) صداقة القرآن . (٥) اثبات دقيامت سره دزجر نه منکرينو د قيامت ته .

(٦) بائيکاټ دآلهؤ دمشرکينو دمشرکانو نه . (۷) پيغمبر عليه السلام ته تسلي .

(۸) مالدارو ته زجر اوسپکاوے د دنيا . (۹) دلائل عقليه په توحيد او نفي دشفاعت قهريه .

(۱۰) زجر منکرينو درسالت او دقرآن ته ٤۳ تا آخر

Maktaba Tul Ishaat.com

مِنْ ذٰلِكَ وَلَآ اَكْبَرُ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿۳﴾

د دي نه او نه لویه مګر په علم د الله کښې دي ښکاره •

لِّيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ؕ

دي د پاره چې بدله ورکي هغه کسانو ته چې ایمان ئې راوړے دے او عمل کئ نیک ،

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّ رِزْقٌ كَرِيْمٌ ﴿۴﴾

دغه کسان دوی لره بخښنه ده او رزق عزتمند دے •

وَ الَّذِيْنَ سَعَوْ فِيْٓ اٰيٰتِنَا مُعٰجِزِيْنَ اُولٰٓئِكَ

او هغه کسان چې کوشش کئ په خلاف د آیتونو زمونږ کښې کمزوري کونکي دغه کسان

لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رِّجْزٍ اَلِيْمٌ ﴿۵﴾ وَ يَرَى

دوی لره عذاب دے د عذاب دردناک نه • او عقیده ساتي

الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ اِلَيْكَ

هغه کسان چې ورکړے شوے دے ورته علم د هغه (کتاب) چې رالیږلے شوے دے تا ته

مِنْ رَّبِّكَ هُوَالْحَقَّ ۙ وَ يَهْدِيْٓ اِلٰى

د طرفه د رب ستا نه دا حق دے او لار ښائي په طرف د

صِرَاطِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ﴿۶﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ

لاري د غالب ستائلے شوي ذات • او وائي هغه کسان

كَفَرُوْا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ يُّنَبِّئُكُمْ

چې کفر ئي کړے دے آیا نه ښایو تاسو ته په یو سړي چې هغه خبروي تاسو

اِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ۙ اِنَّكُمْ لَفِيْ خَلْقٍ

کله چې ذره ذره شئ تاسو په پوره ذره ذره کیدو سره یقینًا شئ به تاسو خامخا په پیدائش

جَدِيْدٍ ﴿۷﴾ اَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَمْ بِهٖ

نوي کښي • آیا د ځان نه جوړئ (دا پیغمبر) په الله باندي دروغ یا دے په ده باندي

جِنَّةٌ ؕ بَلِ الَّذِيۡنَ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ بِالۡاٰخِرَةِ
ليونتوب ، بلكه هغه كسان چي ايمان نه راوړي په آخرت باندي
فِى الۡعَذَابِ وَ الضَّلٰلِ الۡبَعِيۡدِ ﴿۸﴾ اَفَلَمۡ
په عذاب كښي به وي او په گمراهي لري كښي دي • د حق نه آيا نه
يَرَوۡا اِلٰى مَا بَيۡنَ اَيۡدِيۡهِمۡ وَ مَا خَلۡفَهُمۡ مِّنَ
گوري دوی هغه ته چي پاسه د دوی نه دي او هغه چي لاندي د دوی نه دي يعني
السَّمَآءِ وَ الۡاَرۡضِ ؕ اِنۡ نَّشَاۡ نَخۡسِفۡ بِهِمُ
آسمان او زمكي ته ، كه خوښه شي زمونږه نو اوبه منډو دوی لره
الۡاَرۡضَ اَوۡ نُسۡقِطۡ عَلَيۡهِمۡ كِسَفًا مِّنَ السَّمَآءِ ؕ
په زمكه كښي يا به راوغورځوو په دوی باندي يو ټوټه د پره نه
اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّكُلِّ عَبۡدٍ مُّنِيۡبٍ ﴿۹﴾
يقينًا په دي كښي خامخا نښه ده د پاره د هر بنده راګرځيدونكي الله ته •
وَ لَقَدۡ اٰتَيۡنَا دَاوٗدَ مِنَّا فَضۡلًا ؕ يٰجِبَالُ اَوِّبِىۡ
او تحقيق سره وركړے وو موږه داود (عليه السلام) ته د خپل طرف نه غوره والے ، اے غرونو پاكي بيانوئ
مَعَهٗ وَ الطَّيۡرَ ۚ وَ اَلَنَّا لَهُ الۡحَدِيۡدَ ﴿۱۰﴾ۙ اَنِ
ده سره او مارغان (مو ورلره تابع كړي وو) او نرمه كړي وه موږه ده لره اوسپنه • دا چي
اعۡمَلۡ سٰبِغٰتٍ وَّ قَدِّرۡ فِى السَّرۡدِ وَ اعۡمَلُوۡا
كار كوه د زغرو او اندازه كوه په كړو كښي او عمل كوئ
صَالِحًا ؕ اِنِّىۡ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ بَصِيۡرٌ ﴿۱۱﴾ وَ
نيك يقينًا زه د هغه چي تاسو كوئ ليدونكے يم • او
لِسُلَيۡمٰنَ الرِّيۡحَ غُدُوُّهَا شَهۡرٌ وَّ رَوَاحُهَا
د پاره د سليمان (عليه السلام) تابع كړے وو موږه باد د سحر سفر د هغي په اندازه د يوے مياشتے وو او د ماښام سفر د هغي

Maktaba Tul Ishaat.com

شَهْرٌ ۚ وَ اَسَلْنَا لَهٗ عَيْنَ الْقِطْرِ ؕ وَ مِنَ

په اندازه د یوې میاشتې وو او روانه کړې وه مونږه ده لره چینه د تانبې ، او بعضې د

الْجِنِّ مَنْ يَّعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِاِذْنِ

پیریانو نه هغه څوک وو چې کار به ئې کو مخامخ د هغه په حکم

رَبِّهٖ ؕ وَ مَنْ يَّزِغْ مِنْهُمْ عَنْ اَمْرِنَا نُذِقْهُ

د رب خپل باندې ، او څوک به چې کوږ شو د دوی نه د حکم زمونږ نه او به څکوو مونږه هغه ته

مِنْ عَذَابِ السَّعِيْرِ ⑫ يَعْمَلُوْنَ لَهٗ مَا

د عــــذاب د جهنّم نه جوړول به ئې د پاره د سلیمان علیه السلام هغه څه چې

يَشَآءُ مِنْ مَّحَارِيْبَ وَ تَمَاثِيْلَ وَ جِفَانٍ

خوښه به ئې شوه یعنې مورچې او سیندرې او کاسې

كَالْجَوَابِ وَ قُدُوْرٍ رّٰسِيٰتٍ ؕ اِعْمَلُوْۤا اٰلَ

په شان حوضونو او کټوې مضبوطې ، عمل کوئ اے د

دَاوٗدَ شُكْرًا ؕ وَ قَلِيْلٌ مِّنْ عِبَادِيَ

داود علیه السلام تابعدارو د شکر ، او ډیر لږ دي د بندګانو زما نه

الشَّكُوْرُ ⑬ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا

شکر ګزار • پس هر کله چې فیصله اوکړه مونږه په سلیمان علیه السلام باندې د مرګ

دَلَّهُمْ عَلٰى مَوْتِهٖۤ اِلَّا دَآبَّةُ الْاَرْضِ

خبر نه که دوی لره په مرګ د هغه باندې مګر وینه د زمکې

تَاْكُلُ مِنْسَاَتَهٗ ۚ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ

خوړه ئې همساء ده هغه پس هر کله چې راپریوته (لاش د سلیمان علیه السلام) نو ښکاره کړه پیریانو (خلقوته)

اَنْ لَّوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوْا

دا خبره که دوی پوهیدے په غیبو باندې نو درنګ به ئې نه وو تیر کړے

فِي الْعَذَابِ الْمُهِيْنِ ﴿١٤﴾ لَقَدْ كَانَ لِسَبَاٍ فِيْ

په عذاب سپکونکي کښې • په تحقيق سره شته وو د پاره د سبا والو په

مَسْكَنِهِمْ اٰيَةٌ ۚ جَنَّتٰنِ عَنْ يَّمِيْنٍ وَّ شِمَالٍ ۬ۖ

خايونو د هغوي کښې نښه چې هغه دوه باغونه وو ښي طرف او گس طرف ته،

كُلُوْا مِنْ رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَ اشْكُرُوْا لَهٗ ؕ

خورئ د رزق د رب ستاسو نه او شکر اوباسئ د الله

بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَّ رَبٌّ غَفُوْرٌ ﴿١٥﴾ فَاَعْرَضُوْا

دا کلے پاک دے او رب بخښونکے دے • نو دوی مخ واړوو

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَ بَدَّلْنٰهُمْ

نو راخلاص که مونږه په دوی باندې سيلاب د بند مضبوط او بدل کړل مونږ دوی لره

بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ اُكُلٍ خَمْطٍ وَّ

باغونه د دوی په نور دوو باغونو سره چې خاوندان وو د خوراک بد مزي او

اَثْلٍ وَّ شَيْءٍ مِّنْ سِدْرٍ قَلِيْلٍ ﴿١٦﴾ ذٰلِكَ

غزونه او څه شے د جاړکو لږ وو نه • دا

جَزَيْنٰهُمْ بِمَا كَفَرُوْا ؕ وَ هَلْ نُجٰزِيْۤ اِلَّا

سزا ورکړې وه مونږ دوی له په سبب د هغه چې دوی کفر کړے وو، او دا سزا نه ورکوو مونږ مگر

الْكَفُوْرَ ﴿١٧﴾ وَ جَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْقُرَى

ناشکرو ته • او گرځولے وو مونږه مينځ د دوی کښې او په مينځ د کلـــو

الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَّ قَدَّرْنَا

هغه کښې چې برکت اچولے وو مونږه په هغې کښې کلي ښکاره ښکاره او په اندازه کړے وو مونږ

فِيْهَا السَّيْرَ ؕ سِيْرُوْا فِيْهَا لَيَالِيَ وَ اَيَّامًا

په دې کښې سفر • سفر کوئ په دې کښې د شپې او د ورځې

Maktaba Tul Ishaat.com

اٰمِنِيْنَ ⑱ فَقَالُوْا رَبَّنَا بٰعِدْ بَيْنَ اَسْفَارِنَا

په امن باندي * نو اوئيل دوی اے ربه زمونږه لرې والے راولي په مينځ د سفرونو زمونږ
کښي

وَ ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنٰهُمْ اَحَادِيْثَ وَ

او دوی ظلم اوکه په خپلو ځانونو باندي نو اوګرځول مونږ دوی لره تاريخ د زمانے
او

مَزَّقْنٰهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ

ذره ذره مو کړل دوی لره پوره ذره ذره کيدلوسره، يقينًا په دي کښي خامخا
نښے د عبرت دي

لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ⑲ وَ لَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ

د پاره د هر صبر کونکي تابعدار * او تحقيق سره رشتيا اومونده په دوی باندي

اِبْلِيْسُ ظَنَّهٗ فَاتَّبَعُوْهُ اِلَّا فَرِيْقًا مِّنَ

ابليس خپل ګمان نو دوی تابعداري اوکړه د ابليس بغير د يوے ډلے
د

الْمُؤْمِنِيْنَ ⑳ وَ مَا كَانَ لَهٗ عَلَيْهِمْ مِّنْ

مومنانو نه * او نشته شيطان لره په دوی باندي
څه

سُلْطٰنٍ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ بِالْاٰخِرَةِ

زور مګر دي د پاره چي ښکاره کوو مونږه هغه څوک چي ايمان راوړي په آخرت باندي

مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِیْ شَكٍّ ؕ وَ رَبُّكَ عَلٰى

د هغه چا نه چي هغه وي د دي قيامت نه په شک کښي ، او رب ستا په

كُلِّ شَیْءٍ حَفِيْظٌ ㉑ قُلِ ادْعُوا الَّذِيْنَ

هر يو شي باندي حفاظت والا دے * اووايه راوبلئ هغه کسان چي

زَعَمْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۚ لَا يَمْلِكُوْنَ مِثْقَالَ

ګمان پې کوئ تاسو سيوا د الله نه (د الهو) ، دوی مالکان نه دي په اندازه

ذَرَّةٍ فِی السَّمٰوٰتِ وَ لَا فِی الْاَرْضِ وَ مَا

د ذري باندي (بره) آسمانونو او نه (ښکته) زمکو کښي او نشتے

لَهُمْ فِيْهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَّ مَا لَهٗ مِنْهُمْ مِّنْ

دوی لره په دې دواړو کښې څه برخه (الله سره) او نشته (الله) لره د دوی نه څوک

ظَهِيْرٍ ﴿٢٢﴾ وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهٗٓ اِلَّا

امدادي • او فائده به ورنه کړي شفارس الله سره مګر

لِمَنْ اَذِنَ لَهٗ ؕ حَتّٰٓى اِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوْبِهِمْ

هغه چا ته چې اجازت اوکړي الله هغه د پاره، تر دې پورې کله چې لرې کړے شي يره د زړونو د دوی نه

قَالُوْا مَاذَا ۙ قَالَ رَبُّكُمْ ؕ قَالُوا الْحَقَّ ۚ وَهُوَ

وائي به دوی څه اوئيل ستاسو رب، وائي به دوی چې وے وئيله حقه خبره او دا الله

الْعَلِيُّ الْكَبِيْرُ ﴿٢٣﴾ قُلْ مَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ

اوچت لوئي ذات دے • اووايه څوک رزق درکوي تاسو ته د

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ قُلِ اللّٰهُ ۙ وَاِنَّآ اَوْ

(بره) آسمانونو او (ښکته) د زمکو نه ، اووايه الله او يقينًا مونږه يا

اِيَّاكُمْ لَعَلٰى هُدًى اَوْ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٢٤﴾

تاسو خامخا په هدايت يا په ګمراهئ ښکاره کښې يو •

قُلْ لَّا تُسْـَٔلُوْنَ عَمَّآ اَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ

اووايه تپوس به اونه کړے شي تاسو نه په باره د هغه کښې چې جرم کړے دے مونږ او تپوس به نشي کولے زمونږ نه

عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ

په باره د هغه څه کښې چې تاسو ئې کوئ • اووايه جمع والے به راولي په مينځ زمونږ کښې رب زمونږ بيا

يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ ؕ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيْمُ ﴿٢٦﴾

فيصله به اوکړي په مينځ زمونږ کښې په انصاف سره، او دا الله فيصله کونکے پوهه دے •

قُلْ اَرُوْنِيَ الَّذِيْنَ اَلْحَقْتُمْ بِهٖ شُرَكَآءَ

اووايه اوښايئ ما ته هغه کسان چې يو ځائے کړي دي تاسو دي الله سره حصه داران

Maktaba Tul Ishaat.com

كَلَّا ؕ بَلۡ هُوَ اللّٰهُ الۡعَزِيۡزُ الۡحَكِيۡمُ ﴿۲۷﴾ وَ مَاۤ

هيڅ دا سې نه ده، بلکه دا الله غالب حکمت والا دے • او نه دے

اَرۡسَلۡنٰكَ اِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيۡرًا وَّ نَذِيۡرًا وَّ

رالیږلے مونږ تا لره مگر د پاره د ټولو خلقو زیرے ورکوونکے او یره ورکوونکے

لٰكِنَّ اَكۡثَرَ النَّاسِ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ﴿۲۸﴾

لیکن اکثر خلق نه پوهیږي •

وَ يَقُوۡلُوۡنَ مَتٰى هٰذَا الۡوَعۡدُ اِنۡ كُنۡتُمۡ

او وائي دوی کله به وي دا وعده (د قیامت) که یئ تاسو

صٰدِقِيۡنَ ﴿۲۹﴾ قُلۡ لَّكُمۡ مِّيۡعَادُ يَوۡمٍ

رشتیني • اووایه ستاسو د پاره وخت د وعدې د هغه ورځې دے

لَّا تَسۡتَاۡخِرُوۡنَ عَنۡهُ سَاعَةً وَّ لَا

چې روستو به نه شئ تاسو د هغې نه یو ساعت او نه به

تَسۡتَقۡدِمُوۡنَ ﴿۳۰﴾ وَ قَالَ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا

مخکښې شئ تاسو (د هغې نه یو ساعت) • او وائي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے

لَنۡ نُّؤۡمِنَ بِهٰذَا الۡقُرۡاٰنِ وَ لَا بِالَّذِىۡ

چرې مونږه ایمان نه راوړو به دې قرآن باندې او نه به هغه باندې

بَيۡنَ يَدَيۡهِ ؕ وَ لَوۡ تَرٰٓى اِذِ الظّٰلِمُوۡنَ

چې مخکښې د دې نه دي ، او که اوینې ته کله چې ظالمان

مَوۡقُوۡفُوۡنَ عِنۡدَ رَبِّهِمۡ ۖۚ يَرۡجِعُ بَعۡضُهُمۡ

اودرولے شوي به وي په نزد د خپل رب واپس کوي به بعضې د دوی

اِلٰى بَعۡضِ اِلۡقَوۡلَ ۚ يَقُوۡلُ الَّذِيۡنَ

بعضو ته وینا وائي به هغه کسان

اسْتُضْعِفُوْا لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا لَوْ لَآ اَنْتُمْ
چې کمزوري کړے شوي وو هغه کسانو ته چې ځان ئې غټ ګڼړلے وو که نه وئ تاسو
لَكُنَّا مُؤْمِنِيْنَ ﴿٣١﴾ قَالَ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا
خامخا وو به مونږه مومنان * اوبه وائي به هغه کسان چې ځان ئې غټ ګڼړلے وو
لِلَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْٓا اَنَحْنُ صَدَدْنٰكُمْ
هغه کسانو ته چې کمزوري ګڼړلے شوي وو آيا مونږه بند کړي وئ تاسو
عَنِ الْهُدٰى بَعْدَ اِذْ جَآءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ
د قرآن نه پس د هغه نه چې راغے تاسو ته بلکه وئ تاسو
مُّجْرِمِيْنَ ﴿٣٢﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْا
(په خپله) مجرمان * او اوبه وائي هغه کسان چې کمزوري ګڼړلے شوي وو
لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا بَلْ مَكْرُ الَّيْلِ وَ النَّهَارِ
هغه کسانو ته چې ځان ئې غټ ګڼړلے وو بلکه تدبير ستاسو د شپے او د ورځے (راپسے وو)
اِذْ تَاْمُرُوْنَنَآ اَنْ نَّكْفُرَ بِاللّٰهِ وَ نَجْعَلَ لَهٗٓ
کله چې حکم کولو تاسو مونږ ته دا چې کفر اوکو مونږه په الله باندې او اوګرځوو مونږه ده لره
اَنْدَادًا ؕ وَ اَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا
حصه داران ، او پټه به کي دوي پښيمانتيا کله چې اوويني دوي
الْعَذَابَ ؕ وَ جَعَلْنَا الْاَغْلٰلَ فِيْٓ اَعْنَاقِ
عذاب ، او وابه چوو مونږه غټ غټ زنځيرونه په څټونو
الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوْا
د هغه کسانو کښې چې کفر ئې کړے دے ، دوي ته به سزا نه شي ورکولے مګر د هغه چې دوي
يَعْمَلُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَ مَآ اَرْسَلْنَا فِيْ قَرْيَةٍ مِّنْ
کول * او نه وو ليږلے مونږ په هيڅ يو کلي کښې څوک

Maktaba Tul Ishaat.com

نَّذِيۡرٍ اِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوۡهَآ ۙ اِنَّا بِمَآ اُرۡسِلۡتُمۡ

یرونکے مګر وئیلې وو مالدارو د هغې یقینًا مونږه په هغه مسئله باندې چې لیږلے شوې یئ تاسو

بِهٖ كٰفِرُوۡنَ ﴿٣٤﴾ وَقَالُوۡا نَحۡنُ اَكۡثَرُ اَمۡوَالًا

په هغې باندې کافران ۰ او وائي دوی مونږ زیات یو په اعتبار د مال

وَّاَوۡلَادًا ۙ وَّمَا نَحۡنُ بِمُعَذَّبِيۡنَ ﴿٣٥﴾ قُلۡ اِنَّ

او اولاد سره او نه یو مونږه عذاب راکړے شوې ۰ اووایه یقینًا

رَبِّىۡ يَبۡسُطُ الرِّزۡقَ لِمَنۡ يَّشَآءُ وَيَقۡدِرُ

رب زما پراخوي رزق چا له ئې چې خوښه شي او تنګوي

وَلٰـكِنَّ اَكۡثَرَ النَّاسِ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ﴿٣٦﴾ وَمَآ

لیکن اکثر خلق نه پوهیږي ۰ او نه دي

اَمۡوَالُكُمۡ وَلَاۤ اَوۡلَادُكُمۡ بِالَّتِىۡ تُقَرِّبُكُمۡ

مالونه ستاسو او نه اولاد ستاسو په هغه طریقه چې نزدې کې تاسو لره

عِنۡدَنَا زُلۡفٰٓى اِلَّا مَنۡ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًـا

مونږه سره په درجه کښې مګر چا چې ایمان راوړه او عمل ئې اوکړه نیک

فَاُولٰٓـئِكَ لَهُمۡ جَزَآءُ الضِّعۡفِ بِمَا عَمِلُوۡا وَ

پس دغه کسان دوی لره بدله دوچند ده په سبب د هغه عمل چې دوی کړے وو او

هُمۡ فِى الۡغُرُفٰتِ اٰمِنُوۡنَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِيۡنَ

وي به دوی په بالاخانو (د جنت کښې) په امن ۰ او هغه کسان

يَسۡعَوۡنَ فِىۡۤ اٰيٰتِنَا مُعٰجِزِيۡنَ اُولٰٓـئِكَ فِى

چې کوشش کوي په آیتونو زمونږ کښې کمزوري کونکې دغه کسان په

الۡعَذَابِ مُحۡضَرُوۡنَ ﴿٣٨﴾ قُلۡ اِنَّ رَبِّىۡ

عذاب کښې حاضر به کړے شي ۰ اووایه یقینًا رب زما

يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَ

پراخئ رزق لره د پاره هغه چا چې خوښه ئې شي د بندګانو خپلو نه او

يَقْدِرُ لَهٗ ؕ وَ مَآ اَنْفَقْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَهُوَ

تنګئ هغه لره ، او هغه چې خرچ کوئ تاسو څه مال نو دا الله

يُخْلِفُهٗ ۚ وَ هُوَ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿٣٩﴾ وَ يَوْمَ

پاتي به کښې خرچ کونکي لره ثواب او دا الله غوره د رزق ورکونکو دے * او (یادکه) هغه ورځ

يَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ثُمَّ يَقُوْلُ لِلْمَلٰٓئِكَةِ

چې راپورته به کړي (الله) دوی لره ټول بیا به اوائي (الله) فرشتو ته

اَهٰٓؤُلَآءِ اِيَّاكُمْ كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ ﴿٤٠﴾ قَالُوْا

ایا دغه کسانو خاص ستاسو عــبادت کولو * وائي به دوی

سُبْحٰنَكَ اَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُوْنِهِمْ ۚ بَلْ

پاکي ده ربه تا لره ته معاون ئې زمونږه سیوا د دوی نه ، بلکه

كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ الْجِنَّ ۚ اَكْثَرُهُمْ بِهِمْ

دوی عبادت کو د پیریانو ، اکثر د دوی په پیریانو باندي

مُّؤْمِنُوْنَ ﴿٤١﴾ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ

یقین ساتونکي وو * پس نن ورځي واکدار به نه وي بعضي ستاسو نه

لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَّ لَا ضَرًّا ؕ وَ نَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ

د پاره د بعضو د نفع او نه د ضرر ، او اوبه وایو مونږه هغه کسانو ته

ظَلَمُوْا ذُوْقُوْا عَذَابَ النَّارِ الَّتِيْ كُنْتُمْ

چې ظلم ئې کړے دے اوڅکئ عذاب د اوور هغه چې تاسو به

بِهَا تُكَذِّبُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا

هغې ته نسبت د دروغو کوو * او کله چې لوستلے شي په دوی باندي آیتونه زمونږه

Maktaba Tul Ishaat.com

بَيِّنٰتٍ قَالُوْا مَا هٰذَآ اِلَّا رَجُلٌ يُّرِيْدُ اَنْ

واضحه وائی دوی نه دے دا مگر یو سړے دے چې اراده کوي دا چې

يَّصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَآؤُكُمْ ۚ وَ قَالُوْا

بند کې تاسو لره د هغه نه چې عبادت کولو مشرانو ستاسو ، او وائی دوی

مَا هٰذَآ اِلَّآ اِفْكٌ مُّفْتَرًى ؕ وَ قَالَ الَّذِيْنَ

نه دے دا مگر دروغ د خان نه جوړ کړے شوي ، او وائی هغه کسان

كَفَرُوْا لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ ۙ اِنْ هٰذَآ اِلَّا

چې کفر ئې کړے دے په باره د قرآن کښې کله چې راغے دوی ته نه دے دا مگر

سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٤٣﴾ وَ مَآ اٰتَيْنٰهُمْ مِّنْ كُتُبٍ

جادو ښکاره ٭ او نه دي ورکړي مونږه دوی ته څه کتابونه

يَّدْرُسُوْنَهَا وَ مَآ اَرْسَلْنَآ اِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ

چې لولي دوی هغې لره او نه دے لیږلے مونږه دوی ته مخکښې ستا نه څوک

نَّذِيْرٍ ؕ﴿٤٤﴾ وَ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۙ وَ مَا

برونکے ٭ او نسبت د دروغو کړے وو هغه کسانو چې مخکښې د دوی نه وو او نه دي

بَلَغُوْا مِعْشَارَ مَآ اٰتَيْنٰهُمْ فَكَذَّبُوْا رُسُلِيْ

رسیدلي دوی زرمې حصې د هغه ته چې ورکړي وو مونږ هغوي ته نو دوی نسبت د دروغو اوکه زما پیغمبرانو ته

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ﴿٤٥﴾ۧ قُلْ اِنَّمَآ اَعِظُكُمْ قف

پس څه رنګه وو زما عذاب ؟ ٭ اووایه یقینًا زه پند درکوم تاسو ته

بِوَاحِدَةٍ ۚ اَنْ تَقُوْمُوْا لِلّٰهِ مَثْنٰى وَ فُرَادٰى

په یو خبره باندي ، دا چې اودریږئ تاسو الله ته دوه دوه او خان له خان له

ثُمَّ تَتَفَكَّرُوْا ۫ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِّنْ جِنَّةٍ ؕ

بیا سوچ اوکړئ تاسو نشتے په ملګري ستاسو باندي څه لیونتوب ،

اِنْ هُوَ اِلَّا نَذِيْرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَىْ عَذَابٍ
نه دے دا مګر یرونکے دے ستاسو د پاره مخکښې د عذاب
شَدِيْدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ مَا سَاَلْتُكُمْ مِّنْ اَجْرٍ فَهُوَ
سخت نه • اووایه هغه چې زه غواړم ستاسو نه څه مزدوري نو هغه دې
لَكُمْ ؕ اِنْ اَجْرِیَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ ۚ وَ هُوَ عَلٰى
ستاسو شي • نه ده مزدوري زما مګر الله سره ده ، او دا الله په
كُلِّ شَیْءٍ شَهِيْدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ اِنَّ رَبِّیْ يَقْذِفُ
هر یو شي باندي پوهه دے • اووایه یقینًا رب زما اولي
بِالْحَقِّ ۚ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ ﴿٤٨﴾ قُلْ جَآءَ الْحَقُّ
په حق سره(باطل لره) پوهه دے په غیبو باندي • اووایه راغے حق (قرآن)
وَ مَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيْدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ
او نه شي پاتي کیدے باطل او نه به راوګرځي • اووایه
اِنْ ضَلَلْتُ فَاِنَّمَآ اَضِلُّ عَلٰى نَفْسِیْ ۚ وَ
که زه ګمراه یم نو یقینًا سزا د ګمراهۍ زما په ما باندي ده ، او
اِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوْحِیْٓ اِلَیَّ رَبِّیْ ؕ اِنَّهٗ
که زه په سمه لار روان یم نو دا په سبب د هغه چې وحي کيږي ما ته رب زما ، یقینًا دا الله
سَمِيْعٌ قَرِيْبٌ ﴿٥٠﴾ وَ لَوْ تَرٰٓى اِذْ فَزِعُوْا فَلَا
اوریدونکے نژدې دے • او که اوویني ته کله چې دوی په یره شي نو نه به وي
فَوْتَ وَ اُخِذُوْا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيْبٍ ﴿٥١﴾ وَّ
پاتے کیدل او او به نیولے شي د ځائے نژدې نه • او
قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِهٖ ۚ وَ اَنّٰى لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ
وائي به دوی ایمان راوړے دے موږ په دې باندي او چرته به وي دوی لره نیول(حصول) د ایمان د

Maktaba Tul Ishaat.com

مَّكَانٍۭ بَعِيْدٍ ۝۵۲ وَّ قَدْ كَفَرُوْا بِهٖ مِنْ

خائے لري نه ٭ او په تحقيق سره دوی کفر دے په دي باندي

قَبْلُ ۚ وَ يَقْذِفُوْنَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍۭ

مخوا ٭ او ويشتل به کړي دوی په غيبو باندي د خائے

بَعِيْدٍ ۝۵۳ وَ حِيْلَ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ مَا يَشْتَهُوْنَ

لري نه ٭ او واقع به شي په مينځ د دوی کښي او په مينځ د هغه څه کښي چي غواړي ئي (زړونه د) دوی

كَمَا فُعِلَ بِاَشْيَاعِهِمْ مِّنْ قَبْلُ ؕ اِنَّهُمْ

لکه چي کار شوے وو امثالو د دوی سره مخـــوا ٭ يقيناً دوی

كَانُوْا فِيْ شَكٍّ مُّرِيْبٍ ۝۵۴

وو په شک کښي لا لا (دير) شک کونکي ٭

ع ۶ / ۲۱

آیاتها ۴۵ — سُوْرَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ — ترتيب ۳۵ نزول ۴۳ — ركوعاتها ۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

صفتونه د خدائي توب خاص الله لره دي چي پيدا کونکے د آسمانونو او د زمکو دے

جَاعِلِ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا اُولِيْٓ اَجْنِحَةٍ

پيدا کونکے د فرشتو دے استازي چي خاوندان د وزرو دي

مَّثْنٰى وَ ثُلٰثَ وَ رُبٰعَ ؕ يَزِيْدُ فِي الْخَلْقِ مَا

دوه دوه او دريو دريو او څلورو څلورو ٭ زياتي الله په پيدائش د مخلوقات کښي هغه

يَشَآءُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝۱

چي خوښه ئي شي يقيناً الله په هر يو شي باندي قدرت والا دے

مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ فَلَا

هغه چي برانيځي الله دپاره د خلقو څه خوشحالي نو نشتے

سُوْرَةُ فَاطِرٍ

ربط د سورت فاطر :

(۱)ماقبل کښې ئې اوئيل چه اختيار د الله دے نو دلته وائي چه په دې الحمد لله اووايه .

(۲) ماقبل کښې مومنانو ته بشارت وو دلته آيت ۷ کښې هم بشارت دے په ترقی سره د ما سبق نه .

(۳) ما قبل کښې ئې رد د شرک اوکه دلته اثبات د توحيد په دلائل عقليه باندی کړی .

امتيازات د سورت فاطر :

(۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر د ۳ اقسامو دمؤمنانو باندي .

(۲) په ذکر د رنګونو دغرونو باندي .

(۳) په يريد لو د عالمانو باندي دالله نه .

دعوي د سورت فاطر :

اثبات دتوحيد او نفي د شفاعت قهريه په دياړلسو دلائلو عقليو باندي .

خلاصه د سورت فاطر :

په سورت کښې دري خله دعوی ذکر کړې آيت ۱ .۳ .۱۳ کښې ، دياړلس ادله عقليه په اثبات د توحيد او په نفی دشفاعت قهريه باندي ، څلورو آيتونو کښې نبي عليه السلام ته تسلی آيت ٤ ، ٢٣ ، ٢٤ ، ٢٥ ، دارنګي سورت کښې منکرينو د مسئلي ته تخويف او منونکو ته بشارت ورکړې ، او په مشرکينو باندي رد کړې .

Maktaba Tul Ishaat.com

مُمْسِكَ لَهَا ۚ وَ مَا يُمْسِكْ ۙ فَلَا مُرْسِلَ

خوک بندونکے هغې لره ، او هغه چې بند کي نو نشته خوک پرانیستونکے

لَهٗ مِنْۢ بَعْدِهٖ ۗ وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٢﴾

هغې لره پس د الله نه ، او دا الله غالـــب حکمت والا دے *

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ ۗ

اے خلقو یاد کئ نعمتونه د الله (چې کړې ئې دي) په تاسو ،

هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ

آیا شته خوک خالق سیوا د الله نه چې رزق درکوي تاسو

مِّنَ السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ ۗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۫ۖ

د آسمان (بره) نه او د زمکې (بسکته) نه ، نشته بل حاجت روا مګر دا الله دے ،

فَاَنّٰى تُؤْفَكُوْنَ ﴿٣﴾ وَ اِنْ يُّكَذِّبُوْكَ فَقَدْ

پس کوم طرف ته تاسو واړولے شوئ * او که نسبت د دروغو کئ دوی، تا ته نو تحقیق سره

كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ ؕ وَ اِلَى اللّٰهِ

نسبت د دړغو کړے شوے وو پیغمبرانو ته مخکښې ستا نه ، او الله ته

تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿٤﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ

واپس به کولے شي کارونه (ټول) * اے خلقو یقینًا وعده د

اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ۥ وقفة

الله حقه ده نو په دهوکه کښې وانه چوئ تاسو لره ژوند د دنیا ،

وَ لَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُوْرُ ﴿٥﴾ اِنَّ الشَّيْطٰنَ

او نه په دهوکه کښې واچوئ تاسو لره په الله باندې دهوکه باز (شیطان) * یقینًا شیطان

لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوْهُ عَدُوًّا ؕ اِنَّمَا يَدْعُوْا

ستاسو د پاره دشمن دے نو اونیسئ ده لره دشمن ، یقینًا راغواړي دا شیطان

حِزْبَهٗ لِيَكُوْنُوْا مِنْ اَصْحٰبِ السَّعِيْرِ ؕ۶

ولہ خپلہ دي د پاره چي شي دوی جهنمیان •

اَلَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ؕ وَ الَّذِيْنَ

هغه کسان چي کفر ئي کړے دے دوی لره عذاب دے سخت ، او هغه کسان چي

اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّ اَجْرٌ

ایمان ئي راوړه او عمل ئي اوکه نیک دوی لره ده بخښنه او اجر



كَبِيْرٌ ۷ اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهٗ سُوْٓءُ عَمَلِهٖ فَرَاٰهُ

لوئي • آیا هغه څوک چي ښائسته کړے شو هغه ته بد عمل د هغه پس وینې هغې لره

حَسَنًا ؕ فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَّشَآءُ وَ

ښائسته (۱) ، پس یقینًا الله مهر د گمراهي وهي چا باندي چي خوښه شي او

يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ۖ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ

توفیق ورکوي چا له ئي چي خوښه شي ، پس لاړ دي نه شي نفس ستا

عَلَيْهِمْ حَسَرٰتٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا

په دوی باندي د وجه د افسوسونو نه ، یقینًا الله پوهه دے په هغه چي

يَصْنَعُوْنَ ۸ وَ اللّٰهُ الَّذِيْٓ اَرْسَلَ الرِّيٰحَ

دوی ئي کئ • او الله هغه ذات دے چي رالیږي بادونه

فَتُثِيْرُ سَحَابًا فَسُقْنٰهُ اِلٰى بَلَدٍ مَّيِّتٍ

پس اوچتي وریځے لره نو بوځو مونږ دي لره هغه کلي اوچ ته

فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ؕ كَذٰلِكَ

نو تازه کو مونږ په دي باندي زمکه پس د اوچوالي د هغي د نه ، دارنګي

النُّشُوْرُ ۹ مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ

پورته کیدل دي • څوک چي اراده لري د عزت پس خاص الله لره اختیار د

(۱) نو دے د هغه حوا په شان کیدے شي چي هغه ته بد عمل نه وي ښائسته شوے

الْعِزَّةُ جَمِيْعًا ط اِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ

د عزت دے تول ، دي الله ته خيژي كلمې پاكي (د توحيد)

وَ الْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهٗ ط وَ الَّذِيْنَ

او عمل نيک اوچتې دي لره ، او هغه كسان

يَمْكُرُوْنَ السَّيِّاٰتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ط

چي تدبيرونه كړي ناكاره دوى لره عذاب سخت دے ،

وَ مَكْرُ اُولٰٓئِكَ هُوَ يَبُوْرُ ﴿۱۰﴾ وَ اللّٰهُ خَلَقَكُمْ

او تدبير د دغه كسانو هغه دے هلاكيدونكے ٭ او الله پيدا كړي يئ تاسو

مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ

د خاورې نه بيا د يو څاڅكي نه بيا ئې گرځولي يئ تاسو

اَزْوَاجًا ط وَ مَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَ لَا تَضَعُ

جوړه جوړه ، او نه بارئ هيڅ يو زنانه او نه كيږدي (خپل بوج)

اِلَّا بِعِلْمِهٖ ط وَ مَا يُعَمَّرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ وَّ لَا

مگر په علم د الله كښې دي ، او عمر نه شي وركولے يو عمر وركړے شوي ته او نه شي

يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهٖٓ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ ط اِنَّ

كمولے د عمر(طبعي) د هغه نه مگر په لوح محفوظ كښې دي ، يقيناً

ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ ﴿۱۱﴾ وَ مَا يَسْتَوِى

دا كار دے په الله باندي آسان ٭ او نه دي برابر

الْبَحْرٰنِ صلے هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ

دوه دريابونه ، دا يو خوږ خالص دے آساني تيريدونكي دي

شَرَابُهٗ وَ هٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ ط وَ مِنْ كُلٍّ

اوبه د دي او دا بل مالگين دے تريو ، او د دي هر يو نه

تَأْكُلُوْنَ لَحْمًا طَرِيًّا وَّ تَسْتَخْرِجُوْنَ حِلْيَةً

خورئ تاسو غوښه تازه او راوباسئ تاسو کالو لره

تَلْبَسُوْنَهَا ۚ وَ تَرَى الْفُلْكَ فِيْهِ مَوَاخِرَ

چې اچوئ تاسو هغې لره ، او وینې به ته کشتۍ په دې کښې روستو کونکي (اوبو لره)

لِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۱۲﴾

دې د پاره چې اولټوئ تاسو د فضل د الله نه او خامخا چې تاسو شکر اوباسئ •

يُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُوْلِجُ النَّهَارَ فِي

ننه کوي الله شپې لره په ورځ کښې او ننه کوي ورځې لره په

الَّيْلِ ۙ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَّجْرِيْ

شپه کښې او تابع کړے ئې دې نور (نمر) او سپوږمۍ ، دا ټول روان دي

لِاَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۗ

نیټې مقررې ته ، دې صفتونو والا الله رب ستاسو دے خاص دې الله لره بادشاهي ده ،

وَ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ مَا يَمْلِكُوْنَ

او هغه کسان چې رامدد کوئ ئې تاسو سیوا د الله نه مالکان نه دي

مِنْ قِطْمِيْرٍ ﴿۱۳﴾ اِنْ تَدْعُوْهُمْ لَا يَسْمَعُوْا

په اندازه د پوستکي د هډوکي د کهجورے • که تاسو چغې اوهئ دوی ته نه اوري دوی

دُعَآءَكُمْ ۚ وَ لَوْ سَمِعُوْا مَا اسْتَجَابُوْا

آواز ستاسو ، او که (بالفرض) واوري نو جواب نه شي درکولے

لَكُمْ ۗ وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُوْنَ بِشِرْكِكُمْ ۗ وَ

تاسو ته ، او په ورځ د قیامت انکار به کړي دوی په شرک ستاسو باندې ، او

لَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيْرٍ ﴿۱۴﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ

خبر به نه کړي تا لره په شان د خبرولو د خبر دار ذات • اے خلقو

Maktaba Tul Ishaat.com

اَنْتُمُ الْفُقَرَآءُ اِلَى اللّٰهِ ۚ وَ اللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ
تاسو ټول محتاج یئ الله ته ، او الله دے بے پروا
الْحَمِيْدُ ⑮ اِنْ يَّشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَ يَاْتِ بِخَلْقٍ
ستائلے شوے ذات • که اوغواړي لرې به کړي تاسو (د مخ د زمکے نه) او رابه ولي مخلوق
جَدِيْدٍ ⑯ وَ مَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيْزٍ ⑰
نوے • او نه دے دا کار په الله باندي څه ګران •
وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ؕ وَ اِنْ تَدْعُ
او بار به نه کړي يو بار اوچتونکے بار د بل چا ، او که رامدد کړي
مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ
درونډ بارے خپل بوج ته نه به شي اوچتولے د ده نه څه شے (څه تکليف)
وَّ لَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى ؕ اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِيْنَ
اګر که وي (دا مدعو) خپلولي والا ، يقيناً يرولے شي ته هغه کسان
يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ ؕ
چي يريږي د خپل رب نه سره د نه ليدو او پابندي کړي د مونځ ،
وَ مَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهٖ ؕ وَ اِلَى اللّٰهِ
او چا چي ځان پاک که پس بے شکه فائده ئي د پاره د خپل ځان ده ، او الله ته
الْمَصِيْرُ ⑱ وَ مَا يَسْتَوِى الْاَعْمٰى وَ الْبَصِيْرُ ⑲
ورتلل دي • او نه دے برابر ړوند او ليدونکے •
وَ لَا الظُّلُمٰتُ وَ لَا النُّوْرُ ⑳ وَ لَا الظِّلُّ
او نه تيارے او نه رڼرا • او نه سورے
وَ لَا الْحَرُوْرُ ㉑ وَ مَا يَسْتَوِى الْاَحْيَآءُ وَ لَا
او نه پيتاو • او نه دي برابر ژوندي او نه

الْاَمْوَاتُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يُسْمِعُ مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَ مَآ

مړه ، يقينًا الله اوروي چا ته ئې چې خوښه شي ، او نه ئې

اَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّنْ فِي الْقُبُوْرِ ﴿٢٢﴾ اِنْ اَنْتَ

ته اورونکے هغه چا ته چې قبرونو کښې دي * نه ئې ته

اِلَّا نَذِيْرٌ ﴿٢٣﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنٰكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا وَّ

مګر يرونکے * يقينًا موږه رالېږلے دے تا لره د پاره د اظهار د حق زيرے ورکونکے (د جنت) او

نَذِيْرًا ؕ وَاِنْ مِّنْ اُمَّةٍ اِلَّا خَلَا فِيْهَا نَذِيْرٌ ﴿٢٤﴾

يرونکے (د جهنم نه) ، او نشته هيڅ يو امت مګر تير شوي دے په هغې کښې يرونکے *

وَ اِنْ يُّكَذِّبُوْكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ

او که دوی نسبت د دروغو کړي تا ته پس تحقيق سره نسبت د دروغو کړے وو هغه کسانو چې

قَبْلِهِمْ ۚ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ وَ

مخکښې د دوی نه وو راغلي وو دوی ته پيغمبران د دوی په واضحه دلائلو او

بِالزُّبُرِ وَ بِالْكِتٰبِ الْمُنِيْرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ اَخَذْتُ

په صحيفو او په کتاب روښانه سره * بيا مې اونيول

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ﴿٢٦﴾ اَلَمْ تَرَ

هغه کسان چې کفر ئې کړے وو نو څه رنګې وو زما عذاب * آيا ته نه ګورې

ع ٣
١٥

اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً ۚ فَاَخْرَجْنَا

يقينًا الله راوړي د بره نه باران ، نو راوباسو موږه

بِهٖ ثَمَرٰتٍ مُّخْتَلِفًا اَلْوَانُهَا ؕ وَ مِنَ الْجِبَالِ

په دې سره د ميوو نه چې رنګ په رنګ رنګونه ئې دي ، او بعضې د غرونو نه

جُدَدٌۢ بِيْضٌ وَّ حُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهَا وَ

ټوټې دي سپينې او سرې رنګ په رنګ رنګونه ئې دي او

Maktaba Tul Ishaat.com

غَرَابِيْبُ سُوْدٌ ﴿٢٧﴾ وَ مِنَ النَّاسِ وَ الدَّوَآبِّ

بعضې (توتې) تک توري دي* او بعضې د خلقو او زنده سرو

وَ الْاَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ كَذٰلِكَ ؕ اِنَّمَا

او د ډنګرو نه رنګ به رنګ رنګونه ئې دي دارنګې ، يقينًا

يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ؕ اِنَّ اللّٰهَ

بربرې د الله نه په بندګانو د الله کښې عالمان ، يقينًا الله پاک

عَزِيْزٌ غَفُوْرٌ ﴿٢٨﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يَتْلُوْنَ كِتٰبَ

غالب او بخښونکے ذات دے* يقينًا هغه کسان چې لولي کتاب د

اللّٰهِ وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَ اَنْفَقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ

الله او پابندي کړي د مونځ او خرچ کړي د هغه نه چې ورکړے دے مونږه دوی ته

سِرًّا وَّ عَلَانِيَةً يَّرْجُوْنَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُوْرَ ﴿٢٩﴾

په پټه او په ښکاره باندې اميد ساتي دوی د تجارت چې هيڅ کله به هلاک نه شي*

لِيُوَفِّيَهُمْ اُجُوْرَهُمْ وَ يَزِيْدَهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ؕ

دې د پاره چې پوره ورکړي (الله) دوی ته بدلې د عملونو د دوی او زيات کې دوی لره د خپل فضل نه ،

اِنَّهٗ غَفُوْرٌ شَكُوْرٌ ﴿٣٠﴾ وَ الَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ

يقينًا دا الله بښونکے قبلونکے دے د اعمالو* او هغه چې وحي کړيده مونږه تا ته

مِنَ الْكِتٰبِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ

د کتاب نه دا حق دے تصديق کونکے دے د هغه چې مخکښې

يَدَيْهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِعِبَادِهٖ لَخَبِيْرٌ بَصِيْرٌ ﴿٣١﴾

د دينه نه دي ، يقينًا الله په خپلو بندګانو باندې خبردار ليدونکے دے*

ثُمَّ اَوْرَثْنَا الْكِتٰبَ الَّذِيْنَ اصْطَفَيْنَا مِنْ

بيا په ميراث کښې ورکه مونږه کتاب لره هغه کسانو ته چې چونړ کړي وو مونږه د

عِبَادِنَا ۚ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهٖ ۚ وَ مِنْهُمْ

بندګانو زمونږ نه ، پس بعضي د دوی نه کمے کوونکي وود پاره د خپل ځان ، او بعضي د دوی

مُّقْتَصِدٌ ۚ وَ مِنْهُمْ سَابِقٌۢ بِالْخَيْرٰتِ بِاِذْنِ

درمیانه باقي شو ، او بعضي د دوی نه مخکښي کیدونکي وو نیکو ته په حکم د

اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيْرُ ؕ ﴿٣٢﴾ جَنّٰتُ

الله باندي ، دا هم داده فضل لوئي ، جنتونه د

عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا يُحَلَّوْنَ فِيْهَا مِنْ اَسَاوِرَ

همیشګیري ، دننه کیږي به دوی هغي ته کالي دار به کړے شي په دي کښي د باهسوګانو

مِنْ ذَهَبٍ وَّ لُؤْلُؤًا ۚ وَ لِبَاسُهُمْ فِيْهَا حَرِيْرٌ ﴿٣٣﴾

د سرو زرو نه او ملغلري ، او جامے د دوی به په دي کښي د ریښمو وي ،

وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْٓ اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ ؕ

او وائي به دوی حمدونه دي الله هغه ذات لره چي لرې ئي که زمونږ نه غم د دنیا ،

اِنَّ رَبَّنَا لَغَفُوْرٌ شَكُوْرٌ ۙ ﴿٣٤﴾ الَّذِيْٓ اَحَلَّنَا

یقینًا رب زمونږ خامخا بخښونکے قبلونکے دے ، هغه ذات چي راوستو مونږ

دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهٖ ۚ لَا يَمَسُّنَا فِيْهَا

کور د همیشګیری ته د خپل فضل نه ، نه به رسي مونږه ته په دي کښي

نَصَبٌ وَّ لَا يَمَسُّنَا فِيْهَا لُغُوْبٌ ﴿٣٥﴾ وَ الَّذِيْنَ

سترے والے او نه به رسي مونږه ته په دي کښي څه خفګان ، او هغه کسان چي

كَفَرُوْا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ ۚ لَا يُقْضٰى عَلَيْهِمْ

کفر ئي کړے دے دوی لره اوور د جهنّم دے ، فیصله به نه شي کولے په دوی باندي

فَيَمُوْتُوْا وَ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِّنْ عَذَابِهَا ؕ

چي مړه شي دوی ، او نه به سبک کړے شي د دوی نه د عذاب د جهنّم نه ،

Maktaba Tul Ishaat.com

كَذٰلِكَ نَجْزِىْ كُلَّ كَفُوْرٍ ۝٣٦ وَهُمْ يَصْطَرِخُوْنَ

دارنګي سزا ورکوو موږ هر یو منکر ته * او دوی به چغې وهي

فِيْهَا ۚ رَبَّنَآ اَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِىْ

په دې کښې ، اے ربه زموږه اوباسې موږه لره چې عمل اوکو نیک بغیر د هغه عمل نه چې

كُنَّا نَعْمَلُ ؕ اَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَّا يَتَذَكَّرُ فِيْهِ

موږ به کولو ، آیا موږه عمر نه وو درکړے تاسو ته هغه چې پند اغستنه په هغې کښې

مَنْ تَذَكَّرَ وَ جَآءَكُمُ النَّذِيْرُ ؕ فَذُوْقُوْا فَمَا

چا چې پند اغستنه او راغلے وو تاسو ته یرونکے ، نو اوڅکئ (عذاب) پس نشته

لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ نَّصِيْرٍ ۝٣٧ اِنَّ اللّٰهَ عٰلِمُ غَيْبِ

د پاره د ظالمانو څوک امدادي * یقینًا الله پوهه دے په پټو

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ

د آسمانونو او د زمکو ، یقینًا دا الله پوهه دے په رازونو د

الصُّدُوْرِ ۝٣٨ هُوَ الَّذِىْ جَعَلَكُمْ خَلٰٓئِفَ فِى

د سینو باندې * الله هغه ذات دے چې ګرځولي ئې يئ تاسو روستو پاتي کیدونکي

الْاَرْضِ ؕ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهٗ ؕ وَلَا يَزِيْدُ

په زمکه کښې ، پس چا چې کفر اوکه پس په هغه باندې سزا د کفر د هغه ده ، او نه زیاتئ

الْكٰفِرِيْنَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا ۚ

کافرانو لره کفر د دوی په نزد د رب د دوی مګر غصه ،

وَلَا يَزِيْدُ الْكٰفِرِيْنَ كُفْرُهُمْ اِلَّا خَسَارًا ۝٣٩

او نه زیاتئ کافرانو لره کفر د دوی مګر تاوان *

قُلْ اَرَءَيْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ

اووایه خبر راکئ ما ته د حصه دارانو ستاسو هغه کسانو چې رامدد کوئ ئې تاسو

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ اَرُوْنِیْ مَاذَا خَلَقُوْا مِنَ

بغير د الله نه ، اوښايئ ما ته څه شے پيدا كړے دے دوى د

الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِی السَّمٰوٰتِ ۚ اَمْ

زمكې نه يا شته دوى لره برخه په آسمانونو كښې، يا

اٰتَیْنٰهُمْ كِتٰبًا فَهُمْ عَلٰی بَیِّنَتٍ مِّنْهُ ۚ بَلْ اِنْ

وركړې دې مونږ دوى ته كتاب پس دوى په دليل باندې دي د هغې نه ، بلكه نه

یَّعِدُ الظّٰلِمُوْنَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا اِلَّا غُرُوْرًا ﴿۴۰﴾

كې وعده ظالمان بعضې د دوى بعضو سره مگر د دهوكې •

اِنَّ اللّٰهَ یُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ اَنْ

يقيناً الله ټينګ كړې دې آسمانونه او زمكې دا چې

تَزُوْلَا ۚ۬ وَ لَئِنْ زَالَتَاۤ اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ

(او نه) خوزيږي ، او كه اوخوزيږي دا دواړه ټينګ به نه كې دې دواړو لره هيڅ

اَحَدٍ مِّنْۢ بَعْدِهٖ ؕ اِنَّهٗ كَانَ حَلِیْمًا غَفُوْرًا ﴿۴۱﴾

يو تن پس د (پريښودو د) الله نه ، يقيناً دا الله دے صبرناك بخښونكے •

وَ اَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَیْمَانِهِمْ لَئِنْ جَآءَهُمْ

او دوى قسمونه خوړي په الله باندې پاخه قسمونه كه راشي دوى ته

نَذِیْرٌ لَّیَكُوْنُنَّ اَهْدٰی مِنْ اِحْدَی الْاُمَمِ ۚ

يرونكے نو خامخا شي به دوى زيات هدايت والا د يو د تولګو نه ،

فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِیْرٌ مَّا زَادَهُمْ اِلَّا نُفُوْرَا ﴿۴۲﴾ۙ

پس هر كله چې راغے دوى ته يرونكے زيات ئې نه كه دوى لره مگر نفرت •

اِسْتِكْبَارًا فِی الْاَرْضِ وَ مَكْرَ السَّیِّئِ ؕ وَ لَا

د وجې د ځان غټ ګڼړلو نه په زمكه كښې او د وجې د تدبير كولو بد نه ، او نه

Maktaba Tul Ishaat.com

يَحِيْقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ اِلَّا بِاَهْلِهٖ ؕ فَهَلْ

لږي سزا د تـدبير بد مكر په اهل د هغې باندي ، پس

يَنْظُرُوْنَ اِلَّا سُنَّتَ الْاَوَّلِيْنَ ۚ فَلَنْ تَجِدَ

دوی انتظار نه کی مکر د طریقي د ړومبنو ، پس هیخ کله به پیدا نه کې نه

لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ۚ وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ

طریقي د الله لره بدلیدل ، او هیخ کله به پیدا نه کې نه طریقي د

اللّٰهِ تَحْوِيْلًا ﴿۴۳﴾ اَوَ لَمْ يَسِيْرُوْا فِى الْاَرْضِ

الله لره اوړيدل ۰ آيا دوی نه گرځي په زمکه کښې

فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ

چې اوګوري څه رنګه شو انجام د هغه کسانو چې

قَبْلِهِمْ وَ كَانُوْٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ؕ وَ مَا كَانَ

مخکښې د دوی نه وو او وو دوی سخت د دوی نه په طاقت کښې ، او نه دے

اللّٰهُ لِيُعْجِزَهٗ مِنْ شَيْءٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَ لَا

الله چې کمزورے کې دي الله لره څه شے په آسمانونو کښې او نه

فِى الْاَرْضِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ عَلِيْمًا قَدِيْرًا ﴿۴۴﴾ وَ

په زمکو کښې ، یقینًا دا الله دے پوهه قدرت والا ۰ او

لَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوْا مَا تَرَكَ

که نیولے الله خلقو لره (سمدستي) په سبب د هغه چې دوی کړي دي نه به ئې وو پرېښودے

عَلٰى ظَهْرِهَا مِنْ دَآبَّةٍ وَّ لٰكِنْ يُّؤَخِّرُهُمْ

په مخ د زمکه باندي هیخ زنده سر لیکن روستو کې دوی لره

اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ فَاِنَّ

تر نیټې مقررے پورې پس کله چې راشي نیټه د دوی پس یقینًا

اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِهٖ بَصِيْرًا ﴿٤٥﴾

الله دے خپلو بندګانو لره لیدونکے ٭

سُوْرَةُ يٰسۤ مَكِّيَّةٌ ٨٣ اٰيَاتُهَا ٥ رُكُوْعَاتُهَا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يٰسۤ ﴿١﴾ وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيْمِ ﴿٢﴾ اِنَّكَ لَمِنَ

الله پوهیږي په معنی د دي حروفو شاهد دے قرآن د حکمت نه ډک ٭ یقینًا ته ئې خامخا د

الْمُرْسَلِيْنَ ﴿٣﴾ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٤﴾

لیږلے شوو نه ٭ په لاره نیغه باندي ٭

تَنْزِيْلَ الْعَزِيْزِ الرَّحِيْمِ ﴿٥﴾ لِتُنْذِرَ قَوْمًا

راتلل د دي کتاب دي د طرفه د زور آور مهربان ذات نه ٭ دي د پاره چي اوېروي ته هغه قوم

مَّآ اُنْذِرَ اٰبَآؤُهُمْ فَهُمْ غٰفِلُوْنَ ﴿٦﴾

چي نه وو یرولے شوي مشران د دوی پس دوی نا خبره دي ٭

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰٓى اَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا

تحقیق سره ثابت شوے دے حکم د عذاب په اکثرو د دوی باندي نو دوی

يُؤْمِنُوْنَ ﴿٧﴾ اِنَّا جَعَلْنَا فِيْٓ اَعْنَاقِهِمْ

ایمان نه راوړي ٭ یقینًا اوبه کړخوو مونږ په ختونو د دوی کښي

اَغْلٰلًا فَهِيَ اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ

غټ غټ زنځیرونه پس دا به تر خنو پوري پس (ځکه نو د) دوی به

مُّقْمَحُوْنَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْۢ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ

په شا اړولے شوي وي ٭ او کړخولے دے مونږه مخکښي د دوی نه

سَدًّا وَّمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنٰهُمْ

بند او روستو د دوی نه بند نو پرده راسوتے ده مونږ دوی باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ يٰسٓ

ربط د سورت يٰسٓ :

(۱)ماقبل كښې ادله عقليه وو په اثبات د توحيد دلته ادله عقليه او نقليه دواړه ذكر كړې .

(۲) ماقبل آيت ۷ كښې مؤمنانو ته بشارت وو دلته آيت ۱۱ كښې هم بشارت دے .

(۳) ماقبل آيت ٤٣ كښې ذكر شو﴿ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ ﴾ دلته آيت ۲۹ كښې ئې مثال ذكركړې .

امتيازات د سورت يٰسٓ :

(۱) دا سورت ممتاز دے په واقعې د صاحب يسين باندې .

(۲) په قول دالله تعالى باندى : ﴿وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ﴾ .

(۳) په قول دمنكرينو دقيامت باندى : ﴿يَاوَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا﴾ .

دعوي د سورت يٰسٓ :

اثبات دتوحيد او نفى دشفاعت قهريه .

خلاصه د سورت يٰسٓ :

په دې سورت كښې نفي د شفاعت قهريه په ادلو عقليو او نقليو باندې . او آيت ۷۷ كښې حقيقت د انسان ذكر كړې ، دارنگې لفظ د صيحة درى ځله ذكركړې : مطلب دا چه اے انسانه پيدا ئې د نطفه دنيا ته دِ راتلل دى په صيحة ، تلل دى په صيحة پاخيدل دي په صيحة نو ولى مستى كے ، او سورت كښې اثبات د مقاصد اربعه عاليه كړې .

فَهُمْ لَا يُبْصِرُوْنَ ۝٩ وَ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ

پس دوی نه وینې (حق لره) • او برابره خبره ده په دوی باندې

ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا

که ته یرے دوی لره یا نه یرے دوی لره

يُؤْمِنُوْنَ ۝١٠ اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ

دوی ایمان نه راوړي • یقیناً ته یرے هغه څوک چې تابعداري کوي د قرآن

وَ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ ۚ فَبَشِّرْهُ

او یریږي د مهربان بادشاه نه سره د نه لیدو ، نو زیرے ورکه ده ته

بِمَغْفِرَةٍ وَّ اَجْرٍ كَرِيْمٍ ۝١١ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ

د بخښنې او د اجر عزتمند • یقیناً مونږه ژوندي کوو

الْمَوْتٰى وَ نَكْتُبُ مَا قَدَّمُوْا وَ اٰثَارَهُمْ ۣ وَ

مړو لره او لیکو هغه چې مخکښې کړي دي دوی او نښې د دوی (چې پریخودي ئې دي) ، او

كُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنٰهُ فِيْٓ اِمَامٍ مُّبِيْنٍ ۝١٢

هر یو شے شمیرلے دے مونږه دې لره په عمل نامه (خپل علم) ښکاره کښې •

وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلًا اَصْحٰبَ الْقَرْيَةِ ۘ

او بیان که دوی ته مثال د کلي والو ،

اِذْ جَآءَهَا الْمُرْسَلُوْنَ ۝١٣ اِذْ اَرْسَلْنَآ

کله چې راغلل دې کلي ته لیږلے شوي • کله چې اولیږل مونږ

اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوْهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ

دوی ته دوه تنه پیغمبران نو دوی نسبت د دروغو اوکه دې دواړو ته نو مونږ مضبوط کړل دوی لره په دریم

فَقَالُوْٓا اِنَّآ اِلَيْكُمْ مُّرْسَلُوْنَ ۝١٤ قَالُوْا مَآ

نو اوئیل دوی یقیناً مونږه تاسو ته لیږلے شوي یو • اوئیل دوی نه

ع ١٨ وقف لازم

Maktaba Tul Ishaat.com

أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۙ وَمَآ أَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ

يئ تاسو مګر بندګان زمونږ غوندې ، او نه ده رالېږلے مهربان ذات

مِنْ شَيْءٍ ۙ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُوْنَ ١٥

څه مسئله نه يئ تاسو مګر دروغ وايئ •

قَالُوْا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّآ إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُوْنَ ١٦

اوئيل دوی رب زمونږه پوهيږي چې يقينًا مونږه تاسو ته خامخا لېږلے شوي يو •

وَمَا عَلَيْنَآ إِلَّا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ١٧ قَالُوْٓا إِنَّا

او نشته په مونږ باندې مګر رسوّل د مسئلے ښکاره • اوئيل دي خلقو يقينًا مونږه

تَطَيَّرْنَا بِكُمْ ۚ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهُوْا لَنَرْجُمَنَّكُمْ

بد پالي نيسو په تاسو باندې ، كه تاسو منع نه شوئ خامخا په كاڼړو به اولو مونږه تاسو لره

وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيْمٌ ١٨ قَالُوْا

او خامخا اوبه رسيږي تاسو ته زمونږ د طرفه عذاب دردناک • اوئيل دوی

طٰٓئِرُكُمْ مَّعَكُمْ ۭ أَئِنْ ذُكِّرْتُمْ ۭ بَلْ

(سزا د) بد پالي ستاسو تاسو سره ده ، كه پند دركولے شي تاسو ته (نو تاسو پند نه اخلئ) ، بلكه

أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُوْنَ ١٩ وَجَآءَ مِنْ أَقْصَا

يئ تاسو يو قوم مشركان • او راغے د اړخ د

الْمَدِيْنَةِ رَجُلٌ يَّسْعٰى ۡ قَالَ يٰقَوْمِ

ښار نه يو سړے چې منډې ئې وهلے اوئيل ده اے زما قومه

اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِيْنَ ٢٠ اتَّبِعُوْا مَنْ لَّا

تابعداري اوكړئ د لېږلے شوو (پيغمبرانو) • تابعداري اوكړئ د هغه چا چې نه

يَسْـَٔلُكُمْ أَجْرًا وَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ٢١

غواړي ستاسو نه څه بدله او دوی په سمه لار باندې راون دي •

وَ مَا لِيَ لَآ اَعۡبُدُ الَّذِیۡ فَطَرَنِیۡ وَ اِلَیۡهِ

او څه دي ما لره چي زه عبادت نه کوم د هغه ذات چي پيدا کړے ئي دے ما لره او دي الله ته

تُرۡجَعُوۡنَ ﴿٢٢﴾ ءَاَتَّخِذُ مِنۡ دُوۡنِهٖۤ اٰلِهَةً اِنۡ

تاسو به واپس کړے شئ • آيا زه اونيسم سيوا د الله نه مددګاران که

يُّرِدۡنِ الرَّحۡمٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغۡنِ عَنِّیۡ شَفَاعَتُهُمۡ

اراده اوکي ما باندي مهربان بادشاه د معمولي غوندي تکليف نو فائده به را نه کي ما ته شفارس د هغوي

شَیۡئًا وَّ لَا یُنۡقِذُوۡنِ ﴿٢٣﴾ اِنِّیۡۤ اِذًا لَّفِیۡ ضَلٰلٍ

ذره بر او نه به خلاص کي ما لره • يقينًا زه به دغه وخت کښي ښکاره په ګمراهي

مُّبِیۡنٍ ﴿٢٤﴾ اِنِّیۡۤ اٰمَنۡتُ بِرَبِّكُمۡ فَاسۡمَعُوۡنِ ﴿٢٥﴾

ښکاره کښي به يم • يقينًا ما ايمان راوړے دے په رب ستاسو نو واورئ (زما اعلان) •

قِیۡلَ ادۡخُلِ الۡجَنَّةَ ؕ قَالَ یٰلَیۡتَ قَوۡمِیۡ

اوئيلے شو ده ته دننه شه جنت ته ، نو اوئيل (صاحب يس) هائے ارمان چي زما قوم

یَعۡلَمُوۡنَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِیۡ رَبِّیۡ وَ جَعَلَنِیۡ مِنَ

پوهيدے • په هغه چي بخښنه اوکړه ما ته رب زما او اوئي ګرځوو ما لره د

الۡمُكۡرَمِیۡنَ ﴿٢٧﴾ وَ مَاۤ اَنۡزَلۡنَا عَلٰی قَوۡمِهٖ مِنۡۢ

عزتمندو نه • او نه وو رالېږلي مونږه په قوم د ده باندي

بَعۡدِهٖ مِنۡ جُنۡدٍ مِّنَ السَّمَآءِ وَ مَا كُنَّا

پس د ده نه څه د لښکر بره نه او نه وو مونږه

مُنۡزِلِیۡنَ ﴿٢٨﴾ اِنۡ كَانَتۡ اِلَّا صَیۡحَةً وَّاحِدَةً

رالېږونکي • نه وو دا (هلاکت د دوی) مګر چغه يوه

فَاِذَا هُمۡ خٰمِدُوۡنَ ﴿٢٩﴾ یٰحَسۡرَةً عَلَی الۡعِبَادِ ۚ

پس ناساپه دوی ساړه پراته وو • هائے افسوس په بندګانو باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

مَا يَأْتِيْهِمْ مِّنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا كَانُوْا بِهٖ

نه راته دوی ته خوک پيغمبر مګر دوی به هغه پوري

يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ

توقي کولے • آيا دوی نه ګوري ډیرهلاک کړي دي مونږه مخکښې د دوی نه

مِّنَ الْقُرُوْنِ اَنَّهُمْ اِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُوْنَ ﴿٣١﴾

د پيړو نه چي يقيناً دا مړي دي ژوندو ته نه واپس کيږي •

وَ اِنْ كُلٌّ لَّمَّا جَمِيْعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُوْنَ ﴿٣٢﴾

نه دي ټول مګر غونډ به مونږ سره حاضر کړے شي •

وَ اٰيَةٌ لَّهُمُ الْاَرْضُ الْمَيْتَةُ ۚ اَحْيَيْنٰهَا

او نښه ده دوی لره زمکه اوچه ، تازه کوو مونږه دي لره

وَ اَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَاْكُلُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَ جَعَلْنَا

او راوباسو مونږه د دي نه داني پس د دي نه دوی خوري • او ګرځولي دي مونږه

فِيْهَا جَنّٰتٍ مِّنْ نَّخِيْلٍ وَّ اَعْنَابٍ وَّ فَجَّرْنَا

په دي کښې باغونه د کهجورو او د انګورو او جاري کړي دي مونږه

فِيْهَا مِنَ الْعُيُوْنِ ﴿٣٤﴾ لِيَاْكُلُوْا مِنْ ثَمَرِهٖ ۙ وَ مَا

په دي کښې د چينو نه • دي د پاره چي اوخري دوی د ميوو د دي نه او نه دي

عَمِلَتْهُ اَيْدِيْهِمْ ؕ اَفَلَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٣٥﴾ سُبْحٰنَ

کړي دا ميوي لاسونو د دوی ، آيا دوی شکر نه اوباسي • پاکي ده

الَّذِيْ خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْۢبِتُ

هغه ذات لره چي پيدا کړي ئي دي جوړي هر قسمه د هغه نه چي زرغونوي ئي

الْاَرْضُ وَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَ مِمَّا لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٦﴾

زمکه او د نفسونو د دوی نه او د هغه څه نه چي دوی نه پوهيږي (په هغې)•

وَاٰيَةٌ لَّهُمُ الَّيْلُ ۖ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَاِذَا

او نښه ده دوی لره شپه راوباسو مونږه د دې نه ورځ پس ناساپه

هُمْ مُّظْلِمُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِيْ لِمُسْتَقَرٍّ

دوی په تیاره کښې وي . او نور (نمر) روان دے هغه ځائے د اودریدو

لَّهَا ؕ ذٰلِكَ تَقْدِيْرُ الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ

د دې ته ، دا اندازه د غالب پوهه ذات ده . او سپوږمۍ

قَدَّرْنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالْعُرْجُوْنِ

اندازه کړي دي مونږ دې لره پړاونه تر دې پورې چې اوګرځي دا په شان د خانګې د کهجورې

الْقَدِيْمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْۢبَغِيْ لَهَآ اَنْ تُدْرِكَ

زړې . نه دے نور (نمر) مناسب ده لره دا چې راګیره کړي

الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ؕ وَكُلٌّ فِيْ

سپوږمۍ او نه شپه مخکښې کیدونکې ده د ورځې نه ، او دا ټول په

فَلَكٍ يَّسْبَحُوْنَ ﴿٤٠﴾ وَاٰيَةٌ لَّهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا

خپل مقام کښې لامبو وهي . او نښه ده دوی لره دا چې یقینًا مونږه سواره کړي دي

ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا

اولاد د دوی په کشتۍ ډکې شوي کښې . او پیدا کړي دي مونږه

لَهُمْ مِّنْ مِّثْلِهٖ مَا يَرْكَبُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَاِنْ نَّشَاْ

دوی لره په شان د دې کشتو هغه چې دوی پې سورلي کوي . او که خوښه شي زمونږ

نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيْخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُوْنَ ﴿٤٣﴾

غرق به کړو مونږ دوی لره نو نه به وي څوک فریادرست دوی لره او نه به دوی خلاص کړے شي (زمونږ نه)*

اِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا اِلٰى حِيْنٍ ﴿٤٤﴾ وَاِذَا

مګر مهرباني ده زمونږ د طرف نه او فائده ده تر یو وخته پورې . او کله چې

Maktaba Tul Ishaat.com

قِيۡلَ لَهُمُ اتَّقُوۡا مَا بَيۡنَ اَيۡدِيۡكُمۡ وَ مَا خَلۡفَكُمۡ
اوئيلے شي دوى، ته خان اوساتي هغه نه چي مخكښي ستاسو دي (عذاب دنيوي) او هغه چي روستو ستاسو (عذاب اخروي) دي
لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُوۡنَ ﴿۴۵﴾ وَ مَا تَاۡتِيۡهِمۡ مِّنۡ اٰيَةٍ مِّنۡ
خامخا په تاسو باندي به رحم اوكړے شي * او نه راځي دوى ته بو دليل د
اٰيٰتِ رَبِّهِمۡ اِلَّا كَانُوۡا عَنۡهَا مُعۡرِضِيۡنَ ﴿۴٦﴾ وَ اِذَا
دلائلو د رب د دوى نه مګر دوى د هغي نه مخ اړونكي وي * او كله چي
قِيۡلَ لَهُمۡ اَنۡفِقُوۡا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ ۙ قَالَ
اوئيلے شي دوى ته خرج كړئ د هغه نه چي دركړي دي تاسو ته الله وائي
الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا لِلَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡۤا اَنُطۡعِمُ مَنۡ
هغه كسان چي كفر ئي كړے دے په باره د هغه كسانو كښي چي ايمان ئي راوړے دے آيا خوراک وركړو مونږ هغه چا ته
لَّوۡ يَشَآءُ اللّٰهُ اَطۡعَمَهٗۤ ۖ اِنۡ اَنۡتُمۡ اِلَّا فِيۡ
كه چرې خوښه وے د الله ماړه كړے به ئي وو دوى لره، نه يئ تاسو مګر په
ضَلٰلٍ مُّبِيۡنٍ ﴿۴۷﴾ وَ يَقُوۡلُوۡنَ مَتٰى هٰذَا
ګمراهئ ښكاره كښي * او وائي دوى كله به وي دا
الۡوَعۡدُ اِنۡ كُنۡتُمۡ صٰدِقِيۡنَ ﴿۴۸﴾ مَا يَنۡظُرُوۡنَ
وعده د قيامت كه يئ تاسو رشتيني * دوى انتظار نه كوئ
اِلَّا صَيۡحَةً وَّاحِدَةً تَاۡخُذُهُمۡ وَ هُمۡ
مګر د چغے يوے او به نيسي دوى لره او دوى به
يَخِصِّمُوۡنَ ﴿۴۹﴾ فَلَا يَسۡتَطِيۡعُوۡنَ تَوۡصِيَةً وَّ لَاۤ
جګړي كوئ * توان به نه لري دوى د وصيت كولو او نه به
اِلٰۤى اَهۡلِهِمۡ يَرۡجِعُوۡنَ ﴿۵۰﴾ وَ نُفِخَ فِى الصُّوۡرِ
خپل اهل ته واپس شي دوى * او پوک به اوهلے شي په شپيلئ كښي

فَاِذَا هُمْ مِّنَ الْاَجْدَاثِ اِلٰى رَبِّهِمْ

پس ناساپه دوی به د قبرونو نه خپل رب طرف ته

يَنْسِلُوْنَ ﴿۵۱﴾ قَالُوْا يٰوَيْلَنَا مَنْۢ بَعَثَنَا مِنْ

منډي وهي • وائي به دوی هائے افسوس چا راپورته کړو موږه د

مَّرْقَدِنَا ۜ هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَ صَدَقَ

آرام گاه زمونږه نه ، دا هغه دے چې وعده کړې وه مهربان بادشاه او رشتيا وئيلي وو

الْمُرْسَلُوْنَ ﴿۵۲﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَّاحِدَةً

پيغمبرانو • نه به وي دا مگر چغه يوه

فَاِذَا هُمْ جَمِيْعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُوْنَ ﴿۵۳﴾ فَالْيَوْمَ

پس ناساپه دوی تول به موږه سره حاضر کړے شي • پس نن ورځ

لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَّ لَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا

ظلم به اونه کړے شي هيڅ يو نفس باندي ذره برابر او بدله نه شي در کولے تاسو ته مگر د هغه

كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۵۴﴾ اِنَّ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ

چې تاسو کول • يقيناً جنتيان نن ورځ

فِيْ شُغُلٍ فٰكِهُوْنَ ﴿۵۵﴾ هُمْ وَ اَزْوَاجُهُمْ فِيْ

په نعمتونو کښې لذت اغستونکي به وي • دوی او بيبياني د دوی به

ظِلٰلٍ عَلَى الْاَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔوْنَ ﴿۵۶﴾ لَهُمْ فِيْهَا

خايونو د آرام کښې په کرسو باندي ډډه لگونکي به ئي • دوی لره به په دې جنتونو کښې

فَاكِهَةٌ وَّ لَهُمْ مَّا يَدَّعُوْنَ ﴿۵۷﴾ سَلٰمٌ ۟ قَوْلًا

ميوې وي او دوی لره به هغه وي چې دوی غواړي • (وئيلے به شي) سلام سلام وينا به وي

مِّنْ رَّبٍّ رَّحِيْمٍ ﴿۵۸﴾ وَ امْتَازُوا الْيَوْمَ اَيُّهَا

د طرفه د رب مهربان ذات نه • او (اوبه وئيلے شي) جدا شئ نن ورځې اے

Maktaba Tul Ishaat.com

الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٥٩﴾ اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يٰبَنِيْٓ اٰدَمَ

مجرمانو (د مسلمانانو نه) * آيا ما حکم نه وو کړے تاسو ته اے اولاد د آدم (عليه السلام)

اَنْ لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطٰنَ ۚ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ

دا چې عبادت به نه کوئ د شيطان ، يقينًا دا شيطان دے ستاسو دپاره دشمن

مُّبِيْنٌ ﴿٦٠﴾ وَّ اَنِ اعْبُدُوْنِيْ ۗ هٰذَا صِرَاطٌ

ښکاره * او دا چې عبادت اوکړئ زما ، دا ده لاره

مُّسْتَقِيْمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ اَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيْرًا ۗ

نيغه * او تحقيق سره ګمراه کړي دي (شيطان) ستاسو نه ډلے ډيرے ،

اَفَلَمْ تَكُوْنُوْا تَعْقِلُوْنَ ﴿٦٢﴾ هٰذِهٖ جَهَنَّمُ الَّتِيْ

وه ولے تاسو د عقل نه کار نه اخلئ ؟ * دا جهنم هغه جهنم دے

كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ﴿٦٣﴾ اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا

چې تاسو سره ئې وعده کولے شوه * دننه شئ دې ته نن ورځ په سبب د هغه

كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ﴿٦٤﴾ اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰٓى

چې تاسو کفر کو * نن ورځ مهر به اووهو مونږ په

اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ اَيْدِيْهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ

خلو د دوی، باندې او خبرې به کړي مونږ سره لاسونه د دوی، او ګواهي به کړي خپې د دوی،

بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَطَمَسْنَا

په هغه اعمالو چې دوی، به کول * او که خوښه وے زمونږ خامخا همواري کړے به وے مونږه

عَلٰٓى اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى

سترګے د دوی، نو رامخکښې کيدل به دوی، لارې ته نو چرته به

يُبْصِرُوْنَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنٰهُمْ عَلٰى

دوی، ليدل کولے شو * او که خوښه وے زمونږ نو خامخا روان کړي به وو مونږه شکلونه د دوی،

مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوْا مُضِيًّا وَّ لَا

خپلو ځایونو باندي (به ولاړ روو نو دوی به طاقت نه لره د تللو راتللو او نه به

يَرْجِعُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَ مَنْ نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي

دوی واپس شوي وو • او هغه څوک چي عمر ورکو مونږ هغه ته کمزورے کو مونږ هغه له

الْخَلْقِ ؕ اَفَلَا يَعْقِلُوْنَ ﴿٦٨﴾ وَ مَا عَلَّمْنٰهُ الشِّعْرَ

مخلوقات کښي ، نو ولے دوی د عقل نه کار نه اخلي • او نه دے خودلي مونږ ده ته شعرونه

وَ مَا يَنْۢبَغِيْ لَهٗ ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَّ قُرْاٰنٌ

او نه مناسب دي ده لره ، نه دے دا مګر پند دے او قران

مُّبِيْنٌ ﴿٦٩﴾ لِّيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَّ يَحِقَّ

ښکاره دي د پاره چي اویرئ هغه څوک چي وي ژوندے (په توحید) او اولګي

الْقَوْلُ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿٧٠﴾ اَوَ لَمْ يَرَوْا اَنَّا

وینا (د عذاب) په کافرانو باندي • آیا دوی نه ګوري چي یقیناً مونږ

خَلَقْنَا لَهُمْ مِّمَّا عَمِلَتْ اَيْدِيْنَاۤ اَنْعَامًا فَهُمْ

پیدا کړي دي دوی لره د هغه نه چي کړي دي لاسونو زمونږ څنګر پس دوی

لَهَا مٰلِكُوْنَ ﴿٧١﴾ وَ ذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوْبُهُمْ

هغي لره مالکان دي • او تابع کړي دي مونږ هغي لره د پاره د دوی پس بعضي د هغي نه سورلی د دوی دي

وَ مِنْهَا يَاْكُلُوْنَ ﴿٧٢﴾ وَ لَهُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ وَ

او بعضي د هغي نه دوی خوري • او دوی لره په دي څنګرو کښي فائدي دي او

مَشَارِبُ ؕ اَفَلَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٧٣﴾ وَ اتَّخَذُوْا

د څکاک څیزونه دي ، نو ولے دوی شکر نه اوباسي • او اونیول دوی

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿٧٤﴾ ؕ لَا

سیوا د الله نه نور مددګاران ځانګا چي د دوی امداد اوکړے شي •

Maktaba Tul Ishaat.com

يَسۡتَطِيۡعُوۡنَ نَصۡرَهُمۡ ۙ وَ هُمۡ لَهُمۡ جُنۡدٌ
طاقت نه لري دا شريكان د امداد د مشركانو ، او دا مشركان دي شريكانو لره لښكر دے
مُّحۡضَرُوۡنَ ﴿۷۵﴾ فَلَا يَحۡزُنۡكَ قَوۡلُهُمۡ ۘ اِنَّا
حاضر كړے شوي • نو غمجن دې نه كړي تا لره وينا د دوی ، يقينًا مونږ
نَعۡلَمُ مَا يُسِرُّوۡنَ وَ مَا يُعۡلِنُوۡنَ ﴿۷۶﴾ اَوَ لَمۡ يَرَ
پوهېږو په هغه چې پټې ئې دوی او په هغه چې ښكاره كړي ئې دوی • آيا نه گوري
الۡاِنۡسَانُ اَنَّا خَلَقۡنٰهُ مِنۡ نُّطۡفَةٍ فَاِذَا هُوَ
انسان يقينًا مونږه پيدا كړے دے ده لره د يو څاڅكي نه بس ناساپه دے
خَصِيۡمٌ مُّبِيۡنٌ ﴿۷۷﴾ وَ ضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَّ
جګړمار وي ښكاره • او بيانوي مونږ لره مثالونه او
نَسِيَ خَلۡقَهٗ ؕ قَالَ مَنۡ يُّحۡيِ الۡعِظَامَ وَ هِيَ
هېر كړے ئې دے خپل پيدائش ، وائي دے څوك به ژوندي كړي هډوكي او وي دا
رَمِيۡمٌ ﴿۷۸﴾ قُلۡ يُحۡيِيۡهَا الَّذِيۡۤ اَنۡشَاَهَاۤ اَوَّلَ
زړه زړه • او وايه ژوندي به كړي دي لره هغه ذات چې پيدا كړي ئې دي دي لره اول
مَرَّةٍ ؕ وَ هُوَ بِكُلِّ خَلۡقٍ عَلِيۡمُ ﴿۷۹﴾ ۙ الَّذِيۡ جَعَلَ
خل ، او دا الله په هر پيدائش باندې پوهه دے • هغه ذات چې كرځولے ئې دے
لَكُمۡ مِّنَ الشَّجَرِ الۡاَخۡضَرِ نَارًا فَاِذَاۤ اَنۡتُمۡ
د پاره ستاسو د شنې ونې نه اوور بس ناساپه تاسو
مِّنۡهُ تُوۡقِدُوۡنَ ﴿۸۰﴾ اَوَ لَيۡسَ الَّذِيۡ خَلَقَ
د هغې نه اوور بلوئ • آيا نه دے هغه ذات چې پيدا كړي ئې دي
السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضَ بِقٰدِرٍ عَلٰۤى اَنۡ يَّخۡلُقَ
آسمانونه او زمكې قدرت لرونكے په دې خبره باندې چې پيدا كړي

مِثْلَهُمْ ؕ بَلٰی ۗ وَ هُوَ الْخَلّٰقُ الْعَلِيْمُ ﴿٨١﴾ اِنَّمَآ

په شان د دوی ، بې شکه ؛ او دا الله پيدا کونکے پوهه دے • يقينًا

اَمْرُهٗٓ اِذَآ اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ

حکم د الله کله چې اراده اوکي د يو کار دا چې اوائي هغې ته موجود شه

فَيَكُوْنُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحٰنَ الَّذِىْ بِيَدِهٖ مَلَكُوْتُ

نو موجود شي* پس پاکي ده هغه ذات لره چې اختيار د هغه کښې بادشاهي

كُلِّ شَیْءٍ وَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٨٣﴾

د هر يو شي ده او دي الله ته به تاسو واپس کړے شئ*

آياتها ١٨٢ — سُوْرَةُ الصّٰفّٰت مَكِّيَّة — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تعداد ٣٧ — نزول ٥٦ — ركوعاتها ٥

وَ الصّٰٓفّٰتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزّٰجِرٰتِ زَجْرًا ﴿٢﴾

شاهد دي صف تړونکي فرشتې په صف تړلو سره* او شاهد دي رټونکي په رټلو سره*

فَالتّٰلِيٰتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾

اولوستونکي د قرآن • يقينًا حاجت روا ستاسو خامخا يو دے •

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَ

رب د آسمانونو او د زمکو دے او د هغه چې په مينځ د دې دواړو کښې دي او

رَبُّ الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾ اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَآءَ الدُّنْيَا

رب د مشرقونو دے • يقينًا مونږه ښائسته کړے دے آسمان نزدې (آسمان د دنيا)

بِزِيْنَةِ ِالْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَ حِفْظًا مِّنْ كُلِّ

په ښائست د ستورو باندې* او (حفاظت کړے دے مونږ د اسمان) حفاظت د هر

شَيْطٰنٍ مَّارِدٍ ﴿٧﴾ لَا يَسَّمَّعُوْنَ اِلَى الْمَلَاِ

شيطان سرکشه • غوږ نه شي کيخودے دوی هغه ټولګي

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الصّٰفّٰتِ

ربط د سورت صافات:

(۱)ماقبل کښې عجز د نور او سپوږمی ذکر شو دلته عجز د مصطفینو

(دچنړ شوي مخلوقات) ذکرکړ.

(۲) ماقبل سورت په تسبیح باندي ختم شوے وو او دا سورت په تحمید باندي ختمیږ.

(۳) ماقبل کښې تخويف دنيوي اجمالي وو دلته تخويف دنيوي تفصيلي ذکر کيږي.

امتيازات د سورت صافات:

(۱)دا سورت په خوب د ابراهيم عليه السلام باندي.

(۲) په خصوصي طور عجز د ملائکو باندي.

(۳) په ذکر د ووه ۷ انبياء عليهم السلام او په ذکر د سلام په هغوي باندي.

دعوي د سورت صافات:

عجزالمصطفين (عاجزی دچنړشوی مخلوقات)

خلاصه د سورت صافات:

سورت کښې نفی دشفاعت قهريه کړ په ذکر د عجز د ملائکو او د

انبياء عليهم السلام سره.

عجز دملائکو دری ځايه ذکرکړ او د دری عجز په توحيد باندي شاهد دے.

عجز دانبياء عليهم السلام اووه /۷ ځله ذکرکړ.

او دوه ځله ورسره عجز دجناتو هم ذکرکړ.

الْاَعْلٰى وَ يُقْذَفُوْنَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝۸ دُحُوْرًا

اوچت ته او ویشتلے شي د هر طرف نه* رټلے شي په رټلو سره

وَّلَهُمْ عَذَابٌ وَّاصِبٌ ۝۹ اِلَّا مَنْ خَطِفَ

او دوی لره عذاب همیشه دے * مګر هغه څوک چي تونګه اوکي

الْخَطْفَةَ فَاَتْبَعَهٗ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝۱۰ فَاسْتَفْتِهِمْ

تونګه پس ورپسي شي شغله بلیدونکي * پس تپوس اوکه د دوی نه

اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَّنْ خَلَقْنَا ۭ اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ مِّنْ

آیا دوی سخت دي په اعتبار د پیدائش یا هغه چي پیدا کړي دي مونږه، یقیناً مونږ پیدا کړي دي دوی لره د

طِيْنٍ لَّازِبٍ ۝۱۱ بَلْ عَجِبْتَ وَ يَسْخَرُوْنَ ۝۱۲

ختي لا ړزني نه * بلکه ته تعجب کے (د دوی په انکار) او دوی توقي کړي*

وَ اِذَا ذُكِّرُوْا لَا يَذْكُرُوْنَ ۝۱۳ وَ اِذَا رَاَوْا اٰيَةً

او کله چي پند ورکړے شي دوی پند نه اخلي * او کله چي اوویني دوی یوه نښه

يَّسْتَسْخِرُوْنَ ۝۱۴ وَ قَالُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ

دوی توقي کړي (هغې پورے) * او وائي دوی نه دے دا مګر جادو

مُّبِيْنٌ ۝۱۵ ءَاِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَابًا وَّ عِظَامًا ءَاِنَّا

ښکاره * آیا کله چي مړه شو مونږه او شو مونږه خاوري او هډوکي آیا مونږه

لَمَبْعُوْثُوْنَ ۝۱۶ اَوَ اٰبَآؤُنَا الْاَوَّلُوْنَ ۝۱۷ قُلْ

خامخا راپورته به کړے شو * یا پلاران زمونږه رومبني * او وایه

نَعَمْ وَ اَنْتُمْ دَاخِرُوْنَ ۝۱۸ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ

آو او يئ به تاسو ذلیله * پس بے شکه دا به وي شرک

وَّاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُوْنَ ۝۱۹ وَ قَالُوْا يٰوَيْلَنَا

یو پس ناسا په دوی به کوري * او وائي به دوی هائے افسوس دے مونږه لره

Maktaba Tul Ishaat.com

هٰذَا يَوْمُ الدِّيْنِ ۝۲۰ هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِيْ

دا ورځ د بدلے (قيامت) ده • دا ورځ د فيصلې ده هغه

كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ۝۲۱ اُحْشُرُوا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا

چې تاسو به ديته نسبت د دروغو کولو • پورته کړئ هغه کسان چې شرک ئې کړے دے

وَ اَزْوَاجَهُمْ وَ مَا كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ ۝۲۲ مِنْ

او ملګري د دوی او هغه چې دوی ئې عبادت کو •

دُوْنِ اللّٰهِ فَاهْدُوْهُمْ اِلٰى صِرَاطِ الْجَحِيْمِ ۝۲۳

سيوا د الله نه نيغ کړئ دوی لره په طرف د لارې د جهنّم •

وَ قِفُوْهُمْ اِنَّهُمْ مَّسْـُٔوْلُوْنَ ۝۲۴ مَا لَكُمْ

او اودروئ دوی لره يقيناً دوی نه تپوس کولے شي • څه شوي دي تاسو لره

لَا تَنَاصَرُوْنَ ۝۲۵ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُوْنَ ۝۲۶

چې تاسو د يو بل امداد نه کوئ • بلکه دوی نن ورځ غاړه کيخودونکي دي •

وَ اَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَّتَسَآءَلُوْنَ ۝۲۷

او رامخامخ به شي بعضي د دوی بعضـــو ته تپوس به کړي د يو بل نه •

قَالُوْٓا اِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَاْتُوْنَنَا عَنِ الْيَمِيْنِ ۝۲۸

وائي به دوی يقيناً تاسو راتلل به کول مونږ ته ډير په زور او شور سره •

قَالُوْا بَلْ لَّمْ تَكُوْنُوْا مُؤْمِنِيْنَ ۝۲۹ وَ مَا كَانَ

اوبه وائي دوی بلکه نه وئ تاسو په خپله مومنان • او نه وو

لَنَا عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ ۚ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا

مونږ لره په تاسو باندې څه زور بلکه وئ تاسو يو قوم

طٰغِيْنَ ۝۳۰ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَآ ۖ اِنَّا

سرکشه • نو ثابت شوه په مونږ باندې وينا د رب زمونږه ، يقيناً مونږه

لَذَآىِٕقُوْنَ ﴿۳۱﴾ فَاَغْوَيْنٰكُمْ اِنَّا كُنَّا غٰوِيْنَ ﴿۳۲﴾ فَاِنَّهُمْ

خامخا څکونکي يو (عذاب) • نو گمراه کړي وئ موږ تاسو يقيناً وو موږ گمراهان • پس يقيناً دوی

يَوْمَىِٕذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُوْنَ ﴿۳۳﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ

په دغه ورځ په عذاب کښې گډون به پراته وي • يقيناً موږ دارنگې

نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِيْنَ ﴿۳۴﴾ اِنَّهُمْ كَانُوْٓا اِذَا قِيْلَ لَهُمْ

کار کوو د مجرمانو سره • يقيناً دوی وو کله چې اوبه وئيلے شو دوی ته

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ۙ يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۳۵﴾ وَ يَقُوْلُوْنَ

نشته بل حاجت روا بغير د الله نه دوی به خان غټ گنڼه (د دينه) • او وئيل به دوی

اَىِٕنَّا لَتَارِكُوْٓا اٰلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُوْنٍ ﴿۳۶﴾ بَلْ

آيا موږ پرېخودونکي يو مددگاران خپل د وجې د يو شاعر ليوني نه • بلکه

جَآءَ بِالْحَقِّ وَ صَدَّقَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۳۷﴾ اِنَّكُمْ

راتلل ئي کړي دي په حکم د الله او تصديق ئي کړے دے د پيغمبرانو • يقيناً تاسو

لَذَآىِٕقُوا الْعَذَابِ الْاَلِيْمِ ﴿۳۸﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا

خامخا څکونکي د عذاب درد ناک يئ • او سزا نه شي درکولے تاسو ته مگر د هغه چې

كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۳۹﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿۴۰﴾

تاسو عمل کوو • مگر بندگان د الله چونړ کړے شوي •

اُولٰٓىِٕكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُوْمٌ ﴿۴۱﴾ فَوَاكِهُ ۚ وَ هُمْ

دغه کسان دوی لره دے رزق معلوم • ميوي او دوی به

مُّكْرَمُوْنَ ﴿۴۲﴾ فِيْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ﴿۴۳﴾ عَلٰى سُرُرٍ

عزتمند کړے شي • په جنتونو د نعمتونو کښې • په کټونو به

مُّتَقٰبِلِيْنَ ﴿۴۴﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَاْسٍ مِّنْ

يو بل ته مخامخ ناست وي • گرځولے به شي دوی باندې هغه کاسے (د کے) د

Maktaba Tul Ishaat.com

مَّعِيۡنٍۭ ۙ﴿٤٥﴾ بَيۡضَآءَ لَذَّةٍ لِّلشّٰرِبِيۡنَ ۚ﴿٤٦﴾ لَا فِيۡهَا غَوۡلٌ

د شرابو * تک سپین خوند ورکونکي به وي څکونکو ته * نه به په دي کښي سردردے وي

وَّلَا هُمۡ عَنۡهَا يُنۡزَفُوۡنَ ﴿٤٧﴾ وَعِنۡدَهُمۡ قٰصِرٰتُ

او نه به دوی د دي نه بد خوا کړے شي * او دوی سره به وي (هغه حوري) بندونکي د

الطَّرۡفِ عِيۡنٌ ۙ﴿٤٨﴾ كَاَنَّهُنَّ بَيۡضٌ مَّكۡنُوۡنٌ ﴿٤٩﴾

نظرونو د غټو سترګو والا * ته به وائي ګني دا (حوري) اګۍ دي صدف شوي *

فَاَقۡبَلَ بَعۡضُهُمۡ عَلٰى بَعۡضٍ يَّتَسَآءَلُوۡنَ ﴿٥٠﴾

رامخامخ به شي بعضي د دوی بعضـــو ته یو بل نه به تپوسونه کوي *

قَالَ قَآئِلٌ مِّنۡهُمۡ اِنِّىۡ كَانَ لِىۡ قَرِيۡنٌ ۙ﴿٥١﴾

اوبه وائي یو ویونکے د دوی نه یقینًا زه چي یم وو ما لره یو دوست *

يَّقُوۡلُ اَءِنَّكَ لَمِنَ الۡمُصَدِّقِيۡنَ ﴿٥٢﴾ ءَاِذَا مِتۡنَا

چي وئیل به ئي آیا ته خامخا د تصدیق کونکو (دقیامت) نه * آیا کله چي مړه شو مونږه

وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَدِيۡنُوۡنَ ﴿٥٣﴾ قَالَ

او شو مونږ خاوري او هډوکي آیا مونږه له به بدله راکړے شي* اوبه وائي دے

هَلۡ اَنۡتُمۡ مُّطَّلِعُوۡنَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَاٰهُ فِىۡ

آیا یئ تاسو خبر اغستونکي * خبر به واخلي نو اوبه ویني ده لره به

سَوَآءِ الۡجَحِيۡمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللّٰهِ اِنۡ كِدۡتَّ

مینځ د جهنّم کښي * اوبه وائي قسم په الله قریب وي ته

لَتُرۡدِيۡنِ ۙ﴿٥٦﴾ وَلَوۡلَا نِعۡمَةُ رَبِّىۡ لَكُنۡتُ مِنَ

چي هلاک کړے دے وو ما لره *او که نه وے نعمت د رب زما خامخا اوم به زه د

الۡمُحۡضَرِيۡنَ ﴿٥٧﴾ اَفَمَا نَحۡنُ بِمَيِّتِيۡنَ ۙ﴿٥٨﴾ اِلَّا

حاضر کړے شوو نه (تا سره جهنّم ته) *آیا نه یو مونږه مړه کیدونکي * مګر

مَوْتَتَنَا الْاُوْلٰى وَ مَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِيْنَ ﴿٥٩﴾ اِنَّ

په مرګ زمونږ رومبي او نه يو مونږه عذاب راکړے شوي • يقينًا

هٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿٦٠﴾ لِمِثْلِ هٰذَا فَلْيَعْمَلِ

دا خامخا کامیابے دے لوئے • د پاره د دې مقام پکار ده چې عمل اوکړي

الْعٰمِلُوْنَ ﴿٦١﴾ اَذٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا اَمْ شَجَرَةُ

عمل کوونکي • آیا دا غوره دے په میلمستیا کښې یا ونه

الزَّقُّوْمِ ﴿٦٢﴾ اِنَّا جَعَلْنٰهَا فِتْنَةً لِّلظّٰلِمِيْنَ ﴿٦٣﴾ اِنَّهَا

د زقوم • يقينًا ګرځولې ده مونږه دا ونه عذاب د پاره د کافرانو يقينًا دا

شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِيْٓ اَصْلِ الْجَحِيْمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَاَنَّهٗ

يوه ونه ده چې راوځي په مينځ د جهنم کښې • غوټۍ (ميوې) دهغې نه به واڼې ګينے دا

رُءُوْسُ الشَّيٰطِيْنِ ﴿٦٥﴾ فَاِنَّهُمْ لَاٰكِلُوْنَ مِنْهَا

سرونه د شيطانانو دي • پس يقينًا دوی خامخا خوړونکي دي د دې نه

فَمَالِـُٔوْنَ مِنْهَا الْبُطُوْنَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ اِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا

پس ډکونکي به وي د دې نه خېټو لره • بيا يقينًا دوی لره د پاسه د دې (خوراک) نه

لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيْمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ اِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَاِلَى

خامخا ګډون د ګرمو اوبو دے • بيا يقينًا واپسي د دوی خامخا په طرف د

الْجَحِيْمِ ﴿٦٨﴾ اِنَّهُمْ اَلْفَوْا اٰبَآءَهُمْ ضَآلِّيْنَ ﴿٦٩﴾

جهنم ده • يقينًا دوی موندلي دي مشران خپل ګمراهان •

فَهُمْ عَلٰٓى اٰثٰرِهِمْ يُهْرَعُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَ لَقَدْ ضَلَّ

پس دوی په نښو د هغوی باندې زغلولے شي • او تحقيق سره ګمراه شوی وو

قَبْلَهُمْ اَكْثَرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٧١﴾ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا فِيْهِمْ

مخکښې د دوی نه ډير د رومبنو نه • او تحقيق سره ليږلي وو مونږه په دوی کښې

Maktaba Tul Ishaat.com

مُّنْذِرِيْنَ ﴿٧٢﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

يرونكي • نو او گوره څه رنګه شو انجام

الْمُنْذَرِيْنَ ﴿٧٣﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿٧٤﴾

د يرولے شوو • مګر بندګان د الله خالص کړے شوي •

وَ لَقَدْ نَادٰنَا نُوْحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيْبُوْنَ ﴿٧٥﴾

او تحقيق سره عاجزي کړي وه مونږ ته نوح (عليه السلام) پس څه ښه قبلونکي يو مونږه •

وَ نَجَّيْنٰهُ وَ اَهْلَهٗ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿٧٦﴾

اوخلاص که مونږ دے او اهل د ده د مصيبت لوئے نه •

وَ جَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهٗ هُمُ الْبٰقِيْنَ ﴿٧٧﴾ وَ تَرَكْنَا

او اوګرځو مونږه اولاد د ده هم دوی باقي شوي • او پريخوده مونږه

عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿٧٨﴾ سَلٰمٌ عَلٰى نُوْحٍ فِي الْعٰلَمِيْنَ ﴿٧٩﴾

په ده باندې په روستنو کښې • دا خبره چې سلامتيا دې وي په نوح عليه السلام په مخلوقاتو کښې •

اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٨٠﴾ اِنَّهٗ مِنْ

يقينًا مونږه دا رنګې بدله ورکوو نيکانو ته • يقينًا وو دے د

عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِيْنَ ﴿٨٢﴾

بندګانو زمونږه مومنانو نه • بيا غرق کړل مونږه روستني (خلق) •

وَ اِنَّ مِنْ شِيْعَتِهٖ لَاِبْرٰهِيْمَ ﴿٨٣﴾ اِذْ جَآءَ

او يقينًا د ډلې د ده نه خامخا ابراهيم (عليه السلام) وو • کله چې راغے

رَبَّهٗ بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ ﴿٨٤﴾ اِذْ قَالَ لِاَبِيْهِ وَ قَوْمِهٖ

خپل رب ته په زړه جګ جوړ (د شرک نه) • کله چې اوئيل ده خپل پلار ته او خپل قوم ته

مَاذَا تَعْبُدُوْنَ ﴿٨٥﴾ اَئِفْكًا اٰلِهَةً دُوْنَ اللّٰهِ

د څه شي عبادت کوئ تاسو • آيا د دروغو حاجت رواهان سيوا د الله نه

تُرِيْدُوْنَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ

تاسو اراده کوئ * نو څه دے خيال ستاسو په رب د مخلوقاتو باندې * نو او ئې کتل

نَظْرَةً فِي النُّجُوْمِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ اِنِّيْ سَقِيْمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا

کتل په ستورو کښې * نو اوئيل دهٔ يقيناً زهٔ بيمار يم * نو واوړيدل هغوئ

عَنْهُ مُدْبِرِيْنَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ اِلٰٓى اٰلِهَتِهِمْ فَقَالَ اَلَا

د دهٔ نه شا کونکي * نو راغے آلـــــهو د دوئ ته نو وے وئيل آيا نه

تَاْكُلُوْنَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُوْنَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ

خورئ تاسو * څه شوي دي تاسو لره چې خبرې نه کوئ * نو شروع ئې اوکړه په دوئ باندې

ضَرْبًا بِالْيَمِيْنِ ﴿٩٣﴾ فَاَقْبَلُوْٓا اِلَيْهِ يَزِفُّوْنَ ﴿٩٤﴾

د وهلو په زور سره * نو رامخامخ شو دوئ دې ابراهيم (عليه السلام) ته منډې ئې وهلې *

قَالَ اَتَعْبُدُوْنَ مَا تَنْحِتُوْنَ ﴿٩٥﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ

اوئيل (ابراهيم عليه السلام) آيا عبادت کوئ تاسو د هغه چې توږئ ئې تاسو * او الله پيدا کړي يئ تاسو

وَمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوْا لَهٗ بُنْيَانًا فَاَلْقُوْهُ

او هغه چې عبادت کوئ تاسو * اوئيل دوئ جوړ کړئ دهٔ لره آبادے نو اوغورځوئ دهٔ لره

فِي الْجَحِيْمِ ﴿٩٧﴾ فَاَرَادُوْا بِهٖ كَيْدًا فَجَعَلْنٰهُمُ

په جهنم کښې * نو اراده اوکړه دوئ په دهٔ د تدبير د سوزولو نو اوګرځول موږ دوئ لره

الْاَسْفَلِيْنَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ اِنِّيْ ذَاهِبٌ اِلٰى رَبِّيْ

ذليله (ناکام) * او اوئيل دهٔ يقيناً زهٔ تلونکے يم خپل رب ته (١)

سَيَهْدِيْنِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِيْ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٠٠﴾

زر دے چې لار به سمه کړي ما ته * اے ربه زما اوبښې ما ته د نيکانو نه

فَبَشَّرْنٰهُ بِغُلٰمٍ حَلِيْمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ

نو زيرے ورکړه موږ دهٔ ته د هلک صبر ناک * پس هرکله چې اورسيده دهٔ سره منډې ته

(١) هغه ځائ ته چې حکم کړے دے ما ته رب زما

Maktaba Tul Ishaat.com

قَالَ يٰبُنَيَّ اِنِّيْٓ اَرٰى فِي الْمَنَامِ اَنِّيْٓ اَذْبَحُكَ

اوئیل (ابراهیم علیه السلام) اے بچیه یقینًا زه وینم تا لره په خوب کښې چې یقینًا زه حلالوم تا لره

فَانْظُرْ مَاذَا تَرٰى ؕ قَالَ يٰٓاَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ ز

پس اوګوره ستا څه رائے ده، اوئیل (اسماعیل علیه السلام) اے پلاره کوه هغه چې حکم کولے شي تا ته

سَتَجِدُنِيْٓ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ مِنَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٠٢﴾

زر دے چې اوبه مومې ما لره که اوغواړي الله د صبرناکو نه •

فَلَمَّآ اَسْلَمَا وَتَلَّهٗ لِلْجَبِيْنِ ﴿١٠٣﴾ وَنَادَيْنٰهُ اَنْ

پس هر کله چې دواړو غاړه کېښوده او وے غورځو ده لره په اړخ باندې • او آواز اوکه مونږه ده ته داچې

يّٰٓاِبْرٰهِيْمُ ﴿١٠٤﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا ۚ اِنَّا كَذٰلِكَ

اے ابراهیم (علیه السلام) • تحقیق سره رښتینے که تا خوب لره ، یقینًا مونږ دارنګې

نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٠٥﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْبَلٰٓؤُا

بدله ورکو نیکانو ته • یقینًا وو دا خامخا آزمائش

الْمُبِيْنُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنٰهُ بِذِبْحٍ عَظِيْمٍ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكْنَا

ښکاره • او قربان کړه مونږه د ده نه ذبحه لویه • او پرېښوده مونږ

عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿١٠٨﴾ سَلٰمٌ عَلٰٓى اِبْرٰهِيْمَ ﴿١٠٩﴾

په ده باندې په روستنو خلقو کښې • سلامتیا دې وي په ابراهیم (علیه السلام) •

كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١١٠﴾ اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا

دارنګې بدله ورکوو مونږه نیکانو ته • یقینًا وو دے د بندګانو زمونږه

الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١١١﴾ وَبَشَّرْنٰهُ بِاِسْحٰقَ نَبِيًّا مِّنَ

مومنانو نه • او زیرے ورکه مونږه ده ته په اسحاق (علیه السلام) پیغمبر به وي د

الصّٰلِحِيْنَ ﴿١١٢﴾ وَبٰرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلٰٓى اِسْحٰقَ ؕ

کامیابو نه • او خیر اچولے وو مونږه په ده او په اسحاق (علیه السلام) باندې،

وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَّ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهٖ

او د اولاد د دي دواړو نه موحدين وو او كمے كونكي وو خپل ځان لره

مُبِيْنٌ ﴿١١٣﴾ وَ لَقَدْ مَنَنَّا عَلٰى مُوْسٰى وَ هٰرُوْنَ ﴿١١٤﴾

ښكاره* او تحقيق سره احسان كړے وو موږ په موسى (عليه السلام) باندي او هارون (عليه السلام) باندي*

وَ نَجَّيْنٰهُمَا وَ قَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿١١٥﴾

او خلاص كړي وو موږ دوی لره او قوم د دوی لره د مصيبت لوئي نه*

وَ نَصَرْنٰهُمْ فَكَانُوْا هُمُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿١١٦﴾ وَ اٰتَيْنٰهُمَا

او امداد كړے وو موږ د دوی نو شو دوی زورآور* او وركړے وو موږ دي دواړو ته

الْكِتٰبَ الْمُسْتَبِيْنَ ﴿١١٧﴾ وَ هَدَيْنٰهُمَا الصِّرَاطَ

كتاب ښه واضح* او مضبوط كړي وو موږ دي دواړو لره په لاره

الْمُسْتَقِيْمَ ﴿١١٨﴾ وَ تَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿١١٩﴾

نيغه باندي* او پريښوده موږ په دي دواړو باندي په روستنو كښي*

سَلٰمٌ عَلٰى مُوْسٰى وَ هٰرُوْنَ ﴿١٢٠﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ

(دا چي) سلامتيا دي وي په موسى (عليه السلام) او هارون (عليه السلام) باندي* يقيناً موږ دارنګي

نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٢١﴾ اِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا

بدله وركوو نيكانو ته* يقيناً وو دا دواړه د بندګانو زموږه

الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٢٢﴾ وَ اِنَّ اِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٢٣﴾

مومنانو نه* او يقيناً الياس (عليه السلام) خامخا وو د ليږلے شوو نه*

اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖۤ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿١٢٤﴾ اَتَدْعُوْنَ بَعْلًا

كله چي وے وئيل خپل قوم ته آيا تاسو ځان نه بچ كوئ (د شرك نه)* آيا رامدد كوئ تاسو بعل (بت)

وَّ تَذَرُوْنَ اَحْسَنَ الْخَالِقِيْنَ ﴿١٢٥﴾ اللّٰهَ رَبَّكُمْ وَ

او پريږدئ تاسو ښائسته د جوړونكو نه* چي الله دے رب ستاسو او

Maktaba Tul Ishaat.com

رَبَّ اٰبَآئِكُمُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿١٢٦﴾ فَكَذَّبُوْهُ فَاِنَّهُمْ
رب د مشرانو ستاسو ړومبنو • نو نسبت د دروغو ئې اوکه ده ته پس یقینًا دوی به وي

لَمُحْضَرُوْنَ ﴿١٢٧﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿١٢٨﴾
خامخا حاضر کړے شوي (جهنم ته) مګر بندګان د الله خالص کړے شوي •

وَ تَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿١٢٩﴾ سَلٰمٌ عَلٰٓى
او پرېښوده مونږه په ده باندې په روستنو کښې • (داچې) سلامتيا دې دوی په

اِلْ يَاسِيْنَ ﴿١٣٠﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٣١﴾
الیاس والو باندې • یقینًا مونږه دارنګې بدله ورکوو نیکانو ته •

اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٣٢﴾ وَ اِنَّ لُوْطًا
یقینًا دے وو د بندګانو زمونږه مومنانو نه • او یقینًا لوط (علیه السلام)

لَّمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٣٣﴾ اِذْ نَجَّيْنٰهُ وَ اَهْلَهٗٓ
خامخا وو د لیږلے شوو نه • کله چې خلاص که مونږه دے او اهل د ده

اَجْمَعِيْنَ ﴿١٣٤﴾ اِلَّا عَجُوْزًا فِي الْغٰبِرِيْنَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ
تـــول • مګر بوډئ پاتے شوو نه وه په عذاب کښې • بیا

دَمَّرْنَا الْاٰخَرِيْنَ ﴿١٣٦﴾ وَ اِنَّكُمْ لَتَمُرُّوْنَ عَلَيْهِمْ
هلاک کړل مونږه روستني • او یقینًا تاسو خامخا تیریږئ په دوی باندې

مُّصْبِحِيْنَ ﴿١٣٧﴾ وَ بِالَّيْلِ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿١٣٨﴾ وَ
په وخت د صبا کښې • او د شپے ، نو ولے عقل نه کار نه اخلئ • او

اِنَّ يُوْنُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٣٩﴾ اِذْ اَبَقَ اِلَى
یقینًا یونس (علیه السلام) خامخا د لیږلے شوو نه وو • کله چې منډه ئې کړه

الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ ﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ
کشتئ ډکې شوې ته • نو خسنړے ئې واچو نو شه دے د هغه چا نه

الْمُدْحَضِيْنَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوْتُ وَ هُوَ

خسنړے په راوونے وو • نو تير كه ده لره مهي او وو دے

مُلِيْمٌ ﴿١٤٢﴾ فَلَوْ لَآ اَنَّهٗ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِيْنَ ﴿١٤٣﴾

خان ملامته كونكے • كه چرې نه وے دے د تسبيح ويونكو (د الله) نه •

لَلَبِثَ فِيْ بَطْنِهٖٓ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُوْنَ ﴿١٤٤﴾ فَنَبَذْنٰهُ

خامخا درنګ به ئي تير كړے وے په خيټه د مهي كښې تر هغه ورځ پورې چې دوئ به پورته كړے شي • نو اوغورځوو مونږ ده لره

بِالْعَرَآءِ وَ هُوَ سَقِيْمٌ ﴿١٤٥﴾ وَ اَنْۢبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً

په غاړه د درياب او وو دے كمزورے • او راززرغون كه مونږه په ده باندې بوټے

مِّنْ يَّقْطِيْنٍ ﴿١٤٦﴾ وَ اَرْسَلْنٰهُ اِلٰى مِائَةِ اَلْفٍ اَوْ

د كدو • او ليږلے وو مونږ ده لره يو لاكه (خلقو) ته او

يَزِيْدُوْنَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰمَنُوْا فَمَتَّعْنٰهُمْ اِلٰى حِيْنٍ ﴿١٤٨﴾

نور هم زياتيدل • پس دوئ ايمان راوړه نو فائده وركړه مونږه دوئ ته تر يو وخته پورې •

فَاسْتَفْتِهِمْ اَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَ لَهُمُ الْبَنُوْنَ ﴿١٤٩﴾

پس تپوس اوكه د دوئ نه آيا رب ستا لره دي لونړه او دوئ لره خامن •

اَمْ خَلَقْنَا الْمَلٰٓئِكَةَ اِنَاثًا وَّ هُمْ شٰهِدُوْنَ ﴿١٥٠﴾

يا پيدا كړي دي مونږه فرشتي جينكۍ او وو دوئ حاضر (په دغه وخت كښې)

اَلَآ اِنَّهُمْ مِّنْ اِفْكِهِمْ لَيَقُوْلُوْنَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ

خبر دار يقينًا دوئ د دروغو د دوئ نه خامخا وائي • چې نائب نيولے دے

اللّٰهُ ۙ وَ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿١٥٢﴾ اَصْطَفَى الْبَنَاتِ

الله او يقينًا دوئ خامخا دروغژن دي • آيا چونړ كړي ئي دي لونړه

عَلَى الْبَنِيْنَ ﴿١٥٣﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ ﴿١٥٤﴾

په خامنو باندې • څه شوي دي تاسو لره څه رنګه (غلطے) فيصلے كوئ تاسو •

Maktaba Tul Ishaat.com

اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿١٥٥﴾ اَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٥٦﴾

آیا تاسو پند نه اخلئ * آیا شته ستاسو د پاره دلیل
ښکاره *

فَاْتُوْا بِكِتٰبِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٥٧﴾ وَ جَعَلُوْا

نو راوړئ دلیل خپل که یئ تاسو رښتیني *
او دوی ګرځولې ده

بَيْنَهٗ وَ بَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا ؕ وَ لَقَدْ عَلِمَتِ

په مینځ د الله او په مینځ د پیریانو کښې خپلولي ، او تحقیق سره
پوهه دي

الْجِنَّةُ اِنَّهُمْ لَمُحْضَرُوْنَ ﴿١٥٨﴾ سُبْحٰنَ اللّٰهِ

پیریان چې یقینًا دوی خامخا حاضر به کړے شي (جهنم ته) * پاکي ده
الله لره

عَمَّا يَصِفُوْنَ ﴿١٥٩﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿١٦٠﴾

د هغه (صفاتو) نه چې دوی ئې بیانوي * مګر بندګان د الله
چونړ کړے شوي *

فَاِنَّكُمْ وَ مَا تَعْبُدُوْنَ ﴿١٦١﴾ مَاۤ اَنْتُمْ عَلَيْهِ

پس یقینًا تاسو او هغه چې تاسو ئې عبادت کوئ * نه یئ تاسو په مقابله د الله
کښې

بِفٰتِنِيْنَ ﴿١٦٢﴾ اِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيْمِ ﴿١٦٣﴾

ګمراه کونکي (چا لره) * مګر هغه څوک چې هغه دننه کیدونکے دے جهنّم ته *

وَ مَا مِنَّاۤ اِلَّا لَهٗ مَقَامٌ مَّعْلُوْمٌ ﴿١٦٤﴾ وَّ اِنَّا لَنَحْنُ

او نشته زمونږ نه مګر هغه لره یو مقام دے مقرر * او یقینًا
خامخا مونږه

الصَّآفُّوْنَ ﴿١٦٥﴾ وَ اِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُوْنَ ﴿١٦٦﴾ وَ اِنْ

صف تړونکي یو * او یقینًا خامخا مونږه پاکي بیانونکي یو (د الله) *
اګر چې

كَانُوْا لَيَقُوْلُوْنَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ اَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ

دوی به وئیل * که چرې وے مونږ سره پند د

الْاَوَّلِيْنَ ﴿١٦٨﴾ لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿١٦٩﴾

ړومبنو نه * خامخا وو به مونږ بندګان د الله
خالص شوي *

فَكَفَرُوْا بِهٖ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ﴿١٧٠﴾ وَ لَقَدْ

نو دوی کفر اوکړه په به باندې پس زر دے چې دوی به پوهه شي • او تحقیق سره

سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٧١﴾ اِنَّهُمْ

تیر شوے دے حکم زمونږه د پاره د بندګانو زمونږه لیږلے شوو • یقینًا دوی

لَهُمُ الْمَنْصُوْرُوْنَ ﴿١٧٢﴾ وَ اِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ

خامخا د دوی به امداد اوکړے شي • او یقینًا لښکر زمونږه خامخا دوی به

الْغٰلِبُوْنَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتّٰى حِيْنٍ ﴿١٧٤﴾

زور آور وي • نو واوړه د دوی نه تر یو وخته پورې •

وَّ اَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُوْنَ ﴿١٧٥﴾ اَفَبِعَذَابِنَا

او انتظار کوه د دوی پس زر دے چې دوی به وینې خپل انجام • آیا زمونږ عذاب لره

يَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿١٧٦﴾ فَاِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَآءَ

په تلوار سره غواړی • پس کله چې نازل شي (عذاب) په صحن د دوی. نو ډیر بد به ئي

صَبَاحُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿١٧٧﴾ وَ تَوَلَّ عَنْهُمْ حَتّٰى

صبا د یرولے شوو • او واوړه د دوی نه تر

حِيْنٍ ﴿١٧٨﴾ وَّ اَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُوْنَ ﴿١٧٩﴾

یو وخته پورې • او انتظار کوه زر دے چې دوی به اوینې (خپل انجام) •

سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ﴿١٨٠﴾

پاکي ده رب ستا لره چې مالک د عزت دے د هغه بدو صفاتو نه چې دوی ئې بیانوي •

وَ سَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٨١﴾ وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ

او سلامتیا دې وي په لیږلے شوو باندې • او د خدائي توب صفتونه دې خاص الله لره

رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٨٢﴾

چې رب د مخلوقات دے •

ركوع

Maktaba Tul Ishaat.com

صٓ وَ الۡقُرۡاٰنِ ذِی الذِّكۡرِ ؕ﴿١﴾ بَلِ الَّذِیۡنَ
الله پوهيږي په معنى د دې حرف شاهد دے قرآن د پند والا * بلکه هغه کسان
كَفَرُوۡا فِیۡ عِزَّةٍ وَّ شِقَاقٍ ﴿٢﴾ كَمۡ اَهۡلَكۡنَا مِنۡ قَبۡلِهِمۡ
چې کفر ئې کړے دے په تکبر او سخت اختلاف کښې دي * ډېر هلاک کړي دي موږه مخکښې د دوی نه
مِّنۡ قَرۡنٍ فَنَادَوۡا وَّ لَاتَ حِیۡنَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾
د پيړو نه نو دوی يو بل ته چغې کړې او نه وو دغه وخت د خلاصي *
وَ عَجِبُوۡۤا اَنۡ جَآءَهُمۡ مُّنۡذِرٌ مِّنۡهُمۡ ۫ وَ قَالَ
او دوی تعجب اوکړه چې راغے دوی ته بيرونکے د جنس د دوی نه او اوئيل
الۡكٰفِرُوۡنَ هٰذَا سٰحِرٌ كَذَّابٌ ۚ﴿٤﴾ اَجَعَلَ الۡاٰلِهَةَ
کافرانو دا جادوګر دے غټ دروغژن * آيا ګرځولي دي کثير مددګاران
اِلٰهًا وَّاحِدًا ۚ اِنَّ هٰذَا لَشَیۡءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾
مددګار يکې يو ، يقيناً دا خامخا يو شے دے عجيبه *
وَ انۡطَلَقَ الۡمَلَاُ مِنۡهُمۡ اَنِ امۡشُوۡا وَ اصۡبِرُوۡا
او لاړل سرداران د دوی نه دا چې ځئ او کلک شئ
عَلٰۤی اٰلِهَتِكُمۡ ۚ اِنَّ هٰذَا لَشَیۡءٌ یُّرَادُ ۚ﴿٦﴾ مَا
په مددګارانو ستاسو باندې ، يقيناً دا خامخا يو شے دے چې اراده ئې کيږي * نه ده
سَمِعۡنَا بِهٰذَا فِی الۡمِلَّةِ الۡاٰخِرَةِ ۚ اِنۡ هٰذَاۤ
اوريدلي موږه دې خبرې لره په دين روستني (د عيسى عليه السلام) کښې ، نه دي دا
اِلَّا اخۡتِلَاقٌ ۚ﴿٧﴾ ءَاُنۡزِلَ عَلَیۡهِ الذِّكۡرُ مِنۡۢ
مګر د ځان نه دروغ جوړ کړے شوي * آيا راوليږلے شو په ده باندې قرآن په

بَيۡنِنَا ؕ بَلۡ هُمۡ فِيۡ شَكٍّ مِّنۡ ذِكۡرِيۡ ۚ بَلۡ لَّمَّا
مینځ زمونږ کښې، بلکه دوی په شک کښې دي د کتاب زما نه بلکه لا تر اوسه نه دے

يَذُوۡقُوۡا عَذَابِ ؕ﴿۸﴾ اَمۡ عِنۡدَهُمۡ خَزَآئِنُ رَحۡمَةِ
څکلے دوی عذاب زما * آیا دوی سره خزانې د رحمت

رَبِّكَ الۡعَزِيۡزِ الۡوَهَّابِ ۚ﴿۹﴾ اَمۡ لَهُمۡ مُّلۡكُ
د رب ستا دي چې غالب بښونکے ذات دے * یا شته دوی لره بادشاهي د

السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضِ وَ مَا بَيۡنَهُمَا فَلۡيَرۡتَقُوۡا
آسمانونو او د زمکو او د هغه چې په مینځ د دې دواړو کښې دي نو اودې خیژي دوی

فِي الۡاَسۡبَابِ ﴿۱۰﴾ جُنۡدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهۡزُوۡمٌ
په پوړو (په خپل طاقت) * لښکر په دغه ځائی کښې شکست خورده

مِّنَ الۡاَحۡزَابِ ﴿۱۱﴾ كَذَّبَتۡ قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ نُوۡحٍ وَّ
د ډلو نه * نسبت د دروغو کړے وو ځکښې د دوی نه قوم د نوح (علیه السلام) او

عَادٌ وَّ فِرۡعَوۡنُ ذُو الۡاَوۡتَادِ ۙ﴿۱۲﴾ وَ ثَمُوۡدُ وَ قَوۡمُ
عادیانو او فرعون خاوند د میخونو * او ثمودیانو او قوم د

لُوۡطٍ وَّ اَصۡحٰبُ لۡـَٔيۡكَةِ ؕ اُولٰٓئِكَ الۡاَحۡزَابُ ﴿۱۳﴾
لوط علیه السلام او ځنګل والاو، دغه دي ډلې *

اِنۡ كُلٌّ اِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ۚ﴿۱۴﴾
نه وو دا ټول مګر نسبت د دروغو ئې کړے وو پیغمبرانو ته نو نازل شو په دوی باندې زما عذاب *

وَ مَا يَنۡظُرُ هٰٓؤُلَآءِ اِلَّا صَيۡحَةً وَّاحِدَةً مَّا لَهَا
او انتظار نه کوي دغه کسان مګر د چغې یوې نه به ئې هېڅ لره

مِنۡ فَوَاقٍ ﴿۱۵﴾ وَ قَالُوۡا رَبَّنَا عَجِّلۡ لَّنَا قِطَّنَا
څه حصار بدل * او وائي دوی اے ربه زمونږه په تلوار سره راکړې مونږ ته حصه د عذاب زمونږ

Maktaba Tul Ishaat.com

سُورَةُ صٓ

ربط د سورت ص:

(۱)ماقبل آخر کښې توحید ذکر شو نو دلته آیت ٦٧ کښې وائي چې د توحید لوئی خبر دے.

(۲) ماقبل آیت ٤٨ کښې ذکرشو﴿وَعِندَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ﴾دلته آیت ٥٢ کښې په هغې باندې ترقي ده.

(۳) ماقبل آیت ۳٦ کښې ذکرشو چه کافرانوني علیه السلام ته ئي شاعر او لیونے وئیل دلته آیت ٤ کښې په هغې باندې ترقي ده.

امتیازات د سورت ص:

(۱) په دوؤ حکمتونو دنزول دقرآن باندې په یو آیت کښې.

(۲) په ذکر د پیش کولو دکره (عمده) اسونو باندې سلیمان علیه السلام ته.

(۳) په ذکر د قول د سلیمان علیه السلام باندې ﴿إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي﴾.

دعوی د سورت ص:

الترق علی ماسبق ابتلاء المصطفین بعدبیان تضرعهم الی الله عَزَّوَجَلَّ.

خلاصه د سورت ص:

پدے کښې ترقي ده په مخکښې سورت باندې مخکښې ئي اوئیل چه چنړ شوي مخلوقات الله عَزَّوَجَلَّ ته عاجزه وو نو صرف عاجز نه بلکه مصیبتونه پرې هم راغلي وو او د ځان نه ئې مصیبتونه نه شو لرې کولے

قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝١٦ اِصْبِرْ عَلٰى مَا

مخکښې د ورځې د حساب نه • صبر کوه په هغه باندې چې

يَقُوْلُوْنَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوٗدَ ذَا الْاَيْدِ ۚ اِنَّهٗٓ

وائي دوی او یادکه بنده زمونږه داؤد (علیه السلام) خاوند د طاقت، یقینًا دے وو

اَوَّابٌ ۝١٧ اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهٗ يُسَبِّحْنَ

راګرځیدونکے (الله ته)• یقینًا مونږ تابع کړي وو غرونه ده سره چې پاکي به ئې بیانوله (د الله)

بِالْعَشِيِّ وَالْاِشْرَاقِ ۝١٨ وَالطَّيْرَ مَحْشُوْرَةً ۭ

بیګا او صبا • او مارغان راغونډ کړے شوي،

كُلٌّ لَّهٗٓ اَوَّابٌ ۝١٩ وَشَدَدْنَا مُلْكَهٗ وَاٰتَيْنٰهُ

دا ټول وو الله ته راګرځیدونکي• او مضبوطه کړي وه مونږه بادشاهي د ده او ورکړي وه مونږه ده ته

الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ ۝٢٠ وَهَلْ اَتٰىكَ

پوهه د دین او واضح بیان • او تحقیق سره راغلے دے تا ته

نَبَؤُا الْخَصْمِ ۘ اِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ۝٢١ اِذْ دَخَلُوْا

خبر د جګړمارو ، کله چې راوختل دوی په دیوال د کوټه ګې• کله چې داخل شو

عَلٰى دَاوٗدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوْا لَا تَخَفْ ۚ

په داؤد (علیه السلام) باندې نو په یره شو د دوی نه اوئیل دوی مه یریږه،

خَصْمٰنِ بَغٰى بَعْضُنَا عَلٰى بَعْضٍ فَاحْكُمْ

(مونږ یو) دوه جګړمار زیاتے کړے دے بعضو زمونږه بعضو باندې نو فیصله اوکړه

بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَآ اِلٰى

زمونږ په مینځ کښې په حکم د الله او زیاتے مه کوه او ښودنه اوکې مونږ ته د

سَوَآءِ الصِّرَاطِ ۝٢٢ اِنَّ هٰذَآ اَخِيْ ۣ لَهٗ تِسْعٌ وَّتِسْعُوْنَ

نیغې لارے • یقینًا دا زما رورور دے ده لره یو کم سل / ۹۹

Maktaba Tul Ishaat.com

نَعْجَةً وَّلِيَ نَعْجَةٌ وَّاحِدَةٌ فَقَالَ

ګډې دي او ما لره يوه ده نو وائي دے

اَكْفِلْنِيْهَا وَ عَزَّنِيْ فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ لَقَدْ

ذمه وار که ما لره د دي او زور کړی په ما باندي په بيان کښي *نو اوئيل (داود عليه السلام) تحقيق سره

ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ اِلٰى نِعَاجِهٖ ط وَ

ظلم کړے دے ده تا سره په غوختلو د ګډي ستا (چي يو ځائے ئې کي) د خپلو ګډو سره ، او

اِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ الْخُلَطَآءِ لَيَبْغِيْ بَعْضُهُمْ

يقينًا ډير شريکان خامخا زياتے کړي بعضي د دوی

عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

په بعضو باندي مګر هغه کسان چي ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې کړے دے

الصّٰلِحٰتِ وَ قَلِيْلٌ مَّا هُمْ ط وَ ظَنَّ دَاوٗدُ

نيک او ډير لږ دي دغه خلق ، او يقين اوکه داود (عليه السلام)

اَنَّمَا فَتَنّٰهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهٗ وَ خَرَّ رَاكِعًا وَّ

چي يقينًا امتحان اوکه مونږ ده باندي نو سوال د پردي اوکه ده د خپل رب نه او پريوته رکوع کونکے او

اَنَابَ ﴿٢٤﴾ فَغَفَرْنَا لَهٗ ذٰلِكَ ط وَ اِنَّ لَهٗ

رجوع ئې اوکړه (الله ته) *نو پرده راوسته مونږ په ده باندي د دي خبري ، او يقينًا ده د پاره

عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَ حُسْنَ مَاٰبٍ ﴿٢٥﴾ يٰدَاوٗدُ

مونږه سره خامخا اوچته مرتبه او ښائسته ځائے دے * اے داود عليه السلام

اِنَّا جَعَلْنٰكَ خَلِيْفَةً فِي الْاَرْضِ فَاحْكُمْ

يقينًا مونږه ګرځولے دے تا لره يو مامور په زمکه کښي نو فيصله کوه

بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَ لَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى

په مينځ د خلقو کښي په انصاف او تابعداري مه کوه د خواهشاتو

السجدة ١٠

فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ

کیږي خطا به کي تا لره د لاري د الله نه يقيناً هغه کسان

يَضِلُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ

چي خطا کیږي د لاري د الله نه دوی لره عذاب دے

شَدِيْدٌۢ بِمَا نَسُوْا يَوْمَ الْحِسَابِ ۝٢٦ وَ مَا خَلَقْنَا

سخت په سبب د هغه چي دوی هیره کړه ورځ د حساب * او نه دي پیدا کړي مونږه

السَّمَآءَ وَ الْاَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ؕ ذٰلِكَ

آسمانونه او زمکي او هغه چي په مینځ د دي کښي دي عبث دا

ظَنُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۚ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا

ګمان د هغه کسانو دے چي کفر ئي کړے دے نو هلاکت دے د پاره د هغه کسانو چي کفر ئي کړے دے

مِنَ النَّارِ ۝٢٧ اَمْ نَجْعَلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

د اور نه آیا ګرځوو مونږه هغه کسان چي ایمان ئي راوړے دے او عمل کړی

الصّٰلِحٰتِ كَالْمُفْسِدِيْنَ فِي الْاَرْضِ اَمْ

نیک په شان د فساد کونکو په زمکه کښي یا

نَجْعَلُ الْمُتَّقِيْنَ كَالْفُجَّارِ ۝٢٨ كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ

ګرځوو مونږه پرهیزګاران په شان د بدکارو * دا کتاب رالیږلے دے مونږه دي لره

اِلَيْكَ مُبٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوْٓا اٰيٰتِهٖ وَ لِيَتَذَكَّرَ

تا ته د خیر نه ډک دي د پاره چي سوچ اوکړي دوی د دي په آیاتونو کښي او دي د پاره چي پند واخلي

اُولُوا الْاَلْبَابِ ۝٢٩ وَ وَهَبْنَا لِدَاوٗدَ سُلَيْمٰنَ ؕ

خاوند د عقل * او او بښنه مونږه داود علیه السلام ته سلیمان علیه السلام ،

نِعْمَ الْعَبْدُ ؕ اِنَّهٗٓ اَوَّابٌ ۝٣٠ اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ

څه ښه بنده وو ، یقیناً وو دے راګرځیدونکے (الله ته) *کله چي پیش کړے شو ده ته

Maktaba Tul Ishaat.com

بِالْعَشِيِّ الصّٰفِنٰتُ الْجِيَادُ ﴿۳۱﴾ فَقَالَ اِنِّيْٓ

مازیګر اسونه کره ● نو اوئیل ده یقینا زه

اَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّيْ ۚ حَتّٰى

مینه ساتم د مال سره د پاره د یادولو د رب زما ، تر دي چي

تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿۳۲﴾ رُدُّوْهَا عَلَيَّ ۖ فَطَفِقَ

چي پټ شو (اسونه) ګرد و غبار کښي (اوئیل سلیمان علیه السلام) واپس کړئ دي لره ما ته ، نو شروع شه

مَسْحًۢا بِالسُّوْقِ وَالْاَعْنَاقِ ﴿۳۳﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا

په چاپي کولو د پندو او څټونو (د اسونو) او په تحقیق سره امتحان کړے وو موږ

سُلَيْمٰنَ وَاَلْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّهٖ جَسَدًا ثُمَّ

په سلیمان علیه السلام باندي او غورځولے وو موږه په کرسي (چوکۍ) د ده کښي جوسه بیا

اَنَابَ ﴿۳۴﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَهَبْ لِيْ مُلْكًا

ده رجوع اوکړه الله ته ● اوئیل ده اے زما ربه ببښنه اوکړي ما ته او اوبخي ما ته بادشاهي

لَّا يَنْۢبَغِيْ لِاَحَدٍ مِّنْۢ بَعْدِيْ ۚ اِنَّكَ اَنْتَ

چي نه وي مناسب د پاره د یو تن روستو زما نه ، یقینًا ته ئي

الْوَهَّابُ ﴿۳۵﴾ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيْحَ تَجْرِيْ

ببښونکے ● نو تابع که موږه ده لره باد چي روان به وو

بِاَمْرِهٖ رُخَآءً حَيْثُ اَصَابَ ﴿۳۶﴾ وَالشَّيٰطِيْنَ

په حکم د ده باندي نرم کوم خائے ته به ئي چي غوختل ● او شیطانان

كُلَّ بَنَّآءٍ وَّغَوَّاصٍ ﴿۳۷﴾ وَّاٰخَرِيْنَ مُقَرَّنِيْنَ

هر یو آبادے کونکے او غوپي وهونکے ● او نور ترلے شوي وو

فِي الْاَصْفَادِ ﴿۳۸﴾ هٰذَا عَطَآؤُنَا فَامْنُنْ اَوْ

په زنجیرونو کښي ● دا ورکړه زموږه ده نو احسان کوه یا



اَمۡسِكۡ بِغَيۡرِ حِسَابٍ ﴿۳۹﴾ وَ اِنَّ لَهٗ عِنۡدَنَا

بندوه بے حسابه ٭ او یقینًا ده لره مونږه سره

لَزُلۡفٰى وَ حُسۡنَ مَاٰبٍ ﴿۴۰﴾ وَ اذۡكُرۡ عَبۡدَنَاۤ اَيُّوۡبَ ۘ

خامخا مرتبه او ښائسته ځائے دے ٭ او یاد که بنده زمونږه ایوب علیه السلام ،

اِذۡ نَادٰى رَبَّهٗۤ اَنِّىۡ مَسَّنِىَ الشَّيۡطٰنُ بِنُصۡبٍ

کله چې عاجزي ئې اوکړه رب خپل ته یقینًا رسیدلے دے ما ته شیطان په سترې والي

وَّ عَذَابٍ ﴿۴۱﴾ اُرۡكُضۡ بِرِجۡلِكَ ۚ هٰذَا مُغۡتَسَلٌۢ

او تکلیف سره ٭ اووهه (زمکه) په خپل خپې باندې ، دا ځائے د لامبلو

بَارِدٌ وَّ شَرَابٌ ﴿۴۲﴾ وَ وَهَبۡنَا لَهٗۤ اَهۡلَهٗ وَ مِثۡلَهُمۡ

یخ او د څکاک دے ٭ او ببښه مونږه ده ته اهل د ده او په شان د دوی

مَّعَهُمۡ رَحۡمَةً مِّنَّا وَ ذِكۡرٰى لِاُولِى الۡاَلۡبَابِ ﴿۴۳﴾

دوی سره (نور) دا رحمت وو زمونږ د طرف نه او پند د پاره د عقلمندو ٭

وَ خُذۡ بِيَدِكَ ضِغۡثًا فَاضۡرِبۡ بِّهٖ وَ لَا تَحۡنَثۡ ؕ

او اونیسه په خپل لاس سره یو جمبک (د لختو) نو اووهه په دې (ښځه یې) او مه حانث کیږه ،

اِنَّا وَجَدۡنٰهُ صَابِرًا ؕ نِعۡمَ الۡعَبۡدُ ؕ اِنَّهٗۤ اَوَّابٌ ﴿۴۴﴾

یقینًا مونږه موندلے وو ده لره صبرناک ، ښه بنده وو ، یقینًا وو دے راګرځیدونکے (الله ته)

وَ اذۡكُرۡ عِبٰدَنَاۤ اِبۡرٰهِيۡمَ وَ اِسۡحٰقَ وَ يَعۡقُوۡبَ

او یاد که بندګان زمونږه ابراهیم علیه السلام او اسحاق علیه السلام او یعقوب علیه السلام

اُولِى الۡاَيۡدِىۡ وَ الۡاَبۡصَارِ ﴿۴۵﴾ اِنَّاۤ اَخۡلَصۡنٰهُمۡ

خاوندان د همت او د عقلمندۍ ٭ یقینًا مونږه خالص کړي وو دوی لره

بِخَالِصَةٍ ذِكۡرَى الدَّارِ ﴿۴۶﴾ وَ اِنَّهُمۡ عِنۡدَنَا لَمِنَ

په یو خصلت خالص سره چې یادول د کور د آخرت دي ٭ او یقینًا دوی مونږ سره خامخا د

Maktaba Tul Ishaat.com

الْمُصْطَفَيْنَ الْاَخْيَارِ ؕ﴿٤٧﴾ وَ اذْكُرْ اِسْمٰعِيْلَ وَ

چونړ کړے شوو بهترونه وو * او یاد که اسماعیل (علیه السلام) او

الْيَسَعَ وَ ذَا الْكِفْلِ ؕ وَ كُلٌّ مِّنَ الْاَخْيَارِ ؕ﴿٤٨﴾ هٰذَا

یسع (علیه السلام) او ذالکفل (علیه السلام) ، او دا ټول وو د بهترونه نه * دا

ذِكْرٌ ؕ وَ اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ لَحُسْنَ مَاٰبٍ ۙ﴿٤٩﴾ جَنّٰتِ

پند دے ، او یقینًا د پاره د پرهیزګارانو خامخا ښائسته ځائے د ورتلو دے * (هغه) جنتونه دي د

عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ الْاَبْوَابُ ۚ﴿٥٠﴾ مُتَّكِـِٕيْنَ

همیش ګیرۍ چې ځکښې نه به پرانیستے شوي وي دوی ته دروازے (د جنّت) * تکیه لګونکي به وي

فِيْهَا يَدْعُوْنَ فِيْهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيْرَةٍ وَّ

په دې کښې راغواړي به دوی په دې کښې میوې ډیرې او

شَرَابٍ ﴿٥١﴾ وَ عِنْدَهُمْ قٰصِرٰتُ الطَّرْفِ

د څښاک څیزونه * او دې جنتیانو سره به او ږدو بنړو والا ښځې وي

اَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هٰذَا مَا تُوْعَدُوْنَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

همزولے (د خاوندانو) * (ونیلے به شي) دا هغه دے چې وعده ئي کولے شوه تاسو سره د پاره د ورځ د حساب *

اِنَّ هٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهٗ مِنْ نَّفَادٍ ۚ﴿٥٤﴾ هٰذَا ؕ وَ

یقینًا دا خامخا رزق زمونږ دے نه به وي دې لره ختمیدل * دا (نعمتونه د مومنانو د پاره دي) ، او

اِنَّ لِلطّٰغِيْنَ لَشَرَّ مَاٰبٍ ۙ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ ۚ يَصْلَوْنَهَا ۚ

یقینًا د پاره د سرکشو خامخا بد ځائے د ورتلو * جهنّم دے ، دننه به شي دوی دې ته ،

فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هٰذَا ۙ فَلْيَذُوْقُوْهُ حَمِيْمٌ

پس ډیره بده بچونړه ده (دا جهنّم) * دا (عذاب دے) نو اودے څکي دوی دې لره ګرمې اوبه

وَّ غَسَّاقٌ ۙ﴿٥٧﴾ وَّ اٰخَرُ مِنْ شَكْلِهٖۤ اَزْوَاجٌ ؕ﴿٥٨﴾ هٰذَا

او وینې زوے * او نور عذابونه په شان د دې قسماقسم (عذابونه) دي * دا

فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ۚ لَا مَرْحَبًۢا بِهِمْ ۭ اِنَّهُمْ

تولکي دے دننه کيدونکے تاسو سره ، نه دې وي خير راغلي دوی باندي يقيناً دوی،

صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾ قَالُوْا بَلْ اَنْتُمْ ۟ لَا مَرْحَبًۢا بِكُمْ ۭ

دننه کيدونکي دي اوور ته * وائي به دوی بلکه تاسو نه دي وي خير راغلے په تاسو باندي،

اَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوْهُ لَنَا ۚ فَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾ قَالُوْا

تاسو مخکښي کړے وو دي بد عمل لره مونږ ته، پس څه بد دے منزل * وائي به دوی

رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا

اے ربه زمونږ چا چي مخکښي کړے وو مونږ ته دا (بد عمل) نو زيات کي هغه له عذاب دوچند

فِي النَّارِ ﴿٦١﴾ وَقَالُوْا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا

په اوور کښي * او وائي به دوی څه دي مونږ لره چي نه وينو هغه سړي چي مونږه به

نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْاَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ اَتَّخَذْنٰهُمْ سِخْرِيًّا

شميرل هغوي لره د شريانو نه * آيا نيولي وو مونږ هغوي لره په توقه باندي

اَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْاَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ

يا کږي شوي دي د دوی نه سترګي (زمونږ) * يقيناً دا خامخا حق دے

تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ اِنَّمَآ اَنَا مُنْذِرٌ ۖ

جګړي د اوور والو (جهنميانو) * اووايه يقيناً زه يرونکے يم ،

وَّمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾

او نشته حاجت روا بغير د الله نه چي يکي يو زور آور دے *

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيْزُ

رب د آسمانونو او د زمکو او د هغه چي په مينځ د دي دواړو کښي دي غالب

الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَؤٌا عَظِيْمٌ ﴿٦٧﴾ اَنْتُمْ عَنْهُ

بښونکے دے * اووايه دا خبر لوئي دے * تاسو د دي نه

٣ ع ١٣

Maktaba Tul Ishaat.com

مُعْرِضُوْنَ ﴿۶۸﴾ مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍۭ بِالْمَلَاِ

مخ اړونکي يئ * نشته ما لره څه پوهه په هغه ټولګي

الْاَعْلٰى اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ﴿۶۹﴾ اِنْ يُّوْحٰٓى اِلَيَّ

اوچت (د فرشتو) کله چې هغوي بحث کړ * وحي نه شي کولے ما ته

اِلَّآ اَنَّمَآ اَنَا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۷۰﴾ اِذْ قَالَ رَبُّكَ

مګر دا چې زه يرونکے ښکاره يم * کله چې اوئيل رب ستا

لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ خَالِقٌۢ بَشَرًا مِّنْ طِيْنٍ ﴿۷۱﴾ فَاِذَا

فرشتو ته يقينًا زه پيدا کونکے يم يو بنده د خټے نه * پس کله چې

سَوَّيْتُهٗ وَ نَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِيْ فَقَعُوْا

زه برابر کم ده لره او پوک اووهم ده کښې د خپل حکم نه نو پريوځئ

لَهٗ سٰجِدِيْنَ ﴿۷۲﴾ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ

ده ته سجده کونکي * نو سجده اوکړه فرشتو ټولو

اَجْمَعُوْنَ ﴿۷۳﴾ اِلَّآ اِبْلِيْسَ ؕ اِسْتَكْبَرَ وَ كَانَ مِنَ

په يو ځل باندي * مګر شيطان اونه کړه ، ځان ئي غټ اوګڼړه او وو دے د

الْكٰفِرِيْنَ ﴿۷۴﴾ قَالَ يٰٓاِبْلِيْسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ

کافرانو نه (په علم د الله کښې) * اوئيل (ورته الله) اے ابليسه څه شي منع کړ تا لره دا چې

تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ ؕ اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ كُنْتَ

ته سجده اوکې هغه چا ته چې پيدا کړے دے ما په خپل لاس ، آيا تا ځان غټ اوګڼړه يا ئي ته

مِنَ الْعَالِيْنَ ﴿۷۵﴾ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ؕ خَلَقْتَنِيْ

د اوچتو (خلقو نه) نه * اوئيل ده زه غوره يم دده نه، تا پيدا کړے دے ما لره

مِنْ نَّارٍ وَّ خَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ ﴿۷۶﴾ قَالَ فَاخْرُجْ

د اوور نه او پيدا کړے دي دے ده لره د ختي نه * اوئيل (الله) اوځه

مِنۡهَا فَاِنَّكَ رَجِيۡمٌ ۝٧٧ وَّ اِنَّ عَلَيۡكَ لَعۡنَتِىۡۤ اِلٰى

د دې ځائے نه پس يقينًا ته ئې رټلے شوے * او يقينًا په تا باندې لعنت زما دے تر

يَوۡمِ الدِّيۡنِ ۝٧٨ قَالَ رَبِّ فَاَنۡظِرۡنِىۡۤ اِلٰى يَوۡمِ

ورځ تر قيامت پورې * اوئيل (شيطان) اے زما ربه مهلت راکړې ما ته تر هغه ورځ چې

يُبۡعَثُوۡنَ ۝٧٩ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الۡمُنۡظَرِيۡنَ ۝٨٠

پورته به کړے شي دوی * اوئيل (الله) پس يقينًا ته ئې د مهلت ورکړے شوو نه *

اِلٰى يَوۡمِ الۡوَقۡتِ الۡمَعۡلُوۡمِ ۝٨١ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ

تر هغه ورځې د وخت مقرر پورې * اوئيل (شيطان) قسم مې دې په عزت ستا باندې

لَاُغۡوِيَنَّهُمۡ اَجۡمَعِيۡنَ ۝٨٢ اِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ

خامخا گمراه کوم به دوی لره تول * مگر بندگان ستا د دوی نه

الۡمُخۡلَصِيۡنَ ۝٨٣ قَالَ فَالۡحَقُّ وَالۡحَقَّ اَقُوۡلُ ۝٨٤

چونړ کړے شوي * اوئيل (الله) پس حق زما بيان دے او حق زه وايم *

لَاَمۡلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنۡكَ وَمِمَّنۡ تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ

خامخا ډک به کم جهنم ستا نه او د هغه چا نه چې تابعداري ئې اوکړه ستا د دوی

اَجۡمَعِيۡنَ ۝٨٥ قُلۡ مَاۤ اَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ اَجۡرٍ

تولو * اووايه نه غواړم ستاسو نه په دې باندې څه بدله

وَّمَاۤ اَنَا مِنَ الۡمُتَكَلِّفِيۡنَ ۝٨٦ اِنۡ هُوَ اِلَّا ذِكۡرٌ

او نه يم زه د تکلف والو نه * نه دے دا مگر پند دے

لِّلۡعٰلَمِيۡنَ ۝٨٧ وَلَتَعۡلَمُنَّ نَبَاَهٗ بَعۡدَ حِيۡنٍ ۝٨٨

د پاره د مخلوقات * او خامخا پوهه به شئ تاسو په خبر د دې پس د څه وخت نه *

ع ٥ ١٤

اياتها ٧٥ — سُوۡرَةُ الزُّمَرِ مَكِّيَّةٌ — بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ — ترتيبها ٣٩ نزولها ٥٩ — رکوعاتها ٨

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الزُّمَرِ

ربط د سورت زمر :
(۱) ماقبل ۵۵ کښې تخویف اخروي وو اودلته ۷۱ کښې په هغې باندې زیادت او ترقي ذکر کړې.
(۲) ماقبل کښې په مسئله دتوحیدباندې ادله نقلیه ذکرشو نودلته پرې ادله عقلیه ذکر کړې .
(۳) ماقبل ۹ کښې ذکرشو(ولیتذکراولوالالباب)نودلته ۱۸ کښې تعریف د اولو الالباب کړې .
امتیازات د سورت زمر :(۱) ممتاز دے په دوؤ حکمتونو د نزول دقرآن باندې په یو آیت کښې .
(۲) په ذکر د پیش کولو دکره (عمده) اسونو باندې سلیمان علیه السلام ته .
(۳) په ذکر د قول د سلیمان علیه السلام باندې ﴿إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي﴾ .
دعوی د سورت زمر : نفی د شفاعت فی العبادة .
خلاصه د سورت زمر : په سورت کښې پنځه بابونه دي.
۱. اول باب د ۱ نه تر۲۰ پورې دے پدیکښې اته / ۸ خبرے ذکرکړې.
۲. ترغیب الی القران . ۳. دعوی د توحید تفریعا علی ما سبق.
٤. رد د شبهې د مشرکینو.۵. دلائل عقلیه اوثمره د هغې.
٦. تخویف اوزجر. ۷. ترغیب الی الاسلام او بشارت.
۸. دلیل وحی بیاتخویف اوبشارت.
دویم باب د۲۱ نه تر۳۷ پورې دے او پدیکښې شپږ / ٦ خبرے ذکرکړې .
۱ـ دلیل عقلي . ۲ـ ترغیب الی القران . ۳ـ معرضینو د قران ته تخویف او زجر.
٤ـ مثال د موحد او مشرک بطورثمره علی ماسبق.
۵ـ زجرمشرکینو ته او دلیل نقلي په توحید . ٦ ـ تسلي نبي عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ ته.
دریم باب د ۳۸ نه تر ٤۵ پورې دے پدیکښې پنځه خبرے ذکرکړې.
۱ـ دلیل عقلي اعترافي او رد په الهو دمشرکینو.۲ـ اظهار د عقیدے پس د بیان نه .
۳ـ ترغیب الی القران . ٤ـ دلیل عقلي. ۵ـ زجرمشرکینوته .
څلورم باب د٤٦نه تر ٦۲ پورې دے پدیکښې شپږ/٦ خبرے ذکرکړې .
۱ـ دلیل وحی . ۲ـ تخویف . ۳ـ زجراوتخویف . ٤ـ دلیل عقلي .
۵ـ ترغیب الی الاعمال الصالحة اوترغیب الی القران. ٦ ـ تخویف زجراوبشارت .
پنځم باب ٦۳ نه تراخره پورې دے پدیکښې پنځه خبرې ذکرکړې .
۱ـ ثمره ددلائل . ۲ـ دلیل وحی او توحید بطور ثمره په ماسبق باندې .
۳ـ زجرمشرکینو ته او ثمره د توحید . ٤ـ تخویف . ۵ـ بشارت .

تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ۝١ اِنَّا

رالیږل د کتاب د طرفه د الله نه چې غالب حکمت والا دے * یقینًا مونږه

اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ

رالیږلے دے تا ته کتاب د پاره د اظهار د حق نو عبادت کوه د الله

مُخْلِصًا لَّهُ الدِّيْنَ ۝٢ اَلَا لِلّٰهِ الدِّيْنُ الْخَالِصُ ؕ

خالص کونکے الله لره بلنه کښې * خبردار خاص الله لره دین خالص دے ،

وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءَ ۘ مَا نَعْبُدُهُمْ

او هغه کسان چې نیولي ئي دي سیوا د الله نه مددگاران ، (وائي دوه) عبادت نه کوو مونږ د دوی

اِلَّا لِيُقَرِّبُوْنَآ اِلَى اللّٰهِ زُلْفٰى ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ

مگر دې د پاره چې نژدې کي مونږه الله ته په درجه کښې ، یقینًا الله فیصله به اوکي

بَيْنَهُمْ فِيْ مَا هُمْ فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا

په مینځ د دوی کښې په هغه څه کښې چې دوی په هغې کښې اختلاف کيږي ، یقینًا الله

يَهْدِيْ مَنْ هُوَ كٰذِبٌ كَفَّارٌ ۝٣ لَوْ اَرَادَ اللّٰهُ

توفیق نه ورکيږي هغه چا ته چې وي دروغژن منکر * که اراده کولے الله

اَنْ يَّتَّخِذَ وَلَدًا لَّاصْطَفٰى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۙ

ناچې اونیسي ئالب خانخا غوره کړے به ئي وے د هغه (مخلوقات) نه چې پیدا کړي ئي هغه چې خوښه ئي شي

سُبْحٰنَهٗ ؕ هُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝٤ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ

پاکي ده الله لره ، دا الله یکې یو زورآور دے * پیدا کړي ئي دي آسمانونه

وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ

او زمکې د پاره د اظهار حق تاویږ شپے لره په ورځ باندې او تاویږ

النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ؕ

ورځ لره په شپے باندې او کار کښې ئي لګولي دي نور (نمر) او سپوږمۍ ،

Maktaba Tul Ishaat.com

كُلٌّ يَّجْرِىْ لِاَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ اَلَا هُوَ الْعَزِيْزُ

دا ټول راون دي نيټې مقررې ته ، خبردار دا الله غالب

الْغَفَّارُ ⑤ خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ ثُمَّ

بښونکے ذات دے * پيدا کړي ئي يئ تاسو د جنس يو نه بيا

جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَ اَنْزَلَ لَكُمْ مِّنَ الْاَنْعَامِ

ګرځولے ئي ده د دغه جنس نه بي بي د ده او پيدا کړي ئي دي تاسو لره د څاروو نه

ثَمٰنِيَةَ اَزْوَاجٍ ؕ يَخْلُقُكُمْ فِىْ بُطُوْنِ اُمَّهٰتِكُمْ

اته (قسمه) جوړي ، پيدا کئ تاسو لره په خيټو د ميندو ستاسو کښې

خَلْقًا مِّنْۢ بَعْدِ خَلْقٍ فِىْ ظُلُمٰتٍ ثَلٰثٍ ؕ ذٰلِكُمُ

په پيدائش سره پس د بل پيدائش نه په تيارو دريو کښې ، دې صفتونو والا

اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ؕ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ فَاَنّٰى

الله رب ستاسو دے خاص لره بادشاهي ده، نشته بل حاجت پوره کونکے بغير د الله پس کوم طرف ته

تُصْرَفُوْنَ ⑥ اِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ

واړولے شوئ تاسو * که تاسو کفر اوکه پس يقينًا الله بے پروا دے

عَنْكُمْ ۟ وَ لَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۚ وَاِنْ تَشْكُرُوْا

ستاسو نه او نه خوښئ الله خپلو بندګانو لره کفر ، او که شکر اوباسه تاسو

يَرْضَهُ لَكُمْ ؕ وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ؕ ثُمَّ

خوښئ دي لره د پاره ستاسو ، او نه باروي يو بارونکے بار د بل چا ، بيا

اِلٰى رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ

په طرف د رب ستاسو واپسي ستاسو ده نو خبر به کړي تاسو لره . په هغه چې تاسو

تَعْمَلُوْنَ ؕ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑦ وَ اِذَا

کول ، يقينًا دا الله پوهه دے په رازونو د سينو باندي * او کله چې

مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهٗ مُنِيْبًا اِلَيْهِ ثُمَّ

اورسيري انسان ته تكليف رابلي خپل رب لره رجوع كونكيے الله ته بيا

اِذَا خَوَّلَهٗ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُوْٓا

كله چي وركړي ده ته الله څه خوشحالي د خپل طرف نه هيركي دے هغه چي ده به رامدد كو (الله)

اِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَ جَعَلَ لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِّيُضِلَّ

هغي ته مخــوا او كرځي الله لره شريكان دي د پاره چي خطا شي

عَنْ سَبِيْلِهٖ ؕ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيْلًا ۖ اِنَّكَ

د لاري د الله نه، اووايه څكه واخله په كفر ستا باندي لږه ، يقينًا ته ئي

مِنْ اَصْحٰبِ النَّارِ ۝۸ اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَآءَ

د اوور والو (جهنميانو) نه " آيا هغه څوک چي هغه عاجزي كونكيے وي په اطرافو

الَّيْلِ سَاجِدًا وَّ قَآئِمًا يَّحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَ

د شپے كښي سجده كونكيے او ولاړ يريږي د آخرت نه او

يَرْجُوْا رَحْمَةَ رَبِّهٖ ؕ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِيْنَ

اميد ساتي د رحمت د رب خپل اووايه آيا برابر دي هغه كسان

يَعْلَمُوْنَ وَالَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ؕ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا

چي پوهيږي او هغه كسان چي نه پوهيږي يقينًا پند اخلي خاوندان د

۱ ع ۹ ۱۵ الْاَلْبَابِ ۝۹ قُلْ يٰعِبَادِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوْا

عقل • اووايه اے بندګانو زما هغه كسانو چي ايمان هم راوړے دے اويريږئ د

رَبَّكُمْ ؕ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا

رب ستاسو نه ، د پاره د هغه كسانو چي وے منلے مسئله د توحيد په دي دنيا كښي

حَسَنَةٌ ؕ وَ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةٌ ؕ اِنَّمَا يُوَفَّى

جنت دے ، او زمكه د الله پراخه ده ، يقينًا پوره به وركړے شي

Maktaba Tul Ishaat.com

الصّٰبِرُوْنَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝١٠ قُلْ اِنِّيْٓ

صبرناکو ته اجر د دوی بے حسابه * اووایه یقیناً

اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّيْنَ ۝١١

حکم کړے شوے دے ما ته دا چې زه بندګي اوکم د الله خالص کونکے دي (الله) لره بلنه کښي *

وَ اُمِرْتُ لِاَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ الْمُسْلِمِيْنَ ۝١٢ قُلْ

او حکم شوے دے ما ته چې شم زه اول د تابعدارو نه * اووایه

اِنِّيْٓ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ

یقیناً زه یریږم که چرې زه نافرماني اوکم د خپل رب د عذاب د ورځې

عَظِيْمٍ ۝١٣ قُلِ اللّٰهَ اَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهٗ دِيْنِيْ ۝١٤

لوئې نه * اووایه خاص د الله عبادت کوم زه خالص کونکے دي الله لره بلنه زما *

فَاعْبُدُوْا مَا شِئْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ ؕ قُلْ اِنَّ

نو عبادت کوئ تاسو د هغه چې خوښه شي ستاسو سیوا د الله نه ، اووایه یقیناً

الْخٰسِرِيْنَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَ اَهْلِيْهِمْ

تاوانیان هغه کسان چې به تاوان کښې ئې واچول خپل نفسونه او خپل اهل

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ اَلَا ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِيْنُ ۝١٥

په ورځ د قیامت ، خبردار دا هم دا دے تاوان ښکاره *

لَهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَ مِنْ تَحْتِهِمْ

دوی لره د پاسه د دوی نه سوري به وي د اوور او د لاندې د دوی نه

ظُلَلٌ ؕ ذٰلِكَ يُخَوِّفُ اللّٰهُ بِهٖ عِبَادَهٗ ؕ يٰعِبَادِ

سوري به وي (د اوور)، دا (عذاب) یرې الله په دې باندې خپل بندګان ، اے زما بندګانو

فَاتَّقُوْنِ ۝١٦ وَ الَّذِيْنَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوْتَ اَنْ

زما نه اویریږئ * او هغه کسان چې خان ئې بچ که د غیر الله نه دا چې

يَعْبُدُوْهَا وَاَنَابُوْٓا اِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرٰى ۚ فَبَشِّرْ

عبادت اوكي د هغې او راوګرځېدل الله ته دوى لره زېرے دے ، نو زيرے وركه

عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِيْنَ يَسْتَمِعُوْنَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُوْنَ

زما بندګانو ته ٭ هغه كسان چې غوږ ايږدي قرآن ته نو دوى تابعداري كوي

اَحْسَنَهٗ ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰىهُمُ اللّٰهُ وَاُولٰٓئِكَ

د ښائسته اوامرو د دې ، دا هغه كسان دي چې توفيق وركړے دے دوى ته الله او دغه كسان

هُمْ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿١٨﴾ اَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ

هم دوى دي خاوندان د عقل ٭ آيا هغه څوک چې اولګيده په هغه باندې حكم

الْعَذَابِ ؕ اَفَاَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِى النَّارِ ﴿١٩﴾ لٰكِنِ

د عذاب ، ايا ته بچ كې هغه څوک چې په اوور كښې دي ٭ ليكن

الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا

هغه كسان چې هغوي پرېږدي د خپل رب نه دوى لره بنګلې دي د پاسه د هغې نه

غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ ۙ تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ؕ

بنګلې دي جوړې شوې رواني به ئې لاندې د (اونو دهغې نه) ولې ،

وَعْدَ اللّٰهِ ؕ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ الْمِيْعَادَ ﴿٢٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ

وعده د الله ، خلاف نه كې الله د خپلې وعدې ٭ آيا نه ګورې ته يقينًا

اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَسَلَكَهٗ يَنَابِيْعَ

الله راورې د بره نه باران نو چلوي هغې لره چينې

فِى الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا اَلْوَانُهٗ

په زمكه كښې بيا راوباسي به دې سره فصل چې رنګ په رنګ رنګونه ئې دي

ثُمَّ يَهِيْجُ فَتَرٰىهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهٗ حُطَامًا ؕ

بيا اوچ شي نو وينې به ته دې لره تک زيړ بيا اوګرځي دې لره ذره ذره ،

Maktaba Tul Ishaat.com

ع ۲ ۱۶

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ۝۲۱ ع

یقینًا په دي بیان کښي خاګخا پند دے د پاره د خاوندانو د عقل ٭

اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهٗ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى

آیا هغه خوک چي پرانسته الله سینه د ده منلو د اسلام ته نو وي دے په

نُوْرٍ مِّنْ رَّبِّهٖ ط فَوَيْلٌ لِّلْقٰسِيَةِ قُلُوْبُهُمْ مِّنْ

رنړا باندي د طرفه د خپل رب نه پس هلاکت دے د پاره د تورو زړونو والو د

ذِكْرِ اللّٰهِ ط اُولٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝۲۲ اَللّٰهُ

کتاب د الله نه دغه کسان په ګمراهۍ ښکاره کښي دي ٭ الله

نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَدِيْثِ كِتٰبًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ صلے

رالیږلے دے ښائسته بیان چي هغه کتاب دے یو شان دي مضامین د هغې بیا بیا مقرر دي ،

تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُوْدُ الَّذِيْنَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ج

ریږي د دي نه څرمنے د هغه کسانو چي یریږي د خپل رب نه ،

ثُمَّ تَلِيْنُ جُلُوْدُهُمْ وَ قُلُوْبُهُمْ اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ ط

بیا نرمیږي څرمنے د دوی او زړونه د دوی کتاب د الله ته ،

ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِيْ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ط وَ مَنْ

دا کتاب د الله دے لار ښائي الله پاک په دي سره هغه چا ته چي اوغواړي ، او په چا چي

يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ۝۲۳ اَفَمَنْ يَّتَّقِيْ

مهر د ګمراهۍ اولهي الله پس نه به ئې ده له څوک لار ښودونکے ٭ آیا هغه څوک چي بچ کي ځان

بِوَجْهِهٖ سُوْٓءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ط وَ قِيْلَ

په خپل مخ سره د بد عذاب نه په ورځ د قیامت ، او اوبه وئیلے شي

لِلظّٰلِمِيْنَ ذُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ۝۲۴ كَذَّبَ

ظالمانو ته اوڅکئ سزا د هغه چي تاسو عمل کول ٭ نسبت د دروغو کړے وو

الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتٰىهُمُ الْعَذَابُ مِنْ

هغه کسانو چي مخکښي د دوی نه وو نو راغلے دوی ته عذاب د

حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۲۵﴾ فَاَذَاقَهُمُ اللّٰهُ الْخِزْيَ

داسي ځاے نه چي دوی نه پوهيدل * نو اوڅکو دوی ته الله ذلت

فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ

په ژوند د دنيا کښي ، او خامخا عذاب د آخرت ډير لوئے دے ، کاش چي

كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۶﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِيْ هٰذَا

دوی پوهيدے * او تحقيق سره بيان کړے دے مونږه د پاره د خلقو په

الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۷﴾ۚ

دي قرآن کښي هــــر قسمه مثال خامخا چي دوی پند واخلي *

قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِيْ عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ﴿۲۸﴾

قرآن کريم په واضحه ژبه کښي نه دے د کوږ والي والا خامخا چي دوی اوبريږي (د الله نه) *

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيْهِ شُرَكَآءُ مُتَشٰكِسُوْنَ

بيانوي الله مثال د يو سړي چي په ده کښي شريکان وي مخــــتلف

وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ ۭ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ مَثَلًا ۭ

او د بل سړي چي يواځي وي دپاره د يو سړي ، آيا برابر دي دا دواړه په مثال کښي،

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ۚ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۹﴾ اِنَّكَ

صفتونه د خداي توب دي الله لره بلکه اکثر د دوی نه نه پوهيږي * يقينا ته

مَيِّتٌ وَّاِنَّهُمْ مَّيِّتُوْنَ ﴿۳۰﴾ۡ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ

وفات کيدونکے يي او يقينا دوی مړه کيدونکي دي * بيا يقينا تاسو په ورځ د

الْقِيٰمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُوْنَ ﴿۳۱﴾ۧ

قيامت په نزد د رب ستاسو بحث به کوئ تاسو *

Maktaba Tul Ishaat.com

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَ كَذَّبَ
بس څوک دے زیات ظالم د هغه چا نه چې دروغ اوتیل په الله او نسبت د دروغو ئې اوکه
بِالصِّدْقِ اِذْ جَآءَهٗ ؕ اَلَيْسَ فِيْ جَهَنَّمَ مَثْوًى
رشتیاؤ (قرآن) ته کله چې راغے ده ته ، آیا نشته په جهنم کښې ځائے
لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿۳۲﴾ وَ الَّذِيْ جَآءَ بِالصِّدْقِ
د پاره د کافرانو * او هغه کس چې راتلل ئې اوکړل په رشتیاؤ (قرآن)
وَ صَدَّقَ بِهٖٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُوْنَ ﴿۳۳﴾ لَهُمْ
او تصدیق ئې اوکه د دې (قرآن) دغه کسان هم دوی دي پرهیزګاران * دوی له
مَّا يَشَآءُوْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ؕ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا
به هغه څه ئې چې غواړي ئې دوی په نزد د رب د دوی ، دا بدله
الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۳۴﴾ لِيُكَفِّرَ اللّٰهُ عَنْهُمْ اَسْوَاَ الَّذِيْ
د نیکانو ده * دې د پاره چې لرې ک الله د دوی نه بدي د هغه چې
عَمِلُوْا وَ يَجْزِيَهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ الَّذِيْ
دوی بد عمل کړے وو او بدله ورکي دوی ته بدله د دوی په ښائسته هغه طریقه
كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۳۵﴾ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهٗ ؕ
چې دوی عمل کولو * آیا نه دے الله کافي خپل بنده لره ،
وَ يُخَوِّفُوْنَكَ بِالَّذِيْنَ مِنْ دُوْنِهٖ ؕ وَ مَنْ
او یریږي تا لره په هغه کسانو باندې چې سیوا د الله نه دي ، او په هغه چا باندې
يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿۳۶﴾ وَ مَنْ يَّهْدِ
چې مهر د ګمراهئ اوهي الله نو نه وي ده لره څوک لارښودونکے * او هغه چا لره چې توفیق ورکي
اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ مُّضِلٍّ ؕ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِعَزِيْزٍ
الله نو نه وي ده لره څوک ګمراه کونکے ، آیا نه دے الله غالب

(۱) په دروغ جوړونکو کښې.

ذِى انْتِقَامٍ ﴿۳۷﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ

خاوند د بدلي اغستو ٭ او كه ته تپوس اوكي د دوي نه چا پيدا كړي دي

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ؕ قُلْ

آسمانونه او زمكي خامخا وائي دوي الله ، اووايه

اَفَرَءَيْتُمْ مَّا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ

آيا خبر يئ تاسو هغه چي رامدد كوئ تاسو سيـــوا د الله كه

اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كٰشِفٰتُ ضُرِّهٖۤ

اراده اوكي په ما باندي الله د لږ غوندي تكليف آيا دي دوي لري كونكي دي تكليف لره

اَوْ اَرَادَنِيْ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكٰتُ

يا اراده اوكي په ما باندي د رحمت آيا دي دوي بندونكي

رَحْمَتِهٖ ؕ قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ ؕ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ

رحمت د الله لره، اووايه كافي دے ما لره الله ، په دي الله باندي خان سپاري

الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۳۸﴾ قُلْ يٰقَوْمِ اعْمَلُوْا عَلٰى

خان سپارونكي ٭ اووايه اے قومه زما عمل كوئ په

مَكَانَتِكُمْ اِنِّيْ عَامِلٌ ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ﴿۳۹﴾

خپله طريقه باندي يقيناً زه عمل كونكے يم ، پس زر دے چي او به پيژنئ تاسو ٭

مَنْ يَّاْتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ

هغه خوك چي رابه شي هغه ته عذاب چي رسوا به كي هغه لره او واقع به شي په هغه باندي

عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ﴿۴۰﴾ اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ

عذاب هميشه ٭ يقيناً موږه رااليږلے دے په تا باندي كتاب

لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ ۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَلِنَفْسِهٖ ۚ

د پاره د (اصلاح د) خلقو په رشتيا، پس خوك چي په سمه لار روان شو نو فائده ئي د خپل خان د پاره ده ،

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ مَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَ مَآ اَنْتَ

او څوک چې ګمراه شو نو یقیناً سزا د ګمراهۍ په ده باندې ده، او نه یې ته

عَلَيْهِمْ بِوَكِيْلٍ ﴿٤١﴾ اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ ع ۳

په دوی باندې ذمه دار * الله اخلي روحونه

حِيْنَ مَوْتِهَا وَ الَّتِيْ لَمْ تَمُتْ فِيْ مَنَامِهَا ۚ

په وخت (د فیصلې) د مرګ د هغې کښې او هغه (روحونه) چې نه مري په خوب د ده کښې،

فَيُمْسِكُ الَّتِيْ قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَ يُرْسِلُ

نو حصار کې هغه روحونه چې فیصله يې کړې وي په هغې باندې د مرګ او رالیږي

الْاُخْرٰٓى اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ

نور روحونه تر نیټې مقررې پورې، یقیناً په دې کښې

لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿٤٢﴾ اَمِ اتَّخَذُوْا مِنْ

خامخا نښې د عبرت دي د پاره د هغه قوم چې سوچ (او فکر) کړي * آیا نیولي دي دوی

دُوْنِ اللّٰهِ شُفَعَآءَ ۭ قُلْ اَوَ لَوْ كَانُوْا لَا

سیوا د الله نه شفارسیان (خلاصونکي)، او وایه اګر چې دوی

يَمْلِكُوْنَ شَيْــًٔـا وَّ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿٤٣﴾ قُلْ لِّلّٰهِ

واکدار نه دي د څه شي او نه دوی د عقل نه کار اخلي * او وایه خاص الله لره

الشَّفَاعَةُ جَمِيْعًا ۭ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ

اختیار د شفاعت دے ټول، دي الله لره بادشاهي د آسمانونو او

الْاَرْضِ ۭ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٤٤﴾ وَ اِذَا ذُكِرَ

د زمکې ده، بیا دي الله ته تاسو به واپس کړے شئ * او کله چې یاد کړے شي

اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَاَزَّتْ قُلُوْبُ الَّذِيْنَ لَا

الله یکے یواځې تنګ شي زړونه د هغه کسانو چې

يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ ۚ وَ اِذَا ذُكِرَ الَّذِيْنَ مِنْ

ايمان نه راوړي   په آخرت باندي ،   او كله چي ياد كړے شي هغه كسان   چي

دُوْنِهٖۤ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُوْنَ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ

سيوا د الله نه دي ناساپه دوي خوشحاله كيږي •   او وايه   اے الله

فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ عٰلِمَ الْغَيْبِ وَ

پيدا كونكيه د   آسمانونو   او د   زمكو   پوهه په   پټو   او

الشَّهَادَةِ اَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيْ مَا

په ښكارو باندي   ته به فيصله كے په مينځ د بندگانو ستا كښي په باره د هغه څه كښي چي

كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿٤٦﴾ وَ لَوْ اَنَّ لِلَّذِيْنَ

دوي به (هميشه) په هغي كښي اختلاف كولو •   او   كه   شي د پاره د هغه كسانو

ظَلَمُوْا مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّ مِثْلَهٗ مَعَهٗ

چي ظلم ئي كړے دے هغه څه چي زمكه كښي   دي ټو   او   په شان د دي نور ورسره

لَافْتَدَوْا بِهٖ مِنْ سُوْٓءِ الْعَذَابِ يَوْمَ

نو قربان كي   دي لره (د ځان نه) د وجي د بد عـــــذاب نه   په ورځ د

الْقِيٰمَةِ ۭ وَ بَدَا لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُوْنُوْا

قيامت ،   او ښكاره به شي دوي ته   د طرفه د الله نه   هغه چي   دوي   بي

يَحْتَسِبُوْنَ ﴿٤٧﴾ وَ بَدَا لَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا كَسَبُوْا

گمان نه كو (د بد عمل) • او ښكاره به شي دوي ته سزاگاني د هغه چي دوي كړي وو (بد عملونه)

وَ حَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٤٨﴾

او   واقع به شي   په دوي باندي هغه (عذاب) چي دوي وربورے   توقے كولے •

فَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ۡ ثُمَّ اِذَا

نو كله چي   اورسيږي   انسان ته   تكليف نو فرياد كړي موږ ته بيا   كله چي

Maktaba Tul Ishaat.com

خَوَّلْنٰهُ نِعْمَةً مِّنَّا ۙ قَالَ اِنَّمَاۤ اُوْتِيْتُهٗ عَلٰى

ورکو مونږه ده ته يو نعمت زمونږ د طرف نه وائي دے يقينًا دا راکړے شوے دے ما ته په خپل

عِلْمٍ ؕ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَّ لٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا

قابليت سره، بلکه دا امتحان دے ليکن اکثر د دوی نه نه

يَعْلَمُوْنَ ۝۴۹ قَدْ قَالَهَا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ

پوهيږي * تحقيق سره وئيلے وه دي هغه کسانو چې مخکښې د دوی نه وو

فَمَاۤ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝۵۰

نو هيڅ فائده ورنه کړه دوی ته هغه چې دوی به کــول *

فَاَصَابَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا كَسَبُوْا ؕ وَ الَّذِيْنَ

نو اوبه رسيږي دوی ته سزاګانې د هغه چې دوی کړي دي، او هغه کسان

ظَلَمُوْا مِنْ هٰۤؤُلَآءِ سَيُصِيْبُهُمْ سَيِّاٰتُ

چې شرک ئې کړے دے د دغه کسانو نه زر دے چې اوبه رسيږي دوی ته ســزاګانې

مَا كَسَبُوْا ۙ وَ مَا هُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ۝۵۱ اَوَ لَمْ

د هغه چې دوی کړي دي او نه به ئې دوی خلاصيدونکي (د الله نه) * ايا نه

يَعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ

پوهيږي دوی چې يقينًا الله براخوي رزق چا لره ئې چې

يَّشَآءُ وَ يَقْدِرُ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ

خوښه شي او تنګوي، يقينًا په دي (بيان) کښې خامخا نښې د عبرت دي د پاره د هغه قوم

يُّؤْمِنُوْنَ ۝۵۲ قُلْ يٰعِبَادِيَ الَّذِيْنَ اَسْرَفُوْا

چې ايمان راوړي * اووايه اے زما بندګانو هغه کسان چې زياتے ئې کړے دے

عَلٰۤى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ ؕ

په خپلو ځانونو باندې مه نا اميده کيږئ د رحمت د الله نه،

إِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ۭ إِنَّهُ هُوَ

يقينًا الله ببښي گناهونه تول (په توبې سره) ، يقينًا دا الله

الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ

ببښونکے مهربان دے • او راوگرځئ رب ستاسو ته

وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ

او غاړه کيږدئ دې الله ته مخکښې د دې نه چې رابه شي تاسو ته عذاب

ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ

بيا به ستاسو امداد او نه کړے شي • او تابع شئ د ښائسته هغه (کتاب) چې نازل شوے دے

إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ

تاسو ته د طرفه د رب ستاسو نه مخکښې د دې نه چې رابه شي تاسو ته

الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَنْ

عذاب ناساپه او تاسو به نه پوهيږئ • دا چې

تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي

(او نه) وائي يو بنده هائے افسوس دے په هغه څه باندې چې ما کمے کړے دے په

جَنْبِ اللّٰهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ ﴿٥٦﴾

حق د الله کښې او يقينًا ووم زه د توقو کونکو نه •

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللّٰهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ

يا (دا او نه) وائي که يقينًا الله توفيق راکړے وے ما ته خامخا ووم به زه د

الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ

پرهيزګارانو نه • او (دا او نه) وائي کله چې اوويني عذاب

لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

که وے ما له دوباره تلل نو ووم به زه د نيکانو نه •

Maktaba Tul Ishaat.com

بَلٰى قَدْ جَآءَتْكَ اٰيٰتِىْ فَكَذَّبْتَ بِهَا

بے شکه تحقیق سره راغلي وو تا ته آیتونه زما نو تا نسبت د دروغو کړے وو هغې ته

وَ اسْتَكْبَرْتَ وَ كُنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۵۹﴾ وَ

او تا خان غټ ګڼرلے وو او وې ته د کافرانو نه * او

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِيْنَ كَذَبُوْا عَلَى اللّٰهِ

په ورځ د قیامت وینې به ته هغه کسان چې دروغ وائي په الله باندې

وُجُوْهُهُمْ مُّسْوَدَّةٌ ؕ اَلَيْسَ فِيْ جَهَنَّمَ

مخونه د دوی به تک تور وی ، آیا نشته په جهنّم کښې

مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿۶۰﴾ وَ يُنَجِّى اللّٰهُ

ټکانه د پاره د تکبر کونکو * او خلاصې الله

الَّذِيْنَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ ۫ لَا يَمَسُّهُمُ

هغه کسان چې خان ئې بچ که (د خلاف د الله نه) په سبب د کامیابي د دوی نه به رسیږي دوی ته

السُّوْٓءُ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۶۱﴾ اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ

څه تکلیف او نه به دوی غمژن شي * الله پیدا کونکے د هر یو

شَيْءٍ ۫ وَّ هُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَّكِيْلٌ ﴿۶۲﴾

شي دے او دا الله په هر یو شي باندې ذمه وار دے *

لَهٗ مَقَالِيْدُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ الَّذِيْنَ

خاص دي الله لره چابیانې د آسمانونو او د زمکو دي ، او هغه کسان

كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۶۳﴾

چې کفر ئې کړے دے په آیتونو د الله باندې دغه کسان هم دوی دي تاوانیان *

قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَاْمُرُوْٓنِّيْٓ اَعْبُدُ اَيُّهَا

اووایه آیا بغیر د الله نه تاسو ما ته حکم کوئ چې زه عبادت اوکم اے

الْجٰهِلُوْنَ ﴿۶۴﴾ وَ لَقَدْ اُوْحِیَ اِلَیْكَ وَ اِلَى

جاهلانو* او تحقیق سره وحي شوي ده تا ته او

الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ لَىٕنْ اَشْرَكْتَ

هغه کسانو ته چي مخکښي ستا نه وو ، که تا شرک اوکه

لَیَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ

خامخا برباد به شي عمل ستا او خامخا شي به ته د

الْخٰسِرِیْنَ ﴿۶۵﴾ بَلِ اللّٰهَ فَاعْبُدْ وَ كُنْ

تاوانیانو نه* بلکه خاص د الله عبادت کوه او شه

مِّنَ الشّٰكِرِیْنَ ﴿۶۶﴾ وَ مَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ

د شکرګزارو نه* او دوی تعظیم اونه که د الله پوره

قَدْرِهٖ ۖۗ وَ الْاَرْضُ جَمِیْعًا قَبْضَتُهٗ یَوْمَ

تعظیم د الله ، او زمکه ټوله په اختیار د الله کښي به ئي په ورځ

الْقِیٰمَةِ وَ السَّمٰوٰتُ مَطْوِیّٰتٌۢ بِیَمِیْنِهٖ ؕ

د قیامت او آسمانونه راغونډ شوي به ئي په لاس (طاقت) د الله کښي ،

سُبْحٰنَهٗ وَ تَعٰلٰى عَمَّا یُشْرِكُوْنَ ﴿۶۷﴾ وَ نُفِخَ

پاکي ده الله لره او اوچت دے د هغه نه چي دوی شرک کيئ (الله سره)* او پوک به اوهلے شي

فِی الصُّوْرِ فَصَعِقَ مَنْ فِی السَّمٰوٰتِ وَ

په شپیلۍ کښي نو بے هوشه به شي هغه خوک چي آسمانونو ک او

مَنْ فِی الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَآءَ اللّٰهُ ؕ ثُمَّ

هغه خوک چي زمکو کښي دي مګر هغه خوک چي اوغواړي الله ، بیا

نُفِخَ فِیْهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِیَامٌ یَّنْظُرُوْنَ ﴿۶۸﴾

به بوک اوهلے شي په دي کښي بو ځل بیا پس ناساپه دوی به ولاړ ئي کوري به •

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ اَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُوْرِ رَبِّهَا وَ وُضِعَ

او برق به اوهي زمکه په رڼړا ورکولو دي لره د رب د دي او کيخودے به شي

الْكِتٰبُ وَ جِايْٓءَ بِالنَّبِيّٖنَ وَ الشُّهَدَآءِ

کتاب او رابوستلے شي پيغمبران او علماء

وَ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿۶۹﴾

او فيصله به اوکړے شي په مينځ د دوی. کښې په انصاف او په دي به ظلم اونه کړے شي •

وَ وُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَ هُوَ اَعْلَمُ

او پوره به ورکړے شي هر يو نفس ته (بدله) د هغه عمل چي دوی. کړے وو او دا الله پوهه دے

بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿۷۰﴾ وَ سِيْقَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِلٰى

په هغه چي دوی. ئي کئ • او روان به کړے شي هغه کسان چي کفر ئي کړے دے په طرف د

جَهَنَّمَ زُمَرًا ؕ حَتّٰٓى اِذَا جَآءُوْهَا فُتِحَتْ

جهنم ډلي ډلي، تر دي چي کله راشي دوی. دي ته کولاو به کړے شي

اَبْوَابُهَا وَ قَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَآ اَلَمْ يَاْتِكُمْ

دروازي د هغې او اوبه وائي دوی. ته خزانچيان د دي آيا نه وو راغلي تاسو ته

رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَتْلُوْنَ عَلَيْكُمْ اٰيٰتِ رَبِّكُمْ

پيغمبران ستاسو نه چي لوستل ئي تاسو ته آيتونه د رب ستاسو

وَ يُنْذِرُوْنَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا ؕ قَالُوْا

او برولي ئي تاسو د ملاقات د ورځي ستاسو نه چي دا ده ، اوبه وائي دوی.

بَلٰى وَ لٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى

بے شکه ليکن لګيدلے وو حکم د عذاب به

الْكٰفِرِيْنَ ﴿۷۱﴾ قِيْلَ ادْخُلُوْٓا اَبْوَابَ

کافرانو باندي • اوبه وئيلے شي دننه شئ به دروازو

جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ فَبِئْسَ مَثْوَى

د جهنم همیشه به ئي په دي کښي ، ډیر بد دے خائے د

الْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿۷۲﴾ وَ سِيْقَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ

تکبر کونکو او روان به کړے شي هغه کسان چې خان ئي بچ کړے وو (د خلاف د خپل رب نه)

اِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا ؕ حَتّٰٓى اِذَا جَآءُوْهَا وَ

جنت ته ډلې ډلې ، تر دې چې راشي دوی دې ته او حال دا دے چې

فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَ قَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلٰمٌ

د ځکښې نه به کولاو کړے شوي ئي دروازې د دې او اوبه وائي دوی ته خزانچیان د دې خیراغلے دې ئي

عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوْهَا خٰلِدِيْنَ ﴿۷۳﴾ وَ قَالُوا

په تاسو باندې خوشحاله اوسئ دننه شئ دې جنت ته همیشه (به يئ) . او وائي به دوی

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ صَدَقَنَا وَعْدَهٗ وَ اَوْرَثَنَا

صفتونه د خدائي توب دي الله هغه ذات لره چې رشتیا ئي کړه مونږ سره وعده خپله او راثي کړه مونږ ته

الْاَرْضَ نَتَبَوَّاُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَآءُ ۚ

زمکه (د جنة) ځائے نیسو مونږه په جنت کښې کوم ځائے کښې چې خوښه ئي زمونږه

فَنِعْمَ اَجْرُ الْعٰمِلِيْنَ ﴿۷۴﴾ وَ تَرَى الْمَلٰٓئِكَةَ

نو څه ښائسته بدله ده د عمل کونکو . او وینې به ته فرشتې

حَآفِّيْنَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُوْنَ

ګیره اچونکي چاپیره د عرش نه پاکي به بیانئ

بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۚ وَ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَ

په ستائنے د رب خپل ، او فیصله به اوکړے شي په مینځ د دوی کښې په انصاف او

قِيْلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۷۵﴾

اوبه وئیلے شي چې صفتونه د خدائي توب دي الله لره چې رب د مخلوقات دے

Maktaba Tul Ishaat.com

آياتها ٨٥ سُورَةُ مُؤمن مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٤٠ نزول ٦٠ ركوعاتها ٩

حٰمٓ ۚ ۞١ تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ

الله پوهیږي په معنی د دې حروفو * رالیږل د دې کتاب دي د طرفه د الله غالب

الْعَلِيْمِ ۙ ۞٢ غَافِرِ الذَّنْۢبِ وَ قَابِلِ التَّوْبِ

پوهه ذات نه (په هر څه) * بخښونکی د ګناهونو او قبلونکی د توبې

شَدِيْدِ الْعِقَابِ ۙ ذِي الطَّوْلِ ؕ لَآ اِلٰهَ اِلَّا

سخت عذاب والا ، خاوند د طاقت دے ، نشته بل حاجت روا مګر

هُوَ ؕ اِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ۞٣ مَا يُجَادِلُ فِيْٓ اٰيٰتِ

دا الله دے ، دې الله ته ورتلل دي * جګړې نه کوي په آیتونو د

اللّٰهِ اِلَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَلَا يَغْرُرْكَ

الله کښې مګر هغه کسان چې کفر ئې کړے دے نو دهوکه نه کي تا لره

تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ۞٤ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ

اوړیدل راوړیدل د دوی په کلو کښې * نسبت د دروغو کړے وو مکذبې د دوی نه

قَوْمُ نُوْحٍ وَّ الْاَحْزَابُ مِنْۢ بَعْدِهِمْ ۪ وَ

قوم د نوح علیه السلام او ډلو روستـــــو د دوی نه او

هَمَّتْ كُلُّ اُمَّةٍۭ بِرَسُوْلِهِمْ لِيَاْخُذُوْهُ وَ

قصد کړے وو هر یو امت په پیغمبر خپل باندې دې د پاره چې اونیسي ده لره او

جٰدَلُوْا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوْا بِهِ الْحَقَّ

جګړې ئې کړې وې په باطل باندې دې د پاره چې کمزورے کي په دې سره حق لره

فَاَخَذْتُهُمْ ۫ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۞٥ وَ

نو اونیول ما دوی لره نو څه رنګه وو زما عذاب ؟ * او

سُوْرَةُ الْمُؤْمِنِ

ربط د سور سورة مؤمن :

(۱)ماقبل اخر کښې توحید ذکر شو نو دلته آیت ٦٧ کښې وائی چې دا توحید لوئی خبر دے .

(۲) ماقبل آیت ٤٨ کښې ذکرشو﴿وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ﴾دلته آیت ٥٢ کښې په هغی باندې ترقي ده.

(۳) ماقبل آیت ۳٦ کښې ذکرشو چه کافرانو نبی علیه السلام ته شاعر او لیونے وئیل دلته آیت ٤ کښې په هغی باندې ترقي ده .

امتیازات د سورة مؤمن :

(۱) داسورت ممتاز دے په خصوصی سزادجهنمیانوباندې .

(۲) په خصوصی زجرورکولوباندې منکرینو دقران ته.

(۳) په ذکردخصوصی حالت د رجل مؤمن باندې .

دعوی د سورة مؤمن :

نفی دشرک فی الدعاء .

خلاصه د سورة مؤمن :

په سورت کښې اول عظمت د قران ذکر کړ بیا زجر او تخویف دنیوي او اخروي معرضینو د قران ته بیا دعا د ملائکو قران والو ته او تشجیع د پاره د مبلغ په واقعې د رجل مؤمن سره ذکرکړ ، ٥٣ نه دلیل نقلی ذکرکړ تسلی نبی عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ ته بیا ادله عقلیه او اقسام د شرک رد کړ یعنی سورت کښې اقسام اربعه دشرک اعتقادی (شرک فی العلم فی التصرف فی الدعاء فی العبادة) او د شرک فعلي رد کړ .

Maktaba Tul Ishaat.com

كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ

دا رنګې ثابت شو حکم د عذاب د رب ستا په هغه کسانو باندې

كَفَرُوْٓا اَنَّهُمْ اَصْحٰبُ النَّارِ ﴿٦﴾ اَلَّذِيْنَ

چې کفر ئې کړے وو چې یقینًا دوی ملګري د اوور دي ٭ هغه ملائک

يَحْمِلُوْنَ الْعَرْشَ وَ مَنْ حَوْلَهٗ يُسَبِّحُوْنَ

چې پورته کړې عرش لره او هغه څوک چې چاپیره د عرش نه دي پاکي بیانې

بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَيَسْتَغْفِرُوْنَ

په ستائنه د رب خپل باندې او ایمان راوړي په الله باندې او بخښنه غواړي

لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۚ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ

د پاره د هغه کسانو چې ایمان ئې راوړے دے، اے ربه زمونږه رسیدلے ئې ته هر یو شي ته

رَّحْمَةً وَّ عِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِيْنَ تَابُوْا وَ

په اعتبار د رحمت او علم نو بخښنه اوکړې هغه کسانو ته چې هغوي توبه اوباسي او

اتَّبَعُوْا سَبِيْلَكَ وَ قِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيْمِ ﴿٧﴾

تابعدار شو ستا د لاري (کتاب) او اوساتې دوی لره د عذاب د جهنّم نه ٭

رَبَّنَا وَ اَدْخِلْهُمْ جَنّٰتِ عَدْنِ ِالَّتِيْ

اے ربه زمونږه داخـــل کې دوی لره جنتونو د همیشګیرئ هغه ته

وَعَدْتَّهُمْ وَ مَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَآئِهِمْ

چې تا ورسره وعده کړې ده او څوک چې نیکان دي یعني پلاران د دوی

وَ اَزْوَاجِهِمْ وَ ذُرِّيّٰتِهِمْ ۭ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ

او بیبیانې د دوی نه او اولاد د دوی، یقینًا ته ئې غالب

الْحَكِيْمُ ﴿٨﴾ وَ قِهِمُ السَّيِّاٰتِ ۭ وَ مَنْ تَقِ

حکمت والا ٭ او بچ کے دوی لره د مصیبتونو نه، او هغه څوک چې بچ کړل تا

السَّيِّاٰتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهٗ ؕ وَ ذٰلِكَ هُوَ

د مصيبتونو نه په دغه ورځ په تحقيق سره تا رحم اوکه په هغه باندي او دا دے

الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝٩ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُنَادَوْنَ

کاميابي لوئي ۔ يقيناً هغه کسان چي کفر ئي کړے دے آواز کولے شي دوی ته

لَمَقْتُ اللّٰهِ اَكْبَرُ مِنْ مَّقْتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ اِذْ

خامخا غصه د الله لويه ده د غصو ستاسو نه په خپلو ځانونو باندي کله چي

تُدْعَوْنَ اِلَى الْاِيْمَانِ فَتَكْفُرُوْنَ ۝١٠ قَالُوْا

رابللے شوئ تاسو ايمان ته نو تاسو به کفر کو ۔ وائي به دوی

رَبَّنَآ اَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَ اَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ

اے ربه زمونږه مړه دي کړو مونږه دوه ځله او ژوندي دي کړو مونږه دوه ځله

فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوْبِنَا فَهَلْ اِلٰى خُرُوْجٍ مِّنْ

نو اقرار اوکه مونږه په خپلو گناهونو باندي آيا شته وتــــــو ته څه

سَبِيْلٍ ۝١١ ذٰلِكُمْ بِاَنَّهٗٓ اِذَا دُعِيَ اللّٰهُ وَحْدَهٗ

لار ۔ دا (عذابونه) په دي وجه شان دا دے کله چي به رامدد کړے شو الله يکي يواځے

كَفَرْتُمْ ۚ وَاِنْ يُّشْرَكْ بِهٖ تُؤْمِنُوْا ؕ فَالْحُكْمُ

تاسو به انکار کو، او که شريک به اوګرځولے شو الله سره نو تاسو به منه، نـــو فيصله

لِلّٰهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيْرِ ۝١٢ هُوَ الَّذِيْ يُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ

خاص الله لره ده چي اوچت او لوئے ذات دے ۔ دا الله هغه ذات دے چي ښائي تاسو ته خپل دلائل

وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ رِزْقًا ؕ وَمَا يَتَذَكَّرُ

او راوروئ ستاسو د پاره د بره نه (باران سبب د) رزق ۔ او پـــــند نه اخلي

اِلَّا مَنْ يُّنِيْبُ ۝١٣ فَادْعُوا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ

مگر هغه څوک چي راګرځي ۔ نو رامدد کئ الله لره خالص کونکي

ع ٩ ٦

Maktaba Tul Ishaat.com

لَهُ الدِّيْنَ وَ لَوْ كَرِهَ الْكٰفِرُوْنَ ﴿١٤﴾ رَفِيْعُ

دي الله ته غاړي لره اګر چي بد ګنړي کافران • اوچتونکے د

الدَّرَجٰتِ ذُو الْعَرْشِ ۚ يُلْقِي الرُّوْحَ مِنْ

درجو دے مالک د عرش دے ، رالیږي قرآن په

اَمْرِهٖ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ لِيُنْذِرَ

خپل حکم باندي په هغه چا چي خوښه ئي شي د بندګانو خپلو نه دي د پاره چي اویري

يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بٰرِزُوْنَ ۚ لَا يَخْفٰى

د ورځ د ملاقات نه • په هغه ورځ چي دوی به سرکند ئي ، پټ به نه شي

عَلَى اللّٰهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ۗ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ۗ

په الله باندي د دوی نه څه شے ، د چا د پاره ده بادشاهي نن ورځ

لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾ اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ

خاص الله لره اختیار دے چي یکي یو زور آور دے • نن ورځ بدله به ورکړے شي هر یو

نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ ۗ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ

نفس ته د هغه چي دوی کړي ئي ، نه به ئي ظلم نن ورځ ، یقینًا الله

سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَ اَنْذِرْهُمْ يَوْمَ

زر حساب کونکے دے • او اویروه دوی لره د هغه ورځے

الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوْبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ

نژدي نه کله چي زړونه د مرکندونو سره به ئي

كٰظِمِيْنَ ۬ؕ مَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ حَمِيْمٍ وَّ لَا

ډک د غصے نه ، نه به ئي د پاره د ظالمانو څوک دوست او نه

شَفِيْعٍ يُّطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَآئِنَةَ الْاَعْيُنِ وَ مَا

څوک خلاصونکے (به زور) چي خبره ئي • او منلے شي پوهیږي الله په خیانت د سترګو باندي او هغه چي

تُخْفِي الصُّدُوْرُ ﴿١٩﴾ وَ اللّٰهُ يَقْضِيْ بِالْحَقِّ ؕ وَ

پټې ئي سينې ٭ او الله فيصله کوي په انصاف ، او

الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَقْضُوْنَ

هغه کسان چې دوی ئې رامدد کوي سبـــوا د الله نه فيصله نه شي کولې دوی

بِشَيْءٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ ﴿٢٠﴾ اَوَ لَمْ

د څه شي ، يقينًا الله هم دے اوريدونکے ليدونکے (د هر څه) ٭ آيا نه

يَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ

ګرځي دوی په زمکه کښې چې اوګوري څه رنګه شو

عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ كَانُوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَانُوْا هُمْ

انجام د هغه کسانو چې وو مخکښې د دوی نه ، وو (پخواني)

اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّ اٰثَارًا فِي الْاَرْضِ

ډيرسخت د دوی نه (اوسنو) په طاقت (بدنی) او نښو نښانوکښې په زمکه کښې

فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوْبِهِمْ ؕ وَ مَا كَانَ لَهُمْ

نو اونيول دوی لره الله په سبب د ګناهونو د دوی ، او نه وو دوی لره

مِّنَ اللّٰهِ مِنْ وَّاقٍ ﴿٢١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانَتْ

د طرفه د الله نه څوک بچکونکے ٭ دا د دې وجې نه چې

تَّاْتِيْهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَكَفَرُوْا فَاَخَذَهُمُ

راتلل به دوی ته پيغمبران د دوی په واضحه دلائلو نو دوی به کفر کولو نو اونيول دوی لره

اللّٰهُ ؕ اِنَّهٗ قَوِيٌّ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَ لَقَدْ

الله ، يقينًا دا الله زور آور دے سخت عذاب والا دے ٭ او تحقيق سره

اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَا وَ سُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۙ﴿٢٣﴾

رالیږلے وو مونږه موسیٰ علیه السلام په خپلو معجزو او دلــــيل ښکاره باندې ٭

Maktaba Tul Ishaat.com

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَ هَامٰنَ وَ قَارُوْنَ فَقَالُوْا

فرعون او هامان او قارون ته نو اوئيل دوى

سٰحِرٌ كَذَّابٌ ﴿۲۴﴾ فَلَمَّا جَآءَهُمْ بِالْحَقِّ

(دا دے) جادوګر غټ دروغژن ٭ پس هر كله چې راغے دوى ته په حق

مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوْٓا اَبْنَآءَ الَّذِيْنَ

د طرفه زمونږ نه اوئيل دوى اوژنئ ځامن د هغه كسانو

اٰمَنُوْا مَعَهٗ وَ اسْتَحْيُوْا نِسَآءَهُمْ ؕ وَ مَا كَيْدُ

چې ايمان ئې راوړے دے ده سره او ژوندى پريږدئ جينكۍ د دوى، او نه وو چل

الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿۲۵﴾ وَ قَالَ فِرْعَوْنُ

د كافرانو مګر په تباهۍ كښې ٭ او اوئيل فرعون

ذَرُوْنِيْٓ اَقْتُلْ مُوْسٰى وَ لْيَدْعُ رَبَّهٗ ۚ اِنِّيْٓ

پريږدئ ما لره چې قتل كړم موسىٰ عليه السلام او دے دې رابلي خپل رب، يقيناً زه

اَخَافُ اَنْ يُّبَدِّلَ دِيْنَكُمْ اَوْ اَنْ يُّظْهِرَ

يريږم دا چې بدل به كړي (موسىٰ عليه السلام) دين ستاسو يا دا چې ښكاره به كړي

فِي الْاَرْضِ الْفَسَادَ ﴿۲۶﴾ وَ قَالَ مُوْسٰٓى اِنِّيْ

په زمكه كښې فساد ٭ او اوئيل موسىٰ عليه السلام يقيناً زه

عُذْتُ بِرَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ مِّنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ

پناه غواړم په رب زما او په رب ستاسو باندې د هر متكبر نه

لَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿۲۷﴾ وَ قَالَ رَجُلٌ

چې ايمان نه راوړي په ورځ د حساب باندې ٭ او اوئيل يو سړي

مُّؤْمِنٌ ۖۗ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ اِيْمَانَهٗٓ

مومن، د خاندان د فرعون نه پټ ئې ساتلے وو خپل ايمان

ع ۸

اَتَقْتُلُوْنَ رَجُلًا اَنْ يَّقُوْلَ رَبِّيَ اللّٰهُ وَ قَدْ

آيا وژنئ تاسو داسې سړے چې وائي هغه رب زما الله دے او په تحقيق سره

جَآءَكُمْ بِالْبَيِّنٰتِ مِنْ رَّبِّكُمْ ؕ وَ اِنْ

راغلل ئې کړي دي تاسو ته په واضحه دلائلو د طرفه د رب ستاسو نه ، او که

يَّكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهٗ ۚ وَ اِنْ يَّكُ صَادِقًا

ئې دروغژن نو په ده باندې سزا د د دروغو د د ده، او که ئې دے رشتينے

يُّصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِيْ يَعِدُكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

او به رسيږي تاسو ته بعضې هغه عذاب چې يرې ؤ تاسو لره (د هغې نه) ، يقينًا الله

لَا يَهْدِيْ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿۲۸﴾

توفيق د هدايت نه ورکوي هغه چا ته چې هغه ئې زياتے کونکے نهايت دروغژن ٭

يٰقَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظٰهِرِيْنَ فِي

اے قومه زما ستاسو د پاره بادشاهي ده نن ورځ غالب يئ تاسو په

الْاَرْضِ ؗ فَمَنْ يَّنْصُرُنَا مِنْۢ بَاْسِ اللّٰهِ

زمکه کښې پس څوک دي چې بچ به کې زمونږ د عذاب د الله نه

اِنْ جَآءَنَا ؕ قَالَ فِرْعَوْنُ مَآ اُرِيْكُمْ اِلَّا مَآ

که راشي مونږ ته ، اوئيل فرعون زه نه خايم تاسو ته مگر هغه چې

اَرٰى وَ مَآ اَهْدِيْكُمْ اِلَّا سَبِيْلَ الرَّشَادِ ﴿۲۹﴾

زه وينم او زه نه خـــايم تاسو ته مگر لاره د کاميابۍ ٭

وَ قَالَ الَّذِيْٓ اٰمَنَ يٰقَوْمِ اِنِّيْٓ اَخَافُ

او اوئيل هغه سړي چې ايمان ئې راوړے وو اے قومه زما يقينًا زه يريږم

عَلَيْكُمْ مِّثْلَ يَوْمِ الْاَحْزَابِ ﴿۳۰﴾ؗ مِثْلَ

په تاسو باندې په شان د ورځے (د عذاب) د ډلو باندې ٭ په شان د

Maktaba Tul Ishaat.com

دَاْبِ قَوْمِ نُوْحٍ وَّ عَادٍ وَّ ثَمُوْدَ وَ الَّذِيْنَ مِنْۢ

په شان د عذاب د قوم د نوح علیه السلام او عادیانو او ثمودیانو او هغه کسان چې

بَعْدِهِمْ ؕ وَ مَا اللّٰهُ يُرِيْدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَ

روستو د دوی نه وو، او نه دے الله چې اراده کیږ د ظلم په بندګانو باندي * او

يٰقَوْمِ اِنِّيْۤ اَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾

اے قومه زما یقینًا زه یریږم په تاسو باندي د ورځې د چغې نه *

يَوْمَ تُوَلُّوْنَ مُدْبِرِيْنَ ۚ مَا لَكُمْ مِّنَ اللّٰهِ

په هغه ورځ چې اوبه ګرځئ تاسو شا کونکي ، نه به ئې ستاسو د پاره د طرفه د الله نه

مِنْ عَاصِمٍ ۚ وَ مَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ

څوک بچ کونکے ، او په چا چې مهر د ګمراهۍ اوهي الله نو نه به ئې ده لره

مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ وَ لَقَدْ جَآءَكُمْ يُوْسُفُ مِنْ

څوک لار خودونکے * او تحقیق سره راغلے وو تاسو ته یوسف علیه السلام

قَبْلُ بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِيْ شَكٍّ مِّمَّا

مخوا په واضحه دلائلو سره نو همیشه وئ تاسو په شک کښې د هغه نه چې

جَآءَكُمْ بِهٖ ؕ حَتّٰۤى اِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ

راغلے وو تاسو ته په هغې باندي ، تر دې چې کله وفات شو نو اوئیل تاسو هیچرې به

يَّبْعَثَ اللّٰهُ مِنْۢ بَعْدِهٖ رَسُوْلًا ؕ كَذٰلِكَ

راونه لیږي الله پس د ده نه پیغمبر ، دارنګې

يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابُ ﴿٣٤﴾

مهر د ګمراهۍ وهي الله په هغه چا چې وي هغه زیاتے کونکے ډیر شک کونکے *

اِلَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِيْۤ اٰيٰتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ

هغه کسان چې جګړې کئ په آیتونو د الله کښې بغیر د

سُلْطٰنٍ اَتٰىهُمْ ؕ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ وَ عِنْدَ

څه دليل نه چې راغلے ئې دوی ته ، ډيره لويه د غصے خبره ده په نزد د الله او په نزد د

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ

هغه كسانو چې ايمان ئې راوړے دے ، دارنګې مهر وهي الله په ټول

قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَ قَالَ فِرْعَوْنُ

زړه د متكبر او خان زورآور ګڼرونكي ، او اوئيل فرعون

يٰهَامٰنُ ابْنِ لِيْ صَرْحًا لَّعَلِّيْٓ اَبْلُغُ

اے هامانه جوړه كه زما د پاره بنګله شائد چې زه اورسيږم

الْاَسْبَابَ ﴿٣٦﴾ اَسْبَابَ السَّمٰوٰتِ فَاَطَّلِعَ

دروازو ته ، دروازو د آسمانونو ته چې زه خبر واخلم

اِلٰٓى اِلٰهِ مُوْسٰى وَ اِنِّيْ لَاَظُنُّهٗ كَاذِبًا ؕ وَ

د اله د موسٰى عليه السلام او يقينًا زه خامخا ګمان كوم په ده باندې د دروغژن ، او

كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوْٓءُ عَمَلِهٖ وَ صُدَّ

دارنګې ښائسته كړے شوے وو د پاره د فرعون بد عمل د هغه او بند كړے شوے وو

عَنِ السَّبِيْلِ ؕ وَ مَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ اِلَّا فِيْ

د نيغے لارې نه ، او نه وو تدبير د فرعون مكر په

تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَ قَالَ الَّذِيْٓ اٰمَنَ يٰقَوْمِ اتَّبِعُوْنِ

تباهي كښې او اوئيل هغه سړي چې ايمان ئې راوړے وو اے قومه زما تابعداري اوكړئ زما

اَهْدِكُمْ سَبِيْلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يٰقَوْمِ اِنَّمَا هٰذِهِ

اوبه ښايم تاسو ته لاره د كاميابي ، اے قومه زما يقينًا دا

الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ ؗ وَّ اِنَّ الْاٰخِرَةَ هِيَ

ژوند د دنيا څكه ده او يقينًا آخرت هغه دے

Maktaba Tul Ishaat.com

دَارُ الْقَرَارِ ﴿۳۹﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزٰى
کور د همیشکیرئ * چا چې عمل اوکه ناکاره نو سزا به نه شي ورکولے
اِلَّا مِثْلَهَا ۚ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ
مگر په شان د هغې ، او چا چې عمل اوکه نیک که نارینه ئې
اَوْ اُنْثٰى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ
یا زنانه او وي دے مومن نو دغه کسان دننه به شي
الْجَنَّةَ يُرْزَقُوْنَ فِيْهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۴۰﴾ وَ
جنت ته رزق به ورکولے شي دوی ته په دې کښې بے حسابه * او
يٰقَوْمِ مَا لِيْٓ اَدْعُوْكُمْ اِلَى النَّجٰوةِ وَ
اے قومه زما څه دي ما لره چې راغواړم تاسو لره خلاصي (ایمان) ته او
تَدْعُوْنَنِيْٓ اِلَى النَّارِ ﴿۴۱﴾ تَدْعُوْنَنِيْ لِاَكْفُرَ
راغواړئ تاسو ما لره اوور ته * تاسو راغواړئ ما لره چې زه کفر اوکم
بِاللّٰهِ وَ اُشْرِكَ بِهٖ مَا لَيْسَ لِيْ بِهٖ عِلْمٌ ۫ وَّ
په الله باندې او شریک اوګرځوم دې الله سره هغه چې نشته ما لره په هغې باندې څه علم او
اَنَا اَدْعُوْكُمْ اِلَى الْعَزِيْزِ الْغَفَّارِ ﴿۴۲﴾ لَا جَرَمَ
زه راغواړم تاسو لره په طرف د غالب زورآور ذات * خامخا
اَنَّمَا تَدْعُوْنَنِيْٓ اِلَيْهِ لَيْسَ لَهٗ دَعْوَةٌ فِي
یقینًا هغه چې تاسو راغواړئ ما لره هغې ته نشته هغې لره بلنه (مناسب) په
الدُّنْيَا وَ لَا فِي الْاٰخِرَةِ وَ اَنَّ مَرَدَّنَآ اِلَى
دنیا او نه په آخرت کښې او یقینًا واپسې زمونږه
اللّٰهِ وَ اَنَّ الْمُسْرِفِيْنَ هُمْ اَصْحٰبُ النَّارِ ﴿۴۳﴾
الله ته ده او یقینًا مشرکان هم دوی دي جهنمیان *

فَسَتَذْكُرُوْنَ مَآ اَقُوْلُ لَكُمْ ؕ وَ اُفَوِّضُ

پس زر دے چې یادوئ به تاسو هغه خبرې چې زه وایم تاسو ته ، او زه سپارم

اَمْرِیْٓ اِلَى اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بَصِیْرٌۢ بِالْعِبَادِ ﴿۴۴﴾

خپل کار الله ته ، یقینًا الله لیدونکے دے خپلو بندګانو لره ۔

فَوَقٰىهُ اللّٰهُ سَیِّاٰتِ مَا مَكَرُوْا وَ حَاقَ بِاٰلِ

نو اوساته ده لره الله د بدو هغه ته چې دوی تدبیرونه کړي وو او نازل شو په

فِرْعَوْنَ سُوْٓءُ الْعَذَابِ ﴿۴۵﴾ اَلنَّارُ یُعْرَضُوْنَ

فرعونیانو باندې بد عذاب ۔ اور پیش کولے به شي دوی

عَلَیْهَا غُدُوًّا وَّ عَشِیًّا ۚ وَ یَوْمَ تَقُوْمُ

په دغه اور باندې سحر او مازیګر ، او په هغه ورځ چې قائم به شي

السَّاعَةُ ۫ اَدْخِلُوْٓا اٰلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ

قیامت (اوبه وئیلے شي) داخل کړئ فرعونیان سخت

الْعَذَابِ ﴿۴۶﴾ وَ اِذْ یَتَحَآجُّوْنَ فِی النَّارِ

عذاب ته ۔ او کله چې جګړې به کړي دوی په اور کښې

فَیَقُوْلُ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِیْنَ اسْتَكْبَرُوْٓا اِنَّا

نو اوبه وائي کمزوري هغه کسانو ته چې ځان ئې غټ ګڼړلے وو یقینًا مونږه

كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ عَنَّا

وو ستاسو تابعدار نو آیا یئ تاسو لرې کونکي زمونږ نه

نَصِیْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿۴۷﴾ قَالَ الَّذِیْنَ اسْتَكْبَرُوْٓا

څه حصه د اور نه ۔ اوبه وائي هغه کسان چې ځان ئې غټ ګڼړلے وو

اِنَّا كُلٌّ فِیْهَآ ۙ اِنَّ اللّٰهَ قَدْ حَكَمَ بَیْنَ

یقینًا مونږه ټول په دې کښې (پراته) یو یقینًا الله تحقیق سره فیصله کړې ده په مینځ

Maktaba Tul Ishaat.com

الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ

د بندګانو کښې * او اوبه وائي هغه کسان چې په اوور کښې وي چوکیدارانو

جَهَنَّمَ ادْعُوْا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا

د جهنم ته رامدد کئ رب ستاسو چې سپک کي زمونږ نه یو ورځ

مِّنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾ قَالُوْٓا اَوَلَمْ تَكُ تَاْتِيْكُمْ

د عذاب نه * اوبه وائي دوی آيا نه وو راغلي تاسو ته

رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنٰتِ ۭ قَالُوْا بَلٰى ۭ قَالُوْا فَادْعُوْا ۚ

پيغمبران ستاسو په واضحه دلائلو ، اوبه وائي دوی بے شکه، اوبه وائي (فرشتے) نو رامددکئ(١)

وَ مَا دُعٰٓؤُا الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿٥٠﴾ اِنَّا

او نه به ئي چغه د کافرانو مګر په تباهي کښې * يقيناً مونږه

لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ

خامخا امداد کوود خپلو پيغمبرانو او هغه کسان چې ايمان ئي راوړے دے په ژوند

الدُّنْيَا وَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْاَشْهَادُ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ

د دنيا کښې او په هغه ورځ چې اوبه درېږي ګواهان * هغه ورځ چې فائده به ورنه کي

الظّٰلِمِيْنَ مَعْذِرَتُهُمْ وَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَ لَهُمْ

ظالمانو ته بهانے د دوی او دوی لره لعنت دے او دوی لره

سُوْٓءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْهُدٰى

بد کور دے * او تحقيق سره ورکړے وو مونږه موسی (عليه السلام) ته تورات

وَ اَوْرَثْنَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْكِتٰبَ ﴿٥٣﴾ هُدًى

او په ميراث کښې ورکړے وو مونږه بني اسرائيلو ته کتاب * لار خودونکے

وَّ ذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿٥٤﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ

او پند د پاره د خاوندانو د عقـــل * نو صبر کوه يقيناً

(١) الله لره به چغه.

وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّ اسْتَغْفِرْ لِذَنْۢبِكَ وَ
وعده د الله رښتیا ده او ببښنه غواړه (اړول غواړه د الله نه) د خپل بوج او
سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِیِّ وَ الْاِبْكَارِ ﴿۵۵﴾
پاکي بیانوه په ستائنه د خپل رب (لګیا یه) بیګا او صبا ٭
اِنَّ الَّذِیْنَ یُجَادِلُوْنَ فِیْۤ اٰیٰتِ اللّٰهِ بِغَیْرِ
یقینًا هغه کسان چي جګړې کوي په آیتونو د الله کښې بغیر د
سُلْطٰنٍ اَتٰىهُمْ ۙ اِنْ فِیْ صُدُوْرِهِمْ اِلَّا
څه دلیل نه چي راغلے ئي دوی ته، نشته په سینو د دوی کښې مګر
كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِغِیْهِ ۚ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ ؕ
لوئي چي نه دي دوی رسیدونکي هغې ته، نو پناه غواړه په الله سره
اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ ﴿۵۶﴾ لَخَلْقُ السَّمٰوٰتِ
یقینًا دا الله دے اوریدونکے لیدونکے ٭ خامخا پیدائش د آسمانونو
وَ الْاَرْضِ اَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ
او د زمکو ډیر لوئے دے د پیدائش د خلقو نه
وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿۵۷﴾ وَ مَا
لیکن اکثر خلق نه پوهیږي ٭ او نه دے
یَسْتَوِی الْاَعْمٰى وَ الْبَصِیْرُ ۙ۬ وَ الَّذِیْنَ
برابر ړوند او لیدونکے، او هغه کسان
اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَ لَا الْمُسِیْٓءُ ؕ
چي ایمان ئي راوړے دے او عمل کړي نیک او نه بد کار،
قَلِیْلًا مَّا تَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۵۸﴾ اِنَّ السَّاعَةَ
ډیر لږ تاسو پند اخلئ ٭ یقینًا قیامت

Maktaba Tul Ishaat.com

لَاٰتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيْهَا وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ
خامخا راتلونکې دې نشته شک په دې کښې لیکن اکثر د

النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٥٩﴾ وَ قَالَ رَبُّكُمُ
خلقو نه ایمان نه راوړي • او وئیلي دي رب ستاسو

ادْعُوْنِيْٓ اَسْتَجِبْ لَكُمْ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ
دعا اوغواړئ زما نه قبولتیا به اوکم زه ستاسو ، یقینًا هغه کسان

يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِيْ سَيَدْخُلُوْنَ
چې خان غټ گنړي د عبادت زما نه زر دے چې داخل به شي

جَهَنَّمَ دٰخِرِيْنَ ﴿٦٠﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ جَعَلَ
جهنّم ته ذلیله • الله هغه ذات دے چې گرځولے ئې ده

لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَ النَّهَارَ مُبْصِرًا ؕ
ستاسو د پاره شپه دې د پاره چې آرام اوکئ تاسو په دې کښې او ورځ د پاره د لیدو ،

اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَ لٰكِنَّ
یقینًا الله خامخا خاوند د فضل دے په خلقو باندې لیکن

اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٦١﴾ ذٰلِكُمُ
اکثر خلق شـــکر نه اوباسي • دغه صفتونو والا

اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۘ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۫
الله دے چې رب ستاسو دے پیدا کونکے د هر یو شي، نشته بل حاجت رواه مگر دا الله دے

فَاَنّٰى تُؤْفَكُوْنَ ﴿٦٢﴾ كَذٰلِكَ يُؤْفَكُ
نو کوم طرف ته تاسو واړولے شوئ • دارنګې اړولے شي

الَّذِيْنَ كَانُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ يَجْحَدُوْنَ ﴿٦٣﴾
هغه کسان چې دوئ په آیتونو د الله باندې انکار کولو •

اَللّٰهُ الَّذِیْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَّ

الله هغه ذات دے چي گرځولے ئي ده ستاسو د پاره زمکه برقراره او

السَّمَآءَ بِنَآءً وَّ صَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَ

آسمان چهت او شکلونه ئي درکړي دي تاسو ته نو ښائسته کړي ئي دي شکلونه ستاسو او

رَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ؕ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ ۚۖ

رزق درکړ تاسو ته د پاکو نه ، دغه صفتونو والا الله د ی چي رب ستاسو دے ،

فَتَبٰرَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَیُّ

پس برکت اچونکے دے الله رب د مخلوقات • هغه هميشه ژوندے دے

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوْهُ مُخْلِصِیْنَ لَهُ

نشته يل حاجت روا مگر دا الله دے نو رامدد کړئ هغه لره خالص کونکـــي هغه لره

الدِّیْنَ ؕ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿٦٥﴾

بلنه ، د خدائي توب صفتونه خاص الله لره دي چي رب د مخلوقاتو دے •

قُلْ اِنِّیْ نُهِیْتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِیْنَ

اووايه يقيناً زه منع کړے شوے يم چي عبادت اوکړم د هغـــه کسانو

تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَمَّا جَآءَنِیَ

چي رامدد کوئ ئي تاسو سيوا د الله نه هر کله چي راغلل ما ته

الْبَیِّنٰتُ مِنْ رَّبِّیْ ؗ وَ اُمِرْتُ اَنْ اُسْلِمَ

واضحه دلائل د طرفه د رب زما نه او حکم کړے شوے دے ما ته چي زه غاړه کيږدم

لِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِیْ خَلَقَكُمْ

رب د مخلوقات ته • دا الله هغه ذات دے چي پيدا کړي ئي يئ تاسو

مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ

د خاورې نه بيا د يو څاڅکي د اوبو نه بيا د

Maktaba Tul Ishaat.com

عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوْٓا

کلکې وينې نه بيا پيدا کړئ تاسو لره ماشومان بيا (۱) دي د پاره چې اورسيږئ تاسو

اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُوْنُوْا شُيُوْخًا ۚ وَ مِنْكُمْ

مضبوطيا د عمر ته بيا دي د پاره چې شئ تاسو بوډاګان ، او بعضې ستاسو نه

مَّنْ يُّتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَ لِتَبْلُغُوْٓا اَجَلًا

هغه څوک دي چې مړه شي مخکښې (د بوډاوالي نه) او دي د پاره چې اورسيږئ تاسو نيټې

مُّسَمًّى وَّ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِیْ

مقررې ته او خامخا چې تاسو د عقل نه کار واخلئ ٭ دا الله هغه ذات دے

يُحْيٖ وَ يُمِيْتُ ۚ فَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا

چې ژوندي کول او مړه کول کړي ، پس کله چې فيصله اوکي د يو کار نو بے شکه

يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿٦٨﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى

وائي هغې ته موجود شه نو موجود شي ٭ آيا ته نه ګورې

الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِیْٓ اٰيٰتِ اللّٰهِ ؕ اَنّٰى

هغه کسانو ته چې جګړې کړي په آيتونو د الله کښې ، کوم طرف ته

يُصْرَفُوْنَ ﴿٦٩﴾ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِالْكِتٰبِ وَ بِمَآ

اړولے شي دوی ٭ هغه کسان چې تکذيب کړي د کتابونو او د هغه (مسئلو) چې

اَرْسَلْنَا بِهٖ رُسُلَنَا ۛ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ﴿٧٠﴾ ۙ

رالېږي وو موږ په هغې باندې خپل پيغمبران ، نو زر دے چې دوی به پوهه شي ٭

اِذِ الْاَغْلٰلُ فِیْٓ اَعْنَاقِهِمْ وَ السَّلٰسِلُ ؕ

کله چې توکونه به په څټونو د دوی کښې وي او غټ غټ زنځيرونه (به په خپو د دوی کښې وي)،

يُسْحَبُوْنَ ﴿٧١﴾ ۙ فِی الْحَمِيْمِ ۙ ثُمَّ فِی النَّارِ

رابنګلے به شي په ګرمو اوبو کښې ، بيا په اوور کښې

معانقة ۱۳ عند المتأخرين

يُسْجَرُوْنَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيْلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ

ریته به کړے شي دوی ٭ بیا اوبه ویلےشي دوی ته چرته دي هغه چې تاسو به

تُشْرِكُوْنَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ قَالُوْا ضَلُّوْا

حصه دار کول ٭ سیوا د الله نه ، اوبه وائي دوی ، ورک شو

عَنَّا بَلْ لَّمْ نَكُنْ نَّدْعُوْا مِنْ قَبْلُ شَيْـًٔا ؕ

زمونږ نه بلکه مونږ نه رامدد کوو مخکښې د دې نه څه شے ،

كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٧٤﴾ ذٰلِكُمْ

دارنګې مهر د ګمراهۍ وهي الله په کافرانو باندې ٭ دارنګې به ئې تاسو

بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُوْنَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ

په سبب د هغه چې تاسو خوشحالیانې کولے په زمکه کښې نا

الْحَقِّ وَ بِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُوْنَ ﴿٧٥﴾ اُدْخُلُوْۤا

مناسب او په سبب د هغه چې تاسو مستیانې کوله ٭ داخل شئ

اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ فَبِئْسَ

په دروازو د جهنم همیشه به یئ په دې کښې ، پس ډیر بد دے

مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ

ځائے د تکبر کونکو ٭ نو صبر کوه یقینًا وعده د

اللّٰهِ حَقٌّ ۚ فَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِيْ

الله رښتیا ده ، که چرې اوښایو مونږه تا ته بعضې هغه چې

نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا يُرْجَعُوْنَ ﴿٧٧﴾

یرو مونږه دوی لره (د هغې نه) یا وفات کړو مونږ تا لره پس مونږ ته دوی به واپس کړے شي ٭

وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ

او تحقیق سره رالیږلي دي مونږه پیغمبران مخکښې ستا نه بعضې د دوی نه

Maktaba Tul Ishaat.com

مَّنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَ مِنْهُمْ مَّنْ لَّمْ

هغه څوک دي چې بیان کړي دي مونږه په تا باندي او بعضي د دوی نه هغه څوک دي چې نه

نَقْصُصْ عَلَيْكَ ؕ وَ مَا كَانَ لِرَسُوْلٍ

دي بیان کړي مونږ په تا باندي ، او نه وو مناسب هیڅ یو پیغمبر لره

اَنْ يَّاْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ فَاِذَا

چې راوړي ئې وه یو معجزه مگر په حکم د الله ، پس کله چې

جَآءَ اَمْرُ اللّٰهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَ خَسِرَ

راشي حکم د الله فیصله به اوکړے شي په انصاف او تاواني به کړے شي

هُنَالِكَ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۷۸﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ جَعَلَ ع ۸ ۱۰ ۱۴

په دغه وخت کښي باطل پرست • الله هغه ذات دے چې پیدا کړي ئې دي

لَكُمُ الْاَنْعَامَ لِتَرْكَبُوْا مِنْهَا وَ مِنْهَا

ستاسو د پاره ڈنګر دي د پاره چې سورلئ اوکړئ تاسو په بعضو د دي او بعضي د دي نه

تَاْكُلُوْنَ ﴿۷۹﴾ وَ لَكُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ وَ لِتَبْلُغُوْا

خورئ تاسو • او ستاسو د پاره په دي کښي فائدي دي او دي د پاره چې اورسئ تاسو

عَلَيْهَا حَاجَةً فِيْ صُدُوْرِكُمْ وَ عَلَيْهَا وَ عَلَى

په دي څاروو باندي هغه ارادي چې په سینو ستاسو کښي دي او په دي باندي او په

الْفُلْكِ تُحْمَلُوْنَ ﴿۸۰﴾ وَ يُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ ۖ

کشتو باندي تاسو سوروله شئ • او ښئ تاسو ته دلائل خپل

فَاَيَّ اٰيٰتِ اللّٰهِ تُنْكِرُوْنَ ﴿۸۱﴾ اَفَلَمْ

نو د کوم یو د آیتونو د الله نه تاسو انکار کوئ • آیا نه

يَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ

گرځي دوی په زمکه کښي چې اوگوري څه رنگه شو

عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَانُوْٓا اَكْثَرَ
انجام د هغه کسانو چې مخکښې د دوی نه وو ، وو هغوی زیات

مِنْهُمْ وَ اَشَدَّ قُوَّةً وَّ اٰثَارًا فِی الْاَرْضِ
د دوی نه او ډیر سخت وو په طاقت (بدني) کښې او په نښونښانو په زمکه کښې

فَمَآ اَغْنٰی عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۸۲﴾
پس هیڅ فائده ورنه کړه دوی ته هغه (بد عمل) چې دوی کولو

فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَرِحُوْا
پس هر کله چې راغلل دوی ته پیغمبران د دوی په واضحه دلائلو باندې دوی خوشحاله شو

بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ وَ حَاقَ بِهِمْ مَّا
په هغه چې وو دوی سره د علم نه او واقع شو په دوی باندې هغه چې

كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۸۳﴾ فَلَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا
دوی به (همیشه) هغې پورې توقې کولې پس هر کله چې دوی اولیده عذاب زمونږه

قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَحْدَهٗ وَ كَفَرْنَا بِمَا
وائي دوی ایمان راوړے دے مونږه په الله باندې یکې یو او انکار کوو په هغه چې

كُنَّا بِهٖ مُشْرِكِيْنَ ﴿۸۴﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ
وو مونږه په هغې سره شرک کونکي ، نو نه وو چې فائده ئې ورکړې وه دوی ته

اِيْمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا ؕ سُنَّتَ اللّٰهِ
ایمان د دوی کله چې اولیده دوی عذاب زمونږه ، دا طریقه د الله ده

الَّتِیْ قَدْ خَلَتْ فِیْ عِبَادِهٖ ۚ وَ خَسِرَ
هغه چې تحقیق سره تیره شوې ده په بندګانو زمونږه کښې ، او تاوانیان به شي

هُنَالِكَ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۸۵﴾ ع
په دغه وخت کښې کافران

Maktaba Tul Ishaat.com

آياتها ٥٤ سُوْرَةُ حٰمٓ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٣١ نزول ٦١ رکوعاتها ٦

حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْزِيْلٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿٢﴾

الله پوهيږي په معنې د دې حروفو * رالېږل دي د طرفه د عام مهربان او خاص مهربان ذات نه *

كِتٰبٌ فُصِّلَتْ اٰيٰتُهٗ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ

عظيم الشان كتاب دے واضح شوي دي آيتونه د دې د لوستو كتاب دے په واضحه ژبه د پاره د هغه قوم

يَّعْلَمُوْنَ ﴿٣﴾ بَشِيْرًا وَّ نَذِيْرًا ۚ فَاَعْرَضَ

چې پوهيږي * زيرے وركوونكے (منونكو ته) او يرونكے (نه منونكو له)، نو مخ واړو

اَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُوْنَ ﴿٤﴾ وَ قَالُوْا قُلُوْبُنَا

اكثرو د دوی پس دوی نه اوري * او وائي دوی زړونه زمونږه

فِيْٓ اَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُوْنَآ اِلَيْهِ وَ فِيْٓ اٰذَانِنَا

په پردو كښې دي د هغه نه چې تاسو راغواړئ مونږه لره هغې ته او په غوږونو زمونږ كښې

وَقْرٌ وَّ مِنْۢ بَيْنِنَا وَ بَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ

درونډ والے دے او په مينځ زمونږ او په مينځ ستاسو كښې پرده ده نو عمل كوه

اِنَّنَا عٰمِلُوْنَ ﴿٥﴾ قُلْ اِنَّمَآ اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ

يقينًا مونږه عمل كونكي يو * اووايه يقينًا زه بنده يم ستاسو په شان

يُوْحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَآ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ فَاسْتَقِيْمُوْٓا

وحي كولے شي ما ته چې يقينًا حاجت روا ستاسو حاجت روا دے يكے يو نو كلك اودريږئ

اِلَيْهِ وَ اسْتَغْفِرُوْهُ ؕ وَ وَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِيْنَ ﴿٦﴾

دې الله ته او بخښنه اوغواړئ د الله نه ، او هلاكت دے د پاره د مشركانو *

الَّذِيْنَ لَا يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَ هُمْ بِالْاٰخِرَةِ

هغه كسانو چې پاكې نه وركوئ (زړه لره) او دوی په آخرت باندې

سُوۡرَةُ حٰمٓ السَّجۡدَةِ

ربط د سورة حم السجدة :

(۱) ما قبل ۸ کښي ذکرشوي کافران دالله عَزَّوَجَلَّ په ایتونو کښي جګړه کوي نو دلته ۲۶ کښي ترقي ده په هغي باندي .

(۲) ماقبل ۷۲ کښي تخویف اخروي ذکر شو نو دلته ۱۵ کښي تخویف دنیوي دے .

(۳) ماقبل ۳۱ کښي تخویف دنیوي وو نو دلته ۱۵ کښي هم تخویف دنیوي دے په ترقۍ سره د ما سبق نه .

امتیازات د سورة حم السجدة : (۱)دا سورت ممتاز دے په رد د څلورو شبهاتو د مشرکینو باندي . (۲) په خصوصي ګواهۍ داندامونوپه انسان باندي .(۳) په ترغیب الی الاستقامة اوخصوصي بشارت باندي .

دعوی د سورة حم السجدة : دفع د څلورو شبهاتو په توحید باندي .

خلاصه د سورة حم السجدة :

په دے سورت کښي څلور شبهے او د هغې جوابونه دی او د هرے شبهے نه بعد دلیل او زجر

اوله شبهه:۵ کښي ستاپه خبره نه پوهیږو

جواب:۶ کښي زه ستاسو غوندي بنده یم او بنده د بنده په خبره پوهیږی فرق زما او ستاسو مینځ کښي دا دے چې ماته وحی کیږی او تاسو ته نه کیږی .

دویمه شبهه :۲۵ کښي چې بیګاه خوب کښي پریدلےووم جواب:۲۵ کښي دا شیطانان دی عقیده درله خرابۍ .

دریمه شبهه:دا قران په عجمي ژبه کښي ولے نه راته ؟

جواب:۴۴ کښي بیا به هم اعتراض کوچې قران عجمي دے اوپیغمبر عربي دے .

څلورمه شبهه:داقران ټول په یوځل ولےنه راته؟

جواب:۴۵ کښي چې موسی عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ته هم په یوځل کتاب ورکړے وونو هغي کښي هم اختلاف کړےشوےوو .

تقسیم د سورة حم السجدة

دا سورت دري بابونه دے اول باب ۲۴ پوري دے کښي شپږ خبري ذکرکړي

۱/صداقة الکتاب، ۲/ اولے اعتراض او د هغې جواب، ۳/تخویف او بشارت .

۴/ دلیل عقلی په توحید، ۵/تخویف دنیوی په هلاکت دعاد یاتوثمودیانوباندي .

۶/بشارت اوتخویف اخروی .

دویم باب ۲ نه تر۴۳پوری دیکښي هم شپږ خبرےذکرکړي .

۱/ددویم اعتراض جواب، ۲/ زجراوتخویف، ۳/ الترغیب الی الاستقامة علی التوحید اوبشارت .

۴/ دلائل عقلیه، ۵/ ترغیب فی التبلیغ، ۶/ تخویف صداقة الکتاب اوتسلی پیغمبر عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ته

دریم باب تراخره پوري دیکښي د دریم اوڅلورم اعتراض جوابونه بیا دلائل عقلیه زجرمشرکینونه په سبب د شرک او په مخ اړولو د قران نه او په سبب د انکارکولو د اخرت نه .

Maktaba Tul Ishaat.com

هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿٧﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

هم دوی دي منکر * یقینًا هغه کسان چي ایمان ئي راوړه او عمل ئي اوکه

الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ﴿٨﴾ قُلْ ع ١ ١٥

نیک دوی لره بدله ده بے حسابه * اووايه

اَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُوْنَ بِالَّذِيْ خَلَقَ الْاَرْضَ

آیا تاسو خامخا کفر کوئ په هغه ذات باندي چي پيدا کړے ئي ده زمکه

فِيْ يَوْمَيْنِ وَ تَجْعَلُوْنَ لَهٗٓ اَنْدَادًا ؕ ذٰلِكَ

په دوو لمحو کښي او ګرځوئ تاسو دي الله لره په مثل د الله نور ، دا (ذات)

رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٩﴾ وَ جَعَلَ فِيْهَا رَوَاسِيَ

رب د مخلوقات دے * او پيدا کړي ئي دي په دي زمکه کښي غرونه

مِنْ فَوْقِهَا وَ بٰرَكَ فِيْهَا وَ قَدَّرَ فِيْهَآ

د پاسه د دي نه او برکت ئي اچولے دے په دي کښي او په اندازه کړي ئي دي په دي کښي

اَقْوَاتَهَا فِيْٓ اَرْبَعَةِ اَيَّامٍ ؕ سَوَآءً

رزقونه د دي په څلورو لمحو کښي ، برابر دے

لِّلسَّآئِلِيْنَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَآءِ

د پاره د سوال کونکو * بيا لا اوګوره چي اراده ئي اوکړه په طرف د آسمان

وَ هِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَ لِلْاَرْضِ ائْتِيَا

او وو دا آسمان نيشت نو اوئيل الله دي ته او زمکي ته چي موجود شئ

طَوْعًا اَوْ كَرْهًا ؕ قَالَتَآ اَتَيْنَا طَآئِعِيْنَ ﴿١١﴾

که په خوښه ئي او که په زور ، اوئيل دوی راتله کوو مونږه تابعدار *

فَقَضٰهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ فِيْ يَوْمَيْنِ وَ اَوْحٰى

نو پوره ئي کړل دي لره اووه آسمانونه په دوو لمحو کښي او حکم ئي اوکه

فِيْ كُلِّ سَمَآءٍ اَمْرَهَا ؕ وَ زَيَّنَّا السَّمَآءَ

په هر آسمان كښې مناسب حكم د هغې ، او ښائسته كړے دے موږه آسمان

الدُّنْيَا بِمَصَابِيْحَ ۖ وَ حِفْظًا ؕ ذٰلِكَ تَقْدِيْرُ

نژدې په ستورو باندې ، (او ساتلې دے موږه دې لره) په ساتلو سره ، دا اندازه ده

الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ ﴿١٢﴾ فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَقُلْ

د غالب پوهه ذات * پس كه چرې دوى مخ واړو نو اووايه

اَنْذَرْتُكُمْ صٰعِقَةً مِّثْلَ صٰعِقَةِ عَادٍ

زه يروم تاسو لره د چغې د عذاب نه په شان د چغې د عذاب د عاديانو

وَّ ثَمُوْدَ ﴿١٣﴾ اِذْ جَآءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْۢ بَيْنِ

او ثموديانو * كله چې راغلل دوى ته پيغمبران مخـــكښې

اَيْدِيْهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا

د دوى نه او روستو د دوى نه دا چې عـــبادت مه كوئ بے د

اللّٰهَ ؕ قَالُوْا لَوْ شَآءَ رَبُّنَا لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً

الله نه د بل چا ، اوئيل دوى كه چرې خوښه وے د رب زموږه نو رالېږلے به ئې وے فرښتے

فَاِنَّا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿١٤﴾ فَاَمَّا عَادٌ

پس يقيناً موږه په هغه چې رالېږلے شوي يئ تاسو په هغې باندې انكار كونكي يو * پس هر چې عاديان وو

فَاسْتَكْبَرُوْا فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

نو دوى خان ئې غټ اوګڼړه په زمكه كښې نا مـــناسبه

وَ قَالُوْا مَنْ اَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ؕ اَوَ لَمْ يَرَوْا

او اوئيل دوى خوک دي سخت زموږ نه په طاقت كښې ، ايا نه كتل دوى

اَنَّ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَهُمْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُمْ

چې يقيناً الله هغه ذات دے چې پيدا كړي ئې وو دوى لره هغه ډير سخت دے د دوى نه

Maktaba Tul Ishaat.com

قُوَّةً ؕ وَ كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ۞١٥ فَاَرْسَلْنَا

په طاقت كښې، او دوى (هميشه) په آيتونو زمونږ باندې انكار كولو * نو راوليږه مونږه

عَلَيْهِمْ رِيْحًا صَرْصَرًا فِيْٓ اَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ

په دوى باندې باد تيز په هغه ورځو كښې چې بدې كړے شوې وې (۱)

لِّنُذِيْقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ

دې د پاره چې اوڅكوو مونږه دوى ته عذاب د رسوائى په ژوند د

الدُّنْيَا ؕ وَ لَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَخْزٰى وَ هُمْ

دنيا كښې، او خامخا عذاب د آخرت ډير رسوا كونكے دے او د دوى به

لَا يُنْصَرُوْنَ ۞١٦ وَ اَمَّا ثَمُوْدُ فَهَدَيْنٰهُمْ

امداد اونه كړے شي * او هر چې ثموديان وو نو بيان كړے وو مونږه دوى ته (۲)

فَاسْتَحَبُّوا الْعَمٰى عَلَى الْهُدٰى

نو دوى خوښ كه ړوند والے په بدله د هدايت كښې

فَاَخَذَتْهُمْ صٰعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُوْنِ

نو اونيول دوى لره چغې د عذاب د ذلت

بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۞١٧ وَ نَجَّيْنَا الَّذِيْنَ

په سبب د هغه چې دوى به كسب كولو * او خلاص كړل مونږه هغه كسان

اٰمَنُوْا وَ كَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۞١٨ وَ يَوْمَ يُحْشَرُ

چې ايمان ئې راوړے وو او دوى ځان ساته د خلاف د الله نه * او په هغه ورځ چې پورته به كړے شي

ع ۲ ۱۶

اَعْدَآءُ اللّٰهِ اِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ۞١٩

دشمنان د الله اوور ته پس دوى به صف په صف كړے شي *

حَتّٰٓى اِذَا مَا جَآءُوْهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ

تر دې چې كله راشي دوى دې (جهنم) ته نو گواهي به اوكې په دوى باندې غوږونه د دوى

وَ اَبۡصَارُهُمۡ وَ جُلُوۡدُهُمۡ بِمَا كَانُوۡا

او سترګي د دوی او څرمني د دوی په سبب د هغه چي دوی

يَعۡمَلُوۡنَ ﴿۲۰﴾ وَ قَالُوۡا لِجُلُوۡدِهِمۡ لِمَ شَهِدۡتُّمۡ

په عمل کولو * او وائي به دوی خپلو څرمنو ته ولے ګواهي اوکړه تاسو

عَلَيۡنَا ؕ قَالُوۡۤا اَنۡطَقَنَا اللّٰهُ الَّذِيۡۤ اَنۡطَقَ

په مونږ باندي ، وائي به دوی ګويا کړو مونږه الله هغه ذات چي ګويا کړے ئې دے

كُلَّ شَيۡءٍ وَّ هُوَ خَلَقَكُمۡ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّ

هر يو شے او دي الله پيدا کړي يئ تاسو اول ځل او

اِلَيۡهِ تُرۡجَعُوۡنَ ﴿۲۱﴾ وَ مَا كُنۡتُمۡ تَسۡتَتِرُوۡنَ

دي الله ته به تاسو واپس کړے شئ * او نه وئ تاسو چي پټيدئ

اَنۡ يَّشۡهَدَ عَلَيۡكُمۡ سَمۡعُكُمۡ وَ لَاۤ اَبۡصَارُكُمۡ

د دي نه چي ګواهي به اوکي په تاسو باندي غوږونه ستاسو او نه سترګي ستاسو

وَ لَا جُلُوۡدُكُمۡ وَ لٰكِنۡ ظَنَنۡتُمۡ اَنَّ اللّٰهَ

او نه څرمني ستاسو ليکن تاسو ګمان کوو چي يقيناً الله

لَا يَعۡلَمُ كَثِيۡرًا مِّمَّا تَعۡمَلُوۡنَ ﴿۲۲﴾ وَ ذٰلِكُمۡ

نه پوهيږي په ډيرو د هغه نه چي تاسو عمل کوئ * او دا

ظَنُّكُمُ الَّذِيۡ ظَنَنۡتُمۡ بِرَبِّكُمۡ اَرۡدٰىكُمۡ

ګمان وو ستاسو هغه چي ګمان کړے وو تاسو په رب ستاسو باندي نو هلاک ئې کړئ

فَاَصۡبَحۡتُمۡ مِّنَ الۡخٰسِرِيۡنَ ﴿۲۳﴾ فَاِنۡ يَّصۡبِرُوۡا

نو اوګرځيدئ تاسو تاوانيان * پس که دوی صبر کئ

فَالنَّارُ مَثۡوًى لَّهُمۡ ؕ وَ اِنۡ يَّسۡتَعۡتِبُوۡا

نو اوور ټکانه د دوی ده ، او که دوی فرياد کئ

Maktaba Tul Ishaat.com

فَمَا هُمْ مِّنَ الْمُعْتَبِيْنَ ﴿٢٤﴾ وَ قَيَّضْنَا لَهُمْ

نو نه به ئې دوی د هغه چا نه چې فریاد ئې اومنلې شي * او مقرر کړي دي مونږه دوی لره

قُرَنَآءَ فَزَيَّنُوْا لَهُمْ مَّا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ

بد ملګري (شیطانان) نو ښائسته کړے ئې دے دوی ته هغه (اعمال) چې مخکښې د دوی نه دي

وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِيْٓ

او هغه چې روستو د دوی نه دي او ثابته شوې ده په دوی باندې وینا په

اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنَ

هغه ټولګو کښې چې په تحقیق سره تیر شوې دي مخکښې د دوی نه د

الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ ۚ اِنَّهُمْ كَانُوْا

پیریانو او انسانانو نه ، یقیناً وو دوی

خٰسِرِيْنَ ﴿٢٥﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

تاوانیان * او وائي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے

لَا تَسْمَعُوْا لِهٰذَا الْقُرْاٰنِ وَ الْغَوْا

غوږ مه کېږدئ دې قرآن ته او شور کوئ

فِيْهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُوْنَ ﴿٢٦﴾ فَلَنُذِيْقَنَّ الَّذِيْنَ

په دې کښې خامخا چې تاسو زور آور شئ * نو خامخا اوبه څکوو مونږه هغه کسانو ته

كَفَرُوْا عَذَابًا شَدِيْدًا ۙ وَّ لَنَجْزِيَنَّهُمْ

چې کفر ئې کړے دے عذاب سخت ، او خامخا بدله به ورکړو مونږه دوی ته

اَسْوَاَ الَّذِيْ كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٢٧﴾ ذٰلِكَ

بد هغه چې وو دوی عمل کونکي * دا

جَزَآءُ اَعْدَآءِ اللّٰهِ النَّارُ ۚ لَهُمْ فِيْهَا دَارُ

بدله د دشمنانو د الله ده اوور ، دوی لره به په دې اوور کښې کور

الْخُلْدِ ؕ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا

د همیشګیږۍ ئي (سزا به ورکړے شي دوی ته) سزا به سبب د هغه چې دوی د آیتونو زمونږ نه

يَجْحَدُوْنَ ﴿۲۸﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

انکار کولو • او وائي هغه کسان چې کفر ئي کړے دے

رَبَّنَآ اَرِنَا الَّذَيْنِ اَضَلّٰنَا مِنَ الْجِنِّ

اے ربه زمونږه اوښائي مونږه ته هغه دوه ډلې چې مونږه ئي ګمراه کړي وو د پیریانو نه

وَ الْاِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ اَقْدَامِنَا

او انسانانو نه چې اوګرځوو مونږه دوی لره لاندې د خپو زمونږ نه

لِيَكُوْنَا مِنَ الْاَسْفَلِيْنَ ﴿۲۹﴾ اِنَّ

دې د پاره چې شي د ذلیلو نه • یقینًا

الَّذِيْنَ قَالُوْا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوْا

هغه کسان چې وائي رب زمونږه الله دے بیا کلک اودریدل دوی

تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوْا

راکوزیږي به په دوی باندې فرشتې (ورته وائي) دا چې مه یریږئ

وَ لَا تَحْزَنُوْا وَ اَبْشِرُوْا بِالْجَنَّةِ الَّتِيْ

او مه غمژنیږئ او زیرے واخلئ په جنت هغه

كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ﴿۳۰﴾ نَحْنُ اَوْلِيٰٓؤُكُمْ

چې تاسو سره ئي وعده کولے شوه • مونږه چې یو دوستان ستاسو یو

فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْاٰخِرَةِ ۚ وَ

په ژوند د دنیا کښې او په آخرت کښې ، او

لَكُمْ فِيْهَا مَا تَشْتَهِيْٓ اَنْفُسُكُمْ وَ لَكُمْ

ستاسو د پاره به دې کښې هغه څه دې چې غواړي ئي زړونه ستاسو او ستاسو د پاره

Maktaba Tul Ishaat.com

فِيْهَا مَا تَدَّعُوْنَ ؕ﴿۳۱﴾ نُزُلًا مِّنْ غَفُوْرٍ

په دې کښې هغه دي چې تاسو ئې غواړئ • مېلمستيا ده د طرفه د بخښونکي

رَّحِيْمٍ ﴿۳۲﴾ وَ مَنْ اَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ

مهربان ذات نه • او څوک دے ډېر ښائسته په وينا کښې د هغه چا نه چې

دَعَآ اِلَى اللّٰهِ وَ عَمِلَ صَالِحًا وَّ قَالَ

رابلل کوي (کتاب د) الله ته او عمل کوي نيک او وائي دے

اِنَّنِىْ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿۳۳﴾ وَ لَا تَسْتَوِى

يقيناً زه د تابعدارو نه يم • او نه ده برابر

الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ ؕ اِدْفَعْ بِالَّتِىْ

نېکي (بيان د توحيد) او نه بدي (شرک) ، دفع که (شرک لره) په هغه طريقه

هِىَ اَحْسَنُ فَاِذَا الَّذِىْ بَيْنَكَ وَ

چې هغه ډېره ښائسته ده پس ناساپه هغه سړے چې په مينځ ستا او

بَيْنَهٗ عَدَاوَةٌ كَاَنَّهٗ وَلِىٌّ حَمِيْمٌ ﴿۳۴﴾ وَ

په مينځ د هغه کښې دشمني ده ګويا چې دے دوست مهربان دے • او

مَا يُلَقّٰهَآ اِلَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوْا ۚ وَ مَا

نه شي ورکولے دي خوئي لره مګر هغه کسانو ته چې صبر ئې کړے دے ، او نه شي

يُلَقّٰهَآ اِلَّا ذُوْ حَظٍّ عَظِيْمٍ ﴿۳۵﴾ وَ اِمَّا

ورکولے دي خوئے لره مګر خاوند د حصے لوئے ته • او که چرې

يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ

اورسيږي تا ته د طرفه د شيطان نه څه وسوسه نو پناه غواړه

بِاللّٰهِ ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۳۶﴾ وَ مِنْ

په الله سره ، يقيناً دا الله اوريدونکے پوهه ذات دے • او بعضې

ع ۴ ۱۸

اٰيٰتِهِ الَّيْلُ وَ النَّهَارُ وَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ ؕ

د دلائلو د الله نه شپه او ورځ دي او نور (نمر) او سپوږمۍ

لَا تَسْجُدُوْا لِلشَّمْسِ وَ لَا لِلْقَمَرِ وَ

سجده مه کوئ نور (نمر) ته او نه سپوږمۍ ته او

اسْجُدُوْا لِلّٰهِ الَّذِیْ خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ

سجده اوکړئ الله هغه ذات ته چې پیدا کړي ئې دي لره که چرې تاسو

اِیَّاهُ تَعْبُدُوْنَ ﴿٣٧﴾ فَاِنِ اسْتَكْبَرُوْا

خاص د دې الله عبادت کوئ • پس که دوی خان غټ گڼړي

فَالَّذِیْنَ عِنْدَ رَبِّكَ یُسَبِّحُوْنَ لَهٗ

پس هغه ملائکه چې په نزد د رب ستا دي پاکي بیانوئ دې الله لره

بِالَّیْلِ وَ النَّهَارِ وَ هُمْ لَا یَسْـَٔمُوْنَ ﴿٣٨﴾ وَ

د شپې او د ورځې او دوی نه ستړي کیږي • او

مِنْ اٰیٰتِهٖۤ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً

بعضي د دلائلو د الله نه دا خبره ده چې یقینًا ته وینې زمکې لره اوچه

فَاِذَاۤ اَنْزَلْنَا عَلَیْهَا الْمَآءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ؕ

پس کله چې راوورو مونږه په دې باندې باران خوشحاله شي او اوپړسیږي

اِنَّ الَّذِیْۤ اَحْیَاهَا لَمُحْیِ الْمَوْتٰى ؕ اِنَّهٗ

یقینًا هغه ذات چې تازه کړې دې زمکې لره خامخا ژوندے کونکے د مړو دے، یقینًا دا الله

عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿٣٩﴾ اِنَّ الَّذِیْنَ

په هر یو شي باندې قدرت دے • یقینًا هغه کسان

یُلْحِدُوْنَ فِیْۤ اٰیٰتِنَا لَا یَخْفَوْنَ عَلَیْنَا ؕ

مغوې کجروي کړئ په آیتونو زمونږ کښې نه پټیږي دوی زمونږ نه،

Maktaba Tul Ishaat.com

اَفَمَنْ يُّلْقٰى فِى النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَّنْ

آيا هغه څوک چې اوغورځولے شي په اوور کښې غوره دے يا هغه څوک چې

يَّاْتِىْٓ اٰمِنًا يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ اِعْمَلُوْا مَا

راشي په امن باندې په ورځ د قيامت ، عمل کوئ هغه چې

شِئْتُمْ ۙ اِنَّهٗ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ۝۴۰ اِنَّ

خوښه شي ستاسو ، يقينًا دا الله د هغه چې تاسو عمل کوئ ليدونکے دے * يقينًا

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاۗءَهُمْ ۚ

هغه کسان چې کفر ئې کړے دے په قرآن باندې کله چې راغلے دوی ته

وَاِنَّهٗ لَكِتٰبٌ عَزِيْزٌ ۝۴۱ۙ لَّا يَاْتِيْهِ

او يقينًا دا خامخا کتاب دے عزتمند * نه راځي دې ته

الْبَاطِلُ مِنْۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ

باطل مخکښې د دې نه او نه

خَلْفِهٖ ۭ تَنْزِيْلٌ مِّنْ حَكِيْمٍ حَمِيْدٍ ۝۴۲

روستو د دې نه ، رالیږل دې د طرفه د حکمت والا او ستائلې شوي ذات نه *

مَا يُقَالُ لَكَ اِلَّا مَا قَدْ قِيْلَ لِلرُّسُلِ

نه وئيلے کيږي تا ته مګر هغه چې په تحقيق سره وئيلے شوي دي پيغمبرانو ته

مِنْ قَبْلِكَ ۭ اِنَّ رَبَّكَ لَذُوْ مَغْفِرَةٍ

مخکښې ستا نه ، يقينًا رب ستا خامخا خاوند د بخښنې

وَّذُوْ عِقَابٍ اَلِيْمٍ ۝۴۳ وَلَوْ جَعَلْنٰهُ قُرْاٰنًا

او خاوند د عذاب دردناک دے * او که ګرځولے وے مونږه دې لره د لوستو کتاب

اَعْجَمِيًّا لَّقَالُوْا لَوْلَا فُصِّلَتْ اٰيٰتُهٗ ۭ

په عجمي ژبه کښې نو خامخا وئيل به دوی ولې واضح نه کړے شو آيتونه د دې

ءَاَعۡجَمِیٌّ وَّ عَرَبِیٌّ ؕ قُلۡ هُوَ لِلَّذِیۡنَ

آیا دا قرآن عجمي دے او پیغمبر عربي دے ، اووایه دا (قرآن) د پاره د هغه کسانو

اٰمَنُوۡا هُدًی وَّ شِفَآءٌ ؕ وَ الَّذِیۡنَ لَا

چې ایمان ئې راوړے دے هدایت او شفـــا ده ، او هغه کسان

یُؤۡمِنُوۡنَ فِیۡۤ اٰذَانِهِمۡ وَقۡرٌ وَّ هُوَ

چې ایمان نه راوړي په غوږونو د دوی کښې دروند والے دے او دا قرآن به

عَلَیۡهِمۡ عَمًی ؕ اُولٰٓئِكَ یُنَادَوۡنَ مِنۡ

په دوی باندې دلیل جوړ شي ، دغه کسان آواز به ورته کولے شي د

مَّكَانٍۭ بَعِیۡدٍ ﴿۴۴﴾ وَ لَقَدۡ اٰتَیۡنَا مُوۡسَی

ځائې لرې نه • او په تحقیق سره ورکړے وو مونږه موسٰی علیه السلام ته

الۡكِتٰبَ فَاخۡتُلِفَ فِیۡهِ ؕ وَ لَوۡ لَا كَلِمَةٌ

کتاب نو اختلاف اوکړے شو په دې کښې ، او که نه وے حکم د عذاب

سَبَقَتۡ مِنۡ رَّبِّكَ لَقُضِیَ بَیۡنَهُمۡ ؕ

تیر شوے د طرفه د رب ستا نه نو خامخا فیصله به کړے شوې وه په مینځ د دوی کښې،

وَ اِنَّهُمۡ لَفِیۡ شَكٍّ مِّنۡهُ مُرِیۡبٍ ﴿۴۵﴾

او یقیناً دوی خامخا په شک کښې د دې قرآن نه ډیر شک کونکي •

مَنۡ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفۡسِهٖ ۚ وَ مَنۡ

چا چې عمل اوکه نیک نو خپل ځان لره ئې فائده ده او چا چې

اَسَآءَ فَعَلَیۡهَا ؕ وَ مَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ

بد عمل اوکه نو سزا ئې په ده باندې ده ، او نه دے رب ستا هیڅ ظلم کونکے

لِّلۡعَبِیۡدِ ﴿۴۶﴾

په خپلو بندګانو باندې •

Maktaba Tul Ishaat.com

اِلَیۡهِ یُرَدُّ عِلۡمُ السَّاعَةِ ؕ وَ مَا تَخۡرُجُ مِنۡ

دي الله ته واپس کولے شي علم د قيامت ، او نه راوځي

ثَمَرٰتٍ مِّنۡ اَکۡمَامِهَا وَ مَا تَحۡمِلُ مِنۡ اُنۡثٰی

ميوې د غنچکو د هغې نه او نه بارورې يو ښځه

وَ لَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلۡمِهٖ ؕ وَ یَوۡمَ یُنَادِیۡهِمۡ اَیۡنَ

او نه ايږدي (خپل بوج لره) مګر په علم د الله کښې دي، او (ياد که) هغه ورځ چې آواز به اوکې دوی ته چرته دي

شُرَکَآءِیۡ ۙ قَالُوۡۤا اٰذَنّٰکَ ۙ مَا مِنَّا مِنۡ شَهِیۡدٍ ﴿۴۷﴾

شريکان زما (ستاسو په خيال) اوبه وائي اعلان کوو مونږه تا ته ، نشته زمونږ نه خوک ګواه *

وَ ضَلَّ عَنۡهُمۡ مَّا کَانُوۡا یَدۡعُوۡنَ مِنۡ قَبۡلُ

او ورک به شي د دوی نه هغه چې دوی به رامـــدد کول پخوا

وَ ظَنُّوۡا مَا لَهُمۡ مِّنۡ مَّحِیۡصٍ ﴿۴۸﴾ لَا یَسۡـَٔمُ

او دوی به يقين اوکي چې نشته دوی لره څه ځائے د خلاصي * نه ستړے کيږي

الۡاِنۡسَانُ مِنۡ دُعَآءِ الۡخَیۡرِ ۫ وَ اِنۡ مَّسَّهُ

انسان د غوښتلو د خير (مال) نه او که اورسيږي ده ته

الشَّرُّ فَیَـُٔوۡسٌ قَنُوۡطٌ ﴿۴۹﴾ وَ لَئِنۡ اَذَقۡنٰهُ رَحۡمَةً

تکليف نو شي دے نا اميده او ناشکره (د الله) * او که اوڅکوو مونږه ده ته خوشحالي

مِّنَّا مِنۡۢ بَعۡدِ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُ لَیَقُوۡلَنَّ هٰذَا

د خپل طرف نه پس تکليفونو نه چې رسيدلي وي ده ته خامخا وائي دے دا

لِیۡ ۙ وَ مَاۤ اَظُنُّ السَّاعَةَ قَآئِمَةً ۙ وَّ لَئِنۡ

زما حق دے، او زه ګمان نه کوم په قيامت باندې د اودريدو ، او که

رُّجِعۡتُ اِلٰی رَبِّیۡۤ اِنَّ لِیۡ عِنۡدَهٗ لَلۡحُسۡنٰی ۚ

څه واپس کړے شوم خپل رب ته يقينًا ما لره د الله سره خامخا ښائسته (منزل) دے ،

فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِمَا عَمِلُوْا ۫ وَ

نو خامخا خبر به ورکو مونږه هغه کسانو ته چي کفر ئي کړے دے د هغه چي عمل ئي کړے وو او

لَنُذِيْقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيْظٍ ﴿٥٠﴾ وَاِذَآ اَنْعَمْنَا

خامخا او به څکوو مونږه دوی ته د عذاب سخت نه * او کله چ لی احسان اوکو مونږه

عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ ۚ وَاِذَا

په انسان باندي دے مخ اړوئ او بيرته شي په خپل اړخ باندي (د كتاب د الله نه) ، او كله چي

مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُوْ دُعَآءٍ عَرِيْضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ

اورسيږي ده ته څه تکليف نو شي دے خاوند د دعاګانو پلنو پلنو * او وايه

اَرَءَيْتُمْ اِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ

خبر راکړئ ما ته كه وي دا كتاب د طرفه د الله نه او بيا هم تاسو كفر كوئ

بِهٖ مَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِيْ شِقَاقٍ

په دي كتاب باندي څوک زيات گمراه دے د هغه چا نه چي وي په اختلاف

بَعِيْدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيْهِمْ اٰيٰتِنَا فِي الْاٰفَاقِ وَفِيْٓ

لري كښي د حق نه * زر دے چي او به ښايو مونږه دوی ته دلائل زمونږ په اطرافو د عالم كښي او په

اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ ۭ

نفسونو د دوی كښي تردي پوري چي ښكاره شي دوی ته چي يقيناً دا قرآن حق دے ،

اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنَّهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

آيا نه دے كافي رب ستا چي يقيناً دا الله په هر يو شي باندي

شَهِيْدٌ ﴿٥٣﴾ اَلَآ اِنَّهُمْ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَآءِ

گواه دے * خبر دار يقيناً دوی په شک كښي دي د ملاقات د

رَبِّهِمْ ۭ اَلَآ اِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيْطٌ ﴿٥٤﴾

د رب خپل نه ، خبردار يقيناً دا الله په هر يو شي باندي احاطه كونكے دے *

ع ٦

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الشُّوْرٰى مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — ترتيبي ۴۲ نزولي ۶۲ — اٰياتها ۵۳ — ركوعاتها ۵

حٰمٓ ﴿۱﴾ عٓسٓقٓ ﴿۲﴾ كَذٰلِكَ يُوْحِيْٓ اِلَيْكَ وَ اِلَى
الله پوهيږي په معنى د دي حروفو ٭ دارنګي وحي كيږي تا ته او
الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ ۙ اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۳﴾
هغه كسانو ته چي مخكښي ستا نه دي الله غالب حكمت والا ٭
لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَ هُوَ
خاص الله لره اختيار دے د هغه چي (بره) اسمانونو او (بنكته) زمكو كښي دي، او دا الله
الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ ﴿۴﴾ تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ
اوچتے مرتبے والا لوئے مرتبے والا دے ٭ قريب دي آسمانونه چي اوچوي
مِنْ فَوْقِهِنَّ وَ الْمَلٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ
د پاسه د دوي نه او فرشتي پاكي بياني په ستائنه
رَبِّهِمْ وَ يَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِ ؕ اَلَآ
د رب د دوي او بخښنه غواړي د پاره د هغه (مومنانو) چي په زمكه كښي دي ؛ خبر دار
اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿۵﴾ وَ الَّذِيْنَ
يقينًا الله دے بښونكے مهربان ٭ او هغه كسان
اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءَ اللّٰهُ حَفِيْظٌ
چي نيولي ئي دي سيـــوا د الله نه مددګاران دا الله نګهبان دے
عَلَيْهِمْ ۖ ز وَ مَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيْلٍ ﴿۶﴾
په دوي باندي، او نه ئي ته په دوي باندي ذمه دار ٭
وَ كَذٰلِكَ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لِّتُنْذِرَ
او دارنګي وحي كړے ده مونږ، تا ته د قران په واضحه ژبه كښي دي د پاره چي اوبرے ته

سُوْرَةُ الشُّوْرٰى

ربط د سورت الشورى:

(۱) مخکښې سورت کښې اثبات د قيامت اوشو نو دلته ۹ کښې هم اثبات د قيامت کړې.

(۲) مخکښې ذکر شو (ذلک رب العلمين) هلته تعميم وونودلته ۱۰ کښې تخصيص بعد التعميم دے (ذلکم الله ربي)

(۳) مخکښې مؤمنانو ته بشارت وو نو دلته ۲۲ کښې هم مؤمنانو ته بشارت ورکړې.

امتيازات د سورت الشورى:

(۱) دا سورت ممتاز دے په رد د دريو شبهو او د هغې په جوابونو باندې.

(۲) په خصوصي تزهيد من الدنيا او ترغيب الى الآخرة باندې.

(۳) په قول د الله تعالى باندې نبي عليه السلام ته (ما كنت تدري ما الكتب و لا الايمان).

دعوى د سورت الشورى:

اثبات د توحيد او دفع د نورو دريو / ۳ شبهاتو.

خلاصه د سورت الشورى:

په دې سورت کښې درے۳ اعتراضونه اودهغې جوابونه ذکرکړې:

اول اعتراض: دا خبره صرف ته کے ستانه مخکښې چانه ده کړې.

جواب:دوه ځايه جواب کوی ۳.۱۳ کښې ددےمسئلې (توحيد) وحی ټولو انبياء عليهم السلام ته شوې وه او هغوی دا مسئله بيان کړې وه.

دويم اعتراض چه عام کتابونه ستا خلاف دي نو د دې پنځه جوابونه کړې: آيت ۱۰ کښې بيا آيت ۱۵ کښې بيا آيت ۱۷ کښې بيا آيت ۴۷ کښې بيا آيت ۵۲ کښې.

دريم اعتراض:عام علماء (مليان)ستاخلاف دی نو د دې درے / دري ځايه جواب کړې آيت ۱۳ کښې بيا ۲۱: کښې او خلاصه د جوابونو ۱۴: کښې ذکرکړې چې دوی ضديان دی دضد د وجې نه خلاف کړې.

Maktaba Tul Ishaat.com

أُمَّ الْقُرٰى وَ مَنْ حَوْلَهَا وَ تُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ

مکے والا او هغه څوک چي گير چاپيره د دي نه دي او اويرے ته خلق د ورځ د جمع کيدو نه

لَا رَيْبَ فِيْهِ ؕ فَرِيْقٌ فِي الْجَنَّةِ وَ فَرِيْقٌ فِي

نشتے شک په دي کښې، يوه ډله به وی په جنت کښې او بله ډله به وی په

السَّعِيْرِ ۝٧ وَ لَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً

جهنم کښي . او که خوښه وے د الله (په زور) خامخا گرځولے به ئي وو دوی لره ټولگے

وَّاحِدَةً وَّ لٰكِنْ يُّدْخِلُ مَنْ يَّشَآءُ فِيْ

يکے يو (په دين يوباندي) ليکن دننه کئ چا له چي ئي خوښه شي په

رَحْمَتِهٖ ؕ وَ الظّٰلِمُوْنَ مَا لَهُمْ مِّنْ وَّلِيٍّ وَّ

مهرباني خپله کښي، او ظالمان چي دي نه به وی دوی لره څوک دوست او

لَا نَصِيْرٍ ۝٨ أَمِ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ أَوْلِيَآءَ

نه څوک امدادي . آيا دوی نيولي دي سيـــوا د الله نه نور مددگاران

فَاللّٰهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَ هُوَ يُحْيِ الْمَوْتٰى ز وَ هُوَ

نو الله دے مددگار او دا الله ژوندي کئ مړو لره او دا الله



عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝٩ وَ مَا اخْتَلَفْتُمْ فِيْهِ

په هر يو شي باندي قدرت والا دے . او هغه چي اختلاف کړے دے تاسو په دي کښي

مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهٗٓ إِلَى اللّٰهِ ؕ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ

د څه مسئلے نه نو فيصله د دي (واپس کئ کتاب د) الله ته، دي کارونو کولو والا الله

رَبِّيْ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۚ وَ إِلَيْهِ أُنِيْبُ ۝١٠

رب زما دے خاص په دي الله باندي ما ځان سپارلے دے، او دي الله ته زه راگرځم .

فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَ الْأَرْضِ ؕ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ

پيدا کوونکے دے د آسمانونو او د زمکو، پيدا کړي ئي دي ستاسو د پاره د

أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَّ مِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا ۚ

جنس ستاسو نه بيباني او د خارووو نه جوړے جوړے،

يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ ۚ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۚ وَ هُوَ

پيدا کې تاسو لره په دي حالت کښي، نشته په شان د الله هيڅ څوک، او دا الله

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوٰتِ

اوريدونکے ليدونکے دے * دي الله د پاره چابياني د آسمانونو

وَ الْأَرْضِ ۚ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ

او زمکو دي، پراخې رزق لره د پاره د هغه چا چي اوغواړي

وَ يَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾ شَرَعَ لَكُمْ

او تنګوي، يقينًا دا الله په هر يو شي باندي پوهه دے * ښکاره کړي ئي دي تاسو ته

مِّنَ الدِّينِ مَا وَصّٰى بِهٖ نُوحًا وَّ الَّذِيٓ

د دين نه هغه چي حکم ئي کړے وو په هغي باندي نوح عليه السلام او هغه چي

أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ وَ مَا وَصَّيْنَا بِهٖٓ إِبْرٰهِيمَ وَ

وحي کړے ده مونږه تا ته او هغه چي حکم کړے وو مونږه په هغي باندي ابراهيم (عليه السلام) او

مُوسٰى وَ عِيسٰٓى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَ

موسی (عليه السلام) او عيسی (عليه السلام) ته دا چي قائم کړئ دين او

لَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ ۚ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا

مه ټس نس کيږئ په دي کښي، ګران لږي په مشرکانو باندي هغه مسئله (دين) چي

تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ ۚ اللّٰهُ يَجْتَبِيٓ إِلَيْهِ مَنْ

تاسو راغواړي دوی لره هغې ته، الله غوره کوي خان طرف ته چا له

يَّشَآءُ وَ يَهْدِيٓ إِلَيْهِ مَنْ يُّنِيبُ ﴿١٣﴾ وَ مَا

ئي چي خوښه شي او توفيق ورکوي دي مسئلي ته هغه چا ته چي راګرځي (الله ته)* او

Maktaba Tul Ishaat.com

تَفَرَّقُوْٓا اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًاۢ

نه وو تس نس شوي دوی. مګر پس د هغه نه چې راغلے دوی ته علم د وجې د ضد او عناد نه

بَيْنَهُمْ ؕ وَ لَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ

په مينځ د دوی کښې ، او که نه وے حکم مخکښې تیر شوے (د عذاب روستو کولو) د طرفه د رب ستا نه

اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى لَّقُضِيَ بَيْنَهُمْ ؕ وَ اِنَّ

تر یو نیټې مقررے پورې نو خامخا فیصله به کړے شوې وه په مینځ د دوی کښې ، او یقینًا

الَّذِيْنَ اُوْرِثُوا الْكِتٰبَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ لَفِيْ

هغه کسان چې ورکړے شویدے ورته کتاب پس د دوی نه خامخا په

شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيْبٍ ﴿۱۴﴾ فَلِذٰلِكَ فَادْعُ ۚ وَ

شک کښې دي دینه دیر شک کونکي ٭ نو دي مسئلې (توحید) ته راغواړه (مخلوقات) ، او

اسْتَقِمْ كَمَآ اُمِرْتَ ۚ وَ لَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَهُمْ ۚ

کلک او دریږه لکه چې تا ته حکم شوے دے ، او تابعداري مه کوه د خواهشاتو د دوی ،

وَ قُلْ اٰمَنْتُ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتٰبٍ ۚ وَ

او اووایه ما ایمان راوړے په هغه باندې چې رالیږلے دے الله کتاب ، او

اُمِرْتُ لِاَعْدِلَ بَيْنَكُمْ ؕ اَللّٰهُ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ ؕ

ما ته حکم شویدے چې زه انصاف اوکړم په مینځ ستاسو کښې، الله رب زمونږ دے او رب ستاسو ،

لَنَآ اَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ؕ لَا حُجَّةَ

مونږ لره (بدله د) عملونو زمونږ ده او ستاسو د پاره (بدله د) عملونو ستاسو ده ، نشته جګړه

بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ ؕ اَللّٰهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا ۚ وَ اِلَيْهِ

په مینځ زمونږ او په مینځ ستاسو کښې (سهواد حسدنه)، الله راجمع به کړي مونږ لره ، او دې الله ته

الْمَصِيْرُ ﴿۱۵﴾ وَ الَّذِيْنَ يُحَآجُّوْنَ فِي اللّٰهِ مِنْۢ

ورتلل دي ٭ او هغه کسان چې جګړې کوي په (توحید د) الله کښې

بَعْدِ مَا اسْتُجِيْبَ لَهٗ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ

پس د هغه نه چې قبولتیا اوکړے شوه دې مسئلې لره دلیل د دوی بیکاره دے

عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ عَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَّ لَهُمْ عَذَابٌ

په نزد د رب د دوی. او په دوی باندې غضب دے او دوی لره عذاب

شَدِيْدٌ ﴿۱۶﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ

سخت دے ٭ الله هغه ذات دے چې رالیږلے ئې دے کتاب

بِالْحَقِّ وَ الْمِيْزَانَ ؕ وَ مَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّ

د باره د ښکاره کولو د حق او د تول کتاب ، او څه شي خبر که تا لره شاید چې

السَّاعَةَ قَرِيْبٌ ﴿۱۷﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِيْنَ

قیامت نزدے دے ٭ تلوار سره غواړي دوی دې لره هغه کسان

لَا يُؤْمِنُوْنَ بِهَا ۚ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مُشْفِقُوْنَ

چې ایمان نه راوړي په دې باندې ، او هغه کسان چې ایمان ئې راوړے دے یریدونکي دي

مِنْهَا ۙ وَ يَعْلَمُوْنَ اَنَّهَا الْحَقُّ ؕ اَلَآ اِنَّ الَّذِيْنَ

د دې نه ، او پوهیږي چې دا قیامت رشتیا دے ، خبر دار یقیناً هغه کسان

يُمَارُوْنَ فِي السَّاعَةِ لَفِيْ ضَلٰلٍۢ بَعِيْدٍ ﴿۱۸﴾

چې شک کړي په قیامت کښې خامخا په ګمراهۍ لرې کښې دي (د حق نه) ٭

اَللّٰهُ لَطِيْفٌۢ بِعِبَادِهٖ يَرْزُقُ مَنْ يَّشَآءُ ۚ

الله ډیر مهربان دے په خپلو بندګانو باندې رزق ورکوي چا ته ئې چې خوښه شي ،

وَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيْزُ ﴿۱۹﴾ مَنْ كَانَ يُرِيْدُ

ع ۲ ۳

او دا الله طاقت والا غالب دے ٭ هغه څوک چې اراده لري د

حَرْثَ الْاٰخِرَةِ نَزِدْ لَهٗ فِيْ حَرْثِهٖ ۚ وَ مَنْ

فصل(اجر) د آخرت(په خپل عمل) زیات والے به اوکو مونږ ده له په فصل(اجر) د ده کښې ، او څوک چې

Maktaba Tul Ishaat.com

كَانَ يُرِيْدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَ مَا

جي اراده لري د فصل (بدلې) د دنيا (په خپل عمل) ورېه کوو مونږ ده ته د دي نه او نه به وي

لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ نَّصِيْبٍ ۝۲۰ اَمْ لَهُمْ

ده لره په آخرت کښې څه برخه ٭ ايا شته دوی لره

شُرَكٰٓؤُا شَرَعُوْا لَهُمْ مِّنَ الدِّيْنِ مَا لَمْ

حصه داران چې څرګند کړے ئې دے دوی لره د دين نه هغه چې نه ئې

يَاْذَنْۢ بِهِ اللّٰهُ ؕ وَ لَوْ لَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ

کړے حکم په هغې باندې الله، او که نه وے حکم د جدائۍ په (قيامت کښې)

لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ؕ وَ اِنَّ الظّٰلِمِيْنَ لَهُمْ

نو خامخا فيصله به کړے شوے وه په مينځ د دوی کښې، او يقيناً ظالمان دوی لره

عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝۲۱ تَرَى الظّٰلِمِيْنَ مُشْفِقِيْنَ

عذاب دردناک دے ٭ وينے به ته ظالمان يريدونکي

مِمَّا كَسَبُوْا وَ هُوَ وَاقِعٌۢ بِهِمْ ؕ وَ الَّذِيْنَ

د هغه نه چې کسب ئې کړے دے او دا (عذاب) به واقع کيدونکے وي په دوی باندې، او هغه کسان

اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فِيْ رَوْضٰتِ

چې ايمان ئې راوړه او عمل ئې اوکه نيک په باغيچو

الْجَنّٰتِ ۚ لَهُمْ مَّا يَشَآءُوْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ؕ

د جنتونو کښې به وي، دوی لره به هغه څه وي چې غواړي ئې دوی په نزد د رب د دوی

ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيْرُ ۝۲۲ ذٰلِكَ الَّذِيْ

دا دے کاميابي لوئي ٭ دا (بيان) هغه دے

يُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبَادَهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

چې زيرے ورکړي الله (په دې) بندګانو خپلو هغه کسانو ته چې ايمان ئې راوړه او عمل ئې اوکه

الصّٰلِحٰتِ ؕ قُلْ لَّآ اَسْــَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا

نیک ، اووایه نه غواړم ستاسو نه په دي باندي څه اجر مګر

الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبٰى ؕ وَ مَنْ يَّقْتَرِفْ حَسَنَةً

دوستي په خپلولی کښي او چا چي اوکړه نیکي

نَّزِدْ لَهٗ فِيْهَا حُسْنًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ شَكُوْرٌ ﴿٢٣﴾

زیات به کو موږ ده لره په دي کښي اجر او ثواب، یقیناً الله ښبونکے قبلونکے دے (نیکو اعمالو لره)*

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۚ فَاِنْ

آیا وائی دوی د خان نه جوړ کړي دي (پیغمبر) په الله باندي دروغ ، پس که

يَّشَاِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَ ؕ وَ يَمْحُ اللّٰهُ

اوغواړي الله کلک به کي زړه ستا ، او ختموی الله

الْبَاطِلَ وَ يُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ ؕ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ

باطل او ثابتوی حق لره په خپلو حکمونو باندي ، یقیناً دا الله پوهه دے

بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿٢٤﴾ وَ هُوَ الَّذِيْ يَقْبَلُ

په رازونو د سینو باندي * او دا الله هغه ذات دے چي قبلي

التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَ يَعْفُوْا عَنِ السَّيِّاٰتِ

توبي لره د خپلو بندګانو نه او معافي کي د ډیرو ګناهونو

وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُوْنَ ۙ﴿٢٥﴾ وَ يَسْتَجِيْبُ الَّذِيْنَ

او پوهیږي په هغه چي تاسو ئي کوئ * او قبلی الله عمل د هغه کسانو

اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَ يَزِيْدُهُمْ مِّنْ

چي ایمان ئي راوړے دے او عمل کړ نیک او زیاتي دوی لره د

فَضْلِهٖ ؕ وَ الْكٰفِرُوْنَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ﴿٢٦﴾

فضل خپل نه (دیدار الهی) ، او کافران دوی لره دے عذاب سخت *

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ لَوْ بَسَطَ اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهٖ لَبَغَوْا فِی
او كه پراخه كړے وے الله رزق لره د پاره د خپلو (ټولو) بندګانو نو خامخا دوی به سرکشي کړے وے په
الْاَرْضِ وَ لٰكِنْ يُّنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ ؕ
زمكه كښې ليكن راليږي په اندازه هغه چې اوغواړي ،
اِنَّهٗ بِعِبَادِهٖ خَبِيْرٌۢ بَصِيْرٌ ﴿۲۷﴾ وَ هُوَ الَّذِیْ
يقينًا دا الله خپلو بندګانو باندي خبردار ليدونكے دے * او دا الله هغه ذات دے
يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْۢ بَعْدِ مَا قَنَطُوْا وَ يَنْشُرُ
چې راليږي باران پس د هغه نه چې نا اميده شي (خلق) او خوروي
رَحْمَتَهٗ ؕ وَ هُوَ الْوَلِیُّ الْحَمِيْدُ ﴿۲۸﴾ وَ مِنْ اٰيٰتِهٖ
رحمت خپل لره ، او دا الله معاون ستائلے شوے دے * او بعضي د دلائلو د الله نه
خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَثَّ فِيْهِمَا
پيدائش د آسمانونو او د زمكو دے او هغه چې خواره كړي ئې دي په دي دواړو كښې
مِنْ دَآبَّةٍ ؕ وَ هُوَ عَلٰی جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَآءُ
يعني زنده سر ، او دا الله په راجمع كولو د دوی باندي كله چې اوغواړي
قَدِيْرٌ ﴿۲۹﴾ وَ مَآ اَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيْبَةٍ فَبِمَا
قدرت والا دے * او هغه چې رسيږي تاسو ته څه مصيبت پس په سبب د هغه چې
كَسَبَتْ اَيْدِيْكُمْ وَ يَعْفُوْا عَنْ كَثِيْرٍ ؕ﴿۳۰﴾ وَ
كړي دي لاسونو ستاسو او معافي كوي (الله) د ډيرو (جرمونو) * او
مَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ فِی الْاَرْضِ ۚۖ وَ مَا لَكُمْ
نه يئ تاسو خلاصيدونكي (د الله نه) په زمكه كښې ، او نشته تاسو لره
مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِیٍّ وَّ لَا نَصِيْرٍ ﴿۳۱﴾ وَ
سيوا د الله نه څوك دوست او نه څوك امدادي * او

مِنْ اٰيٰتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ؕ﴿۳۲﴾

بعضي د دلائلو د الله نه کشتۍ دي په درياب کښې په شان د غرونو باندې *

اِنْ يَّشَاْ يُسْكِنِ الرِّيْحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ

که خوښه شي د الله نو اوبه دروي باد نو اوبه کړځي دا کشتۍ ولاړي

عَلٰى ظَهْرِهٖ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ

په شا د درياب، يقينًا په دې کښې خامخا نښې د عبرت دي د پاره د هر يو

صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ﴿۳۳﴾ۙ اَوْ يُوْبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوْا

کلک صبرناک تابعدار * يا به هلاکې کې دې لره په سبب د هغه چې دوی کړي دي

وَ يَعْفُ عَنْ كَثِيْرٍ ﴿۳۴﴾ۙ وَّ يَعْلَمَ الَّذِيْنَ

او معافي کوي الله د ډيرو (ګناهونو) * او پوهه به شي هغه کسان چې

يُجَادِلُوْنَ فِيْٓ اٰيٰتِنَا ؕ مَا لَهُمْ مِّنْ

جګړې کوي په (خلاف) آيتونو زمونږ کښې، نه به وي دوی لره څه

مَّحِيْصٍ ﴿۳۵﴾ فَمَآ اُوْتِيْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ

ځائے د خلاصي * پس هغه چې درکړے شويدے تاسو ته څه نعمت

فَمَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَ مَا عِنْدَ اللّٰهِ

نو دا څکه د ژوند د دنيا ده، او هغه (نعمتونه) چې دي الله سره

خَيْرٌ وَّ اَبْقٰى لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَلٰى رَبِّهِمْ

غوره دي او هميشه دي د پاره د هغه کسانو چې ايمان ئې راوړے دے او په خپل رب باندې

يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۳۶﴾ۚ وَ الَّذِيْنَ يَجْتَنِبُوْنَ كَبٰٓئِرَ

ځان سپاري، او هغه کسان چې ځان ساتي د لويو

الْاِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ وَ اِذَا مَا غَضِبُوْا هُمْ

ګناهونو (شرک اعتقادي) نه او بے حيايو (شرک فعلي) نه او کله چې غصه شي نو دوی

Maktaba Tul Ishaat.com

يَغْفِرُوْنَ ۳۷ وَ الَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا لِرَبِّهِمْ

مخ اړوي * او هغه كسان چي قبولوالے ئي اوكه د (د حكم) د خپل رب

وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ ۠ وَ اَمْرُهُمْ شُوْرٰى

او پابندي ئي اوكړه د مونځ او كار (فيصله) د دوی مشوره وي

بَيْنَهُمْ ۠ وَ مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ۳۸ وَ الَّذِيْنَ

په مينځ د دوی كښې او د هغه نه چي مونږ وركړے دے دوی ته خرچ كوي * او هغه كسان

اِذَآ اَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُوْنَ ۳۹ وَ

كله چي اورسيږي دوی ته زياتے نو دوی بدله اخلي * او

جَزٰٓؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۚ فَمَنْ عَفَا

سزا د بدئ بدي ده په شان د هغې باندي ، پس چا چي معافي اوكړه

وَ اَصْلَحَ فَاَجْرُهٗ عَلَى اللّٰهِ ؕ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ

او درست ئي كه خپل عمل نو اجر د ده الله سره دے ، يقينًا دا الله مينه نه كوي

الظّٰلِمِيْنَ ۴۰ وَ لَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهٖ

د ظالمانو سره * او چا چي بدله واغسته پس د ظلم او زياتي نه په ده باندي

فَاُولٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّنْ سَبِيْلٍ ؕ ۴۱ اِنَّمَا

نو دغه كسان نشته په دوی باندي هيڅ لار (د ملامتيا) * يقينًا

السَّبِيْلُ عَلَى الَّذِيْنَ يَظْلِمُوْنَ النَّاسَ

لار (د ملامتيا) په هغه كسانو باندي ده چي زياتے كوي په خلقو باندي

وَ يَبْغُوْنَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ؕ اُولٰٓئِكَ

او سركشي كوي په زمكه كښې نا مناسب ، دغه كسان

لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۴۲ وَ لَمَنْ صَبَرَ وَ غَفَرَ

دوی لره عذاب دردناك دے * او څوك چي كلك شو (په مسئله د توحيد) او مخ ئي واړو (اعتراضاتو نه)

إِنَّ ذٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُوْرِ ﴿٤٣﴾ وَ مَنْ

يقيناً دا خامخا د مضبوطو كارونو نه دے ٭ او چا باندي چي

يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ وَّلِيٍّ مِّنْۢ بَعْدِهٖ ؕ

مهر د گمراهي اوهي الله نو نه به وي ده لره خوك مددگار پس د(مهر والو د الله)دي نه،

وَ تَرَى الظّٰلِمِيْنَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ

او وينې به ته ظالمانو لره هر كله چي اويني عذاب

يَقُوْلُوْنَ هَلْ اِلٰى مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيْلٍ ﴿٤٤﴾

وائي به دوى آيا شتے واپس تلو ته څه لار ٭

وَ تَرٰىهُمْ يُعْرَضُوْنَ عَلَيْهَا خٰشِعِيْنَ مِنَ

او وينې به ته دوى لره چي پيش كولے به شي په دي (اوور) باندي يريدونكي د

الذُّلِّ يَنْظُرُوْنَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ ؕ وَ قَالَ

ذلت نه گوري به په كــــوزو ستركو ، او وائي به

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِنَّ الْخٰسِرِيْنَ الَّذِيْنَ

هغه كسان چي ايمان ئي راوړے دے يقيناً تاوانيان هغه كسان دي

خَسِرُوْۤا اَنْفُسَهُمْ وَ اَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ

چي به تاوان كښي ئے واچول خپل نفسونه او خپل اهل په ورځ د قيامت باندي

اَلَاۤ اِنَّ الظّٰلِمِيْنَ فِيْ عَذَابٍ مُّقِيْمٍ ﴿٤٥﴾ وَ

خبردار يقيناً ظالمان به په عذاب هميشه كښي وي ٭ او

مَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ اَوْلِيَآءَ يَنْصُرُوْنَهُمْ مِّنْ

نه به وي دوى لره خوك مددگاران چي امداد به اوكي د دوى

دُوْنِ اللّٰهِ ؕ وَ مَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ

ســيوا د الله نه ، او چا باندي چي مهر د گمراهي اوهي الله نو نه به ئي ده لره څه

Maktaba Tul Ishaat.com

سَبِيْلٍ ؕ﴿٤٦﴾ اِسْتَجِيْبُوْا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ

لاره* قبولوالے اوکړئ د (حکم د) رب خپل مخکښي د هغې نه جي

يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ ؕ مَا لَكُمْ

راشي داسي ورځ چي نه به وي واپس کېدل دي ورځ لره د طرفه د الله ، نه به وي تاسو لره

مِّنْ مَّلْجَاٍ يَّوْمَئِذٍ وَّ مَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِيْرٍ ﴿٤٧﴾

څه ځائے د پناهي په دغه ورځ او نه به وي تاسو لره څه انکار (فائده مند)*

فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَمَاۤ اَرْسَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ

پس که دوی مخ واړو پس نه دے رالیږلے مونږه تا لره په دوی باندي

حَفِيْظًا ؕ اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلٰغُ ؕ وَ اِنَّاۤ اِذَاۤ

نګهبان ؛ او نشته په تا باندي مگر رسول د مسئلے ، او یقینًا مونږه کله چي

اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۚ وَ

اوڅکوو انسان ته د خپل طرف نه خوشحالي نو خوشحاله شي په دي باندي ، او

اِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ

که اورسيږي دوی ته څه مصيبت په سبب د هغه (ناکاره عملونو) چي مخکښي کړي دي لاسونو د دوی

فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُوْرٌ ﴿٤٨﴾ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ

بس يقينًا انسان دے ناشکره* خاص الله لره اختيار د آسمانونو

وَ الْاَرْضِ ؕ يَخْلُقُ مَا يَشَاۤءُ ؕ يَهَبُ لِمَنْ

او د زمکو دے ، پیدا کئ هغه چي خوښه ئې شي ، ښښي چا ته ئې چي

يَّشَاۤءُ اِنَاثًا وَّ يَهَبُ لِمَنْ يَّشَاۤءُ الذُّكُوْرَ ﴿٤٩﴾

خوښه شي جینکۍ او ښښي چا ته ئې چي خوښه شي هلکان *

اَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَّ اِنَاثًا ۚ وَ يَجْعَلُ

يا جوړه جوړه ورکئ دوی ته هلکان او جینکۍ ، او ګرځي

مَنۡ يَّشَآءُ عَقِيۡمًا ؕ اِنَّهٗ عَلِيۡمٌ قَدِيۡرٌ ﴿۵۰﴾ وَ مَا

چا له ئي چې خوښه شي شنډ ، يقينًا دا الله پوهه قدرت والا دے * او نه

كَانَ لِبَشَرٍ اَنۡ يُّكَلِّمَهُ اللّٰهُ اِلَّا وَحۡيًا اَوۡ

دي مناسب د پاره د يو بنده دا چې خبري اوكي ده سره الله مګر په طريقې د الهام سره يا

مِنۡ وَّرَآئِ حِجَابٍ اَوۡ يُرۡسِلَ رَسُوۡلًا

آخـــوا د پردې نه يا راوليږي يو استازے

فَيُوۡحِىَ بِاِذۡنِهٖ مَا يَشَآءُ ؕ اِنَّهٗ عَلِىٌّ حَكِيۡمٌ ﴿۵۱﴾

نو وحي اوكي (پيغمبر ته) په حكم د الله باندې هغه چې خوښه ئې شي يقينًا دا الله اوچت مرتبے والا حكمت والا دے *

وَ كَذٰلِكَ اَوۡحَيۡنَاۤ اِلَيۡكَ رُوۡحًا مِّنۡ اَمۡرِنَا ؕ

او دارنګې وحي كړې ده مونږه تا ته د قرآن د خپل طرف نه

مَا كُنۡتَ تَدۡرِىۡ مَا الۡكِتٰبُ وَ لَا الۡاِيۡمَانُ

ته نه پوهيدے چې څنګه به وي بيان د كتاب او ته نه پوهيدې چې څنګه به وي بيان د ايمان

وَ لٰكِنۡ جَعَلۡنٰهُ نُوۡرًا نَّهۡدِىۡ بِهٖ مَنۡ

ليكن ګرځولے دے مونږه دې قرآن لره رڼرا توفيق وكوو مونږ په دې سره چا ته چې

نَّشَآءُ مِنۡ عِبَادِنَا ؕ وَ اِنَّكَ لَتَهۡدِىۡۤ اِلٰى

خوښه شي زمونږه د بندګانو زمونږ نه ، او يقينًا ته لار ښيې په طرف

صِرَاطٍ مُّسۡتَقِيۡمٍ ﴿۵۲﴾ۙ صِرَاطِ اللّٰهِ الَّذِىۡ

د لارې نيغې * لار د الله هغه ذات

لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِى الۡاَرۡضِ ؕ اَلَاۤ

چې د هغه په اختيار كښې دي هغه چې اسمانونو او هغه چې زمكه كښې دي ، خبر دار

اِلَى اللّٰهِ تَصِيۡرُ الۡاُمُوۡرُ ﴿۵۳﴾

خاص الله ته واپس كيږي كارونه *

ع ۵

Maktaba Tul Ishaat.com

آیاتها ۸۹ سُوْرَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوین ۴۳ نزول ۶۳ رکوعاتها ۷

حٰمٓ ۝١ وَ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ۝٢ اِنَّا جَعَلْنٰهُ

الله پوهیږي په معنی د دې حروفو شاهد دے کتاب ښکاره کوونکے (مدعي څېله)* یقینًا مونږه ګرځولے دے دې لره

قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ۝٣ وَ اِنَّهٗ

د لوستلو کتاب په واضحه ژبه (عربي) کښې خامخا چې تاسو د عقل نه کار واخلئ * او یقینًا دا

فِيْٓ اُمِّ الْكِتٰبِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيْمٌ ۝٤

په اصل د کتاب کښې مونږه سره خامخا اوچتے مرتبے والا دک د حکمت دے *

اَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ

آیا اړوو مونږه تاسو نه بیان د قرآن اړولو باندې د دې وجې نه چې یئ تاسو

قَوْمًا مُّسْرِفِيْنَ ۝٥ وَ كَمْ اَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيٍّ

یو قوم زیاتے کوونکے * او ډیر لیږلي وو مونږه د پیغمبرانو نه

فِي الْاَوَّلِيْنَ ۝٦ وَ مَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ نَّبِيٍّ

په رومبنو کښې * او نه راته دوی ته هیڅ یو پیغمبر

اِلَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝٧ فَاَهْلَكْنَآ اَشَدَّ

مګر دوی به هغې پورې توقې کولے * نو هلاک کړي دي مونږه ډیر سخت

مِنْهُمْ بَطْشًا وَّ مَضٰى مَثَلُ الْاَوَّلِيْنَ ۝٨

د دوی نه په نیولو (طاقت) کښې او تیر شوے دے حالت د رومبنو *

وَ لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ

او که ته تپوس اوکې د دوی نه چې چا پیدا کړي دي آسمانونه

وَ الْاَرْضَ لَيَقُوْلُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيْزُ

او زمکې ؟ نو خامخا وائي دوی پیدا کړي دي دې لره غالب

سُورَةُ الزُّخْرُفِ

ربط د سورت الزخرف :

(۱) د مخکښې سورت اخر کښې ترغيب الى القرآن وو دلته اول کښې ترغيب الى القران دے .

(۲) ماقبل کښې دري اعتراضونه او د هغې جوابونه ذکرشو دلته ايت۸٦ کښې بل اعتراض او د هغې جواب ذکر کړې .

(۳) ماقبل۲۱ کښې ئي مشرکينو ته زجر ورکۀ دلته په ټولو اقسامو د شرک باندي رد کړې .

امتيازات د سورت الزخرف :

(۱) سورت ممتاز دے په در د شبهې د مشرکينو باندي .

(۲) په تزهيدمن الدنيا باندې خصوصي الفاظوسره ۳۳، ۳٤

(۳) په خصوصي درخواست ده نبي عليه السلام باندي آيت ۸۸ .

دعوى د سورت الزخرف :

جواب ده اتنى شبهې د مشرکينو چه د دوی (زمونږ د الهو) لاس الله تعالى تش (خالي) ته پرېږدي .

خلاصه د سورت الزخرف :

سورۃ دري بابه دے اول باب کښې صداقت د قرآن ، زجر معرضينو قران ته ، تسلي نبي عليه السلام ته ،تخويف دنيوي دلائل عقليه ، د مشرکينو خباثت،استدلال بالاباء او هغوى ته زجر ،دليل نقلي ، زجر منکرينو د رسالت ته ، تذهيدمن الدنيا، زجر اوتخويف منکرينو د قرآن ته دويم باب آيت ٤١ نه ترآيت ٦٧ پورې په ديکښې ووه خبرې ذکر کړې : (۱) تسلي . (۲) ترغيب الى القران . (۳) زجر مفترينو(دروغ جوړونکو)ته په نيکانو خلقو باندې آيت ٤٥.

(٤) تخويف دنيوي . (٥) دفع دشبهې . (٦) دليل نقلي په توحيد باندي .(۷)زجر اوتخويف .

دريم باب آيت ٦٧ نه ترآخره پورې ديکښې درې خبرې ذکرکړې :

(۱)بشارت للمؤمنين تخويف للکافرين .

(۲)زجر مشرکينوته .

(۳)دعوى د توحيد په هغې ادله اودفع دمشرکينو چه هغوی وئيل دازمونږسفارشيان دي .

Maktaba Tul Ishaat.com

الْعَلِيْمُ ۙ﴿۹﴾ الَّذِىْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ

پوهه ذات ٭ هغه ذات چې پیدا کړې ئې ده پاره ستاسو زمکه

مَهْدًا وَّ جَعَلَ لَكُمْ فِيْهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ

فرش او ګرځولې ئې دي ستاسو د پاره په دې کښې لارې خامخا چې تاسو

تَهْتَدُوْنَ ﴿۱۰﴾ وَ الَّذِىْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَآءِ

سمه لار او مومئ ٭ او دا الله هغه ذات دے چې راوورې د بره نه

مَآءًۢ بِقَدَرٍ ۚ فَاَنْشَرْنَا بِهٖ بَلْدَةً مَّيْتًا ۚ

باران په اندازه، نو تازه کوو مونږه په دې سره کلے اوچ،

كَذٰلِكَ تُخْرَجُوْنَ ﴿۱۱﴾ وَ الَّذِىْ خَلَقَ

دا رنګې تاسو به راوباسلے شئ (د قبرونو نه) ٭ دا الله هغه ذات دے چې پیدا کړې ئې دي

الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْفُلْكِ

جوړې ټولې او پیدا کړې ئې دي د پاره ستاسو د کشتو

وَ الْاَنْعَامِ مَا تَرْكَبُوْنَ ﴿۱۲﴾ لِتَسْتَوٗا عَلٰى

او د خارووو نه هغه چې تاسو پرې سورلې کوئ ٭ دې د پاره چې برابر شئ تاسو په

ظُهُوْرِهٖ ثُمَّ تَذْكُرُوْا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ اِذَا

شاګانو د دې باندې بیا یاد کړئ نعمت د رب ستاسو کله چې

اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَ تَقُوْلُوْا سُبْحٰنَ الَّذِىْ

برابر شئ تاسو په دې باندې او اوایئ تاسو پاکي ده هغه ذات لره

سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَ مَا كُنَّا لَهٗ مُقْرِنِيْنَ ۙ﴿۱۳﴾

چې تابعداره کړې ئې ده مونږه لره دا سورلې او نه یو مونږه دې لره قابو کوونکي ٭

وَ اِنَّاۤ اِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ ﴿۱۴﴾ وَ جَعَلُوْا لَهٗ

او یقینًا مونږه خپل رب ته خامخا تلونکي یو ٭ او ګرځولې دي دوی الله لره

مِنْ عِبَادِهٖ جُزْءًا ؕ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَكَفُوْرٌ

د بندګانو د الله نه حصه ، یقیناً انسان دے خامخا ناشکره

مُّبِيْنٌ ﴿١٥﴾ اَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنٰتٍ وَّ

ښکاره • آیا نیولي دي الله د هغه څه نه چې پیدا کئ لونړه او

اَصْفٰىكُمْ بِالْبَنِيْنَ ﴿١٦﴾ وَ اِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ

غوره کړي ئي يئ تاسو په ځامنو باندې • او کله چې زیرے ورکړے شي یو تن ته د دوی نه

بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهٗ

په هغه چې بیانئ ئي مهربان ذات لره په صفت کښې نو اوګرځي مخ د ده

مُسْوَدًّا وَّ هُوَ كَظِيْمٌ ﴿١٧﴾ اَوَ مَنْ يُّنَشَّؤُا فِي

تک تور او وي دے ډک د غم نه • آیا هغه خوک چې لویولے شي په

الْحِلْيَةِ وَ هُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِيْنٍ ﴿١٨﴾

ګالو کښې او وي دا په جګړه کښې نه سرګندونکے (خپلې مدعی لره) •

وَ جَعَلُوا الْمَلٰٓئِكَةَ الَّذِيْنَ هُمْ عِبٰدُ الرَّحْمٰنِ

او اوګرځولے دوی فرښتې هغه چې هغوي بندګان د مهربان بادشاه دي

اِنَاثًا ؕ اَشَهِدُوْا خَلْقَهُمْ ؕ سَتُكْتَبُ

جینکۍ ، آیا حاضر شوي دي دوی پیدائش د دوی ته ، زر دے چې اوبه لیکلے شي

شَهَادَتُهُمْ وَ يُسْئَلُوْنَ ﴿١٩﴾ وَ قَالُوْا لَوْ شَآءَ

بیان د دوی او دوی نه به تپوس کولے شي • او وائي دوی که خوښه وے

الرَّحْمٰنُ مَا عَبَدْنٰهُمْ ؕ مَا لَهُمْ بِذٰلِكَ

د مهربان بادشاه نو مونږه به عبادت نه وو کړے د دوی ، نشته دوی لره په دې باندې

مِنْ عِلْمٍ ۚ اِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُوْنَ ﴿٢٠﴾ اَمْ

څه دلیل ، نه دي دوی مګر اټکل وائي • آیا

Maktaba Tul Ishaat.com

أٰتَيۡنٰهُمۡ كِتٰبًا مِّنۡ قَبۡلِهٖ فَهُمۡ بِهٖ

ورکړے دے مونږه دوی ته کتاب مخکښې د دې نه نو دوی په دې کتاب

مُسۡتَمۡسِكُوۡنَ ﴿٢١﴾ بَلۡ قَالُوۡۤا اِنَّا وَجَدۡنَاۤ

منګولې لګونکي دي • بلکه وائي دوی یقینًا موندلے دي مونږه

اٰبَآءَنَا عَلٰۤى اُمَّةٍ وَّ اِنَّا عَلٰۤى اٰثٰرِهِمۡ

مشران خپل په یو دین او یقینًا مونږه په نقش قدم د دوی باندې

مُّهۡتَدُوۡنَ ﴿٢٢﴾ وَ كَذٰلِكَ مَاۤ اَرۡسَلۡنَا مِنۡ

لاره موندونکي یو • او دارنګې نه دے رالیږلے مونږه

قَبۡلِكَ فِیۡ قَرۡيَةٍ مِّنۡ نَّذِيۡرٍ اِلَّا قَالَ

مخکښې ستا نه په هیڅ یو کلي کښې یو یرونکے مګر وئیلي دي

مُتۡرَفُوۡهَاۤ ۙ اِنَّا وَجَدۡنَاۤ اٰبَآءَنَا عَلٰۤى اُمَّةٍ وَّ

مالدارو د هغوی، یقینًا مونږه موندلي دي مشران خپل په یو طریقه باندې او

اِنَّا عَلٰۤى اٰثٰرِهِمۡ مُّقۡتَدُوۡنَ ﴿٢٣﴾ قٰلَ اَوَ لَوۡ

یقینًا مونږه په نښو د هغوی روان یو • اووایه اګر که

جِئۡتُكُمۡ بِاَهۡدٰى مِمَّا وَجَدۡتُّمۡ عَلَيۡهِ

راتلل کړي وي ما تاسو ډیر هدایت سره د هغه نه چې موندلي دي تاسو په هغې باندې

اٰبَآءَكُمۡ ؕ قَالُوۡۤا اِنَّا بِمَاۤ اُرۡسِلۡتُمۡ بِهٖ

مشران خپل، اوئیل دوی یقینًا مونږه په هغه چې رالیږلے شوي یئ تاسو په هغې باندې

كٰفِرُوۡنَ ﴿٢٤﴾ فَانۡتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡ فَانۡظُرۡ

کفر کونکي یو • نو بدله واغسته مونږه د دوی نه نو اوګوره



كَيۡفَ كَانَ عَاقِبَةُ الۡمُكَذِّبِيۡنَ ﴿٢٥﴾ ع وَ اِذۡ

څه رنګه شو انجام د تکذیب کونکو • او کله چې

قَالَ اِبۡرٰهِيۡمُ لِاَبِيۡهِ وَ قَوۡمِهٖۤ اِنَّنِىۡ بَرَآءٌ

او ئيل ابراهيم (عليه السلام) خپل پلار ته او خپل قوم ته يقينًا زه بيزاره يم

مِّمَّا تَعۡبُدُوۡنَ ﴿۲۶﴾ اِلَّا الَّذِىۡ فَطَرَنِىۡ فَاِنَّهٗ

د هغه نه چې تاسو عبادت کوئ* مګر هغه ذات چې پيدا کړے ئې دے ما لره پس يقينًا هغه

سَيَهۡدِيۡنِ ﴿۲۷﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةًۢ بَاقِيَةً فِىۡ

زر دے چې لار به سمه کې ما ته * او وے ګرځوله دې (کلمے د توحيد) لره کلمه باقي پاتے شوے په

عَقِبِهٖ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُوۡنَ ﴿۲۸﴾ بَلۡ مَتَّعۡتُ

نسل د ده کښې خامخا چې دوي راو ګرځي * بلکه ما څکه ورکړے وه

هٰٓؤُلَآءِ وَ اٰبَآءَهُمۡ حَتّٰى جَآءَهُمُ الۡحَقُّ وَ

دغه کسانو ته او مشرانو د دوي ته تر دې پورې چې راغے دوي ته حق او

رَسُوۡلٌ مُّبِيۡنٌ ﴿۲۹﴾ وَ لَمَّا جَآءَهُمُ الۡحَقُّ

پيغمبر ښکاره * او هر کله چې راغے دوي ته حق

قَالُوۡا هٰذَا سِحۡرٌ وَّ اِنَّا بِهٖ كٰفِرُوۡنَ ﴿۳۰﴾ وَ

اوئيل دوي دا دے جادو او يقينًا موږه په دې باندې منکر يو* او

قَالُوۡا لَوۡ لَا نُزِّلَ هٰذَا الۡقُرۡاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ

اوئيل دوي ولې نه شو رالېږلے دا قرآن په يو سړي

مِّنَ الۡقَرۡيَتَيۡنِ عَظِيۡمٍ ﴿۳۱﴾ اَهُمۡ يَقۡسِمُوۡنَ

د دوو کلو نه لوئي باندې؟ * آيا دوي تقسيمئ

رَحۡمَتَ رَبِّكَ ؕ نَحۡنُ قَسَمۡنَا بَيۡنَهُمۡ

مهرباني د رب ستا ، موږه تقسيم کړے دے په مينځ د دوي کښې

مَّعِيۡشَتَهُمۡ فِى الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا وَ رَفَعۡنَا

ګزران د دوي په ژوند د دنيا کښې او پورته کړي دي موږه

Maktaba Tul Ishaat.com

بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ لِّيَتَّخِذَ
بعضي د دوی نه د پاسه د بعضو په درجو کښې دي د پاره چې اونيسي
بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا ؕ وَ رَحْمَتُ رَبِّكَ
بعضي د دوی نه بعضو لره خدمتګاران ، او رحمت د رب ستا
خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ ﴿۳۲﴾ وَ لَوْلَآ اَنْ يَّكُوْنَ
غوره دے د هغه نه چې دوی ئې راجمع کوي ٭ او که نه وے دا (خبره) چې شي به
النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَّكْفُرُ
خلق ټولګے یو په کفر باندي نو خامخا ګرځولے به وے مونږه د پاره د هغه چا چې کفر کوي
بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوْتِهِمْ سُقُفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَّ
په مهربان ذات باندي د پاره د کورونو د دوی چهتونه د سپينو زرو او
مَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُوْنَ ﴿۳۳﴾ وَ لِبُيُوْتِهِمْ
پوړۍ چې په هغې باندي به دوی ختل ٭ او د پاره د کورونو د دوی
اَبْوَابًا وَّ سُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔوْنَ ﴿۳۴﴾ وَ
دروازې او کټونه چې په هغې باندي به دوی ډډه لګوله ٭ او
زُخْرُفًا ؕ وَ اِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ
(ګرځولے به وے مونږه دا څيزونه) د سرو زرو ، او نه دي دا ټول مګر څکه د
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ؕ وَ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
ژوند د دنيا ده ، او آخرت په نزد د رب ستا
لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۳۵﴾ وَ مَنْ يَّعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ
د پاره د پرهيزګارانو دے ٭ او څوک چې ړوند شه د کتاب د مهربان بادشاه نه
نُقَيِّضْ لَهٗ شَيْطٰنًا فَهُوَ لَهٗ قَرِيْنٌ ﴿۳۶﴾ وَ
مسلط کو مونږه ده باندي شيطان نو دا شيطان ده لره وی دوست ٭ او

إِنَّهُمْ لَيَصُدُّوْنَهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ وَيَحْسَبُوْنَ

يقيناً دوی خامخا بندئ دوی لره د صحیح لاري نه او گمان کئ دوی

اَنَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ۝۳۷ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَنَا قَالَ

چي يقيناً دوی په سمه لار روان دي • تر دي پوري چي كله راشي مونږ ته وائي به

يٰلَيْتَ بَيْنِيْ وَ بَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ

هائے ارمان چي وے په مينځ زما او په مينځ ستا كښي لري والے د مشرق او مغرب

فَبِئْسَ الْقَرِيْنُ ۝۳۸ وَلَنْ يَّنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ اِذْ

نو ډير بد دے دوست • او هیڅري فائده به درنه کي تاسو ته نن ورځ څکه چي

ظَّلَمْتُمْ اَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُوْنَ ۝۳۹

ظلم كړے وو تاسو يقيناً تاسو به په عذاب كښي گډوډ (براته) يئ •

اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ اَوْ تَهْدِى الْعُمْىَ وَ مَنْ

آيا ته اوروليے شي كڼړو ته يا لار ښودلے شي ړندو ته او هغه چا ته

كَانَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝۴۰ فَاِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ

چي وي په گمراهي ښكاره كښي • نو كه بوځو مونږه تا لره (دي عالم نه)

فَاِنَّا مِنْهُمْ مُّنْتَقِمُوْنَ ۝۴۱ اَوْ نُرِيَنَّكَ

پس يقيناً مونږه د دوی نه بدله اغستونكي يو • يا اوښايو مونږه تا ته

الَّذِىْ وَعَدْنٰهُمْ فَاِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُوْنَ ۝۴۲

هغه عذاب چي وعده كړے ده مونږه دوی سره پس يقيناً مونږه په دوی باندي قدرت لرونكي يو •

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِىْٓ اُوْحِىَ اِلَيْكَ ۚ اِنَّكَ

پس منگولي اولگوه په هغه كتاب چي وحي كړے شوي ده تا ته ، يقيناً ته

عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝۴۳ وَ اِنَّهٗ لَذِكْرٌ لَّكَ

په لاره نيغه يي • او يقيناً دا قرآن كريم پند دے تالره

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ لِقَوۡمِكَ ۚ وَ سَوۡفَ تُسۡـَٔلُوۡنَ ﴿۴۴﴾ وَ سۡـَٔلۡ مَنۡ
او د پاره د قوم ستا ، او زر دے چې تاسو نه به تپوس اوکړے شي * او تپوس اوکه هغه چا نه

اَرۡسَلۡنَا مِنۡ قَبۡلِكَ مِنۡ رُّسُلِنَاۤ اَجَعَلۡنَا
چې رالیږلي دي مونږه مخکښې ستا نه پیغمبران زمونږ آیا ګرځولي دي مونږه

مِنۡ دُوۡنِ الرَّحۡمٰنِ اٰلِهَةً يُّعۡبَدُوۡنَ ﴿۴۵﴾ وَ
سیوا د مهربان ذات نه مددګاران چې عبادت ئې کولے شي * او

لَقَدۡ اَرۡسَلۡنَا مُوۡسٰى بِاٰيٰتِنَاۤ اِلٰى فِرۡعَوۡنَ وَ
تحقیق سره لیږلے وو مونږه موسی (علیه السلام) په دلائلو خپلو فرعون ته او

مَلَا۠ئِهٖ فَقَالَ اِنِّىۡ رَسُوۡلُ رَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿۴۶﴾
وزیرانو د هغه ته نو وے وئیل یقیناً زه چې یم استازے یم د رب د مخلوقات *

فَلَمَّا جَآءَهُمۡ بِاٰيٰتِنَاۤ اِذَا هُمۡ مِّنۡهَا
پس هر کله چې راغے دوی ته په آیتونو زمونږه ناڅاپه دوی د دې نه

يَضۡحَكُوۡنَ ﴿۴۷﴾ وَ مَا نُرِيۡهِمۡ مِّنۡ اٰيَةٍ اِلَّا هِىَ
خندا کوله * او نه ښایو مونږه دوی ته هیڅ یو معجزه مګر دا معجزه

اَكۡبَرُ مِنۡ اُخۡتِهَا ۫ وَ اَخَذۡنٰهُمۡ بِالۡعَذَابِ
لویه وه د خپل مثل نه او اونیول مونږه دوی لره په عذاب سره

لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُوۡنَ ﴿۴۸﴾ وَ قَالُوۡا يٰۤاَيُّهَ السّٰحِرُ
ځاځکا چې دوی واپس شي * او وائي دوی اے جادوګره

ادۡعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنۡدَكَ ۚ اِنَّنَا
اوغواړه زمونږ د پاره د رب ستا نه په سبب د هغه چې وعده ئې کړے ده تا سره ، یقیناً مونږه یو

لَمُهۡتَدُوۡنَ ﴿۴۹﴾ فَلَمَّا كَشَفۡنَا عَنۡهُمُ الۡعَذَابَ
ځاځکا لار موندونکي * پس هر کله چې لرې که مونږه د دوی نه عذاب

اِذَا هُمْ يَنْكُثُوْنَ ﴿٥٠﴾ وَ نَادٰى فِرْعَوْنُ فِيْ

ناساپه دوی وعدي ماتيؤ * او اواز اوکه فرعون په

قَوْمِهٖ قَالَ يٰقَوْمِ اَلَيْسَ لِيْ مُلْكُ مِصْرَ

خپل قوم کښي اوئیل ده اے قومه زما آیا نه ده ما لره بادشاهي د مصر

وَ هٰذِهِ الْاَنْهٰرُ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِيْ ۚ اَفَلَا

او دا ولي چي رواني دي لاندي (دبنګلي) زما ، آیا

تُبْصِرُوْنَ ﴿٥١﴾ اَمْ اَنَا خَيْرٌ مِّنْ هٰذَا الَّذِيْ

تاسو نه ګورئ * آیا زه غوره یم د دي سړي نه

هُوَ مَهِيْنٌ ۙ وَّ لَا يَكَادُ يُبِيْنُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْ لَآ اُلْقِيَ

چي هغه سپک دے ، او قریب نه دے چي بنکاره کښي (خپله مدعي) * ولي نه شي غورځولے

عَلَيْهِ اَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ اَوْ جَآءَ مَعَهُ الْمَلٰٓئِكَةُ

په ده باندي بنګړي د سرو زرو نه یا (ولے) نه راغلي ده سره فرښتي

مُقْتَرِنِيْنَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهٗ فَاَطَاعُوْهُ ؕ

جوختي جوختي * نو بے وقوف ئے که خپل قوم نو هغوي تابعداري اوکړه د هغه

اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّآ اٰسَفُوْنَا

یقینًا وو دوی یو قوم فاسقان * پس هر کله چي غوسه ئي کړو مونږه

انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنٰهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنٰهُمْ

بدله واغسته مونږه د دوی نه نو غرق کړل مونږه دوی لره ټول * نو اوګرځول مونږه دوی لره

سَلَفًا وَّ مَثَلًا لِّلْاٰخِرِيْنَ ﴿٥٦﴾ وَ لَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ

تیروني او مثال د پاره د روستنو خلقو * او هر کله چي بیان شي خوے د مریم

مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّوْنَ ﴿٥٧﴾

په مثال کښي ناساپه قوم ستا د دي بیان نه ناټري وهي *

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ قَالُوْٓا ءَاٰلِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ ؕ مَا ضَرَبُوْهُ لَكَ

او وائي دوی آیا الهه زمونږه غوره دي یا دے ، نه بیانوی دي لره تا ته

اِلَّا جَدَلًا ؕ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُوْنَ ﴿٥٨﴾ اِنْ هُوَ

مکر د پاره د جګړي ، بلکه دوی یو قوم دے جګړ مار* نه دے دا عیسی (علیه السلام)

اِلَّا عَبْدٌ اَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَ جَعَلْنٰهُ مَثَلًا لِّبَنِيْٓ

مګر بنده دے چي احسان کړے دے مونږه په ده باندي او ګرځولے دے مونږه ده لره مثال د پاره د بني

اِسْرَآءِيْلَ ﴿٥٩﴾ وَ لَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلٰٓئِكَةً

اسرائیلو* او که خوښه وے زمونږه نو خامخا ګرځولے به وے مونږه ستاسو نه په ځائے فرښتے

فِي الْاَرْضِ يَخْلُفُوْنَ ﴿٦٠﴾ وَ اِنَّهٗ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ

په زمکه کښي چي پاتي کیدے به* او یقینًا دا عیسی (علیه السلام) خامخا نښه ده د پاره د قیامت

فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَ اتَّبِعُوْنِ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ

پس شک مه کوئ په راتلو د قیامت کښي او زما تابعداري اوکړئ ، دا ده لاره

مُّسْتَقِيْمٌ ﴿٦١﴾ وَ لَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطٰنُ ۚ اِنَّهٗ لَكُمْ

نیغه* او بند دي نه کي تاسو لره شیطان ، یقینًا دا شیطان ستاسو د پاره

عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿٦٢﴾ وَ لَمَّا جَآءَ عِيْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ

دشمن دے ښکاره* او هر کله چي راغے عیسی (علیه السلام) په واضحه دلائلو باندي

قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَ لِاُبَيِّنَ لَكُمْ

اوئیل ده په تحقیق سره ما راتلل کړي دي تاسو ته په عقلمندئ باندي او دي د پاره چي بیان کم تاسو ته

بَعْضَ الَّذِيْ تَخْتَلِفُوْنَ فِيْهِ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ

بعضي هغه مسائل چي تاسو اختلاف کوئ په هغي کښي ، پس اوویریږئ د الله نه

وَ اَطِيْعُوْنِ ﴿٦٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ رَبِّيْ وَ رَبُّكُمْ

او زما تابعداري اوکړئ* یقینًا الله هغه دے رب زما او رب ستاسو

فَاعْبُدُوْهُ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿۶۴﴾ فَاخْتَلَفَ
نو عبادت اوکئ د الله ، دا ده لاره نيغه * نو اختلاف اوکه

الْاَحْزَابُ مِنْۢ بَيْنِهِمْ ۚ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
ډلو په خپل مينځ کښې ، پس هلاکت دے د پاره د هغه کسانو چې ظلم ئې کړے دے

مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ اَلِيْمٍ ﴿۶۵﴾ هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا
د عذاب د ورځے دردناکے نه * دوی انتظار نه کئ مګر

السَّاعَةَ اَنْ تَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَّ هُمْ لَا
د قيامت دا چې رابه شي دوی ته ناساپه او دوی به نه

يَشْعُرُوْنَ ﴿۶۶﴾ اَلْاَخِلَّآءُ يَوْمَئِذٍۭ بَعْضُهُمْ
پوهيږي * دوستان په دغه ورځ بعضې د دوی نه

لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا الْمُتَّقِيْنَ ﴿۶۷﴾ ع يٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ
د پاره د بعضو دشمنان به وی مګر پرهيزګاران * اے زما بندګانو نه به وی يره

عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَ لَآ اَنْتُمْ تَحْزَنُوْنَ ﴿۶۸﴾ اَلَّذِيْنَ
په تاسو باندې نن ورځ او نه به تاسو غمژن شئ * هغه کسان

اٰمَنُوْا بِاٰيٰتِنَا وَ كَانُوْا مُسْلِمِيْنَ ﴿۶۹﴾ اُدْخُلُوا
چې ايمان ئې راوړوو په آيتونو زمونږ باندې او وو دوی تابعــــــدار * دننه شئ

الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَ اَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُوْنَ ﴿۷۰﴾ يُطَافُ
جنت ته تاسو او بيبانې ستاسو خوشحاله به کړے شئ * ګرځولے به شي

عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَّ اَكْوَابٍ ۚ وَ فِيْهَا
په دوی باندې کاسې د سرو زرو نه او کبونه ، او په دې کښې

مَا تَشْتَهِيْهِ الْاَنْفُسُ وَ تَلَذُّ الْاَعْيُنُ ۚ وَ اَنْتُمْ
هغه چې غواړې ئې زړونه د دوی او مزې پرې اخلې سترګې ، او تاسو به

Maktaba Tul Ishaat.com

فِيهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۷۱﴾ وَ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْٓ اُوْرِثْتُمُوْهَا

په دي کښي همیشه يئ * او دغه جنت هغه دے چي په میراث کښي درکړے شو تاسو ته

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۷۲﴾ لَكُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ

په سبب د هغه چي تاسو عمل کو * ستاسو د پاره په دي کښي میوے دي ډيري

مِّنْهَا تَاْكُلُوْنَ ﴿۷۳﴾ اِنَّ الْمُجْرِمِيْنَ فِيْ عَذَابِ

د هغي نه تاسو خورئ * يقيناً مجرمان په عذاب د

جَهَنَّمَ خٰلِدُوْنَ ﴿۷۴﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَ هُمْ فِيْهِ

جهنم کښي همیشه به وي * سست به نه کړے شي (عذاب) د دوی نه او دوی به دوی

مُبْلِسُوْنَ ﴿۷۵﴾ وَ مَا ظَلَمْنٰهُمْ وَ لٰكِنْ كَانُوْا هُمُ

نا امیده دهرچانه * او ظلم نه وو کړے مونږه په دوی باندي لیکن وو دوی

الظّٰلِمِيْنَ ﴿۷۶﴾ وَ نَادَوْا يٰمٰلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا

ظالمان * او آواز به اوکي دوی اے چوکیدارے فرشتے فیصله دي اوکي په مونږ باندي

رَبُّكَ ؕ قَالَ اِنَّكُمْ مّٰكِثُوْنَ ﴿۷۷﴾ لَقَدْ جِئْنٰكُمْ

رب ستا ، او به وائي (فرشته) يقيناً تاسو وخت تيرونکي يئ * بهتحقيق سره راتلل کړي دي مونږه تاسو ته

بِالْحَقِّ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كٰرِهُوْنَ ﴿۷۸﴾ اَمْ

په قرآن سره لیکن اکثر ستاسو نه د قرآن لره بد ګڼرونکي دي * آیا

اَبْرَمُوْٓا اَمْرًا فَاِنَّا مُبْرِمُوْنَ ﴿۷۹﴾ اَمْ يَحْسَبُوْنَ

دوی کلکئ کار (ستا د هلاکت) يقيناً مونږه کلکونکي يو (د دوی هلاکت) یا دوی ګمان کئ

اَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَ نَجْوٰىهُمْ ؕ بَلٰى وَ رُسُلُنَا

چي يقيناً مونږه نه اورو پټي جرګي د دوی او ښکاره جرګي د دوی ، بے شکه استاذي زمونږ

لَدَيْهِمْ يَكْتُبُوْنَ ﴿۸۰﴾ قُلْ اِنْ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ

دوی سره دی لیکل کئ * او وایه که چرته وے د پاره د مهربان بادشاه

وَلَدٌ ۖ فَاَنَا اَوَّلُ الْعٰبِدِيْنَ ﴿٨١﴾ سُبْحٰنَ رَبِّ

نائب، پس به اوم زه اول د عبا ت کونکو(د هغه) • پاکي ده رب د

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا

اسمانونو او زمکو لره چي د مالک عرش لره د هغه نه چي

يَصِفُوْنَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوْضُوْا وَ يَلْعَبُوْا حَتّٰى

دوى ئي بيانوي • نو پريږده دوى لره چي ننوځي (عبثوکښي) او لوبې کړي تر دي چي

يُلٰقُوْا يَوْمَهُمُ الَّذِىْ يُوْعَدُوْنَ ﴿٨٣﴾ وَ هُوَ الَّذِىْ

مخامخ شي دوى د ورځې د دوى هغې سره چي دوى سره ئي وعده کولے شي • او دا الله هغه ذات دے

فِى السَّمَآءِ اِلٰهٌ وَّ فِى الْاَرْضِ اِلٰهٌ ۚ وَهُوَ الْحَكِيْمُ

چي په آسمان کښي اله دے او په زمکه کښي اله دے ، او دا الله حکمت والا

الْعَلِيْمُ ﴿٨٤﴾ وَ تَبٰرَكَ الَّذِىْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ

پوهه ذات دے • او برکت والا دے هغه ذات چي د هغه د پاره بادشاهي د آسمانونو

وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ وَعِنْدَهٗ عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ

او د زمکو ده او هغه چي په مينځ د دي دواړو کښي دي ، او د الله سره علم د قيامت دے

وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٨٥﴾ وَ لَا يَمْلِكُ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ

او دي الله ته به تاسو واپس کړے شئ • او واکدار نه دي هغه کسان چي رامدد کړي ئي دوى

مِنْ دُوْنِهِ الشَّفَاعَةَ اِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ

سيوا د الله نه د خلاصولو مګر هغه خوک چي ګواهي ئي کړي وى د توحيد

وَ هُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿٨٦﴾ وَ لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَهُمْ

او دوى پوهيږي • او که ته د دوى تپوس اوکې د دوى نه چي چا پيدا کړي دي دوى لره

لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ فَاَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ﴿٨٧﴾ وَ قِيْلِهٖ يٰرَبِّ

نو خامخا وائي دوى چي الله نو کوم طرف ته دوى اړولے شي • او شاهد ده وينه د پيغمبر عليه السلام اے زما ربه

Maktaba Tul Ishaat.com

اِنَّ هٰۤؤُلَآءِ قَوۡمٌ لَّا یُؤۡمِنُوۡنَ ﴿۸۸﴾ فَاصۡفَحۡ

یقینًا دغه کسان یو قوم دے چې ایمان نه راوړے • نو مخ واړوه

عَنۡهُمۡ وَ قُلۡ سَلٰمٌ ؕ فَسَوۡفَ یَعۡلَمُوۡنَ ﴿۸۹﴾

د دوی نه او اووایه سلام د بائیکاټ، پس زر دے چې دوی به پوهه شي

آیاتها ٥٩ سُوۡرَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّة

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

تدوين ٤٤ نزول ٦٣ رکوعاتها ٣

حٰمٓ ﴿۱﴾ وَ الۡکِتٰبِ الۡمُبِیۡنِ ﴿۲﴾ اِنَّاۤ اَنۡزَلۡنٰهُ فِیۡ

الله پوهیږي په معنیٰ د دي حروفو شاهد دے کتاب ښکاره کونکے (مدعی خپله) یقینًا موږه رالیږلے دے دي لره په

لَیۡلَةٍ مُّبٰرَکَةٍ اِنَّا کُنَّا مُنۡذِرِیۡنَ ﴿۳﴾ فِیۡهَا یُفۡرَقُ

شپه د خیر او د برکت کښې یقینًا یو موږه یرونکي • په دي کښې تقسیمولے شي

کُلُّ اَمۡرٍ حَکِیۡمٍ ﴿۴﴾ اَمۡرًا مِّنۡ عِنۡدِنَا ؕ اِنَّا کُنَّا

هر یو کار محکم • په حکم د طرفه زموږه نه، یقینًا یو موږه

مُرۡسِلِیۡنَ ﴿۵﴾ رَحۡمَةً مِّنۡ رَّبِّکَ ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیۡعُ

لیږونکي • دا رحمت دے د طرفه د رب ستا نه، یقینًا دا الله اوریدونکے

الۡعَلِیۡمُ ﴿۶﴾ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضِ وَ مَا بَیۡنَهُمَا ۘ

پوهه دے • مالک د آسمانونو او د زمکو دے او د هغه چې په مینځ د دي دواړو کښې دي،

اِنۡ کُنۡتُمۡ مُّوۡقِنِیۡنَ ﴿۷﴾ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ یُحۡیٖ وَ

که یئ تاسو یقین ساتونکي • نشته بل حاجت روا مګر دا الله دے ژوندي کول کئ او

یُمِیۡتُ ؕ رَبُّکُمۡ وَ رَبُّ اٰبَآئِکُمُ الۡاَوَّلِیۡنَ ﴿۸﴾ بَلۡ

مړه کول کئ، رب ستاسو او رب د مشرانو ستاسو ړومبنو دے • بلکه

هُمۡ فِیۡ شَکٍّ یَّلۡعَبُوۡنَ ﴿۹﴾ فَارۡتَقِبۡ یَوۡمَ تَاۡتِی

دوی په شک کښې دي لوبي کونکي • نو انتظار کوه هغه ورځي ته چې رابه شي

سُوْرَةُ الدُّخَانِ

ربط د سورت الدخان:

(۱) مخکښې آیت(۸٦)کښې شبهه د مشرکینو رد شوه چې مشرکینو وئیل د دوئ لاس الله تش نه پریږدی دلته آیت ٦ کښې بله شبهه د مشرکینو رد کوی چې دوئ وائی دا مونږ چې څوک رامدد کوؤ شاهد چې زمونږ آواز واوري.

جواب: ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ۝﴾

(۲) مخکښې سورت په صداقة القرآن شروع وو دا سورت هم په صداقة القرآن شروع دے.

(۳) مخکښې آیت ٥٤ کښې ذکر شو چې فرعون خلق (بنی إسرائیل) غلامان کړي وو دلته آیت ۱۸ کښې ذکر کوی چې موسی علیه السلام ورته وئیل: ﴿أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ۝﴾ ماسره د الله بندګان راپریږدئ.

امتیازات د سورت الدخان:

۱- دا سورت ممتاز دے د نورو سورتونو نه په خصوصي جواب د شبهې د مشرکینو باندې.

۲- لیلة القدر ته په " لیلة مبرکة " وئیلو باندې.

۳- په خصوصي تخویف دنیوی ورکولو باندې.

دعوی د سورت الدخان:

جواب د شبهې د مشرکینو چې دوی وئیل « شاهد چې {دغه باباګان} زمونږ خبره واوري

﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ۝﴾

خلاصه د سورت الدخان:

سورت کښې پنځه خبرې ذکر کیږی: {۱}صداقة القرآن.

{۲} جواب د شبهې د مشرکینو او دعوی د توحید ٦ تا ۳۸.

{۳} تخویف دنیوي په هلاکت د فرعون او قوم تبع سره.

{٤}تخویف اخروي منکرینو د توحید ته.

{٥} بشارت منونکو د توحید ته.

آخر د سورت متعلق دے اول د سورت سره «اول کښې ترغیب الی القرآن وو آخر کښې هم ترغیب الی القرآن دے.

Maktaba Tul Ishaat.com

السَّمَآءُ بِدُخَانٍ مُّبِيۡنٍ ﴿١٠﴾ يَّغۡشَى النَّاسَ ؕ

آسمان په لوري ښکاره باندې * پټې به خلقو لره

هٰذَا عَذَابٌ اَلِيۡمٌ ﴿١١﴾ رَبَّنَا اكۡشِفۡ عَنَّا الۡعَذَابَ

دا دے عذاب دردناک * اے ربه زمونږه لرې کې زمونږ نه عذاب

اِنَّا مُؤۡمِنُوۡنَ ﴿١٢﴾ اَنّٰى لَهُمُ الذِّكۡرٰى وَقَدۡ جَآءَهُمۡ

یقینًا مونږه یقین ساتونکي یو * چرته به وي دوی لره پند د دوی او تحقیق سره راغلی دے دوی ته

رَسُوۡلٌ مُّبِيۡنٌ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوۡا عَنۡهُ وَقَالُوۡا مُعَلَّمٌ

پیغمبر واضح کونکے * بیا واوړېدل دوی د هغه نه او اوئیل دوی، دا دے ښودلے شوے

مَّجۡنُوۡنٌ ﴿١٤﴾ اِنَّا كَاشِفُوا الۡعَذَابِ قَلِيۡلًا اِنَّكُمۡ

لیونے * یقینًا مونږه لرې کونکي یو د عذاب لږ شان یقینًا تاسو

عَآئِدُوۡنَ ﴿١٥﴾ يَوۡمَ نَبۡطِشُ الۡبَطۡشَةَ الۡكُبۡرٰى ۚ اِنَّا

واپس کیدونکي یئ * یاد که هغه ورځ چې نیول به اوکو مونږه نیول لوئي، یقینًا مونږه

مُنۡتَقِمُوۡنَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدۡ فَتَنَّا قَبۡلَهُمۡ قَوۡمَ فِرۡعَوۡنَ

بدله اغستونکي یو * او تحقیق سره امتحان کړے وو مونږه مخکښې د دوی په قوم د فرعون

وَجَآءَهُمۡ رَسُوۡلٌ كَرِيۡمٌ ﴿١٧﴾ اَنۡ اَدُّوۡۤا اِلَىَّ عِبَادَ

او راغلے وو دوی ته پیغمبر عزتمند * دا چې اداء کئ ما سره (احکام د الله) اے بندګانو د

اللّٰهِ ؕ اِنِّىۡ لَـكُمۡ رَسُوۡلٌ اَمِيۡنٌ ﴿١٨﴾ وَّاَنۡ لَّا تَعۡلُوۡا

الله ، یقینًا زه ستاسو د پاره پیغمبر یم امانتدار * او دا چې خان غټ مه ګنړئ

عَلَى اللّٰهِ ۚ اِنِّىۡۤ اٰتِيۡكُمۡ بِسُلۡطٰنٍ مُّبِيۡنٍ ﴿١٩﴾ وَاِنِّىۡ

په الله باندې ، یقینًا ما راتله کړې دي تاسو ته په دلیل واضح باندې * او یقینًا زه

عُذۡتُ بِرَبِّىۡ وَرَبِّكُمۡ اَنۡ تَرۡجُمُوۡنِ ﴿٢٠﴾ وَاِنۡ

پنا غواړم په رب خپل او په رب ستاسو سره دا چې تاسو ما په ګټو اولئ * او که دوی

لَّمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾ فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ

تاسو زما خبره نه منئ نو زما نه جدا شئ * نو فریاد ئې اوکه خپل رب ته چې یقینًا

هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا

دغه کسان یو قوم دے مجرمان * نو بوخه بندگان زما د شپې

إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا ۖ إِنَّهُمْ جُندٌ

یقینًا دوی به تاسو پسې کړے شي او پریږده دریاب ولاړ، یقینًا دوی دي یو لښکر

مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ تَرَكُوا مِن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

غرقیدونکي * ډیر ئې پریخودل د باغونو او د چینو *

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا

او د فصلونو او د ځائے عزتمند * او د نعمتونو چې وو دوی به هغې کښې

فَاكِهِينَ ﴿٢٧﴾ كَذَٰلِكَ ۖ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾

لذت اغستونکي * خبره هم دا رنګې ده په میراث کښې ورکه موږه دا ملک مصر قوم بل ته *

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا

نو او نه ژړل په دوی باندې بره مخلوقاتو او نه ښکته مخلوقاتو او نه وو دوی

مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ

مهلت ورکړے شوي * او تحقیق سره خلاص کړل موږه بني اسرائیل د

الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِن فِرْعَوْنَ ۚ إِنَّهُ كَانَ

عذاب سپکونکي نه * یعني د فرعون نه ، یقینًا وو دے

عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ

سرکشي کونکے د زیاتي کونکو نه * او تحقیق سره غوره کړي وو موږه دوی لره سره د

عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾ وَآتَيْنَاهُم مِّنَ الْآيَاتِ مَا

علم په مخلوقات د خپلے زمانے * او ورکړے وو موږه دوی ته د دلائلو نه هغه چې

الربع

ع ١٤/٢

Maktaba Tul Ishaat.com

فِيهِ بَلَـٰٓؤٌا مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾ إِنَّ هَـٰٓؤُلَآءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ إِنْ

په هغې کښې امتحان وو ښکاره • يقينًا دغه کسان خامخا وائي دوی • نه دے

هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا ٱلْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾

دا مګر مرګ زمونږ رومبے او نه يو مونږه بيا پورته کيدونکي •

فَأْتُوا بِـَٔابَآئِنَآ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿٣٦﴾ أَهُمْ خَيْرٌ

راولئ زمونږ مشران که يئ تاسو رشتيني • آيا دوی غوره دي

أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ أَهْلَكْنَـٰهُمْ ۖ

يا قوم د تبع ، او هغه کسان چې مخکښې د دوی نه وو ، هلاک کړي وو مونږه دوی لره

إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَـٰوَٰتِ

يقينًا وو دوی مجرمان • او نه دي پيدا کړي مونږه آسمانونه

وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَـٰعِبِينَ ﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنَـٰهُمَآ

او زمکي او هغه چې په مينځ د دي دواړو کښې دي عبثے کونکي • نه دي پيدا کړي مونږه دي لره

إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ يَوْمَ

مګر د پاره د ښکاره کولو د حق ليکن اکثر د دوی نه نه پوهيږي • يقينًا ورځ د

ٱلْفَصْلِ مِيقَـٰتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي

جدائي وخت د دوی دے د تولو • (ياد که) هغه ورځ فائده به ورنه کي

مَوْلًى عَن مَّوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا

يو دوست د بل دوست نه هيڅ شي او نه به د دوی امداد اوکړے شي • مګر

مَن رَّحِمَ ٱللَّهُ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ

هغه څوک چې رحم پرې اوکي الله ، يقينًا دا الله دے غالب مهربان • يقينًا

شَجَرَتَ ٱلزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ ٱلْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَٱلْمُهْلِ ۛ يَغْلِي

اونه د زقوم • دا طعام د ګناهګارو دے • په شان د تانبے ويلي شوي ، جوش به وهي

فِي الْبُطُوْنِ ﴿۴۵﴾ كَغَلْيِ الْحَمِيْمِ ﴿۴۶﴾ خُذُوْهُ فَاعْتِلُوْهُ

په خېټو کښې * په شان د جوش د ګرمو اوبو * اونیسئ ده لره نو اوشړئ ده لره

اِلٰى سَوَآءِ الْجَحِيْمِ ﴿۴۷﴾ ثُمَّ صُبُّوْا فَوْقَ رَاْسِهٖ

مینځ د جهنّم ته * بیا واړوئ د پاسه د سر د ده نه

مِنْ عَذَابِ الْحَمِيْمِ ﴿۴۸﴾ ذُقْ ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ

د عذاب د ګرمو اوبو نه * اوڅکه، یقینًا ته وې زورآور

الْكَرِيْمُ ﴿۴۹﴾ اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهٖ تَمْتَرُوْنَ ﴿۵۰﴾

عزتمند * یقینًا دا (جهنّم) هغه دے چې تاسو په هغې کښې شک کو *

اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ مَقَامٍ اَمِيْنٍ ﴿۵۱﴾ فِيْ جَنّٰتٍ

یقینًا متقیان خلق په ځایونو د امن کښې به وي * په باغونو

وَّعُيُوْنٍ ﴿۵۲﴾ يَّلْبَسُوْنَ مِنْ سُنْدُسٍ وَّاِسْتَبْرَقٍ

او چینو کښې * دوی به اغوندي د نرو ریښمو او د غټو ریښمو نه (واسکټونه)

مُّتَقٰبِلِيْنَ ﴿۵۳﴾ كَذٰلِكَ ۚ وَزَوَّجْنٰهُمْ بِحُوْرٍ عِيْنٍ ﴿۵۴﴾

یو بل ته به مخامخ ناست وي * دا رنګې یو ځائې به کو مونږه دوی لره حورې د غټو سترګو والا *

يَدْعُوْنَ فِيْهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ اٰمِنِيْنَ ﴿۵۵﴾ لَا يَذُوْقُوْنَ

راغواړي به دوی په دې جنت کښې هر قسمه میوے په امن باندې به * نه به څکې دوی

فِيْهَا الْمَوْتَ اِلَّا الْمَوْتَةَ الْاُوْلٰى ۚ وَوَقٰهُمْ عَذَابَ

په دې کښې مرګ مګر هغه مرګ رومبنے، او بچ به کې (الله) دوی لره د عذاب د

الْجَحِيْمِ ﴿۵۶﴾ فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكَ ۚ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ

جهنّم نه * دا فضل دے د طرفه د رب ستا نه ، دا دے کامیابي

الْعَظِيْمُ ﴿۵۷﴾ فَاِنَّمَا يَسَّرْنٰهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ

لویٔ * یقینًا مونږه آسان کړے دے دا قرآن په ژبه ستا باندې خامخا چې دوی

Maktaba Tul Ishaat.com

يَتَذَكَّرُوْنَ ۝٥٨ فَارْتَقِبْ اِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُوْنَ ۝٥٩

پند واخلي * نو انتظار كوه يقينًا دوی دي انتظاركونكي *

سُوْرَةُ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ — اٰياتها ٣٧ — تدوين ٤٥ نزول ٦٥ — ركوعاتها ٤

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

حٰمٓ ۝١ تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ

الله پوهيږي په معنی د دې حروفو * راتلل د دې كتاب د طرفه د الله نه دي چې غالب

الْحَكِيْمِ ۝٢ اِنَّ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ

حكمت والا دے * يقينًا په آسمانونو او زمكه كښې خامخا نښې دي

لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ۝٣ وَفِيْ خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ

د پاره د مومنانو * او په پيدائش ستاسو او هغه كښې چې خورئ يعني

دَآبَّةٍ اٰيٰتٌ لِّقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ۝٤ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ

زنده سر نښې دي د پاره د هغه قوم چې يقين ساتي * او په بدليدو د شپې

وَالنَّهَارِ وَمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ رِّزْقٍ

او د ورځے كښې او هغه چې راوريږ الله د بره نه څه رزق (باران سبب رزق)

فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيْفِ الرِّيٰحِ

نو تازه كړې په دې سره زمكه پس د اوچ والي د دې نه او په چلولو د بادونو كښې

اٰيٰتٌ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ۝٥ تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ نَتْلُوْهَا

نښې دي د پاره د هغه قوم چې عقل نه كار اخلي * دا آيتونه د الله دي لولو مونږه دي لره

عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۚ فَبِاَيِّ حَدِيْثٍ بَعْدَ اللّٰهِ وَ

په تا باندې د پاره د اظهار حق ، پس په كوم يو بيان باندې پس د الله نه او

اٰيٰتِهٖ يُؤْمِنُوْنَ ۝٦ وَيْلٌ لِّكُلِّ اَفَّاكٍ اَثِيْمٍ ۝٧

آيتونو د الله نه دوی به ايمان راوړي * هلاكت دے د پاره د هر يو دروغژن غټ گناهكار *

سُوْرَةُ الْجَاثِيَةِ

ربط د سورت الجاثية :

(١) دمخکښې سورت ابتداء کښې ترغیب الی القرآن وودلته ابتداء کښې هم ترغیب الی القرآن دے.

(٢) مخکښې سورت آیت ٥٨ کښې قرآن کریم ته ترغیب وو دلته آیت ٣١ کښې معرضینو د قرآن ته زجر ورکئ .

(٣) مخکښې سورت آیت ٨ کښې مسئله د توحید په عنوان د اله ذکر شوه دلته آیت ٣٦ کښې ئې په عنوان دحمد ذکر کړې .

امتیازات د سورت الجاثية :

(١) سورت ممتاز دے په ترغیب الی القرآن باندې مرارًا .

(٢) په خصوصي زجر معرضینو د قرآن ته ،آیت ٧تا ٨ .

(٣) په نفی د مساوات بین المؤمنین والمجرمین آیت ٢١.

دعویٰ د سورت الجاثية :

رد د شبهې د مشرکینو چې هغوی وئیل مونږ خپلو مشرانو پسې روان يو .

خلاصه د سورت الجاثية :

دې سورت کښې د لسې شبهې جواب دے چې دوی وئیل مونږ مشرانو پسې روان يو

آیت١٨ دارنګه مشرکینو ته تخویف او زجر ورکوي . ترغیب الی القرآن او بشارت مؤمنانو ته

اویه مسئلې د توحید باندې دلائل پیش کړې .

Maktaba Tul Ishaat.com

يَّسۡمَعُ اٰيٰتِ اللّٰهِ تُتۡلٰى عَلَيۡهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسۡتَكۡبِرًا

اوري آیتونه د الله چې لوستلے شي په ده باندې بیا ګرځي دے تکبر کونکے

كَاَنۡ لَّمۡ يَسۡمَعۡهَا ۚ فَبَشِّرۡهُ بِعَذَابٍ اَلِيۡمٍ ۝٨ وَ

ګویا چه نه دي اوریدلي ده دا آیتونه، نو زیرے ورکه ده ته په عذاب دردناک باندې* او

اِذَا عَلِمَ مِنۡ اٰيٰتِنَا شَيۡـًٔا اتَّخَذَهَا هُزُوًا ؕ اُولٰٓئِكَ

کله چې معلوم کي د آیتونو زموږ نه څه شے نیسي هغې لره په ټوقو باندې، دغه کسان

لَهُمۡ عَذَابٌ مُّهِيۡنٌ ؕ ۝٩ مِنۡ وَّرَآئِهِمۡ جَهَنَّمُ ۚ

دوی لره دے عذاب سپکونکے* آخـوا د دوی نه جهنم دے،

وَلَا يُغۡنِىۡ عَنۡهُمۡ مَّا كَسَبُوۡا شَيۡـًٔا وَّلَا مَا اتَّخَذُوۡا

او هیڅ فائده به ورنه کي دوی ته هغه چې دوی کسب کړي وو ذره بر او نه هغه چې نیولي وو دوی

مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ اَوۡلِيَآءَ ۚ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيۡمٌ ؕ ۝١٠

سـوا د الله نه مددګاران، او دوی لره عذاب دے لوئي*

هٰذَا هُدًى ۚ وَالَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمۡ لَهُمۡ

دا بیان د هدایت دے، او هغه کسان چې کفر ئي کړے دے په آیتونو د رب خپل دوی لره

عَذَابٌ مِّنۡ رِّجۡزٍ اَلِيۡمٌ ۝١١ اَللّٰهُ الَّذِىۡ سَخَّرَ

عذاب به ئي د عذاب دردناک نه* الله هغه ذات دے چې تابع کړے ئي دے

لَكُمُ الۡبَحۡرَ لِتَجۡرِىَ الۡفُلۡكُ فِيۡهِ بِاَمۡرِهٖ وَلِتَبۡتَغُوۡا

ستاسو د پاره درياب دي د پاره چې ځي کشتۍ په دې کښې په حکم د الله او دې د پاره چې اولټوئ تاسو

مِنۡ فَضۡلِهٖ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُوۡنَ ۚ ۝١٢ وَسَخَّرَ لَكُمۡ

د فضل د الله نه او خامخا چې تاسو شکر اوباسئ* او تابع کړي ئي دي ستاسو د پاره

مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الۡاَرۡضِ جَمِيۡعًا مِّنۡهُ ؕ

هغه چې په آسمانونو کښې دي او هغه چې په زمکو کښې دي ټول د خپل طرف نه(۱)

(۱) عقیده اوساتئ چې دا ټول د طرفه د الله نه دي.

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٣﴾ قُلْ

يقيناً به دي كښې خامخا نخښې دي د پاره هغه قوم چې سوچ او فكر كې • او وايه

لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يَغْفِرُوْا لِلَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ اَيَّامَ

هغه كسانو ته چې ايمان ئې راوړے دے چې مخ واړئ د هغه كسانو نه چې عقيده نه ساتي د عذابونو د

اللّٰهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿١٤﴾ مَنْ

الله دي د پاره چې بدله وركړي يو قوم ته په سبب د هغه چې دوی كسب كول • چا چې

عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهٖ ۚ وَ مَنْ اَسَآءَ فَعَلَيْهَا ؗ

عمل اوكه نيک نو فائده ئې ده د پاره د خپل ځان ، او چا چې بد عمل اوكه نو سزا ئې په هغه ده

ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُوْنَ ﴿١٥﴾ وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا بَنِيْٓ

بيا رب ستاسو ته تاسو به واپس كړے شئ • او تحقيق سره وركړے وو مونږه بني

اِسْرَآءِيْلَ الْكِتٰبَ وَ الْحُكْمَ وَ النُّبُوَّةَ وَ رَزَقْنٰهُمْ

اسرائيلو ته كتاب او عقلمندي او نبوت او رزق وركړے وو مونږ دوی ته

مِّنَ الطَّيِّبٰتِ وَ فَضَّلْنٰهُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٦﴾ۚ وَ

د پاكو نه او غوره كړي وو مونږ دوی لره په مخلوقات د خپلے زمانے • او

اٰتَيْنٰهُمْ بَيِّنٰتٍ مِّنَ الْاَمْرِ ۚ فَمَا اخْتَلَفُوْٓا اِلَّا

وركړي وو مونږه دوی ته واضحه احكام د دين ، نو دوی اختلاف اونه كه مگر

مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ ۙ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ؕ اِنَّ

پس د هغه نه چې راغلے دوی ته علم ، د وجې د ضد (او عناد) نه په خپل مينځ كښې ، يقيناً

رَبَّكَ يَقْضِيْ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا

رب ستا فيصله به اوكړي په مينځ د دوی كښې په ورځ د قيامت په هغه څه كښې چې دوی

فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنٰكَ عَلٰى شَرِيْعَةٍ

به هغې كښې اختلاف كو • بيا گرځولے دے مونږه تا لره په يو واضحه طريقه باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

مِّنَ الْاَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَ لَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَ الَّذِيْنَ

د دين نه نو د هغې تابعداري کوه او تابعداري مه د خواهشاتو د هغه کسانو

لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿١٨﴾ اِنَّهُمْ لَنْ يُّغْنُوْا عَنْكَ مِنَ

چې نه پوهيږي • يقينًا دوی هيڅ کله فائده نه شي درکولے تا ته د

اللّٰهِ شَيْـًٔا ؕ وَ اِنَّ الظّٰلِمِيْنَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ

عذاب د الله نه د څه شي، او يقينًا ظالمان بعضي د دوی نه دوستان د

بَعْضٍ ۚ وَ اللّٰهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِيْنَ ﴿١٩﴾ هٰذَا بَصَآئِرُ

بعضو دي، او الله دوست دے د پرهيزګارانو • دا (قرآن) دلائل دي

لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَّ رَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ﴿٢٠﴾

د پاره د خلقو او هدايت او رحمت دے د پاره د هغه قوم چې يقين ساتي •

اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ اجْتَرَحُوا السَّيِّاٰتِ اَنْ

آيا ګمان کړی هغه کسان چې کړي بد اعمال دا چې

نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۙ

او به ګرځوو مونږه دوی لره په شان د هغه کسانو چې ايمان ئې راوړے دے او عمل کړی نيک

سَوَآءً مَّحْيَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ ؕ سَآءَ مَا يَحْكُمُوْنَ ﴿٢١﴾ ع ١٨

آيا برابر دے ژوند د دوی او مرګ د دوی ؟ بد دے هغه چې دوی فيصلې کړي •

وَ خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَ

او پيدا کړي دي الله آسمانونه او زمکې د پاره د اظهار د حق

لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍۢ بِمَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا

دي د پاره چې بدله ورکړے شي هر يو نفس ته په سبب د هغه چې کسب کړي دي او دوی باندي به

يُظْلَمُوْنَ ﴿٢٢﴾ اَفَرَءَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهٗ هَوٰىهُ

ظلم او نه کړے شي • آيا خبر ئې ته د هغه چا نه چې وے نيوه خپل خواهش لره اله خپل

وَ اَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلۡمٍ وَّ خَتَمَ عَلٰى سَمۡعِهٖ

او ګمراه کړے دے دہ لره الله سره د حٓپل علم نه او مهر ئي اوهه په غوږونو د ده باندي

وَ قَلۡبِهٖ وَ جَعَلَ عَلٰى بَصَرِهٖ غِشٰوَةً ؕ فَمَنۡ

او په زړه د ده باندي او ګرځولي ئي دي په سترګو د ده باندي پردي ، پس څوک دے چي

يَّهۡدِيۡهِ مِنۡۢ بَعۡدِ اللّٰهِ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوۡنَ ﴿۲۳﴾

لار به سمه کړي ده ته پس د الله نه ، نو ولے تاسو پند نه اخلئ *

وَ قَالُوۡا مَا هِىَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنۡيَا نَمُوۡتُ وَ

او وائي دوی نه دے دا مګر ژوند زمونږه د دنيا دے مره کيږو مونږه (مشران) او

نَحۡيَا وَمَا يُهۡلِكُنَاۤ اِلَّا الدَّهۡرُ ۚ وَمَا لَهُمۡ بِذٰلِكَ

ژوندي کيږو مونږ (کشران) او نه هلاکوي مونږه لره مګر زمانه ، او نشته دوی لره په دي باندي

مِنۡ عِلۡمٍ ۚ اِنۡ هُمۡ اِلَّا يَظُنُّوۡنَ ﴿۲۴﴾ وَ اِذَا تُتۡلٰى

څه پوهه ، نه دي دوی مګر ګمان پسي روان دي * او کله چي اولوستے شي

عَلَيۡهِمۡ اٰيٰتُنَا بَيِّ ... مَّا كَانَ حُجَّتَهُمۡ اِلَّاۤ اَنۡ

په دوی باندي آيتونه زمونږه ... نه وي دليل د دوی مګر دا

قَالُوا ائۡتُوۡا بِاٰبَ... اِنۡ كُنۡتُمۡ صٰدِقِيۡنَ ﴿۲۵﴾

چي وائي دوی راولئ زمونږه مشران که يئ تاسو رشتيني *

قُلِ اللّٰهُ يُحۡيِيۡكُمۡ ثُمَّ يُمِيۡتُكُمۡ ثُمَّ يَجۡمَعُكُمۡ

اووايه الله ژوندي کړي تاسو لره بيا به مړه کړي تاسو لره بيا به راجمع کړي تاسو

اِلٰى يَوۡمِ الۡقِيٰمَةِ لَا رَيۡبَ فِيۡهِ وَ لٰـكِنَّ اَكۡثَرَ

ورځ د قيامت ته چي نشته شک په دي کښي ليکن اکثر

النَّاسِ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ﴿۲۶﴾ وَ لِلّٰهِ مُلۡكُ السَّمٰوٰتِ

خلق نه پوهيږي * او خاص الله لره بادشاهي د آسمانونو

Maktaba Tul Ishaat.com

وَالْاَرْضِ ۗ وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يَوْمَىِٕذٍ

او د زمکو، او په هغه ورځ چې قائم به شي قیامت په دغه ورځ

يَّخْسَرُ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۲۷﴾ وَتَرٰى كُلَّ اُمَّةٍ

تاوانیان به شي باطل پرست • او وینې به ته هر یو امت

جَاثِيَةً ۫ كُلُّ اُمَّةٍ تُدْعٰۤى اِلٰى كِتٰبِهَا ۗ اَلْيَوْمَ

پر مخې هر یو امت رابللې به شي عمل نامې خپلې ته (وئیلې به شي ورته)، نن ورځ

تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۸﴾ هٰذَا كِتٰبُنَا

بدله درکولې شي تاسو ته هغه چې تاسو عمل کولو • دا کتاب زمونږه دے

يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ ۗ اِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا

بیان کې په تاسو باندې په رشتیا سره • یقینًا مونږه لیکل هغه چې

كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۹﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا

تاسو عملونه کول • پس هر چې هغه کسان دي چې ایمان ئې راوړے دے او عمل کړ

الصّٰلِحٰتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِيْ رَحْمَتِهٖ ۗ

نیک نو دننه به کې دوي لره رب د دوي په رحمت خپل کښې

ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِيْنُ ﴿۳۰﴾ وَاَمَّا الَّذِيْنَ

دا دے کامیابي ښکاره • او هر چې هغه کسان دي

كَفَرُوْا ۫ قف اَفَلَمْ تَكُنْ اٰيٰتِيْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ

چې کفر ئې کړے دے آیا نه وو آیتونه زما چې لوستلې شو په تاسو باندې

فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿۳۱﴾ وَاِذَا

نو تاسو ځان غټ ګڼړلے وو او وئ تاسو یو قوم مجرمان • او

قِيْلَ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ

او به وئیلې شي یقینًا وعده د الله حقه ده او قیامت نشتې دے شک

فِيهَا قُلْتُمْ مَّا نَدْرِىْ مَا السَّاعَةُ ۙ إِنْ نَّظُنُّ إِلَّا

په دي کښې ونیل به تاسو مونږ ته پته نشته چې څه شی دے قیامت، مونږ یقین نه کوو مګر

ظَنًّا وَّ مَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِيْنَ ﴿٣٢﴾ وَ بَدَا لَهُمْ

ګمان او نه یو مونږه یقین کونکي ⋆ او ښکاره به شي دوی ته

سَيِّاٰتُ مَا عَمِلُوْا وَ حَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ

سزاګانې د هغه عملونو چې دوی کړي وو او واقع به شي په دوی باندې هغه چې دوی هغې پورې

يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَ قِيْلَ الْيَوْمَ نَنْسٰكُمْ كَمَا

توقې کولې ⋆ او اوبه وئیلے شی نن ورځ پریخودئ مونږ تاسو لکه څنګه چې

نَسِيْتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَ مَاْوٰىكُمُ النَّارُ وَ مَا

هیر کړے وو تاسو ملاقات د ورځې ستاسو چې دا ده او ځائے ستاسو دے اورر او نه به وي

لَكُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿٣٤﴾ ذٰلِكُمْ بِاَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ اٰيٰتِ

ستاسو د پاره څوک امدادیان ⋆ دغه عذابونه په دي وجه چې تاسو نیولې وو آیتونه

اللّٰهِ هُزُوًا وَّ غَرَّتْكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ

د الله په توقه باندې او په دهوکه کې اچولې وئ تاسو ژوند د دنیا، پس نن ورځ

لَا يُخْرَجُوْنَ مِنْهَا وَ لَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿٣٥﴾

نه به اوباسلے شي دوی د دې نه او نه به د دوی ملامتیا قبول کړے شي ⋆

فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَ رَبِّ الْاَرْضِ

پس خاص الله لره حمدونه دي چې رب د آسمانونو او رب د زمکو دے

رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٣٦﴾ وَ لَهُ الْكِبْرِيَآءُ فِي السَّمٰوٰتِ

رب د مخلوقات ⋆ او دي الله لره لوئي ده په آسمانونو



وَ الْاَرْضِ ۪ وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٣٧﴾

او زمکو کښې او دا الله غالب حکمت والا دے ⋆

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْاَحْقَافِ مَكِّيَّة | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | تدوين ٣٦ نزول ٦٦ | اٰيَاتُهَا ٣٥ | رُكُوْعَاتُهَا ٤

حٰمٓ ۞۱ تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ

الله پوهیږي په معنی د دي حروفو * راتلل د کتاب د طرفه د الله نه دي چي غالب

الْحَكِيْمِ ۞۲ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ

حکمت والا دے * نه دي پیدا کړي مونږه آسمانونه او زمکي

وَ مَا بَيْنَهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ وَ اَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ

او هغه چي په مینځ د دي کښي دي مګر د پاره د اظهار حق او نیټي مقرري پوري ،

وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا عَمَّآ اُنْذِرُوْا مُعْرِضُوْنَ ۞۳

او هغه کسان چي کفر ئي کړے دے د هغه څه نه چي ډرولے شي دوی (هغې نه) مخ اړونکي دي *

قُلْ اَرَءَيْتُمْ مَّا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

او وایه آیا خبر یئ تاسو د هغه نه چي رامدد کوئ ئي تاسو سیوا د الله نه

اَرُوْنِيْ مَاذَا خَلَقُوْا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ

اوښایئ ما ته چي دوی څه پیدا کړي دي د زمکے نه یا شته دوی لره

شِرْكٌ فِي السَّمٰوٰتِ ؕ اِيْتُوْنِيْ بِكِتٰبٍ مِّنْ

څه برخه د الله سره په اسمانونو کښي ، راوړئ ما ته کتاب

قَبْلِ هٰذَآ اَوْ اَثٰرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ

مخکښي د دي نه یا یو نښه د علم (د پخوانو) که یئ تاسو

صٰدِقِيْنَ ۞۴ وَ مَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ يَّدْعُوْا

رشتینې * او څوک دے ډیر زیات ګمراه د هغه چا نه چي رامدد کړي

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَنْ لَّا يَسْتَجِيْبُ لَهٗٓ اِلٰى

سیوا د الله نه هغه څوک چي قبولیا نه شي کولے ده لره تر

سُوْرَةُ الْاَحْقَافِ

ربط د سورت الاحقاف:

(۱) د مخکښې سورت ابتداء کښې ترغیب الی القرآن وو دلته هم ابتداء کښې ترغیب الی القرآن دے.

(۲) مخکښې سورت آیت ۱۸ کښې شبهه د مشرکینو رد شوه دلته آیت ۲۸ کښې بله شبهه د مشرکینو رد کیږي.

(۳) مخکښې سورت آیت ۲۲ کښې د آسمانونو او د زمکو د پیدائش ذکر اوشه دلته آیت ۳ کښې په هغې باندې زیادت او ترقي ده.

امتیازات د سورت الاحقاف:

(۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر د لفظ احقاف باندې.

(۲) مشرک ته په{اضلّ} وئیلو او په عاجزۍ د دوی د الهو باندې آیت ٥.

(۳) په قول د کافرانو باندې لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُوْنَآ اِلَيْهِ آیت ۱۱.

دعوٰی د سورت الاحقاف :

رد د شبهې د مشرکینو چې د دوی خنگ کښې زمونږ خیر دے آیت ۲۸ کښې.

خلاصه د سورت :دې سورت کښې ۱۲ خبرې ذکر کیږي :

{۱} الترغیب الی القرآن آیت۲. {۲} الدلیل العقلی آیت۳.

{۳} مطالبه د دلیل د مشرکانو نه آیت ٤.

{٤} نفي د شرک فی الدعاء ، زجر باالشرک او زجر بااعراض القرآن آیت ٥ تا ۷ .

{٥} الافتراء علی الرسول ﷺ آیت ۸.

{٦} اثبات د رسالت آیت ۹. {۷} دلیل نقلی په مسئلې د توحید باندې ۱۰تا۱۲.

{۸} الترغیب الی الاعمال الصالحة ،بشارت ،الترغیب الی الاستقامة فی الدین ، الزجر للمعرضین ۱۳تا۱۹. {۹} التزهید من الدنیا آیت ۲۰.

{۱۰} دلیل نقلی په توحید باندې سره د تخویف دنیوی نه په هلاکت د مشرکینو سره آیت ۲۱ .

{۱۱} جواب د یو لسمې شبهې آیت ۲۸ ، ترغیب الی القرآن ۲۹تا۳۲ او دلیل عقلی په توحید باندې آیت ۳۳. {۱۲} تسلی نبي علیه السلام ته آیت ۳٤.

Maktaba Tul Ishaat.com

يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَآئِهِمْ غٰفِلُوْنَ ۝٥

ورځ تر قیامته پورې او هغوی د بلنې د دوی نه ناخبره دي ٭

وَ اِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوْا لَهُمْ اَعْدَآءً وَّ كَانُوْا

او كله چې راجمع كړے شي خلق شي به دوی (دا نيكان بندګان) د پاره د دوی (مشركانو) دشمنان او وي به دوی

بِعِبَادَتِهِمْ كٰفِرِيْنَ ۝٦ وَ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ

په بلنے د دوی باندې منكر ٭ او كله چې لوستلے شي په دوی باندې

اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلْحَقِّ لَمَّا

اياتونه زمونږه واضحه وائي هغه كسان چې كفر ئې كړے دے د حق باره كښې هر كله چې

جَآءَهُمْ ۙ هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝٧ؕ اَمْ يَقُوْلُوْنَ

راشي دوی ته ، دا جادو دے ښكاره ٭ ايا وائي دوی

افْتَرٰىهُ ؕ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهٗ فَلَا تَمْلِكُوْنَ

د خان نه جوړ كړے دے (پيغمبر) دې (قرآن) لره ، او وايه كه ما د خان نه جوړ كړے وي ، دې لره نو تاسو واكدار نه يئ

لِيْ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ؕ هُوَ اَعْلَمُ بِمَا تُفِيْضُوْنَ

ما لره ســيوا د الله نه د څه شي ، دا الله پوهه دے په هغه چې ننوځئ تاسو

فِيْهِ ؕ كَفٰى بِهٖ شَهِيْدًۢا بَيْنِيْ وَ بَيْنَكُمْ ؕ وَ هُوَ

په هغې كښې ، كافي دے الله ګواه په مينځ زما او په مينځ ستاسو كښې ، او دا الله

الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ۝٨ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِّنَ

بښونكے مهربان دے ٭ اووايه نه يم زه نا آشنا د

الرُّسُلِ وَمَآ اَدْرِيْ مَا يُفْعَلُ بِيْ وَلَا بِكُمْ ؕ

پيغمبرانو نه او زه نه پوهيږم چې څه به كولے شي ما سره او نه (پوهيږم چې څه به كولے شي) تاسو سره (دنيا كښې)،

اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ وَ مَآ اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ

زه تابعداري نه كوم مګر د هغه چې وحي كولے شي ما ته او نه يم زه مګر يرونكے

مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ

ښکاره • اووایه آیا تاسو خبر یئ که چرته نې دا (قرآن) د طرفه د

اللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِۦ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنۢ بَنِيٓ

الله نه او تاسو کفر اوکړئ په دې باندې او بیان کړے وې یو بیان کونکي د بني

إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِۦ فَـَٔامَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ ۚ

اسرائیلو نه په شان د دې قرآن نو هغه تصدیق کړے وو او تاسو ځان غټ اوګڼړه

ع ۱

إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّٰلِمِينَ ﴿١٠﴾ وَ

یقینًا الله توفیق نه ورکئ قوم ظالمانو ته • او

قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ

وائي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے هغه کسانو ته چې ایمان ئې راوړے دے که وے (دادین)

خَيْرًا مَّا سَبَقُونَآ إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِۦ

غوره نه به وے مخکښې شوے دوی زمونږ نه دې ته • او کله چې دوی لار اونه موندله په دې (قرآن)

فَسَيَقُولُونَ هَٰذَآ إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِن قَبْلِهِۦ

نو زر دے چې وائي به دوی دا دروغ دي پخواني • حالانکه مخکښې د دې نه

كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ

کتاب د موسی (علیه السلام) پیشوا او رحمت وو ، او دا کتاب

مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ

تصدیق کونکے دے په ژبه واضحه (عربي) کښې دې د پاره چې اوېرئ هغه کسان

ظَلَمُوا ۖ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ

چې ظلم ئې کړے دے ، او زیرے دے د پاره د نیکانو • یقینًا

الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَٰمُوا فَلَا

هغه کسان چې وائي رب زمونږ الله دے بیا کلک اودریدل په دې مسئله نو نه به وي

Maktaba Tul Ishaat.com

خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَ لَا هُمۡ يَحۡزَنُوۡنَ ﴿١٣﴾ اُولٰٓئِكَ

يره په دوی باندي او نه به دوی غمژن شي • دغه کسان

اَصۡحٰبُ الۡجَنَّةِ خٰلِدِيۡنَ فِيۡهَا ۚ جَزَآءًۢ بِمَا

جـنتيان دي هميشه به وي په دي کښي ، (بدله به ورکولے شي) بدله د هغه

كَانُوۡا يَعۡمَلُوۡنَ ﴿١٤﴾ وَ وَصَّيۡنَا الۡاِنۡسَانَ

چي دوی کول • او حکم کړے دے مونږه انسان ته

بِوَالِدَيۡهِ اِحۡسٰنًا ؕ حَمَلَتۡهُ اُمُّهٗ كُرۡهًا

په باره د مور او پلار د ده کښي د ښيگړي ، پورته کړے دے ده لره مور د ده په تکليف

وَّ وَضَعَتۡهُ كُرۡهًا ؕ وَ حَمۡلُهٗ وَ فِصٰلُهٗ ثَلٰثُوۡنَ

او زيږولي ئي وو ده لره په تکليف ، او په لاس کښي لبول د ده او د پيو نه پريکول د ده ديرش

شَهۡرًا ؕ حَتّٰۤى اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهٗ وَ بَلَغَ اَرۡبَعِيۡنَ

مياشتي دي (دوه نيم کاله) ، تر دي پوري کله چي اورسيږي مضبوطيا د عمر ته او اورسيږي څلويښتو

سَنَةً ۙ قَالَ رَبِّ اَوۡزِعۡنِيۡۤ اَنۡ اَشۡكُرَ نِعۡمَتَكَ

کالو ته ، وائي دے اے زما ربه توفيق راکي ما ته دا چي زه شکر اوباسم د نعمت ستا

الَّتِيۡۤ اَنۡعَمۡتَ عَلَيَّ وَ عَلٰى وَالِدَيَّ وَ اَنۡ

هغه نعمت چي کړے دے تا په ما باندي او په مور او پلار زما باندي او دا چي

اَعۡمَلَ صَالِحًا تَرۡضٰىهُ وَ اَصۡلِحۡ لِيۡ فِيۡ

زه عمل اوکم نيک چي خوش کي ته هغي لره او اصلاح اوکي ما لره په

ذُرِّيَّتِيۡ ؕ اِنِّيۡ تُبۡتُ اِلَيۡكَ وَ اِنِّيۡ مِنَ

اولاد زما کښي ، يقينا زه راګرځم تا ته او يقينا زه يم د

الۡمُسۡلِمِيۡنَ ﴿١٥﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيۡنَ نَتَقَبَّلُ عَنۡهُمۡ

غاړه کيخودونکو نه (الله ته) • دا هغه کسان دي چي قبلوو مونږه د دوی نه

اَحۡسَنَ مَا عَمِلُوۡا وَ نَتَجَاوَزُ عَنۡ سَیِّاٰتِہِمۡ

ښائسته هغه (عمل) چې كړے ئې دے او تيرے (معافي) به اوكړو مونږه د ګناهونو د دوی نه

فِیۡۤ اَصۡحٰبِ الۡجَنَّۃِ ؕ وَعۡدَ الصِّدۡقِ الَّذِیۡ

وي به دوی جنتيان ، وعده د رښتيا وه هغه چې

کَانُوۡا یُوۡعَدُوۡنَ ﴿۱۶﴾ وَ الَّذِیۡ قَالَ لِوَالِدَیۡہِ

دوی سره وعده كولے شوه ● او هغه كس چې وائي دے خپل مور او پلار ته

اُفٍّ لَّکُمَاۤ اَتَعِدٰنِنِیۡۤ اَنۡ اُخۡرَجَ وَ قَدۡ خَلَتِ

هلاكت دې وي تاسو له آيا تاسو ما يروئ چې زه به راوښكلے شم (بيا د قبر نه) او تحقيق سره تيرې شوي دي

الۡقُرُوۡنُ مِنۡ قَبۡلِیۡ ۚ وَ ہُمَا یَسۡتَغِیۡثٰنِ اللّٰہَ

پيړۍ مخكښې زما نه ، او دا دواړه (مور او پلار) فرياد كوي الله ته

وَیۡلَکَ اٰمِنۡ ٭ۖ اِنَّ وَعۡدَ اللّٰہِ حَقٌّ ۚۖ

(۱) هلاک شې ايمان راوړه ، يقينًا وعده د الله رښتيا ده ،

فَیَقُوۡلُ مَا ہٰذَاۤ اِلَّاۤ اَسَاطِیۡرُ الۡاَوَّلِیۡنَ ﴿۱۷﴾

نو وائي دے نه دے دا (بيان) مگر قصې د ړومبنو دي ●

اُولٰٓئِکَ الَّذِیۡنَ حَقَّ عَلَیۡہِمُ الۡقَوۡلُ فِیۡۤ اُمَمٍ

دا هغه كسان دي چې لګيدلې ده په دوی باندې وينا د عذاب په هغه ټولګو كښې

قَدۡ خَلَتۡ مِنۡ قَبۡلِہِمۡ مِّنَ الۡجِنِّ وَ الۡاِنۡسِ ؕ

چې تحقيق سره تير شوي دي مخكښې د دوی نه د پيريانو او انسانانو نه ،

اِنَّہُمۡ کَانُوۡا خٰسِرِیۡنَ ﴿۱۸﴾ وَ لِکُلٍّ دَرَجٰتٌ

يقينًا وو دوی تاوانيان ● او د پاره د هر يو تن درجې دي

مِّمَّا عَمِلُوۡا ۚ وَ لِیُوَفِّیَہُمۡ اَعۡمَالَہُمۡ وَ ہُمۡ لَا

د هغه نه چې دوی كړي دي ، او دې د پاره چې پوره وركړي دوی ته (بدلې) د عملونو د دوی او په دوی باندې به

(۱) الجوزة ته واي

Maktaba Tul Ishaat.com

يُظْلَمُوْنَ ﴿۱۹﴾ وَ يَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

ظلم اونه کړے شي او (یاد که) هغه ورځ چې پیش کولے به شي هغه کسان چې کفر ئي کړے دے

عَلَى النَّارِ ؕ اَذْهَبْتُمْ طَيِّبٰتِكُمْ فِيْ حَيَاتِكُمُ

په اوور باندي ، ختمي کړي وي دي تاسو خوشحالو ستاسو لره په ژوند ستاسو

الدُّنْيَا وَ اسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا ۚ فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ

د دنیا کښي او فائده اغستے وه تاسو په دي باندي ، پس نن ورځ سزا درکولے شي تاسو ته

عَذَابَ الْهُوْنِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُوْنَ فِي

عذاب د ذلت په سبب د هغه چي تاسو خان غټ گنړه په

الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ بِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُوْنَ ﴿۲۰﴾ ع ۳

زمکه کښي نا مناسب او په سبب د هغه چي تاسو به نافرماني کوله *

وَ اذْكُرْ اَخَا عَادٍ ؕ اِذْ اَنْذَرَ قَوْمَهٗ بِالْاَحْقَافِ

او یاد که رور (یو) د عادیانو ، کله چي وړے یرو خپل قوم په شګلوړي وطن

وَ قَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِنْۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ

او تحقیق سره تیر شوي وو یرونکي مخکښي د ده نه او

خَلْفِهٖۤ اَلَّا تَعْبُدُوْۤا اِلَّا اللّٰهَ ؕ اِنِّيْۤ اَخَافُ

روستو د ده نه دا چي عبادت به نه کوي بغیر د الله نه د بل چا ، یقینًا زه یریږم

عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿۲۱﴾ قَالُوْۤا اَجِئْتَنَا

په تاسو باندي د عذاب د ورځے لوئے نه * اوئیل دوی آیا تا راتلل کړي دي مونږ ته

لِتَاْفِكَنَا عَنْ اٰلِهَتِنَا ۚ فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَاۤ اِنْ

دي د پاره چي واړے مونږه لره د خدایانو زمونږ نه ، راوړه مونږه ته هغه چي ته یرے مونږه لره د هغي نه که

كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۲۲﴾ قَالَ اِنَّمَا الْعِلْمُ

یې ته د رشتینو نه * اوئیل (هود علیه السلام) یقینًا د دي علم

عِنۡدَ اللّٰهِ ۖ٭ وَ اُبَلِّغُكُمۡ مَّاۤ اُرۡسِلۡتُ بِهٖ وَ لٰكِنِّیۡۤ

الله سره دے ، او زه رسوم تاسو ته هغه احکام چي زه ليږلے شوے يم (تاسو ته) هغي باندي او

اَرٰىكُمۡ قَوۡمًا تَجۡهَلُوۡنَ ﴿۲۳﴾ فَلَمَّا رَاَوۡهُ عَارِضًا

زه وينم تاسو لره يو قوم چه نه پوهيږئ* پس هر کله چي اوليده دوی دي عذاب لره په شکل د وريځ کښي

مُّسۡتَقۡبِلَ اَوۡدِيَتِهِمۡ ۙ قَالُوۡا هٰذَا عَارِضٌ

چي مخامخ به راوړي وو الګاري د دوی ، اوئيل دوی دا ده وريځ

مُّمۡطِرُنَا ؕ بَلۡ هُوَ مَا اسۡتَعۡجَلۡتُمۡ بِهٖ ؕ رِيۡحٌ

باران ورونکي په موږ باندي ، بلکه دا هغه عذاب دے چي تلوار کوله تاسو په هغي باندي ، دا سيلۍ وه

فِيۡهَا عَذَابٌ اَلِيۡمٌ ﴿۲۴﴾ تُدَمِّرُ كُلَّ شَیۡءٍۢ

په دي کښي عذاب دے دردناک * چي هلاکوي هر يو شے

بِاَمۡرِ رَبِّهَا فَاَصۡبَحُوۡا لَا يُرٰۤى اِلَّا مَسٰكِنُهُمۡ ؕ

په حکم د رب خپل نو اوګرځيدل دوی چي نه شي ليدے مګر هغه کنډرے د هغوی ،

كَذٰلِكَ نَجۡزِى الۡقَوۡمَ الۡمُجۡرِمِيۡنَ ﴿۲۵﴾ وَ لَقَدۡ

دا رنګي سزا ورکوو موږ قوم مجرمانو ته * او تحقيق سره

مَكَّنّٰهُمۡ فِيۡمَاۤ اِنۡ مَّكَّنّٰكُمۡ فِيۡهِ وَ جَعَلۡنَا

ځائے ورکړے وو موږ دوی ته په هغه کښي چي ځائے نه دے ورکړے موږ تاسو ته په هغي کښي او ګرځولي وو موږ

لَهُمۡ سَمۡعًا وَّ اَبۡصَارًا وَّ اَفۡـِٕدَةً ۖ٭ فَمَاۤ اَغۡنٰى

دوی لره غوږونه او سترګي او زړونه ، نو فائده ورنه کړه

عَنۡهُمۡ سَمۡعُهُمۡ وَلَاۤ اَبۡصَارُهُمۡ وَلَاۤ اَفۡـِٕدَتُهُمۡ

دوی ته غوږونو د دوی او نه سترګو د دوی او نه زړونو د دوی

مِّنۡ شَیۡءٍ اِذۡ كَانُوۡا يَجۡحَدُوۡنَ ۙ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ

څه شے دی وجي نه چي دوی انکار کولو ، په آيتونو د الله باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ حَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٢٦﴾ وَ
او نازل شوه په دوی باندې هغه عذاب چې دوی به هغې پورې توقې کولې ۞ او

لَقَدْ اَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْقُرٰى وَ صَرَّفْنَا
تحقيق سره هلاک کړي دي مونږ هغه چې ګير چاپيره ستاسو نه دي د کلو نه او چلولي وو مونږ

الْاٰيٰتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿٢٧﴾ فَلَوْ لَا نَصَرَهُمُ
دلائل (د وحدانيت په دغه کلو کښې) خامخا چې دوی واپس شي (ايمان ته) نو ولې امداد اونه که د دوی

الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ قُرْبَانًا
هغه کسانو چې نيولي وو دوی سيوا د الله نه د پاره د نزديکت

اٰلِهَةً ؕ بَلْ ضَلُّوْا عَنْهُمْ ۚ وَ ذٰلِكَ اِفْكُهُمْ وَ
مددګاران ، بلکه روک شو د دوی نه ، او دا د دوی دروغ وو او

مَا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٢٨﴾ وَ اِذْ صَرَفْنَآ اِلَيْكَ
هغه چې دوی د خان نه جوړول ۞ او کله چې راواړو مونږه تا ته

نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُوْنَ الْقُرْاٰنَ ۚ فَلَمَّا
يو ټولګے د پيريانو چې غوږ ئې کيخوده قرآن ته ، پس هر کله چې

حَضَرُوْهُ قَالُوْٓا اَنْصِتُوْا ۚ فَلَمَّا قُضِيَ وَ لَّوْا
حاضر شو دوی قرآن ته اوئيل دوی چپ شئ ، نو هر کله چې پوره شو قرآن واوړېدل دوی

اِلٰى قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِيْنَ ﴿٢٩﴾ قَالُوْا يٰقَوْمَنَآ
خپلو قومونو ته يرونکي ۞ اوئيل دوی : اے قومه زمونږ

اِنَّا سَمِعْنَا كِتٰبًا اُنْزِلَ مِنْۢ بَعْدِ مُوْسٰى
يقينًا مونږه اوريدلے دے يو کتاب چې نازل کړے شوے دے پس د موسی (عليه السلام) نه

مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِيْٓ اِلَى
تصديق کونکے دے د هغه کتابونو چې مخکښې د دي نه وو لار ښائي په طرف د

الْحَقِّ وَ اِلٰى طَرِيْقٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٣٠﴾ يٰقَوْمَنَآ
د حق او په طرف د لارے نيغے باندې ٭ اے قومه زمونږ
اَجِيْبُوْا دَاعِيَ اللّٰهِ وَ اٰمِنُوْا بِهٖ يَغْفِرْ لَكُمْ
قبول والے اوکړئ د رابلونکي د الله او ايمان راوړئ په ده باندې بخښنه به اوکړي (الله) تاسو ته
مِّنْ ذُنُوْبِكُمْ وَ يُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٣١﴾
د ګناهونو ستاسو او بچ به کړي تاسو لره د عذاب دردناک نه
وَ مَنْ لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللّٰهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ
او چا چې قبولوالے اونه که د بلونکي د الله نو دے نه دے خلاصيدونکے
فِي الْاَرْضِ وَ لَيْسَ لَهٗ مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءُ ؕ
په زمکه کښې او نه به وي ده لره سيوا د الله نه خوک مـــددګاران،
اُولٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣٢﴾ اَوَ لَمْ يَرَوْا اَنَّ
دغه کسان په ګمراهي ښکاره کښې دي ٭ ايا دوی نه ګوري يقينًا
اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ لَمْ
الله هغه ذات دے چې پيدا کړي ئې دي آسمانونه او زمکي او نه دے
يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقٰدِرٍ عَلٰٓى اَنْ يُّحْيِۦَ الْمَوْتٰى ؕ
ستړے شوے په پيدا کولو د دې باندې قدرت لرونکے دے په دې چې ژوندي کړي مړو لره ،
بَلٰٓى اِنَّهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٣٣﴾ وَ يَوْمَ
بے شکه يقينًا دا الله په هر يو شي باندې قدرت والا دے ٭ او (ياده که) هغه ورځ
يُعْرَضُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا عَلَى النَّارِ ؕ اَلَيْسَ
چې پيش کولے به شي هغه کسان چې کفرئې کړے دے په اوور باندې، (اوبه ورته وئيلے شي) ايا نه دے
هٰذَا بِالْحَقِّ ؕ قَالُوْا بَلٰى وَ رَبِّنَا ؕ قَالَ فَذُوْقُوا
دا حق، وائي به دوی بے شکه قسم مودې وي په رب زمونږ باندې ، اوبه وائي (الله) پس اوڅکئ

Maktaba Tul Ishaat.com

الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا
عذاب په سبب د هغه چي تاسو كفر كولو* نو صبر كوه لكه څنګه چي
صَبَرَ اُولُوا الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَ لَا تَسْتَعْجِلْ
صبر كړے وو هغه همت ناكو يعني پيغمبرانو او تلوارمه غواړه (عذاب)
لَّهُمْ ؕ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوْعَدُوْنَ ۙ لَمْ
دوى لره ګويا چه دوى په هغه ورځ چي اوبني هغه چي دوى سره ئي وعده كولے شي نه دے
يَلْبَثُوْٓا اِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ ؕ بَلٰغٌ ۚ فَهَلْ
تير كړے دوى وخت مګر يو ساعت د ورځے نه، (دا سورت لائق د) رسولو دے، نو نه
يُهْلَكُ اِلَّا الْقَوْمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿٣٥﴾
هلاكوے مګر قوم فاسقان*

آياتها ٣٨ — سُوْرَةُ مُحَمَّدٍ مَدَنِيَّةٌ — تَرتیب ٤٧ — نزول ٩٥ — ركوعاتها ٤

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ صَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
هغه كسان چي كفر ئي كړيدے او بند ئي كړل (خلق) د لارے د الله نه
اَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا
برباد به كړى (الله) عملونه د دوى* او هغه كسان چي ايمان ئي راوړه او عمل ئي اوكه
الصّٰلِحٰتِ وَ اٰمَنُوْا بِمَا نُزِّلَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّ هُوَ
نيک او ايمان ئي راوړه په هغه باندي چي نازل كړے شوي دي په محمد (عليه السلام) باندي او دا
الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ ۙ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَ
حق دے د طرفه د رب د دوى نه، لري به كي د دوى نه مصيبتونه د دوى او
اَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا
درست به كي حالت د دوى* دا په دي وجه چي يقيناً هغه كسان چي كفر ئي كړے دے

سُوۡرَةُ مُحَمَّدٍ

ربط د سورت محمد :

(۱) مخکښې سورت آخرى آيت کښې ترغيب فى التبليغ وو دلته آيت ٤ کښې ترغيب الى الجهاد دے ځکه جهاد ذريعه د تبليغ ده.

(۲) مخکښې سورت ۲ کښې ترغيب الى القرآن وو دلته آيت ۱ کښې وائى چې قرآن نه منکر وى نو اعمال ئے برباد دي.

(۳) د مخکښې سورت اختتام بالتهديد وو د دې سورت افتتاح بالتهديد ده.

امتيازات د سورت محمد :

(۱) دا سورت ممتاز دے په بيان د علل کثيره د جهاد باندې.

(۲) په څلور قسمه نهرونو د جنت باندې آيت ۱۵.

(۳) په ترغيب الى القتال او په احوالو د منافقينو سره په وخت د قتال کښې.

دعوٰى د سورت محمد:

الترغيب الى القتال والزجر للمتكاسلين.

د دې ځائ نه ۳ سورتونو کښې محمد، فتح، حجرات، کښې بيان دجهاد دے.

خلاصه د سورت محمد :

دا سورت دوه حصې دے، اوله حصه آيت ۱ نه تر آيت ۱۹ پورې په دېکښې وو ۷ خبرې ذکر کيږي :

{۱} کافرانو ته تخويف او مؤمنانو ته بشارت. {۲} کافرانو سره دجنګ کولو علتونه.

{۳} تيزې ورکوې مؤمنانو ته جهاد باندې سره د بشارت نه.

{٤} په يولسو آيتونو کښې قبائح د کافرانو چې هغه موجب د دوى د قتل دے.

{۵} مؤمنانو ته بشارت.

{۶} زجر کافرانو او معرضينو د قرآن، مؤمنانو ته بشارت او کافرانو ته تخويف.

{۷} په دعوٰى د سورت باندې مسئله د توحيد تفريع کړې الآية ۱۹.

۲۔ دويمه حصه آيت ۲۰ نه تر آخره پورې په دېکښې پنځه خبرې ذکر کيږي

{۱} منافقينو ته او ذکر د اوصاف قبيحه د دوى. {۲} ترغيب الى القتال.

{۳} تشجيع او ترغيب اطاعت د الله او پيغمبر ﷺ ته {٤} تزهيد من الدنيا {۵} ترغيب الى الانفاق.

Maktaba Tul Ishaat.com

اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ

تابعداري کې د باطلو او يقيناً هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے تابعداري کې د حق

مِنْ رَّبِّهِمْ ؕ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ

د طرفه د رب د دوی نه ، دارنګې بيانې الله د پاره د خلقو

اَمْثَالَهُمْ ③ فَاِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

مثالونه د دوی* پس کله چې مخامخ شئ تاسو هغه کسانو سره چې کفر ئې کړے دے

فَضَرْبَ الرِّقَابِ ؕ حَتّٰۤى اِذَاۤ اَثْخَنْتُمُوْهُمْ

نو (اوهئ دوی لره) په وهلو د څټونو، تر دې چې کله سخت وژنې توئې کړې تاسو د دوی

فَشُدُّوا الْوَثَاقَ ۙ فَاِمَّا مَنًّاۢ بَعْدُ وَ اِمَّا فِدَآءً

نو کلک کړئ تړلو لره، پس يا احسان کول دي پس د دې نه يا فديه اغستل دي

حَتّٰى تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا ۛ ذٰلِكَ ۛ وَلَوْ

تر دې چې کېږدي اهل حرب (کافر) سامان د جنګ ، دارنګې، او که

يَشَآءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَ لٰكِنْ لِّيَبْلُوَا

خوښه شي د الله نو بدله به واخلي د دوی نه (١) ليکن (٢) دي د پاره چې امتحان اوکي

بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ؕ وَالَّذِيْنَ قُتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ

د بعضې ستاسو په بعضو ، او هغه کسان چې اوژلے شو په لاره د

اللّٰهِ فَلَنْ يُّضِلَّ اَعْمَالَهُمْ ④ سَيَهْدِيْهِمْ

الله کښې نو چرې به برباد نه کې الله عملونه د دوی* زر دے چې روان به کې دوی لره په سمه لار

وَ يُصْلِحُ بَالَهُمْ ⑤ وَ يُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا

او درست به کې حالت د دوی* او دننه به کې دوی لره داسې جنت ته چې تياز(٣) کړے ئې دے هغې لره

لَهُمْ ⑥ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ

د پاره د دوی* اے ايمان والـــو که تاسو امداد اوکړ د الله (د دين)

يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ ۝۷ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا

امداد به اوكړي الله ستاسو او مضبوط به كړي قدمونه ستاسو* او هغه كسان چي كفر ئي كړے دے

فَتَعْسًا لَّهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ۝۸ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ

نو هلاكت دے دوي لره او برباد به كړي عملونه د دوي* دا د دي وجي نه چي يقينًا دوي

كَرِهُوْا مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ۝۹

بد گنړه هغه چي راليږلے دے نو برباد كړل (الله) عملونه د دوي*

اَفَلَمْ يَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ

آيا دوي نه گرځي زمكه كښي چي اوگوري څه رنگه

كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ دَمَّرَ اللّٰهُ

شو؟ انجام د هغه كسانو چي مخكښي د دوي نه وو ، هلاك كړ راوسته الله

عَلَيْهِمْ ز وَلِلْكٰفِرِيْنَ اَمْثَالُهَا ۝۱۰ ذٰلِكَ بِاَنَّ

په دوي باندي او د پاره د كافرانو په شان د دي (نور عذابونه دي)* دا په دي وجه چي يقينًا

اللّٰهَ مَوْلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَاَنَّ الْكٰفِرِيْنَ

الله مددگار د هغه كسانو دے چي ايمان ئي راوړے دے او يقينًا كافـــران

لَا مَوْلٰى لَهُمْ ۝۱۱ اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِيْنَ

نشتے مددگار دوي لره* يقينًا الله دننه كړي هغه كسان

اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ

چي ايمان ئي راوړے دے او عمل ئي كړے دے نيك جنتونو ته چي بهيږي به د

تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ؕ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَتَمَتَّعُوْنَ وَ

لاندي (د اونو) د هغي نه ولے او هغه كسان چي كفر ئي كړے دے فائده اخلي دوي او

يَاْكُلُوْنَ كَمَا تَاْكُلُ الْاَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى

خوراك كوي لكه څنگه چي خوراك كوي څنكر او اوور ځائے

Maktaba Tul Ishaat.com

لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّنْ مِّنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً

د دوی دے * او خومره د کلو نه چې هغه ډیر سخت وو په طاقت کښې

مِّنْ قَرْيَتِكَ الَّتِيْٓ أَخْرَجَتْكَ ۚ أَهْلَكْنٰهُمْ فَلَا

د کلي ستا نه هغه چې اوباسلے یې ته لره ، هلاک کړي دي مونږه دوی لره نو نه وو

نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ

څوک امدادي دوی لره * آیا هغه څوک چې وي په دلیل د طرفه

رَّبِّهٖ كَمَنْ زُيِّنَ لَهٗ سُوْٓءُ عَمَلِهٖ وَاتَّبَعُوْٓا

د رب د ده نه په شان د هغه چا دے؟ چې ښائسته شوے وي ده ته بد عمل د ده او تابعدار شو دوی

أَهْوَآءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِيْ وُعِدَ

د خپلو خواهشاتو * مثال د جنت هغه چې وعده یې شوي ده

الْمُتَّقُوْنَ ۖ فِيْهَآ أَنْهٰرٌ مِّنْ مَّآءٍ غَيْرِ اٰسِنٍ ۚ

پرهیزګارانو سره ، په دي کښې ولې به یې د اوبو چې نه به وي بد بویه شوي

وَأَنْهٰرٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهٗ ۚ وَأَنْهٰرٌ

او ولې د پیو (شودو) چې نه به وي بدل شوے خوند د هغې ، او ولې

مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشّٰرِبِيْنَ ۚ وَأَنْهٰرٌ مِّنْ

د شرابو چې خوند به ورکړي څکونکو ته ، او نورې ولې د

عَسَلٍ مُّصَفًّى ۖ وَلَهُمْ فِيْهَا مِنْ كُلِّ

ګبین صفا ، او دوی لره به په دي کښې هر قسمه

الثَّمَرٰتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ ۖ كَمَنْ هُوَ

میوے وي ، او ښښنه دیه وي طرفه درب د دوی نه، په شان د هغه چا کیدے شي ؟ چې هغه

خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوْا مَآءً حَمِيْمًا فَقَطَّعَ

همیشه وي به اوور کښې او څکولے به شي به دوی باندې ګرمې اوبه نو توټې توټې به کړي

اَمْعَآءَهُمْ ⑮ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّسْتَمِعُ اِلَيْكَ ۚ

کُلمے د دوی • او بعضي د دوی نه هغه خوک دي چې غوږ ایږدي تا ته ،

حَتّٰٓى اِذَا خَرَجُوْا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوْا

تر دي چې کله وځي دوی د ستا خوا نه نو وائي دوی

لِلَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ اٰنِفًا ۗ

هغه کسانو ته چې ورکړے شوے دے ورته علم څه اوئیل ده (پیغمبر) اوس

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَ

دا هغه کسان دي چې مهر وهلے دے الله په زړونو د دوی باندي او

اتَّبَعُوْٓا اَهْوَآءَهُمْ ⑯ وَ الَّذِيْنَ اهْتَدَوْا

تابعدار شو دوی د خپلو خواهشاتو • او هغه کسان چې هغوي طلب د هدایت کړ

زَادَهُمْ هُدًى وَّ اٰتٰىهُمْ تَقْوٰىهُمْ ⑰ فَهَلْ

زیات به کړي (الله) دوی لره توفیق او وربه کړي دوی ته اجر د پرهیزګارۍ د دوی • نو

يَنْظُرُوْنَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً ۚ

انتظار نه کړي دوی مګر د قیامت دا چې رابه شي دوی ته ناسابه

فَقَدْ جَآءَ اَشْرَاطُهَا ۚ فَاَنّٰى لَهُمْ اِذَا جَآءَتْهُمْ

تحقیق سره راغلي دي علامات د قیامت ، نو چرته به وي دوی لره کله چې راشي دوی ته قیامت

ذِكْرٰىهُمْ ⑱ فَاعْلَمْ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَ

پند اغستل د دوی • نو پوهه شه یقینًا شان دا دے نشته بل حاجت روا سوا د الله نه او

اسْتَغْفِرْ لِذَنْۢبِكَ وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ ؕ

اړول غواړه د بوج خپل او بښنه غواړه د پاره د مومنانو سړو او د پاره د مومناتو ښځو ،

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَ مَثْوٰىكُمْ ⑲ وَ يَقُوْلُ

او الله پوهیږي په ځائے د اوړیدو راوړیدو ستاسو (دنیاکښ) او په ځائے د ستاسو (قبرکښ) • او وائي

Maktaba Tul Ishaat.com

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُوْرَةٌ ۚ فَاِذَآ اُنْزِلَتْ

هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے ولې نازل نه کړے شو يو سورت ، نو کله چې نازل کړے شي

سُوْرَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَّذُكِرَ فِيْهَا الْقِتَالُ ۙ رَاَيْتَ

يو سورت مضبوط او ذکرشوي وي په هغې کښې (حکم د) جنګ ، نو وينې به ته

الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ يَّنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ

هغه کسان چې به زړونو د هغوي کښې مرض(دنفاق) دے ګوري به تا ته

نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۭ فَاَوْلٰى

په شان د کتو د هغه سړي چې بے هوشي راغلے وي. په هغه باندې د مرګ ، نو لائق دے

لَهُمْ ۝۲۰ طَاعَةٌ وَّقَوْلٌ مَّعْرُوْفٌ ۣ فَاِذَا عَزَمَ

دوي لره(دا حالت) * تابعداري او وينا ښائسته (د توحيد) نو کله چې مضبوط شي

الْاَمْرُ ۣ فَلَوْ صَدَقُوا اللّٰهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۝۲۱

کار (حکم دجنګ) نو که دوي رشتينے کړے وے (لوظ) دالله سره نو خامخا دا به غوره وه دوي لره *

فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوْا فِي

نو تحقيق سره قريب يئ تاسو که اختيار مند شوئ تاسو دا چې فساد به اوکړئ به

الْاَرْضِ وَتُقَطِّعُوْٓا اَرْحَامَكُمْ ۝۲۲ اُولٰۤئِكَ

زمکه کښې او کټ به کړئ خپلولو لره * دا

الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصَمَّهُمْ وَاَعْمٰٓى

هغه کسان دي چې په لعنت کړي دي دوي لره الله نو کاڼه کړي ئې دي دوي لره او ړندې کړے ئې دي

اَبْصَارَهُمْ ۝۲۳ اَفَلَا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْاٰنَ اَمْ

سترګې د دوي * آيا دوي سوچ نه کړئ په قرآن کښې يا دي

عَلٰى قُلُوْبٍ اَقْفَالُهَا ۝۲۴ اِنَّ الَّذِيْنَ ارْتَدُّوْا

په زړونو د دوي تالې د هغې * يقينًا هغه کسان چې واوړېدل

عَلٰٓی اَدۡبَارِهِمۡ مِّنۡۢ بَعۡدِ مَا تَبَیَّنَ لَهُمُ الۡهُدَی ۙ
په خپلو شاکانو باندي پس د هغه نه چي ښکاره شو دوی ته (سنت طریقه ، هدایت) حق،

الشَّیۡطٰنُ سَوَّلَ لَهُمۡ ؕ وَ اَمۡلٰی لَهُمۡ ﴿۲۵﴾ ذٰلِكَ
شیطان ښائسته کړي دي دوی ته (بد عملونه د دوی) ، او مهلت ئې ورکړے دے دوی ته ٭ دا

بِاَنَّهُمۡ قَالُوۡا لِلَّذِیۡنَ کَرِهُوۡا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ
په دې وجه چي دوی وائي هغه کسانو ته چي بد ګڼړي هغه چي رالیږلي دي الله

سَنُطِیۡعُکُمۡ فِیۡ بَعۡضِ الۡاَمۡرِ ۚۖ وَ اللّٰهُ یَعۡلَمُ
زر دے چي مونږه به ستاسو تابعداري اوکو په بعضي کار کښي ، او الله پوهیږي په

اِسۡرَارَهُمۡ ﴿۲۶﴾ فَکَیۡفَ اِذَا تَوَفَّتۡهُمُ الۡمَلٰٓئِکَةُ
پټو جرګو د دوی ٭ نو څه رنګه حال به وی کله چي روح اخلي د دوی نه فرشتے

یَضۡرِبُوۡنَ وُجُوۡهَهُمۡ وَ اَدۡبَارَهُمۡ ﴿۲۷﴾ ذٰلِكَ
وهي مخونه د دوی او شاګاني د دوی ٭ دا

بِاَنَّهُمُ اتَّبَعُوۡا مَاۤ اَسۡخَطَ اللّٰهَ وَ کَرِهُوۡا
په دې وجه چي یقیناً دوی تابعداري کړي وه د هغه چي غصه کوي الله لره او دوی بد ګڼړلے

رِضۡوَانَهٗ فَاَحۡبَطَ اَعۡمَالَهُمۡ ﴿۲۸﴾ ع ۳ اَمۡ حَسِبَ
رضامنتیا د الله نو برباد ئې کړل عملونه د دوی ٭ آیا ګمان کړ

الَّذِیۡنَ فِیۡ قُلُوۡبِهِمۡ مَّرَضٌ اَنۡ لَّنۡ یُّخۡرِجَ
هغه کسان چي په زړونو د هغوي کښي دے مرض دا چي هیڅ کله ښکاره به نه کړي

اللّٰهُ اَضۡغَانَهُمۡ ﴿۲۹﴾ وَ لَوۡ نَشَآءُ لَاَرَیۡنٰکَهُمۡ
الله کینې د دوی ٭ او که خوښه وے زمونږه نو خامخا ښودلي به وو مونږ تا ته دوی لره

فَلَعَرَفۡتَهُمۡ بِسِیۡمٰهُمۡ ؕ وَ لَتَعۡرِفَنَّهُمۡ فِیۡ لَحۡنِ
نو خامخا تا به پیژندلي وو دوی لره په نښو نښانو د دوی ، او خامخا پیژني به ته دوی لره په نرم والي د

Maktaba Tul Ishaat.com

الْقَوْلِ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾ وَ لَنَبْلُوَنَّكُمْ

وینا کښې (لب ولهجه) باندې، او الله پوهېږي په عملونو ستاسو * او خامخا امتحان کوو مونږ به تاسو باندې

حَتّٰى نَعْلَمَ الْمُجٰهِدِيْنَ مِنْكُمْ وَ الصّٰبِرِيْنَ ۙ

تر دې پورې چې ښکاره کو مونږ مجاهـــدین ستاسو نه او صبر کوونکي

وَ نَبْلُوَاۡ اَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ

او چې ښکاره کو مونږ حالات ستاسو (خلقو ته) * یقیناً هغه کسان چې کفر ئې کړے دے او

صَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ شَآقُّوا الرَّسُوْلَ

بندېځ کړي ئې دي خلقو لره د لارے د الله نه او خلاف ئې کړے دے د پیغمبر

مِنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى ۙ لَنْ يَّضُرُّوا

پس د هغه نه چې ښکاره شو دوی ته هدایت (طریقه د سنت)، هیڅ کله ضرر نه شي رسولے دوی

اللّٰهَ شَيْـًٔا ؕ وَ سَيُحْبِطُ اَعْمَالَهُمْ ﴿٣٢﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ

الله ته ذره بر ، او زر دے چې برباد به کړي (الله) عملونه د دوی * اے

اٰمَنُوْۤا اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ وَ لَا

ایمان والو تابعداري کوي د الله او تابعداري کوي د پیغمبر د الله او مه

تُبْطِلُوْۤا اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ

بربادوی عملونه خپل * یقیناً هغه کسان چې کفر ئې اوکه او

صَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوْا وَ هُمْ

بند شو د لارے د الله نه بیا مړه شودوی په داسې حال کښې چې دوی

كُفَّارٌ فَلَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوْا وَ

کافران هرګز ښښنه به اونه کړي الله دوی ته * پس سستي مه کوئ او

تَدْعُوْۤا اِلَى السَّلْمِ ۖۗ وَ اَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ ۖۗ وَ اللّٰهُ

مه راغواړي تاسو (دوی لره) روغے ته ، او یئ به تاسو اوچت ، او الله

مَعَكُمْ وَلَنْ يَّتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ ﴿۳۵﴾ اِنَّمَا الْحَيٰوةُ

تاسو سره دے هیڅ کله برباد به نه کي عملونه ستاسو • یقینًا ژوند د

الدُّنْيَا لَعِبٌ وَّ لَهْوٌ ط وَ اِنْ تُؤْمِنُوْا وَ تَتَّقُوْا

دنیا لوبي او عبثي دي ، او که تاسو ایمان راوړئ او ځان بچ کړئ (د سستئ نه)

يُؤْتِكُمْ اُجُوْرَكُمْ وَ لَا يَسْـَٔلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ ﴿۳٦﴾

دربه کي تاسو ته بدلي ستاسو او نه غواړي (الله) ستاسو نه ټول مالونه ستاسو •

اِنْ يَّسْـَٔلْكُمُوْهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوْا وَ يُخْرِجْ

که اوغواړي ستاسو نه دغه مالونه او زور اوکي په تاسو باندي نو تاسو به بخل اوکړئ او ښکاره به کي (الله)

اَضْغَانَكُمْ ﴿۳۷﴾ هٰاَنْتُمْ هٰۤؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوْا

کیني ستاسو • تاسو دغه کسان یئ چي رابللے شئ دي د پاره چي خرچ اوکړئ تاسو

فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ج فَمِنْكُمْ مَّنْ يَّبْخَلُ ج وَ مَنْ

په لاره د الله کښي ، پس بعضي ستاسو نه هغه څوک دي چي بخل کړي او چا چي

يَّبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَّفْسِهٖ ط وَ اللّٰهُ

بخل اوکړه پس بے شکه دے بخل کړي د خپل نفس ، او الله

الْغَنِيُّ وَ اَنْتُمُ الْفُقَرَآءُ ج وَ اِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ

بے پرواه دے او تاسو ټول محتاج یئ ، او که واوړیدئ تاسو بدل کي به راولي (الله)

قَوْمًا غَيْرَكُمْ لا ثُمَّ لَا يَكُوْنُوْٓا اَمْثَالَكُمْ ﴿۳۸﴾ ع

یو قوم بغیر ستاسو نه ، بیا به نه شي هغوي ستاسو په شان (بخیلان)

اٰیاتها ۲۹ سُوْرَةُ الْفَتْحِ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتیبي ۴۸ نزولي ۱۱۱ رکوعاتها ۴

اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِيْنًا ﴿۱﴾ لا لِّيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ

یقینًا مونږ فتح درکړه تا ته فتح ښکاره • دي د پاره چي واړوي ستا نه الله

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الۡفَتۡحِ

ربط د سورت الفتح :

(۱) مخکښې سورت کښې ترغيب الى الجهاد وو دلته بشارت د فتح مؤمنانو ته ورکئ.

(۲) مخکښې سورت کښې منافقينو ته زجر وو دلته آيت ٦ کښې د دوی سزاګانې ذکر کيږي .

(۳) مخکښې سورت کښې منافقينو ته زجر وو په سستئ کولو باندې دلته ۱۵ کښې هم منافقينو ته زجر دے.

امتيازات د سورت الفتح :

(۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر د بيعة الرضوان باندې.(۲) د په ذکر د فتوحاتو او غنائمو باندې .(۳) په مثال د جماعت د موحدينو باندې .

دعویٰ د سورت الفتح :

البشارة للمجاهدين يا البشارة للمؤمنين بالفتح .

خلاصه دسورة د سورت الفتح :

دا سورت درې بابه دے ،اول باب آيت ۱ نه تر آيت ۱۰ پورې پديکښې پنځه خبرې ذکر کيږي :

{۱} مومنانو ته د فتح بشارت او ذکر د انعاماتو دپاره د دوی ۱ تا ٤ .

{۲} بشارت اخرويه مؤمنانو ته آيت ٥.

{۳} تخويف اخروی کافرانو ته آيت ٦ .

{٤} دعویٰ د توحيد او اثبات د رسالت آيت ۷ تا ۹ .

{٥} الترغيب الى الجهاد ۱۰.

دويم باب . آيت ۱۱ .نه ترآيت ۱۷ پورې پديکښې زواجر منافقانو ته او جهاد نه مستثنیٰ افراد ذکر کيږي

دريم باب آيت ۱۹ نه ترآخره پورې ،پديکښې ترغيب الى الجهاد ،بشارت او تحضيض مؤمنانو ته ،اوصاف د مؤمنانو او سورت په بشارت باندې ختميږي

سورت شروع هم په بشارت دے او ختميږي هم په بشارت باندې .

مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْۢبِكَ وَمَا تَاَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهٗ

هغه چې مخکښې دي د بوج ستا نه او هغه (بوجونه) چې روستو راروان دي ستا نه او چې پوره کي نعمت خپل

عَلَيْكَ وَ يَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ﴿٢﴾ وَّ

په تا باندي او مضبوط کي تا لره په لاره نيغه باندی * او

يَنْصُرَكَ اللّٰهُ نَصْرًا عَزِيْزًا ﴿٣﴾ هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ

امداد اوکي ستا الله امداد مضبوط * دا الله هغه ذات دے چې را اوني لیږه

السَّكِيْنَةَ فِيْ قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ لِيَزْدَادُوْٓا

اطمينان په زړونو د مومنانو کښې دي د پاره چې زيات کي دوی

اِيْمَانًا مَّعَ اِيْمَانِهِمْ ؕ وَلِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمٰوٰتِ وَ

اثر د ايمان سره د ايمان د دوی نه، او خاص الله لره لښکرے د آسمانونو او

الْاَرْضِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿٤﴾ لِّيُدْخِلَ

د زمکو دي، او دے الله پوهه حکمت والا * دي د پاره چې داخل کي

الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ

(الله) مومنان سړي او مومنانې ښځے جنتونو ته چې بهيږي به

تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَ يُكَفِّرَ عَنْهُمْ

لاندي (د اونو) د هغې نه ولے هميشه به دوی به دي کښې او لري به کي (الله) د دوی نه

سَيِّاٰتِهِمْ ؕ وَكَانَ ذٰلِكَ عِنْدَ اللّٰهِ فَوْزًا

مصيبتونه د دوی، او دے دا په نزد د الله باندي کاميابي

عَظِيْمًا ﴿٥﴾ وَّ يُعَذِّبَ الْمُنٰفِقِيْنَ وَ الْمُنٰفِقٰتِ

لوئي * او چې سزا ورکي (الله) منافقانو سړو او منافقانو ښځو ته

وَ الْمُشْرِكِيْنَ وَ الْمُشْرِكٰتِ الظَّآنِّيْنَ بِاللّٰهِ

او مشرکانو سړو او مشرکانو ښځو ته هغه کسان چې گمان کونکي دي په الله باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

ظَنَّ السَّوْءِ ؕ عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ السَّوْءِ ۚ وَغَضِبَ
گمان بد ، په دوی باندي مصيبت دے بد ، او غضب کړے دے

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ؕ وَ
الله په دوی باندي او په لعنت کړي ئي دي دوی لره او تيار کړے ئي دے دوی لره جهنّم ، او

سَآءَتْ مَصِيْرًا ﴿٦﴾ وَلِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمٰوٰتِ وَ
ډير بد دے ځائے د ورتلو • او خاص الله لره لښکري د آسمانونو او

الْاَرْضِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿٧﴾ اِنَّآ
د زمکو دي ، او دے الله غالب حکمت والا • يقينًا مونږ

اَرْسَلْنٰكَ شَاهِدًا وَّمُبَشِّرًا وَّنَذِيْرًا ﴿٨﴾ لِّتُؤْمِنُوْا
رالېږلے دے تا لره بيان کونکے (د توحيد) او زيرے ورکونکے او يره ورکونکے • دي د پاره چي تاسو ايمان راوړئ

بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَتُعَزِّرُوْهُ وَتُوَقِّرُوْهُ ؕ وَتُسَبِّحُوْهُ
په الله او په پيغمبر د الله باندي چي امداد اوکړئ د پيغمبر او عزت اوکړئ د ده ، او پاکي بيان کړئ د الله

بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ﴿٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يُبَايِعُوْنَكَ اِنَّمَا
صبا او بيګا • يقينًا هغه کسان چي بيعت کوئ تا سره بے شکه

يُبَايِعُوْنَ اللّٰهَ ؕ يَدُ اللّٰهِ فَوْقَ اَيْدِيْهِمْ ۚ فَمَنْ
دوی بيعت کوئ د الله سره ، لاس (ما يليق بشانه) د الله د پاسه د لاسونو د دوی دے ، پس چا چي

نَّكَثَ فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلٰى نَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ اَوْفٰى بِمَا
ماته کړه وعده نو يقينًا سزا د وعدي ماتولو په نفس د ده دے ، او چا چي پوره کړه هغه چي

عٰهَدَ عَلَيْهُ اللّٰهَ فَسَيُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٠﴾ ع ٩
وعده ئي کړي ده هغي د الله سره نو زر دے چي ورکړي (الله) ده ته اجر لوئي •

سَيَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلَّفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَغَلَتْنَآ
زر دے چي وائي به تا ته روستو پاتي کړے شوي د بانډچيانو نه مشغوله کړي وو مونږه

اَمْوَالُنَا وَ اَهْلُوْنَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا ۚ يَقُوْلُوْنَ

مالونو زموږ او اهل زموږ نو ښښنه اوغواړه زموږ د پاره ، وائي دوی

بِاَلْسِنَتِهِمْ مَّا لَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ ۗ قُلْ فَمَنْ

په ژبو خپلو باندي هغه چي نشته په زړونو د دوی کښي ، اووايه پس څوک دے چي

يَّمْلِكُ لَكُمْ مِّنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا

واکدار به شي ستاسو د پاره د طرفه د الله نه د څه شي که اراده اوکي (الله) په تاسو باندي د ضرر

اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا ۗ بَلْ كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

يا اراده اوکي په تاسو باندي د څه فائدي ، بلکه دے الله په هغه چي تاسو ئې کوئ

خَبِيْرًا ۝١١ بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ يَّنْقَلِبَ الرَّسُوْلُ

خبردار ٭ بلکه تاسو ګمان کوئ دا چي هيڅ کله واپس به نه شي پيغمبر

وَ الْمُؤْمِنُوْنَ اِلٰٓى اَهْلِيْهِمْ اَبَدًا وَّ زُيِّنَ ذٰلِكَ

او مومنان (روغ جوړ) خپلو کورونو ته چري هم او ښائسته کړے شوے وو دا کار

فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَ ظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ ۖۚ وَ كُنْتُمْ

په زړونو ستاسو کښي او ګمان کولو تاسو ګمان بد ، او يئ تاسو

قَوْمًۢا بُوْرًا ۝١٢ وَ مَنْ لَّمْ يُؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ

يو قوم هلاک شوي ٭ او چا چي ايمان راونه ړه په الله او په پيغمبر د الله

فَاِنَّآ اَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ سَعِيْرًا ۝١٣ وَ لِلّٰهِ مُلْكُ

پس يقيناً موږ تيار کړے دے د پاره د کافرانو جهنم ٭ او خاص الله لره بادشاهي د

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۗ يَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَ يُعَذِّبُ

آسمانونو او د زمکو ده ، ښښنه کئ چا ته ئې چي خوښه شي او عذاب ورکئ

مَنْ يَّشَآءُ ۗ وَ كَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝١٤

چا له ئې چي خوښه شي ، او دے الله ښښونکے مهربان ٭

Maktaba Tul Ishaat.com

سَيَقُوۡلُ الۡمُخَلَّفُوۡنَ اِذَا انۡطَلَقۡتُمۡ اِلٰى مَغَانِمَ

زر دے چي واﺋي به روستو پاتي کړے شوي کله چي لاړ شئ تاسو غنيمتونو (د خيبر ته)

لِتَاۡخُذُوۡهَا ذَرُوۡنَا نَـتَّبِعۡكُمۡ‌ ۚ يُرِيۡدُوۡنَ اَنۡ

چي واخلئ تاسو هغي لره پريږدئ مونږ، چي مونږ هم د رسره لاړ شو، دوي اراده کوئ دا چي

يُّبَدِّلُوۡا كَلٰمَ اللّٰهِ‌ ؕ قُلْ لَّنۡ تَتَّبِعُوۡنَا كَذٰلِكُمۡ

بدل کي حکم د الله ، اووايه هيڅ کله مه راځي تاسو مونږ پسے دارنګي

قَالَ اللّٰهُ مِنۡ قَبۡلُ‌ ۚ فَسَيَقُوۡلُوۡنَ بَلۡ

وئيلي دي الله پخوا ، نو زر دے چي واﺋي به دوي، بلکه

تَحۡسُدُوۡنَنَا‌ ؕ بَلۡ كَانُوۡا لَا يَفۡقَهُوۡنَ اِلَّا قَلِيۡلًا ﴿۱۵﴾

تاسو حسد کوئ مونږ سره ، بلکه دوي نه پوهيږي مګر لږ .

قُلْ لِّلۡمُخَلَّفِيۡنَ مِنَ الۡاَعۡرَابِ سَتُدۡعَوۡنَ

اووايه روستو پاتي کړے شوو ته د باندچيانو نه زر دے چي رابللے به شئ تاسو

اِلٰى قَوۡمٍ اُولِىۡ بَاۡسٍ شَدِيۡدٍ تُقَاتِلُوۡنَهُمۡ اَوۡ

هغه قوم ته چي خاوندان د جنګ سخت دي جنګ به کوئ تاسو دوي سره يا

يُسۡلِمُوۡنَ‌ ۚ فَاِنۡ تُطِيۡعُوۡا يُؤۡتِكُمُ اللّٰهُ اَجۡرًا

دوي به غاړه کيږدي پس که تاسو اومنه حکم د جهاد نو ورکړي به تاسو ته الله اجر

حَسَنًا‌ ۚ وَاِنۡ تَتَوَلَّوۡا كَمَا تَوَلَّيۡتُمۡ مِّنۡ قَبۡلُ

ښائسته ، او که تاسو واوړيدئ لکه چي اوړيدلي وئ تاسو پخوا

يُعَذِّبۡكُمۡ عَذَابًا اَلِيۡمًا ﴿۱۶﴾ لَيۡسَ عَلَى الۡاَعۡمٰى

سزا به درکي تاسو ته سزا دردناکه . نشته به روند باندي

حَرَجٌ وَّلَا عَلَى الۡاَعۡرَجِ حَرَجٌ وَّلَا عَلَى الۡمَرِيۡضِ

څه تنګسيا او نه په ګوډ باندي څه تنګسيا او نه په مريض باندي

حَرَجٌ ؕ وَ مَنۡ يُّطِعِ اللّٰهَ وَ رَسُوۡلَهٗ يُدۡخِلۡهُ

څه تنګستيا ، او چا چې تابعداري اوکړه د الله او د پيغمبر د الله دننه به کي ده لره (الله)

جَنّٰتٍ تَجۡرِىۡ مِنۡ تَحۡتِهَا الۡاَنۡهٰرُ ۚ وَ مَنۡ

جنتونو ته چې بهيږي به لاندې د (اونو د) هغې نه ولې ، او څوک چې

يَّتَوَلَّ يُعَذِّبۡهُ عَذَابًا اَلِيۡمًا ۱۷ لَقَدۡ رَضِىَ اللّٰهُ

واوړيدل نو عذاب به ورکي ده ته عذاب دردناک * تحقيق سره خوشحاله دے الله

عَنِ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ اِذۡ يُبَايِعُوۡنَكَ تَحۡتَ الشَّجَرَةِ

د مومناتو نه کله چې بيعت ئي کولو تاسو سره لاندې د اوني نه

فَعَلِمَ مَا فِىۡ قُلُوۡبِهِمۡ فَاَنۡزَلَ السَّكِيۡنَةَ عَلَيۡهِمۡ

او پوهه وو الله په هغه اخلاص چې د دوی په زړونو کښې وو نو راولیږله (الله) تسلي په دوی باندې

وَ اَثَابَهُمۡ فَتۡحًا قَرِيۡبًا ۱۸ وَّ مَغَانِمَ كَثِيۡرَةً

او بدله کښې ئي ورکړه فتح نزدې * او غنيمتونه ډير

يَّاۡخُذُوۡنَهَا ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَزِيۡزًا حَكِيۡمًا ۱۹

چې اخلي به هغې لره ، او دے الله غالب حکمت والا *

وَعَدَكُمُ اللّٰهُ مَغَانِمَ كَثِيۡرَةً تَاۡخُذُوۡنَهَا

وعده کړې ده تاسو سره الله د غنيمتونو ډيرو چې اخلئ به تاسو هغې لره

فَعَجَّلَ لَكُمۡ هٰذِهٖ وَ كَفَّ اَيۡدِىَ النَّاسِ عَنۡكُمۡ ۚ

نو به تلوار ئي درکړل تاسو ته دا (غنيمتونه د خيبر) او بند ئي کړل لاسونه د خلقو ستاسو نه

وَ لِتَكُوۡنَ اٰيَةً لِّلۡمُؤۡمِنِيۡنَ وَ يَهۡدِيَكُمۡ صِرَاطًا

او دې د پاره چې شي دا نخښه د پاره د مومنانو او مضبوط کی تاسو په لار

مُّسۡتَقِيۡمًا ۲۰ وَّ اُخۡرٰى لَمۡ تَقۡدِرُوۡا عَلَيۡهَا قَدۡ

نيغه * او نور غنيمتونه دي چې ستاسو لاس نه دے بر شوے په هغې باندې تحقيق سره

Maktaba Tul Ishaat.com

اَحَاطَ اللّٰهُ بِهَا ۭ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ
احاطه کړې ده الله په هغې باندې ، او دے الله په هر يو شي باندې

قَدِيْرًا ﴿۲۱﴾ وَ لَوْ قٰتَلَكُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوَلَّوُا
قدرت والا • او که جنګ کړې تاسو سره هغه کسان چې کفر ئې کړے دے نو خامخا وابه ړوی دوی

الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُوْنَ وَلِيًّا وَّ لَا نَصِيْرًا ﴿۲۲﴾
شاګانې بيا اوبه نه مومي څوک دوست او نه څوک امدادي •

سُنَّةَ اللّٰهِ الَّتِیْ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۚ وَ
طريقه د الله هغه طريقه ده چې په تحقيق سره تيره شوې ده پخـــوا ، او

لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ﴿۲۳﴾ وَ هُوَ الَّذِیْ
هيڅ کله اوبه نه مومې طـــريقې د الله لره بدليدل • او دا الله هغه ذات دے

كَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ اَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ
چې بند ئې کړل لاسونه د هغوې (کافرو) ستاسو نه او لاسونه ستاسو د هغوې نه په مينځ

مَكَّةَ مِنْۢ بَعْدِ اَنْ اَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ۭ وَ كَانَ
د مکه کښې پـس د هغه نه چې کاميابي (غلبه) ئې درکړه تاسو ته په دوی باندې او دے

اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرًا ﴿۲۴﴾ هُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
الله د هغه چې کوئ ئے تاسو ليدونکے • دا هغه کسان دي چې کفر ئې کړے دے

وَ صَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ الْهَدْیَ
او بند کړې ئې يئ تاسو د مسجد حرام نه او قرباني

مَعْكُوْفًا اَنْ يَّبْلُغَ مَحِلَّهٗ ۭ وَ لَوْ لَا رِجَالٌ
بنده شوې د رسيدو نه ځائے د حلالې ته ، او که نه وے سړي

مُّؤْمِنُوْنَ وَ نِسَآءٌ مُّؤْمِنٰتٌ لَّمْ تَعْلَمُوْهُمْ اَنْ
مومنان او ښځې مومنانې تاسو نه پيژندل دوی لره دا چې

تَطَـُٔوْهُمْ فَتُصِيْبَكُمْ مِّنْهُمْ مَّعَرَّةٌۢ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ

پائمال کړئ به وو تاسو دوئ چې لره نو رسیدلې به وو تاسو ته د دوی نه تاوان (د زړه خفګان) د وجې د ناپوهئ نه

لِيُدْخِلَ اللّٰهُ فِيْ رَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ۚ لَوْ تَزَيَّلُوْا

دې د پاره چې ننه کړي الله په خپله مهربانۍ کښې هغه څوک چې خوښه ئې شي، که لرې شوي وو دوی (صلحې نه)

لَعَذَّبْنَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۲۵﴾

نو خامخا سزا به ورکړې وه موږه هغه کسانو ته چې کفر ئې کړے وو د دوی نه عذاب دردناک

اِذْ جَعَلَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْحَمِيَّةَ

کله چې اوګرځوو هغه کسانو چې کفر ئې کړے وو په زړونو خپلو کښې غیرت

حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَتَهٗ

غیرت د جاهلیت نو راولیږله الله خپله تسلي

عَلٰى رَسُوْلِهٖ وَعَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَاَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ

په خپل پیغمبر باندې او په مومنانو باندې او وے لګوله دوی سره کلمه د

التَّقْوٰى وَكَانُوْا اَحَقَّ بِهَا وَاَهْلَهَا ۭ وَكَانَ

پرهیزګارۍ او وو دوی لائق د دې کلمې او اهل د دې، او دے



اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا ﴿۲۶﴾ لَقَدْ صَدَقَ اللّٰهُ

الله په هر یو شي باندې پوهه * تحقیق سره رښتیا که الله

رَسُوْلَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ ۚ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ

خپل پیغمبر سره خوب په رښتیا سره ، خامخا دننه کیږئ به تاسو مسجد

الْحَرَامَ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ ۙ مُحَلِّقِيْنَ

حرام ته که خوښه شي د الله په امن باندې ، خریونکي به یئ

رُءُوْسَكُمْ وَمُقَصِّرِيْنَ ۙ لَا تَخَافُوْنَ ۭ فَعَلِمَ مَا لَمْ

سرونو خپلو لره او لنډونکي به ئي ، نه به یریږئ تاسو ، پوهه دے الله په هغه چې

Maktaba Tul Ishaat.com

تَعۡلَمُوۡا فَجَعَلَ مِنۡ دُوۡنِ ذٰلِكَ فَتۡحًا قَرِيۡبًا ﴿۲۷﴾

تاسو بري نه پوهيدئ نو وے گرځوله نږدي دي نه فتح نږدي ٭

هُوَ الَّذِيۡۤ اَرۡسَلَ رَسُوۡلَهٗ بِالۡهُدٰى وَ دِيۡنِ

دا الله هغه ذات دے چي راوے لیږه خپل پيغمبر په قرآن او په دين

الۡحَقِّ لِيُظۡهِرَهٗ عَلَى الدِّيۡنِ كُلِّهٖ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ

رښتيا سره دي د پاره چي غالب كي دي دين لره په ټولو دينونو باندي، او كافي دے الله

شَهِيۡدًا ؕ﴿۲۸﴾ مُحَمَّدٌ رَّسُوۡلُ اللّٰهِ ؕ وَ الَّذِيۡنَ مَعَهٗۤ

گواه ٭ محمد (عليه السلام) پيغمبر د الله ، او هغه كسان چي ده سره دي

اَشِدَّآءُ عَلَى الۡكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيۡنَهُمۡ تَرٰىهُمۡ رُكَّعًا

دير سختي كونكي دي كافرانو باندي نري كونكي دي په خپل مينځ كښي وينې به ته دوی لره ركوع كونكي

سُجَّدًا يَّبۡتَغُوۡنَ فَضۡلًا مِّنَ اللّٰهِ وَ رِضۡوَانًا ؗ

سجده كونكي لټئ دوی فضل د طرفه د الله نه او رضامنتيا

سِيۡمَاهُمۡ فِىۡ وُجُوۡهِهِمۡ مِّنۡ اَثَرِ السُّجُوۡدِ ؕ ذٰلِكَ

نښه د دوی په مخونو د دوی كښي د اثر د تابعداری د الله وي ، دا

مَثَلُهُمۡ فِى التَّوۡرٰىةِ ۖۛ وَ مَثَلُهُمۡ فِى الۡاِنۡجِيۡلِ ۛۚ

مثال د دوی دے په تورات كښي ، او مثال د دوی دے په انجيل كښي ،

كَزَرۡعٍ اَخۡرَجَ شَطۡـَٔهٗ فَاٰزَرَهٗ فَاسۡتَغۡلَظَ

(۱) په شان د فصل دے چي راوباسي تيغ خپل نو غټ كي هغي لره نو مضبوط شي

فَاسۡتَوٰى عَلٰى سُوۡقِهٖ يُعۡجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيۡظَ

نو برابر شي په خپلي پنډۍ باندي تعجب كښي اچئ زميندارو لره دي د پاره چي غصه كي

بِهِمُ الۡكُفَّارَ ؕ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَ عَمِلُوا

په دوی باندي كافرانو لره ، او وعده كړي ده الله هغه كسانو سره چي ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې كړے دے

(۱) مثال د جماعت د مؤحدينو

الصّٰلِحٰتِ مِنْهُمْ مَّغْفِرَةً وَّ اَجْرًا عَظِيْمًا ۝٢٩

ک نیـ | د دوی نه | ببښنه | او | اجر | لوئی ۔

آیاتها ١٨ | سُوْرَةُ الْحُجُرٰتِ مَدَنِيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | ترتيب ٤٩ | نزول ١٠٦ | ركوعاتها ٢

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُقَدِّمُوْا بَيْنَ يَدَيِ

اے | ایمـــــان والو | مه | مخکښي کیږئ | د | حـــــــکم

اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ

د الله نه او د حکم د پیغمبر (علیه السلام) نه او اویریږئ د الله نه ، یقینًا الله اوریدونکے

عَلِيْمٌ ۝١ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَرْفَعُوْۤا

پوهه دے ۔ | اے | ایمـــــان والو | مه | اوچتوئ

اَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَ لَا تَجْهَرُوْا

آوازونه خپل | د پاسه | د | آواز | د | پیغمبر | او | په تیزه مـــــــه وائی

لَهٗ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ اَنْ

دي پیغمبر ته | وینا | په شان د تیزے وینا د بعضو ستاسو | بعضو ته | کیږي

تَحْبَطَ اَعْمَالُكُمْ وَ اَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ ۝٢ اِنَّ

برباد به شي | عملونه ستاسو | او | تاسو به | نه پوهیږئ ۔ | یقینًا

الَّذِيْنَ يَغُضُّوْنَ اَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُوْلِ

هغه کسان چي | ښکته کړي | آوازونه خپل | په نزد | د | پیغمبر د

اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ امْتَحَنَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ

الله | دغه | هغه کسان دي چي | خالص کړي دي | الله | زړونه د دوی

لِلتَّقْوٰى ؕ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ۝٣ اِنَّ

د پاره د پرهیزګاری ، | دوی لره | ببښنه | او | اجر | لوئی دے ۔ | یقینًا

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَۃُ الۡحُجُرٰتِ

ربط د سورت الحجرات :

(۱) مخکښې سورت په ذکر د مؤمنانو ختم شوے وو نو دا سورت په ذکر د مؤمنانو باندې شروع کيږي .

(۲) مخکښې سورت کښې بيان د قتال وو د کفارو سره دلته آيت ۹ کښې حکم د قتال دے باغيانو سره .

(۳) مخکښې سورت کښې منافقانو ته زجر وو دلته آيت ١٤ کښې هم دوی ته زجر دے .

امتيازات د سورت الحجرات :

(۱) دا سورت ممتاز دے په آداب سبعه لاصلاح المعاشره . (۲) دا سورت ممتاز دے په زجر ورکولو باندې هغه چاته چې توقير د نبي عليه السلام نه کوی ٤.

(۳) دا سورت ممتاز دے په ذکر د حجرات د امهات المؤمنين باندې ٤.

دعویٰ د سورت الحجرات : الامور المنتظمة للجماعة .

مقصد د سورت الحجرات : الآداب السبعة لاصلاح المعاشرة .

خلاصه د سورت الحجرات :

حجرات دا سورت دوه حصې دے : اوله حصه آيت ۱. نه تر ۱۳ پورې پديکښې مؤمنانو ته اووه آداب ذکر کيږي .

(۱) آيت ۱ کښې خپل شهرت نه بلکه د پيغمبر ﷺ د سنتو شهرت اوکه .

(۲) دويم ادب آيت ۲ کښې تعظيم د پيغمبر ﷺ اوکړئ .

(۳) آيت ٦ کښې چې په بے اعتباره يقين مه کوئ .

(٤) آيت ۹ الاصلاح بين ارکان الجماعة اوکړئ .

(٥) آيت ۱۱ توقير الارکان والتحذير من اهانتهم يعنی يو بل پورې توق مه کوئ .

(٦) آيت ۱۲. النهی عن الاسباب المفضية الی النزاع والبغضاء بدگمانی په يو بل مه کوئ .

(۷) اووم ادب ، آيت ۱۳.الفضيلة والكرامة للاركان انما هی باالتقویٰ لاباالنسب .

۲ ، دويمه حصه . آيت ١٤نه تر آخره پورې، په ديکښې زجر منافقينو ته، صفات د مؤمنانو اوآخر کښې مسئله د توحيد تفريعاً .

الَّذِيْنَ يُنَادُوْنَكَ مِنْ وَّرَآءِ الْحُجُرٰتِ

هغه کسان چې آواز کړي تا ته آخوا د کوټکو نه

اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿۴﴾ وَ لَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوْا

دوی تول نه پوهيږي * او که دوی صبر کړے وو

حَتّٰى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ؕ وَ اللّٰهُ

تر دې پورې چې ته اوتے وې دوی ته خامخا وه به دا غوره دوی د پاره ، او الله

غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۵﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا

بښونکے رحم کونکے دے * اے ايمان والو

اِنْ جَآءَكُمْ فَاسِقٌۢ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُوْۤا اَنْ

که راشي تاسو ته يو بے اعتباره په يو خبر باندې نو لټون کوي دې وجې نه

تُصِيْبُوْا قَوْمًۢا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوْا عَلٰى

چې (اونه) رسيږئ تاسو يو قوم ته په نا پوهئ سره نو اوبه ګرځئ تاسو په

مَا فَعَلْتُمْ نٰدِمِيْنَ ﴿۶﴾ وَ اعْلَمُوْۤا اَنَّ فِيْكُمْ

هغه څه باندې چې کړي دې تاسو پښيمانه * او پوهه شئ يقينًا په تاسو کښې

رَسُوْلَ اللّٰهِ ؕ لَوْ يُطِيْعُكُمْ فِيْ كَثِيْرٍ مِّنَ

پيغمبر د الله دے ، که اومني (دا پيغمبر) ستاسو په ډيرو د

الْاَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ حَبَّبَ اِلَيْكُمُ

کارونو کښې خامخا په مشقت کښې به پريوځئ تاسو ليکن الله پاک خوښ ګرځولے دے تاسو ته

الْاِيْمَانَ وَ زَيَّنَهٗ فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَ كَرَّهَ

ايمان او ښائسته کړے ئې دے دې (ايمان) لره په زړونو ستاسو کښې او بد ئې ښکاره کړے دے

اِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَ الْفُسُوْقَ وَ الْعِصْيَانَ ؕ اُولٰٓئِكَ

تاسو ته (کار د) کفر او (کار د) ګناه او نافرماني ، دغه کسان

Maktaba Tul Ishaat.com

هُمُ الرّٰشِدُوْنَ ۝٧ فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَ نِعْمَةً ؕ

هم دوی دي کامیاب ٭ د وجې د فضل د طرفه د الله نه او د نعمت ،

وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝٨ وَ اِنْ طَآىِٕفَتٰنِ مِنَ

او الله پوهه حکمت والا دے ٭ او که دوه ډلې د

الْمُؤْمِنِيْنَ اقْتَتَلُوْا فَاَصْلِحُوْا بَيْنَهُمَا ۚ

مومنانو نه جنګ اوکړي نو صلح اوکړئ تاسو په مینځ د دې دواړو کښې ،

فَاِنْۢ بَغَتْ اِحْدٰىهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى فَقَاتِلُوا

نو که زیاتے اوکړي یو د دې دواړو نه به بله ډله باندې نو جنګ اوکړئ

الَّتِيْ تَبْغِيْ حَتّٰى تَفِيْٓءَ اِلٰٓى اَمْرِ اللّٰهِ ۚ

هغه ډلې سره چې زیاتے کوي تر دې پورې چې راوګرځي حکم د الله ته ،

فَاِنْ فَآءَتْ فَاَصْلِحُوْا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ

که راوګرځي (حکم د الله ته) نو صلح اوکړئ په مینځ د دې دواړو کښې په انصاف

وَ اَقْسِطُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ۝٩

او انصاف کوئ تاسو ، یقینًا الله مینه کوي د انصاف کونکو سره ٭

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوْا بَيْنَ

یقینًا مومنان رونړه دي نو صلح اوکړئ په مینځ د

اَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ۝١٠

رونړو ستاسو کښې او اویرېږئ د الله نه خامخا تاسو باندې به رحم اوکړے شي ٭

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ

اے ایمان والو توقې دې نه کوي سړي د

قَوْمٍ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنُوْا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَ لَا

نورو سړو پورې زر دے چې شي به دوی غوره د دوی نه او نه

نِسَآءٌ مِّنْ نِّسَآءٍ عَسٰٓى اَنْ يَّكُنَّ خَيْرًا

زنانه د نورو زنانو پوري چي شي به دا ښځي غوره

مِّنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوْٓا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوْا

د دوی نه ، او الزام مه لګوئ په يو بل باندي او مه رابلئ يو بل

بِالْاَلْقَابِ ؕ بِئْسَ الْاِسْمُ الْفُسُوْقُ بَعْدَ

په بدو نوموتو سره ، ډير بد دے نوم د ګناه پس د

الْاِيْمَانِ ۚ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ

ايمان نه ، او چا چي توبه اونه باسله د دي كارونو نه نو دغه كسان هم دوی دي

الظّٰلِمُوْنَ ﴿۱۱﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوْا

ظالمان ٭ اے ايمان والو ځان اوساتئ

كَثِيْرًا مِّنَ الظَّنِّ ۫ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ

د ډير (عمل كولو نه په) ګمان يقينًا بعضي ګمان ګناه دے

وَّلَا تَجَسَّسُوْا وَلَا يَغْتَبْ بَّعْضُكُمْ بَعْضًا ؕ

او جاسوسي مه كوئ د يو بل او غيبت دي نه كئ بعضي ستاسو نه د بعضو ،

اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَّاْكُلَ لَحْمَ اَخِيْهِ

آيا خوښئ يو ستاسو نه دا چي اوخري غوښه د خپل رور

مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوْهُ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

مړ نو بد ګنړئ تاسو دي لره ، او اوويريږئ د الله نه ، يقينًا الله

تَوَّابٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۲﴾ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ

توبه قبلونكے مهربان دے ٭ اے خلقو يقينًا مونږه پيدا كړي يئ تاسو

مِّنْ ذَكَرٍ وَّاُنْثٰى وَجَعَلْنٰكُمْ شُعُوْبًا وَّ

د يو نارينه او يوے زنانه نه او ګرځولي يئ مونږه تاسو خاندانونه او

Maktaba Tul Ishaat.com

قَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوْا ؕ اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ

قبيلې دي د پاره چې تاسو يو بل اوپيژنئ، يقينًا زيات عزتمند ستاسو نه په نزد د الله

اَتْقٰىكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ ﴿۱۳﴾ قَالَتِ

زيات پرهيزګار ستاسو نه دے، يقينًا الله پوهه خبردار دے۔ وائي

الْاَعْرَابُ اٰمَنَّا ؕ قُلْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا وَ لٰكِنْ

باندچيان ايمان راوړے دے مونږه، اووايه : تاسو ايمان نه دے راوړے ليکن

قُوْلُوْٓا اَسْلَمْنَا وَ لَمَّا يَدْخُلِ الْاِيْمَانُ فِيْ

اوايئ مونږه اسلام قبول کړے دے او لا نه دے داخل شوے ايمان په

قُلُوْبِكُمْ ؕ وَ اِنْ تُطِيْعُوا اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ لَا

زړونو ستاسو کښې، او که تاسو تابعداري کوئ د الله او د پيغمبر د الله

يَلِتْكُمْ مِّنْ اَعْمَالِكُمْ شَيْـًٔا ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ

کم به نه کي الله د عملونو ستاسو نه څه شے، يقينًا الله بښونکے

رَّحِيْمٌ ﴿۱۴﴾ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

مهربان دے۔ يقينًا مومنان هغه کسان چې ايمان ئي راوړے دے

بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوْا وَ جٰهَدُوْا

په الله او په پيغمبر د الله باندي بيا ئي شک نه کړے او جهاد ئي کړے دے

بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ

په (لګولو د) خپلو مالونو او په (کړولو د خپلو) ځانونو سره په لاره د الله کښې،

اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ ﴿۱۵﴾ قُلْ اَتُعَلِّمُوْنَ

دغه کسان هم دوی دي رشتيني۔ اووايه آيا ښودنه کوئ تاسو

اللّٰهَ بِدِيْنِكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ

الله ته د دين ستاسو، او الله پوهيږي په هغه چې آسمانونو کښې دي

وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ

او په هغه چي زمكو كښي دي ، او الله په هر يو شي باندي

عَلِيْمٌ ﴿١٦﴾ يَمُنُّوْنَ عَلَيْكَ اَنْ اَسْلَمُوْا ؕ قُلْ

پوهه دے * زيادي دوی په تا باندي دا چي دوی اسلام راوړے دے ، او وايه

لَّا تَمُنُّوْا عَلَيَّ اِسْلَامَكُمْ ۚ بَلِ اللّٰهُ يَمُنُّ

مه زيادئ په ما باندي اسلام راوړل ستاسو ، بلكه الله احسان كئ

عَلَيْكُمْ اَنْ هَدٰىكُمْ لِلْاِيْمَانِ اِنْ كُنْتُمْ

په تاسو باندي دا چي توفيق ئي در كړے دے تاسو ته د ايمان كه يئ تاسو

صٰدِقِيْنَ ﴿١٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ

رشتيني * يقينًا الله پوهيږي په پټو د آسمانونو

وَ الْاَرْضِ ؕ وَ اللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٨﴾

او د زمكے ، او الله ليدونكے دے د هغه چي تاسو ئي كوئ *

ع ٣

آياتها ٤٥ سُوْرَةُ قٓ مَكِّيَّة بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٥٠ نزول ٣٤ ركوعاتها ٣

قٓ ۚ وَ الْقُرْاٰنِ الْمَجِيْدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجِبُوْٓا اَنْ

الله پوهيږي په معنی د دي حرف باندي ، شاهد دے قرآن بزرگئ والا * بلكه دوی نا آشنا اوګڼړه دا

جَآءَهُمْ مُّنْذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُوْنَ

چي راغلے دوی ته يو يرونكے د دوی نه نو اوئيل كافرانو

هٰذَا شَيْءٌ عَجِيْبٌ ﴿٢﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا

دا دے يو شے عجيبه * آيا كله چي مړه شو مونږه او شو مونږه

تُرَابًا ۚ ذٰلِكَ رَجْعٌۢ بَعِيْدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا

خاوري ، دا ده واپسي لري د عقل نه * تحقيق سره پوهه يو مونږه په هغه چي

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ قٓ

ربط د سورت ق :

(۱) مخکښې سورت آيت ۱۳ کښې ذکر شو اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰكُمْ ۚ الآية، دلته آيت ۳۳.
۳٤ کښې منزل د متقی ښائي.

(۲) مخکښې سورت آيت ۱۸ کښې ذکر شو چې عالم الغيب الله دے دلته آيت ۱٦ کښې په هغې زيادت او ترقي ده.

(۳) مخکښې سورت آخري آيت کښې مسئله د توحيد تفريعاً ذکر شوه دلته په هغې باندي دلائل عقليه ذکر کيږي.

امتيازات د سورت ق : (۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر د مثالونو باندي دپاره د اثبات د قيامت.
(۲) په ذکر د راتلو د سختي د مرګ. (۳) په جواب د جهنم باندي هَلْ مِنْ مَّزِيْدٍ۝.

دعوی د سورت ق : اثبات القيامة والدلائل العقلية عليها تنويرا لها والتوحيد تفريعا.

تقسيم د سورت ق : دا سورت دوه بابه دے

اول باب آيت ۱ نه تر آيت ۱٥ پورې، پديکښې ترغيب الی القرآن او زجر معرضينو د قرآن ته، دلائل عقليه او په هغې باندي دعوی د سورت تفريع ذکر کړې كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ ۝} ح دارنګې تخويف دنيوی په ذکر د اقوام مهلکو مکذبو باندي او دا ذکرکيږي چې خالق د کائناتو الله دے.

دويم باب آيت ۱٦ نه تر آخره پورې. پديکښې اووه خبرې ذکرکيږي:

{۱} العالم بكل شئ الآية۱٦.

{۲} تخويف اخروي منکرينو ته او دا چې شرک سبب د عذاب دے.

{۳} مؤمنانو ته بشارت ۳۱ تا۳٥ او تخويف دنيوی ۳٦.

{٤} الترغيب الی القرآن آيت ۳۷.

{٥} الدليل العقلي آيت ۳۸.

{٦} پيغمبر ﷺ ته تسلي ۳۹.

{۷} په دويم ځل دعوی د توحيد او په دويم ځل تخويف اخروی.

تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ ۚ وَ عِنْدَنَا كِتٰبٌ
کمۍ زمکه د دوی نه ٭ او مونږ سره کتاب دے

حَفِيْظٌ ۝۴ بَلْ كَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ
ساتونکے (د اعمالو)٭ بلکه دوی نسبت د دروغو اوکه حق ته کله چې راغے دوی ته

فَهُمْ فِيْۤ اَمْرٍ مَّرِيْجٍ ۝۵ اَفَلَمْ يَنْظُرُوْۤا اِلَى
پس دوی په يو کار ګډوډ کښې دي ٭ آيا دوی نه ګـــوري

السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنٰهَا وَ زَيَّنّٰهَا وَ مَا لَهَا
آسمان ته پاسه د دوی نه څه رنګه جوړ کړے دے مونږه دې لره او ښائسته کړے دے مونږه دې لره او نشته هغې لره

مِنْ فُرُوْجٍ ۝۶ وَ الْاَرْضَ مَدَدْنٰهَا وَ اَلْقَيْنَا
څه چاودے ٭ او زمکه غوړولې ده مونږه دې لره او غورځولي دي مونږه

فِيْهَا رَوَاسِيَ وَ اَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
په دې کښې غرونه او زرغون کړي دي مونږه په دې کښې د هر قسمه جوړے

بَهِيْجٍ ۝۷ تَبْصِرَةً وَّ ذِكْرٰى لِكُلِّ عَبْدٍ
ترو تازه ٭ (دا بيان د) عقلمندۍ او پند دے د پاره د هر بنده

مُّنِيْبٍ ۝۸ وَ نَزَّلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً مُّبٰرَكًا
راګرځيدونکي (الله ته) ٭ او راورورو مونږه د بـــره نه باران د خير نه ډک

فَاَنْۢبَتْنَا بِهٖ جَنّٰتٍ وَّ حَبَّ الْحَصِيْدِ ۝۹ وَ
نو راززرغونوو مونږه په دې سره باغونه او دانې لو کړے شوے ٭ او

النَّخْلَ بٰسِقٰتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيْدٌ ۝۱۰ رِّزْقًا
کهجورې دنګې دنګې دي لره غونچې دي جوختې جوختې ٭ خوراک

لِّلْعِبَادِ ۙ وَ اَحْيَيْنَا بِهٖ بَلْدَةً مَّيْتًا ؕ كَذٰلِكَ
د پاره د بندګانو، او تازه کوو مونږه په دې اوبو سره کلے اوچ، دارنګې

Maktaba Tul Ishaat.com

الْخُرُوْجُ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ وَّ

راوتل دي (د قبرونو نه) * تکذيب کړے وو مخکښې د دوی نه قوم د نوح (عليه السلام) او

اَصْحٰبُ الرَّسِّ وَ ثَمُوْدُ ﴿١٢﴾ وَ عَادٌ وَّ فِرْعَوْنُ

کوهي والؤ او ثموديانو * او عاديانو او فرعون

وَ اِخْوَانُ لُوْطٍ ﴿١٣﴾ وَّ اَصْحٰبُ الْاَيْكَةِ وَ قَوْمُ

او قوم د لوط (عليه السلام) * او جنګلي والؤ (قوم د شعيب عليه السلام) او قوم د

تُبَّعٍ ؕ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيْدِ ﴿١٤﴾

تبع ، دي ټولو تکذيب کړے وو د پيغمبرانو نو ثابت شو په دوی باندې عذاب زما *

اَفَعَيِيْنَا بِالْخَلْقِ الْاَوَّلِ ؕ بَلْ هُمْ فِيْ

آيا ستړي شوي وو مونږه په پيدائش رومبي ، بلکه دوی دي په

لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيْدٍ ﴿١٥﴾ ع وَ لَقَدْ خَلَقْنَا

شک کښې دي د پيدائش نوي نه * او تحقيق سره پيدا کړے دے مونږه

الْاِنْسَانَ وَ نَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهٖ نَفْسُهٗ ۖۚ

انسان او مونږه پوهيږو په هغه چې وسوسې اچوي (ده ته) په هغې سره زړه د ده

وَ نَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيْدِ ﴿١٦﴾

او مونږه ډير نزدې يو ده (انسان) ته د رګـــــونو د مرئي نه *

اِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيٰنِ عَنِ الْيَمِيْنِ وَ عَنِ

کله چې اخلي اغستونکي د ښي طرف نه او د

الشِّمَالِ قَعِيْدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا

ګس طرف نه ناست وي * نه اوباسي (انسان) د خلي نه څه خبره مګر

لَدَيْهِ رَقِيْبٌ عَتِيْدٌ ﴿١٨﴾ وَ جَآءَتْ سَكْرَةُ

ده سره ساتونکي وي تيار * او رابه شي سختي

الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ؕ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيْدُ ﴿١٩﴾
د مرګ په رښتیا ، دا هغه (مرګ) دے چې ته د هغې نه تختیدې

وَ نُفِخَ فِي الصُّوْرِ ؕ ذٰلِكَ يَوْمُ الْوَعِيْدِ ﴿٢٠﴾ وَ
او پوک به اوکړے شي په شپیلی کښې ، دا ورځ د وعدې ده * او

جَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَّ شَهِيْدٌ ﴿٢١﴾
رابه شي هر یو نفس ده سره به شړونکے او ګواه وي *

لَقَدْ كُنْتَ فِيْ غَفْلَةٍ مِّنْ هٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ
(اوبه وئیلے شي) په تحقیق سره وې ته په غفلت کښې د دې نه تو لرې کړه موږ ستا نه

غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيْدٌ ﴿٢٢﴾ وَ قَالَ
پرده (د غفلت) ستا نو نظر ستا نن ورځ تیز دے * او اوبه وائي

قَرِيْنُهٗ هٰذَا مَا لَدَيَّ عَتِيْدٌ ﴿٢٣﴾ؕ اَلْقِيَا فِيْ
ملګرے د ده دا هغه (عمل نامه) ده چې ما سره ده تیاره * (اوبه وئیلے شي) اوغورځوئ په

جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيْدٍ ﴿٢٤﴾ۙ مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ
جهنم کښې هر کافر عنادي * منع کونکے د خیر

مُعْتَدٍ مُّرِيْبِ ﴿٢٥﴾ۙ الَّذِيْ جَعَلَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا
حد نه تیرے کونکے ډیر شک کونکے * هغه چې ګرځولے ئې وو الله سره مدد ګار

اٰخَرَ فَاَلْقِيٰهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيْدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ
بل اوغورځوئ ده لره په عذاب سخت کښې * اوبه وائي

قَرِيْنُهٗ رَبَّنَا مَآ اَطْغَيْتُهٗ وَ لٰكِنْ كَانَ فِيْ
ملګرے د ده اے ربه زمونږه ما نه دے سرکشه کړے ده لره لیکن وو دے په

ضَلٰلٍۭ بَعِيْدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوْا لَدَيَّ وَ قَدْ
ګمراهي لرې کښې (د حق نه) * اوبه وائي (الله) جګړې مه کوئ ما سره او تحقیق سره

Maktaba Tul Ishaat.com

قَدَّمْتُ اِلَيْكُمْ بِالْوَعِيْدِ ﴿۲۸﴾ مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ

مخکښې کړے وو ما تاسو ته احکام د یرولو * نه شي بدلولے وینا

لَدَىَّ وَ مَآ اَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿۲۹﴾ يَوْمَ

ما سره او نه یم زه هیڅ ظلم کونکے په بندګانو * (یاد که) هغه ورځ

نَقُوْلُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَاْتِ وَ تَقُوْلُ هَلْ

چې اوبه وایو مونږه جهنّم ته ایا ته ډک شوے؟ او دے به وائي ایا شته

مِنْ مَّزِيْدٍ ﴿۳۰﴾ وَ اُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِيْنَ

څه زیاتي * او نزدي به کړے شي جنت پرهیزګارانو ته

غَيْرَ بَعِيْدٍ ﴿۳۱﴾ هٰذَا مَا تُوْعَدُوْنَ لِكُلِّ اَوَّابٍ

نه به وي لري * دا هغه دے چې وعده ئي کولے شي تاسو سره د پاره د هر یو راګرځیدونکي

حَفِيْظٍ ﴿۳۲﴾ مَنْ خَشِىَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ

ساتونکي (د اوامرو د الله) * هغه څوک چې یریږي د مهربان ذات نه نا دیده

وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيْبِ ﴿۳۳﴾ اِدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ

او راتله ئي اوکړل په زړه رجوع کونکي الله ته * دننه شئ دي(جنت) ته په سلامتیا

ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُوْدِ ﴿۳۴﴾ لَهُمْ مَّا يَشَآءُوْنَ

دا ورځ د همیشوالي ده * دوی لره هغه څه دي چې دوی ئي غواړي

فِيْهَا وَ لَدَيْنَا مَزِيْدٌ ﴿۳۵﴾ وَ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ

په دې کښې او مونږ سره زیاتي نعمتونه دي * او څومره هلاک کړي دي مونږه مخکښې د دوی نه

مِّنْ قَرْنٍ هُمْ اَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوْا

د پیړو نه چې هغوي ډیر سخت وو د دوی نه په نیولو (طاقت) کښې نو دوی تلاش د تیختې اوکړو

فِى الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَّحِيْصٍ ﴿۳۶﴾ اِنَّ فِىْ

په کلو کښې، (دوی وئیل) آیا شته څه ځائے د خلاصي * یقینًا په

ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِمَنْ كَانَ لَهٗ قَلْبٌ اَوْ

دي كښې خامخا پند دے د پاره د هغه چا چې وي هغه لره زړه (فهم او زکاوت) يا

اَلْقَى السَّمْعَ وَ هُوَ شَهِيْدٌ ﴿۳۷﴾ وَ لَقَدْ خَلَقْنَا

کيږدي غوږ او دے وي متوجه * او تحقيق سره پيدا کړي دي مونږه

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِيْ سِتَّةِ

آسمانونه او زمکې او هغه چې په مينځ د دې دواړو کښې دي په (اندازه د) شپږو

اَيَّامٍ ۖ وَّ مَا مَسَّنَا مِنْ لُّغُوْبٍ ﴿۳۸﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى

لحو کښې، او نه دے رسيدلے مونږه ته څه ستړے والے * نو صبر کوه په

مَا يَقُوْلُوْنَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ

هغه باندې چې وائي دوی او پاکي بيانوه د الله په ستائنه د رب خپل لګيا يۀ مخکښې د

طُلُوْعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ الْغُرُوْبِ ﴿۳۹﴾ وَ

راختو د نور (نمر) نه او مخکښې د پريوتو د نور (نمر) نه * او

مِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَ اَدْبَارَ السُّجُوْدِ ﴿۴۰﴾

څه حصه د شپې کښې پاکي بيانوه د الله او په وخت د پريوتو د ستورو کښې *

وَ اسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ

او غوږ کيږده هغه ورځ ته چې آواز به اوکړي يو آواز کونکے د ځائے

قَرِيْبٍ ﴿۴۱﴾ يَّوْمَ يَسْمَعُوْنَ الصَّيْحَةَ

نزدې نه * هغه ورځ چې واېه وري دوی چغه

بِالْحَقِّ ؕ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوْجِ ﴿۴۲﴾ اِنَّا نَحْنُ

په رشتيا، دا ورځ د وتلو ده (قبرونو نه) * يقينًا مونږه

نُحْىٖ وَ نُمِيْتُ وَ اِلَيْنَا الْمَصِيْرُ ﴿۴۳﴾ يَوْمَ

ژوندي کول او مړه کول کوو او مونږه ته راتلل دي (د مخلوقاتو) * په هغه ورځ

Maktaba Tul Ishaat.com

تَشَقَّقُ الْاَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ؕ ذٰلِكَ حَشْرٌ
چي اوبه چوبړي زمکه د دوی نه په تلوار سره ، دا راغوندول (د دوی)
عَلَيْنَا يَسِيْرٌ ﴿۴۴﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُوْلُوْنَ
په موږ باندي آسان دي * موږه پوهه يو په هغه باندي چي وائي ئي دوی
وَ مَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ ۫ فَذَكِّرْ
او نه ئي ته په دوی باندي سختي کونکے نو پند ورکه
بِالْقُرْاٰنِ مَنْ يَّخَافُ وَعِيْدِ ﴿۴۵﴾
په قرآن هغه چا ته چي يريږي زما د عذاب نه *



اٰيَاتُهَا ٦٠ سُوْرَةُ الذّٰرِيٰتِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوینًا ۵۱ نزولًا ٦۷ رُكُوْعَاتُهَا ۳

وَ الذّٰرِيٰتِ ذَرْوًا ﴿۱﴾ فَالْحٰمِلٰتِ وِقْرًا ﴿۲﴾
شاهد دي نوستونکي (بادونه اشياء لره) په نوستلو سره * پس شاهد دي اوچتونکي (فرشتي) بوج لره *
فَالْجٰرِيٰتِ يُسْرًا ﴿۳﴾ فَالْمُقَسِّمٰتِ اَمْرًا ﴿۴﴾
پس شاهد دي تلونکي (کشتئ) په آسانتيا سره * پس شاهد دي تقسيمونکي (فرشتي) حکم د الله لره *
اِنَّمَا تُوْعَدُوْنَ لَصَادِقٌ ﴿۵﴾ وَّ اِنَّ الدِّيْنَ
يقينًا هغه (قيامت) چي وعده ئي کولے شي تاسو سره خامخا رشتيني دے * او يقينًا قيامت
لَوَاقِعٌ ؕ﴿٦﴾ وَ السَّمَآءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿۷﴾ اِنَّكُمْ
خامخا واقع کيدونکے دے * او شاهد دے آسمان جالی دار * يقينًا تاسو
لَفِيْ قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿۸﴾ يُّؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ
خامخا په وينا گډه وډه کښې يئ * اړولے شي د دي نه هغه څوک
اُفِكَ ؕ﴿۹﴾ قُتِلَ الْخَرّٰصُوْنَ ﴿۱۰﴾ الَّذِيْنَ هُمْ
چي اړولے شوے دے (قرآن نه) * په لعنت کړے شوي دي اټکل ويونکي * هغه کسان چي هغوی

یعني جا سره د روح القبضو وخت کښې نرمي او جا سره سختي کوي.

سُوْرَةُ الذّٰرِيٰتِ

ربط د سورت الذاريات:

(۱) مخکښي سورت ابتداء کښي يو شاهد ذکر شوے وو دلته مخلور شواهد ذکر کوي بالترقي علی ماسبق.

(۲) مخکښي سورت کښي تخويف او زجر للمنکرين وو دلته هم تخويف زجر دے منکرينو په ترقي سره د ماسبق نه.

(۳) مخکښي سورت آيت ۳۱ کښي مؤمنانو ته بشارت وو دلته آيت ۱۵ کښي هم بشارت دے په ترقي سره د ماسبق نه.

امتيازات د سورت الذاريات:

(۱) دا سورت ممتاز دے په شواهد اربعه باندي دپاره د اثبات د قيامت. (۲) دا سورت ممتاز دے په خصوصي صفاتو د مؤمنانو باندي ۱۷ تا ۱۹. (۳) دا سورت ممتاز دے په حکم د الله باندي فَفِرُّوْٓا اِلَى اللّٰهِ الآية ۵۰.

دعویٰ د سورت الذاريات: اثبات د قيامت بالترقي علی ماسبق.

خلاصه د سورت الذاريات: پديکښي لس خبري ذکر کړي:

{۱} شواهد اربعه په اثبات د قيامت باندي آيت ۱ تا ٦.

{۲} ښائسته کيدل د آسمان په ستورو باندي او دلالت د ستورو په يو نا آشنا نظام باندي

{۳} زجر منکرينو د قيامت ته ۸، ۹. {٤} تخويف منکرينو د قيامت ۱۰تا۱۴.

{۵} بشارت مؤمنانو ته او مخلور صفات حسنه د مؤمنانو.

{٦} ادله عقليه اول ځل تا ۲۳.

{۷} تخويف دنيوي په ذکر دهلاکت دپنځو اقوام مکذبو باندي ۲٤ تا ٤٦.

اوبه دويم ځل ادله عقليه ٤۷، تا۴۹.

{۸} الترغيب الی التوحيد۵۱ ،۵۱.

{۹}تسلي نبي ﷺ ته او زجر منکرينو د رسالت ته ۵۲,۵۸.

{۱۰} تخويف اخروی ۵۹، ٦۰.

Maktaba Tul Ishaat.com

فِيْ غَمْرَةٍ سَاهُوْنَ ﴿١١﴾ يَسْـَٔلُوْنَ اَيَّانَ

په مستۍ کښې غافله دي (د قرآن نه) * تپوس کوي دوی چې کله به وي

يَوْمُ الدِّيْنِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُوْنَ ﴿١٣﴾

ورځ د بدلې (قيامت) * هغه ورځ چې دوی به په اوور باندې ريته کړې شي *

ذُوْقُوْا فِتْنَتَكُمْ ؕ هٰذَا الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ

(ورته به ووئيلې شي) اوڅکئ عذاب ستاسو، دا هغه عذاب دے چې تاسو دې لره

تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿١٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنّٰتٍ

تلوار سره غوښته * يقيناً پرهيزګاران به په جنتونو کښې وي

وَّ عُيُوْنٍ ﴿١٥﴾ اٰخِذِيْنَ مَاۤ اٰتٰىهُمْ رَبُّهُمْ ؕ اِنَّهُمْ

او چينو کښې به وي * اخستونکي به وي د هغه نعمتونو چې ورکړې به دوی ته رب د دوی، يقيناً دوی

كَانُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ مُحْسِنِيْنَ ﴿١٦﴾ كَانُوْا قَلِيْلًا

وو مخکښې د دې نه نيکان (موحدين) * دوی به لږ

مِّنَ الَّيْلِ مَا يَهْجَعُوْنَ ﴿١٧﴾ وَ بِالْاَسْحَارِ هُمْ

په څه حصه د شپې کښې ويده لګوله * او په وخت د صبا کښې دوی

يَسْتَغْفِرُوْنَ ﴿١٨﴾ وَ فِيْۤ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّآئِلِ

به بخښنه غوښتله * او په مالونو د دوی کښې حصه وه د پاره د غوښتونکي

وَالْمَحْرُوْمِ ﴿١٩﴾ وَ فِي الْاَرْضِ اٰيٰتٌ لِّلْمُوْقِنِيْنَ ﴿٢٠﴾

او د نه غوښتونکي * او په زمکه کښې نخښې د عبرت دي د پاره د يقين کونکو *

وَ فِيْۤ اَنْفُسِكُمْ ؕ اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ ﴿٢١﴾ وَ فِي

او په نفسونو ستاسو کښې، نو ولې تاسو نه ګورئ * او

السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوْعَدُوْنَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبِّ

بره (سبب د) رزق ستاسو (باران) دے او هغه چې تاسو سره ئې وعده کولې شي * نو قسم دے په رب د

السَّمَآءِ وَ الۡاَرۡضِ اِنَّهٗ لَحَقٌّ مِّثۡلَ مَاۤ اَنَّكُمۡ

آسمان او د ځمکې یقینًا دا حق دے په شان د هغه چې تاسو

تَنۡطِقُوۡنَ ﴿٢٣﴾ هَلۡ اَتٰىكَ حَدِيۡثُ ضَيۡفِ

خبري كوئ • تحقيق سره راغلے دے تا ته خبر د ميلمنو

اِبۡرٰهِيۡمَ الۡمُكۡرَمِيۡنَ ﴿٢٤﴾ اِذۡ دَخَلُوۡا عَلَيۡهِ

د ابراهيم (عليه السلام) عزتمندو • كله چې داخل شو ده سره

فَقَالُوۡا سَلٰمًا ؕ قَالَ سَلٰمٌ ۚ قَوۡمٌ مُّنۡكَرُوۡنَ ﴿٢٥﴾

نو اوئيل دوئ سلامتيا دې وي په تاسو باندې اوئيل ده په تاسو دې هم سلامتيا وي تاسو يو قوم نا آشنا يئ

فَرَاغَ اِلٰۤى اَهۡلِهٖ فَجَآءَ بِعِجۡلٍ سَمِيۡنٍ ﴿٢٦﴾

پس لاړ ابراهيم (عليه السلام) خپل كور ته نو راوړې ئې يو سخے سوربه •

فَقَرَّبَهٗۤ اِلَيۡهِمۡ قَالَ اَلَا تَاۡكُلُوۡنَ ﴿٢٧﴾

نو نزدې ئې كه دې (سخې) لره دوئ ته نو وے وئيل ولے تاسو نه خورئ •

فَاَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيۡفَةً ؕ قَالُوۡا لَا تَخَفۡ ؕ

نو پټه ئې كړه د دوئ نه يره (په زړه كښې)، اوئيل دوئ مه يريږه

وَ بَشَّرُوۡهُ بِغُلٰمٍ عَلِيۡمٍ ﴿٢٨﴾ فَاَقۡبَلَتِ امۡرَاَتُهٗ

او زيرے ئې وركړه ده ته په هلك پوهه باندې • نو رامخامخ شوه بي بي د ده

فِىۡ صَرَّةٍ فَصَكَّتۡ وَجۡهَهَا وَ قَالَتۡ عَجُوۡزٌ

په تيزئ كښې نو ټس ئې وركړه خپل تندي ته او وے وئيل زه يم بوډئ

عَقِيۡمٌ ﴿٢٩﴾ قَالُوۡا كَذٰلِكِ ۙ قَالَ رَبُّكِ ؕ

شنډه • اوئيل دوئ دارنګې (ئې به ته په خپل حال باندې)، وئيلې دې رب ستا

اِنَّهٗ هُوَ الۡحَكِيۡمُ الۡعَلِيۡمُ ﴿٣٠﴾

يقينًا دا الله حكمت والا پوهه دے •

Maktaba Tul Ishaat.com

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُوْنَ ﴿۳۱﴾

اوئیل (ابراهیم علیه السلام) نو څه دے حال ستاسو اے لیږلے شوو *

قَالُوْٓا اِنَّآ اُرْسِلْنَآ اِلٰى قَوْمٍ مُّجْرِمِيْنَ ﴿۳۲﴾

اوئیل فرشتو یقینًا مونږه رالیږلے شوي یو قوم مجرمانو ته *

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِيْنٍ ﴿۳۳﴾

دي د پاره چي راولیږو مونږه په دوی باندي کانړي د تیکرو *

مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِيْنَ ﴿۳۴﴾

نشان دار په نزد د رب ستا د پاره د زیاتي کونکو *

فَاَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيْهَا مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۳۵﴾

نو راوویستل مونږه هغه څوک چي وو په دي کلي کښي د مومنانو نه *

فَمَا وَجَدْنَا فِيْهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ

نو اونه موندہ مونږه په دي کلي کښي بغیر د یو کور (خاندان) د

الْمُسْلِمِيْنَ ﴿۳۶﴾ وَ تَرَكْنَا فِيْهَآ اٰيَةً لِّلَّذِيْنَ

مسلمانانو ته * او پریخوده مونږه په دي کلي کښي نښه د پاره د هغه کسانو

يَخَافُوْنَ الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿۳۷﴾ وَ فِيْ مُوْسٰى

چي بیریږي د عذاب دردناک نه * او (نښه ده) په باره د موسٰی علیه السلام کښي

اِذْ اَرْسَلْنٰهُ اِلٰى فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۳۸﴾

کله چي اولیږه مونږه ده لره فرعون ته په دلیل ښکاره باندي *

فَتَوَلّٰى بِرُكْنِهٖ وَ قَالَ سٰحِرٌ اَوْ مَجْنُوْنٌ ﴿۳۹﴾

نو واوړیدو فرعون سره د خپل لښکر نه او اوئیل ده (دا موسٰی) جادوګر یا لیونے دے *

فَاَخَذْنٰهُ وَ جُنُوْدَهٗ فَنَبَذْنٰهُمْ فِي الْيَمِّ وَ

نو اونیوه مونږه ده لره او لښکر د ده لره نو اوغورځول مونږ دوی لره په دریاب کښي او

هُوَ مُلِيْمٌ ﴿٤٠﴾ وَ فِيْ عَادٍ اِذْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيْحَ

وودے خفه * او په باره د عاديانو كښې (نښه ده) كله چې اوليږله موږ دوى باندې باد

الْعَقِيْمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ اَتَتْ عَلَيْهِ اِلَّا

بے خيره * نه ئې پريښوده څه شے چې راتله به په هغې باندې مگر

جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيْمِ ﴿٤٢﴾ وَ فِيْ ثَمُوْدَ اِذْ قِيْلَ لَهُمْ

گرځوه ئې هغې لره ذره ذره * او په باره د ثموديانو كښې (نښه ده) كله چې اوئيلے شو دوى ته

تَمَتَّعُوْا حَتّٰى حِيْنٍ ﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ

فائده واخلئ تر يو وخته پورې * نو دوى خلاف اوكه د حكم د خپل رب

فَاَخَذَتْهُمُ الصّٰعِقَةُ وَ هُمْ يَنْظُرُوْنَ ﴿٤٤﴾ فَمَا

نو اونيول دوى لره تندر (چغې د عذاب) او دوى ورته كتل * نو نه

اسْتَطَاعُوْا مِنْ قِيَامٍ وَّ مَا كَانُوْا مُنْتَصِرِيْنَ ﴿٤٥﴾

دوى طاقت لرلو د اودريدو او نه وو دوى بدله اغستونكي *

وَ قَوْمَ نُوْحٍ مِّنْ قَبْلُ ۭ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا

او(١) قوم د نوح عليه السلام پخوا، يقينًا وو دوى يو قوم

فٰسِقِيْنَ ﴿٤٦﴾ وَ السَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِاَيْىدٍ وَّ اِنَّا

بدكار / فاسقان * او آسمان جوړ كړے دے موږ دې لره په خپل طاقت باندې او يقينًا موږ

لَمُوْسِعُوْنَ ﴿٤٧﴾ وَ الْاَرْضَ فَرَشْنٰهَا فَنِعْمَ

خامخا طاقت لرونكي يو * او زمكه غوړولې ده موږ دې لره نو څه ښه

الْمٰهِدُوْنَ ﴿٤٨﴾ وَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ

غوړونكي يو موږ * او د هر يو شي نه پيدا كړے دي موږ جوړې جوړې

لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوْٓا اِلَى اللّٰهِ ۭ اِنِّيْ لَكُمْ

خامخا چې تاسو پند (او نصيحت) واخلئ * رامنډه كړئ (اطاعت د) الله ته، يقينًا زه د باره ستاسو

(١) هلاک کړے وو موږ

ع ٢

Maktaba Tul Ishaat.com

مِّنۡهُ نَذِيۡرٌ مُّبِيۡنٌ ﴿٥٠﴾ وَ لَا تَجۡعَلُوۡا مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا

د طرفه د الله نه يرونكے يم ښكاره ● او مه كرځوئ الله سره حاجت روا

اٰخَرَ ؕ اِنِّيۡ لَكُمۡ مِّنۡهُ نَذِيۡرٌ مُّبِيۡنٌ ﴿٥١﴾ كَذٰلِكَ

بل ، يقيناً زه د پاره ستاسو د طرفه د الله نه يرونكے يم ښكاره ● درانگې

مَاۤ اَتَى الَّذِيۡنَ مِنۡ قَبۡلِهِمۡ مِّنۡ رَّسُوۡلٍ اِلَّا

نه وو راغلي هغه كسانو ته چې مخكښې د دوی نه وو هيڅ يو پيغمبر مگر

قَالُوۡا سَاحِرٌ اَوۡ مَجۡنُوۡنٌ ﴿٥٢﴾ اَتَوَاصَوۡا بِهٖ ۚ بَلۡ

وئيلي وو هغوي دا جادوگر دے يا ليونے دے ● آيا دوی وصيت كړے دے يو بل ته، په دې باندې

هُمۡ قَوۡمٌ طَاغُوۡنَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنۡهُمۡ فَمَاۤ اَنۡتَ

دوی يو قوم دي سركښه ● نو واوړه د دوی نه پس نه يې ته

بِمَلُوۡمٍ ﴿٥٤﴾ وَّ ذَكِّرۡ فَاِنَّ الذِّكۡرٰى تَنۡفَعُ

څه ملامته ● او پند وركه (په قرآن) پس يقيناً پند وركول (په قرآن) فائده وركې

الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ﴿٥٥﴾ وَ مَا خَلَقۡتُ الۡجِنَّ وَ الۡاِنۡسَ

مومنانو ته ● او نه دي پيدا كړي موږه پيريان او انسانان

اِلَّا لِيَعۡبُدُوۡنِ ﴿٥٦﴾ مَاۤ اُرِيۡدُ مِنۡهُمۡ مِّنۡ رِّزۡقٍ

مگر دې د پاره چې عبادت اوكې زما ● زه نه غواړم د دوی نه څه رزق

وَّ مَاۤ اُرِيۡدُ اَنۡ يُّطۡعِمُوۡنِ ﴿٥٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ

او زه نه غواړم چې ما له خوراک راكي دوی ● يقيناً الله هم هغه دے

الرَّزَّاقُ ذُو الۡقُوَّةِ الۡمَتِيۡنُ ﴿٥٨﴾ فَاِنَّ لِلَّذِيۡنَ

رزق وركونكے خاوند د طاقت مضبوط ● يقيناً د پاره د هغه كسانو

ظَلَمُوۡا ذَنُوۡبًا مِّثۡلَ ذَنُوۡبِ اَصۡحٰبِهِمۡ فَلَا

چې ظلم يې كړے دے برخې د عذاب دي په شان د برخو د عذاب د ملگرو د دوی نو

يَسْتَعْجِلُوْنِ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ

په تلوار دې نه غواړي دوی زما نه (عذاب) * نو هلاکت دے د پاره د هغه کسانو چې کفر ئې کړے دے د

يَّوْمِهِمُ الَّذِيْ يُوْعَدُوْنَ ﴿٦٠﴾

پيشی د ورځے د دوی، هغه نه چې دوی سره ئې وعده کولے شي *

سُوْرَةُ الطُّوْرِ مَكِّيَّةٌ — اٰيَاتُهَا ۴۹ — رُكُوْعَاتُهَا ۲ — عددن ۵۲ — نزول ۷۶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالطُّوْرِ ﴿١﴾ وَكِتٰبٍ مَّسْطُوْرٍ ﴿٢﴾ فِيْ رَقٍّ مَّنْشُوْرٍ ﴿٣﴾

شاهد دے وحې د کوه طور * او هغه کتاب ليکلے شوے * په پاڼرو کولاو شوو کښې *

وَّالْبَيْتِ الْمَعْمُوْرِ ﴿٤﴾ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوْعِ ﴿٥﴾

او شاهد دے هغه کور جوړ شوے (د پاره د عبادت د فرشتو) * او چت اوچت شوے *

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُوْرِ ﴿٦﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾

او درياب دک شوے * يقيناً عذاب د رب ستا خامخا واقع کيدونکے دے *

مَّا لَهٗ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَّوْمَ تَمُوْرُ السَّمَآءُ مَوْرًا ﴿٩﴾

نه به وي هغې لره څوک دفع کونکے * په هغه ورځ باندې چې لاړ به شي آسمان په تلو سره *

وَّتَسِيْرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ

او روان به شي غرونه په روانيدو * نو هلاکت دے په دغه ورځ

لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿١١﴾ الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ خَوْضٍ

د پاره د تکذيب کونکو * هغه کسان چې دوی په عبثو کښې

يَّلْعَبُوْنَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدَعُّوْنَ اِلٰى نَارِ جَهَنَّمَ

لوبې کوي * په هغه ورځ چې تيله به ورکولے شي دوی ته په طرف د اوور د جهنم

دَعًّا ﴿١٣﴾ هٰذِهِ النَّارُ الَّتِيْ كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُوْنَ ﴿١٤﴾

په تيله ورکولو سره * (اوبه وئيلے شي دوی ته) چې دا اوور هغه دے چې تاسو به دې ته نسبت د دروغو کوو *

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الطُّوْرِ

ربط د سورت الطور:

(۱) مخکښې سورت آخري آيت ٦٠ کښې زجر وو منکرينو د قيامت ته دلته آيت ۱۱، ۱٦، کښې هم دوی ته زجر ورکی؛ په ترقی سره د ماسبق نه.

(۲) مخکښې سورت آيت ۲٤ تا٤٦ کښې تخويف دنيوی وو دلته آيت ٤٥ تا٤٧ کښې تخويف اخروی ذکر کيږي.

(۳) مخکښې سورت کښې په اثبات د توحيد ادله عقليه ذکر شو دلته پري ادله ثلاثه { عقلي ،نقلي ، وحی} ذکر کيږي.

امتيازات د سورت الطور: :

(۱) دا سورت ممتاز دے په بيان د شو اهد خمسه باندي.

(۲) په ذکر د لفظ د، أمْ ، پنځلس ځله دپاره د زجر.

(۳) په ذکر د الْبَيْتِ الْمَعْمُوْرِ " باندي.

دعوی دسورت الطور: اثبات القيامة بالادلة العقلية والنقلية والوحية بالترقی علی ماسبق.

خلاصه د سورت الطور: اول کښې ادله ثلاثه په

اثبات د قيامت ذکر کيږي:

(۱) دليل نقلي ، وَالطُّوْرِ۝ وَكِتٰبٍ مَّسْطُوْرٍ نه مراد هغه مقام چي موسی عليه السلام ته وحی شوی وه.

(۲) دليل عقلي، وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوْعِ۝ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُوْرِ۝ دا دواړه عقلي دلائل دي.

(۳) دليل وحی ، وَالْبَيْتِ الْمَعْمُوْرِ۝

أَفَسِحْرٌ هٰذَآ أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُوْنَ ﴿١٥﴾ اِصْلَوْهَا

آيا جادو دے دا يا تاسو نه وينئ دي لره • دننه شئ دي ته

فَاصْبِرُوْٓا أَوْ لَا تَصْبِرُوْا ۚ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ ۖ اِنَّمَا

كه صبر كوئ تاسو يا صبر نه كوئ ، برابره خبره ده په تاسو باندي ، يقيناً

تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٦﴾ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ

بدله دركولے شي تاسو ته د هغه چي تاسو به كول • يقيناً پرهيزگاران (خلق)

فِيْ جَنّٰتٍ وَّنَعِيْمٍ ﴿١٧﴾ فٰكِهِيْنَ بِمَآ اٰتٰهُمْ رَبُّهُمْ ۚ

په جنتونو او نعمتونو كښي به وي • لذت اغستونكي به وي په هغه چي وركړي دي وي ته رب د دوي،

وَ وَقٰهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيْمِ ﴿١٨﴾ كُلُوْا

او بچ به كړي دوي لره رب د دوي د عذاب د جهنم نه • خورئ

وَاشْرَبُوْا هَنِيْٓـًٔا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِـِٕيْنَ عَلٰى

او څښئ خوشحالي سره په سبب د هغه چي تاسو (نيك) اعمال كول • ډډه لګونكي به وي په

سُرُرٍ مَّصْفُوْفَةٍ ۚ وَ زَوَّجْنٰهُمْ بِحُوْرٍ عِيْنٍ ﴿٢٠﴾

كرسو صف په صف شوي ، او يو ځائے به كو مونږه دوي سره حوري د غټو سترګو والا •

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ اتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِاِيْمَانٍ

او هغه كسان چي ايمان ئي راوړے دے او تابعداري كړي ده د دوي اولاد د دوي په ايمان كښي

اَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ مَآ اَلَتْنٰهُمْ مِّنْ

يو ځائے به كړو مونږه دوي سره اولاد د دوي او كم به نه كړو مونږه د دوي نه د

عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ ۖ كُلُّ امْرِئٍۭ بِمَا كَسَبَ

عمل د (بلارانو) دوي نه څه شے ، هر يو تن په سبب د هغه چي كړي ئي دي

رَهِيْنٌ ﴿٢١﴾ وَ اَمْدَدْنٰهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَّ لَحْمٍ مِّمَّا

ګانړه به ئي • او امداد اوكو مونږه د دوي په ميوو او غوښو باندي د هغه نه

Maktaba Tul Ishaat.com

يَشْتَهُوْنَ ﴿۲۲﴾ يَتَنَازَعُوْنَ فِيْهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ

چې د دوی زړه يې غواړي * جنګې به دوی په دې جنت کښې کاسو لره نه به وي فضول خبرې

فِيْهَا وَلَا تَأْثِيْمٌ ﴿۲۳﴾ وَيَطُوْفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ

په دې کښې او نه د خفګان خبره * او ګرځي به په دوی باندې هلکان د پاره د (خدمت) د دوی

كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُوْنٌ ﴿۲۴﴾ وَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى

ګوياچه دوی دې ملغلرې پټې ساتلې شوې (ګرد وغبار نه) * او رامخامخ به شي بعضې د دوی

بَعْضٍ يَّتَسَآءَلُوْنَ ﴿۲۵﴾ قَالُوْٓا اِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِيْٓ

بعضو ته د يو بل نه به تپوسونه کړي * او به وائي دوی يقينًا وو مونږه مخکښې په

اَهْلِنَا مُشْفِقِيْنَ ﴿۲۶﴾ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَ وَقٰىنَا

خپلو کورونو کښې ېېريدونکي * نو احسان اوکه الله په مونږ باندې او بچ يې کړو مونږه

عَذَابَ السَّمُوْمِ ﴿۲۷﴾ اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوْهُ ۭ

د عذاب ګرم نه * يقينًا وو مونږه پخوا چې مونږه به رامدد کو دې (الله) لره،

اِنَّهٗ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيْمُ ﴿۲۸﴾ فَذَكِّرْ فَمَآ اَنْتَ بِنِعْمَتِ

يقينًا دے دا الله ډير احسان کونکے رحم کونکے * نو پند ورکه پس نه يې ته په نعمت د

رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَّ لَا مَجْنُوْنٍ ﴿۲۹﴾ اَمْ يَقُوْلُوْنَ

رب ستا تروېږي او نه ليونے * آيا وائي دوی

شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهٖ رَيْبَ الْمَنُوْنِ ﴿۳۰﴾ قُلْ

شاعر دے (دا پيغمبر) انتظار کوو مونږه په ده باندې د حوادثو دزمانې * اووايه

تَرَبَّصُوْا فَاِنِّيْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُتَرَبِّصِيْنَ ﴿۳۱﴾ اَمْ

انتظار کوئ تاسو پس يقينًا زه يم سره ستاسو د انتظار کونکو نه * آيا

تَاْمُرُهُمْ اَحْلَامُهُمْ بِهٰذَآ اَمْ هُمْ قَوْمٌ

حکم کې دوی ته عقلونه د دوی په دې باندې يا دې دوی يو قوم

طَاغُوْنَ ﴿۳۲﴾ اَمْ يَقُوْلُوْنَ تَقَوَّلَهٗ ۚ بَلْ لَّا

سرکشه * آیا وائي دوی د خان نه جوړ کړے دے (نبي علیه السلام) دي قرآن لره ، بلکه

يُؤْمِنُوْنَ ﴿۳۳﴾ فَلْيَاْتُوْا بِحَدِيْثٍ مِّثْلِهٖٓ اِنْ

دوی ایمان نه راوړي * نو دوی دي راوړي یو بیان په شان د دي (قرآن) که

كَانُوْا صٰدِقِيْنَ ﴿۳۴﴾ اَمْ خُلِقُوْا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ

وي دوی رشتیني * آیا دوی پیدا کړے شوي دي بغیر د خالق نه

اَمْ هُمُ الْخٰلِقُوْنَ ﴿۳۵﴾ اَمْ خَلَقُوا السَّمٰوٰتِ

یا دوی په خپله پیدا کونکي دي * آیا دوی پیدا کړي دي آسمانونه

وَ الْاَرْضَ ۚ بَلْ لَّا يُوْقِنُوْنَ ﴿۳۶﴾ اَمْ عِنْدَهُمْ

او زمکے ، بلکه دوی یقین نه ساتي * آیا دوی سره

خَزَآئِنُ رَبِّكَ اَمْ هُمُ الْمُصَۜيْطِرُوْنَ ﴿۳۷﴾ اَمْ

خزانې د رب ستا دي یا دوی دي نګهبانان * آیا شته

لَهُمْ سُلَّمٌ يَّسْتَمِعُوْنَ فِيْهِ ۚ فَلْيَاْتِ مُسْتَمِعُهُمْ

دوی لره پوړۍ چې غوږ کیږدي په هغې سره ، نو راتله دي اوکي غوږ کېخودنکے د دوی

بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۳۸﴾ اَمْ لَهُ الْبَنٰتُ وَ لَكُمُ

په دلیل ښکاره باندي * آیا دي الله لره لونړه او تاسو لره

الْبَنُوْنَ ﴿۳۹﴾ اَمْ تَسْـَٔلُهُمْ اَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ

خامن دي * آیا ته غواړي د دوی نه څه مزدوري نو دوی د تاوان د هغې نه

مُّثْقَلُوْنَ ﴿۴۰﴾ اَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُوْنَ ﴿۴۱﴾

درانه شوي دي * آیا دوی سره علم د غیبو دے نو دوی لیکل کې د هغې نه *

اَمْ يُرِيْدُوْنَ كَيْدًا ۗ فَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا هُمُ

آیا دوی اراده کې د تدبیر (ستا خلاف)، نو هغه کسان چې کفر ئي کړے دے دوی دي

Maktaba Tul Ishaat.com

الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ ۚ سُبْحَانَ

تدبير كښې كمزوري كړے شوي* آيا شته دوی لره بل الله بغير د الله نه ، پاكي ده

اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ

الله لره د هغه نه چې دوی ئې حصه دار كړي* او كه اويني دوی يو ټوټه (د عذاب) د

السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

بره نه راغورځيدونكي نو وائي دوی : دا ده وريځ جوخته شوے*

فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ

پس پريږده دوی لره تر دې چې مخامخ شي دوی د ورځے د دوی سره هغه ورځ چې په هغې كښې

يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ

به دوی بے هوشه كړے شي* هغه ورځ چې فائده به ورنه كړي دوی ته چل د دوی

شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ

هيڅ شے او نه به د دوی امداد اوكړے شي* او يقينًا د پاره د هغه كسانو چې

ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ

ظلم ئې كړے دے عذاب دے مخكښې د دې عذاب نه ليكن اكثر د دوی نه

لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ

نه پوهيږي* او صبر كوه فيصلے د رب ستا ته پس يقينًا ته

بِأَعْيُنِنَا ۖ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾

په حفاظت زمونږ كښې ئې او پاكي بيانوه د الله په ستائنه د رب ستا كيا به څه وخت چې پاسے ته (مجلس نه)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

او د شپے پاكي بيانوه د الله او په وخت د فنا كيدو د ستورو كښې*

سُورَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ — اياتها ٦٢ — ركوعاتها ٣ — ترتيل ٥٣ — نزول ٢٣

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُوْرَةُ النَّجْمِ

ربط د سورت النجم :

(۱) مخکښې سورت کښې انکار د منکرینو د رسالت ذکر شو دلته ابتداء کښې اثبات د رسالت ذکر کیږي .

(۲) مخکښې سورت ختم شو په توحید باندي دلته په الهو باطلو باندي رد او د هغوی نه نفی د شفاعت قهریه ذکر کیږي.

(۳) مخکښې سورت ختم شوے وو په لفظ د (نجوم) باندي دا سورت شروع کړ په لفظ د (نجم) باندي .

امتیازات د سورت النجم :

(۱) دا سورت ممتاز دے په رد د الهۆ ارضیۆ او سماویۆ باندي .

(۲) په شاهد کرځولو د نجم باندي .

(۳) په بیان د صحفِ سابقۆ باندي .

دعوی د سورت النجم : نفی الشفاعة القهریة یعنی د الله تعالیٰ نه څوک په زوره خلاصول نشي کولے.

خلاصه د سورت النجم :

دا سورت دوه حصي دے ، اوله حصه ، آیت ۱ نه تر ۲۵ پوري ، پدیکښې

اول اثبات د رسالت او بیا رد دے په مشرکین بالعباد الصالحین یعنی رد په الهۆ ارضیو دے .

دویمه حصه : د آیت ۲۶ نه تر آخره پوري ، پدیکښې نفی د شفاعت قهریه ده

په عجز د ملائکو سره یعنی رد د الهۆ سماویۆ دے ، زجر منکرینو د مقاصد اربعۆ او معرضینو د قرآن ته دارنګي تخویف دنیوي، او اخروی ذکر کیږي او اختتام د سورت په توحید باندي کړ .

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ النَّجْمِ اِذَا هَوٰى ۙ﴿۱﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَ مَا

شاهد دے ستورے کله چي غائب شي * نه دے خطا شوے ملګرے ستاسو د خپل مطلب نه او نه

غَوٰى ۚ﴿۲﴾ وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوٰى ؕ﴿۳﴾ اِنْ هُوَ

پریشانه شوے دے * او خبري نه کوي دے د خواهش نه * نه دے دا (قرآن)

اِلَّا وَحْیٌ يُّوْحٰى ۙ﴿۴﴾ عَلَّمَهٗ شَدِيْدُ الْقُوٰى ۙ﴿۵﴾

مګر وحي چي وحي کولے شي (ده ته) * ښودنه کړي ده ده ته سخت طاقت والا *

ذُوْ مِرَّةٍ ؕ فَاسْتَوٰى ۙ﴿۶﴾ وَ هُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰى ؕ﴿۷﴾

چي خاوند د بناسْت دے، نو بیا برابر شو (۱) * او وو دا جبرائیل امین په کناره اوچته باندي *

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰى ۙ﴿۸﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى ۚ﴿۹﴾

بیا راکوز شو نو نږدي شو (۲) * نو شو په شان د دوو لیندو بلکه دي نه هم نږدي *

فَاَوْحٰۤى اِلٰى عَبْدِهٖ مَاۤ اَوْحٰى ؕ﴿۱۰﴾ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ

نو وحي ئي اوکړه بنده د الله ته هغه چي وحي کړي وه الله (۳) * نه وو دروغژن کړي زړه د پیغمبر

مَا رَاٰى ﴿۱۱﴾ اَفَتُمٰرُوْنَهٗ عَلٰى مَا يَرٰى ﴿۱۲﴾ وَ لَقَدْ رَاٰهُ

هغه چي لیدلي ئي وو (په شپه د معراج کښي) آیا تاسو جګړه کوئ د ده سره په هغه څه چي لیدلي ئي وو * او تحقیق سره لیدلے ئي وو ده لره

نَزْلَةً اُخْرٰى ۙ﴿۱۳﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى ﴿۱۴﴾

په یو ځل (راکوزیدلو) بل * په خواه د هغه مقام چي حد ته رسیدلے دے لوئي *

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَاْوٰى ؕ﴿۱۵﴾ اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ

چي هغي سره جنت الماوٰی دے * کله چي پټه ئي کړه (جبریل) بیره

مَا يَغْشٰى ۙ﴿۱۶﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَ مَا طَغٰى ﴿۱۷﴾ لَقَدْ

خوګره لوئي پټ والے وو * نه وي کږي شوي سترګي (د نبي علیه السلام) او نه ئي نظر تیر شوے وو * تحقیق سره

رَاٰى مِنْ اٰيٰتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰى ﴿۱۸﴾ اَفَرَءَيْتُمُ

ده او لیدل د دلائلو د رب خپل نه لوئے لوئے * خبر راکړئ ما ته

[illegible] (۱) [illegible] (۲) [illegible] (۳) کړي وه الله جبريل عليه السلام ته

اَللّٰتَ وَ الْعُزّٰى ﴿۱۹﴾ وَ مَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى ﴿۲۰﴾
د حقیقلات او د عزی ۔ او د منات دریم بل (روستني) ۔

اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَ لَهُ الْاُنْثٰى ﴿۲۱﴾ تِلْكَ اِذًا قِسْمَةٌ
آیا تاسو لره هلکان او دي الله لره جینکۍ دي ؟ دا په دغه وخت کښې تقسیم دے

ضِيْزٰى ﴿۲۲﴾ اِنْ هِيَ اِلَّاۤ اَسْمَآءٌ سَمَّيْتُمُوْهَاۤ
ظلم ۔ نه دي دا مګر نومونه دي کېښودي دي دي لره

اَنْتُمْ وَ اٰبَآؤُكُمْ مَّاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ
تاسو او مشرانو ستاسو نه دے رالیږلے الله په دي باندي څه

سُلْطٰنٍ ؕ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَ مَا تَهْوَى
دلیل ، دوی تابعداري نه کوي مګر د ګمان او هغه چي غواړي ئي

الْاَنْفُسُ ۚ وَ لَقَدْ جَآءَهُمْ مِّنْ رَّبِّهِمُ
زړونه (د دوی) ، او تحقیق سره راغلے دے دوی ته د طرفه د رب د دوی نه

الْهُدٰى ﴿۲۳﴾ اَمْ لِلْاِنْسَانِ مَا تَمَنّٰى ﴿۲۴﴾ فَلِلّٰهِ
هدایت ۔ آیا شته انسان لره هغه چي غواړي ۔ پس الله لره

الْاٰخِرَةُ وَ الْاُوْلٰى ﴿۲۵﴾ وَ كَمْ مِّنْ مَّلَكٍ فِي
اختیار د آخرت او د دنیا دے ۔ او ډیر د ملائکو نه په

السَّمٰوٰتِ لَا تُغْنِيْ شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا اِلَّا مِنْۢ
آسمانونو کښې فائده نه شي ورکولے شفارس د دوی ذره بر مګر

بَعْدِ اَنْ يَّاْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَ يَرْضٰى ﴿۲۶﴾
پس د دي نه چي اجازت اوکي الله پاک چا ته ئي چي خوښه شي او راضي وي (الله د ده نه په توحید) ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ لَيُسَمُّوْنَ
یقینًا هغه کسان چي ایمان نه راوړي په آخرت باندي خامخا نومونه کېږدي

Maktaba Tul Ishaat.com

الْمَلٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ الْاُنْثٰى ﴿٢٧﴾ وَ مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ
فرشتو ته نومونه د جينكو٭ او نشته دوى لره په دې باندې څه

عِلْمٍ ؕ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ ۚ وَ اِنَّ الظَّنَّ
پوهه٭ دوى تابعدارى نه كوي مګر د ګمان، او يقينًا ګمان

لَا يُغْنِيْ مِنَ الْحَقِّ شَيْـًٔا ﴿٢٨﴾ فَاَعْرِضْ عَنْ
فائده نه شي وركولے په مقابله د حق كښې هيڅ شے٭ نو مخ واړوه د

مَّنْ تَوَلّٰى ۙ عَنْ ذِكْرِنَا وَ لَمْ يُرِدْ اِلَّا الْحَيٰوةَ
هغه چا نه چې واوړيده، زمونږ د كتاب نه او اراده نه كوي مګر د ژوند

الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ ؕ اِنَّ
د دنيا٭ دا انتهاء د دوى د علم ده، يقينًا

رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِهٖ ۙ وَ
رب ستا هغه پوهه دے په هغه چا باندې چې ګمراه شو د لارې د الله نه، او

هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰى ﴿٣٠﴾ وَ لِلّٰهِ مَا فِي
دا الله پوهه دے په هغه چا چې هغه نيغه لار اومونده٭ او خاص د الله اختيار كښې دي هغه چې

السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ۙ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ
آسمانونو او هغه چې زمكو كښې دي، دې د پاره چې بدله وركړي هغه كسانو ته

اَسَآءُوْا بِمَا عَمِلُوْا وَ يَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا
چې هغوى بد عمل كړے وو د هغه چې دوى كړي وو او بدله وركړي هغه كسانو ته چې هغوى توحيد منلے وو

بِالْحُسْنٰى ﴿٣١﴾ اَلَّذِيْنَ يَجْتَنِبُوْنَ كَبٰٓئِرَ الْاِثْمِ
د جنت٭ هغه كسان چې هغوى ځان بچ كوي د لويو ګناهونو (شرک اعتقادي) نه

وَ الْفَوَاحِشَ اِلَّا اللَّمَمَ ؕ اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ
او د وړو ګناهونو (شرک فعلي) نه بغير د وسوسو نه، يقينًا رب ستا پراخه

الْمَغْفِرَةِ ؕ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ اَنْشَاَكُمْ مِّنَ
بښنې والا دے ، دا الله پوهه دے په تاسو باندې کله چې پیدا ئي کړئ تاسو د
الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجِنَّةٌ فِيْ بُطُوْنِ اُمَّهٰتِكُمْ ۚ
زمکې نه او کله چې تاسو ماشومان وئ په خیټو د میندو ستاسو کښې ،
فَلَا تُزَكُّوْٓا اَنْفُسَكُمْ ؕ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقٰى ﴿٣٢﴾
بس پاک پاک مه کوئ خپل ځانونه ، دا الله پوهه دے په هغه چا باندې چې ځان بچ کړي (گناهونو نه)*

ع ٦

اَفَرَءَيْتَ الَّذِيْ تَوَلّٰى ﴿٣٣﴾ وَاَعْطٰى قَلِيْلًا وَّ
آیا خبر ئي نه د هغه کس نه چې واوړیده (قران نه) *او ورکول ئي اوکړل لږ او
اَكْدٰى ﴿٣٤﴾ اَعِنْدَهٗ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرٰى ﴿٣٥﴾ اَمْ
سترے شو* آیا ده سره علم د غیبو دے نو دے وینې خپل انجام* آیا
لَمْ يُنَبَّاْ بِمَا فِيْ صُحُفِ مُوْسٰى ﴿٣٦﴾ وَاِبْرٰهِيْمَ
نه دے خبر کړے شوے دے په هغه چې په صحیفو د موسی (علیه السلام) * او ابراهیم (علیه السلام) کښې وو
الَّذِيْ وَفّٰٓى ﴿٣٧﴾ اَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ﴿٣٨﴾
هغه (ابراهیم علیه السلام) چې پوره والے ئي کړے وو (په حکم د الله) دا چې بار به نه کې یو بارونکے بار د بل چا *
وَاَنْ لَّيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰى ﴿٣٩﴾ وَاَنَّ
او دا چې نشته انسان لره مگر هغه چې کړې ئي ده(١) * او یقینًا
سَعْيَهٗ سَوْفَ يُرٰى ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزٰىهُ الْجَزَآءَ
کوشش د ده زر دے چې اوبه لیدلے شي * بیا بدله به ورکړے شي ده ته بدله
الْاَوْفٰى ﴿٤١﴾ وَاَنَّ اِلٰى رَبِّكَ الْمُنْتَهٰى ﴿٤٢﴾ وَاَنَّهٗ
پوره* او یقینًا رب ستا ته انتهاء د علم د قیامت ده * او یقینًا دا الله
هُوَ اَضْحَكَ وَاَبْكٰى ﴿٤٣﴾ وَاَنَّهٗ هُوَ اَمَاتَ وَاَحْيَا ﴿٤٤﴾
دے خندول کړي (خوشحالي راولي) او ژړول کړي (خفگان راولي) او یقینًا دا الله هم دے مړه کول او ژوندي کول کړي*

(١) مگر بدله د خپل ایمان

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ اَنَّهٗ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَ الْاُنْثٰى ﴿٤٥﴾

او یقینًا دي الله پیدا کړي دي جوړے جوړے نارینه او زنانه *

مِنْ نُّطْفَةٍ اِذَا تُمْنٰى ﴿٤٦﴾ وَ اَنَّ عَلَيْهِ النَّشْاَةَ

دیو څاڅکي نه کله چې اوغورځولے شي (رحم کښې) * او یقینًا په دي الله باندي پیدا کول دي

الْاُخْرٰى ﴿٤٧﴾ وَ اَنَّهٗ هُوَ اَغْنٰى وَ اَقْنٰى ﴿٤٨﴾ وَ اَنَّهٗ

بل ځل * او یقینًا دا الله مالداري راولي او عاجزي راولي * او یقینًا دا الله

هُوَ رَبُّ الشِّعْرٰى ﴿٤٩﴾ وَ اَنَّهٗۤ اَهْلَكَ عَادَا اِۨلْاُوْلٰى ﴿٥٠﴾

دے مالک د شعری ستوري * او یقینًا دي الله هلاک کړي دي عادیان ړومبني *

وَ ثَمُوْدَاۡ فَمَاۤ اَبْقٰى ﴿٥١﴾ وَ قَوْمَ نُوْحٍ مِّنْ قَبْلُ

او ثمودیان نو باتي ئې نه که (د دوی نه یو تن) * او (هلاک کړي وو مونږ) قوم د نوح (علیه السلام) مخکښ،

اِنَّهُمْ كَانُوْا هُمْ اَظْلَمَ وَ اَطْغٰى ﴿٥٢﴾ وَ الْمُؤْتَفِكَةَ

یقینًا دوی، هم دوی وو ډیر ظلم کونکي او سرکشه * او هغه کلي اپه شوي

اَهْوٰى ﴿٥٣﴾ فَغَشّٰىهَا مَا غَشّٰى ﴿٥٤﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكَ

تباه شو * پټ که (عذاب) دي کلو لره خومره لوئے پټوالے وو * پس په کوم یو د نعمتونو د رب ستا باندي

تَتَمَارٰى ﴿٥٥﴾ هٰذَا نَذِيْرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْاُوْلٰى ﴿٥٦﴾

ته شک کوې * دا (پیغمبر) یرونکے دے د یرونکو ړومبنو نه *

اَزِفَتِ الْاٰزِفَةُ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

نزدې شو قیامت * نشتے دے دي لره سیـــوا د الله نه

كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ اَفَمِنْ هٰذَا الْحَدِيْثِ تَعْجَبُوْنَ ﴿٥٩﴾

څوک لرې کونکے * آیا د دې بیان (قران) نه تاسو تعجب کوئ *

وَ تَضْحَكُوْنَ وَ لَا تَبْكُوْنَ ﴿٦٠﴾ وَ اَنْتُمْ سٰمِدُوْنَ ﴿٦١﴾

او تاسو خاندئ او ژاړئ نه تاسو * او تاسو یئ غفلت کونکي *



فَاسْجُدُوْا لِلّٰهِ وَاعْبُدُوْا ﴿۶۲﴾ السجدة

نو سجده کوئ الله ته او عبادت کوئ (د الله) *

سُوْرَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ — اٰیاتها ۵۵ — ترتيب ۵۴ نزول ۳۷ — رکوعاتها ۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿۱﴾ وَاِنْ يَّرَوْا

نژدې شو قیامت او اوچاوده سپوږمی * او که اوويني دوی

اٰيَةً يُّعْرِضُوْا وَيَقُوْلُوْا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿۲﴾ وَكَذَّبُوْا

یو معجزه مخ اړوئ دوی او وائي دوی: (دا) جادو دے قوي * او دروغژنتیا اوکړه دوی

وَاتَّبَعُوْٓا اَهْوَآءَهُمْ وَكُلُّ اَمْرٍ مُّسْتَقِرٌّ ﴿۳﴾ وَلَقَدْ

او تابعدار شو د خپلو خواهشاتو او هر یو کار اودریدونکے دے په خپل منزل * او تحقیق سره

جَآءَهُمْ مِّنَ الْاَنْۢبَآءِ مَا فِيْهِ مُزْدَجَرٌ ﴿۴﴾

راغلي دي دوی ته خبرونه هغه چې په هغې کښې پوره رټنه وه *

حِكْمَةٌۢ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿۵﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ ۘ

حکمت (نه ډک کتاب) رسیدونکے (عقلمندو ته) نو فائده ورنه کړه (دوی ته) یرونکو * نو واوړه ته د دوی نه

يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ اِلٰى شَيْءٍ نُّكُرٍ ﴿۶﴾ خُشَّعًا

(یاده که) هغه ورځ چې آواز به کئ آواز کونکے هغه شي نا آشنا ته * ټیټې به راووځي ئې

اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ

سترګي د دوی راوځي به دوی د قبرونو نه ګویا چه دوی

جَرَادٌ مُّنْتَشِرٌ ﴿۷﴾ مُّهْطِعِيْنَ اِلَى الدَّاعِ ؕ يَقُوْلُ

ملخان دي خوارهٔ وارهٔ * منډه وهونکي به وي په طرف د آواز کونکي، وائي به

الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿۸﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ

کافران دا ده ورځ سخته * دروغژنتیا کړي وه مخکښې د دوی نه

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْقَمَرِ

ربط د سورت القمر:

(۱) مخکښې سورت کښې اقسام د مشرکینو ذکر شو دلته انجام د مشرکینو ذکر کړي.

(۲) مخکښې سورت آیت ۵۳ کښې د پخوانو قومونو مختصر ذکر وو دلته ئې تشریح کړي.

(۳) مخکښې سورت ابتداء کښې اثبات د رسالت وو دلته وائي چا چې د پیغمبرانو

د رسالت نه انکار کړے دے نو هغوی تباه شوي دي.

امتیازات د سورت القمر:

(۱) سورت ممتاز دے په بیان د انشقاق القمر باندي.

(۲) په قول د الله تعالی باندي اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنٰهُ بِقَدَرٍ ﴿۴۹﴾

(۳) په بیان د هلاکت د امم سابقه مکذبۆ باندي.

دعوی د سورت القمر:

نفی د شرک آیت ۴۹، او سورت کښې تفصیل د سورت نجم دے.

خلاصة د سورت القمر: سورت کښې اثبات د قیامت، ترغیب الی القرآن،

پیغمبر ﷺ ته تسلي او تخویف دنیوی په هلاکت د امم خمسه باندي ذکر کړي.

قَوْمُ نُوْحٍ فَكَذَّبُوْا عَبْدَنَا وَ قَالُوْا مَجْنُوْنٌ
قوم د نوح (علیه السلام) نو دوی دروغژن اوګڼه بنده زمونږه او اوئیل دوی لیونے دے
وَّ ازْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا رَبَّهٗۤ اَنِّیْ مَغْلُوْبٌ فَانْتَصِرْ ﴿١٠﴾
او رټلے شوے * نو عاجزي اوکړه ده خپل رب ته یقینًا زه کمزورے یم نو زما بدله واخلے *
فَفَتَحْنَاۤ اَبْوَابَ السَّمَآءِ بِمَآءٍ مُّنْهَمِرٍ ﴿١١﴾ وَّ فَجَّرْنَا
نو پرانستے مونږه دروازې د آسمان په اوبو توئیدونکو * او جاري کړې مونږه
الْاَرْضَ عُیُوْنًا فَالْتَقَی الْمَآءُ عَلٰۤی اَمْرٍ قَدْ
د زمکے نه چینے نو اودریدې اوبه په هغه اندازې چې تحقیق سره
قُدِرَ ﴿١٢﴾ وَ حَمَلْنٰهُ عَلٰی ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَّ دُسُرٍ ﴿١٣﴾
اندازه شوې وه * او پورته که مونږ ده لره په تختو او میخونو والا (کشتۍ باندې) *
تَجْرِیْ بِاَعْیُنِنَا ۚ جَزَآءً لِّمَنْ كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾
چې روانه وه په حفاظت زمونږه باندې، (ورکړے شوه) بدله د پاره د هغه چا چې نا شکري ئې شوې وه *
وَ لَقَدْ تَّرَكْنٰهَاۤ اٰیَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ فَكَیْفَ
او تحقیق سره پریخوده مونږه دې لره یوه نښه نو آیا شته څوک پند اغستونکے * نو څه رنګ
كَانَ عَذَابِیْ وَ نُذُرِ ﴿١٦﴾ وَ لَقَدْ یَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ
وو عذاب زما او یرول زما * او تحقیق سره آسان کړے دے مونږه قرآن
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿١٧﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَیْفَ
د پاره د پند نو آیا شته څوک پند اغستونکے * تکذیب کړے وو عادیانو نو څه رنګ
كَانَ عَذَابِیْ وَ نُذُرِ ﴿١٨﴾ اِنَّاۤ اَرْسَلْنَا عَلَیْهِمْ
وو عذاب زما او یرول زما * یقینًا مونږه راولیږه په دوی باندې
رِیْحًا صَرْصَرًا فِیْ یَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ
باد تیز په هغه ورځ کښې چې بدے شوے وے په دوی باندې همیشه * راوښکل به ئې

Maktaba Tul Ishaat.com

النَّاسَ ۙ كَاَنَّهُمۡ اَعۡجَازُ نَخۡلٍ مُّنۡقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيۡفَ
خلق، گویا که دوی دي مونډان د کهجورو زاړه (اوخکلی)شوي * نو څه رنګ
كَانَ عَذَابِيۡ وَ نُذُرِ ﴿٢١﴾ وَ لَقَدۡ يَسَّرۡنَا الۡقُرۡاٰنَ
وو عذاب زما او یرول زما * او تحقیق سره آسان کړے دے مونږه قرآن
لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِنۡ مُّدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتۡ ثَمُوۡدُ
د پاره د پند نو آیا شته څوک پند اغستونکے * تکذیب کړے وو ثمودیانو
بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوۡۤا اَبَشَرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهٗۤ ۙ
د یرونکو * نو اوئیل دوی آیا بنده زمونږه نه یو تابعداري اوکو مونږه د هغه
اِنَّاۤ اِذًا لَّفِيۡ ضَلٰلٍ وَّ سُعُرٍ ﴿٢٤﴾ ءَاُلۡقِيَ الذِّكۡرُ
یقیناً مونږه په دغه وخت کښې په ګمراهۍ او لیونتوب کښې به یو * آیا حواله شو پند / وحې
عَلَيۡهِ مِنۡۢ بَيۡنِنَا بَلۡ هُوَ كَذَّابٌ اَشِرٌ ﴿٢٥﴾
ده ته په مینځ زمونږ کښې بلکه دے دروغژن متکبر دے *
سَيَعۡلَمُوۡنَ غَدًا مَّنِ الۡكَذَّابُ الۡاَشِرُ ﴿٢٦﴾
زر دے چې پوهه به شي دوی صبا (قیامت کښې) چې څوک دے دروغژن متکبر *
اِنَّا مُرۡسِلُوا النَّاقَةِ فِتۡنَةً لَّهُمۡ فَارۡتَقِبۡهُمۡ
یقیناً مونږه لیږونکي یو اوښه آزمائش دوی لره نو انتظار کوه د دوی
وَ اصۡطَبِرۡ ﴿٢٧﴾ وَ نَبِّئۡهُمۡ اَنَّ الۡمَآءَ قِسۡمَةٌۢ بَيۡنَهُمۡ ۚ
صبر کوه * او خبر ورکه دوی ته چې یقیناً وار د اوبو ویشلے شوے دے په مینځ د دوی کښې،
كُلُّ شِرۡبٍ مُّحۡتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوۡا صَاحِبَهُمۡ
هر یو وار د اوبو ته حاضري به کولے شي * نو دوی آواز اوکه خپل ملګري ته
فَتَعَاطٰى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيۡفَ كَانَ عَذَابِيۡ
نو هغهٔ لاس اورده کړل او زخمي ئې کړه (اوښه) * نو څه رنګ وو عذاب زما

وَ نُذُرِ ﴿٣٠﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَّاحِدَةً

او يرول زما * يقيناً مونږه راوليږله په دوى باندي چغه يوه

فَكَانُوْا كَهَشِيْمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا

نو شوو دوى په شان د هغه وښو سوزولے شوو * او تحقيق سره آسان كړے دے مونږه

الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتْ

قرآن د پاره د پند نو آيا شته خوک پند اغستونکے * تكذيب كړے وو

قَوْمُ لُوْطٍۭ بِالنُّذُرِ ﴿٣٣﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا

قوم د لوط (عليه السلام) د يرونكو * يقيناً مونږه راوليږه په دوى باندي باران د كاڼو

اِلَّآ اٰلَ لُوْطٍ ؕ نَجَّيْنٰهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ لا نِّعْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا ؕ

بغير د تابعدارو د لوط (عليه السلام) نه، خلاص كړل مونږه دوى لره په وخت د سحر كښي * د وجي د نعمت زمونږ د طرفه

كَذٰلِكَ نَجْزِىْ مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَ لَقَدْ اَنْذَرَهُمْ

دارنګي بدله وركوو مونږه هغه چا ته چي شكر اوباسي * او تحقيق سره يرولي وو (لوط عليه السلام) دوى لره

بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾ وَ لَقَدْ رَاوَدُوْهُ

د عذاب زمونږ نه نو دوى شک اوكه په يرونكو باندي * او تحقيق سره مطالبه اوكړه دوى د ده نه

عَنْ ضَيْفِهٖ فَطَمَسْنَآ اَعْيُنَهُمْ فَذُوْقُوْا عَذَابِىْ

په باره د ميلمنو د ده كښي نو هموارى كړي مونږه سترګي د دوى نو اوخكئ زما عذاب

وَ نُذُرِ ﴿٣٧﴾ وَ لَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ

او يرول زما * او تحقيق سره سحر راغے په دوى باندي وختي عذاب

مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾ ج فَذُوْقُوْا عَذَابِىْ وَ نُذُرِ ﴿٣٩﴾ وَ لَقَدْ

هميشه * نو اوخكئ زما عذاب او يرول زما * او تحقيق سره

يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿٤٠﴾ ع

آسان كړے دے مونږه قرآن د پاره د پند نو آيا شته خوک پند اغستونكے *

ع ۲

Maktaba Tul Ishaat.com

وَلَقَدْ جَآءَ اٰلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ﴿۴۱﴾ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا

او تحقيق سره راغلي وو فرعونيانو ته يرونكي * تكذيب اوكه دوی د دلائلو زمونږ

كُلِّهَا فَاَخَذْنٰهُمْ اَخْذَ عَزِيْزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿۴۲﴾

ټولو نو اونيول مونږه دوی لره په نيولو د غالب قدرت والا *

اَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ اُولٰٓئِكُمْ اَمْ لَكُمْ بَرَآءَةٌ

آيا كافران ستاسو (اے مكے والو) غوره دي د دغه كافرانو نه يا تاسو لره بچاو دے

فِى الزُّبُرِ ﴿۴۳﴾ اَمْ يَقُوْلُوْنَ نَحْنُ جَمِيْعٌ مُّنْتَصِرٌ ﴿۴۴﴾

په صحيفو كښې * آيا وائي دوی مونږه ټول بدله اغستونكي يو *

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّوْنَ الدُّبُرَ ﴿۴۵﴾ بَلِ السَّاعَةُ

زر دے چې شكست به اوخوري ډلې او وابهړئ دوی شاګاني * بلكه قيامت

مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ اَدْهٰى وَاَمَرُّ ﴿۴۶﴾ اِنَّ

لوظ د دوی دے او قيامت ډير سخت او ډير تريخ دے * يقينًا

الْمُجْرِمِيْنَ فِىْ ضَلٰلٍ وَّسُعُرٍ ﴿۴۷﴾ يَوْمَ يُسْحَبُوْنَ

مجرمان په ګمراهۍ او په ليونتوب كښې دي * ياد كه هغه ورځ چې راښكلے به شي دوی

فِى النَّارِ عَلٰى وُجُوْهِهِمْ ؕ ذُوْقُوْا مَسَّ سَقَرَ ﴿۴۸﴾

په اور كښې په مخونو د دوی (پرمخې)، (ورته به وئيلے شي) اوڅكئ عذاب د سقر (جهنم) *

اِنَّا كُلَّ شَىْءٍ خَلَقْنٰهُ بِقَدَرٍ ﴿۴۹﴾ وَمَآ اَمْرُنَآ اِلَّا

يقينًا مونږه هر يو شے پيدا كړے دے هغې لره په اندازه باندې * او نه دے حكم زمونږ (۱) مګر

وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿۵۰﴾ وَلَقَدْ اَهْلَكْنَآ

يو په شان د رپ د سترګې * او تحقيق سره هلاک كړي دي مونږه

اَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿۵۱﴾ وَكُلُّ شَىْءٍ فَعَلُوْهُ

ډلې ستاسو غونډې نو آيا شته خوک پند اغستونكے * او هر يو شے چې دوی كړے دے هغې لره

(۱) په قائمولو د قيامت

فِي الزُّبُرِ ۝٥٢ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَّكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌ ۝٥٣

(لیک دے) په صحیفو کښې * او هر یو ووړ کے گناه او لوئے گناه لیکلے شوے دے (په قلم د فرشتو) *

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنّٰتٍ وَّنَهَرٍ ۝٥٤ فِي مَقْعَدِ

یقینًا پرهیزګاران په باغونو او ولو کښې به وي * په ځائے د

صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ ۝٥٥

رشتیا و کښې په نزد د بادشاه قدرت والا *

سُوْرَةُ الرَّحْمٰنِ مَدَنِيَّةٌ — اٰیاتها ۷۸ — ترتیبها ۵۵ — نزولها ۹۷ — رکوعاتها ۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلرَّحْمٰنُ ۝١ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ۝٢ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۝٣

مهربان ذات * ښودنه ئې کړې ده د قرآن * پیدا کړے ئې دے انسان *

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۝٤ اَلشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۝٥

ښودلې ئې ده دهٔ ته طریقه د بیان * نور (نمر) او سپوږمۍ د پاره د حساب کتاب *

وَّالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۝٦ وَالسَّمَآءَ رَفَعَهَا

او ګیاګانې او بوټي تابعداري کوي د الله * او آسمان پورته کړے ئې دے هغې لره

وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۝٧ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۝٨

او کیخودي ئې ده تله * دا چې کمے مه کوئ په تول کښې *

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا

او پوره کړئ تول په انصاف او کمے مه کوئ په

الْمِيزَانَ ۝٩ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۝١٠

تول کښې * او زمکه غوړولے ئې ده دې لره د پاره د مخلوقات *

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَّالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۝١١

په دې زمکه کښې میوې دي، او کهجورې د غونچو والا دي *

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الرَّحْمٰنِ

ربط د سورت الرحمن :

(۱) مخکښې سورت کښې عذاب د مجرمينو ذکر شو دلته انعام په مکرمينو ذکر کړ.

(۲) مخکښې سورت آيت ۱ کښې د الله د قدرت کرشمه ذکر شوه دلته نورمثالونه ذکر کړ .

(۳) مخکښې سورت کښې تخويف دنيوی تفصيلي وو دلته تخويف اخروی تفصيلي دے .

امتيازات د سورت الرحمن :

(۱) سورت ممتاز دے په بيان د انعامات دنيوی او اخروی باندي .

(۲) په ذکر د فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ مراراً .

(۳) په ذکر دکثرت لفظ ميزان باندي.

دعوي د سورت الرحمن : المبارك في کل شيءٍ هوالله ، ماخذ آيت ۷۸ .

خلاصه د سورت الرحمن : سورت کښې درې رکوع او درې مسئلې دي ؛ اوله رکوع کښې دلائل عقليه . دويمه رکوع کښې تخويف اخروي . دريمه رکوع کښې بشارت ذکر کيږي .

وَ الْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَ الرَّيْحَانُ ﴿۱۲﴾ فَبِاَيِّ
او دانې د بوسو او د ګلونو والا ٭ پس کوم يو
اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۱۳﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ
نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګڼرئ (اے پيريانو او انسانانو) پيدا کړے ئې دے انسان د
صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿۱۴﴾ وَ خَلَقَ الْجَآنَّ مِنْ
د اوچې خاورې نه په شان د ټکرې ٭ او پيدا کړے ئې دے پيرے د
مَّارِجٍ مِّنْ نَّارٍ ﴿۱۵﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۱۶﴾
لمبے د اور نه ٭ پس کوم يو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګڼرئ (اے پيريانو او انسانانو) ٭
رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَ رَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿۱۷﴾ فَبِاَيِّ
رب د مشرق دے او رب د مغرب دے ٭ پس کوم يو
اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۱۸﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيٰنِ ﴿۱۹﴾
نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګڼرئ (اے پيريانو او انسانانو) ٭ جاري کړي ئې دي دوه دريابونه چې ګڼګډ کيږي يو بل سره ٭
بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيٰنِ ﴿۲۰﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا
په مينځ د دې دواړو کښې پرده ده نه يو خائے کيږي دا دواړه ٭ پس کوم يو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو
تُكَذِّبٰنِ ﴿۲۱﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَ الْمَرْجَانُ ﴿۲۲﴾
دروغ به ګڼرئ (اے پيريانو او انسانانو) ٭ راوځي د دې دواړو نه وړے ملغلرې او غټے ملغلرې ٭
فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۲۳﴾ وَ لَهُ الْجَوَارِ
پس کوم يو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګڼرئ (اے پيريانو او انسانانو) ٭ او دي الله لره کشتۍ دي
الْمُنْشَئٰتُ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ﴿۲۴﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ
لوئے لوئے په درياب کښې په شان د غرونو ٭ پس کوم يو نعمت د نعمتونو
رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۲۵﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿۲۶﴾
د رب ستاسو دروغ به ګڼرئ (اے پيريانو او انسانانو) ٭ ټول هغه څوک چې په دې زمکه دي فنا کيدونکي دي ٭

العُشر ۰ ع ۱۱

Maktaba Tul Ishaat.com

وَّ يَبْقٰى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلٰلِ وَ الْاِكْرَامِ ﴿٢٧﴾

او باقي به شي ذات د رب ستا چې خاوند د بزرګۍ او د عزت دے *

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٢٨﴾ يَسْـَٔلُهٗ مَنْ فِي

پس کوم يو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګنړئ (اے پيريانو او انسانانو) * غواړي د الله نه هغه څوک چې

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِيْ شَاْنٍ ﴿٢٩﴾

(په) آسمانونو او (ښکته) زمکو کښې دي ،هره ورځ وي دے په جدا حالت کښې *

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ

پس کوم يو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګنړئ (اے پيريانو او انسانانو) * زر دے چې حساب به اوکو مونږه تاسو سره

اَيُّهَ الثَّقَلٰنِ ﴿٣١﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٢﴾

اے دواړو درنو * پس کوم يو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګنړئ (اے پيريانو او انسانانو) *

يٰمَعْشَرَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ اَنْ

اے ټولګيه د پيريانو او انسانانو که تاسو طاقت لرئ چې

تَنْفُذُوْا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

او ئخئ د اطرافو د آسمانونو او زمکو نه

فَانْفُذُوْا ؕ لَا تَنْفُذُوْنَ اِلَّا بِسُلْطٰنٍ ﴿٣٣﴾ فَبِاَيِّ

نو اوځئ، نه شئ ځئيدے تاسو مګر په زور (او زور هم نشته) * پس کوم يو

اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ

نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګنړئ (اے پيريانو او انسانانو) * راليږلے به شي په تاسو باندې شغلے

مِّنْ نَّارٍ ۙ وَّ نُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرٰنِ ﴿٣٥﴾ فَبِاَيِّ

د اور، او لوګي پس تاسو به بدل نه شئ اخستے * پس کوم يو

اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٣٦﴾ فَاِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ

نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به ګنړئ (اے پيريانو او انسانانو) * پس کله چې اوچوی اسمان

فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿۳۷﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا

نو شي به دا تک سور په شان د سرے څرمنے باندی * پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو

تُكَذِّبٰنِ ﴿۳۸﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْئَلُ عَنْ

دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * پس په دغه ورځ تپوس به نه شي کولے (پس د فیصلې نه) د

ذَنْبِهٖٓ اِنْسٌ وَّلَا جَآنٌّ ﴿۳۹﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا

گناه د ده انسان نه او نه پیري نه * پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو

تُكَذِّبٰنِ ﴿۴۰﴾ يُعْرَفُ الْمُجْرِمُوْنَ بِسِيْمٰهُمْ

دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * پیژندلے به شي مجـــرمان په نښو د دوی

فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِيْ وَالْاَقْدَامِ ﴿۴۱﴾ فَبِاَيِّ

پس نیولے به شي د سرکونډو او خپو نه * پس کوم یو

اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۴۲﴾ هٰذِهٖ جَهَنَّمُ الَّتِيْ

نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * دا جهنم هغه دے چي

يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُوْنَ ﴿۴۳﴾ يَطُوْفُوْنَ بَيْنَهَا

دروغ گنړي دي لره مجرمان * گرځي به دوی په مینځ د جهنم کښي

وَبَيْنَ حَمِيْمٍ اٰنٍ ﴿۴۴﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا

او په مینځ د سختو گرمو اوبو کښي * پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو

تُكَذِّبٰنِ ﴿۴۵﴾ وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ جَنَّتٰنِ ﴿۴۶﴾

دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * او د پاره د هغه چا چي ویریږي د پیشي د رب خپل نه دوه باغونه دي *

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۴۷﴾ ذَوَاتَآ اَفْنَانٍ ﴿۴۸﴾

پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * چي خاوندان د ښاخونو دي *

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۴۹﴾ فِيْهِمَا عَيْنٰنِ

پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * په دې دواړو کښې به چینې وي

Maktaba Tul Ishaat.com

تَجۡرِيٰنِ ﴿٥٠﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٥١﴾ فِيۡهِمَا

چې رواني به وي* پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گڼئ (اے پیریانو او انسانانو)* په دې دواړو کښې

مِنۡ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوۡجٰنِ ﴿٥٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا

د هر قسمه میوو نه جوړه جوړه به وي* پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو

تُكَذِّبٰنِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِـِٕيۡنَ عَلٰى فُرُشٍۭ بَطَآٮِٕنُهَا مِنۡ

دروغ به گڼئ (اے پیریانو او انسانانو)* دوه لګونکي به وي په بسترو باندې چې دننه طرف د هغې د

اِسۡتَبۡرَقٍ ؕ وَجَنَا الۡجَنَّتَيۡنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾ فَبِاَيِّ

غټو ریښمو به وي، او تولې به میوې د دې دوو باغونو لره نزدې نزدې* پس کوم یو

اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٥٥﴾ فِيۡهِنَّ قٰصِرٰتُ

نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گڼئ (اے پیریانو او انسانانو)* په دې کښې اوردو

الطَّرۡفِ ۙ لَمۡ يَطۡمِثۡهُنَّ اِنۡسٌ قَبۡلَهُمۡ وَلَا

بنړو والا به وي، نه به وي ملاو شوي دوی سره انسان مخکښې د دوی نه او نه

جَآنٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٥٧﴾

پیرے* پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گڼئ (اے پیریانو او انسانانو)*

كَاَنَّهُنَّ الۡيَاقُوۡتُ وَالۡمَرۡجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ

گویا چه دوی دي یاقوت او مرجان* پس کوم یو نعمت د نعمتونو

رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٥٩﴾ هَلۡ جَزَآءُ الۡاِحۡسَانِ اِلَّا

د رب ستاسو دروغ به گڼئ (اے پیریانو او انسانانو)* نه ده بدله د توحید مگر

الۡاِحۡسَانُ ﴿٦٠﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿٦١﴾

جنت* پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گڼئ (اے پیریانو او انسانانو)*

وَمِنۡ دُوۡنِهِمَا جَنَّتٰنِ ﴿٦٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا

او علاوه د دې دواړو نه باغونه دي* پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو

تُكَذِّبٰنِ ﴿۶۳﴾ مُدۡهَآمَّتٰنِ ﴿۶۴﴾ فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا

دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * تک تور (د وجې دګورولې نه) پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو

تُكَذِّبٰنِ ﴿۶۵﴾ فِیۡهِمَا عَیۡنٰنِ نَضَّاخَتٰنِ ﴿۶۶﴾ فَبِاَیِّ

دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * په دې دواړو کښې چینے دې فواره کونکې * پس کوم یو

اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۶۷﴾ فِیۡهِمَا فَاكِهَةٌ وَّ نَخۡلٌ

نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * په دې دواړو کښې به میوې او کهجورې

وَّ رُمَّانٌ ﴿۶۸﴾ فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۶۹﴾

او انار وي * پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) *

فِیۡهِنَّ خَیۡرٰتٌ حِسَانٌ ﴿۷۰﴾ فَبِاَیِّ اٰلَآءِ

په دې کښې غوره ښځې به وي ښائسته * پس کوم یو نعمت د نعمتونو

رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۷۱﴾ حُوۡرٌ مَّقۡصُوۡرٰتٌ فِی

د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * حورې بندے شوے به وي په

الۡخِیَامِ ﴿۷۲﴾ فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۷۳﴾

خیمو کښې * پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) *

لَمۡ یَطۡمِثۡهُنَّ اِنۡسٌ قَبۡلَهُمۡ وَ لَا جَآنٌّ ﴿۷۴﴾

نه به وي ملاو شوے دوی سره انسان مخکښې د دوی نه او نه پیرے *

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۷۵﴾ مُتَّكِـِٕیۡنَ عَلٰی

پس کوم یو نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * ډډه لګونکې به وي په

رَفۡرَفٍ خُضۡرٍ وَّ عَبۡقَرِیٍّ حِسَانٍ ﴿۷۶﴾ فَبِاَیِّ

قالینونو شنو او په بالختونو ښائستو باندې * پس کوم یو

اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۷۷﴾ تَبٰرَكَ اسۡمُ رَبِّكَ

نعمت د نعمتونو د رب ستاسو دروغ به گنړئ (اے پیریانو او انسانانو) * نو برکت اچونکے دے ذات د رب ستا

Maktaba Tul Ishaat.com

ذِى الْجَلٰلِ وَالْاِكْرَامِ ﴿۷۸﴾

چې خاوند د بزرگۍ او د عزت دے *

سُوْرَةُ الْوَاقِعَةِ مَكِّيَّةٌ — اٰيَاتُهَا ۹۶ — رُكُوْعَاتُهَا ۳ — ترتیب ۵۶ — نزول ۴۶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿۱﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا

کله چې واقع شي واقع کیدونکے (قیامت) * نشته په واقع کیدو د دې قیامت کښې

كَاذِبَةٌ ﴿۲﴾ خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ ﴿۳﴾ اِذَا رُجَّتِ

دروغ * ښکته کونکې به وي (يو قوم لره) او اوچتونکې به وي (بل قوم لره) * کله چې اوجر کولے شي

الْاَرْضُ رَجًّا ﴿۴﴾ وَّبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿۵﴾

زمکه په جر کولو سره * او ذره ذره کړے شي غرونه په ذره ذره کولو سره *

فَكَانَتْ هَبَآءً مُّنْۢبَثًّا ﴿۶﴾ وَّكُنْتُمْ اَزْوَاجًا

نو شي به دا غرونه غبار خور شوے * او شئ به تاسو ډلې

ثَلٰثَةً ﴿۷﴾ فَاَصْحٰبُ الْمَيْمَنَةِ ۙ مَآ اَصْحٰبُ

درې * نو ښي لاس والا ، څه لوئے شان دے د

الْمَيْمَنَةِ ﴿۸﴾ وَاَصْحٰبُ الْمَشْئَمَةِ ۙ مَآ اَصْحٰبُ

ښي لاس والو * او ګس لاس واله ، څه بد حال دے د

الْمَشْئَمَةِ ﴿۹﴾ وَالسّٰبِقُوْنَ السّٰبِقُوْنَ ﴿۱۰﴾ اُولٰٓئِكَ

ګس لاس والو * او مخکښې کیدونکې (دین د الله ته) مخکښې کیدونکې به وي (جنت ته) دغه کسان

الْمُقَرَّبُوْنَ ﴿۱۱﴾ فِيْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ﴿۱۲﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ

نزدیکان دي (الله ته) * په جنتونو نعمتدارو کښې به وي * يو ډله د

الْاَوَّلِيْنَ ﴿۱۳﴾ وَقَلِيْلٌ مِّنَ الْاٰخِرِيْنَ ﴿۱۴﴾ عَلٰى

رومبنو (امتونو) نه * او لږ د روستنو نه (امت محمدیه) * په

سُوۡرَةُ الۡوَاقِعَةِ

ربط د سورت الواقعة :

(١) مخکښې سورت کښې بشارت ذکر شو نو دابشارت به د چا د پاره وي دلته آيت ١٣، ١٤، کښې هغه خلق ذکر کړ .

(٢) مخکښې سورت کښې عذابونه د جهنم ذکر شو دلته آيت ٤٥ تا ٤٨ کښې علتونه د عذاب د دوی ذکر کيږي .

(٣) مخکښې سورت ابتداء کښې ترغيب الى القرآن وو دلته آيت ٧٧، تا ٨٠، کښې هم ترغيب الى القرآن دے .

امتيازات د سورت الواقعة :

(١) سورت ممتاز دے په ذکر دنوم د قيامت چې الواقعه دے .

(٢) په بيان د ډيرو نعمتونو د جنت باندي .

(٣) په ذکر داحوالو اواقسامو دمتقيانوباندي آيت ٧.

دعوي د سورت الواقعة : اثبات د توحيد تفريعًا على ما سبق .

خلاصة د سورت الواقعة : سورت کښې څلور خبري ذکرکيږي :

{١} ـ اثبات د قيامت سره دعلاماتو د قيامت نه .

{٢} دوه قسمونه د خلقو ١، متقين .

٢، مجرمين، او د دواړو دلو اوصاف ذکر کيږي .

{٣} دلائل عقليه .

{٤} دوه ځله دعوىٰ د سورت آيت ٧٤. ٩٦.

Maktaba Tul Ishaat.com

سُرُرٍ مَّوْضُوْنَةٍ ﴿١٥﴾ مُّتَّكِـِٕيْنَ عَلَيْهَا

هغه کټونو اودلے شوو (په سرو زرو) * ددوه لګونکي به وي په دي باندي

مُتَقٰبِلِيْنَ ﴿١٦﴾ يَطُوْفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ

يو بل ته مخامخ به ناست ئي * ګرځي به د پاره د خدمت د دوی هغه هلکان

مُّخَلَّدُوْنَ ﴿١٧﴾ بِاَكْوَابٍ وَّ اَبَارِيْقَ ۙ وَ كَاْسٍ

چي هميشه به هلکان وي * (راوړي به) کبونه او جګونه ، او پيالے

مِّنْ مَّعِيْنٍ ﴿١٨﴾ لَّا يُصَدَّعُوْنَ عَنْهَا وَ لَا

ډکے د شرابو * نه به سردردے راوستلے شوے وي په دوی باندي د دي نه او نه به

يُنْزِفُوْنَ ﴿١٩﴾ وَ فَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُوْنَ ﴿٢٠﴾

دوی دي نه بد خوا کيږي * او (راوړي به) ميوے د هغه څه نه چي غوره کئ دوی *

وَ لَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُوْنَ ﴿٢١﴾ وَ حُوْرٌ

او غوښے د مارغانو د هغه څه نه چي دوی ئي غواړي * او (دوی لره) حورے

عِيْنٌ ﴿٢٢﴾ كَاَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُوْنِ ﴿٢٣﴾ جَزَآءًۢ

د غټو سترګو والا دي * په شان د ملغلرو محفوظ کړے شوو (ګرد وغبار نه) * (ورکولے به شي) بدله

بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا

د هغه څه چي دوی کول * نه به اوري دوی په دي کښي فضول خبره

وَّ لَا تَاْثِيْمًا ﴿٢٥﴾ اِلَّا قِيْلًا سَلٰمًا سَلٰمًا ﴿٢٦﴾ وَ اَصْحٰبُ

او نه د خفګان خبره * مګر وينا به وي سلام سلام (خوشحاله شئ خوشحاله شئ) او د

الْيَمِيْنِ ۙ مَاۤ اَصْحٰبُ الْيَمِيْنِ ﴿٢٧﴾ فِيْ سِدْرٍ

ښي لاس والا ، څه ښه حال دے د ښي لاس والو * په بيرو

مَّخْضُوْدٍ ﴿٢٨﴾ وَّ طَلْحٍ مَّنْضُوْدٍ ﴿٢٩﴾ وَّ ظِلٍّ

بے ازغـو * او په هغه کيلو د يو بل د پاسه کړے شوو کښي * او په آرام

مَّمۡدُوۡدٍ ﴿۳۰﴾ وَّ مَآءٍ مَّسۡكُوۡبٍ ﴿۳۱﴾ وَّ فَاكِهَةٍ

اوږد * او په اوبو فواره وهونکو کښي * او میوو

كَثِيۡرَةٍ ﴿۳۲﴾ لَّا مَقۡطُوۡعَةٍ وَّ لَا مَمۡنُوۡعَةٍ ﴿۳۳﴾

ډیرو کښي به وي * نه به وي ختمیدونکے (دا میوې) او نه به وي منع شوے *

وَّ فُرُشٍ مَّرۡفُوۡعَةٍ ﴿۳۴﴾ اِنَّآ اَنۡشَاۡنٰهُنَّ اِنۡشَآءً ﴿۳۵﴾

او بسترې دنګې دنګې * یقینًا مونږه پیدا کړي دي دوی لره په پیدا کولو سره *

فَجَعَلۡنٰهُنَّ اَبۡكَارًا ﴿۳۶﴾ عُرُبًا اَتۡرَابًا ﴿۳۷﴾

نو ګرځولے دي مونږه دوی لره پیغلې * مینداري همزولې (د خاوندانو) *

لِّاَصۡحٰبِ الۡيَمِيۡنِ ﴿۳۸﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ الۡاَوَّلِيۡنَ ﴿۳۹﴾

د ښي لاس والو د پاره * یوه ډله به وي د رومبنو خلقو نه *

وَ ثُلَّةٌ مِّنَ الۡاٰخِرِيۡنَ ﴿۴۰﴾ وَ اَصۡحٰبُ الشِّمَالِ ۙ

او بله ډله به وي د روستنو خلقو نه * او هغه ګس لاس والا ،

مَآ اَصۡحٰبُ الشِّمَالِ ﴿۴۱﴾ فِيۡ سَمُوۡمٍ وَّ حَمِيۡمٍ ﴿۴۲﴾

څه بد حال دے د ګس لاس والو * په ګرمه هوا او ګرمو اوبو کښي به وي *

وَّ ظِلٍّ مِّنۡ يَّحۡمُوۡمٍ ﴿۴۳﴾ لَّا بَارِدٍ وَّ لَا كَرِيۡمٍ ﴿۴۴﴾

او سوري د لوګي کښي به وي * چي نه به وي یخ او نه به وي د عزت والا *

اِنَّهُمۡ كَانُوۡا قَبۡلَ ذٰلِكَ مُتۡرَفِيۡنَ ﴿۴۵﴾

یقینًا وو دوی مخکښي د دي نه مستي کونکي *

وَ كَانُوۡا يُصِرُّوۡنَ عَلَى الۡحِنۡثِ الۡعَظِيۡمِ ﴿۴۶﴾

او دوی به همیشګیري کوله په ګناه (شرک) لوئے باندي *

وَ كَانُوۡا يَقُوۡلُوۡنَ ۙ اَئِذَا مِتۡنَا وَ كُنَّا تُرَابًا

او دوی به وئیل : آیا کله چي مړه شو مونږه او شو مونږه خاورے

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ عِظَامًا ءَ اِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿٤٧﴾ اَوَ اٰبَآؤُنَا

او هډوکي آیا موږه خامخا دوباره به راپورته کړے شوو * او مشران زمونږه

الْاَوَّلُوْنَ ﴿٤٨﴾ قُلْ اِنَّ الْاَوَّلِيْنَ وَ

رومبني * اووايه يقينًا رومبني او

الْاٰخِرِيْنَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوْعُوْنَ اِلٰى مِيْقَاتِ

روستني (خلق) * خامخا راجمع به کړے شي ، ملاقات

يَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿٥٠﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ اَيُّهَا الضَّآلُّوْنَ

د ورځے مقررے نه * بيا يقينًا تاسو اے ګمراهانو

الْمُكَذِّبُوْنَ ﴿٥١﴾ لَاٰكِلُوْنَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ

تکذيب کونکو * خامخا خوړونکي به يئ د ونې د

زَقُّوْمٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِـُٔوْنَ مِنْهَا الْبُطُوْنَ ﴿٥٣﴾ فَشٰرِبُوْنَ

زقوم نه * پس ډکونکي به يئ د هغې نه خيټو لره * نو څکونکي به يئ

عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيْمِ ﴿٥٤﴾ فَشٰرِبُوْنَ شُرْبَ

د هغې د پاسه د ګرمو اوبو نه * نو څکونکي به يئ په شان د څکلو د

الْهِيْمِ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّيْنِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ

مرضي اوښ * دا ميلمستيا د دوي ده په ورځ د قيامت * مونږه

خَلَقْنٰكُمْ فَلَوْ لَا تُصَدِّقُوْنَ ﴿٥٧﴾ اَفَرَءَيْتُمْ

پيدا کړي يئ تاسو نو ولې تاسو تصديق نه کوئ * خبر راکړئ ما ته

مَّا تُمْنُوْنَ ﴿٥٨﴾ ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُوْنَهٗٓ اَمْ نَحْنُ

د هغه نطفے چې تاسو ئې غورځوئ (په رحمونو د مادو کښې) * آيا تاسو جوړوئ دې لره يا مونږه يو

الْخٰلِقُوْنَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ

جوړونکي * مونږه اندازه کړے ده په مينځ ستاسو کښې مرګ

وَ مَا نَحۡنُ بِمَسۡبُوۡقِيۡنَ ﴿٦٠﴾ عَلٰٓى اَنۡ نُّبَدِّلَ

او نه يو مونږه كمزوري * په دي خبره باندي چي بدل كښي راولو

اَمۡثَالَكُمۡ وَ نُنۡشِئَكُمۡ فِىۡ مَا لَا تَعۡلَمُوۡنَ ﴿٦١﴾

ستاسو غوندي او پيدا كوو مونږه تاسو لره په هغه څه كښي چي تاسو ورباندي نه پوهيږئ *

وَ لَقَدۡ عَلِمۡتُمُ النَّشۡاَةَ الۡاُوۡلٰى فَلَوۡ لَا

او تحقيق سره پيژنئ تاسو پيدائش رومبني نو ولے

تَذَكَّرُوۡنَ ﴿٦٢﴾ اَفَرَءَيۡتُمۡ مَّا تَحۡرُثُوۡنَ ﴿٦٣﴾ ءَاَنۡتُمۡ

پند نه اخلئ تاسو * خبر راكړئ ما ته د هغه چي كرونده كوئ تاسو * آيا تاسو

تَزۡرَعُوۡنَهٗۤ اَمۡ نَحۡنُ الزّٰرِعُوۡنَ ﴿٦٤﴾ لَوۡ نَشَآءُ

زرغونوئ دي لره يا مونږه زرغونونكي يو * كه خوښه شي زمونږه

لَجَعَلۡنٰهُ حُطَامًا فَظَلۡتُمۡ تَفَكَّهُوۡنَ ﴿٦٥﴾ اِنَّا

خامخا اوبه گرځوو مونږه دي لره اوچ نو اوبه گرځئ تاسو غمژن *(وايئ به) يقينًا مونږه

لَمُغۡرَمُوۡنَ ﴿٦٦﴾ بَلۡ نَحۡنُ مَحۡرُوۡمُوۡنَ ﴿٦٧﴾

خامخا قرض داري كړے شو * بلكه مونږه محرومه كړے شو *

اَفَرَءَيۡتُمُ الۡمَآءَ الَّذِىۡ تَشۡرَبُوۡنَ ﴿٦٨﴾ ءَاَنۡتُمۡ

خبر راكړئ ما ته د اوبو هغه چي تاسو يې څښكئ * آيا تاسو

اَنۡزَلۡتُمُوۡهُ مِنَ الۡمُزۡنِ اَمۡ نَحۡنُ الۡمُنۡزِلُوۡنَ ﴿٦٩﴾

راوروئ دي لره د سپينے وريځے نه يا مونږه يو راوروونكي *

لَوۡ نَشَآءُ جَعَلۡنٰهُ اُجَاجًا فَلَوۡ لَا تَشۡكُرُوۡنَ ﴿٧٠﴾

كه خوښه شي زمونږه اوبه گرځوو دي لره تروے نو ولے تاسو شكر نه اوباسئ *

اَفَرَءَيۡتُمُ النَّارَ الَّتِىۡ تُوۡرُوۡنَ ﴿٧١﴾ ءَاَنۡتُمۡ

خبر راكړئ ما ته د اوور هغه چي بلوئ يې تاسو * آيا تاسو

Maktaba Tul Ishaat.com

ءَاَنْتُمْ اَنْشَاْتُمْ شَجَرَتَهَآ اَمْ نَحْنُ الْمُنْشِـُٔوْنَ ۝٧٢

پیدا کړے ده اونه د دي یا یو مونږه پیدا کونکي *

نَحْنُ جَعَلْنٰهَا تَذْكِرَةً وَّ مَتَاعًا لِّلْمُقْوِيْنَ ۝٧٣

مونږه ګرځولے دے دا اوور یاداشت (د پاره د اوور د جهنم) او ګټه (فائده) د پاره د مسافرو *

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ۝٧٤ فَلَآ اُقْسِمُ

نو پاکي بیانوه د ذات د رب ستا چي لوئے دے * ندے داسے کار څنګه چي د مخلوق ګمان دے زه شاهد کوم

بِمَوٰقِعِ النُّجُوْمِ ۝٧٥ وَ اِنَّهٗ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُوْنَ

ځایونه د پریوتو د ستورو * او یقینًا دا خامخا شهادت دے که تاسو پوهیږئ

عَظِيْمٌ ۝٧٦ اِنَّهٗ لَقُرْاٰنٌ كَرِيْمٌ ۝٧٧ فِيْ كِتٰبٍ

لوئے * یقینًا دا خامخا قرآن دے د عزت نه ډک * په لوح

مَّكْنُوْنٍ ۝٧٨ لَّا يَمَسُّهٗٓ اِلَّا الْمُطَهَّرُوْنَ ۝٧٩

محفوظ کښي * لاس به نه وروړي دي لره مګر پاکان خلق *

تَنْزِيْلٌ مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝٨٠ اَفَبِهٰذَا

راتلل (د دي کتاب) د طرفه د رب د مخلوقات دي * آیا په دي

الْحَدِيْثِ اَنْتُمْ مُّدْهِنُوْنَ ۝٨١ وَ تَجْعَلُوْنَ

بیان باندي تاسو سستي کوئ * او ګرځوئ تاسو

رِزْقَكُمْ اَنَّكُمْ تُكَذِّبُوْنَ ۝٨٢ فَلَوْ لَآ اِذَا بَلَغَتِ

رزق خپل (غیر الله نه) یقینًا تاسو تکذیب کوئ * نو ولے نه کله چي اورسیږي (ساهونه)

الْحُلْقُوْمَ ۝٨٣ وَ اَنْتُمْ حِيْنَئِذٍ تَنْظُرُوْنَ ۝٨٤

مرو (مرکندونو) ته * او تاسو په دغه وخت کښي ګـــورئ *

وَ نَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْكُمْ وَ لٰكِنْ لَّا

او مونږه ډیر نزدي یو دي (قریب الموت) ته ستاسو نه لیکن تاسو نه

تُبْصِرُوْنَ ﴿۸۵﴾ فَلَوْ لَآ اِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ

وینئ • نو ولې که نه يئ تاسو د چا په قبضه کښې

مَدِيْنِيْنَ ﴿۸۶﴾ تَرْجِعُوْنَهَآ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۸۷﴾

(بدله نه درکړے شوي) • نه واپس کوئ تاسو دې لره که يئ تاسو رشتيني •

فَاَمَّآ اِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿۸۸﴾ فَرَوْحٌ

پس که وي دے د نزدیکانو نه • نو ده لره خوشحالي ده

وَّرَيْحَانٌ ۙ وَّجَنَّتُ نَعِيْمٍ ﴿۸۹﴾ وَاَمَّآ اِنْ كَانَ

او خوشبوئي ده، او جنت د نعمتونو دے • او که وي دے

مِنْ اَصْحٰبِ الْيَمِيْنِ ﴿۹۰﴾ فَسَلٰمٌ لَّكَ مِنْ

د ښي لاس والو نه • نو (ورته به اوئيلے شي) سلامتيا ده تا لره د

اَصْحٰبِ الْيَمِيْنِ ﴿۹۱﴾ وَاَمَّآ اِنْ كَانَ مِنَ

ښي لاس والو نه • او که وي دے د

الْمُكَذِّبِيْنَ الضَّآلِّيْنَ ﴿۹۲﴾ فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيْمٍ ﴿۹۳﴾

د تکذیب کونکو گمراهانو نه • نو (ده لره) میلمستیا ده د گرمو اوبو •

وَّتَصْلِيَةُ جَحِيْمٍ ﴿۹۴﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِيْنِ ﴿۹۵﴾

او دننه کیدل دي جهنم ته • یقینًا دا خامخا حق یقیني دے •

ع

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ﴿۹۶﴾

نو پاکي بیانوه د ذات د رب ستا چي لوئے ذات دے •

آیاتها ۲۹ | سُوْرَةُ الْحَدِيْدِ مَدَنِيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | ترتیبها ۵۷ نزولها ۹۴ | رکوعاتها ۴

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَ

پاکي بیانوي الله لره هغه مخلوقات چي (پره) آسمانونو او (ښکته) زمکو کښې دي، او

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْحَدِيْدِ

تنبیه : دے ځای نه تر سورة التحریم پورې لسو سورتو نو کښې دوه مسئلې ذکر کیږي :
١ـ جهاد .٢ ـ انفاق . پدې لسو سورتو نوکښې پنځه مصدردې په

ربط د سورت الحدید :

(١) مخکښې سورت ختم بالتسبیح وو دا سورت بالتسبیح شروع کیږي .

(٢) مخکښې سورت کښې ذکر شو چې برکتونه الله رب العزت اچی دلته ترغیب الی الانفاق ورکړی .

(٣) مخکښې آخر کښې امر بالتسبیح نو دلته علت د تسبیح ذکر کیږي .

امتیازات د سورت الحدید :

(١) سورت ممتاز دے په ترغیب الی الانفاق بالوجوه الخمسه .

(٢) په ذکر د دیوال باندې په مینځ د مؤمنانو اومنافقانو کښې آیت ١٣.

(٣) په دې وینا د منافقانو باندې مؤمنانو ته انْظُرُوْنَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُّوْرِكُمْ.

دعوی د سورت الحدید : الترغیب الانفاق والقتال

خلاصه د سورت الحدید : : سورت دوه حصې دے : اوله حصه . آیت ١ نه تر ٢٤ پورې ، پدیکښې اول مسئله د توحید بیا ترغیب الی الانفاق بالوجوه الخمسه ذکر کیږي : {١} وجه .آیت ٧ کښې دا مال ستا نه بلکه د الله دے ته ئے پرې یو څو ورځو له کینولے ئے نوخرچ ئې که . {٢} وجه آیت ١٠ ، دامال به هسې الله ته پاتې کیږي تاسوبه ترینه څې نوخرچ ئې که {٣} وجه .آیت ١١ کښې ، دامال الله لره قرضورکه الله رب العزت به ئے درله دوچند کړي.

{٤} وجه آیت ٢٠ کښې ، حقیقت د مال اوګوره لوبے اوعبثے دی .{٥} وجه آیت ٢٢ کښې ،که مال تاسو دې له ساتلے وي چې مصیبت به درنه لرې کړي نو مصیبت درنه لرې کولے نه شې.

بیا آیت ٢٤ کښې بخلاؤ ته زجر اوتوبیخ ورکوي .

دویمه حصه . آیت ٢٥ نه ترآخره پورې ، دیکښې ترغیب الی الجهاد اوزجر قاعدینو دجهاد او اختیارؤنکو د رهبانیت ته .

هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝١ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ

دا الله غالب حکمت والا دے* د دي الله اختيار کښي بادشاهي د آسمانونو

وَ الْاَرْضِ ۚ يُحْيٖ وَ يُمِيْتُ ۚ وَ هُوَ عَلٰى كُلِّ

او د زمکو ده، ژوندي کول او مړه کول کي، او دا الله په هر يو

شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝٢ هُوَ الْاَوَّلُ وَ الْاٰخِرُ وَ الظَّاهِرُ

شي باندي قدرت والا دے* دا الله وو مخلوق نه وو او دے به وي مخلوق به نه وي او ظاهر دے(١)

وَ الْبَاطِنُ ۚ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ۝٣ هُوَ الَّذِيْ

او پټ دے(٢)، او دا الله په هر يو شي باندي پوهه دے* دا الله هغه ذات دے

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ

چي پيدا کړي ئي دي آسمانونه او زمکے په شپږو لمحو کښي

ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي

بيا برابر دے په خپل سلطنت باندي (کما يليق بشانه) پوهيږي الله په هغه چي دننه کيږي په

الْاَرْضِ وَ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَ مَا يَنْزِلُ مِنَ

زمکه کښي او په هغه چي راوځي د زمکے نه او هغه چي را کوزيږي د

السَّمَآءِ وَ مَا يَعْرُجُ فِيْهَا ۚ وَ هُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ

بره نه او هغه چي خيژي دي آسمان ته، او دا الله تاسو سره دے چرته

مَا كُنْتُمْ ۚ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ۝٤ لَهٗ

چي يئ تاسو، او الله د هغه چي کوئ ئي تاسو ليدونکے دے* دي الله لره

مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۚ وَ اِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ

بادشاهي د آسمانونو او د زمکو ده، او خاص الله ته واپس کولے شي

الْاُمُوْرُ ۝٥ يُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُوْلِجُ النَّهَارَ

کارونه* دننه کي شپے لره په ورځ کښي او دننه کي ورځے لره

(١) په اعتبار د دلائلو (٢) د سترګو د مخلوقاتو نه

Maktaba Tul Ishaat.com

فِي الَّيۡلِ ؕ وَ هُوَ عَلِيۡمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوۡرِ ﴿۶﴾
شپه کښې ، او دا الله پوهه دے په رازونو د سینو باندې *
اٰمِنُوۡا بِاللّٰهِ وَ رَسُوۡلِهٖ وَ اَنۡفِقُوۡا مِمَّا جَعَلَكُمۡ
ایمان راوړئ په الله او په پیغمبر د الله او خرچ اوکړئ د هغه نه چې گرځولي ئې يئ تاسو
مُّسۡتَخۡلَفِيۡنَ فِيۡهِ ؕ فَالَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا مِنۡكُمۡ
ناست په هغې باندې ، پس هغه کسان چې ایمان ئې راوړه ستاسو نه
وَ اَنۡفَقُوۡا لَهُمۡ اَجۡرٌ كَبِيۡرٌ ﴿۷﴾ وَ مَا لَكُمۡ لَا
او خرچ ئې اوکه دوی لره اجر لوئے دے * او څه شوي دي تاسو لره چې
تُؤۡمِنُوۡنَ بِاللّٰهِ ۚ وَ الرَّسُوۡلُ يَدۡعُوۡكُمۡ
ایمان نه راوړئ په الله باندې ، او پیغمبر رابلي تاسو لره
لِتُؤۡمِنُوۡا بِرَبِّكُمۡ وَ قَدۡ اَخَذَ مِيۡثَاقَكُمۡ اِنۡ
چې ایمان راوړئ تاسو په رب ستاسو باندې او تحقیق سره اغستے ئې ده وعده ستاسو نه که
كُنۡتُمۡ مُّؤۡمِنِيۡنَ ﴿۸﴾ هُوَ الَّذِيۡ يُنَزِّلُ عَلٰى
يئ تاسو مومنان * دا الله هغه ذات دے چې رالیږي په
عَبۡدِهٖۤ اٰيٰتٍۭ بَيِّنٰتٍ لِّيُخۡرِجَكُمۡ مِّنَ الظُّلُمٰتِ
بنده خپل باندې دلائل واضح دي د پاره چې اوباسي تاسو لره د تیارو (د بخل) نه
اِلَى النُّوۡرِ ؕ وَ اِنَّ اللّٰهَ بِكُمۡ لَرَءُوۡفٌ رَّحِيۡمٌ ﴿۹﴾
رڼرا (د انفاق) ته ، او یقینًا الله په تاسو باندې خامخا نرمي کونکے مهربان دے *
وَ مَا لَكُمۡ اَلَّا تُنۡفِقُوۡا فِيۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ وَ لِلّٰهِ
او څه شوي دي تاسو لره چې خرچ نه کوئ تاسو په لاره د الله کښې او خاص الله ته
مِيۡرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضِ ؕ لَا يَسۡتَوِيۡ
پاتې کیدل د آسمانونو او د زمکو دي ، نه دے برابر

مِنْكُمْ مَّنْ اَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَ قٰتَلَ ؕ

ستاسو نه هغه څوک چي خرچ ئي اوکه مخکښي د غلبے نه او جنګ ئي اوکه،

اُولٰٓئِكَ اَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِيْنَ اَنْفَقُوْا

دغه کسان لوئے درجے والا دي د هغه کسانو نه چي خرچ ئي اوکه

مِنْۢ بَعْدُ وَ قٰتَلُوْا ؕ وَ كُلًّا وَّعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى ؕ

پس د فتح د مکے نه او جنګ ئي اوکه، او ټولو سره وعده کړي ده الله د جنت،

وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿١٠﴾ مَنْ ذَا الَّذِيْ

او الله په هغه چي کوئ تاسو خبر دار دے٭ څوک دے هغه کس

يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضٰعِفَهٗ لَهٗ

چي ورکول اوکي الله ته ورکول ښائسته نو دوچند به کي دي لره د پاره د ده

وَ لَهٗۤ اَجْرٌ كَرِيْمٌ ﴿١١﴾ يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِيْنَ

او ده لره اجر عزتمند دے٭ (ياد که) هغه ورځ چي وينے به ته مومنانو سره

وَ الْمُؤْمِنٰتِ يَسْعٰى نُوْرُهُمْ بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ

او مومنانو ښځو لره چي منډي به وهي رڼړا د دوی مخکښي (او روستو) د دوی نه

وَ بِاَيْمَانِهِمْ بُشْرٰىكُمُ الْيَوْمَ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ

او ښي (او ګس) طرف ته د دوی نه زيرے دے تاسو لره نن ورځ جنتونه چي بهيري به

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ ذٰلِكَ

لاندي د (اونو د) هغې نه ويالے هميشه به ئي په دي کښي، دا

هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُوْلُ الْمُنٰفِقُوْنَ

هم دا دے کاميابے لوئے٭ (ياد که) هغه ورځ چي اوبه وائي منافقان سړي

وَ الْمُنٰفِقٰتُ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوا انْظُرُوْنَا نَقْتَبِسْ

او منافقانے ښځے هغه کسانو ته چي ايمان ئي راوړے دے اودريږئ مونږ ته چي واخلو مونږه

Maktaba Tul Ishaat.com

مِنْ نُّوْرِكُمْ ۚ قِيْلَ ارْجِعُوْا وَرَآءَكُمْ

د رڼا ستاسو نه ، اوبه وئيلے شي واپس لاړ شئ روستو ستاسو نه (دنيا ته)

فَالْتَمِسُوْا نُوْرًا ؕ فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُوْرٍ لَّهٗ

نو اولټوئ رڼا ، نو اوبه وهلے شي په مينځ د دوی کښې يو ديوال دې د پاره به وي

بَابٌ ؕ بَاطِنُهٗ فِيْهِ الرَّحْمَةُ وَ ظَاهِرُهٗ مِنْ

دروازه ، دننه طرف د هغې کښې به رحمت وي او بهر طرف د هغې

قِبَلِهِ الْعَذَابُ ۟ؕ ﴿۱۳﴾ يُنَادُوْنَهُمْ اَلَمْ نَكُنْ

مخامخ د هغې کښې به عذاب وي * آواز به کړي (منافقان) دوی (مومنانو) ته آيا نه وو مونږ

مَّعَكُمْ ؕ قَالُوْا بَلٰى وَلٰكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ اَنْفُسَكُمْ

تاسو سره (دنيا کښې ملګري) ، اوبه وائی دوی بے شکه ليکن تاسو ګند (نفاق) کښې اچولي وو خاتونه خپل

وَ تَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْاَمَانِيُّ حَتّٰى

او تاسو انتظار کړے وو(١) او شک کړے وو تاسو (٢) او دهوکه کښې اچولي وئ تاسو اميدونو تر دې پورې

جَآءَ اَمْرُ اللّٰهِ وَ غَرَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُوْرُ ﴿۱۴﴾

چې راغلے حکم د الله (مرګ) او دهوکه کښې اچولي وئ تاسو په مقابله د الله کښې دهوکه باز (شيطان) *

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَّ لَا مِنَ

پس نن ورځ وابه نه غستے شي ستاسو نه فديه او نه د

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ مَاْوٰىكُمُ النَّارُ ؕ هِيَ مَوْلٰىكُمْ ؕ

هغه کسانو نه چې کفر ئې کړے دے ، او ځائے ستاسو دے اوور ، دا لائق دے تاسو لره ،

وَ بِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿۱۵﴾ اَلَمْ يَاْنِ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا

او بد ځائے د ورتلو دے (دا جهنم) * آيا نه دے راغلے وخت هغه کسانو ته چې ايمان ئې راوړے دے

اَنْ تَخْشَعَ قُلُوْبُهُمْ لِذِكْرِ اللّٰهِ وَ مَا نَزَلَ

د دې خبرے چې عاجزي اوکي (په يره شي) زړونه د دوی ياد (کتاب) د الله ته او هغه ته چې راغلے دے

(١) د هلاک د مومنانو (٢) په احکامو د الله کښې

مِنَ الْحَقِّ ۙ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا

د حق نه، او نه شي په شان د هغه کسانو چې ورکړے شوے دے ورته

الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ

کتاب پخوا نو اوږده شوه په دوی باندې زمانه

فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فٰسِقُونَ ﴿١٦﴾

نو سخت شو زړونه د دوی، او ډیر د دوی نه فاسقان دي.

اِعْلَمُوٓا أَنَّ اللّٰهَ يُحْيِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ

پوهه شئ یقینًا الله تازه کوي زمکه پس د اوچ والي د هغې نه،

قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

تحقيق سره واضح بيان کړي دي مونږ تاسو ته دلائل خامخا چې تاسو د عقل نه کار واخلئ.

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقٰتِ وَأَقْرَضُوا

یقینًا خیرات کونکي سړي او خیرات کونکي ښځے او ورکړه کړي ده دوی

اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضٰعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ

الله ته ورکړه ښائسته دوچند به کړے شي دوی لره (مال دنیا کښې) او دوی لره اجر دے

كَرِيمٌ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖٓ

عزتمند. او هغه کسان چې ایمان ئې راوړے دے په الله او په پیغمبرانو د هغه باندې

أُولٰٓئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ ۖ وَالشُّهَدَآءُ عِنْدَ

دغه کسان دوی دي رشتینې، او ګواهان په نزد

رَبِّهِمْ ۖ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ ۖ وَالَّذِينَ

د رب د دوی باندې، دوی لره اجر د دوی دے او رڼا د دوی ده، او هغه کسان

كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيٰتِنَآ أُولٰٓئِكَ أَصْحٰبُ

چې کفر ئې کړے دے او نسبت د دروغو کې آیتونو زمونږ ته دغه کسان جهنميان

Maktaba Tul Ishaat.com

ع ٩ ١٨

الْجَحِيْمِ ﴿١٩﴾ اِعْلَمُوْٓا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا

دي ٠ يوهه شئ يقيناً ژوند د دنيا

لَعِبٌ وَّ لَهْوٌ وَّ زِيْنَةٌ وَّ تَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ

لوبے او عبثے دي او نمائش دے او لوئي ده په مينځ ستاسو کښې

وَ تَكَاثُرٌ فِي الْاَمْوَالِ وَ الْاَوْلَادِ ؕ كَمَثَلِ

او ډير والے دے په مالونو او اولاد کښې ، په شان د

غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهٗ ثُمَّ يَهِيْجُ

باران دے چې تعجب کښې اچوئ زميندارو لره زرغونه د دي بيا اوچ شي

فَتَرٰىهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُوْنُ حُطَامًا ؕ وَ فِي

نو وينے به ته دي لره تک زير بيا شي ذره ذره ، او په

الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ۙ وَّ مَغْفِرَةٌ مِّنَ

آخرت کښې عذاب سخت دے ، او ښښنه ده د طرفه د

اللّٰهِ وَ رِضْوَانٌ ؕ وَ مَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا

الله نه او رضامنتيا ده ، او نه دے ژوند د دنيا مګر

مَتَاعُ الْغُرُوْرِ ﴿٢٠﴾ سَابِقُوْٓا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِّنْ

څکه د دهوکي ده ، رامنډه کئ بخښنے ته د طرفه د

رَّبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَآءِ

رب ستاسو نه او جنت ته چې پلنوالے د هغې په شان د پلنوالي د اسمانونو

وَ الْاَرْضِ ۙ اُعِدَّتْ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ

او د زمکے دے ، تيار کړے شوے دے د پاره د هغه کسانو چې ايمان ئې راوړے دے په الله او

رُسُلِهٖ ؕ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ

پيغمبرانو د الله باندي ، دا فضل د الله دے ورکوي دي لره چا لره ئې چې

يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ ذُو الۡفَضۡلِ الۡعَظِيۡمِ ﴿۲۱﴾ مَاۤ
خوښه شي، او الله خاوند د فضل لوئے دے. نه
اَصَابَ مِنۡ مُّصِيۡبَةٍ فِي الۡاَرۡضِ وَ لَا فِيۡۤ
رسيږي څه مصيبت په زمکه کښې (عام) او نه (پواځے)
اَنۡفُسِكُمۡ اِلَّا فِيۡ كِتٰبٍ مِّنۡ قَبۡلِ اَنۡ
نفسونو ستاسو ته مګر په کتاب (تقدير) کښې دي مخکښې د
نَّبۡرَاَهَا ؕ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيۡرٌ ﴿۲۲﴾
پيدا کولو زمونږ دي (مخلوقات) لره، يقيناً دا کار په الله باندے آسان دے.
لِّكَيۡلَا تَاۡسَوۡا عَلٰى مَا فَاتَكُمۡ وَ لَا تَفۡرَحُوۡا
دي د پاره چې غمژن نه شئ تاسو په هغه څه باندې چې فوت شو ستاسو نه او مستي اونه کړئ
بِمَاۤ اٰتٰٮكُمۡ ؕ وَ اللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخۡتَالٍ
په هغه چې درکړي ئې دي تاسو ته، او الله مينه نه کوي د هر چل ولي
فَخُوۡرِ ۙ ﴿۲۳﴾ الَّذِيۡنَ يَبۡخَلُوۡنَ وَ يَاۡمُرُوۡنَ
لوئي مار سره. هغه کسان چې بخل کوي او حکم کوي
النَّاسَ بِالۡبُخۡلِ ؕ وَ مَنۡ يَّتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ
خلقو ته د بخل، او څوک چې واوړيده پس يقيناً الله
هُوَ الۡغَنِيُّ الۡحَمِيۡدُ ﴿۲۴﴾ لَقَدۡ اَرۡسَلۡنَا رُسُلَنَا
هم دے بے پرواه ستائلے شوے دے. تحقيق سره رالېږلي وو مونږه پيغمبران خپل
بِالۡبَيِّنٰتِ وَ اَنۡزَلۡنَا مَعَهُمُ الۡكِتٰبَ
په واضحه دلائلو سره او رالېږلے وو مونږه دوی سره کتاب
وَ الۡمِيۡزَانَ لِيَقُوۡمَ النَّاسُ بِالۡقِسۡطِ ۚ وَ
او د تول کتاب دي د پاره چې اودريږي خلق په انصاف، او

Maktaba Tul Ishaat.com

اَنْزَلْنَا الْحَدِيْدَ فِيْهِ بَاْسٌ شَدِيْدٌ
او پیدا کړے ده مونږه اوسپنه په دې کښې دې (اسباب د) جنګ سخت
وَّ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَّنْصُرُهٗ
او فائدې د پاره د خلقو دې د پاره چې ښکاره کې الله هغه څوک چې امداد کې د دین د الله
وَ رُسُلَهٗ بِالْغَيْبِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿٢٥﴾
او د پیغمبرانو د الله سره د نه لیدو، یقینًا الله طاقت والا او زورآور ذات دے *
وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا وَّ اِبْرٰهِيْمَ وَ جَعَلْنَا
او تحقیق سره رالیږلے وو مونږه نوح (علیه السلام) او ابراهیم (علیه السلام) او ګرځولے وو مونږه
فِيْ ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَ الْكِتٰبَ فَمِنْهُمْ
په اولاد د دوی کښې نبوت/پیغمبري او (ورکول د) کتاب پس بعضې د دوی نه
مُّهْتَدٍ ۚ وَ كَثِيْرٌ مِّنْهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ
نیغه لار موندونکې وو، او ډیر د دوی نه فاسقان وو * بیا
قَفَّيْنَا عَلٰۤى اٰثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَ قَفَّيْنَا
وروسته کړل مونږه په نښو نښانو د دوی پیغمبران زمونږه او وروسته که مونږه
بِعِيْسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَ اٰتَيْنٰهُ الْاِنْجِيْلَ ۙ
عیسی (علیه السلام) زوئے د بي بي مریم او ورکړے وو مونږه ده ته انجیل،
وَ جَعَلْنَا فِيْ قُلُوْبِ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ
او ګرځولے وه مونږه په زړونو د هغه کسانو کښې چې تابعداري ئې کړې وه د هغه
رَاْفَةً وَّ رَحْمَةً ؕ وَ رَهْبَانِيَّةَ ابْتَدَعُوْهَا
نرمي او رحمت، او رهبانیت[1] د خان نه جوړ کړے وو دوی هغې لره
مَا كَتَبْنٰهَا عَلَيْهِمْ اِلَّا ابْتِغَآءَ رِضْوَانِ
نه وو مقرر کړے مونږه هغې لره په دوی باندې لیکن د پاره د لټولو د رضامنتیا د

(١) د دنیا څخه ګوښه کول

اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا ۚ فَاٰتَيْنَا
الله تو دوی لحاظ اونه ساته د هغې پوره لحاظ ، نو وركه مونږ

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْهُمْ اَجْرَهُمْ ۚ وَ كَثِيْرٌ
هغه كسانو ته چې ايمان ئې راوړے وو د دوی نه اجر د دوی، او ډير

مِّنْهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٢٧﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا
د دوی نه فاسقان وو. اے ايمان والو!

اتَّقُوا اللّٰهَ وَ اٰمِنُوْا بِرَسُوْلِهٖ يُؤْتِكُمْ
اويريږئ د الله نه او ايمان راوړئ په پيغمبر د الله باندې دربه كړي تاسو ته

كِفْلَيْنِ مِنْ رَّحْمَتِهٖ وَ يَجْعَلْ لَّكُمْ
دوه اندې (دو چند اجر) د رحمت خپل نه او وبه كرځي تاسو لره

نُوْرًا تَمْشُوْنَ بِهٖ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ
رڼا چې ځئ به تاسو هغې سره او ببښنه به اوكړي تاسو ته ، او الله

غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢٨﴾ لِّئَلَّا يَعْلَمَ اَهْلُ
ښونكے رحم كونكے دے. دې دپاره چې پوهه شي اهل

الْكِتٰبِ اَلَّا يَقْدِرُوْنَ عَلٰى شَيْءٍ
كتاب چې قادر نه دي دوی په هيڅ شي باندې

مِّنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَ اَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ
د فضل د الله نه او يقينًا فضل د الله په لاس د

اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ ذُو
الله كښې دے وركړي دې لره چا ته ئې چې خوښه شي ، او الله خاوند د

الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿٢٩﴾
فضل لوئي دے.

Maktaba Tul Ishaat.com

آياتها ٢٢ سُوْرَةُ الْمُجَادَلَةِ مَدَنِيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ترتيب ٥٨ نزول ١٠٥ ركوعاتها ٣

قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّتِيْ تُجَادِلُكَ فِيْ

تحقيق سره واوريده الله وينا د هغه زنانه چي بحث ئې کوتا سره په باره

زَوْجِهَا وَ تَشْتَكِيْٓ اِلَى اللّٰهِ ۖ وَ اللّٰهُ يَسْمَعُ

د خاوند خپل کنبي او فرياد ئي کو الله ته ، او الله اوريدي

تَحَاوُرَكُمَا ۭ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌۢ بَصِيْرٌ ۝١ اَلَّذِيْنَ

خبري اتري ستاسو ، يقيناً الله اوريدونکي ليدونکي دے * هغه کسان چي

يُظٰهِرُوْنَ مِنْكُمْ مِّنْ نِّسَآئِهِمْ مَّا هُنَّ

ظهار کئ ستاسو نه د بيبيانو خپلو نه نه دي دا ښځے

اُمَّهٰتِهِمْ ۭ اِنْ اُمَّهٰتُهُمْ اِلَّا الّٰٓـِٔيْ وَلَدْنَهُمْ ۭ

ميندي د دوي ، نه دي ميندي د دوي مګر هغه زنانه چي زيږولي ئې دي دوي لره ،

وَ اِنَّهُمْ لَيَقُوْلُوْنَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ

او يقيناً دوي خامخا وائي نا آشنا د وينا نه

وَ زُوْرًا ۭ وَ اِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ ۝٢ وَ الَّذِيْنَ

او دروغ ، او يقيناً الله خامخا معافي کونکے مهربان دے * او هغه کسان

يُظٰهِرُوْنَ مِنْ نِّسَآئِهِمْ ثُمَّ يَعُوْدُوْنَ

چي ظهار کئ د بيبيانو خپلو نه بيا راګرځي دوي

لِمَا قَالُوْا فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مِّنْ قَبْلِ اَنْ

هغه وينا نه چي وئيلے ئي وه نو آزادول دي د څټ (د غلام) مخکښي د دي نه

يَّتَمَآسَّا ۭ ذٰلِكُمْ تُوْعَظُوْنَ بِهٖ ۭ وَ اللّٰهُ بِمَا

چي لاس وروړي يو بل له ، دغه حکم پند درکولے شي تاسو ته په دي باندي ، او الله په هغه چي

سُورَةُ الْمُجَادِلَةِ

ربط د سورت المجادلة:

(۱) مخکښې سورت کښې ترغيب الى الانفاق ذکر شو دلته ځائے د انفاق ښائي.

(۲) مخکښې سورت کښې احوال د منافقينو ذکر شو دلته دوی له زواجر ورکئ.

(۳) مخکښې سورت کښې ترغيب وو انفاق ته دانفاق دپاره تنظيم ضروري وی نو دلته تنظيم ته ترغيب ورکئ.

امتيازات د سورت المجادلة:

(۱) دا سورت ممتاز دے په واقعې د خوله بنت حکيم رضي الله عنها باندې.

(۲) په کفارے د ظهار باندې.

(۳) په آدابو د مجلس باندې.

دعوی د سورت المجادلة: زجر منافقينو ته او رد د رسم باطل.

خلاصه د سورت المجادلة: سورت کښې رد د رسم باطل دے څکه رسم باطل سره په جماعت کښې افتراق راځي

په عربو کښې دا رسم وو: ښځې ته به ئې (انت علیّ کظهر امی) اوئيل نوهغه به ئې هميشه په ځان حرامه ګڼړله او دې سورة مجادله کښې درې ځله لفظ د الم سره آيت ۷، ۸، ۱٤، کښې منافقانو ته زجر دے،

او درې قاعدې دپاره دجماعت ذکر کوي په لفظ د يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا سره.

اوله قاعده. آيت ۹ چې غلطې جرګې مه کوئ.

دويمه قاعده آيت ۱۱ کښې، چې مجلس کښې ملګری ته ځائے پريږدئ.

دريمه قاعده آيت ۱۲ کښې چې امير جماعت ته مخکښې د جرګې نه صدقه {تحفه} پيش کئ.

Maktaba Tul Ishaat.com

تَعۡمَلُوۡنَ خَبِیۡرٌ ﴿۳﴾ فَمَنۡ لَّمۡ یَجِدۡ فَصِیَامُ

تاسو کوئ خبر دار دے * پس چا چې اونه مونده (غلام) نو روژے نیول دي

شَهۡرَیۡنِ مُتَتَابِعَیۡنِ مِنۡ قَبۡلِ اَنۡ

دوه میاشتې پرله پسے مخکښې د دې نه چې

یَّتَمَآسَّا ۚ فَمَنۡ لَّمۡ یَسۡتَطِعۡ فَاِطۡعَامُ سِتِّیۡنَ

لاس ورړې یو بل له، پس څوک چې طاقت نه لري (د روژو نیولو) نو خوراک ورکول دي شپېتو

مِسۡکِیۡنًا ؕ ذٰلِکَ لِتُؤۡمِنُوۡا بِاللّٰهِ وَ رَسُوۡلِهٖ ؕ

مسکینانو ته، دا دې د پاره چې تاسو ایمان اولرئ په الله او په پیغمبر د الله باندې،

وَ تِلۡکَ حُدُوۡدُ اللّٰهِ ؕ وَ لِلۡکٰفِرِیۡنَ عَذَابٌ

او دا پولې (حکمونه) د الله دي، او د پاره د کافرانو دے عذاب

اَلِیۡمٌ ﴿۴﴾ اِنَّ الَّذِیۡنَ یُحَآدُّوۡنَ اللّٰهَ وَ رَسُوۡلَهٗ

دردناک * یقینًا هغه کسان چې خلاف کوي د الله او د پیغمبر د الله

کُبِتُوۡا کَمَا کُبِتَ الَّذِیۡنَ مِنۡ قَبۡلِهِمۡ وَ قَدۡ

ذلیله به شي لکه څنګه چې ذلیله شوي وو هغه کسان چې مخکښې د دوي نه وو او په تحقیق سره

اَنۡزَلۡنَاۤ اٰیٰتٍۭ بَیِّنٰتٍ ؕ وَ لِلۡکٰفِرِیۡنَ عَذَابٌ

رالیږلي دي مونږه دلائل واضحه، او د پاره د کافرانو عذاب

مُّهِیۡنٌ ﴿۵﴾ یَوۡمَ یَبۡعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمِیۡعًا فَیُنَبِّئُهُمۡ

سپکونکے دے * (یاده که) هغه ورځ چې راپورته به کړي الله ټول نو خبر به ورکړي دوي ته

بِمَا عَمِلُوۡا ؕ اَحۡصٰهُ اللّٰهُ وَ نَسُوۡهُ ؕ وَ اللّٰهُ

په هغه چې دوي کړے وو احاطه کړې ده (د دوي) په عمل باندې الله او دوي هیر کړے دے خپل عمل او الله



عَلٰی کُلِّ شَیۡءٍ شَهِیۡدٌ ﴿۶﴾ اَلَمۡ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ

په هر یو شي باندې ګواه / پوهه دے * آیا ته نه ګورې چې یقینًا الله

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ مَا
پوهيږي په هغه چي آسمانونو او هغه چي زمكو كښي دي ، نه
يَكُوْنُ مِنْ نَّجْوٰى ثَلٰثَةٍ اِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ
كيږي هيڅ يو جرګه د دريو كسانو مګر دا الله څلورم د دوى وي
وَ لَا خَمْسَةٍ اِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَ لَآ اَدْنٰى مِنْ
او نه د پنځو كسانو مګر دا الله شپږم د دوى وي او نه كم د
ذٰلِكَ وَلَآ اَكْثَرَ اِلَّا هُوَ مَعَهُمْ اَيْنَ مَا كَانُوْا ۚ
دي نه او نه زيات (د دي نه) مګر دا الله دوى سره وي(۱) كوم ځائے چي وي دوى ،
ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ اِنَّ
بيا به خبر وركي دوى ته په هغه عملونو چي دوى كړي وو په ورځ د قيامت باندي ، يقيناً
اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ۝ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ
الله په هر يو شي باندي پوهه دے ، آيا ته نه ګوري هغه كسانو ته
نُهُوْا عَنِ النَّجْوٰى ثُمَّ يَعُوْدُوْنَ لِمَا نُهُوْا
چي منع شوي وو د (غلطو) جرګو نه بيا راګرځي دوي هغه ته چي منع شوي وو
عَنْهُ وَ يَتَنٰجَوْنَ بِالْاِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ
د هغي نه او جرګي كوي په خورولو د ګناه (شرک) او د زياتي (بدعت)
وَ مَعْصِيَتِ الرَّسُوْلِ ؗ وَ اِذَا جَآءُوْكَ حَيَّوْكَ
او په نافرماني د پيغمبر او كله چي راشي دوى تا ته پيشكشي دركي تا ته(۲)
بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللّٰهُ ۙ وَ يَقُوْلُوْنَ فِيْٓ
په هغه الفاظو باندي چي پيشكشي نه ده دركړي تا ته په هغي سره الله ، او وائي دوى په
اَنْفُسِهِمْ لَوْ لَا يُعَذِّبُنَا اللّٰهُ بِمَا نَقُوْلُ ؕ
زړونو خپلو كښي ولے عذاب نه راكوي مونږه لره الله په سبب د هغه چي وايو مونږه ،

(۱) په اعتبار د علم.
(۲) سلام كوي په تا باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ ۚ يَصْلَوْنَهَا ۚ فَبِئْسَ

كافي دے دوي لره جهنّم ، دننه به شي دي ته ، پس ډير بد دے

الْمَصِيْرُ ⑧ يٰاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا تَنَاجَيْتُمْ

ځائے د ورتلو (داجهنم)* اے ايـمان والو كله چي جرگه كوئ تاسو

فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْاِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ مَعْصِيَتِ

نو جرگه مه كوئ په گناه او زياتي او په نافرمانئ د

الرَّسُوْلِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَ التَّقْوٰى ۭ وَاتَّقُوا

پيغمبر (عليه السلام) او جرگه كوئ په نيكئ (توحيد) او پرهيزگارئ (سنت) ، او اوبريږئ د

اللّٰهَ الَّذِيْٓ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ⑨ اِنَّمَا النَّجْوٰى

الله هغه ذات نه چي هغه ته به تاسو پورته كړے شئ* يقيناً غلطه جرگه

مِنَ الشَّيْطٰنِ لِيَحْزُنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ لَيْسَ

د شيطان د طرفه ده دي د پاره چي غمژن كړي هغه كسان چي ايمان ئې راوړے دے او نه دے

بِضَآرِّهِمْ شَيْـًٔا اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَ عَلَى اللّٰهِ

ضرر وركونكے دوي ته ذره بر مگر په حكم د الله ، او په الله باندي

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ⑩ يٰاَيُّهَا الَّذِيْنَ

ځان دِ اوسپاري مـــــومنان* اے

اٰمَنُوْٓا اِذَا قِيْلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوْا فِي الْمَجٰلِسِ

ايمان والو كله چي اوئيلے شي تاسو ته چي ځائے پربردئ په مجلسونو كښي

فَافْسَحُوْا يَفْسَحِ اللّٰهُ لَكُمْ ۚ وَاِذَا قِيْلَ انْشُزُوْا

نو ځائے پربردئ پراخي به راولي الله ستاسو د پاره ، او كله چي اوئيلے شي خواره شئ

فَانْشُزُوْا يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ ۙ وَ

نو خوځ تاسو (خواره شئ) پورته كړي الله هغه كسان چي ايمان ئې راوړے دے ستاسو نه ، او

الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجٰتٍ ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا

هغه کسان چي ورکړے شوے دے ورته علم په درجو کښې، او الله په هغه چي

تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿١١﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا

تاسو ئې کوئ خبر دار دے* اے ایمان والو کله چي

نَاجَيْتُمُ الرَّسُوْلَ فَقَدِّمُوْا بَيْنَ يَدَيْ

جرګي کوئ تاسو پیغمبر (علیه السلام) سره نو پیش کئ مخکښې د

نَجْوٰىكُمْ صَدَقَةً ؕ ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَ اَطْهَرُ ؕ

جرګه ستاسو نه صدقه، دا کار غوره دے د پاره ستاسو او ډیر پاکیزه (د پاره د زړونو)

فَاِنْ لَّمْ تَجِدُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٢﴾

پس که اونه موندو تاسو (مال) نو یقینًا الله بښونکے مهربان دے*

ءَاَشْفَقْتُمْ اَنْ تُقَدِّمُوْا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰىكُمْ

ایا ګران لګي په تاسو(١) دا چي مخکښې کئ تاسو د جرګے خبلے نه

صَدَقٰتٍ ؕ فَاِذْ لَمْ تَفْعَلُوْا وَ تَابَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ

صدقے، پس کله چي اونه که تاسو دا کار (د مجبورۍ نه) او مهرباني اوکړه الله په تاسو باندي

فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ وَ اَطِيْعُوا

نو قائم کئ مونځ او ورکئ زکوة او تابعداري اوکئ د

اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ ؕ وَ اللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٣﴾

الله او د پیغمبر د الله، او الله خبر دار دے په هغه چي تاسو ئې کوئ*

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ

آیا ته نه ګوري هغه کسانو ته چي واوړیدل / دوستي ئې اوکړه داسي قوم سره چي غضب کړے دے الله

عَلَيْهِمْ ؕ مَا هُمْ مِّنْكُمْ وَ لَا مِنْهُمْ ۙ وَ يَحْلِفُوْنَ

په هغوي باندي، نه دي دوی ستاسو ملګري او نه د هغوي، او قسمونه خوري دوی

(١) آيا او ګران دي تاسو

ع

Maktaba Tul Ishaat.com

عَلَى الْكَذِبِ وَ هُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿١٤﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ

په دروغه باندي او دوي پوهيږي * تيار کړے دے الله

لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا ؕ اِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوْا

دوي لره عذاب سخت ، يقينًا دوي ډير بد دے هغه چي دوي

يَعْمَلُوْنَ ﴿١٥﴾ اِتَّخَذُوْٓا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوْا

عمل کړ * نيولي ئي دي قسمونه / لوظونه خپل ډال نو بندئ خلقو لره / بنديږي

عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿١٦﴾

د لاري د الله نه نو دوي لره دے عذاب سپکونکے *

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَ لَآ اَوْلَادُهُمْ

هيڅ کله فائده به ورنه کي دوي ته مالونه د دوي او نه اولاد د دوي

مِّنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ؕ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ؕ هُمْ

د (عذاب د) الله نه هيڅ شے ، دغه کسان جهنميان دي ، دوي به

فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمِيْعًا

به دي کښي هميشه وي * (ياد که) هغه ورځ چي پورته به کي دوي لره الله ټول

فَيَحْلِفُوْنَ لَهٗ كَمَا يَحْلِفُوْنَ لَكُمْ وَ يَحْسَبُوْنَ

نو دوي به قسمونه خوري دي الله ته لکه څنګه چي قسمونه خوري تاسو ته او ګمان کړ دوي

اَنَّهُمْ عَلٰى شَيْءٍ ؕ اَلَآ اِنَّهُمْ هُمُ الْكٰذِبُوْنَ ﴿١٨﴾

چي يقينًا دوي په څه دين باندي دي ، خبر دار يقينًا دوي هم دوي دي دروغژن *

اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰنُ فَاَنْسٰىهُمْ ذِكْرَ

غالب شوے دے په دوي باندي شيطان نو هير کړے ئي دے دوي نه کتاب د

اللّٰهِ ؕ اُولٰٓئِكَ حِزْبُ الشَّيْطٰنِ ؕ اَلَآ اِنَّ حِزْبَ

الله ، دغه کسان ډله د شيطان ده ، خبر دار يقينًا ډله د

الشَّيْطٰنِ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿١٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ
شيطان هم دوي دي تاوانيان · يقينًا هغه كسان چي
يُحَآدُّوْنَ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗٓ اُولٰٓئِكَ فِي
خلاف كئ د الله او د پيغمبر د الله دغه كسان به
الْاَذَلِّيْنَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللّٰهُ لَاَغْلِبَنَّ اَنَا وَ رُسُلِيْ ؕ
ذليلو (خلقو) كښي دي * مقرر كړے ده الله چي خامخا غالب به يم زه او پيغمبران زما ،
اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿٢١﴾ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُّؤْمِنُوْنَ
يقينًا الله طاقت والا زورآور ذات دے * نه به مومي ته يو قوم چي ايمان راوړي
بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَآدُّوْنَ مَنْ حَآدَّ
په الله باندي او په ورځ د آخرت باندي چي هغوي به دوستي كئ د هغه چا سره چي خلاف كئ د
اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَلَوْ كَانُوْٓا اٰبَآءَهُمْ اَوْ اَبْنَآءَهُمْ
الله او د پيغمبر د الله اگر كه وي دغه كسان پلاران د دوي يا زامن د دوي
اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشِيْرَتَهُمْ ؕ اُولٰٓئِكَ كَتَبَ فِيْ
يا رونړه د دوي يا ټبر د دوي ، دغه كسان مضبوط كړے دے (الله) په
قُلُوْبِهِمُ الْاِيْمَانَ وَ اَيَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُ ؕ
زړونو د دوي كښي ايمان او مضبوط كړي ئي دي دوي لره په مهرباني د خپل طرف نه ،
وَ يُدْخِلُهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا
او دننه به كي دوي لره جنتونو ته چي بهيږي به د لاندي د (اونو د) هغي نه
الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ
ولے هميشه به وي په هغي كښي ، خوشحاله دے الله د دوي نه
وَ رَضُوْا عَنْهُ ؕ اُولٰٓئِكَ حِزْبُ اللّٰهِ ؕ اَلَآ اِنَّ
او دوي خوشحاله دي د الله نه ، دغه كسان ډله د الله ده ، خبر دار يقينًا

Maktaba Tul Ishaat.com

حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿٢٢﴾

دله د الله هم دوي دي كامياب *

آياتها ٢٤ سُوْرَةُ الْحَشْرِ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتيب ٥٩ نزول ١٠١ ركوعاتها ٣

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِی الْاَرْضِ ۚ

پاكي بيانوي الله لره هغه چي اسمـــانونو او هغه چي زمكو كښي دي ،

وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِیْۤ اَخْرَجَ

او دا الله غالب حكمت والا دے * دا الله هغه ذات دے چي راوئي يستل

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ دِيَارِهِمْ

هغه كسان چي كفر ئي كړے دے د اهل كتابو نه د كورونو د دوي نه

لِاَوَّلِ الْحَشْرِ ؕ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَّخْرُجُوْا وَ ظَنُّوْۤا

په اول حملے (د مومنانو باندي) ، گمان نه كوو تاسو دا چي دوي به اوځي او دوي گمان كوو

اَنَّهُمْ مَّانِعَتُهُمْ حُصُوْنُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ فَاَتٰىهُمُ

چي يقيناً دوي بچ كونكي دي دوي لره قلعي د دوي. د (عذاب د) الله نه نو راغے دوي ته

اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوْا ۗ وَ قَذَفَ فِیْ

(عذاب د) الله د داسے طرف نه چي دوي. گمان هم نه كو ، او وے غورځوله په

قُلُوْبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُوْنَ بُيُوْتَهُمْ

زړونو د دوي كښي يره ورانول ئي كورونه خپل

بِاَيْدِيْهِمْ وَ اَيْدِی الْمُؤْمِنِيْنَ ۗ فَاعْتَبِرُوْا

په لاسونو خپلو او په لاسونو د مومنانو باندي ، نو عبرت واخلئ

يٰۤاُولِی الْاَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَ لَوْ لَاۤ اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ

اے خاوندانو د عقل (عقلمندو)* او كه نه وے مقرر كړے الله

سُوْرَةُ الْحَشْرِ

ربط د سورت الحشر :

(١) مخکښې سورت کښې منافقانو ته زواجر ذکر شو دلته حال د منافقانو ذکرکيږي.

(٢) مخکښې سورت کښې قواعد دتنظيم ذکر شو دلته آيت ٨ تا١٠ کښې صفات د ارکانو دتنظيم ذکر کړ.

(٣) مخکښې سورت آيت ٥ کښې صداقت د قرآن ذکر شو دلته آيت ٢١ کښې عظمت د قرآن ذکر کيږي .

امتيازات د سورت الحشر :

(١) سورت ممتاز دے په واقعې د بنی نظير باندي .

(٢) په ذکر د جلا وطنۍ د يهودو سره .

(٣) په ذکر د لينة کهجوري باندي .

دعوی د سورت الحشر : الزجر و التخويف ، و حال المنافقين .

خلاصه د سورت الحشر : په سورت کښې پنځه خبري ذکر کيږي :

{١} دعوی د توحيد آيت ١.

{٢} تخويف دنيوی او د هغې مثال سره د وجې د جلاوطنۍ نه آيت ٢ تا ٤ بيا مصارف د مال فئ بناني او ترغيب الی الانفاق ورکړ آيت ٦ تا١٠.

{٣} زجر منافقانو ته او دهغوی اوصاف قبيحه {يعنې بغض کول ديو بل سره،خپل مينځ کښې افتراق ،يو بل سره دهوکه کول اوبزدلی کول } ذکر کيږي آيت ١١ تا١٧

{٤} تزهيد من الدنيا او ترغيب الی الآخرة آيت ١٨ ،٢٠.

{٥}عظمت د قرآن د پاره د ترغيب الی القرآن او توحيد سره د دلائلو نه ذکر کيږي.

Maktaba Tul Ishaat.com

عَلَيۡهِمُ الۡجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمۡ فِى الدُّنۡيَا ؕ وَ لَهُمۡ

په دوي باندي جلاوطني نو خامخا عذاب به ئي ورکړے وو دوي ته په دنیا کښې، او دوي لره

فِى الۡاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿۳﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمۡ

په آخرت کښې عذاب د اوور دے * دا د دي وجې نه چي دوي

شَآقُّوا اللّٰهَ وَ رَسُوۡلَهٗ ۚ وَ مَنۡ يُّشَآقِّ اللّٰهَ

خلاف کړے وو د الله او د پیغمبر د الله، او چا چي خلاف اوکه د الله

فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيۡدُ الۡعِقَابِ ﴿۴﴾ مَا قَطَعۡتُمۡ

پس یقیناً الله سخت عذاب والا دے * هغه چي بریکولے تاسو

مِّنۡ لِّيۡنَةٍ اَوۡ تَرَكۡتُمُوۡهَا قَآئِمَةً عَلٰٓى

لینه کهجورے یا پریخودي تاسو هغي لره ولاړي په

اُصُوۡلِهَا فَبِاِذۡنِ اللّٰهِ وَ لِيُخۡزِىَ الۡفٰسِقِيۡنَ ﴿۵﴾

مونډانو خپلو باندي نو دا په حکم د الله باندي وو او دي د پاره چي رسوا کي (الله) فاسقان *

وَمَآ اَفَآءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوۡلِهٖ مِنۡهُمۡ فَمَآ اَوۡجَفۡتُمۡ

او هغه چي غنیمت اوکه الله په خپل پیغمبر باندي د دوي نه نو نه وو زغلولي تاسو

عَلَيۡهِ مِنۡ خَيۡلٍ وَّ لَا رِكَابٍ وَّ لٰـكِنَّ اللّٰهَ

په دي باندي څه اسونه او نه سورلي(اوښان) لیکن الله

يُسَلِّطُ رُسُلَهٗ عَلٰى مَنۡ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ

غالب کړي پیغمبران خپل په هغه چا چي خوښه ئې شي ، او الله په هر یو

شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ﴿۶﴾ مَاۤ اَفَآءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوۡلِهٖ مِنۡ

شي باندي قدرت والا دے * هغه چي غنیمت اوکه الله په خپل رسول باندي د

اَهۡلِ الۡقُرٰى فَلِلّٰهِ وَلِلرَّسُوۡلِ وَلِذِى الۡقُرۡبٰى

کلو والو نه نو خاص د پاره د الله او د پاره د پیغمبر(د الله) او د پاره د خپلو خپلوانو (د پیغمبرعلیه السلام)

وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَابْنِ السَّبِيْلِ ۙ كَیْ لَا

او د يتيمانانو او د مسكينانو او د مسافرو، دي د پاره چي نه

يَكُوْنَ دُوْلَةًۢ بَيْنَ الْاَغْنِيَآءِ مِنْكُمْ ؕ وَمَآ اٰتٰىكُمُ

شي اړول راړول په مينځ د مالدارو ستاسو كښي، او هغه چي دركړي تاسو ته

الرَّسُوْلُ فَخُذُوْهُ ۚ وَمَا نَهٰىكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوْا ۚ

پيغمبر نو اونيسئ هغي لره، او هغه چي منع كړئ تاسو لره د هغي نه نو منع شئ،

وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝۷

او اويرېږئ د الله نه، يقينًا الله سخت عذاب والا دے.

لِلْفُقَرَآءِ الْمُهٰجِرِيْنَ الَّذِيْنَ اُخْرِجُوْا مِنْ

(مال فيئ) د پاره د غريبانو مهاجرينو هغه كسانو دے چي اوښكلے شوي دي د

دِيَارِهِمْ وَاَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنَ

كورونو خپلو نه او (جدا شوي دي) د مالونو خپلو نه لټي دوي فضل د طرفه د

اللّٰهِ وَرِضْوَانًا وَّيَنْصُرُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ؕ

الله نه او رضامنتيا او امداد كړئ د (دين د) الله او د پيغمبر د الله،

اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ ۝۸ وَالَّذِيْنَ تَبَوَّؤُ

دغه كسان هم دوي دي رشتيني. او هغه كسان چي ځائے ئې وركړ (مهاجرينو ته)

الدَّارَ وَالْاِيْمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّوْنَ مَنْ

په كورونو كښي او (راوړے ئې دے) ايمان مخكښي (د راتلو) د دوي نه مينه ساتي دوي هغه چا سره

هَاجَرَ اِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُوْنَ فِيْ صُدُوْرِهِمْ

چي هجرت ئې كړے دے ته او نه مومي دوي په سينو خپلو كښي

حَاجَةً مِّمَّآ اُوْتُوْا وَيُؤْثِرُوْنَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ

تنګستيا د هغه څه نه چي وركړے شوي دي دوي ته او غوره كړئ (انصار مهاجرينو لره) په خپلو ځانونو باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ لَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۟ؕ وَ مَنْ يُّوْقَ شُحَّ

اګر که وي په دوي (انصارو) باندې لوږه، او څوک چې بچ کړے شو د بخل د

نَفْسِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝٩ وَ الَّذِيْنَ

خپل نفس نه نو دغه کسان هم دوي دي کامیاب ٭ او هغه کسان

جَآءُوْ مِنْۢ بَعْدِهِمْ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا

چې راغلل دوي روستـــو د دوي نه وائي دوي اے ربه زمونږه ببښنه اوکې مونږ ته

وَ لِاِخْوَانِنَا الَّذِيْنَ سَبَقُوْنَا بِالْاِيْمَانِ وَ لَا

او رونړو زمونږ هغه کسانو ته چې مخکښې شوي دي زمونږ نه ایمان (راوړلو) سره او مه

تَجْعَلْ فِيْ قُلُوْبِنَا غِلًّا لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا رَبَّنَآ

ګرځے په زړونو زمونږ کښې بد نیتي هغه کسانو ته چې ایمان ئې راوړے دے اے ربه زمونږه

اِنَّكَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝١٠ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ

یقینًا ته ئې نرمي کونکے مهربان ٭ ایا ته نه ګوري هغـــه کسانو ته

نَافَقُوْا يَقُوْلُوْنَ لِاِخْوَانِهِمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

چې منافقت ئې کړے دے وائي دوي رونړو خپلو هغه کسانو ته چې کفر ئې کړے دے

مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَئِنْ اُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ

د اهل کتابو نه که اوښکلے شوئ تاسو نو خامخا اوځو به مونږه

مَعَكُمْ وَ لَا نُطِيْعُ فِيْكُمْ اَحَدًا اَبَدًا ۙ وَّ اِنْ

تاسو سره او تابعداري نه کوو مونږه په باره ستاسو کښې د یو تن هیڅري ، او که

قُوْتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ

جنګ کولے شي تاسو سره نو خامخا امداد به کوو مونږه ستاسو، او الله ګواهي کړي چې یقینًا دوي

لَكٰذِبُوْنَ ۝١١ لَئِنْ اُخْرِجُوْا لَا يَخْرُجُوْنَ مَعَهُمْ ۚ

خامخا دروغژن دي ٭ که دوي اوښکلے شو نو نه اوځي (دا منافقان) دوي سره

وَلَىِٕنْ قُوْتِلُوْا لَا يَنْصُرُوْنَهُمْ ۚ وَلَىِٕنْ نَّصَرُوْهُمْ

او که جنګ کولے شي دوي سره نو امداد نه کيږ د دوي ، او که امداد کيږ د دوی

لَيُوَلُّنَّ الْاَدْبَارَ ۙ قف ثُمَّ لَا يُنْصَرُوْنَ ⑫ لَاَنْتُمْ

نو خامخا وابه ړي شاګاني بيا به د دوي امداد اونه کړے شي * خامخا تاسو

اَشَدُّ رَهْبَةً فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنَ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ

ډير سخت يئ په اعتبار د يرې په سينو د دوي کښې د الله نه ، دا په دې وجه

بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ ⑬ لَا يُقَاتِلُوْنَكُمْ

چې يقينًا دوي يو قوم دے چې نه پوهيږي * جنګ نه کيږ دوي تاسو سره

جَمِيْعًا اِلَّا فِيْ قُرًى مُّحَصَّنَةٍ اَوْ مِنْ وَّرَآءِ

ټول مګر په هغه کلو قلعه بندو کښې يا آخوا د

جُدُرٍ ؕ بَاْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيْدٌ ؕ تَحْسَبُهُمْ

ديوال نه ، جنګ د دوي په خپل مينځ کښې سخت دے ، ګمان به کے ته په دوي باندې

جَمِيْعًا وَّقُلُوْبُهُمْ شَتّٰى ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا

د متفقو او زړونه د دوي مختلف دي ، دا په دې وجه چې دوي يو قوم دے چې د

يَعْقِلُوْنَ ⑭ كَمَثَلِ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيْبًا

عقل نه کار نه اخلي *مثال د دوی په شان د هغه کسانو دے چې مخکښې د دوي نه وو نزدے

ذَاقُوْا وَبَالَ اَمْرِهِمْ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ⑮

وے څکه انجام د عمل خپل ، او دوي لره عذاب دردناک دے *

كَمَثَلِ الشَّيْطٰنِ اِذْ قَالَ لِلْاِنْسَانِ اكْفُرْ ۚ

(مثال د منافق په دوستي کښې) په شان د شيطان دے کله چې واېي انسان ته کفر اوکه ،

فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ اِنِّيْ بَرِيْٓءٌ مِّنْكَ اِنِّيْٓ اَخَافُ

پس کله چې کفر اوکي نو واېي دے يقينًا زه بے زاره يم ستا نه زه يريږم

Maktaba Tul Ishaat.com

اللّٰهَ رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٦﴾ فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَآ اَنَّهُمَا

د الله نه چې رب د مخـــلوقات دے • نو شي انجام د دې دواړو يقينًا دا دواړه

فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيْهَا ۗ وَ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا

په اوور كښې هميشه به وي په دې اوور كښې ، او دا ده بدله

الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٧﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ

د ظالمانو • اے ايمـــان والو اوېرېږئ د الله نه

وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ ۚ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ ۗ

او سوچ دِ اوکړي هريو نفس چې څه ئې مخکښې کړي دي د پاره د صبا (قيامت) ، او اوېرېږئ د الله نه،

اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌ ۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٨﴾ وَ لَا تَكُوْنُوْا

يقينًا الله خبردار دے په هغه چې کوئ تاسو • او مه كيږئ تاسو

كَالَّذِيْنَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰىهُمْ اَنْفُسَهُمْ ۗ

په شان د هغه کسانو چې هېر کړے ئې دے الله نو هېر كه دوي نه (الله) حق د نفسونو د دوي،

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِيْٓ اَصْحٰبُ

دغه كسان هم دوي دي فاسقان • نه دي برابر جهنميان

النَّارِ وَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۗ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ

او جنتيان • جنتيان

هُمُ الْفَآئِزُوْنَ ﴿٢٠﴾ لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى

هم دوي دي كامياب • كه رااليږلے وے مونږه دې قرآن لره په

جَبَلٍ لَّرَاَيْتَهٗ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ

يو غر باندې نو خامخا ليدلے به وو تا دې غر لره يريدونكے ټوټے ټوټے كيدونكے د وېرے د

اللّٰهِ ۗ وَ تِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ

الله نه، او دغه مثالونه دي بيانوو مونږه دے لره خلقـــو ته

لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذِيْ لَآ اِلٰهَ

خامخا چې دوي سوچ او فکر اوکړي * دا الله هغه ذات دے چې نشته بل حاجت روا

اِلَّا هُوَ ۚ عٰلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ هُوَ الرَّحْمٰنُ

مګر دا الله دے، پوهه دے په پټو او په ښکارو باندې، دا الله عامې مهربانۍ والا

الرَّحِيْمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذِيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ

او خاصې مهربانۍ والا دے * دا الله هغه ذات دے چې نشته بل حاجت روا مګر دا الله دے،

اَلْمَلِكُ الْقُدُّوْسُ السَّلٰمُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ

بادشاه ډیر پاک دے سلامتیا ورکونکے امن ورکونکے حفاظت کونکے

الْعَزِيْزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ ؕ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا

غالب زور آور لائق د لوئۍ دے، پاکي ده الله لره د هغه نه چې

يُشْرِكُوْنَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

دوي ئې شريکوي (الله سره) دا الله پيدا کونکے هر څه جوړونکے شکل ورکونکے دے

لَهُ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ؕ يُسَبِّحُ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ

دي الله لره نومونه دي ښائسته ښائسته، پاکي بيانوي دي الله لره هغه مخلوقات چې آسمانونو

وَالْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٢٤﴾ ع

او زمکو کښې دي، او دا الله غالب حکمت والا دے *

ع ٣ / ٦

اٰياتها ١٣	سُوْرَةُ الْمُمْتَحَنَةِ مَدَنِيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوین ٦٠ نزول ٩١	رکوعاتها ٢

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا عَدُوِّيْ وَ

اے ایمان والو مه نیسئ دشمنان زما او

عَدُوَّكُمْ اَوْلِيَآءَ تُلْقُوْنَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَ

دشمنان خپل دوستان چې لیږئ تاسو دوي ته خبر د دوستۍ

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْمُمْتَحِنَةِ

ربط د سورت الممتحنة :

(۱) مخکښې سورت کښې بیان دمعاهدینو داهل کتابو وو دلته بیان د معاهدینو د مشرکینو دے .
(۲) مخکښې سورت کښې زجر ومنافقینو ته دلته مؤمنانو ته زجر ورکئ .
(۳) مخکښې سورت کښې نمونه دعذاب ذکر شوه دلته په افعال قبیحه باندې زجر اورتنه ورکئ .

امتیازات د سورت الممتحنة :

(۱) سورت ممتاز دے په خصوصی تسلی باندې مؤمنانو ته .
(۲) په ذکر ددوه قسمه کافرانوباندې .
(۳) په حکم دامتحان کولو په مهاجراتو مؤمناتوباندې .

دعویٰ د سورت الممتحنة : التباعد من الکافرین و الزجر لمن تولهم

خلاصه د سورت الممتحنة : دا سورت دوه حصې دے ،

اوله حصه ٦ پورې پدیکښې زجر دے په دوستئ د کافرانو سره او د دوی نه د بائیکاټ کولو علتونه او واقعه دابراهیم ﷺ او د هغه دملګرو بطور تمثیل او تنویر ذکر کیږي .

دویمه حصه : آیت ۷ نه ترآخره پورې ، پدیکښې د مؤمنانو د پاره ضروری امور ذکر کیږي اول کښې تسلي بیا د کافرانو {مشرکانو} دوه قسمونه ذکر کئ

{۱} هغه کافران چې هغوی سره د مؤمنانو لین دین روادے چې هغه معاهدین دي آیت ۸ .
{۲} هغه کافران چې هغوی سره لین دین جائز نه دے چې هغه محاربین دي آیت ۹.

بیا دوه قاعدې ذکر کیږي :
{۱} قاعده دپاره د مؤمنانو په باره دمعاشرت مع الکفار اوپه باره دمهاجروزنانو کښې آیت ۱۰ .
{۲} قاعده دپاره د نبي علیه السلام او د امیر جماعت په باره د کیفیت اوشرائطو د بیعت کښې . آیت ۱۲ .

قَدْ كَفَرُوْا بِمَا جَآءَكُمْ مِّنَ الْحَقِّ ۚ يُخْرِجُوْنَ

تحقيق سره دوي كفر كړے دے په هغه چې راغلے دے تاسو ته حق ، اوباسي دوي

الرَّسُوْلَ وَ اِيَّاكُمْ اَنْ تُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ ؕ

پيغمبر او خاص تاسو لره دي وجې نه چې تاسو ايمان لرئ په الله چې رب ستاسو دے ،

اِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِيْ سَبِيْلِيْ وَ ابْتِغَآءَ

كه تاسو وتلي يئ د پاره د جهاد كولو په لاره زما كښې او د پاره د لټولو د

مَرْضَاتِيْ ۖ تُسِرُّوْنَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ ۖ وَ

رضامنتيا زما ، پټوئ تاسو دوي ته دوستي ، او

اَنَا اَعْلَمُ بِمَآ اَخْفَيْتُمْ وَ مَآ اَعْلَنْتُمْ ؕ وَ مَنْ

زه پوهه يم په هغه چې پټوئ تاسو او په هغه چې ښكاره كوئ تاسو ، او چا چې

يَّفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيْلِ ①

اوكه دا كار ستاسو نه (آئنده) تحقيق سره خطا شو دے د نيغي لاري نه .

اِنْ يَّثْقَفُوْكُمْ يَكُوْنُوْا لَكُمْ اَعْدَآءً وَّ يَبْسُطُوْٓا

كه وس بر شي د دوي په تاسو باندې نو شي به دوي ستاسو د پاره دشمنان او اوږده به كې

اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ وَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوْٓءِ وَ وَدُّوْا

تاسو ته لاسونه خپل او ژبے خپلے په بدئی سره او خوښ ګڼړي دوي

لَوْ تَكْفُرُوْنَ ② لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَ لَآ

ارمان چې تاسو كفر اوكړئ . هر ګز فائده به درنه كې تاسو ته خپلـــولي ستاسو

اَوْلَادُكُمْ ۚ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ ؕ

او نه اولاد ستاسو ، په ورځ د قيامت ، جدائي به راولي په مينځ ستاسو كښې .

وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ③ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ

او الله د هغه چې تاسو كوئ ليدونكے دے . په تحقيق سره شتے د پاره ستاسو

Maktaba Tul Ishaat.com

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِيْٓ اِبْرٰهِيْمَ وَ الَّذِيْنَ مَعَهٗ ۚ

نمونه ښائسته په باره د ابراهيم (عليه السلام) کښې او د هغه کسانو کښې چې هغه سره وو،

اِذْ قَالُوْا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَءٰٓؤُا مِنْكُمْ وَ مِمَّا

كله چې وے وئيل خپل قوم ته يقيناً مونږه بے زاره يو ستاسو نه او د هغه نه

تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؗ كَفَرْنَا بِكُمْ وَ بَدَا

چې تاسو عبادت کوئ سيوا د الله نه انکار کوو مونږه ستاسو (د ملګرتيا) نه او ښکاره شوې ده

بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَ الْبَغْضَآءُ اَبَدًا

په مينځ زمونږ او په مينځ ستاسو کښې ښکاره دشمني او پټه دشمني (ترڅګني) هميشه

حَتّٰى تُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَحْدَهٗٓ اِلَّا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ

تر دې چې ايمان راوړئ تاسو په الله باندې چې يکې يو دے مګر وينا د ابراهيم (عليه السلام)

لِاَبِيْهِ لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَ مَآ اَمْلِكُ لَكَ مِنَ

خپل پلار ته خامخا زه به ښښنه اوغواړم تا لره او زه واکدار نه يم تا لره د (عذاب د)

اللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ ؕ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَ اِلَيْكَ

الله نه د څه شي ، اے ربه زمونږه په تا باندې ځان سپارلے دے مونږه او تا ته

اَنَبْنَا وَ اِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ۝۴ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً

راګرځو مونږه او تا ته دې درتلل ، اے ربه زمونږه مه ګرځے مونږه لره آزمائش

لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ اغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا ۚ اِنَّكَ اَنْتَ

د پاره د هغه کسانو چې کفر ئې کړے دے او ښښنه اوکې مونږه ته اے ربه زمونږه ، يقيناً خاص ته ئې

الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۵ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْهِمْ

غالب حکمت والا ، تحقيق سره شته ستاسو د پاره په باره د پخوانو پيغمبرانو کښې

اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَ الْيَوْمَ

نمونه ښائسته د پاره د هغه چا چې اميد ساتي د ملاقات د الله او د ورځ

الْاٰخِرَ ؕ وَ مَنْ يَّتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ

د آخرت ، او څوک چې واوړېده نو يقينًا الله دے بے پرواه

ع ١ الْحَمِيْدُ ۝٦ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّجْعَلَ بَيْنَكُمْ

ستائلے شوے. زر دے الله دا چې اوبه کرځي په مينځ ستاسو

وَ بَيْنَ الَّذِيْنَ عَادَيْتُمْ مِّنْهُمْ مَّوَدَّةً ؕ وَ اللّٰهُ

او په مينځ د هغه کسانو کښې چې تاسو ورسره دشمني کړي دوستي ، او الله

قَدِيْرٌ ؕ وَ اللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝٧ لَا يَنْهٰىكُمُ اللّٰهُ

قدرت والا دے ، او الله بښونکے مهربان دے. نه منع کوي تاسو لره الله

عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يُقَاتِلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ وَ لَمْ

د (دوستي د) هغه کسانو نه چې جنګ ئي نه دے کړے تاسو سره په دين کښې او نه ئي

يُخْرِجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوْهُمْ وَ

شړلي يئ تاسو د کورونو ستاسو نه دا چې نيکي اوکړئ تاسو دوي سره او

تُقْسِطُوْٓا اِلَيْهِمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ۝٨

انصاف اوکړئ دوي سره ، يقينًا الله مينه کوي د انصاف کوونکو سره.

اِنَّمَا يَنْهٰىكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ قٰتَلُوْكُمْ فِي

يقينًا منع کوي تاسو لره الله د (دوستي د) هغه کسانو نه چې جنګ ئي کړے دے تاسو سره په

الدِّيْنِ وَ اَخْرَجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ وَ ظٰهَرُوْا

دين کښې او اوباسلي ئي يئ تاسو د کورونو ستاسو نه او امداد ئي کړے دے

عَلٰٓى اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلَّوْهُمْ ۚ وَ مَنْ يَّتَوَلَّهُمْ

په اوباسلو ستاسو باندې دا چې دوستي اوکړئ تاسو د دوي سره ، او چا چې دوستي اوکړه دوي سره

فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ۝٩ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ

نو دغه کسان هم دوي دي ظالمان . اے ايمان والو

Maktaba Tul Ishaat.com

اٰمَنُوْٓا اِذَا جَآءَكُمُ الْمُؤْمِنٰتُ مُهٰجِرٰتٍ

کله چي راشي تاسو ته مومنانے ښځے مهاجرے

فَامْتَحِنُوْهُنَّ ؕ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيْمَانِهِنَّ ۚ فَاِنْ

نو امتحان واخلئ د هغوي نه، الله پوهه دے په ايمانونو ستاسو باندي، پس که

عَلِمْتُمُوْهُنَّ مُؤْمِنٰتٍ فَلَا تَرْجِعُوْهُنَّ اِلَى

تاسو معلومي کړي دوي لره مومنانے نو مه وابس کوئ دوي لره

الْكُفَّارِ ؕ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّوْنَ

کافروته ، نه دوي روا دي هغوي لره او نه هغوي روا دي

لَهُنَّ ؕ وَاٰتُوْهُمْ مَّآ اَنْفَقُوْا ؕ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ

دوي لره، او ورکئ دوي ته هغه چي خرج کړي ئي دي (په دي ښځو)، او نشته گناه په تاسو باندي

اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ اِذَآ اٰتَيْتُمُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ ؕ

چي نکاح اوکړئ تاسو دوي سره کله چي ورکوئ تاسو دوي ته مهرونه د دوي،

وَلَا تُمْسِكُوْا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوْا مَآ

او مه ساتئ دوي لره په نکاح د کافرو باندي او اوغواړئ تاسو هغه (مال)

اَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوْا مَآ اَنْفَقُوْا ؕ ذٰلِكُمْ حُكْمُ

چي خرج کوئ تاسو او اودي غواړي هغوي هغه چي خرج کړے ئي دے، دا فيصله د

اللّٰهِ ؕ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ١٠

الله ده، فيصله کيږ په مينځ ستاسو کښي، او الله پوهه حکمت والا دے.

وَاِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ اَزْوَاجِكُمْ اِلَى

او که فوت شو ستاسو نه څه شے د بيبيانو ستاسو نه

الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَاٰتُوا الَّذِيْنَ ذَهَبَتْ

کافرانو ته نو نمبر راغے ستاسو په هغوي باندي نو ورکئ هغه کسانو ته چي تلي وي

أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَآ أَنْفَقُوْا ۚ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ
بيبياني د هغوي په شان د هغه چې خرج ئې کړے وو (په خپلو ښځو)، او ووېرېږئ د الله نه
الَّذِيٓ أَنْتُمْ بِهٖ مُؤْمِنُوْنَ ﴿١١﴾ يٰٓأَيُّهَا النَّبِيُّ
هغه ذات چې تاسو په هغه باندې ايمان لرونکي يئ * اے پيغمبر عليه السلام
إِذَا جَآءَكَ الْمُؤْمِنٰتُ يُبَايِعْنَكَ عَلٰٓى أَنْ
کله چې راشي تا ته مومنانے ښځے چې بيعت کوي تا سره په دې خبره
لَّا يُشْرِكْنَ بِاللّٰهِ شَيْـًٔا وَّ لَا يَسْرِقْنَ وَ لَا
چې نه به حصه داروي الله سره هڅه شے او نه به غلا کوي او نه به
يَزْنِيْنَ وَ لَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَ لَا يَأْتِيْنَ
زنا کوي او نه به وژني خپل اولاد او نه به راتله کوي
بِبُهْتَانٍ يَّفْتَرِيْنَهٗ بَيْنَ أَيْدِيْهِنَّ وَ أَرْجُلِهِنَّ
په تهمت چې جوړوي دې لره مخکښې د دوي او روستو د دوي نه
وَ لَا يَعْصِيْنَكَ فِيْ مَعْرُوْفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَ
او نه به نافرماني کوي ستا په ښه کار کښې نو بيعت کوه د دوي سره او
اسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ ۚ إِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٢﴾
ښښنه اوغواړه دوي لره د الله نه ، يقينًا الله ښښونکے مهربان دے *
يٰٓأَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ
اے ايمـــان والو مه اوروئ هغه قوم ته چې غضب کړے دے
اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوْا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا
الله په هغوي باندې تحقيق سره دوي نا اميده شوي دي د آخرت نه لکه څنګه چې
يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحٰبِ الْقُبُوْرِ ﴿١٣﴾
نا اميده شوي دي کافران د قبرونو والو نه *



Maktaba Tul Ishaat.com

آياتها ١٤ سُوْرَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٦١ نزول ١٠٩ ركوعاتها ٢

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ۚ
پاکي بياني الله لره هغه چي په اسمانونو کښي دي او هغه چي په زمکو کښي دي ،
وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝١ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
او دا الله غالب حکمت والا ذات دے * اے ايمان والو
لِمَ تَقُوْلُوْنَ مَا لَا تَفْعَلُوْنَ ۝٢ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ
ولے وائئ تاسو هغه چي تاسو ئي نه کوئ * ډيره لويه د غصے خبره ده په نزد د
اللّٰهِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا لَا تَفْعَلُوْنَ ۝٣ اِنَّ اللّٰهَ
الله دا چي وائي تاسو هغه چي تاسو ئي نه کوئ * يقيناً الله
يُحِبُّ الَّذِيْنَ يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِهٖ صَفًّا
مينه کئ هغه کسانو سره چي جنګ کئ په لاره د الله کښي صف په صف
كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَّرْصُوْصٌ ۝٤ وَ اِذْ قَالَ
ګويا چه دوي دي آبادے مضبوط * او کله چي اوئيل
مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ لِمَ تُؤْذُوْنَنِيْ وَ قَدْ
موسیٰ (عليه السلام) خپل قوم ته اے قومه زما ولے تکليف رسوئ تاسو ما ته او په تحقيق سره
تَّعْلَمُوْنَ اَنِّيْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ ؕ فَلَمَّا زَاغُوْۤا
تاسو پوهيږئ چي يقيناً زه پيغمبر د الله يم تاسو ته ، پس هر کله چي کاږه شو دوي
اَزَاغَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ ؕ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
کاږه کړل الله زړونه د دوي ، او الله توفيق نه ورکئ قوم
الْفٰسِقِيْنَ ۝٥ وَ اِذْ قَالَ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ
فاسقانو ته * او کله چي اوئيل عيسیٰ (عليه السلام) خوئے د بي بي مريم

سُوْرَةُ الصَّفِّ

ربط د سورت الصف :

(۱) مخکښې زجر وو په دوستۍ د کافرو دي سورت کښې متکاسلينو د جهاد ته زجر دے.

(۲) مخکښې سورت کښې د محاربينو کافرو ذکر وو دلته آيت ۴ کښې جهاد ته ترغيب دے.

(۳) مخکښې ذکر د بيعت او د شرائطو د بيعت اوشو دلته آيت ۱ کښې هغه مسئله (د توحيد) ذکر کړې چې د هغې د پاره بيعت کيږي.

امتيازات د سورت الصف :

(۱) سورت ممتاز دے په اسم گرامي د نبي ﷺ باندي چې احمد دے.

(۲) په توصيف د مجاهدينو باندي.

(۳) په د ذکربنيان مرصوص باندي.

دعوى د سورت الصف : الزجر للمؤمنين الذين يقولون مالايفعلون و الترغيب الى الجهاد.

خلاصه د سورت الصف : سورت کښې دري خطابات مؤمنانو ته ذکر کيږي د پاره د ترغيب الى الجهاد او دپاره د زجر ورکولو متکاسلينو دجهاد ته.

Maktaba Tul Ishaat.com

يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اِنِّيْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ

اے اولاد د یعقوب (علیه السلام) یقینًا زه پیغمبر د الله یم تاسو ته

مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرٰىةِ وَ مُبَشِّرًۢا

تصدیق کونکے یم د هغه کتاب چي مخکښي زما نه دے یعني تورات او زیرے ورکونکے یم

بِرَسُوْلٍ يَّاْتِيْ مِنْۢ بَعْدِي اسْمُهٗٓ اَحْمَدُ ؕ فَلَمَّا

په یو پیغمبر چي راځي به پس زما نه چي نوم د هغه به احمد وي ، پس هر کله

جَآءَهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝٦

چي راغے دوي ته په واضحه دلائلو باندي اووئیل دوي دا دے جادو ښکاره *

وَ مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ

او څوک دے لوئے ظالم(په دروغ جوړونکو کښي) د هغه چا نه چي جوړ ئي کړل په الله باندي دروغ

وَ هُوَ يُدْعٰٓى اِلَى الْاِسْلَامِ ؕ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي

او دے رابللے شي اسلام ته ، او الله توفیق نه ورکوي

الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ۝٧ يُرِيْدُوْنَ لِيُطْفِـُٔوْا نُوْرَ

قوم ظالمانو ته * اراده کړې دوي چي مړه کړي رنړا (د دین) د

اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَ اللّٰهُ مُتِمُّ نُوْرِهٖ وَ لَوْ

الله په خلو خپلو باندي او الله پوره کونکے دے رڼا خپلے لره اګر که

كَرِهَ الْكٰفِرُوْنَ ۝٨ هُوَ الَّذِيْٓ اَرْسَلَ رَسُوْلَهٗ

بد ئي ګڼړي کافران * الله هغه ذات دے چي رالیږلے ئي دے پیغمبر خپل

بِالْهُدٰى وَ دِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهٗ عَلَى

په هدایت او په دین حق (پوره) باندي دي د پاره چي غالب کي دي لره په

الدِّيْنِ كُلِّهٖ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُوْنَ ۝٩ يٰٓاَيُّهَا

دینونو تولو باندي اګر که بد ګڼړي مشرکان * اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى تِجَارَةٍ تُنْجِيْكُمْ

ایمــان والو آیا خبر کم تاسو لره په داسي تجارت چي بچ به کي تاسو لره

مِّنْ عَذَابٍ اَلِيْمٍ ۝١٠ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ

د عذاب دردناک نه * ایمان به راوړئ تاسو به الله او به پیغمبر د هغه باندي

وَ تُجَاهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَ

او جهاد به کوئ په لاره د الله کښي (په لګولو) د مالونو خپلو سره او

اَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝١١

(په کرولو) د ځانونو خپلو سره، دا غوره دي ستاسو د پاره که تاسو پوهیږئ *

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ وَ يُدْخِلْكُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ

ببښنه به اوکي (الله) تاسو ته د ګناهونو ستاسو او دننه به کي تاسو لره جنتونو ته چي بهيږي به

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ وَ مَسٰكِنَ طَيِّبَةً فِيْ

لاندي (د اونو) د هغي نه ولے او خایونو پاکو ته په

جَنّٰتِ عَدْنٍ ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝١٢ وَ اُخْرٰى

جنتونو د همیشګیری کښي، دا دے کامیابے لوئے * او یو بله خبره ده چي

تُحِبُّوْنَهَا ؕ نَصْرٌ مِّنَ اللّٰهِ وَ فَتْحٌ قَرِيْبٌ ؕ وَ بَشِّرِ

خوښوئ تاسو هغي لره، امداد د طرفه د الله نه او فتح نزدے ، او زیرے ورکه

الْمُؤْمِنِيْنَ ۝١٣ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْۤا اَنْصَارَ

مومنانو ته * اے ایمان والو شئ امدادیان د(دین د)

اللّٰهِ كَمَا قَالَ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيّٖنَ

الله لکه څنګه چي وئیلي وو عیسی (علیه السلام) زوے د بي بي مریم حوارینو ته

مَنْ اَنْصَارِيْۤ اِلَى اللّٰهِ ؕ قَالَ الْحَوَارِيُّوْنَ نَحْنُ

څوک دي امدادیان ما سره دین د الله کښي ، اووئیل حوارینو مونږه

Maktaba Tul Ishaat.com

اَنۡصَارُ اللّٰهِ فَاٰمَنَتۡ طَّآئِفَةٌ مِّنۡ بَنِیۡۤ
امداديان د دين د الله يو نو ايمان راوړه يوې ډلې د بنې
اِسۡرَآءِيۡلَ وَ كَفَرَتۡ طَّآئِفَةٌ ۚ فَاَيَّدۡنَا الَّذِيۡنَ
اسرائيلو او كفر اوكه بلې ډلې ، نو مضبوط كړل موږه هغه كسان
اٰمَنُوۡا عَلٰى عَدُوِّهِمۡ فَاَصۡبَحُوۡا ظٰهِرِيۡنَ ۝١٤
چې ايمان ئې راوړے وو په مقابله د دشمنانو د هغوي كښې نو اوګرځيدل دوي غالب

آياتها ١١ سُوۡرَةُ الۡجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ تدوين ٦٢ نزول ١١٠ ركوعاتها ٢

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِی الۡاَرۡضِ
پاكي بيانوي الله لره هغه چې په اسمانونو كښې دي او هغه چې په زمكو كښې دي ،
الۡمَلِكِ الۡقُدُّوۡسِ الۡعَزِيۡزِ الۡحَكِيۡمِ ۝١ هُوَ
چې بادشاه پاك غالب (په هرڅه) حكمت والا دے ٭ دا الله
الَّذِیۡ بَعَثَ فِی الۡاُمِّيّٖنَ رَسُوۡلًا مِّنۡهُمۡ يَتۡلُوۡا
هغه ذات دے چې راوليږه په اميانو كښې پيغمبر د جنس د دوي نه لولي
عَلَيۡهِمۡ اٰيٰتِهٖ وَ يُزَكِّيۡهِمۡ وَ يُعَلِّمُهُمُ الۡكِتٰبَ وَ
دوي باندې آيتونه د الله او پاكي دوي لره (د اخلاق رزيلو نه) او ښائي دوي ته كتاب او
الۡحِكۡمَةَ ۚ وَ اِنۡ كَانُوۡا مِنۡ قَبۡلُ لَفِیۡ ضَلٰلٍ
سنت ، اګرچې وو دوي مخكښې د راتلو د پيغمبر نه خامخا په ګمراهي
مُّبِيۡنٍ ۝٢ وَّ اٰخَرِيۡنَ مِنۡهُمۡ لَمَّا يَلۡحَقُوۡا بِهِمۡ ؕ
ښكاره كښې(١) او نورو ته د دوي نه چې لا تر اوسه پورې نه دي يو ځائے شوي دوي سره ،
وَ هُوَ الۡعَزِيۡزُ الۡحَكِيۡمُ ۝٣ ذٰلِكَ فَضۡلُ اللّٰهِ
او دا الله غالب حكمت والا دے ٭ دا فضل د الله دے

(١) دا پيغمبر راوليږه

سُورَةُ الْجُمُعَةِ

ربط د سورت الجمعة :

(۱) مخکښې سورت کښې ترغيب الى الجهاد وو دلته تزهيد من الدنيا .

(۲) مخکښې سورت کښې دصفونو د جهاد ذکر وو دلته د صفونو د صلوٰة اشارة ذکر دے .

(۳) مخکښې ترغيب الى الجهاد وو دلته ترغيب الى صلوٰة الجمعة دے .

امتيازات د سورت الجمعة :

(۱) دا سورت ممتاز دے په مباهلې باندې د علماء سوء سره .

(۲) په ترغيب ورکولو باندې مونځ د جمعې ته .

(۳) په ذکر کولو د لفظ د الجمعة باندې .

دعوىٰ د سورت الجمعة : الترغيب الى الانفاق واتباع الرسول

خلاصة : اول کښې اثبات د توحيد بيا اثبات د رسالت بيا زجر منکرينو د رسالت اومعرضينو د دين ته ، بيا ترغيب جهاد انفاق اوقرآن ته او آخر کښې زجر هغه چا ته چې دين پريږدي او دنيا اخلي .

Maktaba Tul Ishaat.com

يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۝٤

ورکې يې دى لره چا له ئې چې خوښه شي ، او الله خاوند د فضل لوئې دے ٭

مَثَلُ الَّذِيْنَ حُمِّلُوا التَّوْرٰىةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا

مثال د هغه کسانو چې مکلف شو په تورات (ايزده ئې که) بيا ئې عمل اونه که په دې باندې

كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا ؕ بِئْسَ مَثَلُ

په شان د خرده چې بارئ کتابونه ، ډير بد دے صفت د

الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ؕ وَ اللّٰهُ

قوم هغه کسانو چې تکذيب ئې اوکه په آيتونو د الله باندې ، او الله

لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ۝٥ قُلْ يٰۤاَيُّهَا

توفيق نه ورکئ قوم ظالمانو ته ٭ اووايه اے

الَّذِيْنَ هَادُوْۤا اِنْ زَعَمْتُمْ اَنَّكُمْ اَوْلِيَآءُ

يهوديانو که گمان کوئ تاسو چې يقينًا تاسو دوستان يئ

لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ

د الله سوا د خلقونه نو اوغواړئ مرگ (په شکل د مباهلې) که

كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝٦ وَ لَا يَتَمَنَّوْنَهٗۤ اَبَدًا بِمَا

يئ تاسو رشتينې ٭ او نه غواړي دوي دې مرگ لره چرې هم په سبب د هغه چې

قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ۝٧

مخکښې کړي دي لاسونو د دوي ، او الله پوهه دے په ظالمانو باندې ٭

قُلْ اِنَّ الْمَوْتَ الَّذِيْ تَفِرُّوْنَ مِنْهُ فَاِنَّهٗ

اووايه يقينًا مرگ هغه چې تختئ تاسو د هغې نه نو يقينًا دا (مرگ)

مُلٰقِيْكُمْ ثُمَّ تُرَدُّوْنَ اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ وَ

مخامخ کيدونکے دے تاسو سره بيا به واپس کړے شئ تاسو هغه پوهه ذات ته په پټو او

الشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٨﴾

او ښکارو باندې نو خبر به درکي تاسو ته په هغه څه باندې چې تاسو کول*

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا نُوْدِيَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ

اے ایمـــان والو کله چې آواز اوکړے شي د پاره د مونځ په

يَّوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَ ذَرُوا

ورځ د جمعے نو رامنډه کړئ تاسو کتاب د الله (خطبے) ته او پریږدئ

الْبَيْعَ ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٩﴾

اغستل خرڅول ، دا کار غوره دے د پاره ستاسو که تاسو پـــوهیږئ*

فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوْا فِي الْاَرْضِ

پس کله چې پوره کړے شي مونځ نو خواره شئ په زمکه کښې

وَ ابْتَغُوْا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَ اذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيْرًا

او اولټوئ د فضل د الله نه او یادوئ الله لره ډیر ډیر

لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿١٠﴾ وَ اِذَا رَاَوْا تِجَارَةً اَوْ

خامخا تاسو به کامیاب شئ* او کله چې اوویني دوي تجارت یا

لَهْوَا انْفَضُّوْۤا اِلَيْهَا وَ تَرَكُوْكَ قَآئِمًا ؕ قُلْ مَا

عبث کارونه نو دوي خواره شي هغې ته او پریږدي تا لره ولاړ ، اووایه هغه نعمتونه چې

عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَ مِنَ التِّجَارَةِ ؕ

د الله سره دي غوره دي د عبثو او د تجارت نه ،

وَ اللّٰهُ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿١١﴾

او الله غوره رزق ورکونکے دے

اٰیاتها ۱۱ سُوْرَةُ الْمُنٰفِقُوْنَ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوینی ۶۳ نزولی ۱۰۴ رکوعاتها ۲

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الۡمُنٰفِقُوۡنَ

ربط د سورت المنافقون :

(۱) مخکښې سورت کښې ترغيب الى الانفاق وو دلته زجر منکرينو د انفاق ته ورکړی .

(۲) مخکښې اثبات د رسالت اوشه دلته زجر منکرينو د رسالت ته ورکړی .

(۳) مخکښې سورت کښې احوال د مؤمنانو ذکر شو دلته احوال دمنافقانو ذکر کيږي.

امتيازات د سورت المنافقون:

(۱) دا سورت ممتاز دے په اوصاف قبيحه دمنافقانو باندي .

(۲) په ذکر د خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ باندي .

(۳) په خصوصی زواجروباندي منافقينو ته .

خلاصه د سورت المنافقون:

دا سورت دوه رکوع دے ،اوله رکوع کښې اوصاف قبيحه دمنافقينو او دوی د باره زواجر ذکر دی .

دويمه رکوع کښې مؤمنانو ته دانفاق ترغيب ،او د محبت د دنيا نه تحذير ورکړی .

إِذَا جَآءَكَ الْمُنٰفِقُوْنَ قَالُوْا نَشْهَدُ اِنَّكَ

کله چي راشي تا ته منافقان وائي دوي مونږه ګواهي کوو چي يقينًا ته

لَرَسُوْلُ اللّٰهِ ۘ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّكَ لَرَسُوْلُهٗ ؕ وَ

خامخا پيغمبر د الله يې، او الله پوهيږي چي يقينًا ته خامخا پيغمبر د الله يې، او

اللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ لَكٰذِبُوْنَ ۝١

الله بيان کړئ چي يقينًا منافقان خامخا دروغجن دي۔

اِتَّخَذُوْٓا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ

نيولي دي دوي قسمونه خپل ډال نو بند شو د لاري

اللّٰهِ ؕ اِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝٢ ذٰلِكَ

د الله نه، يقينًا دوي چي دي ډير بد دے هغه چي دوي کــول۔ دا

بِاَنَّهُمْ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا فَطُبِعَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ

په دې وجه چي دوي ايمان راوړه بيا ئې کفر اوکه نو مهر اولګے شو په زړونو د دوي باندي

فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ ۝٣ وَاِذَا رَاَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ

بس دوي نه پوهيږي۔ او کله چي ته اوويني دوي لره تعجب کښي به اچوئ تا لره

اَجْسَامُهُمْ ؕ وَاِنْ يَّقُوْلُوْا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ ؕ

جوسے د دوي، او که دوي ويئنا کړي نو غور به کيږدي ته خبرو د دوي ته،

كَاَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ ؕ يَحْسَبُوْنَ كُلَّ

ګويا چه دوي دي مونډئي اودرولے شوے (ديوال ته)، ګمان کړي دوي د هرے

صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ؕ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ ؕ

چغے (چي دا) په دوي باندي ده، دوي دي دشمنان (د الله) نو خان اوساته د(دوستي د)دوي نه،

قٰتَلَهُمُ اللّٰهُ ۡ اَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ۝٤ وَاِذَا قِيْلَ

په لعنت دي کړي دوي لره الله کوم طرف ته واړولے شو دوي۔ او کله چي اوئيلے شي

Maktaba Tul Ishaat.com

لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُوْلُ اللّٰهِ لَوَّوْا
دوي ته راشئ چې ښښنه اوغواړي تاسو لره پيغمبر د الله ړکئ دوي

رُءُوْسَهُمْ وَ رَاَيْتَهُمْ يَصُدُّوْنَ وَ هُمْ
سرونه خپل او وينے به ته دوي لره چې بندئ (خلق د قرآن نه) او دوي دي

مُّسْتَكْبِرُوْنَ ۝٥ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ اَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ
خان غټ گڼرونکي (قرآن نه) • برابره خبره ده په دوي باندي كه ته ښښنه غواړې دوي لره

اَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ۚ لَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ۚ اِنَّ
يا ښښنه نه غواړې ته دوي لره ، هيچري ښښنه نه كئ الله دوي ته ، يقينًا

اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ۝٦ هُمُ
الله توفيق نه وركئ قوم فاسقانو ته • دوي

الَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ لَا تُنْفِقُوْا عَلٰى مَنْ عِنْدَ
هغه كسان دي چې وائي دوي خرچ مه كوئ په هغه چا باندي چې دي په خوا د

رَسُوْلِ اللّٰهِ حَتّٰى يَنْفَضُّوْا ۚ وَ لِلّٰهِ خَزَآئِنُ
پيغمبر د الله كښې دي د پاره چې خواره شي دوي ، او خاص الله لره خزانے

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ لٰكِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ
د آسمانونو او د زمكو دي ليكن منافقان

لَا يَفْقَهُوْنَ ۝٧ يَقُوْلُوْنَ لَئِنْ رَّجَعْنَآ اِلَى
نه پوهيږي • وائي دوي كه واپس شو موږ ته

الْمَدِيْنَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْاَعَزُّ مِنْهَا الْاَذَلَّ ؕ وَ
مدينے ته نو خامخا اوبه باسي عزمند د دي كلے نه ذليل لره ، او

لِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُوْلِهٖ وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ لٰكِنَّ
خاص لره عزت دے او پيغمبر د الله لره او مومنانو لره ليكن

الْمُنٰفِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٨﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
منافقان نه پوهيږي ، اے ايمان والو
لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ وَ لَاۤ اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ ۚ
غافل نه کړي تاسو لره مالونه ستاسو او نه اولاد ستاسو د کتاب د الله نه ،
وَ مَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿٩﴾
او چا چې اوکه دا کار نو دغه کسان هم دوي دي تاوانـــــيان *
وَ اَنْفِقُوْا مِنْ مَّا رَزَقْنٰكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ
او خرچ کوي د هغه نه چې درکړي دي موږه تاسو ته مخکښې د دې نه چې
يَّاْتِيَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُوْلَ رَبِّ لَوْ لَاۤ
راشي يو تن ستاسو ته (علامات د) مرگ او وائي دے اے ربه زما ولے د
اَخَّرْتَنِيْۤ اِلٰۤى اَجَلٍ قَرِيْبٍ ۙ فَاَصَّدَّقَ وَ اَكُنْ
روستو نه که ما لره تر نيتے نزدے پورے ، نو ما به خيرات کړے وو او ووم به زه
مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٠﴾ وَ لَنْ يُّؤَخِّرَ اللّٰهُ نَفْسًا
د نيکانو نه * او چرې نه روستو کوي الله يو تن
اِذَا جَآءَ اَجَلُهَا ؕ وَ اللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١١﴾
کله چې راشي نيته د هغه ، او الله خبردار دے په هغه چې تاسو ئي کوئ *

سُوْرَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ — اٰيَاتُهَا ١٨ — رُكُوْعَاتُهَا ٢ — ترتيب نزول ١٠٨ — تدوين ٦٤

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ۚ
پاکي بيانئ الله لره هغه چې اسمانونو او هغه چې زمکو کښې دي ،
لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ ۫ وَ هُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
خاص الله لره بادشاهي ده او خاص دي الله لره ستائنه ده او دا الله په هر يو شي باندې

Maktaba Tul Ishaat.com

سُورَةُ التَّغَابُنِ

ربط د سورت التغابن:

(۱) مخکښي سورت کښي ترغيب الی الجهاد و الانفاق وو دلته هغه مقاصد اربعه ذکر کيږي چې د هغې دپاره جهاد کيږي.

(۲) مخکښي منافقانو ته زجر وو په نه کولو د تابعدارۍ د پيغمبر ﷺ باندې دلته آيت ۱۲ کښي مؤمنانو ته ترغيب دے الی اتباع الرسول.

(۳) مخکښي سورت کښي منافقانو ته زجر ذکر شو په وجه د انفاق نه کولو دلته مؤمنانو ته ترغيب الی الانفاق ورکيږي.

امتيازات د سورت التغابن:

(۱) دا سورت ممتاز دے په قول د الله تعالیٰ باندې فَمِنۡكُمۡ كَافِرٌ وَّمِنۡكُمۡ مُّؤۡمِنٌ.

(۲) په ذکر د حسن صورت د انسان باندې.

(۳) په تسمي د قيامت په نوم دتغابن سره.

دعوي د سورت التغابن: ترغيب الی الجهاد و الانفاق او بيان د مقاصد اربعه عاليه.

خلاصه د سورت التغابن:

دا سورت دوه حصې دے،

اوله حصه، آيت ۱ نه تر آيت ۱۰ پورې پدې کښي اثبات د مقاصد اربعه عاليه سره د تخويف دنيوي، زجر منکرينو د رسالت ته، اثبات د قيامت، صداقت د قرآن او ترغيب الی القرآن او په آخر د حصې کښي منونکو د توحيد ته بشارت او نه منونکو ته تخويف ورکيږي.

دويمه حصه، آيت ۱۱ نه تر آخره پورې، په دې کښي اول ترغيب القتال بيا ترغيب اطاعت د الله او پيغمبر ﷺ ته، او زجر سستي او بخل کونکو ته او مؤمنانو ته تشجيع بالجهاد سره د تحذير نه د محبت د مال او د محبت د هغه خپلوانو نه چې د الله او د پيغمبر ﷺ د اطاعت نه سړے بندوي دينه بعد ترغيب الی الانفاق ورکيږي.

قَدِيْرٌ ۝١ هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَّ

قدرت والا دے* دا الله هغه ذات دے چې پيدا کړي ئې يئ تاسو نو(اوګرځيدهٔ) بعضي ستاسو نه کافر او

مِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ۝٢

بعضي ستاسو نه مومن ، او الله په هغه چې کوئ ئې تاسو ليدونکے دے*

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَ صَوَّرَكُمْ

پيدا کړي ئې دي آسمانونه او زمکے د پاره د اظهار د حق او شکلونه ئې درکړي دي تاسو ته

فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ ۚ وَ اِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ۝٣ يَعْلَمُ مَا

نو ښائسته کړي ئې دي شکلونه ستاسو، او خاص دي الله ته دي ورتلل* پوهيږي په هغه چې

فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ

په آسمانونو او زمکو کښې دي او پوهيږي په هغه چې پټوئ ئې تاسو

وَ مَا تُعْلِنُوْنَ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ۝٤

او په هغه چې ښکاره کوئ ئې تاسو، او الله پوهه دے په رازونو د سينو باندي*

اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَبْلُ ۫

آيا نه دے راغلے تاسو ته خبر د هغه کسانو چې کفر ئې کړے وو مخکښې

فَذَاقُوْا وَبَالَ اَمْرِهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝٥

نو وې څکه انجام د کار خپل او دوی لره دے عذاب دردناک*

ذٰلِكَ بِاَنَّهٗ كَانَتْ تَّاْتِيْهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ

دا د دې وجې نه چې راغلي وو دوي ته پيغمبران د دوي په واضحه دلائلو باندې

فَقَالُوْۤا اَبَشَرٌ يَّهْدُوْنَنَا ۫ فَكَفَرُوْا وَ تَوَلَّوْا

نو اوئيل دوي آيا بنديان لارښائي دوي مونږه ته نو کفر اوکه دوي او واوړېدل

وَّ اسْتَغْنَى اللّٰهُ ؕ وَ اللّٰهُ غَنِيٌّ حَمِيْدٌ ۝٦ زَعَمَ

او بے پروا دے الله (د دوی د عمل نه) *او الله دے بے پروا ستائلے شوے ذات* ګمان کړ

Maktaba Tul Ishaat.com

الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنْ لَّنْ يُّبْعَثُوْا ؕ قُلْ بَلٰى

هغه كسان چي كفر ئې كړے دے دا چي پورته به نه كړے شي، اووايه بے شكه

وَ رَبِّيْ لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ ؕ

قسم مي دې وي په رب خپل باندې خامخا پورته به كړے شي تاسو بيا به خبر دركړے شي تاسو ته په هغه چي تاسو كړي دي،

وَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ ۝٧ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَ

او دا كار په الله باندې آسان دے * پس ايمان راوړئ په الله او

رَسُوْلِهٖ وَ النُّوْرِ الَّذِيْٓ اَنْزَلْنَا ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا

په پيغمبر د الله او په رڼرا هغه باندې چي نازل كړي ده موڼږه، او الله په هغه چي

تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ۝٨ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ

تاسو ئې كوئ خبردار دے * (ياد كه) هغه ورځ چي راجمع به كي تاسو لره په ورځ د جمع كيدو كښې

ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ ؕ وَ مَنْ يُّؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ

دا ورځ د تاوان ده، او چا چي ايمان راوړه په الله باندې

وَ يَعْمَلْ صَالِحًا يُّكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّاٰتِهٖ وَ يُدْخِلْهُ

او عمل ئې اوكه نيك لرې به كي (الله) د ده نه مصيبتونه د ده او داخل به كي ده لره

جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ

داسې جنتونو ته چي بهيږي به لاندې د (اونو د) هغې نه ولے هميشه به وي

فِيْهَآ اَبَدًا ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝٩ وَ الَّذِيْنَ

په دې كښې هميشه، دا دے كاميابي لوئے * او هغه كسان

كَفَرُوْا وَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ

چي كفر ئې كړے دے او نسبت د دروغو كړې آيتونو زموڼږ ته دغه كسان جهنميان

النَّارِ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ وَ بِئْسَ الْمَصِيْرُ ۝١٠ مَآ

دي هميشه به وي په دې كښې، او ډير بد دے ځائے د ورتلو دا جهنم * نه

اَصَابَ مِنْ مُّصِيْبَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَ مَنْ
رسيږي څه مصيبت مګر په حکم د الله باندې ، او چا چې
يُّؤْمِنْ بِاللّٰهِ يَهْدِ قَلْبَهٗ ؕ وَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
ايمان راوړه په الله باندې مضبوط به کړي زړه د ده ، او الله په هر يو شي باندې
عَلِيْمٌ ﴿١١﴾ وَ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ ۚ
پوهه دے * او اطاعت کوئ د الله او اطاعت کوئ د پيغمبر د الله ،
فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاِنَّمَا عَلٰى رَسُوْلِنَا الْبَلٰغُ
پس که چرته واوړيدئ تاسو پس يقينًا په پيغمبر زموږ باندې رسول دي
الْمُبِيْنُ ﴿١٢﴾ اَللّٰهُ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ وَ عَلَى اللّٰهِ
ښکاره * الله چې دے نشتے دے بل حاجت روا مګر دا الله دے ، او خاص په الله باندې
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿١٣﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا
نو ځان دې اوسپاري مـــــومنان * اے ايمان والو
اِنَّ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ وَ اَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ
يقينًا بعضې د بيبيانو ستاسو او د اولاد ستاسو نه دشمنان دي ستاسو د پاره
فَاحْذَرُوْهُمْ ۚ وَ اِنْ تَعْفُوْا وَ تَصْفَحُوْا
نو ځان بچ کړئ د هغوي نه ، او که ځان بچ کړئ تاسو او مخ واړوئ تاسو (ملامته کولو نه)
وَ تَغْفِرُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٤﴾ اِنَّمَاۤ
او ببښنه او غوړئ تاسو ځان له پس يقينًا الله ببښونکے مهربان دے * يقينًا
اَمْوَالُكُمْ وَ اَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ؕ وَ اللّٰهُ عِنْدَهٗۤ اَجْرٌ
محبت د مالونه ستاسو او د اولاد ستاسو مصيبت دے ، او الله پاک چې دے د ده سره اجر
عَظِيْمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَ اسْمَعُوْا
لوئے دے * نو اويريږئ د الله نه څومره چې طاقت لرئ تاسو او واورئ

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ اَطِيْعُوْا وَ اَنْفِقُوْا خَيْرًا لِّاَنْفُسِكُمْ ؕ وَ مَنْ

او اومنئ حکم د الله او خرج اوکړئ (شي به دا) غوره د پاره ستاسو ، او خوک چې

يُّوْقَ شُحَّ نَفْسِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿١٦﴾

بچ کړے شو د بخل د خپل نفس نه نو دغه کسان هم دوي دي کامیاب *

اِنْ تُقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضٰعِفْهُ

که ورکول اوکړل تاسو الله ته ورکول ښائسته دوچند به کړي دي (مال) لره

لَكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ شَكُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿١٧﴾ ۙ

د پاره ستاسو او ښښنه به اوکړي تاسو ته ، او الله قبلونکے د اعمالو صبر ناک دے *

عٰلِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿١٨﴾ ع ٢/١٦

پوهه دے په پټو او په ښکارو باندي - غالب حکمت والا ذات دے *

آياتها ١٢ — سُوْرَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوين ٦٥ نزول ٩٩ — ركوعاتها ٢

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ

اے نبي (علیه السلام) کله چې طلاق ورکوئ تاسو ښځو ته

فَطَلِّقُوْهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَ اَحْصُوا الْعِدَّةَ ۚ

نو طلاق ورکړئ دوي ته په وخت د عدت تیرولو د دوي او شمیرئ عدت لره ،

وَ اتَّقُوا اللّٰهَ رَبَّكُمْ ۚ لَا تُخْرِجُوْهُنَّ مِنْۢ

او اویریږئ د الله نه چې رب ستاسو دے ، مه اوباسئ دوي لره د

بُيُوْتِهِنَّ وَ لَا يَخْرُجْنَ اِلَّآ اَنْ يَّاْتِيْنَ

کورونو د دوي نه او نه دي اوځي دوي په خپله مګر دا چې راتلل اوکړي

بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ؕ وَ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ ؕ وَ

په بے حیایۍ ښکاره باندي ، او دا پولي د الله دي ، او

سُوْرَةُ الطَّلَاقِ

ربط د سورت الطلاق :

(۱) مخکښي سورت کښي ترغيب الى الجهاد و الانفاق وو دلته بيان د امور انتظاميه د جهاد دي .

(۲) مخکښي سورت کښي ئي قرآن ته رنړا وئيلی وو دلته آيت ۱۰،۱۱، کښي په هغي باندي زيادت او ترقی ده.

(۳) مخکښي آيت ۹ کښي مؤمنانو ته بشارت ذکر شو دلته آيت۱۱ کښي بشارت دے .

امتيازات د سورت الطلاق :

(۱) سورت ممتاز دے په فوائدو د تقوىٰ .

(۲) په عدت د هغه زنانو چي حيض ئي نه راځي .

(۳) په عدت د حمل والوزنانو باندي .

دعوى د سورت الطلاق : دا سورت تتمه د ماسبق ده ،په ديکښي بيان دامور انتظاميو سره د بيان د مقاصداربعو .

خلاصه د سورت الطلاق : دا سورت دوه حصي دے : اوله حصه تر ۷ پوري او د دي تعلق آخر د سورت تغابن سره او د دويمه حصه آخره پوري او د دي تعلق اول د سورت تغابن سره دے .

Maktaba Tul Ishaat.com

مَنْ يَّتَعَدَّ حُدُوْدَ اللّٰهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهٗ ؕ

چا چې خپه واړوله د پولو د الله نه پس په تحقیق سره ده زياتے اوکه خپل ځان سره،

لَا تَدْرِیْ لَعَلَّ اللّٰهَ یُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ

نه پوهيږي (هيڅ يو نفس) شايد چې الله پيدا به کړي پس د دې نه

اَمْرًا ۝۱ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوْهُنَّ

يو کار(محبت) * نو کله چې اورسيږي دوي خپلو نيټو ته نو اوساتئ دوي لره

بِمَعْرُوْفٍ اَوْ فَارِقُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ وَّ اَشْهِدُوْا

په ښه طريقے سره يا پريږدئ دوي لره په ښه طريقے سره او ګواهان مقرر کړئ

ذَوَیْ عَدْلٍ مِّنْكُمْ وَ اَقِیْمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ؕ

دوه تنه خاوندان د انصاف ستاسو نه او اودروئ ګواهي د پاره (د رضا)الله ،

ذٰلِكُمْ یُوْعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ یُؤْمِنُ بِاللّٰهِ

دغه احکام چې دي پند ورکولے شي په دې سره هغه چا ته چې ايمان راوړي په الله

وَ الْیَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ۬ وَ مَنْ یَّتَّقِ اللّٰهَ یَجْعَلْ

او په ورځ د آخرت باندې ، او څوک چې اويريدهٔ د الله نه اوبه ګرځي

لَّهٗ مَخْرَجًا ۝۲ۙ وَّ یَرْزُقْهُ مِنْ حَیْثُ لَا یَحْتَسِبُ ؕ

ده لره ځائے د خلاصي *او رزق به ورکړي ده ته د داسې ځائے نه چې دے به ئې ګمان هم نه کړي (۱)

وَ مَنْ یَّتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهٗ ؕ اِنَّ

او چا چې ځان اوسپاره په الله باندې نو دا الله کافي دے ده لره ، يقينًا

اللّٰهَ بَالِغُ اَمْرِهٖ ؕ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَیْءٍ

الله رسونکے دے خپلے فيصلے لره ، تحقيق سره ګرځولے ده الله د پاره د هر يو شي

قَدْرًا ۝۳ وَ الّٰٓـِٔیْ یَئِسْنَ مِنَ الْمَحِیْضِ مِنْ

يو اندازه * او هغه زنانه چې نا اميده شوي دي د حيض نه د

(۱) چې د ده به هډو خيال کښې هم نه راځي

نِّسَآئِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ

بیبیانو ستاسو نه که شک کوئ تاسو نو عدت د دوي دري

اَشْهُرٍ وَّ الّٰٓـِٔىْ لَمْ یَحِضْنَ ؕ وَ اُولَاتُ الْاَحْمَالِ

میاشتې دے، او هغه زنانه چې حیض ئي نه راځي، او خاوندانے د حمل

اَجَلُهُنَّ اَنْ یَّضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ؕ وَ مَنْ یَّتَّقِ

نیټه (عدت) د هغوي دا چې کیږدي خپل بوج (حمل) لره ، او څوک چې اویریده

اللّٰهَ یَجْعَلْ لَّهٗ مِنْ اَمْرِهٖ یُسْرًا ۝٤ ذٰلِكَ اَمْرُ

د الله نه او به ګرځي (الله) هغه لره د خپل حکم نه آسانتیا * دا حکم د

اللّٰهِ اَنْزَلَهٗۤ اِلَیْكُمْ ؕ وَ مَنْ یَّتَّقِ اللّٰهَ یُكَفِّرْ

الله دے رالیږلے ئي دے دي لره تاسو ته ، او څوک چې اویریدهٔ د الله نه لري به کي (الله)

عَنْهُ سَیِّاٰتِهٖ وَ یُعْظِمْ لَهٗۤ اَجْرًا ۝٥ اَسْكِنُوْهُنَّ

ده نه مصیبتونه د ده او لوئي به کي ده لره اجر * اوسوئ تاسو دوي لره

مِنْ حَیْثُ سَكَنْتُمْ مِّنْ وُّجْدِكُمْ وَ لَا

هغه ځائے کښې چې تاسو اوسیږئ د طاقت ستاسو نه او

تُضَآرُّوْهُنَّ لِتُضَیِّقُوْا عَلَیْهِنَّ ؕ وَ اِنْ كُنَّ

ضرر مه ورکوئ دوي ته دي د پاره چې تنګي راولئ تاسو په دوي باندي ، او که چرې وي دوي

اُولَاتِ حَمْلٍ فَاَنْفِقُوْا عَلَیْهِنَّ حَتّٰى

حمل والا نو خرچ کوئ په دوي باندي تر دي پوري

یَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ فَاِنْ اَرْضَعْنَ لَكُمْ

چې اوزیږي / کیږدي خپل بوج ، پس که دوي بئي ورکي ستاسو د پاره (بچو ته)

فَاٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ ۚ وَ اْتَمِرُوْا بَیْنَكُمْ

نو ورکئ دوي ته مزدورئ د دوي ، او مشوره کوئ په خپل مینځ کښې

Maktaba Tul Ishaat.com

بِمَعۡرُوۡفٍ ۚ وَ اِنۡ تَعَاسَرۡتُمۡ فَسَتُرۡضِعُ لَهٗۤ

په ښه طريقې سره، او که تاسو تنګي راوسته په يو بل نو زر دے چې ښځې به ورکړې دي ېې ته

اُخۡرٰی ؕ﴿۶﴾ لِيُنۡفِقۡ ذُوۡ سَعَةٍ مِّنۡ سَعَتِهٖ ؕ وَ

بله زنانه٭ خرچ دِ اوکړي مـــالدار د خپلې مالدارئ نه، او

مَنۡ قُدِرَ عَلَيۡهِ رِزۡقُهٗ فَلۡيُنۡفِقۡ مِمَّاۤ اٰتٰىهُ

هغه څوک چې تنګ کړے شو په هغه باندې رزق د هغه نو خرچ دې کړي د هغه نه چې ورکړے دے ده ته

اللّٰهُ ؕ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفۡسًا اِلَّا مَاۤ اٰتٰىهَا ؕ

الله، تکليف نه ورکوي الله هيڅ يو نفس ته مګر مطابق د هغه طاقت چې ورکړے ئې وو ده ته،

سَيَجۡعَلُ اللّٰهُ بَعۡدَ عُسۡرٍ يُّسۡرًا ﴿۷﴾ وَ كَاَيِّنۡ

زر دے چې اوبه ګرځي الله پس د ګرانتيا نه آسانتيا٭ او ډير

مِّنۡ قَرۡيَةٍ عَتَتۡ عَنۡ اَمۡرِ رَبِّهَا وَ رُسُلِهٖ

د کلو نه هغوي خلاف کړے وو د حکم د خپل رب او د پيغمبرانو د الله

فَحَاسَبۡنٰهَا حِسَابًا شَدِيۡدًا ۙ وَّ عَذَّبۡنٰهَا

نو حساب اوکه مونږه د دوي سره حساب سخت او عذاب ورکه مونږه هغوي ته

عَذَابًا نُّكۡرًا ﴿۸﴾ فَذَاقَتۡ وَبَالَ اَمۡرِهَا وَ

عذاب سخت٭ نو وے څکه انجام د خپل کار او

كَانَ عَاقِبَةُ اَمۡرِهَا خُسۡرًا ﴿۹﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمۡ

وو انجام د کار د هغې د تاوان٭ تيار کړے دے الله دوي لره

عَذَابًا شَدِيۡدًا ۙ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يٰۤاُولِي الۡاَلۡبَابِ ۛۚ

عذاب سخت ، نو اوويريږئ د الله نه اے خاوندانو د عقل،

الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا ۛ قَدۡ اَنۡزَلَ اللّٰهُ اِلَيۡكُمۡ

هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے، تحقيق سره راليږلے دے الله تاسو ته

ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَّسُوْلًا يَّتْلُوْا عَلَيْكُمْ اٰيٰتِ اللّٰهِ

پند او نصيحت (او رالېږلی ئی دے) پيغمبر چي لولي تاسو ته آياتونه د الله

مُبَيِّنٰتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

واضح کونکي دي د پاره چي اوباسي هغه کسان چي ايمان ئي راوړے دے او عمل ئي کړے دے

الصّٰلِحٰتِ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ؕ وَ مَنْ

نيک د تيارو نه رنړا ته ، او چا چي

يُّؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَ يَعْمَلْ صَالِحًا يُّدْخِلْهُ

ايمان راوړه په الله باندي او عمل ئي اوکه نيک داخل به کي (الله) ده لره

جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ

جنتونو ته چي بهيږي به لاندي د (اونو د) هغي نه ولے هميشه به وي په دي کښي

اَبَدًا ؕ قَدْ اَحْسَنَ اللّٰهُ لَهٗ رِزْقًا ﴿١١﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ

هميشه ، تحقيق سره ښائسته کړے دے الله ده لره رزق * الله هغه ذات دے چي

خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ وَّ مِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّ ؕ

پيدا کړي ئي دي اووه آسمانونه او د زمکو نه په شان د دي آسمانونو ،

يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ

راليږي خپل حکم په مينځ د دي کښي دي د پاره چي پوهه شئ تاسو يقيناً الله

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۙ وَّ اَنَّ اللّٰهَ قَدْ

په هر يو شي باندي قدرت والا دے ، او يقيناً الله تحقيق سره

اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

احاطه کړي ده الله په هر يو شي باندي د علم *

ع ٢ ١٨

آياتها ١٢ سُوْرَةُ التَّحْرِيْمِ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتيبها ٦٦ نزولها ١٠٧ رکوعاتها ٢

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ التَّحۡرِيۡمِ

ربط د سورت التحريم :

(۱) مخکښې سورت کښې ذکر د عاموزنانو اوشه دلته ذکر د ازواجو د نبي ﷺ دے .

(۲) مخکښې بيان دجهاد او دانفاق وو دلته هم دغه دواړه مسئلې ذکر کيږي .

(۳) مخکښې سورت آيت ۱۱ کښې مؤمنانو ته بشارت وو دلته آيت ۸ کښې مؤمنانو ته بشارت دے .

امتيازات د سورت التحريم :

(۱) سورت ممتاز دے په ذکر دحالت د نور(رنړا) الآية ۸.

(۲) په ذکر د مثال دښځې د فرعون .

(۳) په ذکر د مثال د بي بي مريم .

دعوی د سورت التحريم : : دا سورت خلاصه اوتتمه د هغه سورتونو ده کوم چې د سورت محمد نه ترسورت طلاق پورې دی .

خلاصه د سورت التحريم : اول کښې نبيﷺ او د هغه امت ته د ماتولو د قسمونو{كله چې دجائز څيز د نه استعمالولو قسم شوے وي} او په حلالوکښې دتوسع کولو تعليم ے ، دارنګې تحذير مؤمنانو ته ،

ترغيب اطاعت اونصرت د پيغمبر ﷺ ته ، اثبات د قيامت ، تخويف منکرينو ته ، بشارت مومنانو ته او دوه قسمه د جهاد ذکر کړی .

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَآ اَحَلَّ اللّٰهُ لَكَ ۚ

اے پيغمبر (عليه السلام) ولے بندے ته هغه چي حلال كړي دي الله ستاسو د پاره ؟

تَبْتَغِيْ مَرْضَاتَ اَزْوَاجِكَ ۭ وَ اللّٰهُ غَفُوْرٌ

لټے ته رضامنتيا د بيبيانو ستا ، او الله بښونكے

رَّحِيْمٌ ① قَدْ فَرَضَ اللّٰهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ اَيْمَانِكُمْ ۚ

مهربان دے تحقيق سره مقرر كړي دي الله د پاره ستاسو ماتول د قسمونو ستاسو ،

وَاللّٰهُ مَوْلٰىكُمْ ۚ وَهُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ② وَاِذْ

او الله معاون ستاسو دے ، او دا الله پوهه حكمت والا دے او كله چي

اَسَرَّ النَّبِيُّ اِلٰى بَعْضِ اَزْوَاجِهٖ حَدِيْثًا ۚ فَلَمَّا

پټه اوكړه نبي (عليه السلام) بعضے بيبيانو (بي بي حفصه) ته يوه خبره ، پس هر كله چي

نَبَّاَتْ بِهٖ وَ اَظْهَرَهُ اللّٰهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهٗ

خبر وركه (بي بي حفصه) په دي خبري سره (عائشي ته) او خبر دار كه ده لره الله په دي خبره باندي ښكاره ني كړه بعضي لره

وَ اَعْرَضَ عَنْۢ بَعْضٍ ۚ فَلَمَّا نَبَّاَهَا بِهٖ قَالَتْ

او مخ ني وارو د بعضے نه ، پس هر كله چي خبر ني وركه دي (حفصي) ته په دي خبره باندي اوئيل دي

مَنْ اَنْۢبَاَكَ هٰذَا ۭ قَالَ نَبَّاَنِيَ الْعَلِيْمُ

چا خبر دركه تا ته د دي خبري ، اوئيل پيغمبر خبر راكه ما ته پوهه

الْخَبِيْرُ ③ اِنْ تَتُوْبَآ اِلَى اللّٰهِ فَقَدْ صَغَتْ

خبردار ذات كه تاسو توبه اوباسئ الله ته نو تحقيق سره مائل شوي دي

قُلُوْبُكُمَا ۚ وَ اِنْ تَظٰهَرَا عَلَيْهِ فَاِنَّ اللّٰهَ

زړونه ستاسو ، او كه امداد كوئ تاسو د يو بل خلاف د ده كښي پس يقينًا الله

هُوَ مَوْلٰىهُ وَ جِبْرِيْلُ وَ صَالِحُ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ

هغه دوست د ده دے او جبرئيل امين او نيكان مومنان ،

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ الْمَلٰٓئِكَةُ بَعْدَ ذٰلِكَ ظَهِيْرٌ ﴿٤﴾ عَسٰى رَبُّهٗٓ
او فرښتې پس د دې نه امدادیان دي * زر دے رب د ده

اِنْ طَلَّقَكُنَّ اَنْ يُّبْدِلَهٗٓ اَزْوَاجًا خَيْرًا
که دے طلاق درکړي تاسو ته دا چې بدل کښې به ورکړي ده ته بیبیانـــے غوره

مِّنْكُنَّ مُسْلِمٰتٍ مُّؤْمِنٰتٍ قٰنِتٰتٍ تٰٓئِبٰتٍ
ستاسو نه تابعدارے مومنانے عاجزي کونکے (الله ته) توبه وېستونکے

عٰبِدٰتٍ سٰٓئِحٰتٍ ثَيِّبٰتٍ وَّ اَبْكَارًا ﴿٥﴾
عبادت کونکے روژه دارے کونډے او جینکۍ *

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قُوْٓا اَنْفُسَكُمْ وَ اَهْلِيْكُمْ
اے ایمــان والو بچ کړئ خپل ځانونه او خپل بال بچ

نَارًا وَّ قُوْدُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ عَلَيْهَا
د داسې اوور نه چې خشاک د هغې به وي خلق او کاڼے وي په دې اوور باندې

مَلٰٓئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَّا يَعْصُوْنَ اللّٰهَ
فرښتے به وي مضبوطے او سختے نافرمـانې نه کوي دوي د الله

مَآ اَمَرَهُمْ وَ يَفْعَلُوْنَ مَا يُؤْمَرُوْنَ ﴿٦﴾
هغه چې حکم ئې کړے دے دوي ته او دوي کړئ هغه چې حکم کولے شي دوي ته *

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ ؕ
اے کافــرانو بهانے مه کوئ نن ورځ ،

اِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٧﴾ ع يٰٓاَيُّهَا
یقینًا سزا درکولے شي تاسو ته د هغه چې تاسو کـــول * اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا تُوْبُوْٓا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَّصُوْحًا ؕ
ایمــان والو توبه اوباسئ الله ته توبه د اخلاص

عَسٰی رَبُّکُمْ اَنْ یُّکَفِّرَ عَنْکُمْ سَیِّاٰتِکُمْ وَ

زر دے رب ستاسو دا چې لرې به کې ستاسو نه مصیبتونه ستاسو

یُدْخِلَکُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۙ

او دننه به کې تاسو لره داسې جنتونو ته چې بهیږي به لاندې د (اونو د) هغې نه ولــــې،

یَوْمَ لَا یُخْزِی اللّٰهُ النَّبِیَّ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا

په هغه ورځ چې سزا به نه کې الله پیغمبر او هغه کسان چې ایمان ئې راوړے دے

مَعَهٗ ۚ نُوْرُهُمْ یَسْعٰی بَیْنَ اَیْدِیْهِمْ وَ

ده سره، رڼرا د دوي منډې به وهي مخکښې (او روستو) د دوي نه او

بِاَیْمَانِهِمْ یَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اَتْمِمْ لَنَا نُوْرَنَا

ګس (او ښې) طرف ته د دوي نه وائې به دوي اے ربه زموږ پوره کې موږ لره رڼرا زموږه

وَ اغْفِرْ لَنَا ۚ اِنَّكَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ⑧

او ښښنه اوکې موږ ته، یقیناً ته په هر یو شي باندې قدرت والا ئې۔

یٰۤاَیُّهَا النَّبِیُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنٰفِقِیْنَ

اے پیغمبر علیه السلام جهاد کوه د کافرانو سره (په توره) او منافقانو سره (په ژبه)

وَ اغْلُظْ عَلَیْهِمْ ؕ وَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ وَ

او سختي کوه په دوي باندې، او ځائے د دوي دے جهنم، او

بِئْسَ الْمَصِیْرُ ⑨ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا

ډیر بد ځائے د ورتلو دے جهنم۔ بیانوي الله مثال

لِّلَّذِیْنَ كَفَرُوا امْرَاَتَ نُوْحٍ وَّ امْرَاَتَ

د پاره د هغه کسانو چې کفر ئې کړے دے د ښځې د نوح (علیه السلام) او د ښـــځې

لُوْطٍ ؕ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَیْنِ مِنْ عِبَادِنَا

د لوط (علیه السلام) وے دا دواړه لاندې د نکاح د دوو بندګانو د بندګانو زموږ

Maktaba Tul Ishaat.com

صَالِحَيۡنِ فَخَانَتٰهُمَا فَلَمۡ يُغۡنِيَا

نیکانو نه (چې هغوي کامیاب وو) نو خیانت اوکه دي دواړو(۱) نو هیڅ فائده ورنه کړه دواړو

عَنۡهُمَا مِنَ اللّٰهِ شَيۡـًٔا وَّ قِيۡلَ ادۡخُلَا النَّارَ

د دوي دواړو ببیانو ته د (عذاب د) الله نه ذره برابر او ونیلے شو دننه شئ دواړه اوور ته

مَعَ الدّٰخِلِيۡنَ ⑩ وَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا

سره د دننه کیدونکو نه* او بیانوي الله مثال

لِّلَّذِيۡنَ اٰمَنُوا امۡرَاَتَ فِرۡعَوۡنَ ۘ اِذۡ

د پاره د هغه کسانو چې ایمان ئې راوړے دے د ښځې د فرعون ، کله چې

قَالَتۡ رَبِّ ابۡنِ لِيۡ عِنۡدَكَ بَيۡتًا فِي

اوئیل دي اے ربه زما جوړ کړي ما لره خان سره کور په

الۡجَنَّةِ وَ نَجِّنِيۡ مِنۡ فِرۡعَوۡنَ وَ عَمَلِهٖ

جنت کښې او خلاصه کړي ما لره د فرعون او د عمل د هغه نه

وَ نَجِّنِيۡ مِنَ الۡقَوۡمِ الظّٰلِمِيۡنَ ⑪ۙ وَ مَرۡيَمَ

او خلاصه کړي ما لره د قوم ظالمانو نه* او مریم

ابۡنَتَ عِمۡرٰنَ الَّتِيۡۤ اَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا

لور د عمران هغه مریم چې هغې پاک ساتلے وو گریوان خپل

فَنَفَخۡنَا فِيۡهِ مِنۡ رُّوۡحِنَا وَ صَدَّقَتۡ

نو پوک اوهه موږ په هغې کښې د خپل حکم نه او دې تصدیق کړے وو

بِكَلِمٰتِ رَبِّهَا وَ كُتُبِهٖ وَ كَانَتۡ مِنَ

د حکمونو د رب خپل او د کتابونو د هغه او وه دا د

الۡقٰنِتِيۡنَ ⑫ۧ

عاجزي کونکو نه (الله ته)*

(۱) خاوندانو سره دین کښې

اٰیاتها ٣٠ سورة الملك مكية بسم الله الرحمن الرحيم ترتيب ٦٧ نزول ٧٧ رکوعاتها ٢

تَبٰرَكَ الَّذِىْ بِيَدِهِ الْمُلْكُ ۫ وَ هُوَ عَلٰى

برکت اچوي هغه ذات چي په لاس د هغه کښي دے اختيار تول او دا الله په

كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرُ ۙ ﴿١﴾ الَّذِىْ خَلَقَ الْمَوْتَ

هر يو شي باندي قدرت والا دے * هغه ذات چي پيدا کړے ئي دے مرګ

وَ الْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ؕ

او ژوند دي د پاره چي امتحان اوکي په تاسو باندي چي کوم يو ستاسو نه ښائسته دے په اعتبار د عمل،

وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْغَفُوْرُ ۙ ﴿٢﴾ الَّذِىْ خَلَقَ

او دا الله غالب بښونکے دے * هغه ذات چي پيدا کړي ئي دي

سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ؕ مَا تَرٰى فِىْ خَلْقِ

اووه آسمانونه چت په چت ، نه وينې ته په پيدائش

الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفٰوُتٍ ؕ فَارْجِعِ الْبَصَرَ ۙ

د مهربان بادشاه کښي څه چاودے ، نو واړوه نظر لره

هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُوْرٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ

آيا وينې ته څه نقصان * بيا اوګرځوه نظر لره

كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَّ

بيا بيا واپس به شي تا ته نظر ستا نا مراده او

هُوَ حَسِيْرٌ ﴿٤﴾ وَ لَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَآءَ الدُّنْيَا

وي به دے ستړے * او تحقيق سره ښائسته کړے دے مونږه آسمان نزدے (د دنيا)

بِمَصَابِيْحَ وَ جَعَلْنٰهَا رُجُوْمًا لِّلشَّيٰطِيْنِ وَ

په ډيوو (ستورو) باندي او ګرځولي دي مونږه دي لره ويشتونکي د شيطانانـــــو او

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الۡمُلۡكِ

ربط د سورت الملک :

(۱) مخکښې سورت کښې ترغيب الى الانفاق وو دلته وائي که مال د خرچ که نو الله تعالى به درله مال کښې برکت واچي.

(۲) مخکښې سورت آيت ٦ کښې ذکر شو عَلَيۡهَا مَلٰٓئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ دلته آيت ۸ کښې قول د دغه ملائکو ذکر کړې سَاَلَهُمۡ خَزَنَتُهَآ اَلَمۡ يَاۡتِكُمۡ نَذِيۡرٌ.

(۳) مخکښې سورت آيت ۹ کښې تخويف اخروي وَمَاۡوٰىهُمۡ جَهَنَّمُ ۚ وَبِئۡسَ الۡمَصِيۡرُ وو دلته آيت ٦ کښې هم تخويف اخروي دے وَلِلَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِرَبِّهِمۡ عَذَابُ جَهَنَّمَ ؕ وَبِئۡسَ الۡمَصِيۡرُ.

امتيازات د سورت الملک :

(۱) دا سورت ممتاز دے په کولودنفی د شرک فی البرکة باندې په يوَلسو دلائلو سره.

(۲) په خبرود ملائکو او د جهنميانو باندې آيت ۸، ۹.

(۳) په قول د الله تعالى باندې فَسُحۡقًا لِّاَصۡحٰبِ السَّعِيۡرِ آيت ۱۱.

دعوى د سورت الملک : نفى د شرک فی البرکة.

خلاصه د سورت الملک : دې سورت کښې نفى د شرک فی البرکة په يولسو دلائلو عقليو باندې ده، او مشرکينو، منکرينو د رسالت، معرضينو د قرآن او منکرينو د آخرت ته زجر ورکړې، دا رنګې تخويف اخروي او دنيوي، اثبات د مقاصد اربعه او دا ذکر کړې چې مالک د نفع او نقصان صرف اوصرف الله تعالى دے، او عجز د نبي عليه السلام د پاره د نفى د شرک فی التصرف او فی العلم ذکر کړې.

أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ۞ ٥ وَ لِلَّذِينَ

تیار کړے دے مونږه د پاره د دوی عـذاب د جهنّم * او د پاره د هغه کسانو

كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَ بِئْسَ

چې کفر ئي کړے دے په خپل رب باندې عذاب د جـهـنّم دے ، او ډیر بد دے

الْمَصِيرُ ۞ ٦ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا

ځائے د ورتلو (دا جهنم) * كله چې اوغورځولے شي دوی په دې کښې اوري به دوی دې (جهنّم) لره هیڼدل

وَّ هِيَ تَفُورُ ۞ ٧ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ ۖ كُلَّمَا

او دے به جوش وهي * قریب به وي چې اوشلیږي د وجې د غصے نه ، هر كله چې

أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ

اوغورځولے شي په دې کښې یو ټولګے (د جهنمیانو) تپوس به اوکړي د دوی نه خزانچیان د جهنم آیا نه وو راغلے تاسو ته

نَذِيرٌ ۞ ٨ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ ۙ

یرونکے * او به وائي دوی بے شکه تحقیق سره راغلے وو مونږ ته یرونکے ،

فَكَذَّبْنَا وَ قُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ ۚ

نو تکذیب اوکه مونږه د هغه او اوئیل مونږه نه ده رالیږلے الله هیڅ مسئله (وحي) ،

إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۞ ٩ وَ قَالُوا لَوْ

نه یئ تاسو مگر په گمراهي لویه کښې * او اوبه وائي دوی كه

كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ

مونږه اوریدلے وو (قرآن) او خان پوهه کړے وو مونږه (په قرآن) نه به وو مونږه په

السَّعِيرِ ۞ ١٠ فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْ ۚ فَسُحْقًا

جهنمیانو کښې * نو دوی به اقرار اوکړي په خپلو گناهونو باندې ، نو هلاکت دے

لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۞ ١١ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ

د پاره د جهنمیانو * یقینًا هغه کسان چې یریږي

Maktaba Tul Ishaat.com

رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّ اَجْرٌ كَبِيْرٌ ﴿١٢﴾

د خپل رب نه سره د نه ليدو دوى لره ښښنه ده او اجر لوئي دے

وَ اَسِرُّوْا قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوْا بِهٖ ؕ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ

او كه رو وايئ تاسو وينا خپله يا په تيزه باندي وايئ دي (وينا) لره، يقينًا دا الله پوهه دے

بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿١٣﴾ اَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ ؕ وَ هُوَ

په رازونو د سينو باندي * خبر دار پوهيږي (الله) په هغه چي پيدا كړي ئي دي، او دا (الله)

اللَّطِيْفُ الْخَبِيْرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ

باريک بين خبر دار دے * دا الله هغه ذات دے چي پيدا كړے ئي ده د پاره ستاسو

الْاَرْضَ ذَلُوْلًا فَامْشُوْا فِيْ مَنَاكِبِهَا وَ كُلُوْا

زمكه نرمه نو ځئ تاسو په اطرافو د دي كښي او خورئ

مِنْ رِّزْقِهٖ ؕ وَ اِلَيْهِ النُّشُوْرُ ﴿١٥﴾ ءَاَمِنْتُمْ مَّنْ

د رزق د الله نه، او دي الله ته پورته كيدل دي * آيا بچ يه شوئ تاسو د هغه ذات نه چي (بره)

فِي السَّمَآءِ اَنْ يَّخْسِفَ بِكُمُ الْاَرْضَ فَاِذَا

په آسمان كښي ئي (اختيار چليږي) چي اومندي تاسو لره په زمكه كښي پس ناساپه

هِيَ تَمُوْرُ ﴿١٦﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَآءِ اَنْ

دا به پلندى وهي * آيا بچ يه شوئ تاسو د هغه ذات نه چي (بره) آسمان كښي ئي (اختيار چليږي) دا

يُّرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ؕ فَسَتَعْلَمُوْنَ كَيْفَ

چي راوليږي په تاسو باندي باران د كاڼرو، نو زر دے چي تاسو به پوهه شئ څه رنگه وو

نَذِيْرِ ﴿١٧﴾ وَ لَقَدْ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ

يرول زما * او تحقيق سره نسبت د دروغو كړے وو (انبياؤ ته) هغه كسانو چي مخكښي د دوى نه وو

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ﴿١٨﴾ اَوَ لَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ

نو څه رنگه وو عذاب زما * آيا دوى نه گوري مارغانو ته

فَوْقَهُمْ صٰٓفّٰتٍ وَّ یَقْبِضْنَ ؔۘ مَا یُمْسِكُهُنَّ

د پاسه د دوی نه خوروونکي د وزرو او بندئ (وزرو لره) ، نه حصارئ دوی لره

اِلَّا الرَّحْمٰنُ ؕ اِنَّهٗ بِكُلِّ شَیْءٍۭ بَصِیْرٌ ﴿۱۹﴾ اَمَّنْ

مگر مهربان ذات ، یقینًا دا الله هر یو شي لره لیدونکے دے * یا څوک دے

هٰذَا الَّذِیْ هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ یَنْصُرُكُمْ مِّنْ

هغه ذات چې هغه لښکر شي ستاسو د پاره چې امداد اوکي ستاسو

دُوْنِ الرَّحْمٰنِ ؕ اِنِ الْكٰفِرُوْنَ اِلَّا فِیْ

سیوا د مهربان ذات نه ، نه دي کافران مگر په

غُرُوْرٍ ﴿۲۰﴾ اَمَّنْ هٰذَا الَّذِیْ یَرْزُقُكُمْ اِنْ

دهوکه کښې * آیا څوک دے هغه ذات چې رزق درکړي تاسو ته که

اَمْسَكَ رِزْقَهٗ ۚ بَلْ لَّجُّوْا فِیْ عُتُوٍّ وَّ نُفُوْرٍ ﴿۲۱﴾

بند کي (الله) خپل رزق ، بلکه دوی نښتي دي په سرکشۍ او نفرت کښې *

اَفَمَنْ یَّمْشِیْ مُكِبًّا عَلٰی وَجْهِهٖۤ اَهْدٰۤی اَمَّنْ

آیا هغه څوک چې ځي سرکوزے په خپل مخ باندې ډیر په هدایت دے یا هغه څوک

یَّمْشِیْ سَوِیًّا عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۲۲﴾ قُلْ

چې ځي برابر په لاره نیغه باندې ؟ * اووایه

هُوَ الَّذِیْۤ اَنْشَاَكُمْ وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ

دا الله هغه ذات دے چې پیدا کړي یې تاسو او پیدا کړي یې دي تاسو لره غوږونه او

الْاَبْصَارَ وَ الْاَفْـِٕدَةَ ؕ قَلِیْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿۲۳﴾

او سترګے او زړونه ، ډیر لږ تاسو شکر اوباسئ *

قُلْ هُوَ الَّذِیْ ذَرَاَكُمْ فِی الْاَرْضِ وَ

اووایه دا (الله) هغه ذات دے چې پیدا کړي یې تاسو په زمکه کښې او

Maktaba Tul Ishaat.com

اِلَيۡهِ تُحۡشَرُوۡنَ ﴿٢٤﴾ وَ يَقُوۡلُوۡنَ مَتٰى هٰذَا

دي الله ته به تاسو يورته كړے شئ ٭ او وائي دوی كله به وي دا

الۡوَعۡدُ اِنۡ كُنۡتُمۡ صٰدِقِيۡنَ ﴿٢٥﴾ قُلۡ اِنَّمَا الۡعِلۡمُ

وعده(د قيامت) كه يئ تاسو رشتيني ٭ اووايه يقينًا علم (د قيامت)

عِنۡدَ اللّٰهِ وَ اِنَّمَاۤ اَنَا نَذِيۡرٌ مُّبِيۡنٌ ﴿٢٦﴾ فَلَمَّا

الله سره دے او يقينًا زه يرونكے يم ښكاره ٭ پس هر كله

رَاَوۡهُ زُلۡفَةً سِيۡٓـئَتۡ وُجُوۡهُ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا

چې اوويني دوی قيامت لره نږدے تور به شي مخونه د هغه كسانو چې كفر ئې كړے دے

وَ قِيۡلَ هٰذَا الَّذِيۡ كُنۡتُمۡ بِهٖ تَدَّعُوۡنَ ﴿٢٧﴾

او اوبه وئيلے شي دا هغه (د قيامت) دے چې تاسو دې لره غوښتلو ٭

قُلۡ اَرَءَيۡتُمۡ اِنۡ اَهۡلَكَنِيَ اللّٰهُ وَ مَنۡ مَّعِيَ

اووايه خبر راكړئ ما ته كه هلاك كي ما لره الله او هغه چا لره چې ما سره دي

اَوۡ رَحِمَنَا ۙ فَمَنۡ يُّجِيۡرُ الۡكٰفِرِيۡنَ مِنۡ عَذَابٍ

يا رحم اوكي په موږ باندې ، نو څوک دے چې پناه به وركي كافرانو ته د عذاب

اَلِيۡمٍ ﴿٢٨﴾ قُلۡ هُوَ الرَّحۡمٰنُ اٰمَنَّا بِهٖ وَ عَلَيۡهِ

دردناك نه ٭ اووايه دا الله مهربان بادشاه دے ايمان راوړے دے موږه په ده باندې او په ده باندې

تَوَكَّلۡنَا ۚ فَسَتَعۡلَمُوۡنَ مَنۡ هُوَ فِيۡ ضَلٰلٍ

موږه خان سپارلے دے ، پس زر دے چې اوبه پيژنئ هغه څوک چې دے هغه په گمراهۍ

مُّبِيۡنٍ ﴿٢٩﴾ قُلۡ اَرَءَيۡتُمۡ اِنۡ اَصۡبَحَ مَآؤُكُمۡ

ښكاره كښې ٭ اووايه خبر راكړئ ما ته كه اوګرځي اوبه ستاسو

غَوۡرًا فَمَنۡ يَّاۡتِيۡكُمۡ بِمَآءٍ مَّعِيۡنٍ ﴿٣٠﴾

جوړے (ډونګې) نو څوک دے چې راتله به اوكي تاسو ته په اوبو چينه دارو سره ٭

آياتها ٥٢ سُورَةُ القَلَم مَكِّيَّة بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٦٨ نزول ٢ ركوعاتها ٢

نٓ وَ الْقَلَمِ وَ مَا يَسْطُرُوْنَ ۙ﴿۱﴾ مَآ اَنْتَ بِنِعْمَةِ
الله پوهيږي په معنې د دې حرف شاهد دے قلم او هغه چې ليکي (قلمونو والا) * نه يې ته په نعمت
رَبِّكَ بِمَجْنُوْنٍ ۚ﴿۲﴾ وَ اِنَّ لَكَ لَاَجْرًا غَيْرَ
د رب ستا ليونے * او يقينًا تا لره خامخا اجر دے بے
مَمْنُوْنٍ ۚ﴿۳﴾ وَ اِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظِيْمٍ ﴿۴﴾
حسابه * او يقينًا ته خامخا په خويونو لويو باندې يې *
فَسَتُبْصِرُ وَ يُبْصِرُوْنَ ۙ﴿۵﴾ بِاَيِّكُمُ الْمَفْتُوْنُ ﴿۶﴾
زر دے چې ته به اوينې او دوی به هم اويني * چې په کوم يو ستاسو کښې ليونتوب دے *
اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِهٖ ۠
يقينًا رب ستا هغه پوهه دے په هغه چا چې هغه گمراه شوے دے د لارې د الله نه
وَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿۷﴾ فَلَا تُطِعِ
او دا (الله) پوهه دے په لار موندونکو باندې * نو مه منه
الْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۸﴾ وَدُّوْا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُوْنَ ﴿۹﴾
د دروغژنتيا کونکو * خوښېږ دوی چې ته سست شې نو دوی به هم سست شي *
وَ لَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِيْنٍ ۙ﴿۱۰﴾ هَمَّازٍ مَّشَّآءٍ
او مه منه د هر قسم خور رزيل * عيب لټونکے (د حق پرستو) تلونکے
بِنَمِيْمٍ ۙ﴿۱۱﴾ مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ اَثِيْمٍ ۙ﴿۱۲﴾ عُتُلٍّ
په چغلۍ * منع کونکے د خير (قرآن او سنت) د حد نه تيرے کونکے گناهګار * بد زبانه
بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيْمٍ ۙ﴿۱۳﴾ اَنْ كَانَ ذَا مَالٍ
پس د دې نه (نسبر دس) حرامي * د دې وجې نه چې وو دے خاوند د مال

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الۡقَلَمِ

ربط د سورت القلم :

(۱) مخکښې سورت آیت ۱۲ کښې بشارت اخرویه وو مؤمنانو ته دلته آیت ۳٤ کښې هم مؤمنانو ته بشارت دے .

(۲) مخکښې سورت آیت ۱۹ کښې مشرکینو ته زجر وو دلته آیت ٤١ کښې هم مشرکینو ته زجر دے.

(۳) مخکښې سورت آیت ۱۸ کښې تخویف دنیوي اجمالی وو دلته آیت ۱۷ تا ۳۳ کښې تخویف دنیوي تفصیل دے .

امتیازات د سورت القلم :

(۱) دا سورت ممتاز دے په شاهد گرځولو دقلم باندي .

(۲) په ذکر دخرطوم باندي آیت ۱٦.

(۳) په ذکر د "صریم" باندي آیت ۲۰ .

دعویٰ د سورت القلم : التحضیض فی التبلیغ و التحذیر من المداهنة

خلاصه د سورت القلم : دا سورت دوه حصې دے .

اوله حصه ، آیت ۱ نه تر آیت ۳۳ پورې ، پدیکښې صداقت د پیغمبر ﷺ او د هغه اوصاف حمیده ذکر کیږي بیا زجر منکرینو د رسالت ته ، رد په مداهنینو او د هغوی اوصاف قبیحه ، تخویف دنیاوي او اخروي ذکر کړ .

دویمه حصه ، آیت ۳٤ نه تر آخره پورې ، دیکښې بشارت مومنانو ته تخویف اخروي ، مشرکینو او معرضینو د قرآن ته زجر ورکړ .

وَّ بَنِيۡنَ ﴿١٤﴾ اِذَا تُتۡلٰى عَلَيۡهِ اٰيٰتُنَا قَالَ اَسَاطِيۡرُ

او د زامنو * كله چې لوستلے شي په ده باندې آياتونه زمونږه وائي دے (دا) قيصې د

الۡاَوَّلِيۡنَ ﴿١٥﴾ سَنَسِمُهٗ عَلَى الۡخُرۡطُوۡمِ ﴿١٦﴾ اِنَّا

پرومبنو دي * زر دے چې داغ به ورکو ده لره په شنډ باندې * يقيناً مونږه

بَلَوۡنٰهُمۡ كَمَا بَلَوۡنَاۤ اَصۡحٰبَ الۡجَنَّةِ ۚ اِذۡ

امتحان كوو په دوی باندې لكه څنګه چې مونږه امتحان کړے وو په هغه باغ والو باندې ، كله چې

اَقۡسَمُوۡا لَيَصۡرِمُنَّهَا مُصۡبِحِيۡنَ ﴿١٧﴾ وَ لَا

قسمونه اوخوړل دوی چې خامخا کټ کې به دي (ميوو) لره په وخت د صبا كښې * او نه

يَسۡتَثۡنُوۡنَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيۡهَا طَآئِفٌ مِّنۡ رَّبِّكَ

ئې جدا كوو (الله د امر پاطلو نه) نو اوګرځيدو په دې باغ باندې يو ګرځيدونكے د طرفه د رب ستا نه

وَ هُمۡ نَآئِمُوۡنَ ﴿١٩﴾ فَاَصۡبَحَتۡ كَالصَّرِيۡمِ ﴿٢٠﴾

او دوی وو اوده * نو اوګرځيده (دا باغ) په شان د تورو ايرو (په شان د لو شوي)*

فَتَنَادَوۡا مُصۡبِحِيۡنَ ﴿٢١﴾ اَنِ اغۡدُوۡا عَلٰى

نو آوازونه اوکړل دوی يو بل ته په وخت د صبا كښې * دا چې سحر وختي لاړ شئ

حَرۡثِكُمۡ اِنۡ كُنۡتُمۡ صٰرِمِيۡنَ ﴿٢٢﴾ فَانۡطَلَقُوۡا وَ هُمۡ

خپل فصل ته كه يئ تاسو شكونكي (ميوو لره) * نو لاړل دوی او دوی

يَتَخَافَتُوۡنَ ﴿٢٣﴾ اَنۡ لَّا يَدۡخُلَنَّهَا الۡيَوۡمَ عَلَيۡكُمۡ

پټے پټے خبرې كولے * دا چې دننه نه شي دې باغ ته نن ورځ په تاسو باندې

مِّسۡكِيۡنٌ ﴿٢٤﴾ وَّ غَدَوۡا عَلٰى حَرۡدٍ قٰدِرِيۡنَ ﴿٢٥﴾

يو غريب * او سحر وختي لاړل دوی په منع كولو د فقير باندې تنګي راوستونكي (په غريب) *

فَلَمَّا رَاَوۡهَا قَالُوۡۤا اِنَّا لَضَآلُّوۡنَ ﴿٢٦﴾ بَلۡ نَحۡنُ

نو هر كله چې اوليده دوی دا (باغ) اوئيل دوی يقيناً خامخا مونږه خطا شوي يو * بلكه مونږه

Maktaba Tul Ishaat.com

مَحْرُوْمُوْنَ ﴿٢٧﴾ قَالَ اَوْسَطُهُمْ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ

محرومه كړے شوي يو (د باغ نه)* اوئيل هوښيار د دوى نه آيا نه وو وئيلي ما تاسو ته

لَوْلَا تُسَبِّحُوْنَ ﴿٢٨﴾ قَالُوْا سُبْحٰنَ رَبِّنَآ اِنَّا كُنَّا

ولې پاكي نه بيانوله تاسو (د الله) ؟* اوئيل دوى پاكي ده رب زمونږ له يقينًا مونږه يو

ظٰلِمِيْنَ ﴿٢٩﴾ فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ

ظالمان * نو مخامخ شو بعضي د دوى نه بعضو ته

يَّتَلَاوَمُوْنَ ﴿٣٠﴾ قَالُوْا يٰوَيْلَنَآ اِنَّا كُنَّا طٰغِيْنَ ﴿٣١﴾

چې يو بل ئي ملامته كو * اوئيل دوى هائے افسوس دے مونږ لره يقينًا مونږه يو سركشه *

عَسٰى رَبُّنَآ اَنْ يُّبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَآ اِنَّآ اِلٰى

زر دے رب زمونږ چې بدل كښې به راكې مونږ ته غوره د دې نه يقينًا مونږه

رَبِّنَا رٰغِبُوْنَ ﴿٣٢﴾ كَذٰلِكَ الْعَذَابُ ط وَلَعَذَابُ

خيل رب ته تلونكي يو * دارنګې عذاب (وو د دنيا) ، او خامخا عذاب د

الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٣﴾ اِنَّ

آخرت ډير لوئي دے ، كاش چه دوى پوهيدے * يقينًا

لِلْمُتَّقِيْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ﴿٣٤﴾ اَفَنَجْعَلُ

د پاره د پرهيزګارانو په نزد د رب د دوى جنتونه نعمتدار دي * آيا كرځوو مونږه

الْمُسْلِمِيْنَ كَالْمُجْرِمِيْنَ ﴿٣٥﴾ ط مَا لَكُمْ قف كَيْفَ

مسلمانان په شان د مجرمانو * څه شوي دي تاسو لره ، څه رنګه

تَحْكُمُوْنَ ﴿٣٦﴾ ج اَمْ لَكُمْ كِتٰبٌ فِيْهِ تَدْرُسُوْنَ ﴿٣٧﴾ لا

فيصله كوئ تاسو * آيا شته ستاسو د پاره ليک چې په هغې كښې تاسو لوستل كوئ؟ *

اِنَّ لَكُمْ فِيْهِ لَمَا تَخَيَّرُوْنَ ﴿٣٨﴾ ج اَمْ لَكُمْ اَيْمَانٌ

يقينًا ستاسو د پاره په هغې كښې دي هغه چې تاسو ئي غوره كوئ؟ آيا شته ستاسو د پاره قسمونه

عَلَيْنَا بَالِغَةٌ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۙ اِنَّ لَكُمْ لَمَا

په مونږ باندې رسیدونکې تر ورځ د قیامته پورې، یقینًا ستاسو د پاره خامخا هغه دي

تَحْكُمُوْنَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ اَيُّهُمْ بِذٰلِكَ زَعِيْمٌ ﴿٤٠﴾

چې تاسو فیصله کوئ "تپوس اوکه د دوی نه چې کوم یو د دوی نه په دې (خبره) باندې ذمه دار دے"

اَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ ۚ فَلْيَاْتُوْا بِشُرَكَآئِهِمْ اِنْ

آیا شته دوی لره د برخې خاوندان، نو دوی دې راولي د برخې خاوندان خپل که

كَانُوْا صٰدِقِيْنَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ

وي دوی رشتیني * (یاد که) هغه ورځ چې ښکاره والے به اوکړے شي د پنډۍ نه

وَّ يُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُوْدِ فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿٤٢﴾

او رابللے به شي دوی سجدو ته نو دوی به طاقت نه لري*

خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ؕ وَ قَدْ

ذلیله به وي سترګې د دوی، رسیدلے به وي دوی ته ذلت، او تحقیق سره

كَانُوْا يُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُوْدِ وَ هُمْ سٰلِمُوْنَ ﴿٤٣﴾

دوی به رابللے شو تابعداری (د الله) ته او وو دوی جګ جوړ (روغ موټ) *

فَذَرْنِيْ وَ مَنْ يُّكَذِّبُ بِهٰذَا الْحَدِيْثِ ؕ

پس پریږده ما لره سره د هغه چا نه چې دروغژنتیا کړې د دې بیان،

سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٤٤﴾

زر دے چې رو رو به اوچتوؤ دوی لره د هغه ځائے نه چې دوی به نه پوهیږي *

وَ اُمْلِيْ لَهُمْ ؕ اِنَّ كَيْدِيْ مَتِيْنٌ ﴿٤٥﴾ اَمْ تَسْئَلُهُمْ

او زه مهلت ورکوم دوی ته، یقینًا تدبیر زما مضبوط (سخت) دے * آیا ته غواړې د دوی نه

اَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُوْنَ ﴿٤٦﴾ اَمْ

څه اجر نو دوی د تاوان د هغې نه درانه شوي دي * آیا

Maktaba Tul Ishaat.com

عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ

دوی، سره علم د غیبو دے نو دوی لیکي (دغي نه) * نو صبر کوه فیصلے د

رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ ۘ إِذْ نَادٰى

رب ستا ته او مه کیږه په شان د مچي والا (حضرت یونس علیه السلام)، کله چي فریاد اوکه ده (الله ته)

وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا أَنْ تَدٰرَكَهُ نِعْمَةٌ مِّنْ

او وو دے ډک د غم نه * که نه وے راګیر کړے ده لره نعمت د طرفه د

رَّبِّهٖ لَنُبِذَ بِالْعَرَآءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبٰهُ

رب د ده نه خامخا غورځولے شوے به وو په کناره او وو به دے تکلیف زده * نو چوڼلی که ده لره

رَبُّهٗ فَجَعَلَهٗ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٥٠﴾ وَإِنْ يَّكَادُ

رب د ده نو وے ګرځوو ده لره د کامیابو نه * او یقینًا قریب دي

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَيُزْلِقُوْنَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا

هغه کسان چي کفر ئي کړے دے خامخا بریږ تا لره په سترګو خپلو باندي هر کله چي

سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُوْلُوْنَ إِنَّهٗ لَمَجْنُوْنٌ ﴿٥١﴾

واوري دوی قرآن او وائي دوی یقینًا دا (پیغمبر) خامخا لیونے دے *

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿٥٢﴾

او نه دے دا (قرآن) مګر پند دے د پاره د مخلوقات *

آیاتها ٥٢ سُوْرَةُ الْحَاقَّةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوین ٦٩ نزول ٧٨ رکوعاتها ٢

اَلْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَآ أَدْرٰىكَ مَا

حقه ورځ * څه لوئے شان دے د هغه حقے ورځ * او څه شي پوهه که تا لره څه ده

الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾

هغه حقه ورځ * تکذیب کړے وو ثمودیانو او عادیانو د هغه ټکونکي ورځ *

سُورَةُ الْحَاقَّةِ

ربط د سورت الحاقة :

(۱) مخکښي سورت کښي اوئيلے شو چي باغ تباه شو دلته آيت ۹ کښي په هغي باندي ترقي ده باغ څه ؟ چي کل تباه شوي دي.

(۲) مخکښي سورت آيت ٤٤ کښي تخويف دنيوي ذکر شو دلته آيت ۳ تا ۱۲ کښي زيات وضاحت کړې.

(۳) مخکښي سورت آيت ۳۳ کښي تخويف اخروي ذکر شو دلته آيت ۲۵ تا ۳۲ کښي د هغي تفصيل کړې.

امتيازات د سورت الحاقة :

(۱) دا سورت ممتاز دے په خصوصي حالت داصحاب اليمين باندي.

(۲) په خصوصي حالت داصحاب الشمال باندي.

(۳) په خصوصي سزا داصحاب الشمال باندي.

دعوي د سورت الحاقة: التخويف الاخروي للمنکرين باتيان القيامة

خلاصه د سورت الحاقة : اول کښي اثبات د قيامت بيا تخويف دنيوي په هلاکت د اقوام خمسه مکذبۆ باندي {يعنی قوم عاد، قوم ثمود ،قوم نوح ، قوم لوط ،قوم فرعون} بيا فناء د عالم ذکر کړې او دري احوال د قيامت ذکر کړې ، يو حالت د وقوع د قيامت ، دويم حالت د حساب او کتاب ، دريم حالت د مآب چي جنتيان به جنت ته لاړشي اوجهنميان به جهنم ته لاړشي .

Maktaba Tul Ishaat.com

فَاَمَّا ثَمُوْدُ فَاُهْلِكُوْا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَ اَمَّا عَادٌ

پس هر چي ثموديان وو نو هلاک کړے شو په سبب د سرکشي باندي * او هر چي عاديان وو

فَاُهْلِكُوْا بِرِيْحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ۙ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا

نو هلاک کړے شو په باد تيز سخت باندي * تابع کړے ني وو دي باد لره

عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَّ ثَمٰنِيَةَ اَيَّامٍ ۙ حُسُوْمًا ۙ

په دوی باندي اووه شپے او اته ورځے بدے شوے (په دوی باندي)

فَتَرَى الْقَوْمَ فِيْهَا صَرْعٰى ۙ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ

نو ليده به تا دغه قوم په دي کښي پرمخي پراته ، گويا چه دوی تنے وي

نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرٰى لَهُمْ مِّنْ

د کهجورو زړي * نو آيا وينے ته هغوي لره يو (نفس)

بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾ وَ جَآءَ فِرْعَوْنُ وَ مَنْ قَبْلَهٗ

پاتے شوے * او راغلل اوکړل فرعون او هغه چا چي مخکښي د ده نه وو

وَ الْمُؤْتَفِكٰتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوْا رَسُوْلَ

او هغه اولټه کړے شوي کلو په گناه (شرک) باندي * نو هغوي نافرماني اوکړه د پيغمبر د

رَبِّهِمْ فَاَخَذَهُمْ اَخْذَةً رَّابِيَةً ﴿١٠﴾ اِنَّا لَمَّا

رب خپل نو وے نيول دوی لره په نيولو کلکو سره * يقينًا مونږه هر کله چي

طَغَا الْمَآءُ حَمَلْنٰكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ۙ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا

زياتے شوے اوبه سواره کړئ مونږه تاسو په کشتي کښي* دي د پاره چي اوگرځوو مونږه دي لره

لَكُمْ تَذْكِرَةً وَّ تَعِيَهَآ اُذُنٌ وَّاعِيَةٌ ﴿١٢﴾ فَاِذَا

د پاره ستاسو پند (نصيحت) او ياد اوساتي دي لره غوږونه ياد ساتونکي * پس کله چي

نُفِخَ فِي الصُّوْرِ نَفْخَةٌ وَّاحِدَةٌ ۙ﴿١٣﴾ وَّ حُمِلَتِ

پوک اوهلے شي په شپيلۍ کښي پوک يو * او اوچته کړے شي

الْاَرْضُ وَ الْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَّاحِدَةً ﴿١٤﴾

زمکه او غرونه نو توټې توټې به کړے شي دا دواړه په توټې توټې کیدو یو ځل باندي *

فَيَوْمَئِذٍ وَّقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَ انْشَقَّتِ السَّمَآءُ

پس په دغه ورځ واقع به شي واقع کیدونکے (قیامت) * او اوبه چوي آسمان

فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَّاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ وَّ الْمَلَكُ عَلٰٓى اَرْجَآئِهَا ؕ

نو وي به دا آسمان په دغه ورځ سست * او فرشتې په اطرافو د آسمان باندي به وي *

وَ يَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ

او اوچتې به عرش د رب ستا د پاسه د هغوي نه په دغه ورځ

ثَمٰنِيَةٌ ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُوْنَ لَا تَخْفٰى مِنْكُمْ

اتو (بے شمیره فرشتو) * په دغه ورځ پیش به کړے شئ تاسو (الله ته) نه به پټیږي ستاسو نه

خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ

یو تن پټیدونکے * پس هر هغه څوک چي ورکړے شوه هغه ته عمل نامه ځپله په سم لاس د ده *

فَيَقُوْلُ هَآؤُمُ اقْرَءُوْا كِتٰبِيَهْ ﴿١٩﴾ اِنِّيْ ظَنَنْتُ

نو وائي به دے راشئ راشئ اولولئ عمل نامه زما * یقینًا ما یقین کړ (دنیا کښي)

اَنِّيْ مُلٰقٍ حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِيْ عِيْشَةٍ

چي یقینًا زه مخامخ کیدونکے یم د ځپل حساب سره * نو وي به دے په هغه ژوند

رَّاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِيْ جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوْفُهَا

د خوشحالۍ کښي * په جنت اوچت کښي * میوے د هغې به

دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوْا وَ اشْرَبُوْا هَنِيْٓـًٔا بِمَآ اَسْلَفْتُمْ

نژدے نژدے وي * خورئ او څکئ مبارک دي شي (تاسو له) د وجې د هغه (نیک عملونو) چي کړي وو تاسو

فِي الْاَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ وَ اَمَّا مَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ

په هغه ورځو تیرو شوو کښي * او هر هغه څوک چي ورکړے شوه هغه ته عمل نامه د هغه

Maktaba Tul Ishaat.com

بِشِمَالِهٖ ۙ۬ فَيَقُوْلُ يٰلَيْتَنِيْ لَمْ اُوْتَ كِتٰبِيَهْ ۚ﴿۲۵﴾

په گس لاس د ده نو وائي به دے هائے افسوس دی ما لره چې نه وے راکړے شوے ما ته عمل نامه زما؟

وَ لَمْ اَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ۚ﴿۲۶﴾ يٰلَيْتَهَا كَانَتِ

او نه وے پوهه زه چې څه دے حساب زما * هائے ارمان چې وے (دا مرگ)

الْقَاضِيَةَ ۚ﴿۲۷﴾ مَاۤ اَغْنٰى عَنِّيْ مَالِيَهْ ۚ﴿۲۸﴾ هَلَكَ

ختمونکے (ما لره) * هیڅ فائده را نه کړه ما ته مال زما * لاړه

عَنِّيْ سُلْطٰنِيَهْ ۚ﴿۲۹﴾ خُذُوْهُ فَغُلُّوْهُ ۙ﴿۳۰﴾ ثُمَّ

زما نه دبدبه زما * (او به وئیلے شي) اونیوئ ده لره نو طوقونه واچوئ ده ته * بیا

الْجَحِيْمَ صَلُّوْهُ ۙ﴿۳۱﴾ ثُمَّ فِيْ سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا

جهنم ته دننه کړئ ده لره * بیا په زنځیرونو کښې چې کړۍ د هغې

سَبْعُوْنَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوْهُ ۗ﴿۳۲﴾ اِنَّهٗ كَانَ لَا

اویا/۷۰ (بے شمیره) گزه به وي نو دننه کړئ ده لره (جهنم ته) یقینًا وو دے (په دنیا کښې) چې

يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ الْعَظِيْمِ ۙ﴿۳۳﴾ وَ لَا يَحُضُّ عَلٰى

ایمان ئې نه راوړه په الله لوئي باندې * او نه ئې تېزوالے کولو په

طَعَامِ الْمِسْكِيْنِ ۗ﴿۳۴﴾ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا

خوراک د مسکین باندې * نو نشته ده لره نن ورځ په دې ځائے کښې

حَمِيْمٌ ۙ﴿۳۵﴾ وَّ لَا طَعَامٌ اِلَّا مِنْ غِسْلِيْنٍ ۙ﴿۳۶﴾ لَّا

خوږ دوست (مهربان) * او نه خوراک مگر د وینو خوړو نه * چې نه به

يَاْكُلُهٗۤ اِلَّا الْخٰطِـُٔوْنَ ۠﴿۳۷﴾ فَلَاۤ اُقْسِمُ بِمَا

خوري دې لره مگر خطا کار * نه دے داسے کار(۱) شاهد کوم زه هغه (مخلوقات) چې

تُبْصِرُوْنَ ۙ﴿۳۸﴾ وَ مَا لَا تُبْصِرُوْنَ ۙ﴿۳۹﴾ اِنَّهٗ لَقَوْلُ

وینئ ئې تاسو * او هغه (مخلوقات) چې تاسو ئې نه وینئ * یقینًا دا (قرآن) خامخا وینا ده

رَسُوْلٍ كَرِيْمٍ ﴿٤٠﴾ وَّمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ ؕ قَلِيْلًا

د پیغمبر عزتمند * او نه دے دا (قرآن) وینا د شاعر ، ډیر لږ

مَّا تُؤْمِنُوْنَ ﴿٤١﴾ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ ؕ قَلِيْلًا مَّا

تاسو ایمان راوړئ * او نه وینا د ترویږي ، ډیر لږ

تَذَكَّرُوْنَ ﴿٤٢﴾ تَنْزِيْلٌ مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٣﴾

تاسو پند اخلئ * رالیږل (د دې کتاب) د طرفه د رب د مخلوقات نه دې *

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْاَقَاوِيْلِ ﴿٤٤﴾ لَاَخَذْنَا

او که جوړې کړې وې دہ د خان نه په مونږ باندې بعضې خبرې * نو خامخا نیولے به وو مونږه

مِنْهُ بِالْيَمِيْنِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِيْنَ ﴿٤٦﴾

دہ لره په مضبوط طاقت سره * بیا خامخا کټ کړې به وو مونږه د دہ نه رګونه د زړه *

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ اَحَدٍ عَنْهُ حٰجِزِيْنَ ﴿٤٧﴾ وَاِنَّهٗ

نو نشته ستاسو نه یو تن د دې الله نه خلاصونکې * او یقینًا دا قرآن

لَتَذْكِرَةٌ لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿٤٨﴾ وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ

خامخا نصیحت دے د پاره د پرهیزګارانو * او یقینًا مونږه خامخا پوهیږو چې یقینًا بعضې ستاسو نه

مُّكَذِّبِيْنَ ﴿٤٩﴾ وَاِنَّهٗ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿٥٠﴾

تکذیب کونکې دي * او یقینًا دا قرآن خامخا افسوس به وي په کافرانو *

وَاِنَّهٗ لَحَقُّ الْيَقِيْنِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ

او یقینًا دا (قرآن) خامخا حق یقیني دے * نو پاکي بیانوه د ذات د رب ستا



الْعَظِيْمِ ﴿٥٢﴾

چې لوئي ذات دے *

اٰیاتها ٤٤ | سُوْرَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | تدوین ٧٠ نزول ٧٩ | رکوعاتها ٢

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْمَعَارِج

ربط د سورت المعارج:

(۱) مخکښي سورت کښي نزول د عذاب ذکر شو دلته آیت ۲ کښي وائي لَيْسَ لَهٗ دَافِعٌ ﴿۲﴾.

(۲) مخکښي سورت آیت ۳۵ کښي ذکر شو فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا حَمِيْمٌ ﴿۳۵﴾ دلته آیت ۱۰ کښي ئي تفصیل کوی وَلَا يَسْـَٔلُ حَمِيْمٌ حَمِيْمًا ﴿۱۰﴾.

(۳) مخکښي سورت آیت ۳۱ کښي ذکر شو ثُمَّ الْجَحِيْمَ صَلُّوْهُ ﴿۳۱﴾ دلته آیت ۱۵ تا ۱۷ په هغي باندي زیادت او ترقي ده.

امتیازات د سورة المعارج:

(۱) دا سورة ممتاز دے په ذکر د طول (اوږدوالي) د وخت د عذاب باندي آیت ٤.

(۲) په خصوصي تسلي ورکولو باندي نبي علیه السلام ته آیت ٥.

(۳) په خصوصي اوصافو د جهنم باندي آیت ۱۵ تا ۱۷.

دعوٰی د سورت المعارج: الزجر و التخويف لمنكري القيامة.

خلاصه د سورت المعارج: دا سورت تنویر دے ماسبق باندي، مخکښي سورت کښي چي کوم مضامین {اثبات د قیامت، اثبات د رسالت، ترغيب الى القرآن، اوصاف داصحاب اليمين او اصحاب الشمال، تخويف کافرانو ته او بشارت مؤمنانو ته} ذکر شو نو دلته د هغي تفصیل او وضاحت کړي.

سَاَلَ سَآئِلٌ بِعَذَابٍ وَّاقِعٍ ۙ﴿۱﴾ لِّلْكٰفِرِيْنَ

تپوس کړ تپوس کونکے په باره د عذاب واقع کیدونکي کښې * د باره د کافرانو

لَيْسَ لَهٗ دَافِعٌ ۙ﴿۲﴾ مِّنَ اللّٰهِ ذِی الْمَعَارِجِ ؕ﴿۳﴾

نه به وي دي عذاب لره څوک لري کونکے * د طرفه د الله نه چې مالک د آسمانونو دے *

تَعْرُجُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَ الرُّوْحُ اِلَيْهِ فِیْ يَوْمٍ كَانَ

خیژي ملائک او جبرئیل امین دي الله ته په هغه ورځ کښې چې

مِقْدَارُهٗ خَمْسِيْنَ اَلْفَ سَنَةٍ ۚ﴿۴﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا

اندازه د هغې پنځوس زره کاله ده * نو صبر کوه صبر

جَمِيْلًا ﴿۵﴾ اِنَّهُمْ يَرَوْنَهٗ بَعِيْدًا ۙ﴿۶﴾ وَّ نَرٰىهُ قَرِيْبًا ؕ﴿۷﴾

ښائسته * یقینًا دوی وینې دي قیامت لره لري (د عقل نه)* او وینو مونږه دي لره نژدې *

يَوْمَ تَكُوْنُ السَّمَآءُ كَالْمُهْلِ ۙ﴿۸﴾ وَ تَكُوْنُ

(واقع به شي) په هغه ورځ چې شي به آسمان په شان د تانبے ویلې شوي؛ او شي به

الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ۙ﴿۹﴾ وَ لَا يَسْـَٔلُ حَمِيْمٌ حَمِيْمًا ﴿۱۰﴾

غرونه په شان د وړی ډنډس شوے * او تپوس به نه شي کولے یو دوست د بل دوست *

يُّبَصَّرُوْنَهُمْ ؕ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِیْ مِنْ

وینې به دوی یو بل لره ، خوښیږ به مجرم کاش چې قــــربان کړ د

عَذَابِ يَوْمِئِذٍۭ بِبَنِيْهِ ۙ﴿۱۱﴾ وَ صَاحِبَتِهٖ وَ

عذاب د دغه ورځ نه خپل زامن * او خپله ښځه او

اَخِيْهِ ۙ﴿۱۲﴾ وَ فَصِيْلَتِهِ الَّتِیْ تُـْٔوِيْهِ ۙ﴿۱۳﴾ وَ مَنْ فِی

خپل رور * او ټبر د ده هغه ټبر چې ځائے به ئې ورکوو ده ته (دے به ورته راته) * او هغه څوک چې به

الْاَرْضِ جَمِيْعًا ۙ ثُمَّ يُنْجِيْهِ ۙ﴿۱۴﴾ كَلَّا ؕ اِنَّهَا لَظٰی ۙ﴿۱۵﴾

زمکه کښې دي ټول ، بیا خلاص کړ ده لره * هیچرې داسې نه ده ، یقینًا دا (جهنّم) لمبه وهونکے دے *

Maktaba Tul Ishaat.com

نَزَّاعَةً لِّلشَّوٰى ﴿١٦﴾ تَدْعُوْا مَنْ اَدْبَرَ وَ تَوَلّٰى ﴿١٧﴾

او خکونکے دے اندامونو لره * آواز به کي هغه چا ته چي شا کړي ئي وه او اوړېدلے وو قرآن نه *

وَ جَمَعَ فَاَوْعٰى ﴿١٨﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوْعًا ﴿١٩﴾

او جمع کړے ئي وو مال او خزانه کړے ئي وو * يقيناً انسان پيدا کړے شوے دے تږيا *

اِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوْعًا ﴿٢٠﴾ وَّ اِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ

کله چي اورسيږي ده ته تکليف وي دے کوکاري * او کله چي اورسيږي ده ته خير (مال)

مَنُوْعًا ﴿٢١﴾ اِلَّا الْمُصَلِّيْنَ ﴿٢٢﴾ الَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى

شي دے منع کونکے * مګر هغه تابعدار (د الله) * هغه کسان چي هغوي په

صَلَاتِهِمْ دَآئِمُوْنَ ﴿٢٣﴾ وَ الَّذِيْنَ فِيْٓ اَمْوَالِهِمْ

په مونځونو خپلو هميشګيري کونکي دي * او هغه کسان چي په مالونو د هغوي کښي

حَقٌّ مَّعْلُوْمٌ ﴿٢٤﴾ لِّلسَّآئِلِ وَ الْمَحْرُوْمِ ﴿٢٥﴾ وَ الَّذِيْنَ

حصه ده مقرره * د پاره د غوښتونکي او د نه غوښتونکي * او هغه کسان

يُصَدِّقُوْنَ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ﴿٢٦﴾ وَ الَّذِيْنَ هُمْ مِّنْ

چي هغوي تصديق کوي د ورځ د قيامت * او هغه کسان چي هغوي د

عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُوْنَ ﴿٢٧﴾ اِنَّ عَذَابَ

عذاب د رب خپل نه يريدونکي دي * يقيناً عذاب د

رَبِّهِمْ غَيْرُ مَاْمُوْنٍ ﴿٢٨﴾ وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِفُرُوْجِهِمْ

رب د دوی نه دي د دي نه خوک په امن شوي * او هغه کسان چي هغوي د خپلو شرمګاهونو

حٰفِظُوْنَ ﴿٢٩﴾ اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ

حفاظت کونکي دي * مګر په ببيانو خپلو باندي او هغه چي واکدار دي

اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغٰى

ښي لاسونه د دوی پس يقيناً دوی نه دي ملامته کړے شوي (په ديکښي) * پس چا چي اولټوله

وَرَآءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعٰدُوْنَ ﴿٣١﴾ وَالَّذِيْنَ

سیوا د دې نه (بله لار) نو دغه کسان هم دوی دي زیاتے کوونکي * او هغه کسان چې

هُمْ لِاَمٰنٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رٰعُوْنَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِيْنَ

هغوي د خپلو امانتونو او د خپلو وعدو لحاظ ساتونکي دي * او هغه کسان چې

هُمْ بِشَهٰدٰتِهِمْ قَآئِمُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ

هغوي په خپل بیان باندې کلک ولاړ وي * او هغه کسان چې هغوي

عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ﴿٣٤﴾ اُولٰٓئِكَ فِيْ

په خپلو مونځونو نګهباني کوي * دغه کسان په

جَنّٰتٍ مُّكْرَمُوْنَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

جنتونو کښې عزتمند به کړے شي * نو څه دي هغه کسانو لره چې کفر ئې کړے دے

قِبَلَكَ مُهْطِعِيْنَ ﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمِيْنِ وَعَنِ

ستا طرف ته منډې وهونکي دي * ښي طرف ته او

الشِّمَالِ عِزِيْنَ ﴿٣٧﴾ اَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ

ګس طرف ته ډلے ډلے * آیا طمع ساتي هر یو تن د دوی نه

اَنْ يُّدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيْمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا ؕ اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ

چې دننه به کړے شي جنت د نعمتونو ته * چرے هم داسې نه ده، یقیناً مونږه پیدا کړي دي دوی لره

مِّمَّا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٩﴾ فَلَآ اُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَ

د هغه نه چې دوی ئې پیژني * نو نه دے (داسې کار) شاهد کوم زه رب د مشرق او د

الْمَغْرِبِ اِنَّا لَقٰدِرُوْنَ ﴿٤٠﴾ عَلٰٓى اَنْ نُّبَدِّلَ

مغرب یقیناً مونږه خامخا قدرت لرونکي یو * په دې خبره باندې چې بدل کښې به راوړو مونږه

خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوْقِيْنَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ

غوره د دوی نه، او نه یو مونږه کمزوري * نو پرېږده دوی لره

Maktaba Tul Ishaat.com

يَخُوضُوا وَ يَلْعَبُوا حَتّٰى يُلٰقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِىْ

چې اونوځي (عبثو کښې) او لوبې اوکي تر دې پورې چې مخامخ شي د ورځ د دوی، هغه سره چې

يُوْعَدُوْنَ ﴿۴۲﴾ يَوْمَ يَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ

دوی سره ئې وعده کولے شي * هغه ورځ چې راوځي به دوی د قبرونو نه

سِرَاعًا كَاَنَّهُمْ اِلٰى نُصُبٍ يُّوْفِضُوْنَ ﴿۴۳﴾

په تلوار باندې ګویا چې دوی نښو طرف ته منډې وهي *

خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ؕ ذٰلِكَ

ټيټې به روانې وي سترګې د دوی رسيدلے به وي دوی ته ذلت ، دا

الْيَوْمُ الَّذِىْ كَانُوْا يُوْعَدُوْنَ ﴿۴۴﴾

هغه ورځ ده چې دوی سره ئې لوظ کولے شو *

آیاتها ۲۸ سُوْرَةُ نُوْحٍ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتيب ۷۱ نزول ۷۱ رکوعاتها ۲

اِنَّاۤ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖۤ اَنْ اَنْذِرْ قَوْمَكَ

يقينًا ليږلے وو مونږه نوح (عليه السلام) خپل قوم ته چې اوېروه خپل قوم

مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱﴾ قَالَ

مخکښې د دې نه چې راشي دوی ته عذاب دردناک * اوئيل ده

يٰقَوْمِ اِنِّىْ لَكُمْ نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۲﴾ اَنِ اعْبُدُوا

اے قومه زما يقينًا زه ستاسو د پاره ويرونکے يم ښکاره * دا چې عبادت اوکئ

اللّٰهَ وَ اتَّقُوْهُ وَ اَطِيْعُوْنِ ﴿۳﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ

د الله او اوويرېږئ د الله نه او زما تابعداري اوکئ * ببښنه به اوکي تاسو ته د

ذُنُوْبِكُمْ وَ يُؤَخِّرْكُمْ اِلٰۤى اَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ اِنَّ

ګناهونو ستاسو او روستو به کي تاسو لره (د مصيبتونو نه) تر نيټے مقررے پورے ، يقينًا

سُوْرَةُ نُوْحٍ

ربط د سورت نوح:

(۱) مخکښې سورت ابتداء او اختتام کښې اثبات د قیامت اوشو دلته آیت ۱۵ تا ۲۰ کښې دامسئله په دلائلو باندې ثابتوي.

(۲) مخکښې سورت آیت ۳۹ کښې ذکر شو اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ مِّمَّا یَعْلَمُوْنَ دلته آیت ۱٤ کښې ئې وضاحت دے وَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا۝.

(۳) مخکښې سورت آیت ۱٤ کښې ذکر شو وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا ثُمَّ يُنْجِيْهِ۝ دلته آیت ۲۵ کښې د قوم نوح ﷺ باره کښې وائی فَلَمْ يَجِدُوْا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَنْصَارًا۝.

امتیازات د سورت نوح:

(۱) دا سورت ممتاز دے په واقعې د نوح ﷺ باندې په خصوصی اندازسره.

(۲) په فوائدو داستغفار باندې آیت ۱۱، ۱۲.

(۳) په قول د کافرانو باندې لَا تَذَرُنَّ اٰلِهَتَكُمْ الآية ۲۳.

دعویٰ د سورت نوح: دلیل نقلي په واقعې د نوح ﷺ باندې، سره د تخویف دنیوي او تسلي نه.

خلاصه د سورت نوح:

سورت کښې په مسئلې د توحید باندې واقعه د نوح ﷺ بطور دلیل نقلي او دلائل عقلیه ذکر کیږي، دارنګې طریقه ددعوت، رد په مشرکین باالعبادالصالحین، تخویف دنیوي او تحضیض باالتبلیغ ذکر کیږي.

Maktaba Tul Ishaat.com

وقف لازم

أَجَلَ اللّٰهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُ ۘ لَوْ كُنْتُمْ

نیټه د الله کله چې راشي روستو به نه کړے شي ، کاش چې تاسو

تَعْلَمُوْنَ ۝٤ قَالَ رَبِّ إِنِّيْ دَعَوْتُ قَوْمِيْ لَيْلًا

پوهیدئ * اوئیل (نوح علیه السلام) اے زما ربه یقینًا ما دعوت ورکه خپل قوم ته د شپے

وَّ نَهَارًا ۝٥ لا فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَآءِيْٓ إِلَّا فِرَارًا ۝٦

او د ورځے * نو زیاته نه کړه دوی لره بلنے زما مګر تیخته *

وَ إِنِّيْ كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوْٓا

او یقینًا هر کله چې ما دعوت ورکه دوی ته دي د پاره چې ته بخښنه اوکې دوی ته کیخودي دوی

أَصَابِعَهُمْ فِيْٓ اٰذَانِهِمْ وَ اسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ

ګوتے خپلے په غوږونو خپلو کښې او پټ شو دوی په خپلو جامو کښې

وَ أَصَرُّوْا وَ اسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ۝٧ ثُمَّ إِنِّيْ

او همیش والے ئې اوکه په کفر او ځان ئې غټ اوګڼړه په ځان غټ ګڼړلو سره * بیا یقینًا ما

دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ۝٨ لا ثُمَّ إِنِّيْ أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَ

دعوت ورکه دوی ته په تیزه * بیا یقینًا ما ښکاره اعلانونه اوکړل دوی ته او

أَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ۝٩ لا فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ

پټے جرګے مے اوکړے دوی سره په پټه * نو ما اوئیل بخښنه اوغواړئ د خپل رب نه ،

إِنَّهٗ كَانَ غَفَّارًا ۝١٠ لا يُّرْسِلِ السَّمَآءَ عَلَيْكُمْ

یقینًا دے الله ښښونکے * راوبه لیږي باران په تاسو باندې

مِّدْرَارًا ۝١١ لا وَّ يُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَّ بَنِيْنَ وَ

شیبے شیبے * او مضبوط به کې تاسو په مالونو او په زامنو او

يَجْعَلْ لَّكُمْ جَنّٰتٍ وَّ يَجْعَلْ لَّكُمْ أَنْهٰرًا ۝١٢ ط مَا

اوبه ګرځئ تاسو لره باغونه او اوبه ګرځئ تاسو لره ولے * څه دي

لَكُمۡ لَا تَرۡجُوۡنَ لِلّٰهِ وَقَارًا ۝١٣ وَ قَدۡ خَلَقَكُمۡ

تاسو لره چي عقيده نه ساتئ تاسو د الله د عزت * او تحقيق سره پيدا كړي يئ تاسو

اَطۡوَارًا ۝١٤ اَلَمۡ تَرَوۡا كَيۡفَ خَلَقَ اللّٰهُ سَبۡعَ

مختلفو شكلونو * آيا نه گورئ تاسو څه رنگه پيدا كړي دي الله اووه

سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ۝١٥ وَّ جَعَلَ الۡقَمَرَ فِيۡهِنَّ نُوۡرًا

آسمانونه چت په چت * او گرځولے ئي دے سپوږمي په دې كښې رڼا

وَّ جَعَلَ الشَّمۡسَ سِرَاجًا ۝١٦ وَ اللّٰهُ اَنۡۢبَتَكُمۡ

او گرځولے ئي دے نور (نمر) ډيوه * او الله پيدا كړي يئ تاسو

مِّنَ الۡاَرۡضِ نَبَاتًا ۝١٧ ثُمَّ يُعِيۡدُكُمۡ فِيۡهَا

د زمكے نه په پيدا كولو سره * بيا واپس به كړي تاسو لره په دې كښې

وَ يُخۡرِجُكُمۡ اِخۡرَاجًا ۝١٨ وَ اللّٰهُ جَعَلَ لَكُمُ

او راو به باسي تاسو لره په راوباسلو سره * او الله گرځولي ده ستاسو د پاره

الۡاَرۡضَ بِسَاطًا ۝١٩ لِّتَسۡلُكُوۡا مِنۡهَا سُبُلًا

زمكه فرش * دې د پاره چي ځئ تاسو د دې نه په لارو

فِجَاجًا ۝٢٠ قَالَ نُوۡحٌ رَّبِّ اِنَّهُمۡ عَصَوۡنِيۡ

پلنو پلنو * اوئيل نوح (عليه السلام) اے زما ربه يقينًا دوى نافرماني اوكړه زما

وَ اتَّبَعُوۡا مَنۡ لَّمۡ يَزِدۡهُ مَالُهٗ وَ وَلَدُهٗۤ اِلَّا

او تابع شو دوى د هغه چا چي زيات نه كه هغه لره مال د هغه او اولاد د هغه مگر

خَسَارًا ۝٢١ وَ مَكَرُوۡا مَكۡرًا كُبَّارًا ۝٢٢ وَ قَالُوۡا لَا

تاوان * او دوى تدبير اوكه تدبير دير لوئي * او اوئيل دوى مه

تَذَرُنَّ اٰلِهَتَكُمۡ وَ لَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَّ لَا

پريږدئ تاسو خپل مددگاران او مه پريږدي ود (بابا) او نه

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوَاعًا ۙ وَّ لَا يَغُوْثَ وَ يَعُوْقَ وَ نَسْرًا ۚ ﴿۲۳﴾

سواع ، او نه يغوث او نه يعوق او نه نسر *

وَ قَدْ اَضَلُّوْا كَثِيْرًا ۚ وَ لَا تَزِدِ الظّٰلِمِيْنَ

او تحقيق سره دوى ګمراه کړي دي ډير ، او مه زياتوه ظالمانو لره

اِلَّا ضَلٰلًا ﴿۲۴﴾ مِمَّا خَطِيْٓــٰٔتِهِمْ اُغْرِقُوْا

مګر ګمراهي * په وجه د ګناهونو د دوى غرق کړے شو دوى

فَاُدْخِلُوْا نَارًا ۙ فَلَمْ يَجِدُوْا لَهُمْ مِّنْ

نو دننه کړے شو دوى اوور ته ، نو او نه موندل دوى خان لره

دُوْنِ اللّٰهِ اَنْصَارًا ﴿۲۵﴾ وَ قَالَ نُوْحٌ رَّبِّ

سيوا د الله نه مددګاران * او اوئيل نوح (عليه السلام) اے زما ربه

لَا تَذَرْ عَلَى الْاَرْضِ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ

مه پريږدے په زمکه باندي د کافرانو نه

دَيَّارًا ﴿۲۶﴾ اِنَّكَ اِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوْا

يو کور (آباد) * يقينًا ته که پريږدي دوى لره ګمراه به کړي دوى

عِبَادَكَ وَ لَا يَلِدُوْٓا اِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿۲۷﴾

بندګان ستا او نه زيږئ دوى مګر بد کار منکر *

رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَ لِوَالِدَيَّ وَ لِمَنْ دَخَلَ

اے ربه زما ببښنه اوکړي ما ته او مور او پلار زما ته او هغه چا ته چي دننه شه

بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَّ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ ؕ

کور زما ته مومن او د پاره د مومنانو سړو او مومنانو ښځو ته ،

وَلَا تَزِدِ الظّٰلِمِيْنَ اِلَّا تَبَارًا ﴿۲۸﴾

او مه زياتوه ظالمانو لره مګر هلاکت *

رکوعاتها ۲ سُوْرَةُ الْجِنِّ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتيب ۷۲ نزول ۴۰ اٰياتها ۲۸

قُلْ اُوْحِيَ اِلَيَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ
اووايه وحي اوكړے شوه ما ته يقينًا شان دا دے غوږ كيخوده يو ټولګي د
الْجِنِّ فَقَالُوْٓا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا ﴿۱﴾ يَّهْدِيْٓ اِلَى
پيريانو نه نو اوئيل دوی يقينًا مونږه واوريده قرآن نا آشنا • لار ښائي په طرف د
الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهٖ ؕ وَلَنْ نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ اَحَدًا ﴿۲﴾
اصلاح نو فورًا ايمان راوړه مونږه په دې (قرآن)، او هيڅري نه حصه داروو مونږه خپل رب سره يو تن •
وَّاَنَّهٗ تَعٰلٰى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً
او يقينًا شان دا دے اوچت دے شان د رب زمونږه نه ‌ئي ده نيولے بي بي
وَّلَا وَلَدًا ﴿۳﴾ وَّاَنَّهٗ كَانَ يَقُوْلُ سَفِيْهُنَا عَلَى
او نه اولاد • او يقينًا شان دا دے وئيل به بے وقوف زمونږه په
اللهِ شَطَطًا ﴿۴﴾ وَّاَنَّا ظَنَنَّآ اَنْ لَّنْ تَقُوْلَ
الله باندې دروغ • او يقينًا مونږه ګمان كولو چې چرې به او نه وائي
الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللهِ كَذِبًا ﴿۵﴾ وَّ
انسان او پيرے په الله باندې دروغ • او
اَنَّهٗ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْاِنْسِ يَعُوْذُوْنَ
يقينًا شان دا دے وو سړي د انسانانو نه چې پناه به ‌ئي غوښته
بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوْهُمْ رَهَقًا ﴿۶﴾ وَّ
په سړو د پيريانو نو زياته ‌ئي كړه دوی له سركشي • او
اَنَّهُمْ ظَنُّوْا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ يَّبْعَثَ اللهُ
يقينًا دوی ګمان كړو لكه چې تاسو ګمان كړو چې هيڅري به پورته نه ‌كي الله

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْجِنِّ

ربط د سورت الجن :

(۱) مخکښې سورت کښې دلیل نقلي ذکر شو د نوح ﷺ نه دلته دلیل نقلي من الجنات ذکر کړ.

(۲) مخکښې سورت آیت ۲۳ کښې ردپه مشرکین بالعباد الصالحین وو دلته ردپه مشرکین بالجن باندي کړ.

(۳) مخکښې سورت کښې رسالت د نوح ﷺ بیان شو دلته علامات د رسالت د نبي ﷺ ذکر کړ.

امتیازات د سورت الجن:

(۱) دا سورت ممتاز دے په قول دجناتو باندي اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا۝.

(۲) په قول دجناتو باندي وَلَنْ نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ اَحَدًا۝.

(۳) په قول دجناتو باندي وَّاَنَّهٗ تَعٰلٰى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا۝.

دعویٰ د سورت الجن: نفی د شرک اعتقادي او واقعه دجناتو بطور دلیل نقلي په مسئلي د توحید.

خلاصه د سورت الجن: سورت کښې ترغیب الی القرآن ، نفی د شرک ، رد په مشرکین بالجن ،اثبات د رسالت ، ترغیب قرآن او توحید ته ، بیان ددوؤ دلو دجناتو ، ادخال الٰهی دپاره د تخویف ، ترغیب او د پاره د نفی د شرک فی الدعاء اوپه آخر د سورت کښې رد داشراک ثلاثه {شرک فی التصرف ،شرک فی الدعاء، اوشرک فی العلم } کړ .

اَحَدًا ۝ وَّ اَنَّا لَمَسْنَا السَّمَآءَ فَوَجَدْنٰهَا
یو تن * او یقینًا مونږه مسه که آسمان نو اوموندله مونږه دي لره

مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيْدًا وَّ شُهُبًا ۝ وَّ اَنَّا كُنَّا
چي ډک کړے شوے وو د څوکیدارانو سختو او شغلو نه * او یقینًا مونږه

نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ؕ فَمَنْ يَّسْتَمِعِ
به کیناستو د هغي نه په ځائے د کیناستو کښې د پاره د غوږ سارلي ، نو چا چي غوږ کیخوده

الْاٰنَ يَجِدْ لَهٗ شِهَابًا رَّصَدًا ۝ وَّ اَنَّا لَا
اوس اوبه موي ځان لره شغله تیاره * او یقینًا مونږه نه

نَدْرِيْٓ اَشَرٌّ اُرِيْدَ بِمَنْ فِي الْاَرْضِ اَمْ اَرَادَ
پوهیدو چي د شر اراده کړے شوے ده په هغه چا چي په زمکه کښې دي یا اراده کړے ده

بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝ وَّ اَنَّا مِنَّا الصّٰلِحُوْنَ
په دوی باندي رب د دوی د اصلاح * او یقینًا بعضے زمونږ نه نیکان وو

وَ مِنَّا دُوْنَ ذٰلِكَ ؕ كُنَّا طَرَآئِقَ قِدَدًا ۝
او زمونږ نه سیوا د دي نه وو (بدان) ، وو مونږه فرقے مختلفے *

وَّ اَنَّا ظَنَنَّآ اَنْ لَّنْ نُّعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْاَرْضِ
او یقینًا مونږه گمان کو چي جري به کمزورے نه کو مونږه الله لره په زمکه کښې

وَ لَنْ نُّعْجِزَهٗ هَرَبًا ۝ وَّ اَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدٰٓى
او جري به کمزورے نه کو د ه لره په تیخته * او یقینًا مونږه کله چي واوریده قرآن

اٰمَنَّا بِهٖ ؕ فَمَنْ يُّؤْمِنْ بِرَبِّهٖ فَلَا يَخَافُ
مونږه ایمان راوړه په دي باندي ، پس چا چي ایمان راوړه په خپل رب نو نه به یریږي

بَخْسًا وَّ لَا رَهَقًا ۝ وَّ اَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُوْنَ وَ مِنَّا
د تاوان نه او نه د زیاتي نه * او یقینًا بعضے زمونږ نه غاړه کیخودونکي دي الله ته او بعضے زمونږ نه

Maktaba Tul Ishaat.com

الْقٰسِطُوْنَ ؕ فَمَنْ اَسْلَمَ فَاُولٰٓئِكَ تَحَرَّوْا

ظالمان دي ، پس چا چې غاړه کېښوده (الله ته) نو دغه کسان دوی اراده کړې

رَشَدًا ﴿۱۴﴾ وَ اَمَّا الْقٰسِطُوْنَ فَكَانُوْا لِجَهَنَّمَ

د اصلاح * او هر چې ظالمان دي نو دي دوی د جهنم

حَطَبًا ﴿۱۵﴾ لا وَّ اَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوْا عَلَى الطَّرِيْقَةِ

خشاک * او که دوی کلک ولاړ وو به لاره د دین باندی

لَاَسْقَيْنٰهُمْ مَّآءً غَدَقًا ﴿۱۶﴾ لا لِّنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ ؕ

خامخا څکولې به وې موږ دوی باندې اوبه ډېرې* دې د پاره چې امتحان اوکوو موږ دوی باندې دې کښې

وَ مَنْ يُّعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهٖ يَسْلُكْهُ

او چا چې مخ واړوو د ذکر (کتاب) د خپل رب نه ننه به کړي (الله) ده لره

عَذَابًا صَعَدًا ﴿۱۷﴾ لا وَّ اَنَّ الْمَسٰجِدَ لِلّٰهِ فَلَا

عذاب سخت ته * او يقيناً جوماتونه د الله دي نو مه

تَدْعُوْا مَعَ اللّٰهِ اَحَدًا ﴿۱۸﴾ لا وَّ اَنَّهٗ لَمَّا قَامَ

رامدد کوئ الله سره يو تن * او يقيناً شان دا دے کله چې به اودريده

عَبْدُ اللّٰهِ يَدْعُوْهُ كَادُوْا يَكُوْنُوْنَ عَلَيْهِ

بنده د الله چې رامدد کوو به ئې الله لره قريب وو دوی چې شو به په ده باندې

لِبَدًا ﴿۱۹﴾ قُلْ اِنَّمَآ اَدْعُوْا رَبِّيْ وَ لَآ اُشْرِكُ

راټنډ (د پاره د وهلو)* او وايه يقيناً زه رامدد کوم خپل رب او نه حصه داروم

بِهٖٓ اَحَدًا ﴿۲۰﴾ قُلْ اِنِّيْ لَآ اَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَّ

دې الله سره يو تن* او وايه يقيناً زه واکدار نه يم ستاسو د پاره د ضرر (لرې کولو) او

لَا رَشَدًا ﴿۲۱﴾ قُلْ اِنِّيْ لَنْ يُّجِيْرَنِيْ مِنَ اللّٰهِ

نه د اصلاح (خير) * او وايه يقيناً زه چې يم چرې نه شي بچ کولے ما لره د (عذاب د) الله نه

اَحَدًا ۙ وَّ لَنْ اَجِدَ مِنْ دُوْنِهٖ مُلْتَحَدًا ۙ﴿۲۲﴾

يو تن ، او چرې به او نه مومم زه سيوا د الله نه خائے د پناهي •

اِلَّا بَلٰغًا مِّنَ اللّٰهِ وَ رِسٰلٰتِهٖ ؕ وَ مَنْ يَّعْصِ

ليکن (رسوم زه) رسول د طرفه د الله نه او احکام د الله ، او چا چې نا فرماني اوکړه

اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ فَاِنَّ لَهٗ نَارَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ

د الله او پيغمبر د الله پس يقينًا ده لره اوور د جهنم دے هميشه به ئي

فِيْهَاۤ اَبَدًا ﴿۲۳﴾ حَتّٰۤى اِذَا رَاَوْا مَا يُوْعَدُوْنَ

په دې کښې هميشه * تر دې چې کله او وينې دوی هغه چې وعده ئې کولے شی دوی سره

فَسَيَعْلَمُوْنَ مَنْ اَضْعَفُ نَاصِرًا وَّ اَقَلُّ

پس زر دے چې پوهه به شي دوی چې خوک دے کمزورے په اعتبار د مددگار او کم دے

عَدَدًا ﴿۲۴﴾ قُلْ اِنْ اَدْرِيْۤ اَقَرِيْبٌ مَّا

په اعتبار د شمير * اووايه زه نه پوهيږم چې آيا نزدے دے هغه (قيامت) چې

تُوْعَدُوْنَ اَمْ يَجْعَلُ لَهٗ رَبِّيْۤ اَمَدًا ﴿۲۵﴾ عٰلِمُ

وعده ئې کولے شي تاسو سره يا گرځوی دې لره رب زما موده * پوهه دے

الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلٰى غَيْبِهٖۤ اَحَدًا ﴿۲۶﴾ اِلَّا

په پټو باندې نو نه خبروي (الله) په غيبو خپلو يو تن * ليکن

مَنِ ارْتَضٰى مِنْ رَّسُوْلٍ فَاِنَّهٗ يَسْلُكُ مِنْۢ

هغه خوک چې خوښ کړي (الله د پاره د رسالت) يو پيغمبر نو يقينًا دا (الله) ليږي

بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهٖ رَصَدًا ﴿۲۷﴾ لِّيَعْلَمَ

مخکښې د هغه نه او روستو د هغه نه فرښتې تيارې * دې د پاره چې ښکاره کړي (الله)

اَنْ قَدْ اَبْلَغُوْا رِسٰلٰتِ رَبِّهِمْ وَ اَحَاطَ بِمَا

چې تحقيق سره او رسول دوی احکامات د خپل رب او احاطه کړے ده (الله) په هغه څه باندې

Maktaba Tul Ishaat.com

لَدَيۡهِمۡ وَ اَحۡصٰى كُلَّ شَیۡءٍ عَدَدًا ﴿۲۸﴾

جې دوی سره دي او راګير كړے (شميرلے) ئې دے هر يو شي په اعتبار د شمير *

سُوۡرَةُ الۡمُزَّمِّلِ مَكِّيَّةٌ — بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ — ترتيبي ٧٣ نزولي ٣ — اٰياتها ٢٠ — ركوعاتها ٢

يٰۤاَيُّهَا الۡمُزَّمِّلُ ﴿۱﴾ قُمِ الَّيۡلَ اِلَّا قَلِيۡلًا ﴿۲﴾

اے بوج اوچتونكيه * پاځه د شپے مګر لږ (كله كله) *

نِّصۡفَهٗۤ اَوِ انۡقُصۡ مِنۡهُ قَلِيۡلًا ﴿۳﴾ اَوۡ زِدۡ

نيمه حصه د شپے يا كم كه د دي نه لږ * يا زيات كه

عَلَيۡهِ وَ رَتِّلِ الۡقُرۡاٰنَ تَرۡتِيۡلًا ﴿۴﴾ اِنَّا

په دي باندي او لوله قرآن واضح واضح * يقيناً مونږ

سَنُلۡقِیۡ عَلَيۡكَ قَوۡلًا ثَقِيۡلًا ﴿۵﴾ اِنَّ نَاشِئَةَ

زر دے چې غورځوو په تا باندي وينا درنه * يقيناً پورته كيدل

الَّيۡلِ هِیَ اَشَدُّ وَطۡاً وَّ اَقۡوَمُ قِيۡلًا ﴿۶﴾ اِنَّ

د شپے دا ډير سخت دي په اعتبار د موافقت د زړه سره او ډير مضبوط دي د وينا * يقيناً

لَكَ فِی النَّهَارِ سَبۡحًا طَوِيۡلًا ﴿۷﴾ وَ اذۡكُرِ

تا لره په شپه كيښي شغل دے زيات * او يادوه

اسۡمَ رَبِّكَ وَ تَبَتَّلۡ اِلَيۡهِ تَبۡتِيۡلًا ﴿۸﴾ رَبُّ

نوم د رب ستا او خان اوشلوه (مخلوق نه راځه) الله ته په لږ لږ راتلو سره * مالك

الۡمَشۡرِقِ وَ الۡمَغۡرِبِ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذۡهُ

د مشرق او د مغرب دے نشتے بل حاجت روا مګر دا الله دے اونيوه ده لره

وَكِيۡلًا ﴿۹﴾ وَ اصۡبِرۡ عَلٰى مَا يَقُوۡلُوۡنَ وَ

ذمه دار * او صبر كوه په هغه (بدو ردو) چې وائي دوی. او

سُوْرَةُ الْمُزَّمِّلِ

ربط د سورت المزمل:

(۱) مخکښې سورت کښې ترغيب الى القرآن وو په واقعې دجناتوسره دلته هم ترغيب الى القرآن دے.

(۲) مخکښې سورت آيت ۲ کښې ذکر شو يَّهْدِيْۤ اِلَى الرُّشْدِ دلته آيت ۱۹ کښې وائي اِنَّ هٰذِهٖ تَذْكِرَةٌ ؕ

(۳) مخکښې سورت آيت ۲۳ کښې تخويف اخروي وو دلته آيت ۱٦ کښې تخويف دنيوي دے.

امتيازات د سورت المزمل:

(۱) دا سورت ممتاز دے په خصوصي خطاب باندې نبي ﷺ ته يٰۤاَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ۙ

(۲) په ترغيب الى قيام الليل باندې آيت ۱۰.

(۳) په ذکر د وَّطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ باندې آيت ۱۳.

دعوىٰ د سورت المزمل: الترغيب الى القرآن مع بيان مسئلة التوحيد.

خلاصه د سورة المزمل:

سورت کښې ترغيب الى القرآن او تحضيض په لوستلو د قرآن باندې د ورځې او شپې او ترغيب قراءت الليل ته ورکړے، د الله دکتاب نه مخ اړونکوته په واقعې د فرعون سره تخويف ورکړے. چونکه په سورت کښې ترغيب الى القرآن او ذکر د توحيد دے نو آخرکښې ترغيب الى الجهاد و الانفاق دپاره د دې مسئلې او دپاره د جوړولو د جماعت ذکر کړے.

Maktaba Tul Ishaat.com

اهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ⑩ وَ ذَرْنِي وَ

جدا شه د دوی نه په جدا کیدو ښائسته سره * او پریږده ما لره او

الْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَ مَهِّلْهُمْ قَلِيلًا ⑪

تکذیب کوونکي چې خاوندان د نعمت (مالدارۍ) دي او مهلت ورکه دوی ته لږ *

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَّ جَحِيمًا ⑫ وَّ طَعَامًا

یقینًا مونږ سره سزاګانې (د شرمولو) دي او تپش د زړه * او خوراک

ذَا غُصَّةٍ وَّ عَذَابًا أَلِيمًا ⑬ يَوْمَ تَرْجُفُ

د تکلیف والا او عذاب دردناک * (یاد که) هغه ورځ چې اوبه جرقیږي

الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ وَ كَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا

زمکه او (روان به شي) غرونه او شي به غرونه ډیرۍ

مَّهِيلًا ⑭ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا ۥ

نرمې * یقینًا مونږه رالیږلے دے تاسو ته پیغمبر ،

شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ

بیان کوونکے (د توحید) تاسو ته لکه څنګه چې لیږلے وو مونږه فرعون ته

رَسُولًا ⑮ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ

پیغمبر * نو نافرماني اوکړه فرعون د پیغمبر (موسیٰ علیه السلام)

فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَّبِيلًا ⑯ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ

نو اونیوه مونږه ده لره په نیولو کلکو سره * نو څه رنګے به بچ شئ تاسو

إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَّجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ⑰

که کفر اوکړئ تاسو په هغه ورځ چې اوبه ګرځي ماشومان بوډاګان *

السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ⑱

آسمان شلیدونکے به وي په دغه ورځ ، ده وعده د الله کیدونکې *

اِنَّ هٰذِهٖ تَذۡکِرَةٌ ۚ فَمَنۡ شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰی رَبِّهٖ

یقینًا دا پند دے ، پس د چا چې خوښه شي اودے نیسي خپل رب ته

سَبِیۡلًا ﴿۱۹﴾ اِنَّ رَبَّكَ یَعۡلَمُ اَنَّكَ تَقُوۡمُ

لار . یقینًا رب ستا پوهیږي چې یقینًا ته پاڅے

اَدۡنٰی مِنۡ ثُلُثَیِ الَّیۡلِ وَ نِصۡفَهٗ وَ ثُلُثَهٗ وَ

کم د دوو دریمے حصے د شپے نه او نیمه شپه او دریمه حصه د دې او

طَآئِفَةٌ مِّنَ الَّذِیۡنَ مَعَكَ ؕ وَ اللّٰهُ یُقَدِّرُ

یوه ډله د هغه کسانو نه چې تا سره دي ، او الله اندازه کوي

الَّیۡلَ وَ النَّهَارَ ؕ عَلِمَ اَنۡ لَّنۡ تُحۡصُوۡهُ فَتَابَ

شپه او ورځ ، پوهه دے (الله) چې تاسو طاقت نه شئ لرلے د دې (ټولے شپے) نو مهرباني ئې اوکړه

عَلَیۡكُمۡ فَاقۡرَءُوۡا مَا تَیَسَّرَ مِنَ الۡقُرۡاٰنِ ؕ عَلِمَ

په تاسو باندې نو لولئ تاسو هغه چې آسان وي د قرآن نه ، پوهه دے (الله)

اَنۡ سَیَکُوۡنُ مِنۡکُمۡ مَّرۡضٰی ۙ وَ اٰخَرُوۡنَ

زر دے چې وي به ستاسو نه بیماران ، او نور کسان دي

یَضۡرِبُوۡنَ فِی الۡاَرۡضِ یَبۡتَغُوۡنَ مِنۡ فَضۡلِ

چې هغوي سفر کوي به زمکه کښې لټوي د فضل

اللّٰهِ ۙ وَ اٰخَرُوۡنَ یُقَاتِلُوۡنَ فِیۡ سَبِیۡلِ اللّٰهِ ۫ۖ

د الله نه، او نور کسان چې جنګ کوي هغوي په لاره د الله کښې،

فَاقۡرَءُوۡا مَا تَیَسَّرَ مِنۡهُ ۙ وَ اَقِیۡمُوا الصَّلٰوةَ وَ

پس لولئ هغه چې آسان وي تاسو ته د دې (قرآن) نه ، او پابندي کوئ د مونځ او

اٰتُوا الزَّکٰوةَ وَ اَقۡرِضُوا اللّٰهَ قَرۡضًا حَسَنًا ؕ وَ مَا

ورکوئ زکوٰة او ورکول اوکړئ الله ته ورکول ښائسته ، او هغه چې

Maktaba Tul Ishaat.com

تُقَدِّمُوْا لِاَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوْهُ عِنْدَ

مخکښې کړئ تاسو د پاره د خپلو ځانونو څه نیک عمل اوبه مومئ بدله د هغې

اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَّ اَعْظَمَ اَجْرًا ؕ وَ اسْتَغْفِرُوا

الله سره دا الله غوره دے او لوئے دے دا جرورکولو او ښښنه غواړئ د

اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۰﴾

الله نه، یقینًا الله ښښونکے مهربان دے*

سُوْرَةُ الْمُدَّثِّرِ مَكِّيَّةٌ — اٰیاتها ۵۶ — رکوعاتها ۲ — ترتیبًا ۷۴ — نزولًا ۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يٰۤاَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿۱﴾ قُمْ فَاَنْذِرْ ﴿۲﴾ وَ رَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿۳﴾

اے ځان درونګدونکیه* پاسه نو اوبیروه (خلق)* او د رب خپل لوئي بیانوه*

وَ ثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿۴﴾ وَ الرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿۵﴾ وَ لَا

او خپله لمن پاکه که* او د درګاهونو نه بیرته که (مخلوق)* او مه

تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ﴿۶﴾ وَ لِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿۷﴾ فَاِذَا

زیاده (خپل عمل) چې ته ډیر ګنړې (هغې لره)* او د خپل رب د پاره صبر کوه* پس کله چې

نُقِرَ فِي النَّاقُوْرِ ﴿۸﴾ فَذٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَّوْمٌ

پوک او وهلے شي په شپلۍ کښې* نو دا به په دغه وخت کښې ورځ

عَسِيْرٌ ﴿۹﴾ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ غَيْرُ يَسِيْرٍ ﴿۱۰﴾ ذَرْنِيْ

سخته ئي* په کافرانو باندې نه به ئي آسانه* پریږده ما لره

وَ مَنْ خَلَقْتُ وَحِيْدًا ﴿۱۱﴾ وَّ جَعَلْتُ لَهٗ مَالًا

سره هغه چا چې پیدا کړې دې ما یواځې* او ګرځولے دے ما ده لره مال

مَّمْدُوْدًا ﴿۱۲﴾ وَّ بَنِيْنَ شُهُوْدًا ﴿۱۳﴾ وَّ مَهَّدْتُّ لَهٗ

پریمانه (ډیر)* او ځامن حاضر* او تیارے مے کړے دے ده لره

سُوۡرَةُ الۡمُدَّثِّرِ

ربط د سورة المدثر :

(١) مخکښې سورت کښې ترغیب الی القرآن وو دلته ابتداء کښې تحضيض ورکوی په تبليغ د قرآن باندې.

(٢) مخکښې سورت ابتداء کښې ترغیب الی القرآن وو دلته آیت ٤٩، تا٥٥ کښې معرضينو د قرآن ته زجر ورکئ.

(٣) د مخکښې سورت ابتداء کښې څه اوامر ذکر شو دلته ابتداء کښې نور اوامر ذکر کیږي.

امتيازات د سورت المدثر :

(١) دا سورت ممتاز دے په خصوصی خطاب باندې نبي ﷺ ته يَآيُّهَا الْمُدَّثِّرُ.

(٢) په تحضيض فی التبليغ اوپه کيفيت دتبليغ باندې آیت ٢تا٧.

(٣) په احوالو دمعرض عن القرآن باندې آیت ١٦تا ٢٥.

دعوی د سورت المدثر: تحضيض فی التبليغ او تسلی نبي ﷺ ته.

خلاصه د سورت المدثر: سورت کښې اووه خبرې ذکر کیږي : {١} تحضيض فی التبليغ او تسلی نبي ﷺ ته آیت ١تا٧.

{٢} تخويف اخروي آیت ٨تا١٠.

{٣} اوصاف او احوال د معاند د قرآن آیت ١١تا٣١.

{٤} صداقت د پیغمبر ﷺ او تسلي نبي علیه السلام ته په مثال ورکولو د دهٔ سپوږمۍ سره آیت ٣٢تا ٣٦

{٥} تخويف اخروي ثانیاً ٣٧ تا ٤٧.

{٦} نفی د شفاعت قهری آیت ٤٨.

{٧} زجر معرضينو د قرآن ته آیت ٤٩ تا آخر.

Maktaba Tul Ishaat.com

تَمْهِيْدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ اَنْ اَزِيْدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا ؕ اِنَّهٗ

تيارے * بيا دے طمع ساتي دا چې زه به زيات كم (ده لره) * هيچرې داسې نه ده، يقينًا وو

كَانَ لِاٰيٰتِنَا عَنِيْدًا ﴿١٦﴾ سَاُرْهِقُهٗ صَعُوْدًا ﴿١٧﴾

دے د آيتونو زمونږ دشمن * زر دے چې اوبه خيژوم ده لره سخت عذاب ته *

اِنَّهٗ فَكَّرَ وَ قَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ

يقينًا ده سوچ اوكه نو اندازه ئې اوكړه * نو په لعنت دې شي څه بده اندازه ئې اوكړه * بيا

قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ

دې په لعنت شي څه رنګے اندازه ئې اوكړه * بيا ئې اوكتل (بد بد) * بيا ئې تندے تريو كه

وَ بَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ اَدْبَرَ وَ اسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ اِنْ

او زړه كښې تنګ شو * بيا ئې شا كړه او خان ئې غټ اوګڼړه * نو اووئيل ده نه دے

هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ يُّؤْثَرُ ﴿٢٤﴾ اِنْ هٰذَآ اِلَّا قَوْلُ

دا (قرآن) مګر جادو چې نقل شوے دے د پخوانو نه * نه دے دا (قرآن) مګر وينا د

الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَاُصْلِيْهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَ مَآ اَدْرٰىكَ

بنده ده * زر دے چې دننه به كم ده لره سقر مقام ته * او څه شي پوهه كه تا لره

مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِيْ وَ لَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٌ

څه شے دے سقر * نه به پريږدي (غوښے لره) او نه به پريږدي (هډوكي لره) * سوزونكے دے

لِّلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾ وَ مَا جَعَلْنَآ

بنده / سرمنے لره * په دې باندې نولس / ١٩ (بے شميره فرښتے) دي * او نه دي ګرځولي مونږه

اَصْحٰبَ النَّارِ اِلَّا مَلٰٓئِكَةً ۪ وَّ مَا جَعَلْنَا

مقرر په جهنم باندې مګر فرښتے او نه دے ګرځولے مونږه

عِدَّتَهُمْ اِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۙ

شمير د هغوي مګر عذاب د پاره د هغه كسانو چې كفر ئې كړے دے،

لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ وَ
دي د پاره چي يقين اوکي هغه کسان چي ورکړے شوے دے ورته کتاب او

يَزْدَادَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِيْمَانًا وَّ لَا يَرْتَابَ
زيات کي هغه کسانو لره چي ايمان ئي راوړے دے (اثر د) ايمان او شک اونه کي

الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ ۙ وَ
هغه کسان چي ورکړے شوے دے ورته کتاب او مومنان او

لِيَقُوْلَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ وَّ
دي د پاره چي اووائي هغه کسان چي په زړونو د مغوي کښي دے مرض او

الْكٰفِرُوْنَ مَا ذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا ؕ
کافران چي څه اراده کړي ده الله په (بيانولو د) دے مثال ،

كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَآءُ وَ يَهْدِيْ
دارنګے مهر د ګمراهي وهي الله په چا ئي چي خوښه شي او توفيق ورکي

مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ مَا يَعْلَمُ جُنُوْدَ رَبِّكَ اِلَّا هُوَ ؕ
چاته ئي چي خوښه شي ، او نه پوهيږي په لښکرو د رب ستا مګر دا الله ،

وَ مَا هِيَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَ الْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ ۙ ع ١ ١٥
او نه دے دا مګر پند د پاره د بنده * هيڅري داسي نه ده شاهد ده سپوږمي (ستا په حالت) *

وَ الَّيْلِ اِذْ اَدْبَرَ ﴿٣٣﴾ ۙ وَ الصُّبْحِ اِذَآ اَسْفَرَ ﴿٣٤﴾ ۙ
او شپه کله چي په شا شي * او صبا کله چي ښه روښانه شي *

اِنَّهَا لَاِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ ۙ نَذِيْرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ ۙ
يقينًا دا خامخا يو د لويو نښو نه ده * يره ورکونکے بنده لره *

لِمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ اَنْ يَّتَقَدَّمَ اَوْ يَتَاَخَّرَ ﴿٣٧﴾ ؕ
د چا چي خوښه شي ستاسو نه چي مخکښي کيږي (قرآن ته) يا روستو کيږي *

Maktaba Tul Ishaat.com

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾

هر يو نفس په هغه څه کړي ني وي گانړه دے *

إِلَّآ أَصْحٰبَ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنّٰتٍ

مګر ښي لاس والا * په جنتونو کښې به وی

يَتَسَآءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا

تپوس به کړ دوی * د مجرمانو نه * څه

سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ

شي راوسته تاسو لره جهنّم ته * اوبه وائي دوی نه وو مونږه د

الْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ ﴿٤٤﴾

د بلونکو نه (الله لره) * او مونږ خوراک نه ورکو مسکینانو ته *

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَآئِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا

او مونږه به ننوتلو په عبثو کښې سره د ننوتونکو * او مونږه به

نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتّٰى أَتٰىنَا

تکذیب کو په ورځ د قیامت * تر دي چي راغیے مونږ ته

الْيَقِينُ ﴿٤٧﴾ فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفٰعَةُ

مرګ * نو هیڅ فائده به ورنه کړي دوی ته شفارس

الشّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ

د شفارس کونکو * پس څه شوي دي دوی لره چي د قرآن نه

مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ ﴿٥٠﴾

مخ اړونکي دي * گویا چه دوی خره دي تریدلي *

فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ

تختیدلي د زمري نه * بلکه اراده کړي هر يو

امْرِئٍ مِّنْهُمْ اَنْ يُّؤْتٰى صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿۵۲﴾

سړے د دوی نه چې ورکړے شي ورته صحيفې پرانستې شوې *

كَلَّا ؕ بَلْ لَّا يَخَافُوْنَ الْاٰخِرَةَ ﴿۵۳﴾ كَلَّآ اِنَّهٗ

هيچري داسې نه ده ، بلکه دوی نه يريږي د آخرت نه * هيچرې داسې نه ده يقينًا دا

تَذْكِرَةٌ ﴿۵۴﴾ فَمَنْ شَآءَ ذَكَرَهٗ ﴿۵۵﴾ وَمَا يَذْكُرُوْنَ

پند دے * پس څوک چې غواړي ياد دِ کي دې لره * او دوی پند نه اخلي

اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ ؕ هُوَ اَهْلُ التَّقْوٰى

مګر چې اوغواړي الله ، دا الله لائق دے چې ده نه يره اوکړے شي



وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿۵۶﴾

او لائق دے چې ده نه بخښنه اوغوښتلے شي *

سُوْرَةُ الْقِيٰمَةِ مَكِّيَّةٌ

اٰياتها ۴۰ | ترتيب ۷۵ | نزول ۳۱ | ركوعاتها ۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

لَآ اُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ ﴿۱﴾ وَلَآ اُقْسِمُ بِالنَّفْسِ

نه دے داسې کار(۱) زه شاهد کوم ورځ د قيامت * او نه دے داسې کار(۱) زه شاهد کوم هغه نفس

اللَّوَّامَةِ ﴿۲﴾ اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَلَّنْ نَّجْمَعَ

خان ملامته کونکے * آيا ګمان کوي انسان (کافر) دا چې چرې به جمع نه کوو مونږه

عِظَامَهٗ ﴿۳﴾ بَلٰى قٰدِرِيْنَ عَلٰٓى اَنْ نُّسَوِّيَ

هډوکي د ده * بے شکه قدرت والا يو مونږ په دې خبره باندې چې برابر کو مونږه

بَنَانَهٗ ﴿۴﴾ بَلْ يُرِيْدُ الْاِنْسَانُ لِيَفْجُرَ

جوړونه د ده * بلکه اراده کوي انسان چې دروغ اوواي

اَمَامَهٗ ﴿۵﴾ يَسْـَٔلُ اَيَّانَ يَوْمُ الْقِيٰمَةِ ﴿۶﴾ فَاِذَا

مخکښې ورځ (قيامت) باندې * تپوس کوي (انسان) کله به وي ورځ د قيامت * پس کله چې

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الۡقِيٰمَةِ

ربط د سورت القيامة :

(۱) مخکښې سورت کښې ترغيب الى القرآن وو دلته اثبات د قيامت او تخويف معرضينو د قرآن ته .

(۲) مخکښې ذکر شو قَالُوۡا لَمۡ نَكُ مِنَ الۡمُصَلِّيۡنَ ۝ دلته وائي چې بيابه ځان ملامته کوئ .

(۳) مخکښې ذکر شو ثُمَّ اَدۡبَرَ وَاسۡتَكۡبَرَ ۝ دلته آيت ۳۲ کښې په هغې باندې ترق ده .

امتيازات د سورت القيامة :

(۱) دا سورت ممتاز دے په قول د الله تعالى باندې لَآ اُقۡسِمُ بِيَوۡمِ الۡقِيٰمَةِ .

(۲) په ذکر دنفس لوامه باندې آيت ۲.

(۳) په ذکر دبندونو د انسان باندې آيت ٤.

دعوىٰ د سورت القيامة : اثبات القيامة والزجر للمنكرين

خلاصه د سورت القيامة : سورت کښې څلور خبرې ذکر کيږي :

{۱} اثبات د قيامت او زجر منکرينو د قيامت ته .

{۲} علامات د قيامت اوبره ،حيرانيدل او افسوس د انسان ذکر کړ .

{۳} ادخال الٰهى دپاره د تسلى د نبي ﷺ .

{٤} زجر .

بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿۷﴾ وَ خَسَفَ الْقَمَرُ ﴿۸﴾ وَ جُمِعَ
برګے بروګے شي سترګے * او بے نوره شي سپوږمۍ * او جمع شي

الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ ﴿۹﴾ يَقُوْلُ الْاِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ
نور (نمر) سپوږمۍ * او به وائي انسان په دغه ورځ

اَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿۱۰﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿۱۱﴾ اِلٰى رَبِّكَ يَوْمَئِذِ
چرته دے ځائے د تیختے * یقیناً نشتے ځائے د پناهي * رب ستا ته په دغه ورځ

اِلْمُسْتَقَرُّ ﴿۱۲﴾ يُنَبَّؤُا الْاِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ
اودریدل دي * خبر به ورکړے شي انسان ته په دغه ورځ په هغه چې مخکښې کړي ئې دي

وَ اَخَّرَ ﴿۱۳﴾ بَلِ الْاِنْسَانُ عَلٰى نَفْسِهٖ بَصِيْرَةٌ ﴿۱۴﴾
او روستو ئې باقي کړي دي * بلکه انسان به خپل نفس لره لیدونکے وي *

وَّ لَوْ اَلْقٰى مَعَاذِيْرَهٗ ﴿۱۵﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهٖ لِسَانَكَ
اګر که پیش کړي دے ډیرے بهانے * مه خوزوه په دے (قرآن) باندي ژبه خپله

لِتَعْجَلَ بِهٖ ﴿۱۶﴾ اِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهٗ وَ قُرْاٰنَهٗ ﴿۱۷﴾
دي د پاره چې تلوار اوکړ په دي قرآن باندي *یقیناً په مونږ باندي جمع کول د دي (قرآن) دي (ستا سینه کښې) او بیا لوستل د دي دي (ستا د ژبے نه) *

فَاِذَا قَرَاْنٰهُ فَاتَّبِعْ قُرْاٰنَهٗ ﴿۱۸﴾ ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا
پس کله چې اولولو مونږه دي قرآن لره (۱) نو وروسے شه لوستلو د دۀ پسے * بیا په مونږ باندي

بَيَانَهٗ ﴿۱۹﴾ كَلَّا بَلْ تُحِبُّوْنَ الْعَاجِلَةَ ﴿۲۰﴾ وَ
بیانول د دي قرآن دي (۲) * هر ګز داسې نه ده بلکه تاسو مینه کوئ د دنیا سره * او

تَذَرُوْنَ الْاٰخِرَةَ ﴿۲۱﴾ وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿۲۲﴾
پریږدئ تاسو آخرت لره * ډیر مخونه په دغه ورځ باندي تازه به وي *

اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿۲۳﴾ وَ وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍۭ بَاسِرَةٌ ﴿۲۴﴾
خپل رب ته کتونکي به وي * او ډیر مخونه په دغه ورځ به ترش وي *

(۱) په ژبه د جبرئیل (۲) (ستا د ژبې نه)

Maktaba Tul Ishaat.com

تَظُنُّ اَنْ يُّفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّاۤ اِذَا بَلَغَتِ

گمان به کړي دا چې اوبه کړے شي دې سره سختي * هرګز داسې نه ده کله چې اورسېږي

التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَ قِيْلَ مَنْ ۜ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَّ ظَنَّ اَنَّهُ

(ساهونه) مرکندونوته * او اوبه وئیلے شي څوک شته دم اچونکے؟ * او یقین به اوکړي دے چې دا دے

الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَ الْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ اِلٰى

وخت د جدائی * او تاؤ به کړے شي یو پنډۍ د بلے پنډۍ سره *

رَبِّكَ يَوْمَئِذِ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَّقَ وَ لَا

رب ستا ته په دغه ورځ تلل دي * نو نه ئي تصديق كړے وو (د قرآن) او نه ئي

صَلّٰى ﴿٣١﴾ وَ لٰكِنْ كَذَّبَ وَ تَوَلّٰى ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ

مونځ کړے وو (نه ئي رامدد کړے وو يو الله) * ليکن ده تکذیب کړے وو او اوړيدلے وو (قرآن نه) * بيا لاړ

اِلٰۤى اَهْلِهٖ يَتَمَطّٰى ﴿٣٣﴾ اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٤﴾ ثُمَّ

خپل اهل ته په فخر سره * لائق دے تا لره تا مقام پس لائق دے * بيا

اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٥﴾ اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ

لائق دے تا لره دا مقام پس لائق دے * آیا خیال کړي انسان دا چې

يُّتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ اَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّنْ مَّنِيٍّ

دے به پرېخودے شي بے كاره (بے د امر او نهي نه) * آيا نه وو دے يو څاڅکے د منۍ نه

يُّمْنٰى ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٣٨﴾

چې غورځولے شوے وو (رحم کښي) * بیاشو وینه جم شوے نو جوړ که الله دے لره نو برابر ئي که *

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَ الْاُنْثٰى ﴿٣٩﴾

نو وے ګرځولے د ده نه جوړے نارینه او زنانه *

اَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقٰدِرٍ عَلٰۤى اَنْ يُّحْيِۦَ الْمَوْتٰى ﴿٤٠﴾

آیا نه دے دا (الله) قدرت والا په دې باندې چې ژوندي کي مړي (بے شکه) *

سُوْرَةُ الدَّهْرِ مَدَنِيَّةٌ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
اٰيَاتُهَا ۳۱ رُكُوْعَاتُهَا ۲ ترتيبي ۷۶ نزولي ۹۸

هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ حِيْنٌ مِّنَ الدَّهْرِ
تحقيق سره راغلے دے په انسان باندي داسې وخت د زمانے

لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَّذْكُوْرًا ﴿۱﴾ اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ
نه وو دے يو شے ذکر کړے شوے * يقيناً موږ پيدا کړے دے انسان

مِنْ نُّطْفَةٍ اَمْشَاجٍ ۖ نَّبْتَلِيْهِ فَجَعَلْنٰهُ سَمِيْعًا
د يو خاڅکي گډ وډ نه، امتحان کوو موږ په ده باندي نو گرځولے دے موږ ده لره اوريدونکے

بَصِيْرًا ﴿۲﴾ اِنَّا هَدَيْنٰهُ السَّبِيْلَ اِمَّا شَاكِرًا وَّ اِمَّا
ليدونکے * يقيناً موږ ښودلې ده ده ته لاره دي د پاره چې يا به شکر گزار شي يا به

كَفُوْرًا ﴿۳﴾ اِنَّآ اَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ سَلٰسِلَاۡ وَ
نا شکره شي * يقيناً موږه تيار کړي دي د پاره د کافرانو زنځيرونه او

اَغْلٰلًا وَّ سَعِيْرًا ﴿۴﴾ اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُوْنَ
طوقونه او جهنّم * يقيناً نيکان څکي به دوی

مِنْ كَاْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُوْرًا ﴿۵﴾ عَيْنًا
د هغه کاسو چې گډون د هغې به د کافور * دا يو چينه ده

يَّشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُوْنَهَا تَفْجِيْرًا ﴿۶﴾
څکي به دي نه بندگان د الله اړوي به دوی دي لره په اړولو سره *

يُوْفُوْنَ بِالنَّذْرِ وَ يَخَافُوْنَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهٗ
پوره والے کو دوی د وعدو او يريدل دوی د هغه ورځے نه چې دے عذاب د هغے

مُسْتَطِيْرًا ﴿۷﴾ وَ يُطْعِمُوْنَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّهٖ
اورد * او ورکو دوی خوراک لره سره د مينے د ده نه (الله سره، مال سره)

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الدَّهۡرِ

ربط د سورت الدهر :

(۱) مخکښې سورت آیت ۳۷ کښې ذکر شو اَلَمۡ یَكُ نُطۡفَةً مِّنۡ مَّنِیٍّ یُّمۡنٰی ﴿۳۷﴾ دلته آیت ۲ کښې په هغې باندې زیادت او ترقی ده .

(۲) مخکښې آیت ۲۲، ۲۳ کښې اجمالی بشارت ذکر شو دلته آیت ۱۱تا۲۲ کښې تفصیلی بشارت دے.

(۳) مخکښې سورت آیت ۳۱تا۳۳ کښې احوال د ناکارو خلقو ذکر شو دلته آیت ۷تا۱۰ کښې احوال د نیکانو خلقو ذکر کړ .

امتیازات د سورت الدهر :

(۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر دکافور چینې باندې .

(۲) په ذکر د سَلۡسَبِیۡلًا باندې .

(۳) په ذکر د زنجبیلا باندې.

دعویٰ د سورت الدهر : اثبات القیامة بالتمثیل .

خلاصه د سورت الدهر : سورت کښې شپږ خبرې ذکر کیږي :

{۱}اثبات د قیامت بالتمثیل آیت ۱ .

{۲}تخویف منکرینوته آیت ۲، ۳،او بشارت مؤمنانو ته په لسو انعاماتوسره آیت ۵تا۲۲.

{۳}ترغیب الی القرآن او عظمت د قرآن آیت ۲۳.

{٤}تسلی نبي ﷺ اوهریو مبلغ ته آیت ۲٤.

{٥}مقصد اعلیٰ {د الله تعالی وحدانیت }آیت ۲۵، ۲٦.

{٦}زجر په محبت د دنیا باندې آیت ۲۷ او سورت په بشارت او تخویف باندې ختمیږ .

مِسْكِيْنًا وَّ يَتِيْمًا وَّ اَسِيْرًا ﴿٨﴾ اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ

مسکین او یتیم او قیدي له* (دوی به ورته وئیل) یقیناً مونږه خوراک درکوو تاسو ته

لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرِيْدُ مِنْكُمْ جَزَآءً وَّ لَا شُكُوْرًا ﴿٩﴾

د پاره د رضا د الله نه غواړو مونږه ستاسو نه بدله او نه تعریف *

اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوْسًا قَمْطَرِيْرًا ﴿١٠﴾

یقیناً مونږه یریږو د رب خپل نه د (عذاب د) هغه ورځې نه چې ده تروشه او سخته *

فَوَقٰىهُمُ اللّٰهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَ لَقّٰىهُمْ نَضْرَةً وَّ

نو اوساتل دوی لره الله د شر د دغه ورځې نه او مخامخ ئي کړل دوی لره د تازګی او

سُرُوْرًا ﴿١١﴾ وَ جَزٰىهُمْ بِمَا صَبَرُوْا جَنَّةً وَّ حَرِيْرًا ﴿١٢﴾

خوشحالي سره* او بدله ئي ورکړه دوی ته په سبب د هغه چې دوی صبر کړے وو جنت او ریښم*

مُّتَّكِـِٕيْنَ فِيْهَا عَلَى الْاَرَآئِكِ لَا يَرَوْنَ فِيْهَا

تکیه لګونکي به وي په دي کښې په کرسو باندي، نه به ویني دوی په دي کښې

شَمْسًا وَّ لَا زَمْهَرِيْرًا ﴿١٣﴾ وَ دَانِيَةً عَلَيْهِمْ

نور (ګرمي) او نه سړزي * او نږدے به وي په دوی باندي

ظِلٰلُهَا وَ ذُلِّلَتْ قُطُوْفُهَا تَذْلِيْلًا ﴿١٤﴾ وَ يُطَافُ

آرام د دي جنت او تابع کړے شوي به وي میوے د دي په تابع کولو سره * او ګرځولے به شي

عَلَيْهِمْ بِاٰنِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَّ اَكْوَابٍ كَانَتْ

په دوی باندي لوښي د سپینو زرو او کبونه چي وي به

قَوَارِيْرَا۠ ﴿١٥﴾ قَوَارِيْرَا۠ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوْهَا

د شیشے * شیشے د سپینو زرو اندازه کړي به وي دي لره

تَقْدِيْرًا ﴿١٦﴾ وَ يُسْقَوْنَ فِيْهَا كَاْسًا كَانَ مِزَاجُهَا

په اندازه کولو سره * او څکولے به شي په دوی باندي دي کښې ګلاسونو چي وي به ملاوټ د هغي

Maktaba Tul Ishaat.com

زَنْجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمّٰى سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾

سونټ * چينه ده په جنت کښې نوم ورته کيخودے شوے دے سلسبيل (هميشه روانه) *

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ۚ إِذَا رَأَيْتَهُمْ

او ګرځي به کے په دوی باندې هلکان هميشه ، کله چې اوبينے ته دوی لره

حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنْثُورًا ﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ

ګمان به ته په دوی باندې د ملغلرو نوستلے شوو * او کله چې ته اوګورے دغه مقام کښې

رَأَيْتَ نَعِيمًا وَّمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عٰلِيَهُمْ ثِيَابُ

اوبه وينے ته نعمتونه او بادشاهي لويه * د پاسه د دوی جامے به وي

سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَّإِسْتَبْرَقٌ ۖ وَّحُلُّوا أَسَاوِرَ

د نرو ريښمو شنو او د غټو ريښمو او کالي دار به کړے شي دوی په باهو ګانو

مِنْ فِضَّةٍ ۚ وَسَقٰهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾

د سپينو زرو ، او اوبه څکي په دوی باندې رب د دوی څکاک پاک *

إِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَّكَانَ سَعْيُكُمْ

يقينًا دا ده د پاره ستاسو بدله او دے عمل ستاسو

مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ

قبول شوے * يقينًا موږه رالیږلے دے تا ته قرآن

تَنْزِيلًا ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ

په لږ لږ رالیږلو سره * نو صبر کوه فيصلے د رب ستا ته او مه منه د دوی نه

اٰثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَّ

د ګناهګار او د منکر * او يادوه نوم د رب ستا صبا او

أَصِيلًا ﴿٢٥﴾ وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهٗ وَسَبِّحْهُ

بيګا * او د شپے څه حصه کښې سجده کوه الله ته او پاکي بيانوه د هغه

لَيۡلًا طَوِيۡلًا ﴿٢٦﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ يُحِبُّوۡنَ الۡعَاجِلَةَ وَ

شپه اوږده * يقينًا دغه كسان مينه كوي د دنيا سره او

يَذَرُوۡنَ وَرَآءَهُمۡ يَوۡمًا ثَقِيۡلًا ﴿٢٧﴾ نَحۡنُ خَلَقۡنٰهُمۡ

پرېږدي دوی، روستو د خان نه ورځ درنه * موږه پيدا كړي دي دوی لره

وَشَدَدۡنَاۤ اَسۡرَهُمۡ ۚ وَاِذَا شِئۡنَا بَدَّلۡنَاۤ اَمۡثَالَهُمۡ

او مضبوط كړے دے موږه بنياد د دوی، او كله چې اوغواړو موږه بدل كښې به راولو موږه په شان د دوی

تَبۡدِيۡلًا ﴿٢٨﴾ اِنَّ هٰذِهٖ تَذۡكِرَةٌ ۚ فَمَنۡ شَآءَ اتَّخَذَ

په بدلولو سره * يقينًا دا پند دے ، پس څوک چې اوغواړي اودے نيسي

اِلٰى رَبِّهٖ سَبِيۡلًا ﴿٢٩﴾ وَمَا تَشَآءُوۡنَ اِلَّاۤ اَنۡ يَّشَآءَ

خپل رب ته لار * او نه شئ كولے تاسو يو كار مگر دا چې خوښه شي د

اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيۡمًا حَكِيۡمًا ﴿٣٠﴾ يُّدۡخِلُ

الله ، يقينًا الله دے پوهه حكمت والا * دننه كوي

مَنۡ يَّشَآءُ فِىۡ رَحۡمَتِهٖ ؕ وَالظّٰلِمِيۡنَ اَعَدَّ لَهُمۡ

څوک چې اوغواړي(الله) خپله مهرباني كښې، او ظالمان چې دي تيار كړے ئې دے دوی لره



عَذَابًا اَلِيۡمًا ﴿٣١﴾

عذاب دردناك *

سُوۡرَةُ الۡمُرۡسَلٰتِ مَكِّيَّةٌ — بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ — آياتها ٥٠ — تعداد ٧٧ — نزول ٣٣ — ركوعاتها ٢

وَالۡمُرۡسَلٰتِ عُرۡفًا ۙ﴿١﴾ فَالۡعٰصِفٰتِ عَصۡفًا ۙ﴿٢﴾ وَّ

شاهد دي هغه فرشتے نرمي كونكي په نرمي سره * او سختي كونكي په سختۍ سره * او

النّٰشِرٰتِ نَشۡرًا ۙ﴿٣﴾ فَالۡفٰرِقٰتِ فَرۡقًا ۙ﴿٤﴾ فَالۡمُلۡقِيٰتِ

هغه فرښتي كهولاؤنكي عمل نامو د بندگانو لره په كهولاؤلو سره * شاهد دي هغه بيلونكي په بيلولو سره * شاهد دي راوړونكي

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الۡمُرۡسَلٰتِ

ربط د سورت المرسلات:

(۱) مخکښي سورت کښې اثبات د قیامت او احوال د ابرارو ذکر شو دلته اثبات د قیامت او احوال د اشرارو ذکر کیږي .

(۲) مخکښي سورت کښې لس انعامات دمتقیانو دپاره ذکر شو دلته لس احوال د منکرینو او لس خله دوی دپاره لفظ د{ویل} ذکر کیږي .

(۳) مخکښي سورت کښې اثبات د قیامت اوشو بالتمثیل دلته په هغې باندي زیادت کړ امثله د عذاب اوشواهد د قیامت ذکر کیږي .

امتیازات د سورت المرسلات:

(۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر دلس خله لفظ د{ویل}باندي دپاره دتکذیب کونکو.

(۲) په ذکر د شواهد خمسه باندي آیت ۱تا ٥ .

(۳) په ذکر د څلور احوالو د قیامت باندي آیت ۸تا۱۱.

دعویٰ د سورت المرسلات: اثبات د قیامت بالشواهد الخمسة، مأخذ آیت ۷.

خلاصه د سورت المرسلات: دا سورت دوه حصې دے : اوله حصه ،آیت ۱ تا ۲۸ پدیکښې پنځه خبرې ذکر کړ :

{۱}شواهد خمسه آیت ۱تا٦ .

{۲}دعویٰ د سورت آیت ۷ .

{۳}څلوراحوال د ابتداء د قیامت آیت ۸تا۱٥.

{٤}تخویف دنیوي په هلاکت دمکذبینو سابقینو باندي آیت ۱٦تا۱۹ .

{٥}دلائل عقلیه په قدرت د الله تعالیٰ باندي اوتمثیل د قیامت آیت ۲۰تا۲۸.

دویمه حصه ، آیت ۲۹ تا آخر : پدیکښې درې خبرې ذکر کیږي:

{۱}تخویف اخروي منکرینو ته آیت ۲۹تا٤۰ .

{۲}بشارت مؤمنانو ته آیت ٤۱تا٤٤.

{۳}زجرمشرکینو اومعرضینو د قرآن ته آیت ٤٥تا آخر .

ذِكْرًا ۝٥ عُذْرًا اَوْ نُذْرًا ۝٦ اِنَّمَا تُوْعَدُوْنَ

وحي (قرآن) لره، د پاره د عذر ختمولو او د پاره د يرولو، يقيناً هغه چي وعده ئي كولے شي تاسو سره

لَوَاقِعٌ ۝٧ فَاِذَا النُّجُوْمُ طُمِسَتْ ۝٨ وَ اِذَا

خامخا واقع كيدونكے دے، پس كله چي ستوري بے نوره كړے شي، او كله چي

السَّمَآءُ فُرِجَتْ ۝٩ وَ اِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ۝١٠

آسمان پرانستے شي، او كله چي غرونه ذره ذره كړے شي،

وَ اِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ ۝١١ لِاَيِّ يَوْمٍ اُجِّلَتْ ۝١٢

او كله چي پيغمبرانو له وخت وركړے شي، څومره لوئے ورځے مهلت وركړے شوے وو،

لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝١٣ وَ مَآ اَدْرٰىكَ مَا يَوْمُ

ورځ د جدائي پورې، او څه شي پوهه كه تا لره چي څه ده ورځ د

الْفَصْلِ ۝١٤ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ۝١٥

جدائي، هلاكت دے په دغه ورځ د پاره د تكذيب كونكو،

اَلَمْ نُهْلِكِ الْاَوَّلِيْنَ ۝١٦ ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ

آيا نه وو هلاك كړي مونږه ړومبي، بيا وروسته كړل مونږه دوی پسے

الْاٰخِرِيْنَ ۝١٧ كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِيْنَ ۝١٨

روستني، دارنګې كار كوو مونږ مجرمانو سره،

وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ۝١٩ اَلَمْ نَخْلُقْكُّمْ

هلاكت دے په دغه ورځ د پاره د تكذيب كونكو، آيا نه يئ پيدا كړي مونږه تاسو

مِّنْ مَّآءٍ مَّهِيْنٍ ۝٢٠ فَجَعَلْنٰهُ فِيْ قَرَارٍ

د اوبو سپكو نه، پس اوګرځوو مونږه دي لره په هغه ځائے د اودريدو كښې

مَّكِيْنٍ ۝٢١ اِلٰى قَدَرٍ مَّعْلُوْمٍ ۝٢٢ فَقَدَرْنَا

مرتبے والا كښې، تر اندازے مقررے پورے، پس اندازه كړے ده مونږه

Maktaba Tul Ishaat.com

فَنِعۡمَ الۡقٰدِرُوۡنَ ﴿٢٣﴾ وَيۡلٌ يَّوۡمَئِذٍ
پس څه ښائسته اندازه کونکي یو * هلاکت دے په دغه ورځ
لِّلۡمُكَذِّبِيۡنَ ﴿٢٤﴾ اَلَمۡ نَجۡعَلِ الۡاَرۡضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾
د پاره د تکذیب کونکو * آیا نه ده گرځولے مونږه زمکه کافي *
اَحۡيَآءً وَّ اَمۡوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَّ جَعَلۡنَا فِيۡهَا رَوَاسِيَ
د پاره د ژوندو او د مړو * او گرځولي دي مونږه په دې کښې غـــرونه
شٰمِخٰتٍ وَّ اَسۡقَيۡنٰكُمۡ مَّآءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيۡلٌ
دنگ دنگ او څکولو مونږه په تاسو باندي اوبه خوږے * هلاکت دے
يَّوۡمَئِذٍ لِّلۡمُكَذِّبِيۡنَ ﴿٢٨﴾ اِنۡطَلِقُوۡۤا اِلٰى مَا كُنۡتُمۡ
په دغه ورځ د پاره د تکذیب کونکو * لاړ شئ هغه ته چي تاسو
بِهٖ تُكَذِّبُوۡنَ ﴿٢٩﴾ اِنۡطَلِقُوۡۤا اِلٰى ظِلٍّ ذِىۡ ثَلٰثِ
په هغې باندي تکذیب کو* لاړ شئ هغه سوري ته چي خاوند د دریو
شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَّا ظَلِيۡلٍ وَّ لَا يُغۡنِىۡ مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾
څانگو دے* چي نه به وي یخ او نه به فائده ورکئ د گرمی نه*
اِنَّهَا تَرۡمِىۡ بِشَرَرٍ كَالۡقَصۡرِ ﴿٣٢﴾ كَاَنَّهٗ جِمٰلَتٌ
یقینًا دا به اولي ذراتو لره په شان د بنگلو* گویا چه دا اوښان دي
صُفۡرٌ ﴿٣٣﴾ وَيۡلٌ يَّوۡمَئِذٍ لِّلۡمُكَذِّبِيۡنَ ﴿٣٤﴾ هٰذَا
زیړ * هلاکت دے په دغه ورځ د پاره د تکذیب کونکو * دا
يَوۡمُ لَا يَنۡطِقُوۡنَ ﴿٣٥﴾ وَ لَا يُؤۡذَنُ لَهُمۡ
هغه ورځ ده چي دوی به خبري نه شي کولے * او نه به اجازت اوکړے شي دوی ته
فَيَعۡتَذِرُوۡنَ ﴿٣٦﴾ وَيۡلٌ يَّوۡمَئِذٍ لِّلۡمُكَذِّبِيۡنَ ﴿٣٧﴾
چي عذر پیش کي (بهاني اوکي)* هلاکت دے په دغه ورځ د پاره د تکذیب کونکو*

هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۚ جَمَعْنٰكُمْ وَ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۳۸﴾
دا ورځ د جدايي ده، جمع کړي يئ مونږ تاسو او رومبني *
فَاِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيْدُوْنِ ﴿۳۹﴾ وَيْلٌ
نو که وي تاسو لره څه تدبير (د خلاصي) نو تدبير اوکړئ ما سره * هلاکت دے
يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۴۰﴾ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ
په دغه ورځ د پاره د تکذيب کونکو * يقينًا پرهيزګاران به په
ظِلٰلٍ وَّ عُيُوْنٍ ﴿۴۱﴾ وَّ فَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُوْنَ ﴿۴۲﴾
سورو (آرام) او چينو کښې وي * او ميوو کښې د هغه نه چې د دوی زړونه ئې غواړي *
كُلُوْا وَ اشْرَبُوْا هَنِيْٓـًٔا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۴۳﴾
(۱) خورئ او څکئ مبارک دي ئې تاسو لره په سبب د هغه چې تاسو کول *
اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۴۴﴾ وَيْلٌ
يقينًا مونږ دارنګې بدله ورکوو نيکانو ته * هلاکت دے
يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۴۵﴾ كُلُوْا وَ تَمَتَّعُوْا قَلِيْلًا
په دغه ورځ د پاره د تکذيب کونکو * خورئ او فائده واخلئ لــــږه
اِنَّكُمْ مُّجْرِمُوْنَ ﴿۴۶﴾ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ
يقينًا تاسو مجرمان يئ * هلاکت دے په دغه ورځ
لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۴۷﴾ وَ اِذَا قِيْلَ لَهُمُ ارْكَعُوْا لَا
د پاره د تکذيب کونکو * او کله چې اوئيلے شي دوی ته رکوع اوکړئ
يَرْكَعُوْنَ ﴿۴۸﴾ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۴۹﴾
دوی رکوع نه کوي * هلاکت دے په دغه ورځ د پاره د تکذيب کونکو *
فَبِاَيِّ حَدِيْثٍۭ بَعْدَهٗ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۵۰﴾
نو په کوم يو بيان پس د دې قرآن نه دوی به ايمان راوړي *

(۱) ورته به وئيلے شي

Maktaba Tul Ishaat.com

آیاتها ۴۰ — سُوْرَةُ النَّبَاِ مَكِّيَّة — تدوین ۷۸ نزول ۸۰ — رکوعاتها ۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عَمَّ يَتَسَآءَلُوْنَ ﴿۱﴾ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيْمِ ﴿۲﴾

د څه شي باره کښې دوی تپوس کوي * په باره د خبر لوئي (قرآن، قیامت) کښې *

الَّذِيْ هُمْ فِيْهِ مُخْتَلِفُوْنَ ﴿۳﴾ كَلَّا

هغه چې دوی په هغې کښې اختلاف کونکي دي * یقینًا

سَيَعْلَمُوْنَ ﴿۴﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُوْنَ ﴿۵﴾ اَلَمْ

زر دے چې پوهه به شي دوی * بیا یقینًا زر دے چې پوهه به شي دوی * آیا نه

نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهٰدًا ﴿۶﴾ وَّ الْجِبَالَ اَوْتَادًا ﴿۷﴾

ده گرځولې مونږه زمکه فرش * او غرونه میخونه *

وَّ خَلَقْنٰكُمْ اَزْوَاجًا ﴿۸﴾ وَّ جَعَلْنَا نَوْمَكُمْ

او پیدا کړي يئ مونږه تاسو جوړې جوړې * او گرځولے دے مونږه خوب ستاسو

سُبَاتًا ﴿۹﴾ وَّ جَعَلْنَا الَّيْلَ لِبَاسًا ﴿۱۰﴾ وَّ جَعَلْنَا

راحت د بدن * او گرځولے ده مونږه شپه جامه * او گرځولے ده مونږه

النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿۱۱﴾ وَّ بَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا

ورځ وخت د گزران * او جوړ کړي دي مونږه د پاخه ستاسو اووه (آسمانونه)

شِدَادًا ﴿۱۲﴾ وَّ جَعَلْنَا سِرَاجًا وَّهَّاجًا ﴿۱۳﴾ وَّ

مضبوط * او گرځولے ده مونږه ډیوه (نمر) بلیدونکي * او

اَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرٰتِ مَآءً ثَجَّاجًا ﴿۱۴﴾

را ورووو مونږه د سیبینے وریځے نه اوبه تېکیدونکے *

لِّنُخْرِجَ بِهٖ حَبًّا وَّ نَبَاتًا ﴿۱۵﴾ وَّ جَنّٰتٍ اَلْفَافًا ﴿۱۶﴾

دې د پاره چې اوباسو مونږه په دې سره دانې او گیاگانے * او باغونه گڼر گڼر *

سُوْرَةُ النَّبَاِ

ربط د سورت النبأ :

(۱) مخکښي سورت کښي اثبات د قيامت اوشو دلته اثبات د قيامت او نفي د شفاعت قهريه ده .

(۲) مخکښي مؤمنانو ته بشارت وو دلته آيت ۳۱ تا ۳٦ کښي په هغي باندي ترقي ده .

(۳)ذکر شو وَّ جَعَلْنَا فِيْهَا رَوَاسِيَ شٰمِخٰتٍ د غرونو فائدے ذکر کيږي .

امتيازات د سورت النبأ : (۱)سورت ممتاز دے په ذکر د النَّبَاِ الْعَظِيْمِ،آيت ۲. (

(۲) په ذکر د سِرَاجًا وَّهَّاجًا.(۳) په ذکر د الْمُعْصِرٰتِ .

دعوي د سورت النبأ : اثبات د قيامت او نفي د شفاعت قهريه .

خلاصه د سورت النبأ : دا سورت دوه حصي دے :

اوله حصه ۱ تا ۳۰ :ديکښي دلائل عقليه او تفصيل د بعضو جملون د سورت مرسلات دے .

دويمه حصه : آيت ۳۱ تا آخر

ديکښي څلورخبري دي :

{۱}مؤمنانو ته بشارت .

{۲}نفي د شفاعت قهريه او اثبات د شفاعت اذنيه .

{۳} اثبات د قيامت .

{٤} تخويف اخروي .

Maktaba Tul Ishaat.com

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ

يقينًا ورځ د بیلتون ده وخت مقرر * هغه ورځ

يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَّ فُتِحَتِ

چې پوک اوهلے شي په شپیلۍ، کښې نو رابه شئ تاسو ډلے ډلے * او پرابه نستے شي

السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَّ سُيِّرَتِ الْجِبَالُ

آسمان نو شي به دا دروازے دروازے * او روان به کړے شي غرونه

فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾

نو شي به دا شګوګل * يقينًا جهنّم ده بچونړه تیاره *

لِّلطَّاغِينَ مَآبًا ﴿٢٢﴾ لَّابِثِينَ فِيهَآ أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾

د پاره د سرکشو ځائے د ورتلو دے * درنګ به تیرونکي وي په دي کښې ډیره زمانه *

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَّ لَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا

نه به څکي دوی په دي کښې یخني او نه څکاک * مګر

حَمِيمًا وَّ غَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَآءً وِّفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ

ګرمے اوبه او وینے زوے * (ور به کړے شي) سزا موافق د اعمالو د دوی * يقينًا

كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَّ كَذَّبُوا بِاٰيٰتِنَا

دوی عقیده نه ساتله د حساب (قیامت) * او تکذیب ئي کړے وو د آیتونو زمونږ

كِذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَ كُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنٰهُ كِتٰبًا ﴿٢٩﴾

تکذیب کولو سره * او هر یو شے راګیر کړے (شمیرلے) دے مونږه دي لره خپل علم کښې *

فَذُوقُوا فَلَنْ نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾ إِنَّ

نو اوڅکئ (عذاب) پس هیڅ کله نه زیاتوو مونږه تاسو له مګر عذاب * يقينًا

لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَآئِقَ وَ أَعْنَابًا ﴿٣٢﴾

ده پاره د پرهیزګارانو کامیابي * باغیچے او انګور *

وَّ كَوَاعِبَ اَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَّ كَاْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا

او پیغلې همځولې (د خاوندانو) * او ګلاسونه ډک (د شرابو) * نه

يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا وَّ لَا كِذّٰبًا ﴿٣٥﴾ جَزَآءً

به اوري دوی په دې کښې فضول خبره او نه دروغ * (بدله به ورکړې شي) بدله

مِّنْ رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَّبِّ السَّمٰوٰتِ

د طرفه د رب ستا نه ورکړه (بخشش) پوره (برابر د اعمالو) * مالک د آسمانونو

وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ لَا يَمْلِكُوْنَ

او د زمکو دے او د هغه (مخلوقاتو) چې په مینځ د دې دواړو کښې دي مهربان ذات دے واکدار به نه وي دوی

مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُوْمُ الرُّوْحُ وَ الْمَلٰٓئِكَةُ

دې الله سره د خبرو کولو * په هغه ورځ چې اودریږي جبرئیل امین او فرښتې نورے

صَفًّا ۖ لَّا يَتَكَلَّمُوْنَ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ

صف په صف، خبرې به نه شي کولے دوی، مګر هغه څوک چې اجازت اوکړي هغه ته مهربان ذات

وَ قَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۚ فَمَنْ

او وئیلې وي ده پوره وینا (د توحید) * دا ورځ رښتیا ده، نو څوک چې

شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ مَاٰبًا ﴿٣٩﴾ اِنَّآ اَنْذَرْنٰكُمْ

غواړي او دِ نیسي خپل رب ته ځائے د ورتلو * یقینًا مونږه یرَوو تاسو لره

عَذَابًا قَرِيْبًا ۚ يَّوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ

د عذاب نزدے نه، په هغه ورځ چې ګوري به سړے هغه (اعمالو) ته چې مخکښې کړي دي

يَدٰهُ وَ يَقُوْلُ الْكٰفِرُ يٰلَيْتَنِيْ كُنْتُ تُرٰبًا ﴿٤٠﴾

لاسونو د ده او وائي به کافر هائے ارمان دے ما لره چې وے زه خاورے *

سُوْرَةُ النّٰزِعٰتِ مَكِّيَّةٌ — اٰيَاتُهَا ٤٦ — رُكُوْعَاتُهَا ٢ — ترتیب ٧٩ نزول ٨١

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ النّٰزِعٰتِ

ربط د سورت النازعات:

(۱) مخکښې سورت کښې اثبات د قیامت په دلائلو اوشو دلته اثبات د قیامت په شو اهد او دلائلو سره دے.

(۲) مخکښې ذکر شو ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۚ دلته آیت ٦ تا ١٤ کښې تفصیل دیَوْمُ الْحَقِّ دے.

(۳) مخکښې ذکر شو وَّبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۝ دلته آیت ۲۷ تا ۲۹ کښې په هغې باندې زیادت ده.

امتیازات د سورت النازعات: (۱) سورت ممتاز دے په خصوصی احوال د فرښتو آیت ۱ تا ٥ .

(۲) په قول د کافرانو تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ۚ (۳) په قول د الله تعالیٰ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝ .

دعویٰ د سورت النازعات: اثبات القیامة مع التخویف الدنیوی

خلاصه د سورت النازعات: ابتداء کښې پنځه شواهد په اثبات د قیامت، بیا احوال د آخرت او احوال د خلقو، زجر او تخویف اخروی منکرینو د قیامت ته، تخویف دنیوی په واقعې د فرعون، دلائل عقلیه او آخر کښې زجر او تخویف منکرینو ته او بشارت مؤمنانو ته ذکر کړې.

وَ النّٰزِعٰتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَّ النّٰشِطٰتِ نَشْطًا ﴿٢﴾
شاهد ي هغه روح ايستونكي (د كافرو نه) په سختۍ * او شاهد دي نرمي كونكي (مومنانو سره) په نرمۍ *

وَّ السّٰبِحٰتِ سَبْحًا ﴿٣﴾ فَالسّٰبِقٰتِ سَبْقًا ﴿٤﴾
او شاهد دي لامبو وهونكي په لامبو وهلو * او شاهد دي مخكښې كيدونكي (حكم د الله ته) په مخكښې كيدو *

فَالْمُدَبِّرٰتِ اَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾
او شاهد دي تدبير كونكي د حكم د الله * په هغه ورځ چې جرق به اوهي جرقونكي (رومبئ شپيلي) *

تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوْبٌ يَّوْمَئِذٍ وَّاجِفَةٌ ﴿٨﴾
وريسې به شي وريسې راتلونكي (دويمه شپيلي) * زړونه په دغه ورځ باندې خالي به وي (د عقل نه) *

اَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُوْلُوْنَ ءَاِنَّا
سترګي د دغي زړونو (والو) ټيټې به راوتې وي * وائي به دوى ايا مونږه

لَمَرْدُوْدُوْنَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا
خامخا واپس كيدونكي يو رومبي حالت ته * ايا كله چې شو مونږه هډوكي

نَّخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوْا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾
زاړه * وائي به دوى دا ده په دغه وخت كښې واپسي تاواني *

فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَّاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَاِذَا هُمْ
پس بے شكه دا (قيامت) به وي شړک يو * پس ناساپه دوى به

بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ﴿١٥﴾
په هموار ميدان وي * تحقيق سره راغلے دے تا ته خبر د موسى عليه السلام *

اِذْ نَادٰىهُ رَبُّهٗ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾
كله چې آواز اوكه ده ته رب د ده په هغه كنده پاكه طوي (كره وږه) كښې *

اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ
لاړ شه فرعون ته يقينًا ده سركشي كړے ده * نو اووايه ايا شته

Maktaba Tul Ishaat.com

لَّكَ إِلَىٰٓ أَن تَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾ وَأَهْدِيَكَ إِلَىٰ رَبِّكَ

تا لره (راتلل دي خبري ته) چې ته خان پاک کې * او زه لار اوښايم تا ته په طرف د رب ستا

فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَرَىٰهُ ٱلْءَايَةَ ٱلْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾

چې ته اوبريږي (د الله نه) * نو ورته ښودلې ده ته نښه لويه *

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾

نو تکذيب اوکه (فرعون) او نافرماني ئې اوکړه * بيا ئې شا کړه کوشش ئې کو (د فساد)

فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا۠ رَبُّكُمُ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾

نو راجمع ئې کړل (خلق) نو آواز ئې اوکه * نو اوئيل ده زه رب ستاسو يم اوچت *

فَأَخَذَهُ ٱللَّهُ نَكَالَ ٱلْءَاخِرَةِ وَٱلْأُولَىٰٓ ﴿٢٥﴾

نو اونيوه ده لره الله په سزا د آخرت او د دنيا *

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰٓ ﴿٢٦﴾ ءَأَنتُمْ

يقينًا په دې کښې خامخا عبرت دے د پاره د هغه چا چې بريږي * آيا تاسو

أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ ٱلسَّمَآءُ ۚ بَنَىٰهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ

سخت يئ په پيدائش کښې يا آسمان، چې جوړ کړے ئې دے دې لره * اوچت کړے ئې دے

سَمْكَهَا فَسَوَّىٰهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ

چهت د دې نو برابر کړے ئې دے دې لره * او تياره کړے ئې ده شپه د هغې او راايستے ئې دے

ضُحَىٰهَا ﴿٢٩﴾ وَٱلْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَىٰهَآ ﴿٣٠﴾

رڼرا د دې * او زمکه پس د دې نه غوړولې ئې ده دې لره *

أَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعَىٰهَا ﴿٣١﴾ وَٱلْجِبَالَ

راايستې ئې دي د دې (زمکې) نه اوبه د دې او چراګاه (ورشو) د دې * او غرونه

أَرْسَىٰهَا ﴿٣٢﴾ مَتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ ﴿٣٣﴾ فَإِذَا

اودرولي ئې دي دې لره * د پاره د فائدې ستاسو او د پاره د فائدے د څارو ستاسو * پس کله چې

جَآءَتِ الطَّآمَّةُ الْكُبْرٰى ﴿۳۴﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ

راشي مصيبت لوئي * په دغه ورځ يادي به

الْاِنْسَانُ مَا سَعٰى ﴿۳۵﴾ وَ بُرِّزَتِ الْجَحِيْمُ

انسان هغه چي كړي ئي ده (عمل / عقيده) * او ښكاره به كړے شي جهنم

لِمَنْ يَّرٰى ﴿۳۶﴾ فَاَمَّا مَنْ طَغٰى ﴿۳۷﴾ وَ اٰثَرَ

هغه چا ته چي وېني (دي لره) * نو هر هغه چا چي سركشي اوكړه * او غوره ئي كه

الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿۳۸﴾ فَاِنَّ الْجَحِيْمَ هِيَ

ژوند د دنيا * نو يقينًا جهنم دا دے

الْمَاْوٰى ﴿۳۹﴾ وَ اَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ

خائے د ده * او هر هغه څوک چي اوېريده د ملاقات د خپل رب نه

وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ﴿۴۰﴾ فَاِنَّ الْجَنَّةَ

او منع ئي كه خپل ځان د خواهشاتو نه * نو يقينًا جنت

هِيَ الْمَاْوٰى ﴿۴۱﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ

دا دے خائے د ده * تپوس كئ دوئ ستا نه په باره د قيامت كښي

اَيَّانَ مُرْسٰهَا ﴿۴۲﴾ فِيْمَ اَنْتَ مِنْ ذِكْرٰهَا ﴿۴۳﴾

چي كله به وي اودريدل د دي قيامت * په څه حالت كښي ئي ته د ياداشت د دي نه *

اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰهَا ﴿۴۴﴾ اِنَّمَآ اَنْتَ مُنْذِرُ

رب ستا ته انتهاء د علم د قيامت ده * يقينًا ته يرونكے ئي

مَنْ يَّخْشٰهَا ﴿۴۵﴾ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ

هغه چا له چي يريږي د هغې نه * ګويا چي دوئ به هغه ورځ چي اوېني دي لره نه

يَلْبَثُوْٓا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰهَا ﴿۴۶﴾

ئي وو تير كړے وخت مګر مازيګر يا ساخ د مازيګر *

Maktaba Tul Ishaat.com

آیاتها ۴۲ سُوْرَةُ عَبَسَ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ عدداں نزول ۸۰ ۲۳ رکوعها ۱

عَبَسَ وَ تَوَلّٰٓی ۱ اَنْ جَآءَهُ الْاَعْمٰی ۲ وَ

تنگ شو (نبي عليه السلام) او اوړيده راوړيده* دی وجې نه چې راغے ده سره ړوند (صحابي)*. او

مَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّهٗ يَزَّكّٰٓی ۳ اَوْ يَذَّكَّرُ

څه شي پوهه که تا لره شايد چې دے ځان به پاکې * يا پند اخلي

فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰی ۴ اَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰی ۵

نو فائده به ورکي ده ته پند اغستل * هر هغه څوک چې ځان ئي بے پرواه که (ستا نه) *

فَاَنْتَ لَهٗ تَصَدّٰی ۶ وَ مَا عَلَيْكَ اَلَّا

نو ته هغه ته توجه کے * او نشتے (بوج) په تا باندي چې

يَزَّكّٰی ۷ وَ اَمَّا مَنْ جَآءَكَ يَسْعٰی ۸ وَ هُوَ

ځان پاک نه کي دے (کفر او شرک نه)* او هر هغه څوک چې راغے تا ته چې کوشش کي (د زده کولو د دين)* او دے

يَخْشٰی ۹ فَاَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰی ۱۰ كَلَّآ

يريږي (الله نه) * نو ته هغه نه توجه اړے *هيچري نه دے داسې کار

اِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۱۱ فَمَنْ شَآءَ ذَكَرَهٗ ۱۲ فِيْ صُحُفٍ

يقينًا دا پند دے *بس څوک چې غواړي پند دي واخلي*(دا قرآن دے) په صحيفو

مُّكَرَّمَةٍ ۱۳ مَّرْفُوْعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۱۴ بِاَيْدِیْ

عزتمندو کښې * اوچتے کړے شوو پاکے کړے شوو کښې * په لاسونو

سَفَرَةٍ ۱۵ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۱۶ قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَآ

د ليکونکو * عزتمندو نيکوکارو (فرښتو)* په لعنت دي شي انسان څه شي

اَكْفَرَهٗ ۱۷ مِنْ اَیِّ شَیْءٍ خَلَقَهٗ ۱۸

کافر که ده لره (څومره لوئ کفر ئي اوکه)؟ د څه شي نه پيدا کړے دے (الله) ده لره *

سُوْرَةُ عَبَسَ

ربط د سورت عَبَسَ :

(۱) مخکښې دلائل عقلیه ذکر شو په اثبات د قیامت دلته هم دلائل عقلیه دي خو په بل نهج او طریقه.

(۲) مخکښې تخویف اخروی وو دلته په هغې باندې زیادت او ترقي ده.

(۳) مخکښې انکار د منکرینو د قیامت وو دلته اثبات د قیامت په دلائلو سره.

امتیازات د سورت عَبَسَ :

(۱) دا سورت ممتاز دے په خصوصي حالت د نبي علیه السلام او د اعمیٰ.

(۲) سورت ممتاز دے په خصوصي زجر معرض د قرآن ته آیت ۱۷.

(۳) دا سورت ممتاز دے په قول د الله : كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ أَمَرَهُ.

دعویٰ د سورت عَبَسَ :اثبات د قیامت سره د تخویف نه

خلاصة د سورت عَبَسَ : سورت کښې پنځه خبرې دي :

{۱}توصیف د نبي علیه السلام په شدت حرص د دعوت منیب او غیرمنیب ته.

{۲}حث علی التبلیغ.

{۳}معرضینو د قرآن ته زجر.

{٤}ادله عقلیه په اثبات د قیامت.

{٥} اثبات د قیامت ، تخویف او بشارت.

Maktaba Tul Ishaat.com

مِنۡ نُّطۡفَةٍؕ خَلَقَهٗ فَقَدَّرَهٗ ۝١٩ ثُمَّ السَّبِيۡلَ

(۱) د يو څاڅکي اوبو نه، پيدا کړے يې دے ده لره نو اندازه کړے يې دے ده لره * بيا لاره (د ژوند تيرولو)

يَسَّرَهٗ ۝٢٠ ثُمَّ اَمَاتَهٗ فَاَقۡبَرَهٗ ۝٢١ ثُمَّ اِذَا شَآءَ

آسانه کړے يې ده ده ته * بيا به مرګ ده لره نو داخل به کي ده لره قبر ته * بيا کله چي اوغواړي (الله)

اَنۡشَرَهٗ ۝٢٢ؕ كَلَّا لَمَّا يَقۡضِ مَآ اَمَرَهٗ ۝٢٣ؕ فَلۡيَنۡظُرِ

راپورته به کي ده لره * يقيناً تر اوسه پورے پوره نه که ده هغه چي حکم کړے دے (الله) ده ته * نو او د ګوري

الۡاِنۡسَانُ اِلٰى طَعَامِهٖۤ ۝٢٤ اَنَّا صَبَبۡنَا الۡمَآءَ

انسان خپل خوراک ته * يقيناً مونږ راورو اوبه

صَبًّا ۝٢٥ ثُمَّ شَقَقۡنَا الۡاَرۡضَ شَقًّا ۝٢٦ فَاَنۡۢبَتۡنَا

په راورولو سره * بيا شلولو مونږه زمکه په شلولو سره * نو زرغونوو مونږه

فِيۡهَا حَبًّا ۝٢٧ وَّ عِنَبًا وَّ قَضۡبًا ۝٢٨ وَّ زَيۡتُوۡنًا وَّ

په دي کښي دانے * او انګور او ترکاريانے * او خونه او

نَخۡلًا ۝٢٩ وَّ حَدَآئِقَ غُلۡبًا ۝٣٠ وَّ فَاكِهَةً وَّ اَبًّا ۝٣١

کهجورے * او باغيچے ګورے ګورے * او ميوے او ګياګانے *

مَّتَاعًا لَّكُمۡ وَلِاَنۡعَامِكُمۡ ۝٣٢ؕ فَاِذَا جَآءَتِ

د پاره د فائدے ستاسو او د پاره د څارو ستاسو * پس کله چي راشي

الصَّآخَّةُ ۝٣٣ؗ يَوۡمَ يَفِرُّ الۡمَرۡءُ مِنۡ اَخِيۡهِ ۝٣٤

چغه (وخت د چغے) * (ياده که) هغه ورځ چي تختي به سړے د رور خپل نه *

وَ اُمِّهٖ وَ اَبِيۡهِ ۝٣٥ وَ صَاحِبَتِهٖ وَ بَنِيۡهِ ۝٣٦ؕ لِكُلِّ

او د مور خپلے نه او د پلار خپل نه * او د بي بي خپلے نه او د خامنو خپلو نه * د پاره د هر يو

امۡرِیٴٍ مِّنۡهُمۡ يَوۡمَئِذٍ شَاۡنٌ يُّغۡنِيۡهِ ۝٣٧ؕ

سړي د دوی نه په دغه ورځ يو حالت به وي چي بے پروا کړے به وي ده لره (د بل نه) *

(۱) پيدا کړے يې دے ده لره

وُجُوۡهٌ يَّوۡمَئِذٍ مُّسۡفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ

ډیر مخونه په دغه ورځ باندي روښانه • خاندیدونکي

مُّسۡتَبۡشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَ وُجُوۡهٌ يَّوۡمَئِذٍ عَلَيۡهَا

خوشحاله به وي • او ډیر مخونه په دغه ورځ په هغي باندي

غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾ تَرۡهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ اُولٰٓئِكَ هُمُ

ګرد وغبار به وي • رسیدلے به هغي ته تور والے • دغه کسان هم دوی دي

الۡكَفَرَةُ الۡفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

کافران خلاف کونکي (د حکم د الله) •

آیاتها ۲۹ سُورَةُ التَّكۡوِيرِ مَكِّيَّةٌ بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ترتيب ۸۱ نزول ۷ رکوعها ۱

اِذَا الشَّمۡسُ كُوِّرَتۡ ﴿١﴾ وَ اِذَا النُّجُوۡمُ

کله چي نور (نمر) ول کړے شي • او کله چي ستوري

انۡكَدَرَتۡ ﴿٢﴾ وَ اِذَا الۡجِبَالُ سُيِّرَتۡ ﴿٣﴾ وَ

اودړیږي • او کله چي غرونه روان کړے شي • او

اِذَا الۡعِشَارُ عُطِّلَتۡ ﴿٤﴾ وَ اِذَا الۡوُحُوۡشُ

کله چي دلسو میاشو بلاربه اوښه (محبوب مال) بے کاره پریخودے شي • او کله چي خنګلي ځناور

حُشِرَتۡ ﴿٥﴾ وَ اِذَا الۡبِحَارُ سُجِّرَتۡ ﴿٦﴾ وَ اِذَا

راجمع کړے شي (انسانو سره) • او کله چي دریابونه بل کړے شي • او کله چي

النُّفُوۡسُ زُوِّجَتۡ ﴿٧﴾ وَ اِذَا الۡمَوۡءٗدَةُ

روحونه جوړه کړے شي (بدنونو سره) • او کله چي د ژوندۍ خخي شوي نه

سُئِلَتۡ ﴿٨﴾ بِاَيِّ ذَنۡۢبٍ قُتِلَتۡ ﴿٩﴾ وَ اِذَا

تپوس اوکړے شي • چي په کوم ګناه باندي وژلے شوے وه • او کله چي

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ التَّكۡوِيۡرِ

ربط د سورة التكوير:

(۱) مخکښې سورت کښې اثبات د قيامت اوشو دلته اثبات د قيامت بالترق على ما سبق .(۲) مخکښې ذکر شو يَوۡمَ يَفِرُّ الۡمَرۡءُ مِنۡ اَخِيۡهِ۝ دلته په هغې باندې ترقي ده فَاَيۡنَ تَذۡهَبُوۡنَ۝.

(۳) مخکښې صداقت د قرآن ذکر شو دلته هم صداقت د قرآن او زجر معرض ته د قرآن نه.

امتيازات د سورة التكوير: (۱) دا سورت ممتاز دے په راغنديدلو درنړا د نور اِذَا الشَّمۡسُ كُوِّرَتۡ۝.

(۲) سورت ممتاز دے په قول د الله تعالیٰ :وَاِذَا النُّجُوۡمُ انۡكَدَرَتۡ۝ .(۳) سورت ممتاز دے په پريښودلو د خلقو محبوب مالونو لره وَاِذَا الۡعِشَارُ عُطِّلَتۡ۝.

دعویٰ د سورة التكوير: اثبات د قيامت په ذکر د ۱۲ احوالو سره او ملاقات د انسان د خپلو اعمالو سره .

خلاصه د سورة التكوير: سورت کښې دولس حالات ذکر کيږي . شپږ حالات د فناء د دنيا او شپږ حالات د ابتداء قيامت

الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾ وَ اِذَا السَّمَآءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾

عمل نامې کھولاؤ کړې شي * او کله چې آسمان راخکلې شي *

وَ اِذَا الْجَحِيْمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾ وَ اِذَا الْجَنَّةُ

او کله چې جهنّم بل کړې شي * او کله جنت

اُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّآ اَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾ فَلَآ

نږدې کړې شي * پوهه به شي هر يو نفس په هغه چې ده حاضر کړي وي * نو نه دې داسې کار(١)

اُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿١٥﴾ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَ الَّيْلِ

زه شاهد کوم واپس کيدونکي * مخکښې تلونکي پټيدونکي (ستوري) * او شپه

اِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾ وَ الصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾ اِنَّهٗ

کله چې شاکي * او صبا کله چې ساه واخلي * يقينًا دا قرآن

لَقَوْلُ رَسُوْلٍ كَرِيْمٍ ﴿١٩﴾ ذِىْ قُوَّةٍ عِنْدَ ذِى

خامخا وينا د استاذي عزتمند (جبرئيل امين) ده * چې خاوند د طاقت دے په نزد د مالک

الْعَرْشِ مَكِيْنٍ ﴿٢٠﴾ مُّطَاعٍ ثَمَّ اَمِيْنٍ ﴿٢١﴾

د عرش مرتبې والا * منلې شوې دے په دغه ځائے کښې امانتدار دے *

وَ مَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُوْنٍ ﴿٢٢﴾ وَ لَقَدْ رَاٰهُ بِالْاُفُقِ

او نه دے پيغمبر ستاسو ليونے * او تحقيق سره ليدلے وو (نبي عليه السلام) (جبرئيل امين) لره په کناره

الْمُبِيْنِ ﴿٢٣﴾ وَ مَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِيْنٍ ﴿٢٤﴾

ښکاره * او نه دے دا (پيغمبر) په غيبو باندې بخيل *

وَ مَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطٰنٍ رَّجِيْمٍ ﴿٢٥﴾ فَاَيْنَ

او نه دے دا (قرآن) وينا د شيطان رټلي شوي * پس چرته

تَذْهَبُوْنَ ﴿٢٦﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٧﴾

تاسو ځئ؛ (تختئ د الله د کتاب نه) * نه دے دا مگر پند دے د پاره د مخلوقات *

(١) خلک چې د مخلوق گمان دے

Maktaba Tul Ishaat.com

لِمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ اَنْ يَّسْتَقِيْمَ ﴿٢٨﴾ وَ مَا تَشَآءُوْنَ

د هغه چا چې خوښه وي شي ستاسو نه دا چې ګلک اودريږي * او نه شئ کولے تاسو يو کار بغيرله خوښه

اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٩﴾

مګر دا چې اوغواړي الله رب د مخلوقات *

سُوْرَةُ الانفطار مَكِّيَّة — اٰيَاتُهَا ١٩ — تدوين ٨٢ نزول ٨٢ — رُكُوْعُهَا ١

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِذَا السَّمَآءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَ اِذَا الْكَوَاكِبُ

کله چې آسمان اوچوېږي * او کله چې ستوري

انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَ اِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَ اِذَا

اودريږي (اونسکلے شي) * او کله چې دريابونه روان کړے شي * او کله چې

الْقُبُوْرُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ

قبرونو والا راپورته کړے شي * پوهه به شي هر يو نفس په هغه (عمل) چې مخکښې ئې ليږلے وي

وَ اَخَّرَتْ ﴿٥﴾ يٰۤاَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ

او روستو ئې پريخودے وي * اے انسانه څه شي دهوکه که تا لره د رب ستا

الْكَرِيْمِ ﴿٦﴾ الَّذِيْ خَلَقَكَ فَسَوّٰىكَ

عزتمند نه * هغه ذات چې پيدا کړے ئې دے تا لره نو برابر کړے ئې دے تا لره

فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِيْۤ اَيِّ صُوْرَةٍ مَّا شَآءَ

نو انصاف ئې کړے دے تا کښې * په څومره ښائسته شکل کښې چې خوښه وه (د الله)

رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُوْنَ بِالدِّيْنِ ﴿٩﴾

جوړ کړے ئې دے تا لره * هيڅرې داسې نه دي پکار بلکه تاسو تکذيب کوئ د قيامت *

وَ اِنَّ عَلَيْكُمْ لَحٰفِظِيْنَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِيْنَ ﴿١١﴾

او يقيناً په تاسو باندې حفاظت کونکي فرشتے دي * عزتمندے ليکونکے *

سُوْرَةُ الْاِنْفِطَارِ

ربط د سورة الانفطار :

(۱) مخکښي سورت ابتداء کښي دولس احوال ذکر شو د دې سورت ابتداء کښي څلور انقلابات دي.

(۲) مخکښي ذکر شو عَلِمَتۡ نَفۡسٌ مَّآ أَحۡضَرَتۡ دلته هغي باندې ترقي ده عَلِمَتۡ نَفۡسٌ مَّا قَدَّمَتۡ وَأَخَّرَتۡ.

(۳) مخکښي تخصيص وو وَإِذَا ٱلۡمَوۡءُۥدَةُ سُئِلَتۡ دلته تعميم دے وَإِذَا ٱلۡقُبُورُ بُعۡثِرَتۡ.

امتيازات د سورة الانفطار : (۱) سورت ممتاز دے په انقلابات اربعه، آية ۱ تا ٤. (۲) سورت ممتاز دے په ذکر د کراماً کاتبين. (۳) سورت ممتاز دے په خطاب د الله انسان ته آية ٦.

دعوى د سورة الانفطار : د مخکښي سورت د دعوې وضاحت اونفي د شفاعت قهريه.

خلاصه د سورة الانفطار :: سورت کښي لس خبرې دي: ۱/اثبات د قيامت.

۲/التزهيد من الدنيا. ۳/ الترغيب الى الاعمال الصالحة. ٤/رد په فلاسفو.

٥/عظمت شان د الله. ٦/زجر معرضينو ته. ۸/دلائل عقليه په اثبات د قيامت.

۹/ التخويف و البشارة. ۱۰/ نفي د شفاعت قهريه او اثبات د توحيد.

سُوْرَةُ الْمُطَفِّفِيْنَ

امتيازات د سورة المطففين : (۱) دا سورت ممتاز دے په زجرباندې دپاره دمطففينو وَيۡلٞ لِّلۡمُطَفِّفِينَ (۲) دا سورت ممتاز دے په اوصافو د مطففينو. (۳) دا سورت ممتاز دے په ذکر د كِتَٰبَ ٱلۡفُجَّارِ.

دعوى د سورة المطففين : الترغيب الى الايمان بالله والاعمال الصالحة.

خلاصه د سورة المطففين : سورت کښي شپږخبرې ذکر کيږي :

{۱} زجرمعرضينو ته. {۲} الترغيب الى الاعمال الصالحة. {۳} اثبات د قيامت {٤} زجر او تخويف منکرينو ته. {٥} بشارت مؤمنانو ته. {٦} اوصاف قبيحه د کافرانو سره د زجر او تخويف نه ثانياً.

Maktaba Tul Ishaat.com

يَعۡلَمُوۡنَ مَا تَفۡعَلُوۡنَ ﴿١٢﴾ اِنَّ الۡاَبۡرَارَ لَفِیۡ

پوهيږي په هغه چې تاسو ئې کوئ* يقينًا نيکوکار خامخا په

نَعِيۡمٍ ﴿١٣﴾ وَ اِنَّ الۡفُجَّارَ لَفِیۡ جَحِيۡمٍ ﴿١٤﴾

نعمتونو کښې به وي* او يقينًا بدکار خامخا په جهنّم کښې به وي*

يَّصۡلَوۡنَهَا يَوۡمَ الدِّيۡنِ ﴿١٥﴾ وَ مَا هُمۡ عَنۡهَا

دننه کيږي به دې جهنّم ته په ورځ د قيامت* او نه به وي دوی د دې (جهنّم) نه

بِغَآئِبِيۡنَ ﴿١٦﴾ وَ مَاۤ اَدۡرٰٮكَ مَا يَوۡمُ الدِّيۡنِ ﴿١٧﴾

پټيدونکي* او څه شي پوهه که تا لره څه ده ورځ د قيامت*

ثُمَّ مَاۤ اَدۡرٰٮكَ مَا يَوۡمُ الدِّيۡنِ ﴿١٨﴾ يَوۡمَ لَا

بيا څه شي پوهه که تا لره څه ده ورځ د قيامت* هغه ورځ چې

تَمۡلِكُ نَفۡسٌ لِّنَفۡسٍ شَيۡـئًا ؕ وَ الۡاَمۡرُ

واکدار به نه وي يو نفس(نيکو کار) د پاره د بل نفس (بدکار) د هيڅ شي، او اختيار (د فيصلې

يَوۡمَئِذٍ لِّلّٰهِ ﴿١٩﴾

په دغه ورځ خاص الله لره دے*

آياتها ٣٦ سُوۡرَةُ الۡمُطَفِّفِيۡنَ مكّيّة بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ تدوين ٨٣ نزول ٨٦ ركوعها ١

وَيۡلٌ لِّلۡمُطَفِّفِيۡنَ ﴿١﴾ الَّذِيۡنَ اِذَا اكۡتَالُوۡا

هلاکت دے د پاره د کم ورکونکو* هغه کسانو کله چې پيمانه اخلي

عَلَى النَّاسِ يَسۡتَوۡفُوۡنَ ﴿٢﴾ وَ اِذَا كَالُوۡهُمۡ

د خلقو نه نو پوره اخلي* او کله چې پيمانه ورکئ خلقو له

اَوْ وَّزَنُوۡهُمۡ يُخۡسِرُوۡنَ ﴿٣﴾ اَلَا يَظُنُّ اُولٰٓئِكَ

يا تول کئ دوی ته کم ورکئ* آيا گمان نه کئ دغه کسان

اَنَّهُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ ۝۴ لِيَوْمٍ عَظِيْمٍ ۝۵ يَّوْمَ يَقُوْمُ

جي يقينًا دوی بیرته کیدونکي دي * هغه ورځې لوئي ته * هغه ورځ چي اوبه دریږي

النَّاسُ لِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝۶ كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ

خلق رب د مخلوقات ته * چرې داسي نه ښکار (۱) ده يقينًا عمل نامه د

الْفُجَّارِ لَفِيْ سِجِّيْنٍ ۝۷ وَ مَآ اَدْرٰىكَ مَا

بد کارو خلقو خامخا په سجين کښي به ئي * او څه شي پوهه که تا لره څه دے

سِجِّيْنٌ ۝۸ كِتٰبٌ مَّرْقُوْمٌ ۝۹ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ

سجين * رجسټر دے ليکلے شوے * هلاکت دے په دغه ورځ

لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ۝۱۰ الَّذِيْنَ يُكَذِّبُوْنَ بِيَوْمِ

د پاره د تکذيب کونکو * هغه کسانو چي تکذيب کئ په ورځ د

الدِّيْنِ ۝۱۱ وَ مَا يُكَذِّبُ بِهٖٓ اِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ

قيامت * او تکذيب نه کئ په دي باندي مګر هر يو حد نه تيرے کونکے

اَثِيْمٍ ۝۱۲ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيٰتُنَا قَالَ اَسَاطِيْرُ

ګناهګار * کله چي لوستلے شي په ده باندي آيتونه زمونږه وائي دے (دا) قيصي د

الْاَوَّلِيْنَ ۝۱۳ كَلَّا بَلْ ۜ رَانَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ

ړومبنو * هيچرې داسي نه ده ښکار بلکه زنګ راوستے دے په زړونو د دوی باندي

مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝۱۴ كَلَّآ اِنَّهُمْ عَنْ رَّبِّهِمْ

هغه (بدو اعمالو) چي دوی کول * نه دے داسے کار يقينًا دوی د (ديدار د) خپل رب نه

يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوْبُوْنَ ۝۱۵ ثُمَّ اِنَّهُمْ لَصَالُوا

په دغه ورځ خامخا په پرده کښي به کړے شي * بيا يقينًا دوی خامخا ننه کيدونکي دي

الْجَحِيْمِ ۝۱۶ ثُمَّ يُقَالُ هٰذَا الَّذِىْ كُنْتُمْ بِهٖ

جهنم ته * بيا اوبه وئيلے شي دا هغه دے چي تاسو په دي باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

تُكَذِّبُوْنَ ﴿۱۷﴾ كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ الْاَبْرَارِ لَفِيْ

تکذیب کولو * نه دے داسے کار یقینًا لیک (عمل نامه) د نیکانو (خلقو) خامخا په

عِلِّيِّيْنَ ﴿۱۸﴾ وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا عِلِّيُّوْنَ ﴿۱۹﴾ كِتٰبٌ

اوچت مقام کښې به وي * او څه شي پوهه که تا لره څه دے علیین مقام * دا لیک (رجسټر) دے

مَّرْقُوْمٌ ﴿۲۰﴾ يَّشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُوْنَ ﴿۲۱﴾ اِنَّ

لیکلے شوے * حاضریږي به دې ته نزدیکان (خلق الله ته) * یقینًا

الْاَبْرَارَ لَفِيْ نَعِيْمٍ ﴿۲۲﴾ عَلَى الْاَرَآئِكِ

نیکان خامخا به نعمتونو کښې به وي * به تختونو باندې

يَنْظُرُوْنَ ﴿۲۳﴾ تَعْرِفُ فِيْ وُجُوْهِهِمْ نَضْرَةَ

ګوري به (یو بل ته) * پیژنې به ته په مخونو د دوی کښې تازګي د

النَّعِيْمِ ﴿۲۴﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَّحِيْقٍ مَّخْتُوْمٍ ﴿۲۵﴾

نعمتونو * څکولے به شي په دوی باندې د هغه شرابو مهر شوو نه *

خِتٰمُهٗ مِسْكٌ ؕ وَفِيْ ذٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

آخري حصه د هغې د مشکو به وي او د دے (نعمتونو) د پاره شوق دِ اوساتي

الْمُتَنَافِسُوْنَ ﴿۲۶﴾ وَمِزَاجُهٗ مِنْ تَسْنِيْمٍ ﴿۲۷﴾

شوق ساتونکي * او ګډون د دې د تسنیم وي *

عَيْنًا يَّشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُوْنَ ﴿۲۸﴾ اِنَّ

چې دا یو چینه ده څکي به د دې نه نزدیکان (خلق الله ته) * یقینًا

الَّذِيْنَ اَجْرَمُوْا كَانُوْا مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

هغه کسان چې جرم ئې کړے دے دوی به (دنیا کښې) د مومنانو پورے

يَضْحَكُوْنَ ﴿۲۹﴾ وَاِذَا مَرُّوْا بِهِمْ يَتَغَامَزُوْنَ ﴿۳۰﴾

خاندل * او کله چې تیریدل به دوی باندې ریزے پوندے به ئې ورته وهلے *

وَ اِذَا انْقَلَبُوْٓا اِلٰٓى اَهْلِهِمُ انْقَلَبُوْا فَكِهِيْنَ ﴿۳۱﴾

او كله به چې تلل خپلو كورونو ته تلل به دوی به مستې كونكي *

وَ اِذَا رَاَوْهُمْ قَالُوْٓا اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّوْنَ ﴿۳۲﴾ وَ

او كله چې به ئې اوليدل دوی لره وئيل به دوی يقينًا دغه كسان خامخا گمراهان دي * او

مَآ اُرْسِلُوْا عَلَيْهِمْ حٰفِظِيْنَ ﴿۳۳﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِيْنَ

نه وو رالېږلے شوي دوی په مومنانو باندې ساتونكي (د اعمالو د دوی) * نو نن ورځ هغه كسان

اٰمَنُوْا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُوْنَ ﴿۳۴﴾ عَلَى

چې ايمان ئې راوړے وو د كافرانو پورې خاندي به * (ناست به وي) په

الْاَرَآئِكِ يَنْظُرُوْنَ ﴿۳۵﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ

كرسو باندې گوري به (يو بل ته يا حالات د كافرانو) * تحقيق سره سزا وركړے شوه كافرانو ته

مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿۳۶﴾

د هغه څه چې دوی كول *

ركوع ۱ ۸

اٰياتها ۲۵ — سُوْرَةُ الْاِنْشِقَاقِ مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — ترتيب ۸۴ نزول ۸۳ — ركوعها ۱

اِذَا السَّمَآءُ انْشَقَّتْ ﴿۱﴾ وَ اَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَ

كله چې آسمان اوچوي * او غاړه كيږدي (حكم د) خپل رب ته او

حُقَّتْ ﴿۲﴾ وَ اِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ﴿۳﴾ وَ اَلْقَتْ

لائق ده (ده سره غاړه كيخودل) * او كله چې زمكه راښكلے شي * او اوغورځي

مَا فِيْهَا وَ تَخَلَّتْ ﴿۴﴾ وَ اَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَ حُقَّتْ ﴿۵﴾

هغه چې ئې په دې كښې او خالي شي * او غاړه به كيږدي (حكم) د رب خپل ته او لائق دي (دې سره غاړه كيخودل) *

يٰٓاَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ كَادِحٌ اِلٰى رَبِّكَ

اے انسانه يقينًا ته كوشش كونكے ئې خپل رب ته

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الاِنْشِقَاقِ

ربط د سورة الانشقاق :

(۱) مخکښې ذکر شو ثُمَّ يُقَالُ هٰذَا الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ دلته آية ۱۱ کښې په هغې زیادت او ترق ده. (۲) مخکښې اعمال صالحو ته ترغیب وو دلته ترغیب دے د قیامت منلو ته.

(۳) مخکښې منکرینو ته تخویف ذکر شو دلته آخری آیت کښې مؤمنانو ته بشارت ذکر کیږي .

امتیازات د سورة الانشقاق: (۱) دا سورت ممتاز دے په خصوصی انقلاباتو د زمکې او آسمان . (۲) سورت ممتاز دے په ذکر د شواهد ثلاثه . (۳) سورت ممتاز دے په قول د الله تعالیٰ باندې لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ﴿۱۹﴾.

دعویٰ د سورة الانشقاق: اثبات القيامة والترغيب الى الاعمال الصالحة .

خلاصه د سورة الانشقاق : سورت کښې پنځه خبرې دي :{۱} بیان د هغه احوالو چې قیامت ته به مخکښې وي{۲} ترغیب اعمال صالحو ته {۳} احوال د مؤمنانو او د هغوی د پاره بشارت {٤} احوال د کافرانو او د هغوی دپاره تخویف . {٥} منکرینو د قیامت ،معرضینو د قرآن او نافرمانو ته زجر آخر کښې بشارت .

كَدْحًا فَمُلٰقِيْهِ ۚ﴿۶﴾ فَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ

كوشش كولو سره نو مخامخ كيدونكے يې د دې عمل سره * نو هر هغه څوک چې وركړے شو ده ته عمل نامه د ده

بِيَمِيْنِهٖ ۙ﴿۷﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا

په ښي لاس د ده باندې * نو زر دے چې حساب به اوكړے شي د ده سره حساب

يَّسِيْرًا ۙ﴿۸﴾ وَّ يَنْقَلِبُ اِلٰٓى اَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ؕ﴿۹﴾

آسان * او واپس به شي خپل اهل ته خوشحاله *

وَ اَمَّا مَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ وَرَآءَ ظَهْرِهٖ ۙ﴿۱۰﴾

او هر هغه څوک چې وركړے شو هغه ته عمل نامه د هغه روستو د شا د هغه نه *

فَسَوْفَ يَدْعُوْا ثُبُوْرًا ۙ﴿۱۱﴾ وَّ يَصْلٰى سَعِيْرًا ؕ﴿۱۲﴾

نو زر دے چې غواړي به دے هلاكت * او دننه به شي جهنم ته *

اِنَّهٗ كَانَ فِيْٓ اَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ؕ﴿۱۳﴾ اِنَّهٗ ظَنَّ

يقينًا وو دے په اهل خپل كښې مست / خوشحاله * يقينًا ده به گمان كوو

اَنْ لَّنْ يَّحُوْرَ ۛ﴿۱۴﴾ بَلٰىٓ ۛ اِنَّ رَبَّهٗ كَانَ بِهٖ

چې دے به واپس نه شي (الله ته)* بے شكه ، يقينًا رب د ده دے ده لره

بَصِيْرًا ؕ﴿۱۵﴾ فَلَآ اُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ۙ﴿۱۶﴾ وَ الَّيْلِ

ليدونكے * نو نه دے داسے كار شاهد كوم زه تـــــرنگي لره * او شپه

وَ مَا وَسَقَ ۙ﴿۱۷﴾ وَ الْقَمَرِ اِذَا اتَّسَقَ ۙ﴿۱۸﴾ لَتَرْكَبُنَّ

او هغه چې راجمع كړي (مخلوقات) * او سپوږمۍ كله چې پوره شي * خامخا لاړ به شئ تاسو

طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ؕ﴿۱۹﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۙ﴿۲۰﴾

يو حالت نه د بل حالت نه * نو څه دي دوي لره چې ايمان نه راوړي *

وَ اِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْاٰنُ لَا يَسْجُدُوْنَ ۩﴿۲۱﴾

او كله چې لوستے شي په دوي باندې قرآن نو دوي سجده نه كوي *

Maktaba Tul Ishaat.com

بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُكَذِّبُوْنَ ﴿٢٢﴾ وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ
بلکه هغه کسان چي کفر ئي کړے دے نسبت د دروغو کي* او الله پوهه دے
بِمَا يُوْعُوْنَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٢٤﴾
په هغه باندي چي د دوی عقیده کښي دي* نو زيرے ورکه دوی ته په عذاب دردناک*
اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ
مګر هغه کسان چي ایمان ئي اوړه او عمل ئي اوکه نیک دوی لره
اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ﴿٢٥﴾
اجر دے بے حسابه*

آیاتها ٢٢ سُوْرَةُ الْبُرُوْجِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٨٥ نزول ٢٧ رکوعها ١

وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الْبُرُوْجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُوْدِ ﴿٢﴾
شاهد دے آسمان د براوونو والا* او شاهد ده هغه ورځ چي وعده ئي کړے شوي ده*
وَ شَاهِدٍ وَّ مَشْهُوْدٍ ﴿٣﴾ قُتِلَ اَصْحٰبُ
او شاهد دے ګواه (پیغمبر علیه السلام) او ګواه کړے شوے (امت)* په لعنت د کړے شي هغه
الْاُخْدُوْدِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُوْدِ ﴿٥﴾ اِذْ هُمْ
خندقونو والا* د اوور ډیرو لمبو وو (ډیر خشاک والا)* کله چي دوی
عَلَيْهَا قُعُوْدٌ ﴿٦﴾ وَّ هُمْ عَلٰى مَا يَفْعَلُوْنَ
دي اوور سره ناست وو (د پاره د تماشي)* او دوی په هغه باندي چي کول ئي
بِالْمُؤْمِنِيْنَ شُهُوْدٌ ﴿٧﴾ وَ مَا نَقَمُوْا مِنْهُمْ اِلَّآ
مومنانو سره حاضر وو* او دوی بد نه ګنړه د دوی (مومنانو) نه مګر
اَنْ يُّؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ﴿٨﴾ الَّذِيْ
دا چي دوی ایمان راوړے وو په الله غالب ستائلے شوي* هغه ذات

سُوْرَةُ الْبُرُوْجِ

ربط د سورت البروج:

(۱) مخکښې سورت کښې اثبات د قيامت اوشو دلته مقاصد اربعه عاليه ذکر کبري.

(۲) مخکښې ذکر شو بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُكَذِّبُوْنَ دلته ذکرئ بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فِيْ تَكْذِيْبٍ.

(۳) مخکښې ذکر شو وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُوْعُوْنَ دلته ذکر کئ وَّ اللّٰهُ مِنْ وَّرَآئِهِمْ مُّحِيْطٌ.

امتيازات د سورت البروج:

(۱)دا سورت ممتاز دے په واقعې د اصحاب الاخدود.

(۲) په شواهد ثلاثه.

(۳) په خصوصي تخويف منکرينو ته. ۱۲۶٤

دعوىٰ د سورت البروج: البشارة للمؤمنين و التخويف للمنكرين.

خلاصه د سورت البروج: سورت کښې نهه خبرې دي:

{۱}شواهد ثلاثه په اثبات د توحيد. {۲}التذكير بايام الله. {۳} د مشرکانو دشمنی د مؤمنانو سره د ايمان اوتوحيد په وجه ده. {٤} تخويف منکرينو ته. {٥}بشارت دنيوی او بشارت اخروی مؤمنانو ته. {٦} ادله عقليه په اثبات د توحيد باندې. {۷}هلاکت د امم مکذبو {تخويف اخروی}. {۸} زجر منکرينو ته. {۹} توصيف او عظمت د قرآن کريم.

Maktaba Tul Ishaat.com

لَهٗ مُلۡكُ السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضِ ؕ وَ اللّٰهُ عَلٰی

چې هغه لره بادشاهي د آسمانونو او د زمکو ده ، او الله په

كُلِّ شَیۡءٍ شَهِیۡدٌ ؕ﴿۹﴾ اِنَّ الَّذِیۡنَ فَتَنُوا

هر يو شي باندې ګواه دے * يقينًا هغه کسان چې تکليف کښې ئې واچول

الۡمُؤۡمِنِیۡنَ وَ الۡمُؤۡمِنٰتِ ثُمَّ لَمۡ یَتُوۡبُوۡا فَلَهُمۡ

مومنان سړي او مومنانې ښځې بيا دوی توبه اونه ويسته نو دوی لره

عَذَابُ جَهَنَّمَ وَ لَهُمۡ عَذَابُ الۡحَرِیۡقِ ؕ﴿۱۰﴾

عذاب د جهنّم دے او دوی لره عذاب دے سوزونکے *

اِنَّ الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمۡ

يقينًا هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او عمل کړې نيک دوی لره

جَنّٰتٌ تَجۡرِیۡ مِنۡ تَحۡتِهَا الۡاَنۡهٰرُ ۬ؕ ذٰلِكَ

جنتونه دي چې بهيږي به لاندې د (اونو د) هغې نه ولې ، دا دے

الۡفَوۡزُ الۡكَبِیۡرُ ؕ﴿۱۱﴾ اِنَّ بَطۡشَ رَبِّكَ لَشَدِیۡدٌ ؕ﴿۱۲﴾

کاميابے لوئي * يقينًا نيول د رب ستا خامخا ډير سخت دي *

اِنَّهٗ هُوَ یُبۡدِئُ وَ یُعِیۡدُ ﴿ۚ۱۳﴾ وَ هُوَ الۡغَفُوۡرُ

يقينًا دا الله اول ځل پيدا کول کړي او دوباره ژوندي کول کړي * او دا الله دے ښښونکے

الۡوَدُوۡدُ ﴿ۙ۱۴﴾ ذُو الۡعَرۡشِ الۡمَجِیۡدُ ﴿ۙ۱۵﴾ فَعَّالٌ لِّمَا

مينه کونکے * مالک د عرش بزرګۍ والا * کونکے د هغه چې

یُرِیۡدُ ؕ﴿۱۶﴾ هَلۡ اَتٰىكَ حَدِیۡثُ الۡجُنُوۡدِ ﴿ۙ۱۷﴾

اراده اوکي * تحقيق سره راغلے دے تا ته خبر د لښکرو *

فِرۡعَوۡنَ وَ ثَمُوۡدَ ؕ﴿۱۸﴾ بَلِ الَّذِیۡنَ كَفَرُوۡا فِیۡ

د فرعون او ثموديانو * بلکه هغه کسان چې کفر ئې کړے دے په

تَكْذِيبٍ ﴿۱۹﴾ وَّ اللّٰهُ مِنْ وَّرَآئِهِمْ مُّحِيْطٌ ﴿۲۰﴾
دروغژنتیا کښې دي * او الله آخوا د دوی نه احاطه کونکے (راګیرونکے) دے *
بَلْ هُوَ قُرْاٰنٌ مَّجِيْدٌ ﴿۲۱﴾ فِيْ لَوْحٍ مَّحْفُوْظٍ ﴿۲۲﴾
بلکه دا دے قرآن د بزرګۍ والا * په لوح محفوظ (دفتر عالي د الله) کښې دے *

آیاتها ۱۷ سُوْرَةُ الطَّارِقِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوین ۸۶ نزول ۳۶ رکوعها ۱

وَ السَّمَآءِ وَ الطَّارِقِ ﴿۱﴾ وَ مَآ اَدْرٰىكَ مَا
شاهد دے آسمان او پټ راتلونکے د شپے * او څه شي پوهه که تا لره څه دے
الطَّارِقُ ﴿۲﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿۳﴾ اِنْ كُلُّ
پټ راتلونکے * ستورے دے پرقیدونکے * نشته هیڅ یو
نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿۴﴾ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ
نفس مګر شته په هغه باندې نګهبان * نو سوچ دِ اوکي انسان
مِمَّ خُلِقَ ﴿۵﴾ خُلِقَ مِنْ مَّآءٍ دَافِقٍ ﴿۶﴾ يَّخْرُجُ
چي د څه شي نه پیدا کړے شوے دے * پیدا کړے شوے دے د اوبو توب وهونکو نه * چي راوځي
مِنْۢ بَيْنِ الصُّلْبِ وَ التَّرَآئِبِ ﴿۷﴾ اِنَّهٗ عَلٰى
د مینځ د شا (د سړي) او د جڅکي (د ښځے) نه * یقینًا دا الله به
رَجْعِهٖ لَقَادِرٌ ﴿۸﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَآئِرُ ﴿۹﴾ فَمَا
واپس کولو د ده خامخا قدرت والا دے * (یاده که) هغه ورځ چي ښکاره به کړے شي پټ رازونه * نو نه به وي
لَهٗ مِنْ قُوَّةٍ وَّ لَا نَاصِرٍ ﴿۱۰﴾ وَ السَّمَآءِ ذَاتِ
ده لره څه طاقت او نه څوک امدادي * او شاهد دے آسمان خاوند د
الرَّجْعِ ﴿۱۱﴾ وَ الْاَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿۱۲﴾ اِنَّهٗ
باران والا * او زمکه د چاودو والا * یقینًا دا

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الطَّارِقِ

ربط د سورت الطارق:

(۱) مخکښې سورت کښې اثبات د مقاصد اربعه عاليه اوشو دلته منکرينو د مقاصد اربعه عاليه ته زجر ورکې. (۲) مخکښې شواهد په اثبات د قيامت ذکر شو دلته دلائل په اثبات د قيامت ذکر کيږي. (۳) مخکښې ذکر شو اِنَّهٗ هُوَ يُبۡدِئُ دلته آيت ۷ کښې ئې تفصيل کې.

امتيازات د سورت الطارق: (۱) سورت ممتاز دے په شواهدو په محفوظيت د اعمالو د انسان. (۲) په تعريف د الطَّارِقُ په النَّجۡمُ الثَّاقِبُ سره. (۳) په قول د باری تعالیٰ: اِنۡ كُلُّ نَفۡسٍ لَّمَّا عَلَيۡهَا حَافِظٌ۝.

دعویٰ د سورت الطارق: تسلی نبی ﷺ ته او تخويف منکرينو ته.

خلاصه د سورت الطارق: سورت کښې درې خبرې ذکر کيږي: {۱} شواهد په محفوظيت د اعمالو د انسان. {۲} دلائل عقليه په اثبات د قيامت او په صداقت د قرآن کريم. {۳} تسلی نبی ﷺ ته او تخويف منکرينو ته.

لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَّ مَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ اِنَّهُمْ

خامخا وینا ده واضحه * او نه دي دا توقے * یقینًا دوی

یَكِیْدُوْنَ كَیْدًا ﴿١٥﴾ وَّ اَكِیْدُ كَیْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ

تدبیر کئ تدبیر (ستا د هلاکت) * او زه تدبیر کوم تدبیر (د خلاصولو ستا) * نو مهلت ورکه

الْكٰفِرِیْنَ اَمْهِلْهُمْ رُوَیْدًا ﴿١٧﴾

کافرانو ته مهلت ورکه دوی ته لږ *

ع ١ / ١١

سُوْرَةُ الْاَعْلٰی مَكِّیَّةٌ

اٰیَاتُهَا ١٩ رُكُوْعُهَا ١

تدوین ٨٧ نزول ٨

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْاَعْلَی ﴿١﴾ الَّذِیْ خَلَقَ

پاکي بیانوه د ذات د رب ستا چې اوچت دے * هغه ذات چې پیدا کړے ئي دے (مخلوقات)

فَسَوّٰی ﴿٢﴾ وَ الَّذِیْ قَدَّرَ فَهَدٰی ﴿٣﴾ وَ الَّذِیْۤ

نو برابر کړے ئي دے (د هر یو شي) او هغه ذات چې اندازه کړے ئي دے (رزق) نو لار ئي ښودلے ده (١) * او هغه ذات

اَخْرَجَ الْمَرْعٰی ﴿٤﴾ فَجَعَلَهٗ غُثَآءً اَحْوٰی ﴿٥﴾

چې راویاسي چراګاه (ورشو) * نو او ګرځي دے لره اوچ (خس و خشاک) تک تور *

سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسٰۤی ﴿٦﴾ اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ

زر دے چې اوبه لولم به تا باندې قرآن نو مه هیروه (قرآن) * مګر هغه چې خوښه شي د الله ،

اِنَّهٗ یَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا یَخْفٰی ﴿٧﴾ وَ نُیَسِّرُكَ

یقینًا دا الله پوهیږي په ښکاره او په هغه چې پټیږي * او زر دے چې آسان به بوزو تا لره

لِلْیُسْرٰی ﴿٨﴾ فَذَكِّرْ اِنْ نَّفَعَتِ الذِّكْرٰی ﴿٩﴾

جنت ته * نو پند ورکه (په قرآن) که فائده ورکړي پند (او که نه ورکړي) *

سَیَذَّكَّرُ مَنْ یَّخْشٰی ﴿١٠﴾ وَ یَتَجَنَّبُهَا الْاَشْقَی ﴿١١﴾

زر دے چې پند به واخلي (قرآن نه) هغه څوک چې یریږي * او په ډډه به شي دي نه بدبخت *

(١) هر یو شي ته د ګرزان .

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْاَعْلٰى

ربط د سورت الاعلیٰ:

(۱) مخکښې سورت کښې پیدائش د انسان ذکر شو دلته استکمال د انسان (قرآن) ذکر کیږي.

(۲) مخکښې ذکر شو چې الله حافظ دے دلته ذکر کیږي چې الله خالق دے.

(۳) مخکښې ذکر شو چې الله نګهبان دے دلته ذکر کیږي چې الله تعالیٰ عالم الغیب دے.

امتیازات د سورت الاعلیٰ: (۱) دا سورت ممتاز دے په بیان د مقصود اعلیٰ چې هغه توحید دے.

(۲) په ذکر د لارې دپاره د مقصود چې هغه قرآن دے.

(۳) په ذکر د مانع د مقصود نه چې محبت د دنیا دے.

دعوی د سورت الاعلیٰ: بیان د مضامینو ثلاثو: توحید، ترغیب الی القرآن، تزهید من الدنیا او ترغیب الی الآخرة.

خلاصه د سورت الاعلیٰ: الله فرمائی دوه مسئلې اومنه: خالق لکل شئ هو الله، عالم بکل شئ هوالله. نو دوه نعمتونه به درکم علم د قرآن او جنت.

سُوْرَةُ الْغَاشِيَةِ

ربط د سورت الغاشیة:

(۱) مخکښې سورة کښې تزهید من الدنیا او ترغیب الی الاخرة ذکر شو دلته منونکو د دې مسئلې ته بشارت ذکر کړ. (۲) مخکښې ئې د جهنم اور ته النَّارَ الْكُبْرٰى ویلی وو دلته ورته نَارًا حَامِيَةً وائی. (۳) مخکښې ذکر شو وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرٰى۸ دلته د یُسْرٰی وضاحت کړ فِيْ جَنَّةٍ عَالِيَةٍ چې جنت دے.

امتیازات د سورت الغاشیة: (۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر د الْغَاشِيَةِ.

(۲) په ذکر د عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ. (۳) په بیان د څلورو مثالونو د پاره د څلور درجو.

دعوی د سورت الغاشیة: تخویف منکرینو ته او بشارة مؤمنانو ته.

خلاصه د سورت الغاشیة: سورت کښې څلورخبرې ذکر کیږي:

{۱} تخویف منکرینوته اوناکاره حالت د دوی.

{۲} بشارت مؤمنانو ته په څلورو درجو سره.

{۳} الترغیب فی التبلیغ او تسلی نبی علیه السلام ته.

{٤} زجر او تخویف معرضینو د قرآن ته.

الَّذِیْ یَصْلَی النَّارَ الْکُبْرٰی ﴿۱۲﴾ ثُمَّ لَا

هغه کس چې دننه به شي اوور لوئي ته * بیا به نه

یَمُوْتُ فِیْهَا وَ لَا یَحْیٰی ﴿۱۳﴾ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ

مړېږي به دې کښې او نه به ژوندے کیږي (په ژوند د خوشحالۍ) تحقیق سره کامیاب شو هغه څوک

تَزَکّٰی ﴿۱۴﴾ وَ ذَکَرَ اسْمَ رَبِّهٖ فَصَلّٰی ﴿۱۵﴾ بَلْ

چې ځان ئې پاک که (په قرآن) * او یاد ئې که نوم د رب خپل نو مونځ ئې اوکه (۱) * بلکه

تُؤْثِرُوْنَ الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا ﴿۱۶﴾ وَ الْاٰخِرَةُ خَیْرٌ

غوره کوئ تاسو ژوند د دنیا * او آخرت غوره دے

وَّ اَبْقٰی ﴿۱۷﴾ اِنَّ هٰذَا لَفِی الصُّحُفِ الْاُوْلٰی ﴿۱۸﴾

او همیشه دے * یقینًا دا (بیان) خامخا په صحیفو ړومبنو کښې وو *

صُحُفِ اِبْرٰهِیْمَ وَ مُوْسٰی ﴿۱۹﴾

په صحیفو د ابراهیم (علیه السلام) او د موسی (علیه السلام) کښې *

(۱) یو الله ئې رامعبد که.

ع ۱۹ ۱۳

آیاتها ۲۶ — سُوْرَةُ الْغَاشِيَة مَكِّيَّة — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوین ۸۸ نزول ۶۸ — رکوعها ۱

هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ الْغَاشِيَةِ ﴿۱﴾ وُجُوْهٌ

تحقیق سره راغلې دے تا ته خبر د پټونکي (ورځ د قیامت) * ډیر مخونه

يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿۲﴾ عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿۳﴾

په دغه ورځ ذلیل به وي *عمل کونکي (په دنیا کښې) هسې ستړي شوي (په دنیا کښې) *

تَصْلٰی نَارًا حَامِيَةً ﴿۴﴾ تُسْقٰی مِنْ عَيْنٍ

دننه به شي اوور ګرم ته * څکولے به شي به دوی باندې د چینې

اٰنِيَةٍ ﴿۵﴾ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِيْعٍ ﴿۶﴾

ګرمې نه * نه به وي دوی لره خوراک مګر زوز *

Maktaba Tul Ishaat.com

لَا يُسْمِنُ وَ لَا يُغْنِيْ مِنْ جُوْعٍ ﴿٧﴾ وُجُوْهٌ

نه به سربول کړي او نه به فائده ورکړي د لوږے نه * ډير مخونه

يَّوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿٨﴾ لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِيْ

په دغه ورځ خوشحاله به وي د خپل عمل نه به خوشحاله وي* په

جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾ لَّا تَسْمَعُ فِيْهَا لَاغِيَةً ﴿١١﴾ فِيْهَا

جنت اوچت کښي* نه به اوري په دي کښي فضول خبره* په دي کښي

عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيْهَا سُرُرٌ مَّرْفُوْعَةٌ ﴿١٣﴾ وَّ

چينه به ئي روانه * په دي کښي کټونه به وي اوچت اوچت * او

اَكْوَابٌ مَّوْضُوْعَةٌ ﴿١٤﴾ وَّ نَمَارِقُ مَصْفُوْفَةٌ ﴿١٥﴾

کوبونه کيخودے شوي به وي (په قطار باندي) * او بالختونه صف په صف *

وَّ زَرَابِيُّ مَبْثُوْثَةٌ ﴿١٦﴾ اَفَلَا يَنْظُرُوْنَ اِلَى

او بيچونړي (قالينونه) خواره شوي * آيا دوی نه ګوري

الْاِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَاِلَى السَّمَآءِ كَيْفَ

اوښ ته څه رنګے پيدا کړے شوے دے* او آسمان ته څه رنګے

رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَاِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾

اوچت شوے دے* او غرونو ته څه رنګے اودرولے شوي دي*

وَ اِلَى الْاَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكِّرْ

او زمکے ته څه رنګے غوړولے شوے ده* نو پند ورکه (په قرآن باندي)،

اِنَّمَآ اَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾

يقينًا ته ئي پند ورکونکے* نه ئي ته په دوی باندي ذمه دار*

اِلَّا مَنْ تَوَلّٰى وَ كَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ

ليکن هغه څوک چي واوړيده (د قرآن نه) او کفر ئي اوکړه* نو عذاب به ورکړي ده ته الله

الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾

عذاب لوئي * يقينًا موږ ته دي راتلل د دوی *

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

بيا يقينًا موږ باندې حساب د دوی دے *

آياتها ٣٠ سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ ٨٩ ترتيب نزول ١٠ ركوعها ١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾

شاهد دے صبا * او لس شپې (د رمضان) * او جفت (مخلوق) او طاق (مخلوق) *

وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ

او شپه کله چې آخر ته شي * تحقيق سره شته په دے کښې لوئي عبرت

لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ

د پاره د عقلمند * آيا ته نه گورے چې څه رنګے کار کړے وو رب ستا

بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ

عاديانو سره * (چې وو) ارم خاوند د پخو آبادو * هغه چې نه دي پيدا کړے شوي

مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا

په شان د هغې په کلو کښې * او ثموديان هغه کسان چې کنستل به ئې

الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾

کاڼړي په کندو کښې * او فرعون خاوند د ميخونو *

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا

هغه کسان چې سرکشي ئې کړے وه په کلو کښې * نو زيات ئې که په دې کلو کښې

الْفَسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ

فساد * نو راتوئ که په دوی باندې رب ستا شرک (يو خل)

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْفَجْرِ

ربط د سورت الفجر :

(۱) مخکښې ذکر شو فِيْ جَنَّةٍ عَالِيَةٍ دلته په هغې باندې ترقی ده وَادْخُلِيْ جَنَّتِيْ .

(۲) مخکښې ذکر شو وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ . دلته د دغه خلقو مثالو نه ذکر کړې لکه عادیان ، ثمودیان او فرعون .

(۳) مخکښې ذکر شو وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ دلته د هغې تفصيل دے چې مخ به د نفس مطمئنه تازه وی يٰۤاَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ .

امتيازات د سورت الفجر : (۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر د وَلَيَالٍ عَشْرٍ .

(۲) دا سورت ممتاز دے په ذکر د وَّالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ . (۳) په ذکر د وَالَّيْلِ اِذَا يَسْرِ .

دعوى د سورت الفجر : الترغيب الى الاعمال الصالحة فى الاقات الحسنة اواهانت د محبت د مال .

خلاصه د سورت الفجر : سورت کښې پنځه خبرې دي : «۱» ترغيب انسان ته د اعمال صالحو . «۲» تخويف اخروى په هلاکت د دريو قومونو. «۳» اهانت د مال د محبت د مال . «۴» تخويف اخروى. «۵» اطاعت او انابت د الله تعالىٰ ته ترغيب ورکړې .

عَذَابٍ ﴿۱۳﴾ اِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿۱۴﴾ فَاَمَّا

عذاب * یقینًا رب ستا خامخا په خائے د کتو (څوکائي) کښې دے * پس هر چې

الْاِنْسَانُ اِذَا مَا ابْتَلٰىهُ رَبُّهٗ فَاَكْرَمَهٗ وَ

انسان دے کله چې امتحان اوکي په ده باندې رب د ده نو عزتمند کې ده لره او

نَعَّمَهٗ ۙ فَيَقُوْلُ رَبِّيْٓ اَكْرَمَنِ ﴿۱۵﴾ وَ اَمَّآ اِذَا

نعمت اوکي په ده باندې ، نو وائي دے رب زما عزتمند که ما لره * او هر کله چې

مَا ابْتَلٰىهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهٗ ۙ فَيَقُوْلُ رَبِّيْٓ

امتحان اوکي په ده باندې نو تنګ کي په ده باندې رزق د ده ، نو وائي دے رب زما

اَهَانَنِ ﴿۱۶﴾ كَلَّا بَلْ لَّا تُكْرِمُوْنَ الْيَتِيْمَ ﴿۱۷﴾

سپک که ما لره * هر ګز داسے نه ده بلکه تاسو عزت نه کوئ د يتيم *

وَ لَا تَحٰٓضُّوْنَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكِيْنِ ﴿۱۸﴾

او نه تيزي ورکوئ تاسو په خوراک د مسکين *

وَ تَاْكُلُوْنَ التُّرَاثَ اَكْلًا لَّمًّا ﴿۱۹﴾ وَّ تُحِبُّوْنَ

او خورئ تاسو مال د مړو په خوړلو ډيرو سره * او مينه کوئ تاسو

الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿۲۰﴾ كَلَّآ اِذَا دُكَّتِ الْاَرْضُ

مال سره په مينه ډيره باندې * هر ګز داسے نه ده کله چې اوجرکولے شي زمکه

دَكًّا دَكًّا ﴿۲۱﴾ وَّ جَآءَ رَبُّكَ وَ الْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿۲۲﴾

په جرکولو سختو سره * او راشي رب ستا او فرشتے صف په صف *

وَ جِايْٓءَ يَوْمَئِذٍۭ بِجَهَنَّمَ ۙ يَوْمَئِذٍ يَّتَذَكَّرُ

او ښکاره به کړے شي په دغه ورځ جهنّم ، په دغه ورځ پند به اخلي

الْاِنْسَانُ وَ اَنّٰى لَهُ الذِّكْرٰى ﴿۲۳﴾ يَقُوْلُ

انسان او چرته به ئي ده لره پند اغستل * وائي به دے

Maktaba Tul Ishaat.com

يٰلَيْتَنِىْ قَدَّمْتُ لِحَيَاتِىْ ﴿۲۴﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا
هائے ارمان دے ما لره چې ما مخکښې کړے وو نیک عمل په خپل ژوند * نو په دغه ورځ به
يُعَذِّبُ عَذَابَهٗۤ اَحَدٌ ﴿۲۵﴾ وَّ لَا يُوْثِقُ وَثَاقَهٗۤ
عذاب ورنه کړي په شان د عذاب د الله يو تن * او نه به ترل اوکړي په شان د ترلو د الله
اَحَدٌ ﴿۲۶﴾ يٰۤاَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿۲۷﴾ ارْجِعِىْۤ
يو تن * اے نفس آرام کونکيه * واپس شه
اِلٰى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿۲۸﴾ فَادْخُلِىْ
خپل رب ته \ خوشحاله (د الله نه) خوشحاله شوے (الله به خوشحاله ئي ستا نه) * نو دننه شه
فِىْ عِبٰدِىْ ﴿۲۹﴾ وَادْخُلِىْ جَنَّتِىْ ﴿۳۰﴾
په (ډله د) بندګانو زما کښې * او دننه شه جنت زما ته *

آياتها ۲۰ سُوْرَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتيبي ۹۰ نزولي ۳۵ ركوعها ۱

لَاۤ اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿۱﴾ وَاَنْتَ حِلٌّۢ بِهٰذَا
نه دے داسے کار زه شاهد کوم دې کلي لره * او ته راتلونکے ئي (۱) دې
الْبَلَدِ ﴿۲﴾ وَ وَالِدٍ وَّ مَا وَلَدَ ﴿۳﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا
کلي ته * او شاهد دے پلار او اولاد * تحقيق سره پيدا کړے دے مونږه
الْاِنْسَانَ فِىْ كَبَدٍ ﴿۴﴾ اَيَحْسَبُ اَنْ لَّنْ يَّقْدِرَ
انسان په مشقت کښې * آيا ګمان کړے دے دا چې چرې به قادر نه شي
عَلَيْهِ اَحَدٌ ﴿۵﴾ يَقُوْلُ اَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿۶﴾
په ده باندې يو تن * وائي دے خرچ که ما مال ډير *
اَيَحْسَبُ اَنْ لَّمْ يَرَهٗۤ اَحَدٌ ﴿۷﴾ اَلَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ
آيا دے ګمان کړي چې نه ويني ده لره يو تن * آيا نه دي ګرځولي مونږه ده لره

(۱) ستا ورته حلالهٔ کړے شوے ده دې کښې

سُوْرَةُ الْبَلَدِ

ربط د سورت البلد :

(۱) مخکښې سورت کښې غفلت د غافل ذکر شو دلته وائی چې د دغه خلقو اصلاح اوکه .

(۲) مخکښې احوال دمکذبینو سابقینو ذکر شو دلته د دې امت د معاندینو حال ذکر کیږي .

(۳) مخکښې ابتداء کښې ذکر شو چې وخت ضائع نه کړئ تو دلته وائی مال هسې ضائع نه کړئ .

امتیازات د سورت البلد : (۱) دا سورت ممتاز دے په دې باندې چې انسان مشقت دپاره پیدا دے .

(۲) په ذکر د دریو قوانینو باندې دپاره د اصلاح د کلي .

(۳) په ښودلو دوؤ لارو باندې انسان ته وَهَدَيْنٰهُ النَّجْدَيْنِ.

دعوی د سورت البلد : زجر مسرفینو ته او د کلي د اصلاح د پاره ذکر د دري قوانینو.

خلاصه د سورت البلد : سورت کښې د کلي اصلاح دپاره دري ذکر کړي :

{۱} د کلي مشر به جفاکش او محنت کش وی آیت ٤ .

{۲} د کلي د مالدارو مال به په صحیح ځائے {یتیم او مسکین} لګي آیت ۱۳تا۱٦.

{۳} د کلي مشر به د خلقو په بدو باندې بد نه ګنړي بلکه صبر او د حق بیان به کړئ آیة ۱۷ .

Maktaba Tul Ishaat.com

عَيۡنَيۡنِ ﴿٨﴾ وَ لِسَانًا وَّ شَفَتَيۡنِ ﴿٩﴾ وَ هَدَيۡنٰهُ

دوه سترگې * او ژبه او دوه شونډې * او خودلي دي مونږه ده ته

النَّجۡدَيۡنِ ﴿١٠﴾ فَلَا اقۡتَحَمَ الۡعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَ مَاۤ

دوه لارې * نو دننه نه شه دے مشکلاتو ته (د الله دين کښې)* او څه شي

اَدۡرٰىكَ مَا الۡعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ اَوۡ اِطۡعٰمٌ

خبر که تا لره څه ده غونډۍ * آزادول د څټ (د غلام) دي * يا خوراک ورکول دي

فِيۡ يَوۡمٍ ذِيۡ مَسۡغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَّتِيۡمًا ذَا مَقۡرَبَةٍ ﴿١٥﴾

په هغه ورځ د لوګې والا کښې * يتيم ته چې خپل ولي والا دے *

اَوۡ مِسۡكِيۡنًا ذَا مَتۡرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ

يا مسکين د خاورو والا (غريب) ته * او وي د

الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَ تَوَاصَوۡا بِالصَّبۡرِ وَ تَوَاصَوۡا

هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او حکم کئ يو بل ته د کلکيدو او حکم کئ يو بل ته

بِالۡمَرۡحَمَةِ ﴿١٧﴾ اُولٰٓئِكَ اَصۡحٰبُ الۡمَيۡمَنَةِ ﴿١٨﴾

د مهرباني / نرمي * دغه کسان د ښي لاس والا دي *

وَ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِاٰيٰتِنَا هُمۡ اَصۡحٰبُ

او هغه کسان چې کفر ئې کړے دے په آياتونو زمونږ دوی دي

الۡمَشۡـَٔمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيۡهِمۡ نَارٌ مُّؤۡصَدَةٌ ﴿٢٠﴾ ع ١ ١٥

گس لاس والا * په دوی باندې به اور جخت کړے شوے *

اٰياتها ١٥ سُوۡرَةُ الشَّمۡسِ مَكِّيَّةٌ بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ تدويني ٩١ نزول ٢٦ ركوعاتها ١

وَ الشَّمۡسِ وَ ضُحٰىهَا ﴿١﴾ وَ الۡقَمَرِ اِذَا تَلٰىهَا ﴿٢﴾

شاهد دے نور (نمر) او رڼا د هغې * او سپوږمۍ کله چې اولړي دي نور پسې *

سُورَةُ الشَّمْسِ

ربط د سورت الشمس :

(۱) مخکښې سورت کښې تخويف اخروي ذکر شو دلته تخويف دنيوي ذکرکيږي .

(۲) مخکښې حال د دې امت ذکر شو دلته د امم سابقو نه د ثموديانو حال ذکر کيږي ..

(۳) مخکښې ذکر شو وَهَدَيْنٰهُ النَّجْدَيْنِ ، دلته په هغې ترق ده فَأَلْهَمَهَا فُجُوْرَهَا وَتَقْوٰهَا .

امتيازات د سورت الشمس : (۱)دا سورت ممتاز دے په شو اهد سبعه .

(۲) په تفرقه د صحيح عقيدې او غلطې عقيدې .

(۳) په تقابل د نور او سپوږمي، د ورځې او شپې ، د زمکې او د آسمان باندې .

دعوی د سورت الشمس : بيان د تفرقے په مينځ د صحيح عقيدې او غلطې عقيدې کښې .

خلاصه د سورت الشمس : سورت کښې

فرق او بيلتونه په مينځ د صحيح عقيدې او غلطې عقيدې په څلورو مثالونو

سره ، او اعمال صالحو ته ترغيب او رد په هغه خلقو چې نيک نه وی او ځان ته

نيک وائي په آخر د سورت کښې تخويف دنيوی په هلاکت د ثموديانو سره .

سُوْرَةُ الَّيْلِ مَكِّيَّةٌ

ربط د سورت الليل :

(۱) مخکښې سورت آخرکښې تخويف ذکر شو دلته آخرکښې بشارت ذکر کيږي.

(۲) مخکښې شواهد وو په دې چې صحيح او غلطه عقيده برابرنه ده دلته

شواهدپه دې چې نيک او بد عمل برابر نه دي .

(۳) مخکښې ذکر شو كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِطَغْوٰهَآ دلته د تکذيب انجام بيانيږي چې جهنم دے آية ۱۵ .

امتيازات د سورت الليل :

(۱) د سورت ممتاز دے په ذکر د شاهدين باندې په دې خبره چې نيک عمل اوبد عمل نه دي برابر.

(۲) په دې قول د الله : اِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتّٰى .

(۳) په دې قول د الله : وَمَا لِاَحَدٍ عِنْدَهٗ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْزٰٓى .

دعوی د سورت الليل: بيان د فرق په مينځ د اعمال مقبوله او غيرمقبوله کښې .

خلاصه د سورت الليل: سورت کښې شواهد ذکر دي په دې چې نيک او بد عمل نه دي برابر .

Maktaba Tul Ishaat.com

وَ النَّهَارِ اِذَا جَلّٰىهَا ۳ وَ الَّيْلِ اِذَا يَغْشٰىهَا ۴ وَ

او ورځ کله چې لرې کې دي (ظلمت) لره * او شپه کله چې پټ کې مخلوقات * او

السَّمَآءِ وَمَا بَنٰىهَا ۵ وَ الْاَرْضِ وَمَا طَحٰىهَا ۶ وَ

آسمان او هغه ذات چې جوړ کړے ئې دے دي لره * او زمکه او هغه ذات چې غوړولے ئې ده دي لره * او

نَفْسٍ وَّ مَا سَوّٰىهَا ۷ فَاَلْهَمَهَا فُجُوْرَهَا

شاهد دے نفس او هغه ذات چې برابر کړے ئې دے ده لره * نو بیان کړي ئې دي ده ته بدي د ده

وَ تَقْوٰىهَا ۸ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰىهَا ۹ وَ قَدْ

او نیکي د ده * تحقیق سره کامیاب دے هغه څوک چې ځان ئې پاک که دغه (شرک)نه * او تحقیق سره

خَابَ مَنْ دَسّٰىهَا ۱۰ كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ

تاواني دے هغه څوک چې ځان ئې اومنډه دغه (بدکاری) کښې * تکذیب کړے وو ثمودیانو

بِطَغْوٰىهَآ ۱۱ اِذِ انْۢبَعَثَ اَشْقٰىهَا ۱۲ فَقَالَ لَهُمْ

په سبب د سرکشۍ خپله باندې * کله چې ووے لیږه بد بخت خپل * نو اوئیل دوی ته

رَسُوْلُ اللّٰهِ نَاقَةَ اللّٰهِ وَ سُقْيٰهَا ۱۳ فَكَذَّبُوْهُ

پیغمبر د الله(مه وژنئ) اوښه د الله او (مه بندوئ دي له د) څکلو د اوبو د دي نه * نو دوی تکذیب اوکه د هغه

فَعَقَرُوْهَا ۚ فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْۢبِهِمْ

نو زخمي کړه دوی دي(اوښې) لره ، نو عذاب راوسته په دوی باندې رب د دوی په سبب د ګناه د دوی

فَسَوّٰىهَا ۱۴ وَلَا يَخَافُ عُقْبٰهَا ۱۵

نو برابر ئې که دي(عذاب) لره په دوی * او نه یریږي(الله) د انجام د هلاکت د مخلوقات نه *

ع ۱ ۱۵ ۱۶

ایاتها ۲۱ سُوْرَةُ الَّیْلِ مَکِّیَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ترتیب ۹۲ نزول ۹ رکوعاتها ۱

وَ الَّيْلِ اِذَا يَغْشٰى ۱ وَ النَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰى ۲

شاهد ده شپه کله چې پټ کې (مخلوق) * او ورځ کله چې سرګند کې (مخلوق) *

وَ مَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَ الْاُنْثٰۤى ﴿٣﴾ اِنَّ سَعْيَكُمْ

او هغه چي پيدا كړے ئي دي نارينه او زنانه * يقيناً كوشش (عمل) ستاسو

لَشَتّٰى ﴿٤﴾ فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰى وَ اتَّقٰى ﴿٥﴾ وَ صَدَّقَ

خامخا مختلف دے * پس هر هغه څوک چي وركړه ئي اوكړه او ځان ئي بچ كه (شرک او بدعت) * او تصديق ئي اوكه

بِالْحُسْنٰى ﴿٦﴾ فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْيُسْرٰى ﴿٧﴾ وَ اَمَّا

د كلمې د توحيد * نو زر دے چي په آسانه به بوځو دهٔ لره جنت ته * او هر

مَنْۢ بَخِلَ وَ اسْتَغْنٰى ﴿٨﴾ وَ كَذَّبَ بِالْحُسْنٰى ﴿٩﴾

هغه څوک چي بخل ئي اوكه او ځان ئي بے پروا كه (د سنتو نه) * او تكذيب ئي اوكه د كلمې د توحيد *

فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْعُسْرٰى ﴿١٠﴾ وَ مَا يُغْنِيْ عَنْهُ

نو زر دے چي اسان به بوزو دهٔ لره جهنم ته * او فائده به ورنه كړي دهٔ ته

مَالُهٗۤ اِذَا تَرَدّٰى ﴿١١﴾ اِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدٰى ﴿١٢﴾

مال د دهٔ كله چي هلاک شي * يقيناً په مونږ باندي خامخا بيان د هدايت دے *

وَ اِنَّ لَنَا لَلْاٰخِرَةَ وَ الْاُوْلٰى ﴿١٣﴾ فَاَنْذَرْتُكُمْ

او يقيناً مونږه لره خامخا اختيار د آخرت او د دنيا دے * نو زه يروم تاسو لره

نَارًا تَلَظّٰى ﴿١٤﴾ لَا يَصْلٰىهَاۤ اِلَّا الْاَشْقَى ﴿١٥﴾ الَّذِيْ

د هغه اور نه چي لمبے به وهي * نه به دننه كيږي دې ته مګر بدبخت * هغه كس

كَذَّبَ وَ تَوَلّٰى ﴿١٦﴾ وَ سَيُجَنَّبُهَا الْاَتْقَى ﴿١٧﴾

چي تكذيب ئي كړے وو (د حق) او اوړيدلے وو (قرآن نه) * او زر دے چي بيرته به شي دې نه پرهيزګار *

الَّذِيْ يُؤْتِيْ مَالَهٗ يَتَزَكّٰى ﴿١٨﴾ وَ مَا لِاَحَدٍ

هغه (پرهيزګار) چي وركوي خپل مال په داسي حال كښي چي ځان پاكوي ځان لره * او نشته د پاره د يو تن

عِنْدَهٗ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْزٰۤى ﴿١٩﴾ اِلَّا ابْتِغَآءَ وَجْهِ

دي (الله) سره څه احسان چي بدله ئي وركړے شي * مګر د پاره د لټولو د رضامنديا

Maktaba Tul Ishaat.com

رَبِّهِ الْاَعْلٰی ﴿٢٠﴾ وَ لَسَوْفَ يَرْضٰی ﴿٢١﴾ ع ١ ١٤

د خپل رب چې اوچت دے * او زر دے چې خوشحاله به شي (الله ده نه) *

سُوْرَةُ الضُّحٰی مَكِّيَّةٌ

اٰیاتها ١١ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوين ٩٣ نزول ١١ — ركوعها ١

وَ الضُّحٰی ﴿١﴾ وَ الَّيْلِ اِذَا سَجٰی ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ

شاهد دے وخت د ساخ * او شپه کله چې خوره شي * نه دے پرېخودے تا لره

رَبُّكَ وَ مَا قَلٰی ﴿٣﴾ وَ لَلْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ

رب ستا او نه ئې (در سره) بغض کړے دے * او خامخا وروستنے حالت غوره دے تا لره د

الْاُوْلٰی ﴿٤﴾ وَ لَسَوْفَ يُعْطِيْكَ رَبُّكَ

د ړومبني حالت نه * او زر دے چې در به کې تا ته (اجازت د شفاعت د ټولو مومنانو) رب ستا

فَتَرْضٰی ﴿٥﴾ اَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيْمًا فَاٰوٰی ﴿٦﴾ وَ

نو ته به خوشحاله شې * آیا نه ئې وو موندلے تا لره یتیم نو ځائے ئې درکه تا له * او

وَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدٰی ﴿٧﴾ وَ وَجَدَكَ عَآئِلًا

وے موندلے تا لره ناخبره کونکے د دین سره نو لار ئې درته سمه کړه (د بیان) * او وے موند تا لره بې ماله

فَاَغْنٰی ﴿٨﴾ فَاَمَّا الْيَتِيْمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾ وَ اَمَّا

نو بې پروا ئې کړے (ته د مال نه) * نو هر چې یتیم دے نو غصه پرې مه کوه * او هر چې

السَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَ اَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ

غوښتونکے (تپوس کونکے د دین) دے نو مه ئې رټه * او هر چې نعمت د رب ستا دے

فَحَدِّثْ ﴿١١﴾ ع ١ ١٨

نو بیان کوه (د هغې) *

سُوْرَةُ اَلَمْ نَشْرَحْ مَكِّيَّةٌ

اٰیاتها ٨ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوين ٩٤ نزول ١٢ — ركوعها ١

سُوْرَةُ الضُّحٰی

ربط د سورة الضحی:

(۱) مخکښې سورت کښې امت ته د اعمال صالحو ترغیب وو، دلته نبي ﷺ ته د اعمال صالحو ترغیب ورکوي .

(۲) مخکښې ذکر شو وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰى . دلته وائي وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰى .

(۳) مخکښې ذکر شو : اِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدٰى ، دلته وائي : وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدٰى .

امتیازات د سورت الضحی: (۱) دا سورت ممتاز دے په تصدیر بالضحی .

(۲) په ذکر د یتیم والی د نبي ﷺ . (۳) په دي قول د الله : وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ .

دعوی د سورت الضحی : دفع د شبهې د منکرینو د رسالت او تسلی نبي ﷺ ته.

خلاصه د سورت الضحی: سورت کښې شاهدین په دعویٰ د سورت ، او انعامات ثلاثه په هغې تفریع د اوامر ثلاثو ، او ترغیب في التبلیغ .

سُوْرَةُ اَلَمْ نَشْرَحْ

ربط د سورت الانشراح:

(۱) مخکښې سورت کښې تسلی وه نبي ﷺ ته دلته امت د نبي ﷺ ته تسلی ده .

(۲) مخکښې انعام ذکر شوے وو په نبي ﷺ دلته په امت باندې هغه شان انعام ذکر کوي .

(۳) مخکښې تسلي وه نبي ﷺ ته دلته تسلي ده صحابه کرامو ته .

امتیازات د سورت الانشراح:

(۱) دا سورت ممتاز دے په خصوصي تسلي باندې امت ته.

(۲) په ذکر د العسر الواحد او په بیان د یسرین باندې .

(۳) په ذکر د صدر او ظهر د پیغمبر ﷺ باندې .

دعوی د سورت انشراح : تسلي نبي ﷺ ته او صحابه کرامو ته او ترغیب الی القرآن .

خلاصه د سورت انشراح : تسلي نبي ﷺ او صحابه کرامو ته ، جواب د اعتراض د کافرو ، ترغیب قرآن ته .

Maktaba Tul Ishaat.com

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ (١) وَ وَضَعْنَا عَنْكَ

آيا نه ده پرانستے مونږه سينه ستا (قرآن او اسلام ته) * او (آيا نه دے) لرے کړے مونږه ستا نه

وِزْرَكَ (٢) الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ (٣) وَ

بوج ستا * هغه چي ماتوله ئې ملا ستا * او

رَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ (٤) فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ

پورته کړے دے مونږه ستا د پاره بيان ستا (شرافت ستا) * پس يقيناً سره د تنګسيا نه

يُسْرًا (٥) إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (٦) فَإِذَا

(يو قسم) آسانتيا ده * يقيناً سره د تنګسيا نه (يو قسم) آسانتيا ده * پس کله چي

فَرَغْتَ فَانْصَبْ (٧) وَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ (٨)

ته فارغ شي (د بيان نه) نو اودريږه (الله ته) * او خپل رب ته راغواړه (خلق) *

سُوْرَةُ التِّيْنِ مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — ترتيبي ٩٥ نزولي ٢٨ — آياتها ٨ — ركوعها ١

وَ التِّيْنِ وَ الزَّيْتُوْنِ (١) وَ طُوْرِ سِيْنِيْنَ (٢) وَ

شاهد دے انزر(١) او خونه (٢) * او غره پرقيدونکے (٣) * او

هٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِيْنِ (٣) لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ

دا کلے (مکه) د امن * تحقيق سره پيدا کړے دے مونږه انسان

فِيْ أَحْسَنِ تَقْوِيْمٍ (٤) ثُمَّ رَدَدْنٰهُ أَسْفَلَ

په ښائسته جوړ کښي * بيا واپس کوو مونږه ده لره لاندي د

سٰفِلِيْنَ (٥) إِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

لاندو نه * مګر هغه کسان چي ايمان ئې راوړے دے او عمل کئ

الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ (٦) فَمَا

نيک نو دوی لره اجر دے بے حسابه * نو څه شے دے چي

(١) مقام د هجرت د ابراهيم عليه السلام
ع ٢٠ / ١٩
(٢) مقام د پيدا ښت عيسى عليه السلام
(٣) مقام د وحي د موسى عليه السلام

سُوْرَةُ التِّيْنِ

ربط د سورة التين :

(۱) مخکښې اثبات د رسالت وو دلته اثبات د توحید دے .

(۲) مخکښې د نبی علیه السلام تذکره اوشوه دلته د نورو انبیاء تذکره ده اشارة.

(۳) مخکښې د نبی علیه السلام تذکره اوشوه دلته د ګل د نبی ﷺ تذکره ده .

امتیازات د سورت التین: (۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر د تین .

(۲) په شهادت د الزیتون . (۳) په شهادت د طورسینین .

دعوي او خلاصه د سورت التین: سورت کښې اثبات د توحید په ادله ثلاثو {نقلی،وحی ،عقلی} سره .

سُوْرَةُ الْعَلَقِ

ربط د سورت العلق :

(۱) مخکښې سورت کښې پیدائش د انسان ذکر وو دلته ئې تفصیل دے خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ.

(۲) مخکښې د انسان ظاهری ښائست ذکر شو دلته معنوی ښائست(قرآن) ته ترغیب ورکړې.

(۳) مخکښې ذکر شو ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ دلته د هغې وجه ښائي چې هغه طغیان اوسرکشي ده .

امتیازات د سورت العلق:

(۱) سورت ممتاز دے په تصدیر د اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ باندي .

(۲) په تعلیم ورکولو انسان ته په قلم سره اَلَّذِیْ عَلَّمَ بِالْقَلَمِ .

(۳) . په ذکر د الزَّبَانِيَةَ فرشتو .

دعوي د سورت العلق: ترغیب الی القرآن او اثبات د مقاصد اربعه عالیه.

خلاصه د سورت العلق : سورة کښې ترغیب الی القرآن او ذکر د مقاصد اربعه عالیو سره د زجر او تخویف اخروي نه .

Maktaba Tul Ishaat.com

يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّيْنِ ۞٧ اَلَيْسَ اللّٰهُ

چې آماده کې تالره په دروغو بس د دې نه په قيامت * آيا نه دے الله

بِاَحْكَمِ الْحٰكِمِيْنَ ۞٨

غوره فيصله کوونکے *

اٰیاتها ١٩ — سُوْرَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — ترتيبًا ٩٦ نزولًا ١ — ركوعها ١

اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِیْ خَلَقَ ۞١

لوله په (امداد د) نوم د رب ستا هغه ذات چې پيدا کړے يې دے (مخلوقات) *

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۞٢ اِقْرَاْ وَ رَبُّكَ

پيدا کړے يې دے انسان د جم شوے وينے نه * لوله (قرآن) او رب ستا

الْاَكْرَمُ ۞٣ الَّذِیْ عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۞٤ عَلَّمَ

عزتمند دے * هغه ذات چې ښودنه يې کړي ده (انسان ته) په قلم * ښودنه يې کړي ده

الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۞٥ كَلَّاۤ اِنَّ الْاِنْسَانَ

انسان ته د هغه (احکامو) چې دے نه پوهيده (په هغې) * يقينًا بے شکه انسان

لَيَطْغٰۤى ۞٦ اَنْ رَّاٰهُ اسْتَغْنٰى ۞٧ اِنَّ اِلٰى

خامخا سرکشي کوي * دې وجې نه چې وينې دے ځان لره مالدار * يقينًا

رَبِّكَ الرُّجْعٰى ۞٨ اَرَءَيْتَ الَّذِیْ يَنْهٰى ۞٩

رب ستا ته واپسي ده * آيا خبر يې ته هغه کس نه چې منع کوي *

عَبْدًا اِذَا صَلّٰى ۞١٠ اَرَءَيْتَ اِنْ كَانَ عَلَى

بنده کله چې مونځ کوي (يو الله رامدد کوي)* آيا خبر يې ته که وي دے په

الْهُدٰۤى ۞١١ اَوْ اَمَرَ بِالتَّقْوٰى ۞١٢ اَرَءَيْتَ

هدايت باندې * يا حکم کوي په تقوی باندې * آيا خبر يې ته (يا خبر راکه)

إِنْ كَذَّبَ وَ تَوَلّٰى ﴿۱۳﴾ اَلَمْ يَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ

که دے تکذیب کړې او اوړي (د قرآن نه)* آیا دے نه دے پوهه جي یقینًا الله

يَرٰى ﴿۱۴﴾ كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ ۙ لَنَسْفَعًۢا

وینې (ده لره)* هیڅرې داسې نه ده پکار که منع نه شو دے، خامخا کش به کوو (ده لره)

بِالنَّاصِيَةِ ﴿۱۵﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿۱۶﴾

د سرکنډي نه * د سرکنډي دروغژن خطاکار نه *

فَلْيَدْعُ نَادِيَهٗ ﴿۱۷﴾ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿۱۸﴾ كَلَّا ؕ

نو دے دې راوغواړي خپل مجلس * زر دے چې حکم به اوکوو مونږه زبانیه فرشتو ته * یقینًا،

لَا تُطِعْهُ وَ اسْجُدْ وَ اقْتَرِبْ ﴿۱۹﴾

مه منه د ده او سجده کوه (الله ته) او ځان نږدے که (الله ته)*

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ — آیاتها ۵ — ترتيبي ۹۷ نزولي ۲۵ — رکوعها ۱

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

إِنَّآ اَنْزَلْنٰهُ فِيْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۱﴾ وَ مَآ اَدْرٰىكَ

یقینًا مونږه رالیږلے دے دې قرآن لره په شپه د عزت کښې * او څه شي پوهه که تا لره

مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۲﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۙ خَيْرٌ مِّنْ

څه ده شپه د عزت * شپه د عزت، غوره ده د

اَلْفِ شَهْرٍ ﴿۳﴾ تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَ الرُّوْحُ

زرو میاشتو (د عبادت) نه * راکوزیږي فرشتے او جبرئیل امین

فِيْهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ ۚ مِنْ كُلِّ اَمْرٍ ﴿۴﴾ سَلٰمٌ ۛ

په دې کښې په حکم د رب خپل، د هر یو حکم نه * (دا شپه د) سلامتیا ده،

هِيَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿۵﴾

وي دا (شپه) تر ختو د صبا پورے *

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْقَدْرِ

ربط د سور القدر:

(۱) مخکښې سورت کښې صداقت د قرآن ذکر شو دلته عظمت د قرآن ذکر کیږي.

(۲) مخکښې سرکشي د انسان ذکر شوه دلته علاج د سرکشي ښائي چې هغه قرآن دے.

(۳) مخکښې ذکر د هغه فرشتو اوشو چې سزا به مجرمانوله ورکې دلته د ملائکود رحمت تذکره ده.

امتیازات د سورت القدر:

(۱) سورت ممتاز دے په لفظ د لیلة القدر ۳ ځله ذکر کولو باندې.

(۲) په عظمت د لیلة القدر. (۳) تفصیل د لیلة القدر.

دعوی د سورت القدر: عظمت د قرآن.

خلاصه د سورت القدر: دا سورت تتمه د ماسبق ده.

سُوْرَةُ الْبَيِّنَةِ

ربط د سورت البینة:

(۱) مخکښې سورت کښې خیریت د لیلة القدر ذکر شو دلته خیریت د مؤمنانو ذکر کیږي.

(۲) مخکښې ترغیب الی القرآن وودلته منونکو د قرآن ته بشارت دے.

(۳) مخکښې خیریت د لیلة القدر ذکر شو دلته د خیریت حاصلولو دوه اصول ښائي {۱} ایمان {۲} اعمال صالحه.

امتیازات د سورت البینة:

(۱) دا سورت ممتاز دے په خصوصی صفت د اهل کتابو او مشرکینو مخکښې د بعثت نه.

(۲) په دریو اوامرو اهل کتابو ته په خصوصی الفاظو سره.

(۳) په بیان د حکمت د ارسال الرسل او انزال الکتب باندې.

دعوی د سورت البینة: الزجر والتخویف للمنکرین.

خلاصه د سورت البینة: سورت کښې اتباع د پیغمبر علیه السلام ته ترغیب او امتنان په خلقو باندې ذکر کیږي په بعثت د پیغمبر علیه السلام سره، دارنګه زجر او تخویف منکرینو ته او بشارت مؤمنانو ته ورکې.

آياتها ٨ سُوْرَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ عددي ٩٨ نزول ١٠٠ ركوعها ١

لَمْ يَكُنِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ

نه دي هغه كسان چي كفر ئي كړے دے د اهل كتابو

وَ الْمُشْرِكِيْنَ مُنْفَكِّيْنَ حَتّٰى تَاْتِيَهُمُ

او د مشركانو نه بيليدونكي (د شرك او كفر نه) تر دي چي راشي دوی ته

الْبَيِّنَةُ ۙ﴿١﴾ رَسُوْلٌ مِّنَ اللّٰهِ يَتْلُوْا صُحُفًا

دليل واضح * چي هغه پيغمبر دے د طرفه د الله نه چي لولي صحيفے

مُّطَهَّرَةً ۙ﴿٢﴾ فِيْهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ؕ﴿٣﴾ وَمَا

پاكے * په هغي كښي ليک مضبوط دے (د جماعت مضبوط) * او نه

تَفَرَّقَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ اِلَّا مِنْۢ

رو جدا شوي هغه كسان چي وركړے شوے وو ورته كتاب مگر

بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ؕ﴿٤﴾ وَ مَاۤ اُمِرُوْۤا

پس د هغه نه چي راغيے دوی ته واضح دليل * او دوی ته حكم نه وو شوے

اِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۙ۬

مگر دي د پاره چي عبادت اوكړي د يو الله خالص كونكي دي الله لره بلنه (غاړه)،

حُنَفَآءَ وَ يُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ يُؤْتُوا الزَّكٰوةَ

بياتونكي د توحيد ماتونكي د شرک او پابندي اوكړي د مونځ او وركړي زكوة

وَ ذٰلِكَ دِيْنُ الْقَيِّمَةِ ؕ﴿٥﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

او دا دے دين (د جماعت) مضبوط * يقيناً هغه كسان چي كفر ئي كړے دے

مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ وَ الْمُشْرِكِيْنَ فِيْ نَارِ

د اهل كتابو نه او د مشركينو نه به اوور

Maktaba Tul Ishaat.com

جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ اُولٰٓئِكَ هُمْ شَرُّ

جهنّم کښې به وي هميشه په دې کښې ، دغه کسان هم دوی دي بد تر د

الْبَرِيَّةِ ۞٦ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا

مخلوقات * يقينًا هغه کسان چې ايمان ئې راوړه او عمل ئې اوکه

الصّٰلِحٰتِ ۙ اُولٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۞٧

نيک دغه کسان هم دوی دي بهتر د مخلوقات *

جَزَآؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰتُ عَدْنٍ

بدله د دوی په نزد د رب د دوی جنتونه د هميشګيرۍ دي

تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ

چې بهيږي به لاندې د (اونو د) هغې نه ولې هميشه به وي

فِيْهَآ اَبَدًا ؕ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوْا

په دې کښې هميشه ، راضي دې الله د دوی نه او دوی راضي دي



عَنْهُ ؕ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهٗ ۞٨

د الله نه ، دا د پاره د هغه چا چې بريږي د رب خپل نه *

اٰيَاتُهَا ٨ — سُوْرَةُ الزِّلْزَالِ مَدَنِيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — ترتيب نزول ٩٩ ٩٣ — رُكُوْعُهَا ١

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ۞١ وَ

کله چې اوجرقولې شي زمکه په جرقيدلو د هغې سره * او

اَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ۞٢ وَ قَالَ

راوباسي زمکه بوجونه خپل * او اوبه وائي

الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ۞٣ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ

انسان څه شوي دي دې لره * په دغه ورځ بياني به (دا زمکه)

سُوْرَةُ الزِّلْزَالِ

ربط د سورت الزلزال:

(۱) مخکښې سورت کښې صداقت د پيغمبر ﷺ او صداقت د قرآن ذکر شو
دلته مخالفينو د قرآن او پيغمبر ﷺ ته تخويف ورکړی.

(۲) مخکښې اعمال صالحو ته ترغيب وو دلته هم اعمال صالحو ته ترغيب دے.

(۳) مخکښې اثبات د قيامت اوشو دلته په هغې باندې ترقي ده.

امتيازات د سورت الزلزال: (۱) سورت ممتاز دے په بيان د خصوصي حالاتو د زمکې.
(۲) په تقابل د عمل د مؤمن او د عمل د کافر په خصوصي الفاظو سره. (۳) په دوه ځله لفظ د مِثْقَالَ ذَرَّةٍ سره.

دعوی د سورت الزلزال: تخويف اخروی په اثبات د قيامت سره.

خلاصه د سورت الزلزال: سورت کښې اثبات د قيامت، منکرينو د قيامت
ته مفصل تخويف او جزاء د نيک او بد عمل په صورت د بشارت او تخويف کښې ذکر کيږي.

سُوْرَةُ الْعٰدِيٰتِ

ربط د سورت العاديات:

(۱) مخکښې سورت کښې منکرينو ته تخويف وو دلته زجر دے.

(۲) مخکښې ذکر شو وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا دلته ئې تفصيل دے أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا
بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُوْرِ.

(۳) مخکښې د نيک عمل (خير) ذکر اوشو دلته د نيک عمل مثال ښائي چې جهاد کول دي.

امتيازات د سورت العاديات:

(۱) سورت ممتاز دے په خصوصي حالاتو د اسونو د مجاهدينو باندې آيت ۱ تا ۵.

(۲) په بيان د دريو خبرو باندې: ۱/ مرض. ۲/ سبب مرض. ۳/ علاج مرض.

(۳) په لفظ د فَالْمُوْرِيٰتِ.

دعوی د سورت العاديات: زجر او تخويف محبت کونکو د دنيا ته

خلاصه د سورت العاديات: سورة کښې درې خبرې ذکر کيږي: ۱/ مرض د انسان
(نا شکري). ۲/ سبب مرض (محبت د مال). ۳/ علاج مرض (آخرت يادول).

Maktaba Tul Ishaat.com

أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا ﴿٥﴾

خپل حالات * دې وجې نه چه رب ستا حکم کړے دے دې ته *

يَوْمَئِذٍ يَّصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا ۙ

په هغه ورځ چې واپس کیږي به خلق ډلے ډلے

لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَّعْمَلْ مِثْقَالَ

دې د پاره چې اوښودلے شي دوی ته (بدله د) عملونه د دوی * پس چا چې عمل اوکه په اندازه د

ذَرَّةٍ خَيْرًا يَّرَهٗ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَّعْمَلْ مِثْقَالَ

يو ذرے نيک اوبه ويني بدله د هغې * او چا چې عمل اوکه په اندازه د

ذَرَّةٍ شَرًّا يَّرَهٗ ﴿٨﴾

يو ذرے بد اوبه ويني سزا د هغې *

آياتها ١١ سُوْرَةُ الْعٰدِيٰتِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتيبي ١٠٠ نزولي ١٤ ركوعها ١

وَالْعٰدِيٰتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ فَالْمُوْرِيٰتِ

شاهد دي اوسونه سنګیدونکي په هس هس سره * او اوور ایستونکي د

قَدْحًا ﴿٢﴾ فَالْمُغِيْرٰتِ صُبْحًا ﴿٣﴾ فَأَثَرْنَ

سوموټو نه * او لوټ اچونکي (په دشمن) په وخت د صبا کښې * پورته کړي

بِهٖ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوَسَطْنَ بِهٖ جَمْعًا ﴿٥﴾ إِنَّ

په دې تلو سره ګرد و غبار * نو ننوځي به دې ګرد و غبار کښې ډلے (د دشمن) ته * يقينًا

الْإِنْسَانَ لِرَبِّهٖ لَكَنُوْدٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهٗ عَلٰى

انسان د خپل رب خامخا نا شکره دے * او يقينًا دے دا انسان په

ذٰلِكَ لَشَهِيْدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهٗ لِحُبِّ الْخَيْرِ

دې باندې خامخا ګواه * او يقينًا دے د مينے د مال سره

لَشَدِيْدٌ ﴿۸﴾ اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِي

خامخا ډیر سخت دے * آیا نه پوهیږي (دا انسان) کله چې پورته کړے شي هغه چې

الْقُبُوْرِ ﴿۹﴾ وَ حُصِّلَ مَا فِي الصُّدُوْرِ ﴿۱۰﴾ اِنَّ

قبرونو کښې دي * او ښکاره کړے شي هغه (رازونه) چې سینو کښې دي * یقینًا

رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيْرٌ ﴿۱۱﴾

ع ۱ ۲۵

رب د دوی په دوی باندې په دغه ورځ خامخا خبر دار دے *

آیاتها ۱۱ سُوْرَةُ الْقَارِعَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتیب ۱۰۱ نزول ۳۰ رکوعها ۱

اَلْقَارِعَةُ ﴿۱﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿۲﴾ وَ مَآ اَدْرٰىكَ

ټکونکې ورځ * څه ده ټکونکې ورځ * او څه شي پوهه کړ تا لره

مَا الْقَارِعَةُ ﴿۳﴾ يَوْمَ يَكُوْنُ النَّاسُ

څه ده ټکونکې ورځ * په هغه ورځ چې شي به خلق

كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوْثِ ﴿۴﴾ وَ تَكُوْنُ الْجِبَالُ

په شان د پتنګانو خورو ورو شوو * او شي به غرونه

كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوْشِ ﴿۵﴾ فَاَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ

په شان د وړۍ ډنډس شوے * پس هر هغه څوک چې درونده شه

مَوَازِيْنُهٗ ﴿۶﴾ فَهُوَ فِيْ عِيْشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿۷﴾

تول د (نیکو) اعمالو د هغه * نو دے به وي په ژوند خوشحالونکي کښې *

وَ اَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ ﴿۸﴾ فَاُمُّهٗ

او هر هغه څوک چې سپک شه تول د (نیکو) اعمالو د هغه * نو ځائے د ده دے

هَاوِيَةٌ ﴿۹﴾ وَ مَآ اَدْرٰىكَ مَاهِيَهْ ﴿۱۰﴾ نَارٌ

هاویه (ځائے د تباهي) * او څه شي پوهه کړ تا لره چې څه ده دغه (هاویه) * اوور دے

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْقَارِعَةِ

ربط د سورت القارعة :

(۱) مخکښې زجر ذکر شو اَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُوْرِ ۝ دلته تخويف ورکړی يَوْمَ يَكُوْنُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوْثِ ۝ .

(۲) مخکښې آيت ۹ تا ۱۱ کښې اثبات د قيامت اوشو دلته آيت ٤، ٥ کښې هم اثبات د قيامت کړي.

(۳) مخکښې ذکر شو إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيْرٌ دلته آيت ۶ تا ۱۱ کښې تفصيل د دغه ورځې کړي.

امتيازات د سورت القارعة : (۱) سورت ممتاز دے په تصدير د اَلْقَارِعَةُ ۝ باندي .

(۲) په درې ځله لفظ د اَلْقَارِعَةُ ۝ باندي . (۳) په تفصيل د اَلْقَارِعَةُ ۝ .

دعوى د سورت القارعة : تخويف په اثبات د قيامت سره

خلاصه د سورت : سورت کښې پنځه خبرې ذکر کړي: {۱} اثبات د قيامت آيت ۱ تا ٥ .

{۲} پريشاني د خلقو په ورځ د قيامت آيت ٤ . {۳} ختميدل د غرونو په ورځ د قيامت آيت ٥ .

{٤} تقسيم د خلقو دوؤ قسمونو ته {۱} مؤمنان آيت ۶ کښې . {۲} کافران آيت ۸ کښې .

{٥} مؤمنانو ته بشارت آيت ۷ او کافرانو ته تخويف آيت ۹ تا ۱۱ .

سُوْرَةُ التَّكَاثُرِ

ربط د سورت التكاثر :

(۱) مخکښې سورت کښې اثبات د قيامت ذکر شو دلته آيت ۱، ۲ کښې تزهيد من الدنيا ورکړی ځکه چې محبت د دنيا سبب د انکار من القيامة دے .

(۲) مخکښې سورت آيت ٥ کښې فناء د عالم ذکر شو ، دلته آيت ٤ تا ۸ کښې هغه چاته زجر ورکړی چې دنيا ته ميلان کړي .

(۳) د مخکښې سورت آخر کښې تخويف ذکر شو دلته آيت ۱ کښې علت د تخويف ذکر کړي چې دا ځکه چې تاسو په دنيا مشغول يئ او دين هم پريخودے وو .

امتيازات د سورت التكاثر : (۱) سورت ممتاز دے په زجر ورکولو د محبت د دنيا باندي اَلْهٰكُمُ التَّكَاثُرُ

(۲) په خصوصی تخويف ورکولو باندي كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۝ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۝ .

(۳) په بيانولو د اصل سبب د هلاکت د انسان باندي چې مال سره محبت کول دي آيت ۱

دعوى د سورت التكاثر : التزهيد من الدنيا او زجر محبت کؤنکو د دنيا ته

خلاصه د سورت التكاثر :

سورت کښې تزهيد من الدنيا او اصل سبب د هلاکت (مال سره محبت) ذکر کړي دارنګه محبت کؤنکو د دنيا ته زجر او تخويف ورکړی .

حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

کرم *

آیاتها ٨ — سُوْرَةُ التَّكَاثُرِ مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوین ١٠٢ نزول ١٦ — رکوعها ١

اَلْهٰىكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾

غافل کړي یئ تاسو ډېر والي (د مال او اولاد) * تر دے چې اورسیدئ تاسو قبرونو ته *

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ

یقینًا زر دے چې پوهه به شئ تاسو * بیا یقینًا زر دے چې

تَعْلَمُوْنَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُوْنَ عِلْمَ

پوهه به شئ تاسو * یقینًا که پوهیدے تاسو په علم

الْيَقِيْنِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيْمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا

یقیني باندې * خامخا عقیده به ساتلے وے تاسو د جهنم * بیا خامخا اوبه وینئ تاسو دې لره

عَيْنَ الْيَقِيْنِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْئَلُنَّ يَوْمَئِذٍ

په لیدلو یقیني باندې * بیا خامخا تپوس به اوکړے شي ستاسو نه په دغه ورځ

عَنِ النَّعِيْمِ ﴿٨﴾

په باره د نعمت (قرآن) کښې *

آیاتها ٣ — سُوْرَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوین ١٠٣ نزول ١٣ — رکوعها ١

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ ﴿٢﴾

شاهد ده زمانه (تاریخ د انسان) * یقینًا انسان خامخا په تاوان کښې دے *

اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَ

مګر هغه کسان چې ایمان ئې راوړه او عمل ئې اوکړه نیک او

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْعَصْرِ

ربط د سورت العصر :

(۱) مخکښې سورت آیت ۱ کښې تزهید من الدنیا او زجر په محبت د دنیا ذکر شو دلته آیت ۳ کښې اعمال صالحؤ ته ترغیب ورکړې.

(۲) مخکښې سورت آیت ۱ کښې سبب د هلاکت د انسان ذکر شو چې مال سره محبت کول وو دلته آیت ۳ کښې څلور اصول د کامیابۍ د انسان ذکر کړې.

(۳) مخکښې سورت آیت ۱ کښې زجر دے محبت کوونکو د دنیا ته ذکر شو دلته آیت ۲ کښې فې انجام بنائې چې داسې انسان په تاوان کښې دے إِنَّ الْإِنسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝.

امتیازات د سورت العصر :(۱) سورت ممتاز دے په تصدیر د سورت په وَالْعَصْرِ ۝ سره.

(۲) په شاهد کولو د عمر د انسان په تاوان دده باندې .(۳) په څلورو اسبابو د نجات باندې.

دعوی د سورت العصر : الترغیب الاعمال الصالحة.

خلاصه د سورت العصر: سورت کښې څلور اعمال د نجات د انسان ذکر کړې :{۱} ایمان{۲} عمل صالح {۳} امر بالمعروف او نهی عن المنکر{٤} د الله تعالیٰ د رضا دپاره مصائب او تکالیف برداشت کول.

سُوْرَةُ الْهُمَزَةِ

ربط د سورت الهمزة

(۱) مخکښې سورت آیت ۳ کښې ذکر د اوصاف ممدوحه اوشو دلته آیت ۱ تا ۳ کښې اوصاف قبیحه ذکر کړې.

(۲) مخکښې سورت آیت ۲ کښې خسران د انسان ذکر شو دلته آیت ٤ تا ۹ کښې سزا د خاسر انسان ذکر کړې

(۳) مخکښې سورت آیت ۳ کښې ترغیب وو اعمال صالحؤ ته دلته آیت ۱ تا ٤ کښې ترهیب {یرول} د اعمال قبیحؤ نه ذکر کړې.

امتیازات د سورت الهمزة:(۱) سورت ممتاز دے په ذکر د (همزة) باندې. (۲) په ذکرد (لمزة) باندې (۳) په ذکر د (حطمة) باندې.

دعوی د سورت الهمزة : التزهید من الدنیا او زجر په اوصاف قبیحؤ باندې.

خلاصه د سورت الهمزة :

سورت کښې څلور اوصاف مذمومه د باطل پرستو ذکر کړې او دوی له تخویف اخروی ورکړې.

تَوَاصَوۡا بِالۡحَقِّ ۙ۬ وَ تَوَاصَوۡا بِالصَّبۡرِ ﴿۳﴾

بیان کې یو بل ته په حق (دین د الله) ، او وصیت کې یو بل ته د کلکیدو *

سُوۡرَةُ الۡهُمَزَةِ مَکِّیَّةٌ — بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ — آیاتها ۹ — رکوعها ۱ — ترتیب ۱۰۴ — نزول ۳۲

وَیۡلٌ لِّکُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةِ ۙ﴿۱﴾ اِلَّذِیۡ

هلاکت دے د پاره د هر یو عیب لتونکي اشارے کونکي (حق پرستو ته) * هغه سړے

جَمَعَ مَالًا وَّ عَدَّدَهٗ ۙ﴿۲﴾ یَحۡسَبُ اَنَّ مَا لَهٗۤ

چې جمع ئې که مال او شمیري هغي لره * گمان کوئ چې یقینًا مال د ده

اَخۡلَدَهٗ ﴿۳﴾ کَلَّا لَیُنۡۢبَذَنَّ فِی الۡحُطَمَةِ ۫ۖ﴿۴﴾

همیشه به باقي کي ده لره * هرگز داسي نه ده خامخا اوبه غورځولے شي په ماتونکي ځائے کښې

وَ مَاۤ اَدۡرٰىکَ مَا الۡحُطَمَةُ ؕ﴿۵﴾ نَارُ اللّٰهِ

او څه شي پوهه که تا لره څه ده حطمه * اوور د الله دے

الۡمُوۡقَدَةُ ۙ﴿۶﴾ الَّتِیۡ تَطَّلِعُ عَلَی الۡاَفۡـِٕدَةِ ؕ﴿۷﴾

بل کړے شوے * هغه (اوور) چې حمله به کوئ په زړونو باندي *

اِنَّهَا عَلَیۡهِمۡ مُّؤۡصَدَةٌ ۙ﴿۸﴾ فِیۡ عَمَدٍ

یقینًا دا اوور به په دوی باندي جخت شوے وي * په ستنو

مُّمَدَّدَةٍ ﴿۹﴾

اوګدو اوګدو کښې *

سُوۡرَةُ الۡفِیۡلِ مَکِّیَّةٌ — بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ — آیاتها ۵ — رکوعها ۱ — ترتیب ۱۰۵ — نزول ۱۹

اَلَمۡ تَرَ کَیۡفَ فَعَلَ رَبُّکَ بِاَصۡحٰبِ

آیا ته نه ګوري څه رنګه کار کړے وو ربِ ستا د هاتیانو والو سره *

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ الۡفِيۡلِ

ربط د سورت الفيل:
(۱) مخکښې سورت کښې څلور نښې د باطل پرستو ذکر شوې دلته بله نښه د باطل پرستو ذکر کړې چې د الله تعالیٰ د دین مرکز په روانېږ.
(۲) مخکښې سورت آیت ٤ تا ۹ کښې سرکشو ته تخویف اخروي ذکر شو دلته آیت ۱ تا ۵ کښې دوی له تخویف دنیوي ورکړې.
(۳) مخکښې سورت آیت ۱ تا ۳ کښې څلور اوصاف د سرکشو ذکر شو دلته آیت ۱ تا ۵ کښې دوی ته په مثال د اصحب الفیل سره تخویف دنیوي ورکړې.

امتیازات الفیل: (۱) دا سورت ممتاز دے په ذکر د اصحب الفیل باندې.
(۲) په ناکام کرخولو د تدبیر د اصحب الفیل باندې. (۳) په ذکر د طَیۡرًا اَبَابِیۡلَ باندې.

دعوی د سورت الفیل: تخویف دنیوي سرکشو ته په واقعې د اصحب الفیل باندې

خلاصه د سورت الفیل:
سورت کښې حال د باطل پرستو ذکر کړې چې همیشه په مرکز د توحید روانوې،
دارنګه تزهید من الدنیا او ورسره تخویف دنیوي دپاره د هغه چاچې د شعائر الله بے عزتي کړې. او سورت نه دا خبره هم معلومیږي چې څوک د دین د مرکز حفاظت نه کړې نو الله تعالیٰ د هغې مرکز حفاظت په مرغانو باندې هم کولے شي.

سُوۡرَةُ قُرَیۡشٍ

ربط د سورت قریش:
(۱) مخکښې سورت کښې تزهید من الدنیا په واقعې د اصحب الفیل ذکر شو دلته تزهید من الدنیا په واقعې د قریشو ذکر کړې.
(۲) مخکښې سورت کښې زجر وو په محبت د دنیا او سلطنت باندې دلته هم زجر په محبت د دنیا ذکر کړې چې دوی د دنیا دپاره اوړې اوژمې کښې سفرونه کړې او د الله تعالیٰ عبادت نه کړې.
(۳) مخکښې سورت کښې د باطل پرستو یو نښه ذکر شو چې د دین مرکز په روانېږ دلته د باطل پرستو بله نښه ذکر کړې چې مال ښې به منډې وهی او دین ته به اوزګار نه وی.

امتیازات د سورت قریش: (۱) دا سورت ممتاز دے په بیان د حال د قریشو باندې.
(۲) دا سورت ممتاز دے په ترغیب فی العبادة باندې خصوصی الفاظو سره.
(۳) په ذکر د دوؤ نعمتونو کوم چې قریشو باندې شوې وو.

دعوی د سورت قریش: تزهید من الدنیا په واقعې د قریشو سره

خلاصه د سورت قریش: سورت کښې د قریشو حالت ذکر کړې
چې دنیا پسې منډې وهې او دې دپاره اوړی او ژمی کښې سفر کړې او د الله تعالیٰ عبادت او د دین مرکز ئې پرېخودے دے. دارنګه سورت کښې ترغیب الی التوحید په تذکیر بالنعم سره ورکړې.

الْفِيْلِ ۝١ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِيْ
آیا نه يي وو گرځولے چل د هغوي په

تَضْلِيْلٍ ۝٢ وَّ اَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا
تباهي کښې او رالیږلي يي وو په هغوي باندې مارغان

اَبَابِيْلَ ۝٣ تَرْمِيْهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّنْ
ولے ولے چې ویشتل يي دوی لره په کاڼرو د

سِجِّيْلٍ ۝٤ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّاْكُوْلٍ ۝٥
تکرو نو وے گرځول دوی لره په شان د واښو خوړلے شوو

آیاتها ۴ سُوْرَةُ قُرَيْشٍ مَكِّيَّة بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوین ۱۰۶ نزول ۲۹ رکوعها ۱

لِاِيْلٰفِ قُرَيْشٍ ۝١ اٖلٰفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَآءِ
تعجب دے په مینه د قریشو مینه د دوی یو سفر په ژمي کښې (یمن ته)

وَ الصَّيْفِ ۝٢ فَلْيَعْبُدُوْا رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ ۝٣
او بل سفر په اوړي کښې (شام ته) نو عبادت دِ اوکي د رب د دې کور

الَّذِيْٓ اَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوْعٍ ۙ وَّ اٰمَنَهُمْ
هغه ذات چې ماره کړي يي دي دوی لره د لوږے نه، او په امن کړي يي دي دوی لره

مِّنْ خَوْفٍ ۝٤
د يرے نه

آیاتها ۷ سُوْرَةُ الْمَاعُوْنِ مَكِّيَّة بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوین ۱۰۷ نزول ۱۷ رکوعها ۱

اَرَءَيْتَ الَّذِيْ يُكَذِّبُ بِالدِّيْنِ ۝١ فَذٰلِكَ
آیا خبر يي ته د هغه سړي نه چې دروغژنتیا کي د قیامت نو دا

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْمَاعُوْنَ

ربط د سورت الماعون :

(۱) مخکښې سورت آیت ۳ کښې ترغیب الی العبادة وو دلته آیت ٤ تا ۷ کښې هغه چاته زجر ورکئ چې عبادت په صحیح طریقه نه کئ.

(۲) مخکښې سورت آیت ۱، ۲ کښې دنیا دارو او معرضینو د دین ته زجر ذکر شو دلته آیت ۱ تا ٤ کښې هم دغه خلقو ته زجر ورکئ.

(۳) مخکښې سورت آیت ٤ کښې ذکر شو چې الله تعالیٰ قریشو سره احسانات کړیدي دلته ۲، ۳ کښې قریشو ته زجر ورکئ په نه کولو د احسان د یتیم او مسکین سره.

امتیازات د سورت الماعون : (۱) سورت ممتاز دے په تصدیر د اَرَءَيْتَ الَّذِيْ باندي.

(۲) په خصوصی زجر باندي مکذب د قیامت ته .(۳) په دوۀ صفتونو د انسان مکذب باندي.

دعوی د سورت الماعون : زجر او تخویف منکرینو د قیامت ته

خلاصه د سورت الماعون :

سورت کښې کفارو او منافقینو ته زجر او تخویف ورکئ په اوصاف قبیحۀ خمسۀ سره

{۱} تکذیب بالدین {قیامت نه منل} آیت ۱ {۲} بخل آیت ۲، ۳ کښې ورته اشاره ده یتیم او مسکین سره څکه ظلم کئ چې بخیل دے {۳} مونځ نه کول {په صحیح طریقه باندي} آیت ٤، ٥ {٤} ریاکاری آیت ٦ .{٥} حق واجب نه ورکول.

سُوْرَةُ الْكَوْثَرِ

ربط د سورت الكوثر:

(۱) مخکښې سورت کښې ئې زجر ورکه منافقانو او کافرانو ته چې د مؤمنانو دشمنان وو دلته آیت ۳ کښې مؤمنانو ته تسلی ورکئ چې دشمن به درله ختم کم.

(۲) مخکښې سورت آیت ۲، ۳ کښې د باطل پرستو صفت {بخل} ئې ذکر که دلته آیت ۲ کښې د هغې مقابل کښې د مؤمنانو ښه صفت ذکر کئ چې هغه مالی عبادت او انفاق کول دی وَانْحَرْ نه هم دغه خبره معلومیږي.

(۳) مخکښې سورت آیت ٤ کښې د باطل پرستو صفت ذکر شو مونځ نه کول دلته آیت ۲ کښې د هغوی مقابل کښې د مؤمنانو صفت ذکر کئ چې هغه مونځ کول دی فَصَلِّ.

امتیازات د سورت الكوثر: (۱) دا سورت ممتاز دے په خصوصی تسلی باندي نبی ﷺ ته.

(۲) په دوۀ حکمونو باندي {۱} فَصَلِّ {۲} وَانْحَرْ.

(۳) په ترغیب الی القرآن خصوصی الفاظو باندي إِنَّآ أَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ

دعوی د سورت الكوثر : الترغیب الی الاعمال الصالحة

خلاصه د سورت الكوثر :

سورت کښې الله رب العزت وائی دوه کارونه زما د رضا دپاره اوکه {۱} بدنی عبادت {۲} مالی عبادت آیت ۲. نودوه کارونه به تاله اوکم،

{۱} علم د قرآن به درکم إِنَّآ أَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ {۲} دشمن به درله تباه کم إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ.

الَّذِیْ یَدُعُّ الْیَتِیْمَ ۝۲ وَ لَا یَحُضُّ عَلٰی

هغه سړے دے چې تیلے ورکئ یتیم ته * او تیز والے نه کئ په

طَعَامِ الْمِسْکِیْنِ ۝۳ فَوَیْلٌ لِّلْمُصَلِّیْنَ ۝۴

خوراک د مسکین باندي * نو هلاکت دے د پاره د مونځ کونکو *

الَّذِیْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۝۵

هغه کسان چې هغوي د (مطلب د) مونځ خپل نه نا خبره دي *

الَّذِیْنَ هُمْ یُرَآءُوْنَ ۝۶ وَ یَمْنَعُوْنَ

هغه کسان چې هغوي ځان ښائي (خلقو ته) * او منع کئ

الْمَاعُوْنَ ۝۷

معمولي شے (د حق بیان) *

آیاتها ۳ — سُوْرَةُ الْکَوْثَرِ مَکِّیَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ — ترتیب ۱۰۸ نزول ۱۵ — رکوعها ۱

اِنَّآ اَعْطَیْنٰكَ الْکَوْثَرَ ۝۱ فَصَلِّ لِرَبِّكَ

یقینًا درکه مونږه تا ته خیر ډیر (علم قرآن) * نو عبادت بدني کوه د پاره د (رضا د) رب خپل

وَ انْحَرْ ۝۲ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝۳

او عبادت مالي کوه * یقینًا دشمن ستا هغه به وي مونډ وتے *

آیاتها ۶ — سُوْرَةُ الْکٰفِرُوْنَ مَکِّیَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ — ترتیب ۱۰۹ نزول ۱۸ — رکوعها ۱

قُلْ یٰٓاَیُّهَا الْکٰفِرُوْنَ ۝۱ لَآ اَعْبُدُ مَا

ووایه اے کافرانو * زه عبادت نه کوم په هغه طریقه

تَعْبُدُوْنَ ۝۲ وَ لَآ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ

چې تاسو عبادت کوئ * او نه تاسو عبادت کونکي یئ په هغه طریقه باندي

Maktaba Tul Ishaat.com

أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَآ أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُّمْ ﴿٤﴾

جې زه عبادت کوم * او نه زه عبادم کونکے یم (آئنده) په هغه طریقه چې تاسو ئي کوئ *

وَلَآ أَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ

او نه تاسو عبادت کونکي يئ (آئنده) په هغه طریقه چې زه عبادت کوم * ستاسو د پاره

دِيْنُكُمْ وَلِيَ دِيْنِ ﴿٦﴾

(سزا د) دين ستاسو ده او ما لره (بدله د) دين زما ده *

آیاتها ۳ — سُوْرَةُ النَّصْرِ مَدَنِيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوين ۱۱۰ نزول ۱۱۳ — رکوعها ۱

إِذَا جَآءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَ

کله چې راشي امداد د الله او غلبه (د مکے) * او

رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُوْنَ فِيْ دِيْنِ

اوبني ته خلق چې دننه کيږي په دين د

اللّٰهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

الله کښي ډلے ډلے * نو پاکي بيانوه په ستائنے د رب خپل (لګيا يه)

وَاسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهٗ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

او بښنه غواړه د الله نه، یقینًا دا الله دے توبه قبلونکے *

آیاتها ۵ — سُوْرَةُ اللَّهَبِ مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوين ۱۱۱ نزول ۶ — رکوعها ۱

تَبَّتْ يَدَآ أَبِيْ لَهَبٍ وَّتَبَّ ﴿١﴾ مَآ أَغْنٰى

هلاک شو دواړه لاسونه د ابـــو لهب او هلاک به وي * هيڅ فائده ورنه کړه

عَنْهُ مَالُهٗ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾ سَيَصْلٰى نَارًا

ده ته مال د ده او هغه چې ده کړي وو * زر دے چې دننه به شي اوور

سُوۡرَةُ الۡكٰفِرُوۡنَ

ربط د سورت الکافرون:

(۱) مخکښې سورت آیت ۲ کښې اوصاف حسنه د مؤمنانو ذکر شو دلته آیت ۱ تا ۶ کښې بل بېه صفت د مؤمنانو ذکر کړې چې هغه د الله تعالیٰ د دشمنانو نه بائیکاټ کول دی .

(۲) مخکښې سورت آیت ۲ کښې بیان دمسئلې د توحید اوشو چې د عبادت بدنی او مالی مستحق صرف الله تعالیٰ دے دلته وائی چې دکافرانو نه بائیکاټ اوکه ځکه دوی د مسئلې دتوحید نه منکر دی .

(۳) مخکښې سورت آخری آیت کښې ذکر شو اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الۡاَبۡتَرُ دلته آیت ۱ کښې مسلمان ته د هغه دشمنان ښائی چې هغه کافران دی .

امتیازات د سورت الکافرون: (۱) سورت ممتاز دے په الفاظو د يٰۤاَيُّهَا الۡكٰفِرُوۡنَ باندې.

(۲) په بائیکاټ کولو د کافرانو نه . (۳) په الفاظو د لَاۤ اَعۡبُدُ مَا تَعۡبُدُوۡنَ باندې .

دعوی د سورت الکافرون: بائیکاټ د دشمنانو د الله نه

خلاصه د سورت الکافرون:

سورت کښې دا ذکر کړې چې د الله تعالیٰ د دشمنانو نه په هر وخت {حال او استقبال} کښې بائیکاټ اوکړې ، ځکه چې د هغوی عبادت په شرعی طریقه نه دے او عبادت صرف د الله تعالیٰ نه کړې بلکه الله تعالیٰ سره ئې نور معبودان جوړ کړی دي .

سُوۡرَةُ النَّصۡرِ

ربط د سورت النصر:

(۱) مخکښې سورت کښې د مؤمنانو صفت تشجیع بائیکاټ کول د کافرانو نه ذکر شو دلته مؤمنانو ته بشارت ورکړې.

(۲) مخکښې سورت آیت ۱ تا ۵ کښې بائیکاټ د مجرمانو نه ذکر شو چې دا یو قسم ابتلاء وه دلته آیت ۱ کښې ذکر د دوو نعمتونو کړې{چې نصر او فتح دی} یعنی چې کله دغه امتحان کښې پاس {کامیاب} شو ئې نو الله تعالیٰ به درله دا نعمتونه درکړي .

(۳) . مخکښې سورت آیت ۱ تا ۶ کښې سبب ذکر شو {بائیکاټ د کافرانو نه} دلته آیت ۱ کښې مسبب {نصر او فتح}ذکر کړې .

امتیازات د سورت النصر: (۱) سورت ممتاز دے په تصدیر د سورت په اِذَا جَآءَ نَصۡرُ اللّٰهِ سره .

(۲) په خصوصی بشارت دنیویه باندې . (۳) په اشارے فراق او اجل د پیغمبر پاک ﷺ ته .

دعوی د سورت النصر: البشارة للمؤمنین

خلاصه د سورت النصر:

سورت کښې هغه مؤمنانو ته بشارت دے چې هغوی د الله تعالیٰ په لاره کښې جهاد اوکړو او د الله تعالیٰ دشمنانو نه ئې بائیکاټ اوکړو، او دا ذکر کړې چې بائیکاټ کول د الله تعالیٰ د دشمنانو نه سبب د الله تعالیٰ د امداد دے دارنګه سورت کښې درې انعامات ذکر کړې {۱} نصر{۲}فتح {۳} کثرت د ملګرو او د دې مقابل کښې درې اوامر ذکر کړې، {۱}امر بالتسبیح {۲}امر بالحمد {۳}امر بالاستغفار .

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوۡرَةُ اللَّهَبِ

ربط د سورت اللهب :

(۱) مخکښې سورت ۱ کښې بشارت بالنصرة ذکر شو دلته بشارت په هلاکت د دشمن باندې ورکړې .
(۲) مخکښې سورت آیت ۲ کښې ئي بشارت ورکه په کثرت د ملګرو باندې دلته بشارت په هلاکت د د شمنانو باندې ورکړې . (۳) مخکښې سورت آیت ۱ کښې بشارة بالنصر وو دلته نمونه د الله تعالی د امداد ښائي چې دشمن به درله تباه کم .

امتیازات د سورت اللهب : (۱) سورت ممتاز دے په لفظ د تَبَّتْ باندې .
(۲) په ذکر د لاسونو د ابولهب باندې. (۳) په ذکر د ابولهب باندې.

دعوی د سورت اللهب : نزول د عذاب په دشمنانو د اولیاء الله باندې یعنی تخویف دنیوي .

خلاصه د سورت اللهب :

دا سورت تتمه د ماسبق ده دیکښې نمونه د کامیابی ښائي چې چا د اولیاء الله سره دشمنی کړیده او توقې ئي وریورې کړیدی نو هغوی باندې عذاب راغلے دے اګرکه د پیغمبر ﷺ تره او تندار ولے نه وو، په دنیا او آخرت کښې سزا وار شو .

سُوۡرَةُ الۡاِخۡلَاصِ

ربط د سورت الاخلاص :

(۱) مخکښې سورت کښې دا ذکر شو چې الله تعالی د مؤحدینو دشمنان تباه کړ دلته مؤحدینو ته وائي چې په مسئله د توحید باندې کلک شئ، یعنی سورت کښې ترغیب الی التثبت بالتوحید دے .
(۲) مخکښې سورت کښې هلاکت د ابولهب ذکر شو دلته هغه مسئله {توحید} ذکر کړ چې د هغې نه انکار په وجه ابولهب تباه شوے وو.
(۳) مخکښې سورت آیت ۱، ۲ کښې تخویف دنیوي ذکر شو دلته هغه مسئله ذکر کړ چې د هغې نه انکار سبب د عذاب دنیوي دے .

امتیازات د سورت اخلاص : (۱) سورت ممتاز دے په دې چې صرف او صرف توحید پکښې ذکر دے .
(۲) په قول د باري تعالی باندې قُلۡ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ . (۳) په ذکر د اَللّٰهُ الصَّمَدُ .

دعوی د سورت اخلاص : اثبات د توحید او رد په فرق ضالۀ باندې .

خلاصه د سورت اخلاص

سورت کښې هغه مسئله {توحید} بیانوي چې په هغې باندې نجات ملاویږی دارنګه په ګمراه ډلو رد کړې چې هغه دهریه، مشرکین، یهود او نصاری وغیره دي .

ذَاتَ لَهَبٍ ﴿۳﴾ وَّ امْرَاَتُهٗ ؕ حَمَّالَةَ
خاوند د لمبو ته • او ښځه د ده ، پورته کونکې

الْحَطَبِ ﴿۴﴾ فِيْ جِيْدِهَا حَبْلٌ مِّنْ
د خشاک • په څټ د هغې کښې رسۍ به وي د

مَّسَدٍ ﴿۵﴾
بټو د کهجورو •

سُوْرَةُ الْاِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ — اٰيَاتُهَا ۴ — رُكُوْعُهَا ۱ — نزول ۲۲ تدوین ۱۱۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ﴿۱﴾ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ﴿۲﴾
او وایه شان دا دے الله دے یکې یو • الله هغه ذات دے چې حاجتونه ورته پیش کیږي •

لَمْ يَلِدْ ۬ۙ وَ لَمْ يُوْلَدْ ﴿۳﴾ وَ لَمْ يَكُنْ
نه ده نه څوک پیدا دي ، او نه دے د چا نه پیدا دے • او نشته

لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿۴﴾
دي الله لره په مثل د ده یو تن •

سُوْرَةُ الْفَلَقِ مَكِّيَّةٌ — اٰيَاتُهَا ۵ — رُكُوْعُهَا ۱ — نزول ۲۰ تدوین ۱۱۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿۱﴾ مِنْ شَرِّ
او وایه زه پناه غواړم په رب د صبا / د ټول مخلوق • د شر د

مَا خَلَقَ ﴿۲﴾ وَ مِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا
هغه څه نه چې پیدا کړي ئې دي • او د شر د تیارے نه کله چې

وَقَبَ ﴿۳﴾ وَ مِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِي الْعُقَدِ ﴿۴﴾
پخه شي • او د شر د پوک وهونکو نه په غوټو کښې (پراپیګنډے کونکو نه په مجالسو کښې) •

Maktaba Tul Ishaat.com

سُوْرَةُ الْفَلَقِ

ربط د سورت الفلق :

(۱) مخکنبي سورت کښې ذکر د قیمتي خزانې {توحید} اوشو دلته وائي چې د دې خزانې حفاظت اوکه.
(۲) مخکنبي سورت آیت ۱ کښې اعلان بالتوحید باندې امر ذکر شو دلته آیت ۱ کښې امر بالتعوذ دے په یوصفت د الله تعالیٰ باندې چې { رَبِّ الْفَلَقِ} دے .
(۳) مخکنبي سورت آیت ۱، ۲ کښې اسم علم د رب العزت {الله } ذکر شو دلته آیت ۱ کښې ئې صفتي نوم ذکر کړې رَبِّ الْفَلَقِ.

امتیازات د سورت الفلق : (۱) سورت ممتاز دے په استعاذې باندې دشرمطلق نه مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝
(۲) په ذکر د صفت خصوصي د رب العزت باندې قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ (۳) په لفظ دَ غَاسِقٍ باندې .

دعوی د سورت الفلق : التعوذ بصفة الرب من الآفات الدنیویة .

خلاصه د سورت الفلق :

سورت کښې دځلور قسمه شرورو نه په صفت د الله تعالیٰ سره پناهي غوښتل دی دپاره دحفاظت د توحید چې زمونږ دناکاره مخلوق دشبهات باطلو په وجه د توحید نه کاره نشي ، آیت ۲ کښې شر مطلق او آیت ۲ تاه کښې شرور ثلاثه خاصه ذکر کړي.

سُوْرَةُ النَّاسِ

ربط د سورت الناس :

(۱) مخکنبي سورت آیت ۱ کښې تعوذ ذکر شو په یوصفت د الله تعالیٰ باندې دا سورت تتمه د ماسبق ده ، دلته په دریو صفاتو د مستعاذ به {الله تعالیٰ } استعاذه ذکر کړې ترقي ده ماسبق باندې .
(۲) مخکنبي سورت آیت ۲ تاه کښې استعاذه دآفات دنیویۀ ظاهریۀ نه ذکر شوه دلته استعاذه د آفات اخرویۀ باطنیۀ نه ذکر کړې په دریو صفاتو د باری تعالیٰ سره .
(۳) مخکنبي سورت آیت ۲ تاه کښې شرور خارجیه ذکر شو دلته ٤ کښې شر داخلي ذکر کړې ځکه وسوسه سبب د معصیت دے اومعصیت شرداخلي دے .

امتیازات د سورت الناس : (۱) سورت ممتاز دے په ذکر د قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ باندې .
(۲) په ذکر د مَلِكِ النَّاسِ ۝ باندې . (۳) په ذکر دِ اِلٰهِ النَّاسِ ۝ باندې .

دعوی د سورت الناس : التعوذ بالترقي علی ماسبق

خلاصه د سورت الناس :

سورت کښې تعوذ بطور تتمه د ماسبق دے او ترقي ده ماسبق باندې دمستعاذبه مخکنبي یوصفت ذکر شوے وو دلته ئې دري صفتونه ذکر کړي ،
دارنګه سورت کښې دري حالات د انسان ذکر کړي {۱} ماشو موالے {۲} ځواني {۳} بوډاوالے .
چې انسان په دغه دري واړو حالاتو کښې الله تعالیٰ ته محتاج دے ، نوده له پکاردي چې الله تعالیٰ ته انابت اوکي

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

او د شر د کینه گر نه کله چې کینه کړي٭

سُوْرَةُ النَّاسِ مَكِّيَّةٌ ﴿آياتها ٦﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ﴿١١٤﴾ نزول ﴿٢١﴾ ﴿ركوعها ١﴾

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ

ووايه زه پنا غواړم په رب د مخلوقات باندې٭ چې بادشاه

النَّاسِ ﴿٢﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ

د خلقو٭ حاجت روا د خلقو٭ د شر د

الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِيْ

وسوسې اچونکي پټ راتلونکي نه هغه

يُوَسْوِسُ فِيْ صُدُوْرِ النَّاسِ ﴿٥﴾

چې وسوسې اچوي په سينو د خلقو کښې٭

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

د پيريانو او انسانانو نه٭

دُعَاءِ خَتْمِ الْقُرْاٰن

اَللّٰهُمَّ اٰنِسْ وَحْشَتِيْ فِيْ قَبْرِيْ اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِالْقُرْاٰنِ الْعَظِيْمِ

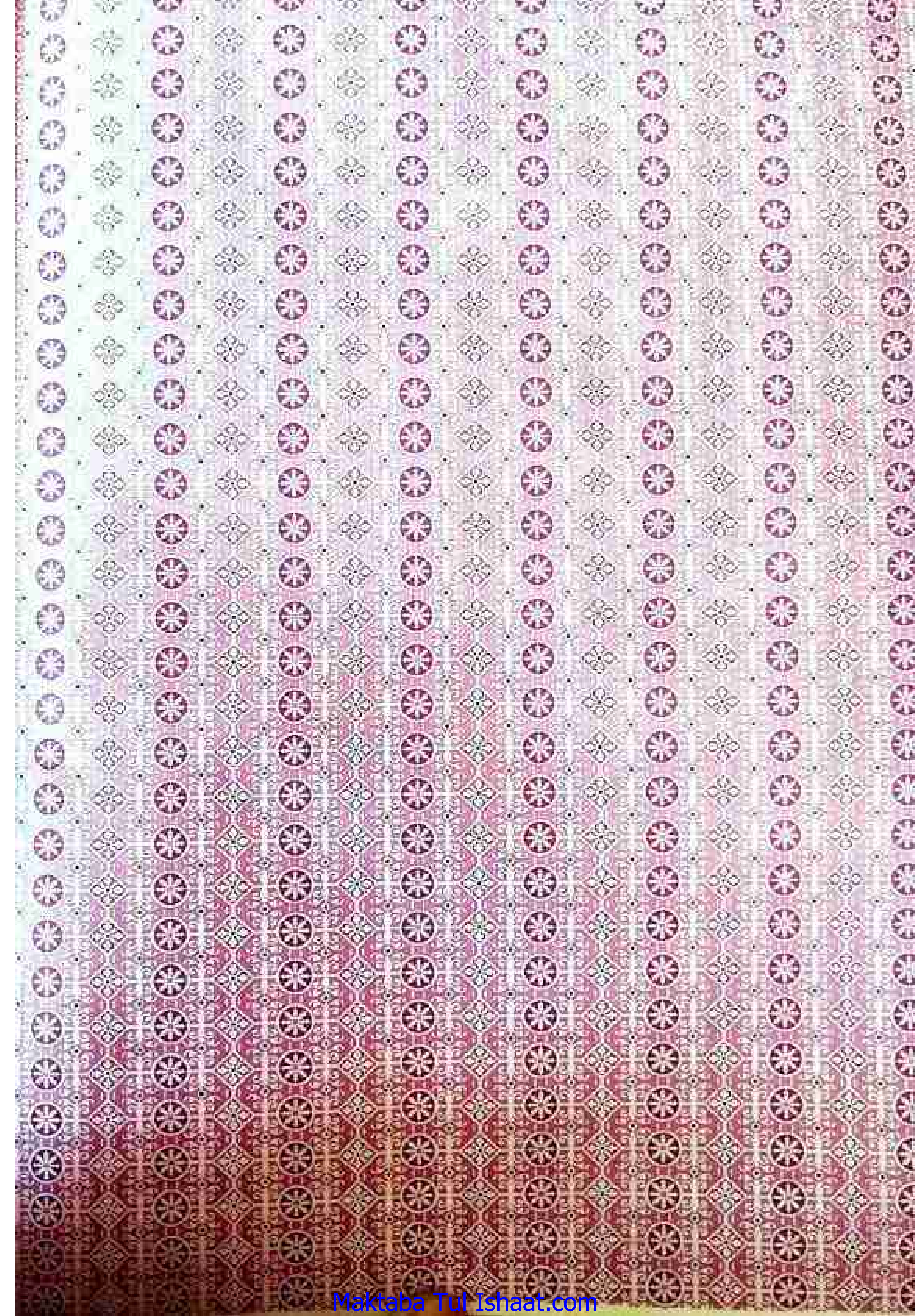
وَاجْعَلْهُ لِيْ اِمَامًا وَّنُوْرًا وَّهُدًى وَّرَحْمَةً اَللّٰهُمَّ ذَكِّرْنِيْ مِنْهُ مَا نَسِيْتُ

وَعَلِّمْنِيْ مِنْهُ مَا جَهِلْتُ وَارْزُقْنِيْ تِلَاوَتَهٗ اٰنَآءَ الَّيْلِ وَاٰنَآءَ النَّهَارِ

وَاجْعَلْهُ لِيْ حُجَّةً يَّارَبَّ الْعٰلَمِيْنَ اٰمِيْنَ

Maktaba Tul Ishaat.com

فہرست


Maktaba Tul Ishaat.com

مکتبۃ الیمان دار القرآن

پنج پیر